

17 0
ORFSE 75

Autorul bestsellerului
BĂIATUL CU PUAMALE ÎN DUNGI

JOHN FURIILE INIMII BOYNE

JOHN BOYNE

FURIILE INIMII

Original: *The heart's invisible furies* (2017)

Traducere din limba engleză:
GRAAL SOFT

virtual-project.eu

— 2019 —

Pentru John Irving

„— Oare numai mie mi se pare că lumea asta devine pe zi ce trece un loc din ce în ce mai respingător? întrebă Marigold, privind peste masa la care lua micul dejun, către soțul ei, Christopher.

— De fapt, răspunse el, mie îmi face impresia că...

— Era o întrebare retorică, spuse Marigold, aprinzându-și o țigară, a șasea din ziua aceea. Te rog, nu te face de râs exprimându-ți părerea!”

Maude Avery, *Like to the Lark*
(The Vico Press, 1950)

PARTEA I
RUȘINEA

1945
Pasărea din cuib de cuc

— Oamenii de ispravă din Goleen —

Cu mult timp înainte să se fi aflat că el însuși era tatăl a doi copii făcuți cu femei diferite, una din Drimoleague și cealaltă din Clonakilty, părintele James Monroe stătea în altarul bisericii Our Lady, Star of the Sea, în parohia Goleen, West Cork, și o proclama pe mama mea drept târfă.

Familia stătea laolaltă în a doua strană, bunicul meu spre culoar, lustruind cu batista placa de bronz gravată în memoria părinților săi, fixată pe spătarul de lemn din spatele lui. Purta costumul de duminică, atent călcat de bunica mea cu o noapte în urmă. Aceasta își răsucise rozariul în jurul degetelor strâmbe și murmura încet, până când el își puse mâna peste a ei și îi ordonă să stea nemișcată. Cei șase unchi ai mei, cu părul lucind de lac cu miros de trandafiri, stăteau lângă ea, așezați în ordine crescătoare, după vârstă și prostie. Fiecare dintre ei era cu doi centimetri și jumătate mai scund decât celălalt, iar diferența se vedea din spate. Băieții se străduiseră din răspuțeri să stea treji în dimineața aceea. Cu o seară în urmă, fusese o petrecere dansantă în Skull și ei veniseră acasă beți criță, dormind doar câteva ore înainte să fie treziți de tatăl lor pentru a merge la slujbă.

În capătul rândului, sub o sculptură de lemn a celei de-a zecea opriri pe drumul crucii, stătea mama mea, cu stomacul încordat de teroare din cauza a ceea ce urma să se întâmple. Abia îndrăzneă să ridice privirea.

Slujba începuse ca de obicei, mi-a povestit ea, cu prezentarea plictisitoare a riturilor introductive ale preotului și congregația care cânta fals Kyrie.

William Finney, un vecin de-al mamei mele din Ballydevlin, și-a croit drum prin decorul pompos al amvonului pentru prima și a doua citire liturgică, dregându-și glasul la microfon înainte să pronunțe fiecare cuvânt cu așa o intensitate dramatică, încât ar fi putut la fel de bine să evolueze pe scena

Teatrului Abbey. Părintele Monroe, transpirând vizibil sub greutatea veșmintelor sale și din cauza intensității mâniei, a început cu Aclamația și Evanghelia înainte să îi invite pe toți să se așeze. Trei băieți de altar s-au așezat îmbujorați pe banca lor laterală, făcând schimb de priviri entuziasmate. Asta poate pentru că citiseră deja notițele preotului chiar din sacristie sau îl auziseră repetând vorbele în timp ce își trecea sutana peste cap. Sau poate că știau deja de câtă cruzime era capabil bărbatul și erau fericiți că de data asta măcar nu era îndreptată către ei.

— Eu și familia mea facem cu toții parte din comunitatea Goleen. Cel puțin, asta se crede de când au început să se țină evidențele, începu el, privind spre cele o sută cincizeci de capete ridicate și unul singur aplecat. Am auzit un zvon teribil cum că stră-străbunicul meu avea rude în Bantry, dar nu am văzut niciodată vreo dovadă care să susțină așa ceva. Un râs apreciativ din partea congregației se făcu auzit; în fond, puțin bigotism local nu a rănit niciodată pe nimeni. Mama mea, continuă el, o femeie de treabă, a iubit această parohie. S-a dus în mormânt fără să se îndepărteze vreodată de West Cork mai mult de câțiva kilometri și nu a regretat asta nicio secundă. „Aici locuiesc oameni buni”, îmi zicea ea mereu. „Oameni buni, cinstiți, catolici.” Și, știți ce, nu am avut niciodată motive să mă îndoiesc de spusele ei. Până astăzi.

În biserică, vorbele lui au reverberat.

— Până astăzi, repetă încet părintele Monroe, dând din cap cu o expresie de amărăciune. Catherine Goggin este prezentă în această dimineață?

El se uită în jur de parcă nu ar fi avut nici cea mai vagă idee unde ar putea-o găsi, chiar dacă în ultimii șaisprezece ani ea s-a așezat în aceeași strană în fiecare duminică dimineață. Într-o clipă, capetele fiecărui bărbat, femeie și copil prezent se întoarseră în direcția ei. Fiecare cap, cu excepția bunicului meu și a celor șase unchi, care se uitau ferm înainte,

și a bunicii mele, care își cobora capul, în timp ce mama mea și-l ridica rușinată.

— Catherine Goggin, iată-te! spuse preotul, zâmbindu-i și chemând-o în față. Vino aici sus, la mine, ca o fată bună!

Mama mea se ridică încet și înaintă spre altar, un loc unde nu mai ajunsese până atunci decât pentru a lua Comuniunea. Chipul ei nu era stacojiu, îmi va fi povestit ea cu ani mai târziu, ci palid. În acea zi era o atmosferă încinsă în biserică, atât din cauza verii toride, cât și a respirației enoriașilor entuziasmați, iar ea se simțea nesigură pe picioare, speriată că ar fi putut să leșine și să rămână pe podeaua de marmură, să se veștejească și să putrezească, servind drept exemplu pentru alte fete de vârsta ei. Ea privi emoționată spre părintele Monroe, întâlnindu-i ochii ranchiunoși pentru o clipă, înainte să întoarcă privirea.

— De parcă untul nu s-ar topi, spuse părintele Monroe privind spre turma sa și zâmbind pe jumătate. Câți ani ai acum, Catherine? întrebă el.

— Șaisprezece, părinte, spuse mama mea.

— Vorbește mai tare, să te audă și oamenii buni din spatele bisericii!

— Șaisprezece, părinte.

— Șaisprezece. Acum ridică-ți ochii și privește-ți vecinii! Mama și tatăl tău, care au dus o viață decentă, creștină și care și-au mulțumit părinții la rândul lor. Privește-ți frații, despre care știm cu toții că sunt tineri buni și voinici, muncitori, harnici, care nu au dus nicio fată pe calea greșită. Îi vezi, Catherine Goggin?

— Da, părinte.

— Dacă trebuie să spun încă o dată să vorbești mai tare, o să-ți trag o palmă peste altarul ăsta și niciun suflet din biserica asta nu o să mă condamne.

— Da, părinte! repetă ea, mai tare de astă dată.

— „Da.” Asta e singura oară când rostești acest cuvânt într-o biserică, îți dai seama de asta, fetiço? Pentru tine nu va exista niciodată o zi de nuntă. Văd

că mâinile tale se îndreaptă spre burta ta grasă. Ascunzi vreun secret?

În acel moment începură să se audă șoapte din strane. Desigur că asta bănuise congregația – ce altceva putea să fie? –, dar aștepta o confirmare. Ochii se plimbau dinspre prieteni la dușmani, conversațiile deja se pregăteau în capetele lor. „Familia Goggin, ar fi spus ei. Nu m-aș aștepta la nimic altceva din partea lor. El abia poate să-și scrie numele pe un petic de hârtie și ea e tare ciudată.”

— Nu știi, părinte, spuse mama mea.

— Nu știi? Evident că nu știi! Pentru că nu ești decât o târfă mică și ignorantă care nu are un creier mai mare decât al unui iepure prins în cursă! Și morală pe măsură, aș putea adăuga. Toate fetele tinere de aici, spuse el acum, ridicând vocea și întorcându-se să privească oamenii din Goleen, care stăteau încremeniți pe locurile lor în timp ce el arăta spre ei. Toate fetele tinere să ia aminte la Catherine Goggin aici și să vadă ce pătesc cele care își dau virtutea pe nimic! Se trezesc cu un copil în burtă și niciun soț care să aibă grijă de ele!

Prin biserică se auzi un vuiet. Cu un an în urmă, fusese o fată pe insula Sherkin care rămăsese însărcinată. A fost un scandal de pomină. Același lucru se întâmplase cu un Crăciun în urmă în Skibbereen. Oare Goleen urma să se aleagă cu același semn al rușinii? Dacă da, până la ora ceaiului vestea avea să circule prin tot West Cork.

— Acum, Catherine Goggin, continuă părintele Monroe, punând o mână pe umărul ei și strângând cu atâta putere că simțea că-i rupe oasele. În fața lui Dumnezeu, și a familiei tale, și a tuturor oamenilor buni din această parohie, vei numi băiatul care s-a culcat cu tine. Îl vei numi acum, astfel încât să fie forțat să mărturisească și să fie iertat în ochii lui Dumnezeu. Și apoi vei ieși din această biserică și din această parohie și nu vei mai întina numele Goleen de aici încolo, m-ai auzit?

Ea ridică privirea și se uită la bunicul meu, al cărui chip era nemișcat precum granitul, în timp ce

se holba la statuia lui Iisus crucificat care atârna în spatele altarului.

— Bietul tău tată nu te poate ajuta acum, spuse preotul, urmând direcția privirii ei. Sigur că nu mai vrea să audă de tine. Chiar el mi-a spus asta noaptea trecută când a venit în prezbiteriu să îmi raporteze rușinoasa veste. Și nu lăsa pe nimeni aici să îl învinuiască pe Bosco Goggin pentru asta, pentru că el și-a crescut bine copiii, el i-a crescut cu valori catolice! Cum ar putea el să fie răspunzător pentru un singur măr putred dintr-un coș de mere bune? Spune-mi acum numele băiatului ca să te putem alunga și să nu mai trebuiască să ne uităm la chipul tău împruțit! Așa-i că nici nu știi cum îl cheamă? Au fost prea mulți ca să fii sigură?

Un murmur scăzut de nemulțumire putu fi auzit prin strane. În ciuda tuturor bârfelor, congregația simți că lucrurile erau împinse un pic cam prea departe, pentru că îi implica pe toți fiii lor în imoralitate. Părintele Monroe, care ținuse sute de slujbe în acea biserică de-a lungul a două decenii și care știa foarte bine cum să citească publicul, dădu puțin înapoi.

— Nu, spuse el. Pot să îmi dau seama că încă mai ai puțină decență și că a fost un singur băiat. Dar îmi vei spune numele lui chiar acum, Catherine Goggin, sau voi afla ce te împiedică s-o faci!

— Nu-l voi spune, rosti mama mea, clătinând din cap.

— Ce?

— Nu-l voi spune, repetă ea.

— Nu-l vei spune? A trecut demult vremea timidității, îți dai seama de asta, nu? Numele, fetițo, sau jur în fața crucii că te voi biciui afară din casa Domnului pentru nerușinare!

Ea ridică ochii și privi prin biserică. Era ca un film, avea să îmi spună mai târziu, cu toată lumea care își ținea respirația în timp ce se întreba către cine avea să arate cu degetul acuzator, fiecare mamă rugându-se să nu fie fiul ei. Sau, mai rău, soțul ei.

Ea deschise gura și păru să dea un răspuns, dar se răzgândi și clătină din cap.

— Nu-l spun, repetă ea încet.

— Atunci pleacă de aici! spuse părintele Monroe, pășind în spatele ei și lovind-o puternic cu cizma, lucru care o făcu să se prăvălească peste treptele altarului, cu mâinile întinse în față, întrucât chiar și în acea etapă timpurie a existenței mele, ea era gata să mă protejeze cu orice preț. Ieși afară de aici, ușuratic! Pleacă din Goleen și du-ți infamia în alt loc! În Londra există case care au fost construite special pentru cele ca tine și paturi în care poți să te întinzi pe spate și să-ți desfaci picioarele pentru oricine, prin tot felul de căi, doar ca să-ți satisfaci poftele desfrânate.

La auzul acestor vorbe, congregația răsuflă într-o încântare amestecată cu groază, în timp ce băieții adolescenți păreau entuziasmați de astfel de noțiuni. Când ea se ridică de pe jos, preotul înaintă iar și o târî de braț prin nava bisericii, scuipatul scurgându-i-se de pe gură și bărbie, cu chipul roșu de indignare; probabil că exaltarea lui era chiar vizibilă pentru cei care știau unde să se uite. Bunica mea se uită în jur, însă bunicul meu o împunse în braț, iar ea se întoarse la loc. Unchiul meu, Eddie, cel mai tânăr dintre cei șase și cel mai apropiat de vârsta mamei mele, se ridică și strigă:

— Ei haide, e de-ajuns!

La aceste cuvinte, bunicul meu se ridică și el și îi trase fiului său un pumn în falcă. Mama mea nu văzu mai multe după aceea, pentru că părintele Monroe o aruncă în cimitirul de dincolo spunându-i că trebuia să părăsească satul într-o oră și că, începând cu ziua aceea, numele Catherine Goggin nu va mai fi auzit sau rostit în parohia Goleen.

Ea zăcu pe pământ, pentru câteva minute, știind că slujba avea să mai dureze o jumătate de oră, iar apoi se ridică și se întoarse în direcția casei unde, bănuia ea, un bagaj o aștepta deja lângă ușa de la intrare.

— Kitty!

O voce din spatele ei o făcu să se întoarcă, iar ea fu surprinsă să îl zărească pe tatăl meu venind spre ea vizibil emoționat. Ea îl observase pe ultimul rând, desigur, când preotul o târâse către ieșire, și spre cinstea lui, pe chip i se citea rușinea.

— Nu ai făcut destule? întrebă ea, punându-și o mână la gură, apoi îndepărtând-o ca să examineze sângele care i se prelinsese pe sub unghiile netăiate.

— Nu am vrut deloc să se întâmple așa, îi spuse el. Îmi pare rău pentru necazul tău, chiar îmi pare!

— Pentru necazul meu? întrebă ea. Într-o altă lume, ar fi fost necazul nostru.

— Ei, haide, Kitty! spuse el, folosind numele pe care o chema și când era copilă. Nu fi așa! Uite câteva lire, adăugă el, întinzându-i două lire irlandeze verzi. Asta ar trebui să te ajute să o iei de la capăt în altă parte.

Ea se uită la ele pentru câteva clipe, apoi le ținu în aer și le rupse încet pe mijloc.

— A, Kitty, nu trebuie să...

— Indiferent ce spune omul acela dinăuntru, nu sunt o târfă! îi spuse ea, mototolind hârtiile într-o bilă și aruncându-le spre el. Ia-ți banii! Cu puțină bandă adezivă poți să-i lipești la loc și să îi cumperi mătușii Jean o rochie frumoasă de ziua ei.

— Iisuse, Kitty, pentru numele lui Dumnezeu, vrei să vorbești mai încet?

— E ultima dată când mă mai auzi! Îți doresc noroc! îi spuse ea, întorcându-se și îndreptându-se spre casă și apoi spre autobuzul de după-amiază spre Dublin.

Și, astfel, ea plecă din Goleen, locul unde se născuse, loc de care va rămâne departe pentru mai bine de șaiszeci de ani, când avea să vină cu mine în același cimitir și să caute, printre pietrele funerare, rămășițele familiei care o alungase.

— Un bilet doar dus —

Ea avea economiile ei, desigur: câteva lire pe care le strânsese într-o șosetă ascunsă în sertarul

dulapului în ultimii câțiva ani. O mătușă mai în vârstă, care murise cu vreo trei ani înainte ca mama mea să cadă în dizgrație, îi dădea când și când câțiva penny drept comision și aceștia se strânseseră cu vremea. Mai avea și ceva din banii de la Comuniune și puțini de la Confirmare. Nu fusese niciodată o risipitoare. Nu avea nevoie de multe, iar unele dintre lucrurile care i-ar fi plăcut nici măcar nu știa dacă existau.

După cum se aștepta, când ajunse acasă, bagajul era deja făcut, împachetat corespunzător și așezat la ușa de la intrare, cu haina și pălăria aruncate peste valiză. Ea le puse peste brațul canapelei, pentru că erau date de la frații mai mari și se gândi că hainele de duminică pe care le purta aveau să fie mai valoroase pentru ea în Dublin. O deschise și verifică șoseta-poșetă și iată-l, secretul ascuns cu grijă, la fel cum fusese ascuns și celălalt secret al ei până în seara de dinainte, când mama ei intrase în dormitorul ei fără să bată la ușă și o descoperise în fața oglinzii, cu bluza desfăcută, mângâindu-și burta convexă cu un amestec de teamă și fascinație.

Câinele bătrân își ridică privirea de la locul său din fața focului și căscă îndelung, dar nu veni spre ea ca de obicei, dând din coadă și așteptând o mângâiere sau o vorbă bună.

Ea se duse în dormitorul ei și se mai uită o dată în jur, la ceva ce ar fi vrut să ia cu ea. Erau cărți, desigur, dar le citise pe toate și avea să găsească altele și la celălalt capăt al călătoriei. Pe noptieră avea o statuie mică a Sfintei Bernadette și dintr-un motiv de neînțelese, la care doar ea s-ar fi putut gândi, pe lângă cel de a-și irita părinții, o întoarse cu fața la perete. Mai era și o cutiuță muzicală, care fusese mai înainte a mamei sale, în care își păstra amintirile și comorile. Începu să le sorteze, în timp ce balerina se învârtea și cânta melodia din *Esmeralda* de Pagni. În momentul în care hotărî că aceste obiecte aparțineau unei alte vieți, o închise ferm, dansatoarea făcând o reverență înainte să dispară cu totul din vedere.

Ura și la gară! își spuse în gând, ieșind din casă pentru ultima oară. Parcurse drumul spre poștă, unde se așeză pe iarba uscată până când sosi un autobuz, în care urcă și se așeză pe un loc în spate, lângă o fereastră deschisă, încercând să respire regulat în timpul călătoriei, ca să nu i se facă rău, în timp ce străbătea terenul accidentat spre Ballydehob și pe lângă Leap, spre Bandon și Innishannon, înainte să o ia spre nord în orașul Cork, un loc pe care nu îl vizitase niciodată, dar despre care tatăl ei obișnuia să spună că era plin de cartofori, protestanți și bețivi.

Pentru doi penny, bău un castron de supă de roșii și o cană de ceai într-o cafenea pe debarcaderul Lavitt și apoi merse de-a lungul malurilor râului Lee spre Parnell Place, de unde cumpără un bilet spre Dublin.

— Doriți și bilet de întoarcere? o întreabă șoferul, scuturându-și tolba în căutare de mărunt. Veți economisi bani dacă vă întoarceți.

— Nu mă voi întoarce, răspunse ea, luând biletul din mâinile lui și punându-l cu grijă în geantă, pentru că avea senzația că acesta ar putea fi un obiect care ar trebui păstrat, o amintire de hârtie cu data începutului noii sale vieți pecetluite în cerneală neagră groasă.

— Aproape de Ballincollig —

O persoană de moravuri ușoare nu s-ar fi simțit nici pe departe speriată sau supărată când autocarul s-a îndepărtat de chei și și-a început călătoria spre nord. Nu era însă și cazul mamei mele, care era ferm convinsă că toți cei șaisprezece ani pe care și-i petrecuse în Goleen, timp în care i se vorbise numai de sus, fusese ignorată sau tratată ca și când ar fi fost cumva mai puțin importantă decât oricare dintre ceilalți șase frați ai săi, au condus-o spre acest moment de independență. Așa tânără cum era, se împăcase deja, într-o anumită măsură, cu condiția ei, pe care, mi-a povestit mai târziu, o conștientizase

pentru prima oară în magazinul lui Davy Talbot de pe strada principală, când, stând lângă zece cutii de portocale, a simțit piciorul meu neformat lovind ușor în vezica ei. Se putea să fi fost doar un spasm de disconfort care ar fi putut să nu însemne nimic, dar despre care ea a știut că, în cele din urmă, aveam să fiu eu. Nu și-a pus problema să facă avort pe ascuns, chiar dacă le auzise bârfind pe fetele din sat despre o văduvă din Tralee care făcea lucruri teribile cu săruri Epsom, pungi de plastic cu vacuum și un forceps. Se spunea că, pentru șase șilingi, puteai să intri și să ieși din casa ei în câteva ore, cu două sau trei kilograme mai ușoară. Nu, ea știa exact ce urma să facă atunci când eu aveam să mă nasc. Trebuia doar să aștepte până când veneam pe lume ca să își pună în aplicare Marele Plan.

Autocarul spre Dublin era aglomerat și la prima oprire un tânăr urcă, purtând o valiză veche, mare, și privi spre ultimele câteva locuri rămase libere. Ochii lui stăruiră asupra mamei mele pentru o clipă. Ea simți cum privirea lui o ardea, dar nu îndrăzni să se uite la el, crezând că era cineva cunoscut familiei sale, care deja aflase vestea rușinii ei. Ar fi fost suficient doar să o vadă la față ca să facă o remarcă usturătoare. Totuși nimic nu fu rostit, iar după o clipă el merse mai departe. Doar după ce autocarul mai parcurse încă opt kilometri, el se întoarse unde stătea mama și făcu semn spre locul gol de lângă ea.

— Te deranjează? îndrăzni el.

— Nu ai deja un loc în spate? întrebă ea, privind spre capătul autobuzului.

— Tipul de lângă mine mănâncă sendvișuri cu ou și mirosul îmi întoarce stomacul pe dos.

Ea ridică din umeri și își mută haina ca să îl lase să se așeze, cântărindu-l dintr-o privire. Acesta purta un costum în carouri, cu o cravată lărgită la gât și o șapcă pe care o dădu jos și o ținu între mâini. Ea aprecie că era cu vreo doi ani mai mare decât ea. Avea, deci, optsprezece sau nouăsprezece ani, și, deși mama mea era ceea ce pe atunci se numea „o frumusețe”, sarcina și evenimentele dramatice trăite

în acea dimineață nu o făceau nici pe departe disponibilă pentru flirt. Băieții din sat încercaseră adesea să intre în vorbă cu ea, desigur, dar ea nu păruse niciodată interesată, câștigându-și astfel reputația unei virtuți care acum fusese spulberată. Erau câteva fete despre care se spunea că era nevoie de foarte puține încurajări să facă ceva, să arate ceva sau să sărute ceva, dar Catherine Goggin nu fusese niciodată una dintre ele. Ea înțelesese că pentru acei băieți avea să pară un șoc vestea despre dezonoarea ei și unii aveau să regrete că nu se străduiseră puțin mai tare în a o seduce. În absența ei, ar fi putut spune că ea fusese mereu o ușuratică și asta conta mult pentru mama mea, pentru că ea și persoana pe care ei o construiseră în imaginațiile lor sordide aveau puține în comun, cu excepția numelui.

— A fost o zi plăcută, spuse băiatul de lângă ea.

— Ce-ai spus? întrebă ea, întorcându-se spre el.

— Am spus că a fost o zi plăcută, repetă el. Deloc rea pentru perioada asta a anului.

— Să zicem...

— Ieri a plouat și, de dimineață, cerul era încărcat de nori. Dar uite, azi nu plouă deloc. E frumos afară.

— Pe tine chiar te preocupă vremea, nu-i așa? întrebă ea, auzindu-și tonul sarcastic din voce, dar nu îi păsa.

— Am crescut la o fermă, spuse el. Pentru mine, este a doua natură.

— Și eu, spuse ea. Tatăl meu și-a petrecut jumătate din viață holbându-se la cer sau adulmecând aerul de după-amiaza târziu, căutând semne despre cum avea să fie ziua următoare. Se spune că în Dublin mereu plouă. Îți vine să crezi?

— Vom afla în curând, presupun. Mergi până la capăt?

— Pardon?

Chipul lui deveni stacojiu, de la baza gâtului până în vârfurile urechilor, iar viteza transformării o fascină.

— Până în Dublin, spuse el repede. Mergi până la capăt, în Dublin, sau cobori la una dintre stații?

— Vrei locul meu de la geam? întrebă ea. Asta e? Pentru că poți să-l iei dacă vrei. Nu sunt pretențioasă.

— Nu, deloc, spuse el. Doar întrebam. Stau bine aici. Asta dacă nu începi și tu cu sendvișurile cu ou.

— Nu am mâncare deloc, îi spuse ea. Mi-aș fi dorit să am.

— În valiză, am o bucată de șuncă făcută la cuptor, îi spuse el. Pot să-ți tai o felie dacă te ajută.

— Nu pot să mănânc în autocar. Mi se face rău.

— Pot să te întreb cum te cheamă? îndrăzni băiatul.

Mama mea ezită.

— Ai vreun motiv pentru care ai vrea să știi?

— Ca să îți pot spune pe nume, răspunse el.

Ea îl privi în față și pentru prima oară observă cât de chipeș era. O față ca de fată, mi-a spus ea după aceea. Piele netedă, luminoasă, care nu cunoscuse tăișul unei lame. Gene lungi. Păr blond care îi cădea pe frunte și îi venea în ochi, indiferent de cât de mult încerca să-l aranjeze. Avea ceva în purtarea lui care o făcu să simtă că nu reprezenta o amenințare pentru ea în niciun fel, așa că mama se domoli și lăsă în sfârșit garda jos.

— Numele meu este Catherine, spuse ea. Catherine Goggin.

— Încântat de cunoștință, răspunse el. Eu sunt Seán MacIntyre.

— Ești din oraș, Seán?

— Nu, sunt din apropiere de Ballincollig. Îl știi?

— Am auzit de el, dar nu am fost acolo niciodată. De fapt, nu am fost nicăieri până acum.

— Ei bine, acum mergi undeva, îi zise el. Spre Marele Fum.

— Merg, da, îi răspunse ea, întorcându-se și privind pe geam, spre câmpuri, în timp ce treceau pe lângă copiii care munceau la câpițe și care săreau și le făceau cu mâna când vedeau autocarul pe drum venind în direcția lor.

— Călătorești des pe ruta asta? întrebă Seán un moment mai târziu.

— Ce să fac? întrebă ea, încruntându-se la el.

— Spre Dublin, completează el, punându-și o mână pe față și poate întrebându-se de ce tot ce spunea el părea nepotrivit. Călătorești des? Ai rude acolo?

— Nu cunosc pe nimeni dincolo de West Cork, îi spuse ea. Locul e un mister pentru mine. Dar tu?

— Nici eu nu am fost nicăieri, niciodată, dar un prieten de-al meu e deja de-o lună acolo și a obținut destul de repede un loc de muncă la berăria Guinness. Mi-a spus că, dacă vreau, pot să lucrez și eu cu el.

— Băieții de acolo nu își petrec tot timpul bând câștigurile? întrebă ea.

— A, nu, în mod sigur sunt reguli! Șefi și așa mai departe. Tipi care păzesc și se asigură că nimeni nu bea. Prietenul meu mi-a spus că mirosul de acolo te poate înnebuni. Hameiul, și orzul, și drojdia, și ce mai e. Se simte pe străzi tot timpul și oamenii care locuiesc în apropiere au toată ziua expresii tâmp pe chip.

— Probabil sunt cu toții beți, spuse mama mea. Și asta nu-i costă nici măcar un penny.

— Prietenul meu mi-a mai spus că un muncitor nou are nevoie de câteva zile pentru a se obișnui cu mirosul locului iar până atunci poate să îi fie destul de rău.

— Tatălui meu îi place Guinness, spuse mama, amintindu-și gustul amar al sticlelor cu etichete galbene pe care bunicul meu le aducea acasă din când în când. Am încercat odată una, când era întors cu spatele. El se duce la pub în fiecare miercuri și vineri seara, punctual ca un ceas. Miercurea se limitează la trei halbe cu amicii lui și vine acasă la o oră respectabilă, dar vinerea se îmbată tare. Adesea vine la două noaptea și o scoală pe mama din pat să îi pregătească o farfurie cu cârnați și un castron de budincă neagră și dacă ea spune nu, atunci ridică pumnii la ea.

— Cu tatăl meu, în fiecare seară e o vineri seară, spuse Seán.

— De aceea ai vrut să pleci?

EI ridică din umeri.

— Într-un fel, da, spuse el după o pauză lungă. Să fiu sincer, am niște probleme acasă. A fost mai bine să plec.

— Ce fel de probleme? întrebă ea, din ce în ce mai curioasă.

— Știi, cred că aş prefera să las toate astea în urmă, dacă nu te deranjează.

— Desigur, spuse ea. Oricum nu mă privește.

— Nu am vrut să spun asta.

— Știu. E în regulă.

El deschise gura să mai spună ceva, dar ei îi fu atrasă atenția de un băiețel care alerga pe culoar. Puștiul purta o pălărie specifică pieilor roșii și scotea sunetele corespunzătoare, un urlet teribil care ar fi dat dureri de cap și unui surd. Șoferul de autocar scoase un răget puternic și spuse că, dacă nu se potolește copilul, întoarce autocarul și îi duce pe toți înapoi în Cork City și nu returnează banii nimănui.

— Dar tu, Catherine? întrebă Seán când se făcu din nou liniște. Pe tine ce te aduce în capitală?

— Dacă îți spun, promiți să nu fii răutăcios? spuse mama mea, care deja intuia cumva că putea să aibă încredere în acel străin. Am auzit destule vorbe grele azi și, ca să fiu sinceră, nu mai am puterea să îndur și altele.

— Eu încerc să nu spun niciodată vorbe grele, răspunse Seán.

— Voi avea un copil, rosti mama mea, uitându-se direct în ochii lui și fără nicio urmă de rușine. Voi avea un copil și nu am un soț care să mă ajute să îl cresc. Și nu mai e nevoie să spun că asta a declanșat un adevărat război. Mama și tatăl meu m-au dat afară din casă, iar preotul a spus să plec din Goleen și să nu mai calc vreodată pe-acolo.

Seán încuviință, dar, de data asta, în ciuda subiectului sensibil, el nu roși.

— Sigur, până la urmă, bănuiesc că astea sunt lucruri care se întâmplă. Nimeni nu este perfect.

— Despre asta e vorba, zise mama mea, arătând spre burta ei. Cel puțin în momentul ăsta.

Seán zâmbi și privi înainte. O bună bucată de timp, ei nu mai rostiră nimic. Poate că amândoi ațipiră sau poate că unul dintre ei închise ochii doar ca să dea acea impresie sau ca să fie lăsat în pace cu gândurile sale. După mai bine de o oră, trează din nou, mama mea se întoarse spre companionul său și îl atinse ușor pe antebraț.

— Știi ceva despre Dublin? întrebă ea.

Poate că ea își dăduse în sfârșit seama că nu avea nici cea mai vagă idee despre ce va face sau unde se va duce când vor ajunge acolo.

— Știu că acolo este Dáil Éireann, că râul Liffey trece prin centrul orașului și că magazinul Clerys se află pe o stradă mare, lungă, numită după Daniel O'Connell.

— Sigur. În fiecare comitat din Irlanda se află câte unul.

— Adevărat. La fel cum există câte o stradă Magazin. Și o stradă Principală.

— Și Strada Podului.

— Și Strada Bisericii.

— Să ne ferească Dumnezeu de străzile Bisericii! spuse mama râzând, iar Seán râse și el, ca doi copii amuzându-se de propriile obrăznicii. O să ajung în iad pentru asta, adăugă ea când se opriră din râs.

— Sigur. Cu toții vom ajunge în iad, spuse Seán. Mai ales eu.

— De ce mai ales tu?

— Pentru că sunt un băiat rău, spuse el, făcându-i cu ochiul.

Fata râse din nou și simți nevoia să meargă la toaletă, întrebându-se cât va dura până când se vor putea opri undeva.

Acesta fusese singurul moment din timpul în care s-au cunoscut, mi-a mărturisit ea mai târziu, când a simțit o oarecare atracție pentru Seán. În mintea ei, plăsmuise deja o scurtă fantezie: că ei vor părăsi autocarul ca iubiți, se vor căsători într-o lună și mă

vor crește ca doi părinți. Un vis drăguț, bănuiesc, dar imposibil.

— Nu îmi pari un băiat rău, spuse ea.

— A, ar trebui să mă vezi când mă pornesc!

— O să țin cont de asta. Povestește-mi despre acest prieten al tău! De cât timp ai spus că se află în Dublin?

— Puțin peste o lună, spuse Seán.

— Și îl cunoști bine?

— Destul de bine. Ne-am cunoscut cu câțiva ani în urmă, când tatăl lui a cumpărat ferma de lângă a noastră și de atunci suntem prieteni buni.

— Sigur sunteți, de vreme ce ți-a găsit un loc de muncă. Majoritatea oamenilor au grijă doar de ei înșiși.

El încuviință și se uită în jos spre podea, apoi la unghiile sale, apoi afară pe geam.

— Portaloise, spuse el, observând un indicator. Ne apropiem.

— Ai frați sau surori care să-ți ducă dorul? întrebă ea.

— Nu, spuse Seán. Sunt singur la părinți. După ce m-am născut, mama mea nu a mai putut face copii și tata nu a iertat-o niciodată. El are și alte relații. Are câteva femei cu care se vede și nimeni nu spune niciodată nimic despre asta, pentru că preotul a spus că un bărbat se așteaptă ca soția lui să îi umple casa de copii și un câmp sterp nu se cultivă.

— Sunt admirabili, nu-i așa? întrebă mama mea, iar Seán se încruntă.

În ciuda poznelor sale, nu era obișnuit cu batjocura la adresa clerului.

— Eu am șase frați, îi spuse ea după o clipă. Cinci dintre ei parcă au paie în cap în loc de creier. Singurul pe care îl îndrăgesc, Eddie, fratele meu mai mic, vrea să devină preot.

— Câți ani are?

— E cu un an mai mare decât mine. Șaptesprezece ani. În septembrie se duce la seminar. Nu cred că va fi fericit, pentru că știu sigur că îi plac fetele la nebunie. Dar, vezi tu, e cel mai mic, iar

ferma a fost deja parcelată pentru primii doi, iar următorii doi vor fi profesori. Al cincilea nu va fi capabil de muncă pentru că are o moliciune în cap, așa că mai rămâne Eddie, care trebuie să fie preotul. Va fi un mare eveniment, desigur. Presupun că voi rata asta acum, adăugă ea cu un oftat. Vizitele, și hainele, și hirotonisirea de către episcop. Crezi că femeilor decăzute li se permite să le scrie scrisori fraților lor seminariști?

— Nu știu nimic despre acest mod de viață, spuse Seán, clătinând din cap. Catherine, vreau să te întreb ceva și poți să mă trimiți la plimbare dacă nu vrei să răspunzi.

— Întreabă!

— Tatăl nu vrea să își asume responsabilitatea pentru... știi tu... pentru copil?

— Deloc, spuse mama mea. În mod sigur, este extrem de fericit că am plecat de acolo. Dacă s-ar afla cine este, s-ar face moarte de om.

— Și nu ești deloc îngrijorată?

— De ce?

— Despre cum o să te descurci?

Ea zâmbi. Era inocent, și bun, și poate puțin naiv, iar o parte din ea se întreba dacă un oraș mare ca Dublinul era locul potrivit pentru un tip ca el.

— Sigur că sunt îngrijorată, spuse ea. Sunt îngrijorată până peste cap. Dar sunt și entuziasmată. Detestam să locuiesc în Goleen. E un lucru bun pentru mine faptul că a trebuit să plec.

— Știu sentimentul. West Cork te influențează ciudat dacă stai acolo prea mult.

— Cum îl cheamă pe prietenul tău? Pe cel de la Guinness?

— Jack Smoot.

— Smoot?

— Da.

— E un nume tare ciudat.

— Cred că în familia lui sunt olandezi. Adică erau de demult.

— Crezi că ar putea să îmi găsească și mie de lucru? Poate aș putea lucra la un birou.

Seán se uită pe lângă ea și își mușcă buza.

— Nu știi, spuse el încet. O să fiu sincer cu tine: nu aș vrea să îl întreb pentru că deja s-a deranjat să găsească un loc pentru mine, iar el este acolo de prea puțin timp.

— Desigur, spuse mama mea. N-ar fi trebuit să întreb. Sigur că pot să mă duc singură acolo într-o zi dacă nu apare nimic altceva. O să îmi fac o pancartă pe care o să mi-o atârî de gât. *Fată cinstită caută de muncă. În patru luni voi avea nevoie de niște timp liber.* N-ar trebui să glumesc în legătură cu asta, nu-i așa?

— Mă gândesc că nu ai nimic de pierdut.

— Crezi că sunt multe locuri de muncă în Dublin?

— Cred că oricum nu vei fi nevoită să cauți prea mult. Ești... știi tu... ești...

— Sunt ce?

— Ești drăguță, spuse Seán ridicând din umeri. Și angajatorilor le place asta, nu-i așa? Ai putea foarte bine să lucrezi într-un magazin.

— Într-un magazin, spuse mama mea, încuviințând încet, gândindu-se la asta.

— Da, ca vânzătoare.

— Bănuiesc că aș putea.

— Trei rățuște —

După părerea mamei mele, Jack Smoot și Seán MacIntyre erau la fel de diferiți precum creta și brânza, așa că prietenia lor o surprinsese destul de tare. În timp ce Seán era prietenos și amabil, frizând inocența, Smoot era o figură mai întunecată și mai reticentă, date fiind, avea ea să descopere, perioadele prelungite de analiză și introspecție care, ocazional, înclinau spre disperare.

— Lumea asta, avea el să remarce după câteva săptămâni de când făcuseră cunoștință, este un loc teribil și am avut ghinionul să ne naștem în ea.

— Chiar și așa, afară e soare, avea ea să răspundă, zâmbindu-i. Deci măcar avem asta.

Când autocarul ajunsese în Dublin, Seán deveni mai vioi în timp ce privea pe geam, cu ochii larg deschiși, când vedea străzile necunoscute și clădirile care anunțau apropierea lor, mai mari și mai apropiate unele de altele decât în Ballincollig. Când șoferul intră pe cheiul Aston, el fu primul care își luă valiza de deasupra și era agitat că trebuia să aștepte în timp ce pasagerii din fața lui își adunau obiectele. Când coborî în cele din urmă, se uită în jur cu neliniște până când, cu o privire de partea cealaltă a cheiului, văzu un bărbat venind spre el din direcția micii săli de așteptare de lângă magazinul McBirney. Acela fu momentul în care zâmbi ușurat.

— Jack! strigă el, cu vocea aproape sugrumată de fericire în timp ce se apropia de bărbatul care părea cu un an sau doi mai mare decât el.

Pentru o clipă, stătură unul în fața celuilalt, zâmbind, înainte să dea mâna ferm, iar Smoot, într-un rar moment jucăuș, îi scoase șapca lui Seán de pe cap și o aruncă în aer de încântare.

— Uite că ai reușit! spuse el.

— Te-ai îndoit de mine?

— Nu eram prea sigur. M-am gândit că o să rămân aici să aștept ca un măgar.

Mama mea merse spre ei, fericită ca putea ieși din nou la aer curat. Fără să știe, desigur, că undeva între Newbridge și Rathcoole fusese pus la cale un plan, Smoot nu îi acordă deloc atenție și se concentrează numai asupra prietenului său.

— Dar tatăl tău? întrebă el. Ai...

— Jack, ea este Catherine Goggin, spuse Seán, când mama se opri lângă el, străduindu-se să nu iasă în evidență.

Smoot se holbă la ea, nedumerit de faptul că se făceau prezentările.

— Bună, spuse el după o scurtă pauză.

— Ne-am cunoscut în autocar, spuse Seán. Am stat unul lângă altul.

— Așa, și? spuse Smoot. Ești în vizită la rude aici?

— Nu tocmai, spuse mama mea.

— Catherine a cam dat de bucluc, explică Seán. Mama și tatăl ei au dat-o afară din casă și nu o mai primesc înapoi, așa că a venit în Dublin să își încerce norocul.

Smoot încuviință, împungând obrazul cu limba și gândindu-se. Avea părul negru, contrastând cu blondul Seán, iar obrații îi erau marcați de mici cicatrice. Umerii lui lați o făcură imediat pe mama mea să și-l imagineze cărând butoaie de lemn pline cu Guinness prin curtea berăriei, unduindu-se prin aerul poluat de duhoarea hameiului și a orzului.

— Sunt mulți care încearcă asta, spuse el, într-un final. Sunt șanse, desigur. Unii nu reușesc și, atunci, iau vaporul și trec pe celălalt mal.

— De când eram copil am visat de nenumărate ori că puneam piciorul pe o barcă, se scufunda și mă înecam, spuse mama mea, inventând pe loc această absurditate, pentru că nu avusese niciodată un asemenea vis și spusese asta acum doar pentru ca planul pe care îl pusese la cale cu Seán în autocar să fie dus la bun sfârșit.

Ea mi-a spus că până atunci nu se temuse de nimic, dar odată ce ajunsese în oraș, ideea de a fi lăsată singură o înspăimântase. Iar Smoot nu avea niciun răspuns la asta. A privit-o doar cu dispreț, ca mai apoi să se întoarcă spre prietenul său.

— În mod sigur o să ne înțelegem, nu? îl întrebase el, punându-și mâinile în buzunarele hainei și aruncând o privire respingătoare către mama. Mergem acasă și apoi ieșim să mâncăm. Toată ziua nu am mâncat nimic altceva decât un sendviș și aş putea devora un mic protestant dacă cineva i-ar turna puțin sos pe cap.

— Bună treabă! spuse Seán.

Când Smoot se întoarse să-i arate calea, Seán se afla cu doi pași în urmă cu valiza într-o mână, iar Catherine îl urma la o distanță de câțiva metri. Smoot, privind în jur, se încruntă și amândoi se opriră, lăsând valizele jos. Înainte să meargă mai departe, se uită la ei de parcă erau amândoi nebuni

și, din nou, îl urmară amândoi. După câteva clipe, el se întoarse spre cei doi, cu mâinile în șold de uimire.

— Se întâmplă ceva aici ce eu nu înțeleg.

— Jack, ascultă! spuse Seán. Catherine e singură pe lume. Nu are un loc de muncă sau prea mulți bani ca să găsească unul. Mă gândeam că poate ar putea să stea cu noi pentru câteva zile, doar până când se pune pe picioare. Nu te deranjează, nu-i așa?

Pentru o clipă, Smoot nu răspunse și mama mea recunoscuse amestecul de dezamăgire și ciudă de pe chipul lui. Ea se întreabă dacă ar trebui pur și simplu să spună că nu era nicio problemă, că nu voia să îi deranjeze și că îi va lăsa în pace, dar Seán fusese atât de amabil cu ea în autocar și dacă nu se ducea cu el acum, atunci unde putea să se ducă?

— Voi doi vă cunoșteți de acasă, nu-i așa? întreabă Smoot. E vreo farsă pe care mi-o jucați?

— Nu, Jack, de-abia ne-am cunoscut, crede-mă!

— Stai puțin! spuse Smoot, făcând ochii mici privind spre stomacul mamei mele, care, în a cincea lună a dezvoltării mele, devenea rotund. Ești...? Asta e...?

Mama mea își dădu ochii peste cap.

— Ar trebui să dau un anunț la ziar, spuse ea, pentru cât interes prezintă azi burta mea.

— Stai puțin! spuse Smoot, chipul întunecându-i-se din ce în ce mai tare. Seán, asta are vreo legătură cu tine? Îmi aduci problema asta pe cap?

— Nici vorbă! spuse Seán. Ți-am spus, de-abia ne-am cunoscut. Am stat unul lângă altul în autocar, asta e tot.

— Și în mod sigur eram deja în cinci luni, adăugă mama mea.

— Dacă așa stau lucrurile, spuse Smoot, atunci de ce trebuie să devină ea responsabilitatea noastră? Văd că nu ai un inel pe deget, adăugă el, arătând spre mâna stângă a mamei mele.

— Nu, spuse mama mea. Și acum am și mai puține șanse să capăt unul.

— Îl pândești pe Seán, asta e?

Mama mea deschise gura într-un amestec de râs și jignire.

— Nu, spuse ea. De câte ori trebuie să îți spunem că de-abia ne-am cunoscut? Nu aş pune ochii pe cineva după o singură călătorie cu autocarul.

— Nu, dar poți să profiți, în schimb.

— Jack, te rog, e singură, spuse Seán încet. Știm amândoi cum e, nu? M-am gândit că puțină caritate creștină n-are cum să ne strice.

— Tu și Dumnezeuul tău afurisit! spuse Smoot, clătinând din cap.

Mama mea, deși era o femeie puternică, se albi când auzi obscenitatea, pentru că oamenii, de regulă, nu foloseau astfel de cuvinte în Goleen.

— Doar pentru câteva zile, repetă Seán. Doar până când își face un rost.

— Dar nu avem loc, spuse Smoot pe un ton învins. Trebuia să fie doar pentru noi doi. Urmă o tăcere lungă și, în cele din urmă, el ridică din umeri și cedă. Haide, atunci! spuse el. Se pare că nu am niciun cuvânt de spus aici, așa că voi face tot ce se poate. Câteva zile, zici?

— Câteva zile, spuse mama mea.

— Doar până când îți aranjezi lucrurile?

— Doar până atunci.

— Hmm, spuse el, înaintând, lăsându-i pe Seán și mama în urmă.

— Apartamentul din strada Chatham —

În timp ce mergeau spre pod, mama mea privi peste balustradă, spre râul Liffey, un amestec murdar de maro și verde care se învoldura spre marea Irlandei de parcă ar fi vrut să iasă din oraș cât mai repede posibil, lăsând cu mult în urmă preoții, puburile și politica. Respiră adânc și ea făcu o grimasă spunând că nu era nici pe departe la fel de curat ca apa din West Cork.

— Poți să te speli pe cap în izvoarele de acolo, spuse ea. Și mulți chiar fac asta, desigur. În fiecare sâmbătă dimineață, frații mei se duc la micul pârau

din spatele fermei și se spală cu un singur baton de săpun Lifebuoy, apoi se întorc strălucitori ca soarele într-o zi de vară. Maisie Hartwell a fost prinsă că se uita la ei și nenorocitul de taică-său a bătut-o din cauza asta. Se uita la cocoșei lor.

— Autocarele merg în ambele sensuri, spuse Smoot, întorcându-se și scoțând mukul de țigară din gură înainte de a-l strivi cu cizma.

— Ei, haide, Jack! spuse Seán, iar dezamăgirea din vocea lui era atât de înduioșătoare, încât mama mea știu imediat că nu dorea să i se adreseze vreodată pe un astfel de ton.

— Asta numim noi glumă, spuse Smoot, ușor pedepsit.

— Ha, ha! răspunse mama.

Smoot clătină din cap și merse mai departe, iar ea fu liberă să privească orașul, un loc despre care auzise că era plin de târfe și atei, dar care părea să semene mult cu ce era acasă, lăsând la o parte faptul că erau mai multe mașini, clădiri mai mari și haine mai bune. În Goleen, doar bărbatul muncea pentru soția lui și pentru copiii lor. Nimeni nu era bogat, nimeni nu era sărac și lumea își menținea stabilitatea permițând, în mod regulat, aceluiași câteva sute de lire să treacă înainte și înapoi, de la o afacere la alta, de la fermă la magazin și de la pachetul salarial la clădirile publice.

Aici totuși vedea oameni înstăriți, în costume cu dungi, negre, cu mustăți atent aranjate, doamne gătite, docheri și barcagii, vânzătoare și muncitori feroviari. Un avocat trecu pe lângă ea în drum spre tribunal, îmbrăcat în uniformă, roba lui neagră umflându-se în aer în spatele lui ca o pelerină, peruca albă, ondulată, amenințând să îi zboare în vânt. Din direcția opusă, doi tineri seminariști mergând beți pe trotuar erau urmați repede de un băiețel cu o față înnegrită de cărbune și un bărbat îmbrăcat ca o femeie, o creatură cum nu mai văzuse până atunci. „A, pentru poze!” se gândi ea. „Asta i-ar pune la punct pe cei din West Cork!” Când ajunseră la o intersecție, ea se întoarse și privi în

lungul străzii O'Connell; văzu o coloană dorică la jumătatea căreia se ridica statuia mândră a unui bărbat, cu nasul în vânt, ca să nu trebuiască să inhaleze duhoarea oamenilor pe care îi privea de sus.

— Aceea este Coloana lui Nelson? întrebă ea, arătând spre statuie, iar Smoot și Seán priviră în jur.

— Da, spuse Smoot. De unde știi?

— Nu m-am dus la școală degeaba, îi spuse ea. Pot să îmi spun și numele pe litere, să știi. Și să număr până la zece. E ceva, nu?

— E doar un morman de pietre vechi puse unele peste altele ca să-i sărbătorească pe britanicii care au mai câștigat o bătălie, spuse Smoot, ignorându-i sarcasmul. Ar fi trebuit să-l trimită pe nenorocit înapoi de unde a venit, dacă e să mă întreb pe mine. Au trecut mai bine de douăzeci de ani de când am obținut independența și încă avem un om mort din Norfolk care ne privește de sus, urmărindu-ne fiecare mișcare.

— Mi se pare că dă un plus de splendoare locului, spuse ea, doar ca să îl enerveze.

— Chiar așa?

— Da.

— Poți să te consideri norocoasă, atunci!

Cu toate astea, ea nu avea să se apropie mai mult de Horatio, pentru că mergeau în direcția opusă, croindu-și drum pe strada Westmoreland. Trecură pe lângă porțile din față ale Colegiului Trinity, unde mama mea se uită spre tinerii chipeși adunați sub arcadă, în hainele lor moderne și simți în stomac gheara invidiei. Ce drept aveau ei la un asemenea loc, se întrebă ea, când pentru ea va fi mereu interzis?

— Tipii ăia sunt foarte încrezuți, aș zice, spuse Seán, urmărind direcția privirii ei. Și cu toții protestanți, desigur. Jack, cunoști vreun student de acolo?

— O, îi cunosc pe toți, spuse Smoot. Ce-ar fi să ieșim cu toții la cină în fiecare seară? Închinăm un

pahar în cinstea regelui și spunem ce tip grozav e Churchill.

Mama mea începea să simtă o flacără de iritare pe dinăuntru. Nu fusese ideea ei să împartă locuința cu ei pentru câteva nopți, fusese ideea lui Seán, ca o faptă de caritate creștină din partea lui, și nu înțelegea de ce Smoot era atât de nepoliticos după ce planul fusese făcut. Intrară pe strada Grafton și apoi o luară la dreapta pe strada Chatham iar, în cele din urmă, ajunseră la o ușă mică și roșie de lângă un pub, unde Smoot scoase o cheie de alamă din buzunar și se întoarse spre ei.

— Slavă cerului că nu e niciun proprietar aici! spuse el. Domnul Hogan vine doar sâmbăta dimineața să ia banii de chirie și mă întâlnesc cu el afară. El nu vorbește decât despre războiul lui nenorocit. Ține cu nemții. Vrea să dea tot ce poate. Idiotul crede că se va face o mare dreptate dacă britanicii ar lua-o pe coajă, dar nu se gândește la ce s-ar întâmpla mai departe. „Care este următoarea țară? Noi suntem”, i-am zis. Până la Crăciun l-am saluta pe Hitler și am defila pe strada Henry cu brațele în aer. Nu că se va ajunge la asta, pentru că nenorocirea aproape că s-a terminat. În fine, aici plătesc chirie de trei șilingi pe săptămână, adăugă el, uitându-se la Catherine, iar ea înțelese ce vrea să spună, dar se făcu că plouă.

Șapte zile într-o săptămână, asta însemna cinci pence pe zi. Două sau trei zile: cincisprezece pence. Era corect, își spuse ea.

— Poze la un penny! strigă un băiat care mergea pe stradă cu un aparat foto atârnat de gât. Poze la un penny!

— Seán! strigă mama mea, trăgându-l de braț. Ia uite! Un prieten de-al tatălui meu, în Goleen, avea un aparat foto. Ți-ai făcut vreodată o fotografie?

— Nu, spuse el.

— Hai să facem una acum, spuse ea cu entuziasm. Să marcăm prima noastră zi în Dublin.

— Un penny irosit, spuse Smoot.

— Bănuiesc că ar fi o amintire drăguță, spuse Seán, făcând semn spre băiat și dându-i un penny. Haide, Jack, fii și tu în poză!

Mama stătu lângă Seán, dar când veni Smoot, el o împinse la o parte cu cotul și declanșatorul clicăi chiar când ea se întoarse enervată spre el.

— O veți avea în trei zile, spuse băiatul. Care este adresa?

— Este chiar aici, spuse Smoot. Poți s-o arunci în cutia poștală.

— Primim doar una? întrebă mama mea.

— Costă câte un penny fiecare, spuse băiatul. Dacă mai vreți una, o să vă coste mai mult.

— Una e destul, spuse ea, întorcându-se cu spatele la el, iar Smoot deschise ușa și îi lăsă înăuntru.

Scara era îngustă, permițând numai unei singure persoane să urce, tapetul era galben și se cojea de pe pereți pe ambele părți. Nu exista balustradă și când mama mea se aplecă să își ia valiza, Seán o ridică și îi făcu semn să urce după Smoot.

— Urcă între noi, spuse el. Nu am vrea să cazi și să-ți rănești copilul.

Ea îi zâmbi cu recunoștință și când ajunse sus, intră în camera strâmtă cu o cadă mică de tablă într-un colț, o chiuvetă și, lângă peretele din capăt, cea mai mare canapea pe care mama mea o văzuse în viața ei. Pentru ea era un mister cum reușise cineva să o urce pe scări. Arăta atât de moale și comodă, încât nu voia decât să se prăbușească în îmbrățișarea ei și să pretindă că toate aventurile trăite în ultimele douăzeci și patru de ore nu se întâmplaseră niciodată.

— Ei bine, asta este tot, spuse Smoot, privind în jur cu un amestec de mândrie și stânjeneală. Chiuveta curge instant, dar apa este rece și e o corvoadă să umpli găleata și să o cari până la cadă ori de câte ori vrei să te speli. Dacă ai nevoie la toaletă, poți folosi una de la puburile din apropiere. Trebuie doar să lași impresia că te întâlnești cu cineva acolo, altfel te dau afară.

— Trebuie să vorbim mereu cu *dracului*, *rahați* și *nenorociți*, domnule Smoot? întrebă mama mea, zâmbindu-i. Vezi tu, nu mă deranjează prea tare, dar vreau doar să știu la ce să mă aștept.

Smoot se uită la ea.

— Nu-ți place limbajul meu, Kitty? întrebă el, iar zâmbetul ei păli imediat.

— Nu-mi spune așa! rosti ea. Numele meu e Catherine, dacă nu te deranjează.

— Ei bine, voi încerca să fiu un gentleman în preajma ta dacă te deranjează atât de tare, Kitty. O să am grijă la ce-mi iese pe gură acum că avem o... El se opri și arătă spre burta mamei mele. O doamnă în casă.

Ea înghiți în sec, gata să răspundă, dar ce putea face, când el îi oferea un acoperiș deasupra capului?

— E un loc minunat, spuse Seán în cele din urmă, ca să reducă tensiunea. Foarte intim!

— Este, spuse Smoot, zâmbindu-i.

Mama mea se întrebă dacă putea să facă ceva pentru a-i câștiga prietenia la fel cum o făcuse Seán în mod evident, dar nu îi veni nimic în minte.

— Poate că a fost o greșală, spuse ea în cele din urmă, privind spre ușa pe jumătate deschisă din colț, prin care putea să vadă un singur pat în camera alăturată. Nu e loc pentru toți trei aici, nu-i așa? Domnul Smoot are dormitorul său, iar canapeaua, cel mai probabil, era pregătită pentru tine, Seán. Nu ar fi corect să te deposedez de ea.

Seán privi în pământ și nu spuse nimic.

— Poți să dormi cu mine, fiecare într-un capăt al patului, spuse Smoot, privindu-l pe Seán, al cărui chip deveni stacojiu de rușine. Kitty poate să doarmă pe canapea.

Atmosfera din cameră deveni atât de stânjenitoare și de incomodă, încât mama nu știu ce să creadă. Trecură minute întregi, mi-a spus ea, iar ei trei stăteau acolo în mijlocul camerei, fără să scoată o vorbă.

— Ei bine, atunci, spuse ea în cele din urmă, ușurată că găsisese o propoziție undeva în minte. Îi

este cuiva foame? Cred că am bani pentru trei porții de cină ca să vă mulțumesc.

— Un jurnalist, poate —

Două săptămâni mai târziu, în ziua în care vestea că Adolf Hitler își trăsese un glonț în cap a ajuns în Dublin, mama mea intră într-un magazin de bijuterii ieftine de pe Coppinger Row și își cumpără o verighetă mică, aurie, decorată cu o pietricică prețioasă. Deși nu se mutase încă din apartamentul de pe strada Chatham, ajunsese la o înțelegere discretă cu Jack Smoot, care se împăcase cu prezența ei, rareori recunoscând acest lucru. Ca să se facă utilă, ea păstra curățenia și folosea puținii bani pe care îi avea ca să se asigure că atunci când ei veneau acasă de la muncă aveau mâncare pe masă. Seán își găsise de muncă la Guinness, în cele din urmă, deși nu îi plăcea în mod deosebit.

— Jumătate din zi car sacoșe cu hamei, îi spuse el când stătea în cadă într-o seară, relaxându-și mușchii în timp ce mama mea stătea pe pat în camera alăturată, cu spatele întors la el, dar cu ușa întredeschisă ca să poată vorbi.

Era o cameră ciudată, se gândi ea. Nu era nimic pe pereți, în afară de crucea Sfintei Brigid și o fotografie a papei Pius al XII-lea. Lângă ea era poza care fusese făcută în ziua în care sosiseră în Dublin. Fotografului nu îi ieșise bine, pentru că, deși Seán zâmbea și Smoot avea ceva neomenesc în felul în care arăta, trupul ei era tăiat de ramă, avea capul întors spre dreapta, enervată de cum o împinsese Smoot. De un perete era sprijinit un dulap, în care hainele celor doi băieți erau amestecate de parcă nu conta cine ce deținea. Deși patul era de-abia suficient de mare pentru o persoană, ei doi dormeau câte unul într-un capăt. Nu era de mirare, îi spuse ea însăși, că auzea cele mai ciudate sunete de acolo noaptea. Trebuie să fi fost teribil de greu pentru bieții băieți să doarmă.

— Am umerii plini de vânătăi, continuă Seán, mă doare spatele și am dureri teribile de cap din cauza mirosului de la berărie. Va trebui în curând să caut altceva pentru că nu știu cât mai pot să rezist acolo.

— Lui Jack pare să îi placă, spuse mama mea.

— E făcut dintr-un aluat mai tare ca mine.

— Ce altceva ai putea să faci?

Seán își luă un răgaz lung până când răspunse, iar ea asculta în timp ce el se bălăcea în cadă. Mă întreb dacă vreo parte din ea își dorea să se întoarcă în clipa aceea, să își lase ochii să-l privească pe tânărul băiat, dacă ea s-ar fi gândit vreodată să intre în baie, fără niciun dram de rușine și să se ofere să o împartă cu el. El fusese bun cu ea și era al naibii de chipeș. Ar fi fost greu pentru ea să nu dezvolte vreun soi de atașament.

— Nu știu, rosti el în cele din urmă.

— Ceva din vocea ta îmi spune că știi.

— Am o idee, adăugă el, părând puțin rușinat. Dar nu știu dacă aș fi potrivit pentru asta.

— Spune-mi!

— Promiți să nu râzi?

— Aș putea, zise ea. Mi-ar prinde bine, totuși, o porție de răs dacă e cazul.

— Ei bine, e ceva în legătură cu ziarele, spuse el după un scurt răgaz. *Irish Times*, desigur și *Irish Press*. Mă gândesc că aș putea să scriu câte ceva pentru ele.

— Ce să scrii?

— Știri, de exemplu. Acasă, în Ballincollig, am scris puțin. Povești și chestii de genul acesta. Câteva poeme. Multe dintre ele nu erau bune, dar nu mai contează. Cred că aș putea deveni mai bun dacă aș avea ocazia.

— Te referi la jurnalism? întrebă ea.

— Așa mă gândesc. Crezi că sunt prost?

— Ce găsești prost în asta? Cineva trebuie să o facă, nu?

— Jack nu crede că este o idee bună.

— Și de ce ar conta părerea lui? Nu e soția ta, nu? Poți să iei și singur decizii.

— Nu știu nici măcar dacă m-ar accepta. Dar nici Jack nu vrea să stea la Guinness pentru totdeauna. Se gândește să-și deschidă propriul pub.

— Exact de asta are nevoie Dublinul. Încă un pub.

— Nu aici. În Amsterdam.

— Ce? întrebă mama mea, ridicând tonul, surprinsă. De ce ar vrea să meargă acolo?

— Bănuiesc că are legătură cu latura lui olandeză, spuse Seán. N-a fost acolo niciodată, dar a auzit lucruri grozave despre acel loc.

— Ce fel de lucruri?

— Că este diferit de Irlanda.

— Ei, asta nu se poate numi o mare revelație. În afară de canale, ce au în plus?

— Este diferit în alte feluri.

El nu mai spuse nimic, iar mama mea începu să se îngrijoreze, gândindu-se că adormise și alunecase sub apă.

— Am și eu niște noutăți, îi spuse ea, sperând ca el să răspundă repede, altfel nu va avea de ales și ar fi fost nevoită să se întoarcă.

— Spune!

— Mâine-dimineață am un interviu pentru un loc de muncă.

— Nu se poate!

— Ba da, spuse ea.

Băiatul pleoscăi din nou, folosind bucata mică de săpun pe care ea o cumpăraseră de la un stand din piață cu câteva zile în urmă și i-l arătase lui Smoot, în parte drept cadou pentru că îi permisesese să rămână și în parte drept încurajare pentru ca el să se spele.

— Bună fată! spuse Seán. Unde este?

— La Dáil.

— Ce?

— La Camera Deputaților. Pe strada Kildare. Știi, grădina parlamentului.

— Știu ce este Dáil, răspunse Seán, râzând. Sunt doar surprins, atâta tot. Și ce-o să faci acolo? O să

fii deputată? Vom avea primul prim-ministru femeie?

— Voi servi în ceainărie. La ora unsprezece trebuie să mă întâlnesc cu o anume doamnă Hennessy și ea o să mă intervieveze.

— Ei, bine, asta chiar este o veste bună, oricum ai lua-o. Crezi că vei...

Se auzi o cheie în broască, se blocă o clipă, fu scoasă și apoi reintrodusă, iar când mama mea îl auzi pe Smoot mergând în camera de alături, ea se mișcă puțin pe pat, pentru ca el să nu observe că stătea acolo, cu ochii ațintiți pe crăpătura din perete care arăta precum cursul râului Shannon prin Midlands.

— Aici erai, spuse el, folosind o voce tandră pe care nu o mai auzise până atunci. E o priveliște minunată la care să revin acasă.

— Jack! se răsti Seán imediat, și el pe un ton diferit, făcându-l să tacă. Catherine e aici.

Mama se întoarse repede pe pat și privi spre camera din față în timp ce Smoot se uita la ea. Privirea ei, mi-a spus ea după aceea, trecea de la pieptul neted și gol al lui Seán, musculos și fără păr, ce stătea în apa murdară, la chipul lui Smoot, care devenea din ce în ce mai enervat de la o secundă la alta. Încurcată, neînțelegând ce greșală făcuse mai exact, ea se întoarse la loc, fericită să își ascundă chipul roșind.

— Bună, Jack! strigă ea veselă.

— Kitty!

— Te-ai întors de la muncă?

El nu spuse nimic și în sufragerie se lăsă o tăcere lungă, iar mama mea dorea tare mult să se întoarcă și să vadă ce se întâmpla. Cei doi băieți nu vorbeau cu voce tare, dar, chiar și în tăcere, ea își dădea seama că între ei avea loc un fel de conversație, înțelegându-se doar din priviri.

Într-un final, Sean vorbi:

— Catherine tocmai îmi spunea că mâine-dimineață are un interviu pentru un loc de muncă. În ceainăria de la Dáil, dacă îți vine să crezi.

— Eu aş crede orice îmi spune, zise Smoot. Aşa e, Kitty? În sfârşit, te vei alătura clasei de femei muncitoare? Dumnezeu, mai departe urmează o Irlandă unită.

— Asta dacă reuşesc să mă prezint suficient de bine, spuse Catherine, ignorându-i sarcasmul. Dacă o impresionez pe administratoare, atunci sper ca slujba să fie a mea.

— Catherine, spuse Seán, ridicând vocea. Ies acum din cadă şi te rog să nu te întorci.

— Închid uşa de tot şi te las să te usuci. Ai nevoie de haine curate?

— Le aduc eu, spuse Smoot.

Intră în dormitor şi luă pantalonii lui Seán de pe spătarul unui scaun şi o cămaşă curată, lenjerie şi şosete, din sertarul dulapului, pe care le ţinu în mâini pentru jumătate de minut în timp ce se uita la Catherine, provocând-o să se uite la el, iar, în cele din urmă, ea asta a şi făcut.

— Crezi că n-o să fie nicio problemă cu oamenii de la Dáil? întrebă el.

— La ce te referi? întrebă ea, observând felul în care el ţinea hainele lui Seán, protector în braţe, lenjeria băiatului în faţă, de parcă voia să o intimideze cu ea.

— La aia, spuse el, arătând spre burta mamei mele.

— Am cumpărat un inel, răspunse ea, ridicând mâna stângă şi arătându-i-o.

— E bun pentru cei cu bani. Şi când se naşte copilul?

— Am un Mare Plan pentru asta, continuă ea.

— Şi ni-l spui şi nouă sau trebuie să ghicim?

Mama nu mai zise nimic, iar Smoot plecă.

— Sper să-l obţii, spuse el când trecu pe lângă ea, suficient de încet, încât numai ei doi să poată auzi. Sper să obţii nenorocita aia de slujbă şi apoi să poţi pleca dracului de aici şi să ne laşi pe amândoi în pace.

— **Un interviu la Dáil Éireann** —

Când mama sosi la Dáil în dimineața următoare, verigheta era foarte vizibilă pe al patrulea deget de la mâna ei stângă. Ea îi spuse numele gardianului, care era la datorie la ușa de la intrare, un individ solid a cărui expresie sugera că erau o sută de locuri în care ar fi preferat să fie în acel moment. El consultă o mapă cu lista vizitatorilor zilei, clătină din cap și declară că ea nu era pe listă.

— Ba sunt, spuse mama mea, aplecându-se în față și arătând spre un nume lângă *11.00 – pentru doamna C. Hennessy*.

— Acolo scrie Gogan, preciză Garda. Catherine Gogan.

— Atunci este doar o greșeală, spuse mama mea. Numele meu este Goggin, nu Gogan.

— Dacă nu aveți o programare, nu vă pot lăsa să intrați.

— Domnule gardian, spuse mama mea, zâmbindu-i dulce, vă asigur că eu sunt Catherine Gogan pe care o așteaptă doamna Hennessy! Cineva mi-a scris numele greșit, asta e tot.

— Și eu de unde să știu dacă e adevărat?

— Ei bine, ce-ar fi să aștept aici și dacă nu apare nicio Catherine Gogan, atunci mă puteți lăsa pe mine să intru în locul ei? Ea și-ar rata șansa, iar eu aș putea, în schimb, să am noroc și să primesc postul.

Gardianul oftă.

— Ei, haide, spuse el. Am parte de asta destul acasă.

— Destul ce?

— Vin la serviciu ca să scap de lucrurile de genul acesta, spuse el.

— Să scapi de ce fel de lucruri?

— Intră și nu mă mai enerva! spuse el, practic împingând-o pe ușă. Sala de așteptare este acolo, pe stânga. Nici să nu te gândești să mergi în altă parte, altfel vin după tine mai repede ca gândul!

— Fermecător, spuse mama mea, trecând pe lângă el și mergând spre camera indicată de el.

Intră și se așeză, uitându-se în jur la grandoarea locului și își dădu seama că inima îi bătea cu putere în piept.

Câteva minute mai târziu se deschise ușa și intră o femeie cam la cincizeci de ani, slabă ca o salcie, cu părul negru, pe care îl purta tuns foarte scurt.

— Domnișoara Goggin? spuse ea, pășind în față. Eu sunt Charlotte Hennessy.

— Doamna Goggin, de fapt, spuse mama repede, ridicându-se, iar într-o clipă expresia de pe chipul femeii mai în vârstă se schimbă de la prietenoasă la deconcertată.

— O! spuse ea, observând burta mamei mele. O, Doamne!

— Încântată să vă cunosc, spuse mama. Vă mulțumesc că v-ați făcut timp și pentru mine. Sper că postul mai este disponibil.

Doamna Hennessy deschise gura de câteva ori, ca un pește care se zvârcolește înainte și înapoi pe fundul unei bărci, până când viața se scurge din el.

— Doamnă Goggin, spuse ea, zâmbetul revenindu-i în timp ce făcu un semn să se așeze amândouă. Este încă disponibil, da, dar mă tem că a existat o neînțelegere.

— A, da? spuse mama mea.

— Vedeți dumneavoastră, noi căutam o fată pentru ceainărie, nu o femeie măritată care așteaptă un copil. Nu putem avea femei măritate aici, în Dáil Éireann. O femeie măritată trebuie să fie acasă cu soțul ei. Soțul dumitale nu lucrează?

— Soțul meu a lucrat, spuse mama mea, privind-o direct în față și lăsându-și buza de jos să tremure puțin, un număr pe care îl exersase în oglinda de la baie toată dimineața.

— Și și-a pierdut locul de muncă? Îmi pare rău, dar tot nu pot să fac nimic pentru dumneata. Toate fetele noastre sunt fete singure. Fete tinere ca dumneata, desigur, dar nemăritate. Așa preferă domnii lucrurile.

— Nu și-a pierdut locul de muncă, doamnă Hennessy, spuse mama mea, scoțându-și batista din

buzunar și tamponându-și ochii. Și-a pierdut viața.

— O, draga mea, îmi pare atât de rău! spuse doamna Hennessy, ducându-și mâna la gât, șocată. Bietul om! Ce a pățit, dacă nu te deranjează că întreb?

— Ce să pățească? Războiul... doamnă Hennessy.

— Războiul?

— Războiul. S-a dus acolo să lupte la fel cum au luptat tatăl și bunicul lui. L-au prins nemții. În urmă cu mai puțin de o lună. O grenadă l-a făcut bucățele. Nu mi-a mai rămas nimic din el în afară de ceasul de la mână și dinții falși. Cei de jos.

Aceasta era povestea pe care o ticluise, deși era conștientă că era una riscantă, pentru că erau mulți – dintre care unii care lucrau chiar în acel loc – care nu-i vedeau cu ochi buni pe irlandezii plecați să lupte pentru britanici. Cu toate acestea, povestea avea un ton eroic și, dintr-un motiv știut doar de ea, hotărâse să procedeze astfel.

— Biată creatură nefericită! spuse doamna Hennessy, iar când dădu să îi strângă mâna mamei, ea știu că drumul era pe jumătate parcurs. Și tu însărcinată. Ce tragedie!

— Dacă aş avea timp să mă gândesc la tragedii, așa ar fi, spuse mama mea. Dar adevărul este că nu-mi permit. Trebuie să mă gândesc la cel mic, adăugă ea, punând o mână protectoare pe burtă.

— N-o să-ți vină să crezi, spuse doamna Hennessy, dar același lucru s-a întâmplat cu mătușa mea Jocelyn în timpul Primului Război. Era măritată cu unchiul meu Albert doar de un an, iar el s-a înrolat la britanici și a murit la Passchendaele. A primit vestea în aceeași zi în care și-a dat seama că urma să aibă un copil.

— Dacă nu vă deranjează că întreb, doamnă Hennessy, cum s-a descurcat mătușa dumitale Jocelyn? A făcut față până la urmă? întrebă mama, înclinându-se spre ea.

— O, nu s-a lăsat deloc descurajată! spuse doamna Hennessy. N-ai să întâlnești o femeie mai

optimistă ca ea. A mers mai departe, pur și simplu, cum altfel? Doar asta făceau oamenii pe atunci. Femei grozave, toate!

— Femei magnifice, doamnă Hennessy! Probabil că aş putea să învăţ câteva lucruri de la mătuşa dumitale, Jocelyn.

Femeia mai în vârstă radia de plăcere, dar apoi zâmbetul îi păli puțin din nou.

— Totuși, spuse ea, nu știu dacă ar putea să meargă. Te deranjează să te întreb cât mai ai?

— Trei luni, spuse mama mea.

— Trei luni. Postul este cu normă întreagă. Mă aștept să trebuiască să pleci odată ce se naște copilul.

Mama mea încuviință. Desigur că ea avea Marele ei Plan, așa că știa că nu va fi cazul, dar acesta era momentul ei și era hotărâtă să profite de el.

— Doamnă Hennessy, spuse ea. Păreți o femeie bună. Îmi amintiți de mama mea moartă, care a avut grijă de mine în fiecare zi a vieții ei până când a cedat din cauza cancerului anul trecut...

— O, draga mea, câte suferințe!

— Bunătatea vi se citește pe chip, doamnă Hennessy. Voi lăsa acum toată demnitatea la o parte și mă voi arunca la mila dumneavoastră și vă voi cere o favoare. Am nevoie de un loc de muncă, doamnă Hennessy, am nevoie atât de tare ca să pot economisi pentru copil când el sau ea va veni pe lume și acum nu am aproape nimic. Dacă vă lasă inima să mă acceptați pentru următoarele trei luni, promit să muncesc ca un cal de povară pentru dumneavoastră și să nu vă dau motive să regretați această decizie. Când mi se va împlini sorocul, poate că veți căuta din nou o fată tânără care are nevoie de o șansă, așa cum eu am nevoie de această șansă acum.

Doamna Hennessy se dădu înapoi, lacrimile adunându-i-se în ochi. Mă gândesc la asta acum și mă întreb de ce mama mea candida pentru un loc de muncă în Dáil, când putea la fel de bine să meargă

dincolo de Liffey și să dea o probă pentru Ernest Blythe^[1].

— Pot să te întreb cum stai cu sănătatea, în general? grăi doamna Hennessy în cele din urmă.

— Foarte bine, spuse mama mea. N-am fost bolnavă niciodată în viața mea. Nici măcar în aceste ultime șase luni.

Doamna Hennessy oftă și se uită pe pereți, de parcă toți bărbații reprezentați acolo în rame strălucitoare i-ar fi putut oferi sfaturi. Peste umărul ei se vedea un portret al lui W. T. Cosgrave^[2], care părea să privească spre mama mea de parcă ar înțelege toate minciunile ei și dacă ar putea să se smulgă de pe pânza aceea, ar fugări-o afară cu un băț.

— Iar războiul aproape s-a terminat, spuse mama după o clipă, puțin illogic dată fiind conversația pe care o aveau. Ați auzit că Hitler s-a sinucis? Viitorul pare mai bun pentru noi toți, acum.

Doamna Hennessy încuviință.

— Am auzit, spuse ea, ridicând din umeri. Ducă-se, Dumnezeu să mă ierte că spun asta! Sper să avem cu toții un viitor mai bun.

— O ședere mai lungă —

— Deci acum depinde de voi doi, le spuse mama mea lui Seán și lui Smoot în noaptea aceea, când stăteau împreună la Brazen Head, mâncând o tocană bună pe care o împărțeau dintr-un vas de ceramică. Pot să plec săptămâna viitoare, când primesc primul salariu sau pot să mai rămân în apartamentul de pe strada Chatham până după ce se naște copilul și să vă dau o treime din ce câștig între timp ca să îmi acopăr chiria. Aș vrea să rămân, pentru că este confortabil și voi sunteți singurii oameni pe care îi cunosc în Dublin, dar ați fost foarte buni cu mine de când am venit aici și nu vreau să rămân mai mult decât sunt bine-venită.

— Pe mine nu mă deranjează, spuse Seán, zâmbindu-i. Sunt mulțumit de cum stau lucrurile.

Dar, desigur, pentru că apartamentul este al lui Jack, decizia îi aparține.

Smoot luă o bucată de pâine de pe o farfurie din mijlocul mesei și șterse marginea castronului său, fără să lase vreo urmă de tocană. O băgă în gură și o mestecă atent, apoi înghiți și își luă halba și o dădu pe gât.

— Sigur, doar te-am suportat atâta vreme, Kitty! spuse el. Câteva luni în plus nici nu mai contează.

— Ceainăria —

Slujba de la ceainăria de la Dáil era mai mult decât se așteptase mama și, poate că potrivit cadrului, fiecare fată trebuia să învețe să fie diplomată în felul în care îi trata pe membrii aleși. Toată ziua, demnitarii intrau și ieșeau într-o ceață de miros corporal și fum de țigară, cerând o prăjitură cu cremă sau un ecler la ceașca de cafea și rareori lăsau impresia că ar fi fost familiarizați cu bunele maniere. Unii flirtau cu fetele, dar nu intenționau ca gesturile lor să ducă undeva, alții sperau la mai mult și puteau să devină agresivi dacă erau refuzați. Circulau povești despre fete care fuseseră seduse și concediate când bărbatul se plictisea, povești ale altora care refuzaseră o propunere indecentă și fuseseră concediate chiar și pentru asta. Odată ce câștigai atenția unui parlamentar, ajungeai într-o singură direcție și asta era spre coada de la ajutorul de șomaj. La acea vreme erau alese doar patru femei în Dáil și mama mea le numise pe toate MayBes – Mary Reynolds, originară din Sligo-Leitrim și Mary Ryan, din Tipperary, Bridget Redmond din Waterford și Bridget Rice din Monaghan –, iar acestea erau cele mai rele, spunea ea, pentru că nu voiau să fie văzute vorbindu-le muncitoarelor în caz că unul dintre bărbați venea și le cerea să încălzească ceainicul sau să îi coasă un nasture căzut de la cămașă.

Domnul de Valera nu venea foarte des, mi-a spus ea, pentru că în general doamna Hennessy însăși îi

aducea ceaiul în birou, dar din când în când băga capul pe ușă uitându-se după cineva și lua loc la masă cu unii deputați de rând, apreciind atmosfera partidului. Înalt și slab, cu un aspect puțin idiot, ea spunea că era mereu politicos și odată l-a admonestat pe unul dintre propriii săi miniștri pentru că a pocnit din degete spre ea, un gest care i-a câștigat recunoștința eternă.

Fetele cu care lucra erau foarte îngrijorate cu privire la situația mamei mele. Avea șaptesprezece ani atunci, un soț fictiv și mort într-un război care, în sfârșit, se terminase și un copil cât se poate de real, gata să vină pe lume, așa că o priveau cu un amestec de fascinație și milă.

— Am auzit că și mama ta a murit, spuse o fată mai mare, Lizzie, când stăteau într-o după-amiază la chiuvetă, spălând vase.

— Da, spuse mama. Un accident groaznic.

— Am auzit că a fost din cauza cancerului.

— A, da, răspunse ea. Am vrut să zic o nenorocire groaznică. Faptul că a făcut cancer, adică.

— Se spune că se transmite în familie, continuă Lizzie, care părea să fie sufletul oricărei petreceri. Nu îți faci griji că o să te îmbolnăvești și tu într-o zi?

— Ei bine, până acum n-am realizat asta, spuse mama, oprindu-se din ce făcea și gândindu-se. Dar acum că mi-ai spus, n-o să mă mai gândesc la nimic altceva.

Pentru o clipă, mi-a mărturisit ea, chiar s-a întrebat dacă era în pericol să capete boala, până când și-a amintit că mama ei, bunica mea, era bine sănătoasă și locuia cu soțul ei și cei șase băieți cu capete seci la trei sute șaptezeci de kilometri distanță, în Goleen, West Cork, și în acel moment, ea se liniști.

— **Marele Plan** —

La mijlocul lunii august, doamna Hennessy o chemă pe mama în birou și îi spuse că venise vremea să părăsească postul.

— Pentru că am întârziat de dimineață? întrebă mama. Este pentru prima oară când s-a întâmplat asta. Dar când era să plec, în fața ușii mele era un bărbat care arăta de parcă voia să mă ucidă. Nu am vrut să ies singură în timp ce el era încă acolo. M-am dus la etaj și m-am uitat pe fereastră. Au trecut douăzeci de minute până când a făcut stângamprejur și a dispărut pe strada Grafton.

— Nu este pentru că ai întârziat, spuse doamna Hennessy, clătinând, din cap. Catherine, mereu ai fost punctuală, nu ca unele dintre fete. Nu, cred pur și simplu că a sosit vremea, asta e tot.

— Dar tot am nevoie de bani, protestă ea. Trebuie să mă gândesc la chirie, și la copil, și...

— Știu și îmi pare rău, dar uită-te la tine! Ești cât casa. La cum arăți, mai ai doar câteva zile până-ți vine sorocul. Nu simți nimic, nu?

— Nu, spuse ea. Nu încă.

— Chestia este că, spuse doamna Hennessy. Am... Ia loc, Catherine, pentru numele lui Dumnezeu și odihnește-te! În starea ta, oricum nu ar trebui să stai în picioare. Chestia este că am avut niște plângeri de la unii demnitari.

— Despre mine?

— Despre tine.

— Dar eu am fost mereu politicoasă. Cu excepția aceluia bărbat lacom din Donegal care, de fiecare dată când trece pe lângă mine, mă atinge și îmi spune că sunt perna lui.

— O, știu asta foarte bine, spuse doamna Hennessy. Nu te-am supravegheat chiar eu în ultimele trei luni? Ai avea o slujbă aici pe viață dacă nu ar fi, știi tu, faptul că vei avea alte responsabilități în curând. Ești tot ce caut la o fată de ceai. Te-ai născut pentru acest rol.

Mama mea zâmbi, hotărându-se să considere asta drept un compliment, chiar dacă nu era complet sigură că asta era.

— Nu, nu se plâng din cauza manierelor tale. Este vorba de condiția ta. Ei spun că a privi o femeie într-un stadiu atât de avansat al sarcinii le taie pofta de plăcinte.

— Vă bateți joc de mine?

— Asta mi-au spus.

Mama mea râse și clătină din cap.

— Cine a spus aceste lucruri? întrebă ea. Veți da niște nume, doamnă Hennessy?

— Nu voi face asta.

— A fost una dintre Maybes?

— N-o să-ți spun, Catherine.

— Cineva afiliat cu partidul, atunci?

Puțin din ambele. Câțiva din grupul Fianna Fáil^[3], totuși, dacă e să fiu sinceră. Dar știi cum sunt ei. Cei de la Cămășile Albastre nu par atât de deranjați.

— E nevăstuica aia mică, de se crede ministrul...

— Catherine, nu voi intra în detalii cu tine, insistă doamna Hennessy, ridicând o mână și făcându-i semn să tacă. Cert este că oricum mai ai doar câteva zile, cel mult o săptămână, așa că este spre binele tău să stai mai mult în pat. Vrei să-mi faci favoarea și să pleci fără să faci probleme? Ai fost minunată, chiar ai fost, și...

— Desigur, spuse mama, dându-și seama că era mai bine să nu implore și a doua oară. Ați fost foarte bună cu mine, doamnă Hennessy. Mi-ați dat un loc de muncă atunci când am avut nevoie și știu că nu a fost o decizie ușor de luat. Voi pleca la finalul zilei păstrându-vă un loc special în inima mea.

Doamna Hennessy răsuflă ușurată și se lăsă pe spătarul scaunului.

— Îți mulțumesc, spuse ea. Ești o fată bună, Catherine. Sunt sigură că vei fi o mamă minunată. Și dacă ai nevoie vreodată de ceva!...

— Este ceva, de fapt, răspunse ea. După ce se naște copilul, nu credeți că aș putea să vin înapoi?

— Să vii înapoi unde? Să vii înapoi în Dáil? O, nu, nu ar fi posibil. În primul rând, cine ar avea grijă de copil?

Mama mea privi pe fereastră și trase aer adânc în piept. Aceasta avea să fie prima oară când vorbi cu voce tare despre Marele ei Plan.

— Mama lui o să aibă grijă de el, spuse ea. Sau a ei. Cum o fi.

— Mama lui? întrebă doamna Hennessy, uimită. Dar...

— Nu voi păstra copilul, doamnă Hennessy, spuse mama. Este totul aranjat. După ce nasc, o călugăriță redemptoristă mică și cocoșată o să vină la spital ca să ia copilul. Un cuplu din Dartmouth Square îl va adopta.

— Dumnezeuule mare! spuse doamna Hennessy. Și dacă nu te superi că întreb, când s-a decis asta?

— Am decis asta în ziua în care am aflat că sunt gravidă. Sunt prea tânără, nu am bani și nu am nicio șansă să pot îngriji copilul. Nu sunt fără inimă, vă jur, dar copilului îi va fi mult mai bine dacă îl dau unei familii care chiar îi poate oferi un cămin bun.

— Ei bine, răspunse doamna Hennessy, analizând situația. Bănuiesc că astfel de lucruri se întâmplă. Dar ești sigură că vei putea trăi cu această decizie?

— Nu, dar cred că oricum este mai bine. Copilul are o șansă mai bună cu ei decât ar avea cu mine. Ei au bani, doamnă Hennessy. Iar eu nu am un sfanț.

— Și soțul tău? Crezi că asta și-ar fi dorit?

Mama nu mai putu să continue să o mintă pe această femeie de treabă și probabil că rușinea i se putea citi pe chip.

— Aș avea dreptate dacă aș crede că nu există niciun domn Goggin? întrebă în cele din urmă doamna Hennessy.

— Da, ați avea, spuse mama încet.

— Și verigheta?

— Am cumpărat-o chiar eu. Dintr-un magazin de pe Coppinger Row.

— Așa am și bănuț. Niciun bărbat nu ar fi capabil să aleagă ceva atât de elegant.

Mama își ridică privirea și zâmbi puțin, fiind surprinsă să vadă că doamna Hennessy începuse să

plângă, iar ea căută o batistă în buzunar pe care să i-o dea.

— Sunteți bine? întrebă ea, surprinsă de acest neașteptat val de emoție.

— Sunt bine, spuse doamna Hennessy. Excelent!

— Dar plângeți.

— Doar puțin.

— Am spus ceva nepotrivit?

Doamna Hennessy ridică privirea și înghiți cu noduri.

— Putem considera această cameră un fel de confesional? întrebă ea. Și că tot ce ne spunem rămâne aici?

— Desigur, spuse mama mea. Ați fost foarte bună cu mine. Sper că știți că vă port multă afecțiune și respect.

— E foarte drăguț din partea ta să spui asta. Dar mereu am bănuț că povestea pe care mi-ai spus-o nu era tocmai adevărată și am vrut să îți arăt compasiunea pe care eu nu am primit-o niciodată când am fost în locul tău. Poate că nu te va surprinde dacă îți voi spune că nici eu nu am fost vreodată o doamnă Hennessy. Ea întinse mâna stângă și amândouă se uitară la verigheta ei. Am cumpărat asta pentru patru șilingi dintr-un magazin de pe strada Henry în 1913, spuse ea. Nu am mai dat-o jos de pe deget de atunci.

— Ai și dumneata un copil? întrebă mama. A trebuit să îl crești singură?

— Nu tocmai, spuse doamna Hennessy ezitând. Eu sunt din Westmeath, știai asta, Catherine?

— Da. Mi-ați spus odată.

— De când am plecat n-am mai pus piciorul înapoi acolo. Dar nu am venit la Dublin ca să am copilul. L-am născut acasă. În dormitorul în care am dormit în fiecare noapte din viața mea până atunci, în aceeași cameră în care a fost conceput bietul copil.

— Și ce s-a întâmplat cu el? întrebă mama. Era un el?

— Nu, era o ea. O fetiță. Mică și frumoasă. Nu a trăit mult. Mama i-a tăiat cordonul ombilical odată ce a ieșit din mine și tata a dus-o afară, în spatele casei, unde o aștepta o găleată cu apă și a ținut-o înăuntru pentru un minut sau două, suficient cât s-o înece. Apoi a aruncat-o în mormântul pe care îl săpase cu câteva zile în urmă și a; acoperit-o cu pământ și asta a fost tot. N-a știut nimeni niciodată. Nici vecinii, nici preotul, nici Garda^[4].

— Iisuse, Maică Precistă! spuse mama, îngrozită.

— Nici nu am avut șansa să o țin în brațe, spuse doamna Hennessy. Mama m-a curățat și am fost pusă la drum mai târziu, în aceeași zi. Mi-au spus să nu mă mai întorc niciodată.

— Eu am fost denunțată din amvon. Preotul parohiei m-a numit curvă.

— Acei tipi nu au mai mult bun simț decât o lingură de lemn, spuse doamna Hennessy. Nu am cunoscut o formă de cruzime mai mare decât cea a preoților. Țara asta...

Ea închise ochii și clătină din cap, iar mama mea a spus că arăta ca și când ar fi vrut să urle.

— Este o poveste îngrozitoare, spuse mama în cele din urmă. Presupun că tatăl copilului nu s-a oferit să se căsătorească cu dumneata?

Doamna Hennessy râse amar.

— Nu ar fi putut, oricum, spuse ea. Era deja înșurat.

— Soția lui a aflat?

Doamna Hennessy se uită la ea și când a vorbit, vocea ei era joasă și amestecată cu rușine și ură.

— Știa foarte bine, spuse ea. Nu ți-am spus că ea a tăiat cordonul?

Mama mea nu a spus nimic pentru o clipă, dar când și-a dat seama în sfârșit ce voia să spună doamna Hennessy, și-a pus o mână la gură, simțind că i se face rău.

— După cum am zis, aceste lucruri se întâmplă, spuse doamna Hennessy. Catherine, decizia ta e finală? Vei da copilul? Mama nu își găsi vocea, dar încuviință. Atunci mai dă-ți câteva săptămâni după

aceea ca să te întremezi și apoi întoarce-te la mine. Le vom spune oamenilor că bebelușul a murit și în curând vor uita cu totul.

— O să meargă? întrebă mama.

— O să meargă pentru ei, răspunse ea, întinzându-se și luând mâna mamei mele într-a ei. Dar, Catherine, îmi pare rău să ți-o spun, pentru tine n-o să meargă niciodată.

— Violență —

La ora când mama se îndrepta spre casă, tocmai se întuneca. Dădu colțul pe strada Chatham și deveni neliniștită când observă o siluetă apărând nesigură pe picioare din pubul Clarendon, același bărbat a cărui prezență în fața ușii din dimineața aceea o făcuse să întârzie la serviciu. Avea o înfățișare urieșească, iar fața ridată și roșie din cauza băuturii și barba de două sau trei zile îi dădeau un aspect de vagabond.

— Iată-te, spuse el, iar ea merse spre ușa din față, duhoarea de whisky din respirația lui fiind atât de puternică, încât fu forțată să facă un pas înapoi. Mare cât viața și de două ori mai urâtă.

Ea nu spuse nimic, dar scoase cheia din buzunar și, temătoare, se căzni să o bage corect în broască.

— Sunt camere acolo sus, nu-i așa? întrebă bărbatul, privind spre fereastră. Mai multe sau doar una?

— Doar una, spuse ea. Așa că, dacă vrei cazare, mă tem că nu ai venit în locul potrivit.

— Accentul tău. Îmi pari născută în Cork. De unde ești? Bantry? Drimoleague? Am cunoscut odată o mândră din Drimoleague. O creatură inutilă care mergea cu fiecare bărbat care-i cerea asta.

Mama privi în altă direcție și încercă din nou cheia, înjurând în șoptă în timp ce o băga în broască, iar metalul se răsuci violent și-l eliberă.

— Dacă ai putea să te dai din lumină, spuse ea, întorcându-se și privindu-l în ochi.

— Doar un singur apartament, zise el, scărpinându-și bărbia în timp ce se gândea.

— Deci locuiești cu ei, nu?

— Cu cine?

— E un aranjament al naibii de curios.

— Cu *cine*? insistă ea.

— Cu tipii homo, desigur. Dar ce ar vrea ei de la tine, oricum? Nu au ce face cu o femeie, niciunul dintre ei. El se uită la burta ei și clătină din cap. Vreunul dintre ei a făcut asta? Nu, sigur că nu ar putea. Probabil că nici nu știi cine este responsabilul, nu-i așa, târfă mică și împutită?

Mama se întoarce cu spatele la ușă și de data asta cheia intră ușor și încuietoearea cedă. Înainte să intre în casă, totuși, el trecu pe lângă ea și ajunse în hol, lăsând-o pe stradă, nesigură de ce ar fi trebuit să facă. Abia când el începu să urce scările, ea își recăpătă controlul asupra simțurilor și se înfurie din cauza intruziunii.

— Treci înapoi aici, strigă după el. Este o reședință privată, mă auzi? O să chem poliția!

— Cheamă pe cine dracului vrei! urlă și el.

Ea privi în lungul străzii, dar nu era niciun păcătos la vedere. Își adună tot curajul, îl urmă sus pe scară, unde el smucea ineficient clanța ușii.

— Deschide asta acum! spuse el, amenințând-o cu un deget gros.

Ea nu putu să nu observe mizeria de sub unghiile lui. Un fermier, se gândi ea. Și accentul lui era tot din Cork, dar nu din West Cork, altfel ar fi putut să îl identifice repede.

— Deschide acum, fetițo, sau sparg ușa cu piciorul!

— Nu, spuse ea. Și vei pleca de aici, altfel...

El se întoarce cu spatele la ea, făcându-i semn să plece și lovi ușa imediat, puternic, deschizând-o, trântind-o de perete, iar o oală căzu de pe un raft, în cadă, cu un zgomot teribil. Sufrageria era goală, dar chiar când el intră în casă, cu mama pe urmele lui, din dormitorul de dincolo se auzea sunetul unor voci speriate.

— Ieși afară, Seán MacIntyre! urlă bărbatul, clătinându-se în beția lui. Ieși afară și te-oi bate până revii la decență. Te-am avertizat ce voi face dacă vă prind aici, împreună.

El își ridică bățul – mama nici nu observase bățul până în clipa aceea – și lovi masa zdravăn de câteva ori, suficient cât s-o facă să tresară la fiecare zgomot. Propriul ei tată avea un băț la fel ca acela și de multe ori îl văzuse bătându-i pe ceilalți frați cu furie. Încercase să îl folosească și pe ea în noaptea în care secretul ei ieșise la iveală, dar, pentru că i se făcuse milă bunicii mele, aceasta îl împiedicase.

— Ai nimerit în locul greșit, strigă mama mea. E o nebunie!

— Ieși afară! urlă din nou bărbatul. Ieși afară sau intru eu și te scot imediat. Ieși acum!

— Pleacă! spuse mama, trăgându-l de mânecă.

El o împinse violent, iar ea se lovi de fotoliu. Atunci o durere puternică, iute, îi străbătu spinarea toată, ca un șoarece care fuge spre adăpost. Bărbatul dădu spre ușa de la dormitor, deschizând-o larg, iar acolo, spre uimirea mamei mele, erau Seán și Smoot, goi ca în ziua în care se născuseră, rezemați de spătarul patului, cu expresii de pură teroare pe chipuri.

— Iisuse Hristoase, spuse bărbatul, întorcându-se dezgustat. Vino aici ticălos mic și împuțit!

— Tată, spuse Seán, sărind din pat, iar mama nu se putu abține să nu îi privească trupul gol când se grăbi să se acopere cu pantaloni și cămașă. Tată, te rog, hai să mergem jos și...

El intră în sufragerie, dar înainte să îi poată spune ceva bărbatului, propriul lui tată îl apucă de ceafă și îl trânti cu capul puternic de unul dintre rafturile fixate de perete, care avea pe el doar trei cărți: o Biblie, un exemplar din *Ulise* și o biografie a reginei Victoria. Se auzi un sunet teribil și Seán scoase un geamăt care păru să iasă din adâncurile ființei sale, iar când se întoarse, chipul lui deveni palid și pe frunte avea o urmă neagră, pulsând pentru o clipă, de parcă nu era sigur ce se aștepta de la ea, iar apoi

deveni roșie și sângele începu să curgă. Picioarele îi cedară și, când se prăbuși la pământ, bărbatul se aplecă și îl târî cu o mână spre ușă, unde începu să îl lovească în mod repetat, bătându-l cu bățul și rostind blasfemii cu fiecare nou asalt.

— Lasă-l în pace! strigă mama mea, aruncându-se peste bărbat.

Smoot apăru din dormitor cu un băț de crosă, cu un abțibild roșu cu alb pe el, ilustrând două turnuri și un vas trecând printre ele, și se năpusti asupra atacatorului lor. El nu își pusese nicio haină pe el și chiar în toiul momentului dramatic, mama fu șocată să vadă părul care îi acoperea pieptul, atât de diferit de piepturile lui Seán, al tatălui meu sau al oricărui dintre frații ei și de bărbăția lungă, încă umedă, care îi tremura între picioare în timp ce avansa spre ei.

Bărbatul urlă când crosa îl nimeri pe spate, dar fu o lovitură inefficientă și îl împinse la o parte pe Smoot cu atâta forță, încât tânărul bărbat căzu pe spate peste canapea, direct în cadrul ușii de la dormitorul unde, își dădu ea seama acum, băieții fuseseră iubiți din ziua în care autocarul sosise în Dublin din Cork. Ea auzise despre astfel de oameni. Băieții de la școală râdeau mereu pe seama lor. Era de mirare, se întrebă ea, că Smoot nu o voise acolo? Era căminul iubirii lor și atâta tot. Iar ea era pasărea-cuc din cuibul lor.

— Jack! strigă mama.

Peadar MacIntyre – pentru că acesta era numele bărbatului – își luă fiul de cap încă o dată și îi lovi trupul cu o forță atât de barbară, încât ea îi auzi coastele trosnind.

— Seán! țipă ea, dar când capul băiatului se întoarce spre ea, ochii lui erau larg deschiși și ea știa că el deja plecase din această lume.

Oricum, nu avea să mai permită să fie lovit și fugi înapoi prin cameră, hotărâtă să îl îndepărteze pe bărbat, dar la prima ei încercare, el o luă de un braț și, cu o mișcare rapidă, o lovi puternic, azvârlind-o prin ușa deschisă. Mama se prăvăli pe scară, cu fiecare treaptă, simțindu-se chiar ea cu un pas mai

aproape de moarte, așa cum avea să-mi mărturisească mai târziu.

Ateriză cu o bubuitură pe podea, dedesubt și pentru un moment zăcu pe spate, privind spre tavan, recăpătându-și suflul. În burta ei am protestat puternic la această insultă și am decis că îmi sosise vremea, iar mama scoase un țipăt feroce, în timp ce eu m-am eliberat din pântecul ei și mi-am început prima călătorie în viață.

Ea se ridică în picioare și privi în jur. O altă femeie în locul ei ar fi deschis ușa de la intrare și s-ar fi avântat pe strada Chatham, strigând după ajutor. Dar nu și Catherine Goggin. Seán era mort, era sigură de asta, dar Smoot era încă sus acolo și îl auzea implorând pentru viața lui și apoi sunete de violență, urlete de durere, înjurături care se năpusteau asupra capului băiatului, în timp ce tatăl lui Seán îl ataca și pe el.

Urlând cu fiecare mișcare, ea se târî pe prima treaptă, apoi pe încă una, până când ajunse până la jumătate. Ea urlă când mi-am făcut simțită prezența, gândindu-se că dacă am așteptat nouă luni, mai puteam să aștept nouă minute. Ea își continuă ascensiunea, intră în apartament cu sudoarea curgându-i pe față, apă și sânge curgându-i dintre picioare, înspăimântată de imaginea femeii nebune din oglinda din fața ei, cu părul vâlvoi, buza spartă și rochia sfâșiată. Din camera de dincolo, strigătele lui Smoot erau din ce în ce mai stinse, loviturile bățului continuau, iar ea păși peste cadavrul lui Seán, privind la ochii deschiși de pe chipul său cândva frumos și trebui să se oprească să nu urle de durere.

„Sunt pe drum”, mă gândeam eu în timp ce ea înainta cu hotărâre, privind în jur, prin cameră, în căutarea unei arme înainte ca ochii să i se oprească pe crosa pe care Smoot o scăpase pe podea. „Ești pregătită pentru mine?”

Fu suficientă o lovitură rapidă – slavă Domnului! –, iar Peadar MacIntyre căzu lat. Nu mort – avea să mai trăiască, de fapt, încă opt ani, în cele din urmă,

încercându-se cu un os de pește în pubul lui local. Juriul îl eliberase la vremea aceea, considerând că crima lui fusese comisă în urma provocării extreme de a avea un fiu cu tulburări mentale – ci doar inconștient. Mama mea și cu mine ne-am aruncat pe jos, pe trupul lui Smoot, bietul băiat având fața boțită în bătaie, respirația tulbure, și părând și el acum aproape de moarte.

— Jack! strigă ea, legănându-i chipul în poală, scoțând apoi un urlet teribil, în timp ce totul din trupul ei îi spunea să împingă, să împingă în acel moment, iar capul meu începu să apară dintre picioarele ei. Jack, stai cu mine! Nu muri, mă auzi, Jack? Nu muri!

— Kitty, spuse Smoot, cuvântul înăbușit ieșind din gura lui împreună cu câțiva dinți rupți.

— Și nu-mi mai spune Kitty! urlă ea, ținând încă o dată, în timp ce trupul meu continua să iasă din ea, în noaptea aceea de august.

— Kitty, șopti el, ochii începând să i se închidă, iar ea îl scutură, în timp ce durerea îi străbătea trupul.

— Trebuie să trăiești, Jack! strigă ea. Trebuie să trăiești!

Iar apoi ea trebuie să fi leșinat, pentru că în cameră se așternu din nou tăcerea, și eu am profitat de pace și liniște ca să îmi extrag restul trupului meu mic, ajungând pe covorul murdar din apartamentul de la etaj de pe strada Chatham într-o baltă de sânge, placentă și mazăgă. Am așteptat câteva clipe să îmi adun gândurile înainte să îmi deschid plămânii pentru prima oară și, cu un urlet nemaipomenit – unul care trebuie să fi fost auzit de bărbații din barul de mai jos care urcară scările în fugă și descoperiră cauza acestui scandal –, am anunțat lumea că sosisem, că mă născusem, că eram în sfârșit parte din ea.

1952
Vulgaritatea popularității
—•V—P—

— O fetiță într-o haină roz pal —

L-am întâlnit pe Julian Woodbead pentru prima oară când tatăl său a fost chemat în casa din Dartmouth Square pentru a discuta modalitățile prin care un client valoros putea fi împiedicat să ajungă la închisoare. Max Woodbead era avocat, unul foarte bun în toate privințele, cu o dorință nestăvilită de a se amesteca printre cele mai înalte pături ale societății din Dublin și cu un birou pe Cheiul Ormond, aproape de Four Courts. De la fereastra sa se bucura de o priveliște peste Liffey spre Catedrala lui Hristos și îi plăcea să pretindă, întrucâtva neconvingător, că ori de câte ori auzea clopotele bătând, cădea în genunchi și spunea o rugăciune pentru răposatul papă Benedict al XV-lea, care urcase la tronul Sfântului Petru în aceeași zi de septembrie, în 1914, în care el se născuse. Tatăl meu adoptiv îl angajase după o serie de evenimente nefericite referitoare la jocuri de noroc, femei, fraudă, evaziune fiscală și un atac asupra unui jurnalist de la *Dublin Evening Mail*. Nu se limitase însă doar la acestea.

Banca Irlandei, unde tatăl meu avea o poziție importantă ca director al departamentului pentru Investiții și Portofolii Clienți, nu avea reguli precise despre cum angajații ei își puteau petrece timpul liber când nu erau la birouri, dar nu le cădea bine nici publicitatea negativă pe care o provoca el. În ultimele luni, fusese văzut punând în joc mii de lire la cursele Leopardstown, fusese fotografiat ieșind din hotelul Shelbourne cu o prostituată la patru dimineata, amendat pentru că urinase peste podul Ha'penny în timp ce era beat criță, și dăduse un interviu la radio Éireann, unde a declarat că finanțele țării ar fi fost într-o poziție mai bună dacă britanicii l-ar fi împușcat pe ministrul de finanțe, Seán MacEntee, după Rebeliunea de Paști, așa cum se planificase inițial. De asemenea, fusese aspru criticat pentru că încercase să răpească un băiat de

șapte ani pe strada Grafton, o acuzație ușor exagerată, pentru că el doar îl luase de mână și îl târâse vizavi spre Colegiul Trinity, crezând că eu eram puștiul speriat, care era cam de înălțimea mea și avea părul de aceeași culoare, dar care din păcate, era mut. În același timp, *Irish Press* a insinuat că ar fi avut o aventură cu o actriță de o reputație îndoielnică, criticându-l pentru „relații extraconjugale cu o doamnă a teatrului când propria lui soție, despre care cititorii noștri mai avizați știu că a atins un anumit nivel de celebritate, se recuperează după un episod stresant de cancer al canalului auditiv”. Departamentul de Administrare Fiscală lansase o investigație oficială asupra conturilor tatălui meu și, spre surprinderea nimănui, descoperise că el mințise în declarațiile fiscale ani de zile, păcălind fiscul cu peste treizeci de mii de lire. A urmat suspendarea imediată de la bancă și Bărbatul de la Fisc anunțase că intenționa să folosească întreaga forță a sistemului judiciar ca să facă un exemplu din el, punct în care, inevitabil, fii sunat Max Woodbead.

Desigur, când spun „tatăl meu” nu mă refer la bărbatul care-i dăduse mamei mele două bancnote verzi de câte o liră lângă biserica Our Lady, Star of the Sea, în Goleen, cu șapte ani în urmă, ca să își aline conștiința. Nu, mă refer la Charles Avery, care, alături de soția lui, Maude, și-a deschis căminul pentru mine după ce au semnat un cec semnificativ mănăstirii redemptoriste pentru tot ajutorul în chestiunea găsirii unui copil potrivit. De la bun început ei nu au pretins să fie altceva decât părinții mei adoptivi și, de altfel, mi-au dezvăluit acest detaliu chiar din clipa în care am putut să înțeleg sensul acestor cuvinte. Maude pretindea că asta se datora faptului că nu voia ca adevărul să iasă la iveală mai târziu și să o acuz atunci de minciună. În schimb, Charles insistase că totul fusese dezvăluit pentru că voia să fie clar că, deși era bucuros să accepte adopția de dragul soției sale, eu nu eram un

Avery adevărat și nu voi fi îngrijit financiar în viața adultă așa cum ar fi fost un adevărat Avery.

— Consideră asta mai mult o chirie, Cyril, mi-a spus el – m-au numit Cyril după un spaniel pe care l-au avut odată și l-au iubit – o chirie pentru optsprezece ani. Dar în tot acest timp ne putem înțelege foarte bine, nu? Deși, dacă aș fi avut un fiu al meu, mi-ar plăcea să cred că ar fi fost mai înalt decât tine. Și ar fi fost mai abil pe terenul de rugby. Pe de altă parte, cred că nu ești nici cel mai rău. Dumnezeu știe cu ce ne-am fi ales. Știi că la un moment dat ni s-a sugerat să adoptăm un copil african?

Relația dintre Charles și Maude era cordială, ca între doi oameni de afaceri. În general nu aveau prea mult de-a face unul cu celălalt, făcând un schimb de doar câteva propoziții scurte, necesare conducerii eficiente a gospodăriei.

Charles pleca în fiecare dimineată la ora opt și rareori se întorcea înainte de miezul nopții, când își petrecea în mod invariabil un minut sau două pe verandă, încercând să bage cheia în broască fără să-i pese dacă putea a băutură sau a parfum ieftin. Ei nu dormeau în aceeași cameră și nici măcar la același etaj, și nu făcuseră asta niciodată de la venirea mea. Nu i-am văzut niciodată ținându-se de mână, sau sărutându-se, sau spunându-și că se iubeau. Dar în ciuda acestui lucru, nu se certau niciodată. Maniera lui Maude de a se purta cu Charles era să îl trateze exact ca pe un taburet, fără vreun folos nimănui, dar bun de avut prin preajmă, iar Charles nu manifesta vreun interes față de soția lui, deși găsea prezența ei deopotrivă liniștitoare și tulburătoare, la fel cum trebuie să se fi simțit domnul Rochester față de Bertha Masson când ea zdrăngănea prin podul de la Thornfield Hall, un fel de relicvă care îi amintea de trecutul care rămăsese o parte inexorabilă a vieții sale de zi cu zi.

Nu aveau copii ai lor, desigur. O amintire timpurie și vie este cu Maude confesându-mi-se că existase o fetiță odată, la un an după ce ea și Charles

se căsătoriseră, dar ea îndurase un travaliu dificil și nu doar că fetița, Lucy, murise, dar din cauza unei operații subsecvente, ea nu mai putuse rămâne gravidă din nou.

— O binecuvântată ușurare în atâtea feluri, Cyril, conchise ea, aprinzându-și o țigară și privind spre parcul îngrădit din centrul pieței Dartmouth, atentă la intruși. (Îi detesta pe nerezidenții care apăreau în grădini, în ciuda faptului că acestea erau, la modul strict, domeniu public și era cunoscută pentru faptul că bătea în geam și îi alunga ca pe câini.) Pur și simplu nu există nimic mai dezgustător decât trupul gol al unui bărbat. Tot părul acela și mirosuri atât de groaznice, pentru că bărbații nu știu să se spele cum trebuie decât dacă au fost în armată. Și secrețiile lor, care ies din apendicele lor atunci când sunt stârniți, sunt respingătoare. Ai noroc că nu va trebui niciodată să înduri umilința relațiilor cu membrul masculin. Vaginul este un instrument mult mai pur. Simt o admirație față de vagin pe care nu am simțit-o pur și simplu niciodată față de penis.

Dacă mi-amintesc corect, aveam cam cinci ani când mi-a transmis această pastilă de înțelepciune. Poate pentru că atât Charles, cât și Maude îmi vorbeau ca unui adult, aparent uitând (sau neobservând) că eram doar un copil, vocabularul meu s-a dezvoltat mai repede decât al altor copii de vârsta mea.

Maude avea o carieră, fiind autoarea unui număr considerabil de romane, publicate de o editură mică din Dalkey. La fiecare câțiva ani, apărea unul nou, întâmpinat de recenzii pozitive, dar vânzările erau nesemnificative, ceea ce o încânta enorm, pentru că ea considera vulgară popularitatea în librării. Față de această întreprindere, Charles era mereu încurajator și se bucura să o prezinte drept „soția mea, doamna romancieră Maude Avery. Nu am citit niciodată ceva scris de ea, dar, Dumnezeu s-o binecuvânteze, tot continuă să le scrie.” Scrisa zilnic chiar și de Crăciun și rareori ieșea din biroul ei, doar

cât să se plimbe prin casă într-o ceață de fum de țigară, căutând cutii de chibrituri.

Este un mister pentru mine de ce a vrut să adopte un copil, pentru că nu arăta niciun fel de interes față de bunăstarea mea, chiar dacă nu a fost niciodată rea sau crudă intenționat. Cu toate astea, nu am putut să nu mă simt lipsit de afecțiune și, odată, când am ajuns acasă în lacrimi, ca să îi spun că unul dintre prietenii mei de la școală, băiatul care a stat lângă mine la ora de latină și cu care adesea îmi luam prânzul, fusese călcat și ucis de un autobuz în piața Parnell, ea a remarcat pur și simplu că ar fi oribil dacă mi s-ar întâmpla așa ceva, pentru că avuseseră oricum atâtea bătaii de cap să mă găsească.

— Nu ai fost primul, să știi, spuse ea, aprinzându-și altă țigară și trăgând lung din ea, în timp ce îi număra pe ceilalți copii pe degetele de la mâna stângă. A fost o fată în Wicklow căreia i-am dat destul de mulți bani, dar când s-a născut copilul, avea capul într-o formă ciudată și pur și simplu nu am avut energia necesară să-l adoptăm. Și a mai fost alta în Rathmines, pe care am luat-o cu aprobare pentru câteva zile, dar copilul plângea tot timpul și nu am suportat, așa că am trimis-o înapoi. Și apoi Charles a spus că nu va mai accepta fete, ci doar un băiat, așa că am rămas cu tine, dragă.

Nu am fost niciodată rănit de acest gen de remarci, pentru că ea nu le spunea cu maliție, era pur și simplu modul ei de a vorbi și, pentru că nu am cunoscut niciodată o alternativă, am acceptat că eram pur și simplu o creatură vie care împărțea o casă cu doi adulți care rareori interacționau unul cu celălalt. Eram hrănit, îmbrăcat și trimis la școală, așa că a mă plânge ar fi fost o dovadă de nerecunoștință care i-ar fi uimit pe amândoi.

Doar când am ajuns la o vârstă la care eram destul de mare ca să înțeleg pe de-a-ntregul conceptul de părinți naturali și adoptivi, am încălcat una dintre regulile de aur ale casei noastre și am intrat în biroul lui Maude, nepoftit, ca să întreb despre identitatea părinților mei biologici. Când am

găsit-o prin ceață și am reușit să îmi dreg glasul suficient cât să vorbesc, ea a clătinat pur și simplu capul uimită, de parcă îi cerusem să îmi spună distanța către cea mai apropiată piatră de hotar dintre moscheea Jamia din Nairobi și defileul Todgha din Maroc.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Cyril, spuse ea, asta a fost în urmă cu șapte ani! Cum aș putea să țin minte? Știu doar că mama ta era o copilă.

— Și ce s-a întâmplat cu ea? am întrebat eu. E în viață?

— De unde să știu eu?

— Știi măcar cum o chema?

— Probabil că Mary. Pe majoritatea fetelor irlandeze de la țară le cheamă Mary, nu?

— Deci nu era din Dublin? am întrebat, captând această informație ca pe o mică pepită de aur descoperită în inima unei roci.

— N-aș putea să-ți spun. Nu am cunoscut-o niciodată, nu am comunicat niciodată cu ea și nu am știut nimic despre ea, cu excepția faptului că i-a permis unui bărbat să aibă relații carnale cu ea, din care a rezultat un copil, adică tu. Acum, uite, Cyril, nu vezi că scriu? Știi că nu trebuie să intri aici când lucrez. Îmi pierd firul gândurilor dacă sunt întreruptă.

Mereu le spuneam Charles și Maude, niciodată „tată” și „mamă”. Asta a fost la insistențele lui Charles, pentru că nu eram un adevărat Avery. Nu mă deranja în mod deosebit, dar știu că alți oameni erau deranjați de asta și odată, la școală, când m-am referit așa la ei, un preot m-a pocnit peste urechi și m-a certat pentru că eram modern.

La o vârstă timpurie m-am confruntat cu două probleme, iar una ar fi putut fi rezultatul natural al celeilalte. Am fost blestemat cu o bâlbâială care părea să aibă o voință proprie – apărea în unele zile și dispărea în altele – și avea abilitatea de a-i înfuria la culme pe ambii mei părinți adoptivi. A rămas cu mine până la vârsta de șapte ani când, în aceeași zi în care l-am întâlnit pe Julian Woodbead, a dispărut

pentru totdeauna. Rămâne un mister pentru mine cum sunt conectate aceste două evenimente, dar îmi afectase deja încrederea în mine și eram dureros de timid, emoționat din cauza majorității colegilor mei de clasă, cu excepția acelui singur copil care fusese strivit sub roțile autobuzului 16, îngrozit de perspectiva de a vorbi în public și pur și simplu incapabil de a conversa cu oricine de teamă că afecțiunea mea m-ar fi dat de gol și i-ar fi făcut pe oameni să râdă de mine. Mă deranja foarte tare, pentru că nu aveam o natură solitară și tânjeam să am un prieten, cineva cu care să mă joc sau careva să îmi încredințez secretele. Din când în când Charles și Maude găzduiau câte o petrecere la cină la care participau împreună ca soț și soție, iar cu aceste ocazii eram adus și pasat de la un cuplu la altul ca un ou Fabergé pe care îl cumpăraseră de la un descendent al ultimului țar rus.

— Mama lui a fost o femeie decăzută, îi plăcea lui Charles să spună. Iar noi, într-un act de caritate creștină, l-am luat la noi și i-am oferit un cămin. O călugăriță redemptoristă, mică și cocoșată ni l-a adus. Dacă doriți vreodată un copil, la călugărițe trebuie să apelați, vă zic eu. Au destui. Nu știu unde îi țin pe toți sau cum fac rost de ei de la bun început, dar nu duc niciodată lipsă de ei. Prezintă-te invitaților noștri, Cyril!

Iar eu priveam prin încăpere, la șase sau șapte cupluri îmbrăcate în cele mai extraordinare haine, împodobite cu bijuterii, fiecare holbându-se la mine de parcă se așteptau să cânt un cântec, să dansez sau să scot un iepure dintr-o ureche. „Distrează-ne!”, spuneau expresiile lor. „Dacă nu ne poți distra, atunci ce rost ai mai avea?” Dar, în anxietatea mea, nu puteam rosti un singur cuvânt și mă uitam pur și simplu în pământ, gata să izbucnesc în plâns, iar apoi Charles îmi făcea semn să plec, amintind întregii încăperi că nu eram fiul lui.

Când a început scandalul, aveam șapte ani și am devenit conștient de el în urma comentariilor colegilor mei de clasă, ai căror tați lucrau în medii

similare cu Charles și care simțeau o plăcere deosebită în a-mi spune că va fi aspru pedepsit și că, în mod sigur, până la finalul anului va intra la închisoare.

— Oricum nu e tatăl meu, subliniam eu, incapabil să îl privesc în ochi pe vreunul dintre ei și strângând și desfăcându-mi pumnii de furie. Este tatăl meu adoptiv.

Fusesem bine instruit. Totuși, intrigat fiind de lucrurile care se spuneau despre el, am început să caut prin ziare informații și, deși erau atenți să nu publice vreo calomnie, era limpede că Charles, la fel ca arhiepiscopul Dublinului, era un om foarte temut, foarte admirat și foarte detestat. Și, desigur, nu ducea lipsă de zvonuri care îl priveau. Se găsea cu regularitate atât în compania aristocrației anglo-irlandeze, cât și a secăturilor orașului. În orice noapte putea fi descoperit aruncând bancnote de zece lire pe mesele sălilor ilicite de jocuri de noroc. El își ucisese prima soție, Emily. („Existase o primă soție?” am întrebat-o odată pe Maude. „A, da, acum că spui asta, cred că a existat”, a răspuns ea). Își construise și pierduse averea de trei ori. Era alcoolic și trabucurile lui erau trimise pe un cargobot din Cuba, expediate de însuși Fidel Castro. Avea șase degete la piciorul stâng. Avusese odată o aventură cu prințesa Margaret. Era o rezervă nesfârșită de povești despre Charles și unele dintre ele ar fi putut avea ceva adevăr.

Așa că poate era inevitabil ca într-o zi să fi avut nevoie de serviciile lui Max Woodbead. Ca să se întâmple asta, lucrurile trebuiau să stea destul de rău și chiar și Maude începuse să iasă din când în când din biroul ei ca să rătăcească prin casă, mormăind remarci despre Bărbatul de la Fisc, de parcă el se ascundea sub scări sau îi fura rezerva de țigări de urgență din cutia de pâine din bucătărie. În ziua în care a apărut Max, nu mai vorbisem cu nimeni de opt zile. Păstrasem notițe despre asta într-un ziar. Nu ridicasem mâna în clasă, nu rostisem niciun cuvânt nimănui la școală, îmi luam mesele într-o

tăcere perfectă, ceea ce era oricum de preferat pentru Maude și, în general, mă ascundeam în dormitor, întrebându-mă ce era în neregulă cu mine, pentru că chiar și la acea vârstă fragedă știam că era *ceva* diferit la mine și că era imposibil de îndreptat vreodată.

În acea zi aș fi rămas în dormitorul meu – citeam *Kidnapped* de Robert Louis Stevenson – dacă nu s-ar fi auzit urletul. Venise de la etajul al doilea, unde se afla biroul lui Maude și se auzise prin toată casa atât de înfricoșător, încât am presupus că cineva murise. Am alergat spre scări, am privit peste balustradă și am văzut o fetiță cam de cinci ani într-o haină roz pal, stând la etajul de sub mine, cu mâinile pe obraji, în timp ce pe gură îi ieșea cel mai groaznic sunet posibil. Nu o mai văzusem până atunci și în câteva secunde a făcut stânga-mprejur și a fugit ca un atlet olimpic în jos, pe scări, spre primul etaj și încă o dată spre parter, de-a lungul holului și afară pe stradă, trântind fiecare ușa grea de lemn în urma ei, așa încât inelul de metal se lovi de placă de mai multe ori. M-am întors apoi în camera mea și am privit pe fereastră și acolo era ea, alergând spre inima pieței Dartmouth, moment în care am pierdut-o din priviri.

Inima îmi bătea cu putere în piept și am ieșit înapoi pe scară, în căutarea unei explicații, dar nu mai era nimeni acolo, iar casa revenise la tăcere.

Tulburat de la citit, mi-am dat seama că îmi era sete și am coborât la parter în căutare de ceva de băut și, spre surprinderea mea, am găsit un alt copil – un băiat de vârsta mea – care răsfoia paginile unei reviste cu benzi desenate, așezat pe un scaun în holul nostru, un scaun care exista din motive ornamentale și care nu trebuia folosit.

— Bună, am spus eu și el a ridicat privirea spre mine și a zâmbit.

Avea păr blond și ochi albaștri, pătrunzători, care m-au captivat imediat. Poate pentru că tăcusem pentru mai bine de o săptămână, cuvintele mele au ieșit afară ca apa dintr-o cadă prea plină.

— Mă cheamă Cyril Avery și am șapte ani. Charles și Maude sunt părinții mei, dar nu părinții mei adevărați, ci părinții mei adoptivi, nu știu cine sunt părinții mei adevărați, dar am locuit aici dintotdeauna și am o cameră la etajul superior. Nimeni nu intră acolo vreodată, cu excepția menajerei care face curat, așa că îmi pun lucrurile cum îmi place. Pe tine cum te cheamă?

— Julian Woodbead, spuse băiatul.

Și după o clipă mi-am dat seama că în preajma lui nu mă simțeam deloc timid. Și că bâlbâială îmi dispăruse.

— Julian —

Nu poate fi negat faptul că eu și Julian am fost niște copii privilegiați. Familiile noastre aveau bani și statut. Umblau prin cercuri elegante, cu prieteni care aveau poziții importante în guvern sau în domeniul artelor. Locuiam în case mari, unde munca de jos era făcută de femei de vârstă mijlocie, care soseau cu autobuzele dimineața devreme, trecând de la o cameră la alta sub greutatea cârpelor de praf, a mopurilor și măturilor și care erau descurajate să vorbească vreodată cu noi.

Menajera noastră se numea Brenda, iar Maude insista ca ea să poarte papuci prin casă, pentru că sunetul pantofilor Brendei pe podelele de lemn o deranja atunci când scria. Biroul ei era singura încăpere din casă pe care menajera nu avea voie să o curețe. Asta însemna că, pe lângă fumul ei de țigară pluteau mereu și fire de praf, creând o atmosferă grea, ce devenea copleșitoare mai ales după-amiaza târziu, când soarele intra pe ferestre și își continua călătoria spre vest. În timp ce Brenda era o constantă a copilăriei mele, familia lui Julian angajase nenumărate menajere. Însă niciuna nu rezista mai mult de un an, și nu am știut niciodată dacă asta era din cauză că munca era prea grea sau familia Woodbead era prea rea. Totuși, în ciuda a ceea ce aveam, în ciuda luxului cu care eram

obișnuiți, amândurora ni se negase iubirea și această deficiență avea să ne afecteze în viitoarele noastre vieți ca un tatuaj nepotrivit făcut după o noapte de beție, conducându-ne, pe fiecare dintre noi, spre izolare și dezastru.

Frecventam școli diferite. În fiecare dimineață, mergeam spre Ranelagh, unde aveam un loc la o școală mică pregătitoare, iar Julian era într-un stabiliment similar la câțiva kilometri înspre nord, pe o stradă liniștită, aproape de parcul St Stephen's Green. Niciunul dintre noi nu știa unde ne vom duce mai departe după clasa a șasea, dar, întrucât în tinerețea lor, Charles și Max frecventaseră amândoi colegiul Belvedere – aici se întâlniseră, de fapt, devenind prieteni și membri marcanți ai echipei de rugby care pierduse la Cupa Școlilor Leinster din finala din 1931, în fața Colegiului Castleknock – am presupus că erau mari șanse ca și noi să ajungem acolo. Julian nu era nefericit în sistemul de educație la fel de mult ca mine, dar el avea o natură mult mai extrovertită și îi era mai ușor să se acomodeze cu alții.

În după-amiaza în care ne-am cunoscut, am schimbat doar câteva politețuri în hol, iar apoi l-am invitat la etaj, așa cum fac copiii, ca să îmi vadă camera, iar el m-a urmat vesel în podul casei și fără să pună întrebări. Când stătea lângă patul meu nefăcut, uitându-se la cărțile de pe rafturi și la jucăriile care erau împrăștiate pe podea, mi-am dat seama că el era primul copil, în afară de mine, care intrase acolo vreodată.

— Ești norocos că ai atât de mult spațiu, spuse el, balansându-se pe vârfurile degetelor în timp ce privea pe fereastră, spre piațeta de vizavi. Și tot ce e aici e la dispoziția ta?

— Da, am confirmat eu, pentru că domeniul meu cuprindea trei încăperi: un dormitor, o baie mică și o cameră de zi, care, presupun că arăta mai degrabă a apartament și nu era ceva ce aveau majoritatea copiilor de șapte ani. Charles are primul etaj, Maude e la al doilea și împărțim cu toții parterul.

— Adică părinții tăi nu dorm împreună? întrebă el.

— O, nu! am spus eu. De ce, ai tăi da?

— Sigur că da.

— Dar de ce? Nu aveți destule dormitoare?

— Avem patru, spuse el. Dormitorul meu este lângă al surorii mele, adăugă el, făcând o grimasă.

— Ea e fetița care a fugit afară de aici țipând? am întrebat eu.

— Da.

— De ce țipa? Ce a supărat-o?

— N-am idee, spuse Julian ridicând din umeri. Mereu o enervează ceva. Fetele sunt creaturi ciudate, nu crezi?

— Nu cunosc niciuna, am recunoscut eu.

— Eu știu multe. Ador fetele, chiar dacă sunt nebune și dezechilibrate mintal, dacă e să mă iau după ce spune tata. Ai văzut vreodată o pereche de țâțe?

L-am privit surprins. Aveam doar șapte ani, asemenea gânduri nu îmi trecuseră încă prin minte, dar chiar și atunci mintea sexual precocă a lui Julian deja se îndrepta spre femei.

— Nu, am spus eu.

— Eu da, îmi spuse el cu mândrie. Vara trecută pe o plajă din Algarve. Toate fetele umblau fără sutien. M-am ars la soare de cât am stat să mă uit. Arsuri de gradul doi! De-abia aștept să fac sex cu o fată, tu nu?

M-am încruntat. Cuvântul era nou pentru mine.

— Ce înseamnă sex? am întrebat eu.

— Chiar nu știi?

— Nu.

Atunci, el a fost extrem de încântat să îmi descrie detaliat acțiuni care mie mi se păreau nu doar neplăcute și neigienice, ci și posibil criminale.

— A, asta! am zis eu când a terminat, prefăcându-mă că știusem tot timpul, pentru că nu voiam să mă privească de sus și să mă considere prea inocent pentru prietenia lui. Credeam că te referi la altceva. Știam toate astea.

— Ai reviste deocheate? mă întrebă apoi.
— Nu, am spus eu, clătinând din cap.
— Eu am. Am găsit una în biroul tatălui meu. Era plină de fete goale.

Era o revistă americană, desigur, pentru că în Irlanda era încă ilegal ca fetele să pozeze goale.

— Goale? m-am mirat, întrebându-mă cum făceau baie în acest caz.

— Da, biserica nu permite fetelor să se dezbrace de tot până nu se mărită. Dar americanii permit și ele se dezbracă tot timpul și lasă ca pozele lor să ajungă în reviste. Apoi bărbații intră în magazine și le cumpără cu exemplare din *History Today* sau *Stamps Monthly* ca să nu pară niște perversi.

— Ce e un pervers? l-am întrebat.

— E cineva care este maniac sexual, explică el.

— A!

— Când o să mă fac mare o să fiu un pervers, continuă el.

— Și eu, am spus, dornic să îi fac pe plac. Poate o să putem să fim perversi împreună.

Imediat ce aceste cuvinte îmi ieșiră pe gură, mi-am dat seama că era ceva în neregulă cu ele și m-am simțit umilit de expresia de pe chipul său, una de dispreț combinată cu neîncredere.

— Nu prea cred, spuse el repede. Nu așa funcționează. Băieții pot să fie perversi doar cu fetele.

— A, am spus eu, dezamăgit.

— O ai mare? întrebă el peste câteva momente, după ce luă toate amintirile de pe biroul meu, le examinează, apoi le aranjă în locuri greșite.

— Ce să am?

— Dacă o ai mare, repetă el. Îți trebuie una mare dacă vrei să fii un pervers. Vrei să vedem a cui e mai mare? Pun pariu că a mea e.

Am rămas cu gura deschisă de uimire și am simțit o gădilătură curioasă în stomac, o senzație cu totul nouă pe care nu o prea înțelegeam, dar pe care mă bucuram să o încurajez.

— Bine, am acceptat eu.

— Tu primul, spuse Julian.

— De ce eu primul?

— Pentru că așa am spus eu, de-aia!

Am ezitat, dar nedorind ca el să se răzgândească și să treacă mai departe la alt joc, mi-am desfăcut cureaua și mi-am dat jos pantalonii și chiloții până la genunchi și el s-a aplecat în față, cu o expresie interesată pe chip în timp ce se holba la ea.

— Cred că s-ar putea spune că o ai medie, spuse el după o clipă. Asta, dacă e să fiu indulgent cu tine.

— Am doar șapte ani, am spus eu, simțindu-mă jignit în timp ce îmi puneam la loc pantalonii.

— Și eu am tot șapte ani, spuse el, dându-și jos pantalonii ca să îmi arate.

De data asta am simțit cum camera se învârte puțin cu mine când l-am privit. Știam că era un pericol aici, că a fi prinși ar fi însemnat bucluc și dispreț, dar riscul m-a incitat. Al lui era, în mod clar, mai mare și m-a fascinat, pentru că era primul penis pe care îl văzusem vreodată în afară de al meu și el era circumcis, iar eu nu eram. Asta mă intriga.

— Unde e restul? am întrebat eu.

— Ce vrei să spui? se miră el, ridicându-și la loc pantalonii și prinzându-și cureaua la loc fără un dram de rușine.

— Restul chestiei.

— L-au tăiat. Când eram bebeluș.

Am simțit cum mă străbate un junghi de durere.

— De ce au făcut asta? am întrebat eu.

— Nu sunt sigur. Așa pătesc mulți băieți când sunt mici. E o chestie evreiască.

— Ești evreu?

— Nu, de ce? Tu ești?

— Nu.

— Bine, atunci!

— Eu n-o să pătesc asta, am spus, îngrozit la ideea că cineva s-ar apropia de zona mea inghinală cu un cuțit.

— S-a putea. În fine, ai fost vreodată în Franța?

— În Franța? am întrebat eu, neînțelegând ce vrea să afle. Nu. De ce?

— Anul acesta mergem acolo în vacanța de vară.

— Ah! am exclamat eu, dezamăgit că schimbase subiectul și nu mai vorbeam despre sex, perversiuni și chestii de-astea.

Mi-ar fi plăcut să continuăm discuția despre asta, dar el părea deja plictisit. Mă întrebam dacă aș fi adus înapoi discuția despre fete, dacă mi-ar mai fi făcut pe plac încă puțin.

— Ai doar o soră? am întrebat eu.

— Da, spuse el. Alice. Are cinci ani.

— Ai frați?

El clătină din cap.

— Nu. Tu?

— Sunt singur la părinți.

Desigur, la vârsta aceea nici nu mă gândisem măcar că mama mea naturală ar fi putut să aibă și alți copii. Sau că tatăl meu natural cel mai probabil a mai făcut un set înainte sau după conceperea mea.

— De ce le spui părinților tăi Charles și Maude? întreabă el.

— Așa preferă ei. Vezi tu, sunt adoptat și asta arată că nu sunt un Avery adevărat.

El râse și clătină din cap și spuse ceva ce m-a făcut să râd.

— Bizar...

Am fost deranjați de un ciocănit în ușă și m-am întors precaut, ca un personaj dintr-un film de groază care se teme că afară îl așteaptă un ucigaș. În afară de Brenda, nimeni nu venea la ultimul etaj și ea îndrăznește să intre doar când eram la școală.

— Ce s-a întâmplat? întreabă Julian.

— Nimic.

— Pari speriat.

— Nu sunt speriat.

— Am spus că *pari* speriat.

— Nimeni nu urcă vreodată aici, am spus eu.

Mă uitam cum clanța ușii se mișca încet, apoi am făcut un pas în spate, iar Julian, contaminat de anxietatea mea, se mișcă spre fereastră. O clipă mai târziu, în cameră intră un nor de fum, urmat, inevitabil, de Maude. Nu o mai văzusem de zile

întregi și eram surprins că părul ei nu era chiar la fel de blond ca de obicei și arăta dureros de slabă. Boala ei recentă îi redusese pofta de mâncare și rareori mânca.

— Nu pot să țin nimic în stomac, îmi spusese ea ultima oară când vorbiserăm. Nimic, cu excepția nicotinei, de fapt.

— Maude! am spus eu, surprins să o văd acolo.

— Cyril! exclamă ea, privind în jur, surprinsă să vadă un alt băiat în camera mea. Aici erai. Dar el cine este?

— Julian Woodbead, spuse Julian pe un ton încrezător. Tatăl meu este Max Woodbead, celebrul avocat.

El întinse o mână și ea se holbă la ea de parcă ar fi fost uimită de aspectul său.

— Ce vrei? întrebă ea. Bani?

— Nu, zise Julian și începu să râdă. Tatăl meu spune că este o dovadă de bune maniere să dai mâna cu cineva cu care de-abia ai făcut cunoștință.

— A, înțeleg, spuse ea, aplecându-se și examinându-i degetele. Este curată? Ai fost la baie de curând? Te-ai spălat pe mâini după aceea?

— Este perfect curată, doamnă Avery, spuse Julian.

Ea oftă, întinse mâna și i-o strânse pe a lui pentru o fracțiune de secundă.

— Ai o piele foarte moale, spuse ea, torcând puțin. Așa au băieții în general, desigur. Nu sunt obișnuiți cu munca grea. Câți ani ai, dacă nu te deranjează că întreb?

— Am șapte ani, spuse Julian.

— Nu, Cyril are șapte ani, răspunse ea, clătinând din cap. Am întrebat câți ani ai *tu*.

— Păi, și eu am tot șapte ani, spuse el. Amândoi avem.

— Amândoi șapte ani, spuse ea, aproape în șoaptă. Nu e o coincidență?

— Nu cred că este, spuse el, gândindu-se. Toți colegii din clasa mea au șapte ani. Și îmi imaginez că la fel și cei din clasa lui Cyril. Probabil că

numărul de copii de șapte ani din Dublin este același cu al oamenilor de orice vârstă.

— Poate, răspunse Maude, nefiind convinsă. Pot să te întreb ce faci în dormitorul lui Cyril? Știa că vii? Nu te porți urât cu el, nu? Pare să atragă bătauși.

— Julian era pe hol, i-am spus eu. Pe scaunul ornamental pe care nu are voie să stea nimeni.

— O, nu! spuse Maude, consternată. A fost al mamei mele.

— Nu l-am stricat, spuse Julian.

— Mama mea a fost Eveline Hartford, spuse Maude, de parcă asta ar fi însemnat ceva pentru vreunul dintre noi. După cum bine știți, adora scaunele.

— Sunt teribil de utile, răspunse Julian, prinzându-mi privirea și făcându-mi cu ochiul. Asta dacă vrei să te așezi.

— Ei bine, da, spuse Maude pe un ton distant. Adică, pentru asta sunt, nu?

— Dar nu scaunul ornamental, am subliniat eu. Mi-ai spus să nu mă așez niciodată pe acela.

— Asta pentru că obișnuiești să fii murdar, spuse ea. Julian, pe de altă parte, arată destul de curat. Ți-ai făcut baie de dimineață?

— Chiar am făcut, spuse Julian. Dar fac baie în aproape toate diminețile.

— Bravo ție! Este aproape imposibil să îl conving pe Cyril să se spele.

— Nu este adevărat, am spus eu, simțindu-mă insultat, în parte pentru că eram meticulos cu privire la igiena mea personală, dar și pentru că, încă de la acea vârstă, detestam când oamenii îmi atribuiau caracteristici care nu erau bazate pe adevăr.

— Totuși te-aș ruga să nu te mai așezi pe el, dacă nu te deranjează, continuă Maude, ignorându-mi întreruperea.

— Aveți cuvântul meu, doamnă Avery, spuse Julian, făcând o mică plecăciune de la talie, care o făcu să zâmbească, un eveniment aproape la fel de

rar ca o eclipsă de soare. Scrieți romane, nu-i așa? întrebă el apoi.

— Așa este. De unde știi?

— Mi-a spus tatăl meu, dar el nu a citit niciunul pentru că zice că scrieți în mare parte despre femei.

— Așa este, recunosc eu.

— Pot să întreb de ce?

— Pentru că scriitorii bărbați rareori fac asta. Vezi tu, le lipsește talentul. Sau, mai degrabă, înțelepciunea.

— Tatăl lui Julian este aici ca să îl vadă pe Charles, am spus eu, dornic să închei conversația despre scaune și cărți. Când l-am descoperit la parter, m-am gândit că i-ar plăcea să vină să îmi vadă camera.

— Și așa este? întrebă Maude, părând uimită de acest concept. Ai vrut să vezi camera lui Cyril?

— Da, foarte mult! Are mult spațiu aici sus, nu-i așa? Îl invidiez pentru asta. Și acea lucarnă este minunată. Imaginați-vă: să puteți sta în pat noaptea și să priviți stelele!

— Știi, mai demult, aici sus a murit cineva, spuse Maude, adulmecând aerul, care deja era plin cu substanțe cancerigene de la țigările ei, de parcă spera la ultimele vestigii olfactive ale morții.

— Ce? am întrebat eu, consternat. Cine?

Era prima oară când auzeam asta.

— O, nu-mi amintesc. Un... bărbat, cred. Sau poate o femeie. O *persoană*, să spunem. A fost cu foarte mult timp în urmă.

— A fost din cauze naturale, doamnă Avery? întrebă Julian.

— Nu, nu cred. Dacă îmi aduc bine aminte, ea sau el a fost ucis. Nu sunt sigură dacă ucigașul a fost prins vreodată. A fost în toate ziarele la vremea aceea. Ea flutură mâna prin aer și îmi căzu niște scrum pe cap. Nu-mi aduc aminte foarte bine detaliile, spuse ea. A fost oare implicat un *cuțit*? Dintr-un motiv oarecare, am cuvântul *cuțit* în cap.

— O înjunghiere! spuse Julian, frecându-și mâinile bucuroși.

— Te deranjează dacă mă așez, Cyril? întrebă Maude, arătând spre pat.

— Dacă trebuie...

Ea se așează și își netezi fusta, pescuind încă o țigară din caseta ei argintie. Avea degetele lungi și osoase, pielea aproape translucidă. Dacă mă uitam puțin mai aproape, aș fi distins încheieturile dintre falange.

— Ai un foc? întrebă ea, ținând țigara în direcția mea.

— Nu, desigur că nu, am spus eu.

— Pun pariu că *tu* ai, zise ea, întorcându-se spre Julian și plimbându-și limba încet pe buza superioară.

Dacă aș fi fost puțin mai mare, mi-aș fi dat seama că ea flirta cu el, iar el îi răspundea. Ceea ce, desigur, este puțin îngrijorător în retrospectivă, luând în considerare faptul că el era doar un copil, iar ea avea atunci treizeci și patru de ani.

— S-ar putea să am niște chibrituri, răspunse el, golindu-și buzunarele pe patul meu: o ață, un yoyo, un florin, un as de pică și, într-adevăr, un chibrit. Știam eu, spuse el, zâmbindu-i.

— Ești un micuț de mare ajutor, preciză ea. Ar trebui să te încui undeva și să nu-ți mai dau drumul niciodată.

Julian aprinse chibritul de talpa pantofului și pentru că s-a aprins din prima încercare, mi-a fost greu să îmi ascund admirația. El îl întinse spre Maude, care se aplecă în față, ținându-și ochii ațintiți spre ai lui în timp ce țigara începea să se aprindă și apoi se lăsă înapoi pe spate, cu mâna stângă sprijinită de salteaua din spatele ei. Ea continuă să îl fixeze cu privirea înainte să-și întoarcă fața spre tavan și să sufle un nor mare de fum alb în aer, de parcă se pregătea să anunțe alegerea unui nou papă.

— Vezi tu, scriam, spuse ea după o clipă, ca din senin. Scriam la noul meu roman și am auzit voci aici sus. Era, pur și simplu, prea deranjant. Firul

gândurilor mi-a fost tulburat. Așa că m-am gândit să urc aici să văd ce se întâmplă.

Am ridicat sceptic o sprânceană. Mi se părea improbabil ca Maude să ne fi auzit vorbind de la etajul de dedesubt, mai ales că noi abia făcuserăm zgomot, dar poate că auzul ei era mai ascuțit decât îmi dădeam seama, în ciuda cancerului ei de canal auditiv, acum vindecat.

— Vă place să fiți scriitoare, doamnă Avery? întreabă Julian.

— Nu, desigur că nu, spuse ea. Este o profesie hidoasă. Profesată de narcisiști care cred că micile lor imaginații jalnice vor fi de interes pentru oameni pe care nu îi cunosc.

— Dar aveți succes?

— Depinde cum definești cuvântul *succes*.

— Adică aveți mulți cititori?

— O, nu! Ferească sfântul! O carte populară are ceva teribil de grosolan, nu crezi?

— Nu știu, spuse Julian. Mă tem că nu citesc prea mult.

— Nici eu, spuse Maude. Nu-mi amintesc când am citit ultima oară un roman. Sunt atât de plictisitoare și scriitorii le fac atât de lungi. Dacă mă întrebi pe mine, concizia stilului este esențială. Care a fost ultima carte pe care ai citit-o?

— *Five Have a Wonderful Time*, spuse Julian.

— Cine a scris asta?

— Enid Blyton.

Ea clătină din cap, ca și când numele nu însemna nimic pentru ea.

— Maude, de ce nu vrei să îți citească oamenii cărțile?

Era o întrebare pe care nu i-o mai pusesem până atunci.

— Din același motiv pentru care nu intru în casele străinilor să le spun câte defecări am avut de la micul dejun, răspunse ea. Nu e treaba lor.

— Atunci de ce le publici?

— Orice om trebuie să aibă o ocupație, Cyril, nu-i așa? spuse ea, ridicând din umeri. Altfel ce rost are

să le scriu?

M-am încruntat. Pentru mine, asta nu avea sens, dar nu am vrut să mai continui subiectul. Îmi doream să coboare la parter și să ne lase pe mine și pe Julian să ne începem prietenia. Poate că îmi va cere să mi-o scot din nou și el va face la fel, pentru o a doua vizionare.

— Tatăl tău este aici ca să salveze situația, nu-i așa? întrebă Maude, întorcându-se din nou spre Julian și bătând ușor cu palma pe patul de lângă ea.

— Nu sunt sigur. Trebuie salvată? întrebă Julian, prinzând pontul și așezându-se.

Eram surprins și enervat să îl văd cum se holbează la picioarele ei. „Toată lumea are picioare”, mă gândeam eu. Ce era atât de special la ale lui Maude?

— Bărbatul de la Fisc e pe urmele noastre, răspunse ea, tonul ei sugerând că se confesa unuia dintre cei mai apropiați prieteni. Soțul meu, tatăl adoptiv al lui Cyril, nu prea a fost atent cu finanțele sale așa cum ar fi trebuit și se pare că delictul său l-a prins în sfârșit din urmă. Eu am un contabil separat pentru mine, desigur, care să se ocupe de aspectele fiscale legate de cărțile mele. Din fericire, întrucât vând atât de puține, nu trebuie să plătesc nimic. Într-un fel, e o binecuvântare. Se întâmplă să îi dau contabilului meu mai mult decât Bărbatului de la Fisc. A fost și la tine acasă?

— Cine? întrebă Julian.

— Bărbatul de la Fisc. Cum crezi că arată?

El se încruntă, neștiind la ce se referea ea. Și eu mă gândeam la asta și, în ciuda tinereții mele, eram sigur că existau mulți bărbați angajați de Departamentul de Finanțe și poate chiar și femei din când în când.

— N-ar trebui să fie mai mulți? am întrebat eu. Și fiecare se ocupă de cazuri diferite?

— O, nu! spuse Maude, clătinând din cap. Nu, din câte știu eu, este unul singur. Un tip ocupat, îmi imaginez. Oricum, ideea este că tatăl tău este aici ca să împiedice ca soțul meu să ajungă la închisoare,

nu-i așa? Nu zic că o perioadă acolo nu i-ar prinde foarte bine lui Charles, dar aş fi obligată să merg în vizită, măcar de formă dacă nu din alt motiv şi nu cred că aş putea să fac asta. Îmi imaginez că închisorile sunt nişte locuri destul de neplăcute. Şi nu cred că ai voie să fumezi acolo.

— Eu cred că ai voie, i-am răspuns. Deţinuţii nu folosesc ţigările drept valută?

— Şi ca să evite potenţiale atacuri din partea homosexualilor, adăugă Julian.

— Ei bine, da, aprobă Maude, care nu părea nici măcar şocată de cuvintele folosite de Julian. Dar nu cred că Charles ar trebui să îşi facă prea multe griji în privinţa asta, nu? Zilele lui de plină formă s-au dus de mult.

— Doamnă Avery, homosexualii din închisoare nu sunt mofturoşi, spuse Julian. Se mulţumesc cu orice.

— Nu, dar nici orbi nu sunt.

— Ce este un homosexual? am întrebat eu.

— Un bărbat care se teme de femei, spuse Maude.

— Din câte mi-am dat eu seama, orice bărbat se teme de femei, spuse Julian, demonstrând o înţelegere a universului cu mult peste anii lui.

— Şi asta e adevărat, spuse ea. Dar numai pentru că majoritatea bărbaţilor nu sunt la fel de deştepti precum femeile. Cu toate astea, continuă să deţină puterea. Se tem de o schimbare a ordinii mondiale.

— Charles o să ajungă la închisoare? am întrebat eu şi, chiar dacă nu îi purtam multă afecţiune, ideea mă neliniştea.

— Asta depinde de tatăl lui Julian, spuse Maude. De cât de bun este la ce face el.

— Nu ştiu prea multe despre afacerile tatălui meu şi ale soţului dumatăle, spuse Julian. El m-a adus cu el azi pentru că săptămâna trecută am dat foc la o perdea şi nu mai am voie să stau singur acasă.

— De ce ai făcut asta?

— A fost un accident.

— O!

Păru mulțumită de acest răspuns și apoi se ridică, stingând țigara de noptiera mea, lăsând o urmă de arsură în lemn care nu avea să dispară niciodată. Ea privi în jur și păru uimită de simpla existență a camerei și mă întrebam unde credea că dormisem în ultimii șapte ani.

— Deci aici te ascunzi tu, Cyril, spuse ea visătoare. M-am întrebat adesea. Ea se întoarce și arată spre pat. Și bănuiesc că aici dormi.

— Da, am recunoscut eu.

— Asta dacă nu este ornamental, spuse Julian. Precum scaunul mamei dumitale.

Maude zâmbi spre amândoi și se îndreptă spre ușă.

— Încercați să păstrați liniștea, băieți, dacă puteți. Vreau să mă întorc la scris acum. Cred că trenul se apropie de stație. Dacă am noroc, voi scrie câteva sute de cuvinte.

Și apoi ne lăsă singuri, spre marea mea ușurare.

— Ce doamnă ciudată! remarcă Julian, scoțându-și pantofii și șosetele acum și, fără un motiv anume, sări pe patul meu. M-am uitat la picioarele lui și am observat cât de scurt tăiate îi erau unghiile de la picioare. Mama mea nu seamănă deloc cu a ta.

— Este mama mea adoptivă, am subliniat eu.

— A, da, uitasem! Ai cunoscut-o vreodată pe mama ta adevărată?

— Nu.

— Crezi că mama ta adoptivă este, de fapt, mama ta adevărată?

— Nu, am spus eu. Ce sens ar avea asta?

— Atunci tatăl tău adoptiv?

— Nu, am repetat eu. În mod sigur, nu.

El se întinse și luă țigara stinsă a lui Maude de pe masă și trase zgomotos de filtru, făcând o grimasă în timp ce îl ținu periculos de aproape de perdea. Acum, că știam că are experiență când era vorba de ars draperii, îl priveam cu precauție.

— Crezi că tatăl tău o să meargă la închisoare? mă întrebă el.

— E tatăl meu adoptiv, ți-am spus deja. Și nu știu. Presupun că s-ar putea. Nu știu prea multe despre ce se întâmplă, doar că a dat de belea. Așa spune el, oricum.

— Am fost odată la închisoare, spuse Julian relaxat, acum căzând pe pat și întinzându-se de parcă era la el acasă.

Cămașa îi ieșise din pantaloni și i se vedea buricul și abdomenul, iar eu mă uitam la ele, destul de fascinat de pielea lui palidă.

— Ba n-ai fost, am spus eu.

— Ba da. Jur!

— Când? Ce ai făcut?

— Nu ca prizonier, desigur.

— O, am spus râzând. Eu credeam că asta ai vrut să spui.

— Nu, asta ar fi ridicol. Am fost cu tatăl meu. El reprezenta un bărbat care își omorâse soția și m-a luat cu el la „Joy”.

Am făcut ochii mari, fascinat. La acea vârstă aveam o obsesie ciudată legată de povești cu crime și o vizită la „Joy”, termenul colocvial pentru închisoarea Mountjoy era o amenințare comună pe care o foloseau profesorii ca să ne certe. Fiecare poznă de-a noastră, de la a uita să ne facem temele până la căscatul în clasă, avea drept rezultat promisiunea că, probabil, ne vom sfârși zilele acolo, la capătul unei spânzurători, în ciuda faptului că pedeapsa capitală nu mai era, de mult, legală în Irlanda.

— Cum a fost? am întrebat eu.

— Mirosea a toalete, spuse el, zâmbind, iar eu am chicotit. Și a trebuit să stau în colțul unei celule când l-au adus pe bărbat înăuntru, iar tatăl meu a început să îi pună întrebări și să își ia notițe. Spunea că trebuia să clarifice anumite lucruri ca să i le poată explica avocatului tribunalului, iar bărbatul a întrebat dacă avea vreo importanță că soția sa era o târfă murdară care și-o puneă cu oricine din Ballyfermot. Tatăl meu i-a spus atunci că vor face tot posibilul pentru a contesta caracterul victimei și

că erau șanse mari ca un juriu să ierte un bărbat de crimă, dacă se dovedea că victima era o târfa.

Am rămas cu gura căscată. Nu mai auzisem niciodată astfel de vorbe rostite cu voce tare și mă umplură de groază și entuziasm. Aș fi putut să stau acolo toată după-amiaza și să îl ascult pe Julian, atât de tare mă impresionase. I-aș fi pus mult mai multe întrebări despre experiența lui în închisoare, doar că în acea clipă se deschise din nou ușa și un bărbat înalt, cu sprâncene ridicol de stufoase, băgă capul înăuntru.

— Plecăm, spuse bărbatul, iar Julian sări imediat în sus. De ce nu ai șosetele și pantofii în picioare?

— Săream pe patul lui Cyril.

— Cine e Cyril?

— Eu sunt Cyril, am spus eu, iar bărbatul mă măsură din priviri, de parcă eram un obiect de mobilier pe care se gândea să-l cumpere.

— A, tu ești actul de caritate, spuse el, părând neinteresat.

Nu aveam un răspuns la asta și, până când să găsesc ceva inteligent de spus, amândoi ieșiseră din cameră și coborau pe scări.

— O mare poveste de dragoste —

Toată copilăria am fost curios să aflu cum s-au cunoscut Charles și Maude, cum s-au îndrăgostit și s-au căsătorit. Doi oameni, care nu păreau deloc potriviți împreună, cumva reușiseră să se găsească unul pe celălalt și să întrețină ceva care semăna a relație, în timp ce, aparent, nu aveau niciun fel de interes sau afecțiune unul față de celălalt. Mă întrebam dacă așa fusese dintotdeauna? Existase oare o vreme în care se priveau și simțeau dorință, respect sau iubire? Și, dacă nu, de ce Dumnezeuului se angajaseră să își împartă viața? Era o întrebare pe care le-o puneam amândurora cu diverse ocazii pe durata timpului nostru petrecut împreună, iar răspunsurile pe care le-am primit nu puteau să fie mai diferite:

Charles:

— Când am întâlnit-o pe Maude aveam douăzeci și șase de ani și nimic din mine nu mă făcea să caut nici iubită, nici soție. Mai urmasem calea aceasta și toată afacerea se dovedise a fi de nesuferit. Probabil că nu știi asta, Cyril, dar m-am însurat când aveam doar douăzeci și doi de ani, și doi ani mai târziu, am rămas văduv. A, nu știai? Ei bine, sunt tot felul de zvonuri despre cum a murit Emily, dar dă-mi voie să clarific un lucru: *nu* am omorât-o eu. Și nu mi s-au adus niciodată acuzații cum că aș fi făcut-o, în ciuda celor mai mari eforturi ale unui anumit sergent Henry O'Flynn de la secția de Poliție de pe strada Pearse. Nu au existat niciodată dovezi că s-a întâmplat ceva nepotrivit, dar motoarele care alimentează Dublinul sunt unse de exact astfel de bârfe iresponsabile și reputația unui om poate să fie distrusă peste noapte dacă nu ești dispus să lupti. Adevărul este că Emily era o fată adorabilă, foarte frumoasă dacă îți plac astfel de lucruri, dar ea a fost și prima mea prietenă, fata cu care mi-am pierdut virginitatea și niciun bărbat întreg la cap nu ar trebui să se însoare cu fata cu care își pierde virginitatea. Este ca și cum ai învăța să conduci pe o rablă dărăpănată și apoi să o păstrezi toată viața, când ai dezvoltat abilitatea de a manevra un BMW în traficul de vârf de pe o autostradă aglomerată. La câteva luni după nuntă, mi-am dat seama că nu aș putea să fiu mulțumit cu o singură femeie pentru toată viața și am început să îmi largesc năvodul. Uită-te la mine, Cyril! Acum sunt un bărbat ridicol de arătos, așa că îți poți imagina doar cum arătam când aveam douăzeci și ceva de ani. Femeile se băteau pe mine. Și eu eram suficient de generos să le las să se apropie. Dar Emily a aflat despre aventurile mele extramaritale și a exagerat complet, amenințând să îl cheme pe preotul parohiei, de parcă m-ar fi speriat cu asta, și i-am spus: „Dragă, fă-ți un amant dacă vrei, pentru mine nu contează.

Dacă ai nevoie de sculă, sunt destule în lume. Unele mari, unele mici, unele cu formă perfectă, unele strâmbe. Îndoite, curbate, drepte. Bărbații tineri sunt, de fapt, erecții umblătoare și oricare dintre ei ar fi bucuros să și-o bage în cineva atât de frumos ca tine. Încearcă un adolescent dacă vrei. Ar fi extrem de încântați și unde mai pui că ar putea să o facă de cinci sau șase ori pe noapte fără să se oprească.” Am vrut să pară un compliment, dar, nu știu din ce motiv, ea nu a înțeles asta și a intrat într-o spirală de reproșuri și depresie. Poate că mereu a avut o afecțiune psihologică, multe femei au, dar în câteva luni ajunsese să ia medicamente ca să nu o ia razna de tot. Într-o zi, a înghițit prea multe pastile exact înainte să facă o baie. S-a băgat sub apă, bândâbâc, noapte bună și noroc bun! Și, da, este adevărat că am moștenit mulți bani de la ea, așa au început toate bârfele de fapt, dar te asigur că nu am avut *nimic* de-a face cu ce s-a întâmplat în ziua aceea și moartea ei m-a întristat foarte mult. N-am mai făcut sex două săptămâni după aceea din respect pentru amintirea ei. Vezi tu, Cyril? Și dacă aș fi avut un fiu adevărat, m-aș fi asigurat că înțelege asta: monogamia, pur și simplu, nu este starea naturală pentru un om și când spun om, mă refer la un bărbat sau la o femeie. Pur și simplu nu are sens să te încătușezi sexual de aceeași persoană pentru cincizeci sau șaiszeci de ani, când relația noastră cu acea persoană poate să fie cu atât mai fericită cu cât vă dați unul altuia libertatea de a intra și a fi pătruns de oameni de sexul opus pe care îi consideri atrăgători. Un mariaj ar trebui să fie despre prietenie și tovarășie, nu despre sex. Vreau să zic, ce bărbat întreg la minte vrea să facă sex cu propria lui soție? Cu toate astea, în ciuda acestui lucru, când am pus ochii pe mama ta adoptivă, am știut imediat că am vrut ca ea să fie a doua doamnă Avery. Când am văzut-o, era în raionul de lenjerie din magazinul Switzer, plimbându-și mâna pe un suport de suport și chiloți, o țigară îi atârna periculos de aproape de mătase și m-am apropiat de ea și am întrebat-o dacă are nevoie de ajutor să

aleagă perechea potrivită. Dumnezeu, femeia aia avea niște țâțe perfecte! Încă le are. Te-ai uitat cu atenție la țâțele mamei tale adoptive, Cyril? Nu? Nu fi așa rușinat, este cel mai natural lucru din lume! Când suntem bebeluși le sugem și când suntem adulți tânjim să facem asta. Ea m-a pocnit peste față când am spus asta, dar acea palmă rămâne unul dintre cele mai erotice momente din viața mea. Am luat-o de mână și i-am sărutat interiorul încheieturii. Mirosea a Chanel No. 5 și a sos Marie-Rose. Presupun că tocmai venise de la prânz și, după cum știi, mereu preferă un cocktail cu creveți. I-am spus că, dacă nu vine cu mine la hotelul Gresham în după-amiaza aceea pentru un pahar de șampanie, mă voi arunca în Liffey, iar ea a spus: „Îneacă-te, din partea mea!” și nu avea nici cea mai mică intenție să își petreacă o după-amiază de miercuri îmbătându-se în barul unui hotel cu un bărbat străin. Și, cumva, am convins-o și am ajuns să luăm un taxi până pe strada O’Connell, bând nu una, ci șase sticle de șampanie, nu într-o oră, ci în șase. Îți vine să crezi? Când am terminat eram, practic, paralitici. Dar nu destul de paralitici cât să nu luăm o cameră în hotel și să facem dragoste timp de patruzeci și opt de ore aproape fără pauză. Dumnezeu, femeia asta mi-a făcut lucruri pe care nicio altă femeie nu mi le făcuse până atunci și nici de-atunci încolo. Cyril, până când mama ta adoptivă nu îți va face o felație, nu vei ști niciodată ce înseamnă o muie de calitate. Ne-am căsătorit după câteva luni. Dar încă o dată, timpul și-a spus cuvântul. Maude a devenit din ce în ce mai obsedată de scrisul ei și eu, de cariera mea. M-am plictisit de trupul ei și îndrăznesc să cred că și ea s-a plictisit de al meu. Dar în timp ce eu am căutat alinare în altă parte, se pare că ea nu a fost interesată să își facă un amant și din cauza asta de ani de zile a rămas celibatară, iar asta influențează, probabil, și dispozițiile ei. Nu suntem cuplul ideal, e adevărat, dar am iubit-o odată și ea m-a iubit pe mine și, undeva în noi, zăbovește umbra a două ființe sexuale de douăzeci și ceva de ani care beau

Veuve Clicquot în Gresham, râzând în hohote și întrebându-ne dacă putem să cerem recepționerei cheia de la dormitor sau, dacă am face asta, ar fi chemată poliția sau arhiepiscopul Dublinului.

Maude:

— Chiar nu-mi amintesc. S-ar putea să fi fost într-o miercuri, dacă îți este de folos la ceva. Sau poate într-o zi de marți.

— Când dușmanii mei mă urmăresc —

Relația dintre părinții mei adoptivi pur și simplu nu era suficient de însuflețită pentru ei cât să genereze genul de pasiune necesară pentru o ceartă, ceea ce însemna că Dartmouth Square era în mare parte un loc armonios de trăit. De fapt, singura ceartă serioasă dintre ei, la care am fost de față vreodată, a avut loc în noaptea în care jurații au venit la cină – un plan atât de necugetat de la bun început, încât mă mai uimește și azi.

Era una dintre acele seri rare în care Charles venise acasă devreme de la serviciu. Eu tocmai ieșisem din bucătărie cu un pahar de lapte într-o mână și eram uimit să îl văd intrând pe ușă, cu cravata nedesfăcută la gât, părul deloc ciufulit, pasul ferm și sigur, ceea ce sugera că se întâmplase ceva groaznic.

— Charles, ești bine? am întrebat eu.

— Da, sunt bine, mi-a răspuns. De ce nu aș fi?

Am privit spre ceasul cu pendulă din colțul holului și, de parcă era înțeles cu mine, bătu de ora șase cu șase băți lungi și răsunătoare. În timp ce așteptam să se termine, Charles și cu mine rămăserăm pe loc, fără să spunem o vorbă, deși zâmbisem stânjenit și ne recunoscuserăm prezența unul altuia cu ocazionala încuviințare din cap. În cele din urmă, dăgănitul se opri.

— Păi nu ai venit niciodată acasă la ora asta, am spus eu, continuând de unde rămăsesem. Îți dai

seama că afară este încă lumină și barurile sunt deschise?

— Nu fi obraznic!

— Nu sunt obraznic. Sunt doar îngrijorat, asta e tot.

— O! În cazul acesta, îți mulțumesc. Îngrijorarea ta s-a notat. Știi, este remarcabil cât de ușor este să descui ușa când încă nu s-a înserat, adăugă el. De obicei rămân pe verandă timp de câteva minute cel puțin înainte să pot să intru. Mereu am crezut că era o problemă cu cheia, dar poate că era numai din cauza mea.

— Charles, am spus eu, lăsând paharul pe o masă și înaintând spre el. Ești complet treaz, nu-i așa?

— Da, Cyril. Nu am băut nimic toată ziua.

— Dar de ce? Ți-e rău?

— Să știi că am avut și zile fără să fiu beat criță. Nu sunt un alcoolic total.

— Nu total, nu, am spus eu. Dar ești unul destul de bun.

El zâmbi și pentru o clipă am crezut că văd ceva în ochii lui care seamănă cu tandrețea.

— E drăguț din partea ta să îți pese, spuse el. Dar chiar sunt bine.

Nu eram atât de sigur. În ultimele săptămâni, exuberanța lui obișnuită se redusese considerabil și adesea treceam pe lângă biroul lui și îl vedeam stând acolo cu o expresie pierdută pe chip, de parcă nu putea să înțeleagă pe de-a întregul cum de lucrurile ajunseseră până aici. Își cumpărase un exemplar din *O zi din viața lui Ivan Denisovici* din Hodges Figgis⁴⁵¹ și, în fiecare moment liber, îl găseam cufundat în carte, arătând mai mult interes față de romanul lui Soljenițîn decât față de oricare din cărțile lui Maude, chiar și *Like to the Lark*, pe care, practic, ea o renegase când vânzările ajunseseră la numere de trei cifre. Faptul că el își compara propriile procese cu cele ale unui prizonier dintr-un lagăr de muncă sovietic spunea ceva despre sentimentul său de nedreptate personală. Desigur, nu se așteptase ca situația lui să ajungă până la

proces, presupunând că un bărbat în poziția lui și cu rețeaua lui largă de contacte pline de influență ar fi putut să prevină ca o astfel de nedreptate să aibă loc. Și chiar și când a devenit limpede că nu putea să facă nimic pentru a opri declanșarea procesului, era sigur că va fi achitat, în ciuda vinovăției sale evidente. Închisoarea, credea el, era ceva ce păteau alți oameni.

În acele săptămâni, Max Woodbead era un vizitator regulat la Dartmouth Square, iar Charles și cu el treceau de la mieunări bete și cântece vechi din vremea colegiului Belvedere – *Doar în Dumnezeu găsesc siguranță, când dușmanii mă urmăresc/ Doar în Dumnezeu găsesc slavă, când sunt umilit și supus* – la a urla unul la celălalt în accese de furie, furtuni care răsunau prin casă și care o determinau chiar și pe Maude să deschidă ușa de la birou și să se holbeze uimită când ieșea din amurgul purulent al camerei ei de scris.

— Brenda, tu ești? întrebă ea în una din acele dăți când, dintr-un motiv oarecare, eu hoinăream pe la etajul al doilea.

— Nu, sunt eu, Cyril.

— A, Cyril, da, spuse ea. Desigur, copilul! Ce Dumnezeului se întâmplă la parter? S-a dat o spargere?

— Domnul Woodbead este aici, am spus eu. A venit să discute cazul cu Charles. E posibil să fi făcut o razie în dulapul cu băuturi.

— Asta nu e bine deloc. O să ajungă la închisoare. Toată lumea știe asta. Nici tot whisky-ul din lume nu va putea schimba asta.

— Și de noi ce se va alege? am întrebat eu speriat.

Aveam doar șapte ani, nu eram pregătit pentru o viață pe străzi.

— O să mă descurc, spuse ea. Am ceva bani puși deoparte.

— Dar cu mine cum rămâne?

— De ce trebuie să fie atât de zgomotoși? se miră ea, ignorându-mi întrebarea. Serios, e prea mult!

Cum poate cineva să lucreze? Că veni vorba, de vreme ce ești aici, poți să îmi dai un alt cuvânt pentru *fluorescent*? întrebă ea.

— Strălucitor? i-am sugerat eu. Luminos? Incandescent?

— Incandescent, asta e, spuse ea. Ești un băiat deștept pentru unsprezece ani, știi?

— Am șapte, i-am spus eu, izbit încă o dată de întrebarea dacă oare părinții mei adoptivi își dădeau măcar seama că eram un copil, și nu un fel de mic adult care le fusese vârât pe gât.

— Ei bine, atunci! Chiar și mai impresionant, spuse ea, închizând ușa și întorcându-se în grota ei plină de fum.

Cazul era un cuvânt care răsuna adesea prin casa noastră pe parcursul anului 1952. Era mereu în mințile noastre și mereu pe vârful limbii lui Charles. El părea să fie sincer insultat de faptul că ajunsese să sufere o asemenea ofensă publică și ura să își vadă numele în ziare pentru orice alt motiv în afară de unul de laudă. Într-adevăr, când *Evening Press* a publicat un articol care spunea că averea lui fusese cu mult exagerată de-a lungul anilor și că ar fi trebuit să piardă și să fie condamnat nu doar la o perioadă de încarcerare, ci și să i se aplice și o pedeapsă pecuniară zdravă, care să îl lase falit, fiind cel mai probabil forțat și să vândă casa din Dartmouth Square, el a căzut într-o spirală de furie, asemenea regelui Lear în pustietate, chemând vânturile, și ploile, și tunetele tremurătoare să înece clopotnițele, să înece cocoșii, să îi pârlească părul negru și fin până când rotunjimea groasă a lumii va fi fost aplatizată complet. Max, instruit să acționeze ziarul în judecată, ignoră directiva cu înțelepciune.

Petrecerea de cină fusese stabilită pentru o seară de joi, la patru seri distanță de începerea unui proces care era de așteptat să dureze două săptămâni.

Max alesese un singur jurat despre care credea că este în mod particular susceptibil la influență. Dăduse peste el, chipurile, accidental, în timp ce se plimba pe cheiul Aston într-o seară și-l invitasese într-

un pub, la un pahar. În timp ce se aflau acolo, Max îl informă pe bărbat, un anume domn Denis Wilbert de pe strada Dorset, care predă matematică, latină și geografie la o școală din apropiere de strada Clanbrassil, că relația apropiată pe care o formase cu Conor Llwellyn, în vârstă de doisprezece ani, elevul său model care primea note maxime la fiecare examinare în ciuda goliciunii capului său extrem de atrăgător, era una care putea să fie prost înțeleasă atât de ziare, cât și de Gardaí. Îi spuse că, dacă nu voia ca această informație să apară pe domeniul public, ar putea să se gândească mai cu atenție la verdictul său în cazul *Departamentul de finanțe versus Avery*.

— Și, desigur, adăugă el, orice poți face să îi convingi și pe ceilalți jurați este mai mult decât bine-venit.

Cu unul aranjat, el îl angajă pe polițistul lui corupt preferat să adune informații compromițătoare despre restul panelului. Spre dezamăgirea lui, fostul superintendent Lavery se întoarse cu puține lucruri utile. Trei dintre ei aveau secrete, i se spusese: un bărbat fusese acuzat că se dezbrăcase în fața unei fete pe strada Milltown, dar acuzațiile fuseseră respinse, pentru că fata era protestantă, unul avea un abonament la o agenție din Paris care îi trimitea lunar o selecție de vederi cu femei goale care purtau cizme de călărie și o a treia (una dintre cele două femei jurat) născuse un copil în afara căsătoriei și nu își informase angajatorii, care, fără îndoială, ar fi putut să o concedieze pentru că ei erau presupușii gardieni ai moralității publice: Parlamentul Irlandei, Dáil Éireann.

În loc să urmărească fiecare persoană în parte și să facă amenințări subtile despre expunerea secretelor lor, Max făcu ceva mult mai elegant: i-a invitat la cină. Folosindu-se de domnul Wilbert, profesorul pedofil drept omul lui de legătură, el fu cât se poate de clar că, dacă refuzau invitația, informațiile pe care le strânsese despre ei vor fi transmise ziarelor. Desigur, ceea ce nu menționase

era că el nu avea să fie nici gazda cinei și nici oaspete la masă; în schimb, onoarea urma să fie a omului în cauză, tatăl meu adoptiv, Charles Avery.

În acea seară, Charles ne-a invitat pe mine și pe Maude la el în birou, cu puțin timp înainte să vină oaspeții și ne-am așezat pe scaunele cu spătar care se aflau în fața biroului în timp ce el descria planurile pentru seara care urma.

— Cel mai important lucru, ne spuse el, este să afișăm un front unit. Trebuie să lăsăm impresia că suntem o familie fericită și iubitoare.

— *Suntem* o familie fericită și iubitoare, spuse Maude, părând jignită de sugestia contrariului.

— Asta e ideea, spuse Charles. Întrucât nu va fi în interesul lor să acorde un verdict de vinovăție, trebuie să le alinăm conștiințele și să îi facem să creadă că, dacă ne-ar despărți pe noi trei, ar fi o faptă condamnabilă la fel ca introducerea divorțului în Irlanda.

— Dar cine sunt? întrebă Maude, aprinzându-și o altă țigară pentru că aceea pe care o fuma se apropia periculos de final. Sunt genul nostru de oameni?

— Mă tem că nu, răspunse Charles. Un profesor, un șofer de autobuz și o femeie care lucrează la ceainăria de la Dáil Éireann.

— Dumnezeu mare! spuse ea. Oricine poate deveni jurat în ziua de azi, nu?

— Cred că asta a fost dintotdeauna, iubirea mea.

— Dar chiar a fost necesar să îi inviți la noi acasă? întrebă ea. Nu puteau fi scoși la masă în oraș? Sunt atâtea restaurante de care oamenii din această categorie nu s-ar putea bucura niciodată.

— Draga mea, răspunse Charles, zâmbind. O, draga mea naivă soție, ține minte că această cină este un secret. Dacă s-ar afla, ei bine, ar provoca multe probleme. Nimeni nu trebuie să știe.

— Desigur, dar par să fie de condiție modestă! spuse Maude, frecându-și brațul, ca și când în cameră pătrunse un vânt rece. Se vor fi spălat?

— La tribunal păreau curați, spuse Charles. De fapt, ei chiar s-au străduit. Cele mai bune haine și

așa mai departe. De parcă s-ar duce la slujbă.

Maude rămase cu gura căscată de groază.

— Sunt papiști? întrebă ea.

— Nu am idee, spuse Charles exasperat. Contează?

— Atâta vreme cât nu vor vrea să spună rugăciunea înainte să mâncăm, mormăi ea, cercetând cu privirea încăperea unde-și avea biroul, singura din casă în care nu intra nimeni aproape niciodată. O, uite! spuse ea, arătând spre un exemplar din *Meditațiile* lui Marc Aureliu care stătea pe o măsuță. Am aceeași ediție la etaj. Ce amuzant!

— Acum, Cyril, spuse tatăl meu adoptiv, întorcându-se spre mine. În seara asta sunt valabile reguli stricte în casă, înțelegi? Vorbești doar când ești întrebat. Nu faci glume. Nu tragi vânturi. Mă privești cu cât de multă adorație ești în stare. Am lăsat pe patul tău o listă de lucruri pe care le facem ca tată și fiu. Ai memorat-o?

— Da, am spus eu.

— Repetă-le cu voce tare.

— Pescuim împreună pe marile lacuri din Connemara. Mergem la meciurile GAA din parcul Croke. Avem un joc de șah în care facem o singură mutare pe zi. Ne împletim părul unul altuia.

— Fără glume, ți-am spus.

— Scuze.

— Și nu ne spune „Charles” și „Maude”, da? În seara asta trebuie să ne spui „tată” și „mamă”. Dacă vei spune altceva, oaspeților noștri li se va părea ciudat.

M-am încruntat. Nu eram sigur că puteam să rostesc acele cuvinte, la fel cum un alt copil nu ar putea să se adreseze părinților săi pe numele lor creștine.

— Mă voi strădui... tată, am spus eu.

— Nu trebuie să începi acum, îl instrui Charles. Așteaptă până ce sosesc oaspeții.

— Da, Charles, am spus eu.

— În definitiv, nu ești un adevărat Avery.

— Ce rost au toate astea, până la urmă? întrebă Maude. De ce trebuie să ne înjosim pentru acești oameni?

— Ca să nu ajung la închisoare, draga mea, răspunse Charles vesel. Trebuie să îi flatăm și să îi lingușim și dacă toate astea eșuează, o să aduc aici câte unul mai târziu, diseară, și voi scrie un cec pentru fiecare. Indiferent de ce aș fi obligat să fac, intenționez să termin această seară cu un verdict încrezător de *nevinovat*.

— Domnul Woodbead vine și el la cină? am întrebat, iar Charles clătină din cap.

— Nu, spuse el. Dacă totul se duce dracului, el nu își permite să fie implicat în toate astea.

— Charles, limbajul, te rog! spuse Maude oftând.

— Deci nici Julian nu vine? am întrebat eu.

— Cine e Julian? întrebă Charles.

— Fiul domnului Woodbead.

— De ce ar veni?

Am coborât privirea spre covor și mi se strânse inima. Îl mai văzusem pe Julian o singură dată de la prima lui vizită și asta fusese cu aproape o lună în urmă, când ne-am înțeles chiar și mai bine decât prima oară, deși, spre marea mea dezamăgire, nu avusesem ocazia să ne dăm jos pantalonii și să ne dezvăluim unul altuia. Fusesem îmbătat de ideea unei prietenii cu el și faptul că și el părea să se bucure de compania mea mi se părea atât de uimitor, încât începuse să îmi domine gândurile. Dar, desigur că nu mergeam împreună la aceeași școală și astfel era improbabil să ne mai întâlnim dacă Max nu îl aducea la Dartmouth Square.

Era o sursă de frustrare profundă pentru mine.

— Am crezut doar că s-ar putea să vină, am spus eu.

— Îmi pare rău să te dezamăgesc, spuse Charles. Mă gândisem să invit câțiva băieți de șapte ani la cină, dar apoi mi-am amintit că seara asta este foarte importantă și că fericirea noastră ar putea depinde, pe viitor, de rezultatul acesteia.

— Deci nu vine? am întrebat eu, ca să clarific.

— Nu, spuse Charles. Nu vine.

— Nici Elizabeth? întrebă Maude.

— Elizabeth? întrebă Charles, îndreptându-se de parcă fu speriat, înroșindu-se puțin.

— Soția lui Max.

— Nu știam că o știi pe Elizabeth.

— Nu o știu. Nu bine, oricum. Dar ne-am întâlnit la câteva evenimente caritabile. Este adorabilă într-un fel destul de evident.

— Nu, Elizabeth nu vine, spuse Charles, privind din nou spre birou și bătând cu degetele pe sugativă.

— Doar oamenii din clasa muncitoare, spuse Maude.

— Da, doar ei.

— Ce distractiv!

— Draga mea, e doar pentru câteva ore. Sunt sigur că poți să rezisti.

— Vor înțelege ce cuțite și ce furculițe să folosească? întrebă ea.

— Ei, la naiba! spuse Charles, clătinând din cap. Doar nu sunt animale. Ce crezi că vor face? Să împungă friptura cu o scobitoare, s-o țină în aer și să înceapă să o roadă pe la margini?

— Vom avea friptură de vită? întrebă ea. În seara asta, aveam poftă de pește.

— O să fie un aperitiv cu pește, spuse Charles.

— Scoici, am spus eu. Le-am văzut în bucătărie.

— Nu sunt o snoabă, insistă Maude. Întreb doar pentru că, dacă acești oameni nu sunt obișnuiți cu dineuri fine, s-ar putea simți intimidați. Ar putea crede că ne batem joc de ei dacă vor vedea mai multe seturi de tacâmuri și s-ar putea să reacționeze la umilința asta urându-te și mai mult. Uiți că sunt scriitoare, Charles, am o fină înțelegere a naturii umane.

Tatăl meu adoptiv își împunse obrazul cu limba gândindu-se la asta. Ea avea dreptate.

— Ei bine, atunci ce sugerezi să fac? întrebă el în cele din urmă. Este o masă cu șase feluri. La fiecare sunt douăsprezece tacâmuri. Nu pot să lipesc etichete la fiecare, care să indice: *acesta este cuțitul*

de pește, acesta este cuțitul de pâine, aceasta este furculița de budincă, nu?

— Nu, spuse Maude. Și oricum ar fi imposibil de găsit etichete atât de mici. Mai ales într-un timp atât de scurt. Ar trebui să le comandăm.

Charles se uită la ea și părea să izbucnească în râs, ceea ce în mod sigur ne-ar fi șocat pe amândoi, pentru că era un sunet cu care eram complet nefamiliari.

— Mai trebuie să știm și altceva? întrebă Maude, uitându-se la ceas. Sau putem pleca acum?

— Te rețin? întrebă Charles. Trebuie să fii undeva? Tutungiul local are poate o ofertă specială la țigări?

— Știi că nu îmi plac glumele, spuse ea, ridicându-se și netezindu-și fusta.

Am privit spre Charles și am fost surprins să văd cum o fixa cu privirea, ochii lui măsurând-o din cap până-n picioare cu o dorință nestăvilă, pentru că era încă o femeie foarte frumoasă. Și, în plus, știa cum să se îmbrace.

— La ce oră vin? încă nu m-am machiat.

— Peste jumătate de oră, spuse Charles.

Ea încuviință și ieși din cameră.

— Judecătorul nu s-ar supăra dacă ar afla? am întrebat eu câteva minute mai târziu, după ce Charles se întorsese la documentele lui și păru să uite că eu eram încă acolo – de fapt, chiar tresări puțin pe scaun când am vorbit.

— De ce să se supere judecătorul? întrebă el.

— Pentru că inviți la cină patru dintre jurați. Nu ar crede că asta e ceva necinstit?

Charles zâmbi și mă privi aproape cu tandrețe în ochi.

— O, dragul meu băiat! spuse el. Tu chiar nu ești un Avery, așa-i? Păi a fost ideea judecătorului.

— Familia perfectă —

— Domnule Avery, pot să spun că...

— Te rog! Să nu ne mai cramponăm în formalisme! Spune-mi Charles!

— Pot să spun, Charles, că demult am fost interesat de lege, spuse Denis Wilbert, profesorul pedofil de pe strada Dorset, care atunci când sosise dădu mâna cu mine și o ținu, între labelle lui transpirate mai mult timp decât era necesar, ceea ce mă determină să fug imediat la baie ca să o spăl.

— Vezi tu, eu urmăresc ce scriu ziarele despre activitatea An Garda Síochána^[6]. Diversele procese, avocații, juriștii și așa mai departe. Apelurile la Înalta Curte și provocările constituționale. Chiar m-am gândit să studiez dreptul la universitate, până când mi-am dat seama că adevărata mea chemare este să lucrez cu copiii. Nu sunt niciodată cu adevărat fericit dacă nu sunt în compania unui băiețel. De fapt, cu cât sunt mai mulți băiețel, cu atât mai bine! Dar mi-e rușine să recunosc că au fost dați când am crezut că, dacă un bărbat este acuzat în instanță, atunci probabil că este vinovat de crimă...

— Sau femeia, întrerupse Jacob Turpin, docherul pervers căruia îi plăcea să își petreacă serile hoinărind pe Milltown Road, așteptând ca fetițele să îi taie calea ca să le poată oferi rapid o perspectivă a deficiențelor sale.

— Vă rog, domnule Turpin, spuse Wilbert, care părea să se considere superior celorlalți datorită educației sale. Dacă nu vă deranjează, aș putea să termin ce îi spuneam lui Charles și apoi, dacă aveți ceva pertinent de adăugat, puteți...

— Voiam doar să spun că puteți găsi și femei în boxa acuzaților, spuse Turpin, al cărui păr roșcat, strident, aproape luminos în nuanța sa, era ușor hipnotizant. Era o fată care lucra în birourile de la CIE și făcea înșelătorii cu facturile. A primit cinci ani pentru asta. Sigur că pe ele nu le-ați condamna, nu? Pe femei, vreau să spun.

— După cum spuneam, continuă Wilbert, ridicând vocea ca să nu mai fie întrerupt, mă gândeam că, dacă un bărbat ar fi acuzatul din boxă, atunci nu doar că ar fi vinovat, ci ar fi și un gen de

om cu reputație proastă, genul pe care societatea îl alungă în sălbăticie, ca pe un lepros sau un australian. Dar în seara asta, stând în această casă frumoasă, savurând această mâncare bună în compania unei familii atât de respectabile, o asemenea abordare devine o minciună și o dezavuez. O dezavuez complet și fără prejudecăți! Și dacă îmi permiteți, aş vrea să închin acest pahar în cinstea ta, Charles, și să îți urez de bine în zilele care urmează, când vei îndura acest supliciu dificil și nedrept.

— Voi bea pentru asta, spuse Joe Masterson, șoferul de autobuz din Templeogue, cu un avid interes pentru pornografia cu echipament de călărie, care nu se opriase din băut de când sosise la Dartmouth Square.

El dădu paharul de vin pe gât și se uită lung la sticla din mijlocul mesei. Cum nimeni nu se oferă să îi umple paharul, el se servi singur, ceea ce până și eu știam că era împotriva etichetei unui dineu.

— Ești foarte amabil, spuse Charles, zâmbind binevoitor spre oaspeții săi. Toți sunteți. Cu toate astea, sper că nu v-ați gândit nicio clipă că invitația de a veni alături de mine și Maude la cină, în seara asta, nu înseamnă nimic mai mult decât o dorință de a vă cunoaște mai bine.

— Dar în mod sigur nu a fost invitația dumitale, nu? întrebă Charlotte Hennessy, al patrulea jurat prezent și, de altfel, singura doamnă. A fost invitația domnului Woodbead. Și niciunul dintre noi nu știa că venim acasă la dumneata. Cu toții ne-am închipuit că vom merge la el acasă.

— După cum am explicat mai devreme, stimată doamnă, spuse Charles, Max a fost chemat de urgență cu afaceri și, neavând cum să vă contacteze, m-a rugat să îi țin eu locul în rolul de gazdă.

— Sunteți un gentleman și un erudit, spuse Masterson.

— Dar de ce ne-a invitat aici? întrebă doamna Hennessy.

— Casa lui este în renovare, explică Charles. Așa că, pentru o vreme, stă cu noi. Desigur, nu planificasem să stau acasă în seara asta. De obicei, e rândul meu la biroul local al St Vincent de Paul. Și, ca să fiu sincer, am crezut că prezența mea ar putea aduce prejudicii grave. Dar nu aș fi putut permite să apăsăm și să fiți alungați fără să aveți parte de cină. Așa facem lucrurile aici, la Dartmouth Square.

— Atâtea circumstanțe neobișnuite! răspunde doamna Hennessy. Și atâtea coincidențe! Este aproape de necrezut!

— Așa se întâmplă uneori și cu adevărul, răspunde lin Charles. Dar mă bucur că lucrurile s-au așezat așa. În zilele în care am stat în boxa acuzaților, privind întruna spre chipurile voastre cinstite, m-am gândit cât de mult mi-ar plăcea să vă cunosc în viața privată, departe de atmosfera râncedă a sălii de judecată.

— Eu mereu am zis, anunță Turpin, făcându-se comod, că omul de cea mai bună clasă este omul care nu recunoaște sistemul de clase. Sunt atâția în poziția dumitale care nu i-ar primi pe unii ca noi în casa lor.

— Cu respect, domnule Turpin, spuse Wilbert, scoțându-și ochelarii, ca de fiecare dată când voia să pară serios. Sunt profesor la un internat prestigios. Am o licență în matematică. Tatăl meu a fost farmacist și mama mea a dat odată un interviu la Radio Éireann despre cel mai bun tip de făină folosit la prepararea unei pâini tradiționale irlandeze cu stafide. M-aș considera egalul oricărui om.

— O, desigur! spuse Turpin, spășit. Denis, atunci unde locuiești? Ai o casă mare, ca asta?

— Se întâmplă să locuiesc cu mama mea, răspunde Wilbert, stând drept, pregătit să pareze orice atac la adresa caracterului său. Îmbătrânește și are nevoie de îngrijire. Desigur, adăugă el, privindu-mă fix, și vorbind foarte afectat, am camera mea și sunt multe seri în care ea e plecată la bingo, iar eu pot să fac ce vreau.

— Domnule Wilbert, aveți o soție? întrebă Maude din capătul celălalt al mesei, cu o voce atât de ascutită, încât am tresărit. Nu există vreo doamnă Wilbert, care pândește pe acolo pe undeva?

— Din păcate, nu, răspunse el, roșind puțin. N-am fost binecuvântat cu noroc la capitolul ăsta.

— Cea mai fericită zi din viața mea a fost ziua în care Maude a acceptat să fie soția mea, spuse Charles, lăsând jos cuțitul și furculița, și puteam să jur că văd lacrimi în ochii lui în timp ce vorbea. Nu credeam să am vreo șansă. Dar știam și că puteam să realizez orice cu ea alături de mine și că iubirea noastră ne va susține prin vremuri bune și rele.

Toți, ca unul, ne-am întors spre Maude, așteptând reacția ei. Dacă aș fi știut atunci cine era Joan Crawford, aș fi spus că ea ne oferea cea mai bună variantă a lui Joan Crawford, o expresie de dispreț și vulnerabilitate, în timp ce trăgea lung din țigară și sufla fumul dintre buze atât de constant, încât crease o miasmă în spatele căreia putea să își ascundă sentimentele adevărate.

— Eu sunt la a doua soție, spuse Masterson. Prima a murit când a fost aruncată de pe cal. Vedeți, era călăreață de curse de cai cu obstacole. Evenimente cu cai în vârstă de patru ani. Încă mai am costumele ei în garderobă, în camera de rezervă, și uneori îmi place să intru acolo și să ating catifeaua sau să le adulmec ca să îmi amintesc de ea. Am rugat-o pe actuala mea soție să se îmbrace cu ele pentru mine, dar e foarte ezitantă cu lucrurile astea. Să fiu sincer, și spun asta pentru că simt că sunt între prieteni, îmi doresc să nu mă fi însurat din nou. Prima soție a fost o fată adorabilă. Actuala... ei bine, are o gură... atât zic.

— Are o gură? întrebă doamna Hennessy. Nu este ceva normal? Cum ar putea biata femeie să mănânce fără o gură?

— Ei, acuși, știți la ce mă refer! spuse Masterson, râzând și uitându-se în jur la ceilalți bărbați în timp ce făcea semn cu degetul spre ea, de parcă ar fi spus: *Și asta e încă una, nu?* Pălăvrăgește tot

timpul. I-am spus că într-o zi o să chem preotul la ea dacă mai bate câmpii.

— Ce femeie norocoasă! spuse doamna Hennessy, întorcându-se cu spatele la el. Am citit undeva că și dumneavoastră ați mai fost însurat o dată, domnule Avery, zise ea, uitându-se la Charles. E adevărat?

— Nu știu, răspunse el. Dumneavoastră ce credeți?

— Povestește-ne despre tine, Cyril, spuse Wilbert, făcându-mi cu ochiul atât de lasciv, încât m-am agitat pe scaun. Ți place la școală? Ești atent la ore?

— E în regulă, am spus eu.

— Și care este materia ta preferată?

M-am gândit puțin.

— Probabil istoria, am spus eu.

— Nu matematica?

— Nu, nu sunt foarte bun la matematică.

— Am menționat că am o licență în matematică? întrebă el.

— Da, am spus la unison Charles, Maude, doamna Hennessy, Turpin, Masterson și cu mine.

— Poate că te-aș putea ajuta la un moment dat, sugeră el. O mică lecție privată te poate duce departe. Ai putea veni la mine într-o seară, când mama este la bingo și...

— Nu, mulțumesc, am spus eu, mușcând zdravăn din friptură și sperând ca el să își îndrepte atenția în altă parte.

— Și dumneata ai un magazin de ceai, doamnă Hennessy? răcni Maude pe neașteptate, iar Masterson își puse o mână la piept, speriat, de parcă ar fi avut un atac de inimă. Așa este, nu?

— Nu chiar, răspunse ea. Sunt administratoarea ceainăriei de la Dáil Éireann.

— Ce interesant! Lucrați acolo de multă vreme?

— Din 1922, când Oireachtas^[7] a ținut prima ședință din Leinster House.

— Fascinant! spuse Charles și, spre meritul său, chiar părea interesat. Deci ați fost prezentă la

înființarea statului?

— Am fost, da.

— Trebuie să fi fost o zi aparte.

— A fost, aprobă doamna Hennessy, cu o voce puțin mai blândă acum. A fost foarte incitant. Nu voi uita niciodată cât de fericiți eram cu toții. Și desigur, domnul Cosgrave a fost felicitat de toate părțile în House când s-a ridicat să țină primul discurs ca președinte al consiliului executiv.

— Dumnezeu, asta a fost acum treizeci de ani, spuse Turpin, clătinând din cap. Câți ani aveți, doamnă? Trebuie să aveți destui, nu?

— Am șaizeci și patru de ani, domnule Turpin, răspunse ea dulce. Vă mulțumesc pentru întrebare.

— Aș fi ghicit că undeva pe-acolo, spuse el încuviințând. Aveți aspectul acela pe care îl au multe femei de vârsta dumatăle. Cu totul lăsat, știți ce vreau să spun? Cu pungi întunecate sub ochi. Și venele de pe picioarele dumatăle, trebuie să fie de la faptul că toată ziua stați în picioare în ceainărie. Fără supărare, desigur!

— Cum aș putea să mă supăr după așa un discurs galant? întrebă ea zâmbind.

— Un loc interesant de lucrat totuși, nu găsiți? spuse Charles. Toți acei oameni importanți care vin și pleacă în fiecare zi. Trebuie să fi auzit multe secrete acolo, n-am dreptate?

— Domnule Avery, și dacă aș fi auzit, credeți că aș divulga ceva? Nu am păstrat poziția acolo timp de trei decenii fiind indiscretă.

— Dar vă veți pensiona în curând, sau așa am auzit, continuă el. Și, vă rog, gata cu domnul Avery! V-am spus, sunt Charles.

— Într-adevăr, plănuiesc să mă pensioneze spre finele anului, recunosc eu ea, îngustându-și privirea. Pot să vă întreb de unde știți asta?

— Ei bine, nici eu nu aș fi construit această casă dacă eram indiscret, spuse el, făcându-i cu ochiul. Să spunem că mi-a șoptit o păsărică. Cum merge cu fondul de pensie? Sper că ați avut grijă. Mai puteți

avea mulți ani de trăit și veți vrea să fiți bine îngrijită.

— Cred că am fost destul de prevăzătoare, spuse ea cu răceală.

— Mă bucur să aud asta. Când înaintezi în vârstă, banii contează. Nu știi niciodată când te poți îmbolnăvi. Auzi lucruri groaznice despre ce se întâmplă în spitale. Dacă veți avea vreodată nevoie de sfaturi, vă rog să apălați la mine.

— Cred că mai întâi ar trebui să vedem cum decurge procesul, nu? spuse ea. Înainte să mă gândesc să vă cer sfaturi financiare.

— Cyril, și tu vrei să fii bancher? întrebă Masterson. Așa, ca tatăl tău?

Am privit spre Charles, așteptând să sublinieze că eu nu eram un Avery adevărat, doar un fiu adoptat, dar el nu spuse nimic, doar își alese măncaarea și îmi aruncă o privire care spunea: „Poți să răspunzi”.

— Nu cred, am spus eu, uitându-mă în farfurie și retrăgându-mi piciorul când am simțit pantoful lui Wilbert atingându-l pe al meu pe sub masă. Nu m-am gândit serios la asta. Am doar șapte ani.

— O vârstă minunată! spuse Wilbert. Vârsta mea preferată între șase și zece.

— Este oricum un tânăr frumos, spuse Turpin, întorcându-se spre Maude. Seamănă leit cu dumneata.

— Nu seamănă deloc cu mine, spuse Maude, ceea ce era destul de rezonabil.

— Ei, cum să nu, insistă Turpin. Se vede în ochii lui. Și la nas. E fiul mămicii lui.

— Aveți un foarte bun spirit de observație, domnule Turpin, răspunse ea, aprinzându-și o altă țigară în timp ce scrumiera de lângă ea începea să se reverse pe fața de masă. Sistemul judiciar va beneficia în mod sigur de pe urma faptului că sunteți în juriu.

— Nu sunt sigur că știți asta, spuse Charles, dar draga mea soție este una dintre primele scriitoare ale Irlandei.

— O, Charles, te rog, nu! spuse ea, făcând cu mâna prin aer ca să-l facă să tacă, dar nereușind decât să trimită mai mult fum spre masă, ceea ce o făcu pe doamna Hennessy să întoarcă fața și să își dreagă glasul.

— Îmi pare rău, draga mea, dar trebuie să le spun oaspeților noștri. Vedeți, sunt atât de mândru de Maude. Câte romane ai scris până acum, iubito?

O pauză lungă. Am început să număr secunde în gând și am ajuns la douăzeci și doi înainte ca ea să vorbească iar.

— Șase, spuse ea în cele din urmă. Și lucrez la al șaptelea.

— Nu este grozav totuși? spuse Turpin. Este grozav să ai un hobby. Soția mea tricotează.

— A mea cântă la acordeon, spuse Masterson. O gălăgie groaznică. Prima mea soție, în schimb, putea să călărească un cal ca Elizabeth Taylor în *National Velvet*. Semăna leit cu ea, toată lumea spunea asta.

— O să fiți pe șervețelul de ceai într-o bună zi, spuse Turpin.

— Șervețelul de ceai? întrebă Maude, încruntându-se.

— Știți, cele din care cumpără toți turiștii, explică el. Cu pozele scriitorilor irlandezi pe ele.

— Asta nu se va întâmpla niciodată, spuse Maude. Femeile nu apar acolo. Doar bărbații. Deși ne lasă să le folosim ca să ștergem vasele.

— Cine a fost acea scriitoare care a pretins că este bărbat? întrebă Turpin.

— George Eliot, spuse Wilbert, scoțându-și ochelarii și ștergându-i cu batista.

— Nu, *era* bărbat, spuse Masterson. A fost, totuși, unul care, de fapt, era femeie, dar *pretindea* că este bărbat.

— Da, George Eliot, repetă el.

— Cine a auzit de vreo fată pe nume George?

— George Eliot era pseudonimul ei, spuse Wilbert răbdător, de parcă vorbea cu un băiat slab de minte, dar atrăgător din clasa lui de la școală.

— Atunci care era numele ei adevărat?

Wilbert deschise gura, dar nu reuși să spună nimic.

— Mary Ann Evans, spuse doamna Hennessy înainte ca lucrurile să devină prea stânjenitoare. De fapt, doamnă Avery, am citit unul dintre romanele dumitale. Din pură întâmplare. Fără nicio legătură cu procesul soțului dumitale. Una dintre fetele de la ceainărie mi l-a dat anul trecut în dar de ziua mea.

— O, Doamne! răspunse Maude, arătând de parcă i se făcea rău. Sper că nu l-ați citit.

— Desigur că l-am citit. Ce altceva puteam să fac cu el, să-l folosesc drept suport de pahare? Mi s-a părut foarte frumos scris.

— Care dintre ele era?

— *The Quality of the Light*.

Maude făcu o grimasă de dezgust și clătină din cap în semn de desconsiderare.

— Ar fi trebuit să ard acel manuscris, spuse ea. Nu știu la ce m-am gândit când l-am scris.

— Ei bine, mie mi-a plăcut, spuse doamna Hennessy. Dar dumneata ești autoarea și dacă spui că este groaznic, atunci presupun că va trebui să te cred pe cuvânt. Trebuie să-l fi înțeles greșit.

— Ar trebui să o concediați pe fata care vi l-a dat, remarcă Maude. Este evident că are gusturi proaste.

— O, nu, este mâna mea dreaptă, răspunse doamna Hennessy. Aș fi pierdută fără ea. Lucrează cu mine de șapte ani deja. De fapt, urmează să preia administrația ceainăriei atunci când, așa cum domnul Avery a subliniat corect, mă voi pensiona.

— Mai bine o ceainărie decât o bibliotecă, presupun, spuse Maude. Acum, vom sta aici toată seara pălăvrăgind sau o să trecem la subiect?

Am privit-o cu toții surprinși și am văzut cum Charles deschise ochii speriat, sperând ca ea să nu îi distrugă planurile spunând ceva indecent.

— Subiectul fiind care anume? întrebă Wilbert.

Maude își stinse țigara în ciuda faptului că nu avea alta pregătită, luă o înghițitură zdravănă din paharul ei de vin și privi în jurul mesei la oaspeții săi înainte să capete o expresie de amărăciune pură.

— Știu că nu ar trebui să spun asta, începu ea, pe un ton pe care nu-l mai auzisem niciodată la ea, știu că nu ar trebui să vorbesc despre acest subiect în timp ce suntem adunați aici și ne bucurăm de această masă minunată și această conversație într-un spirit fantastic, dar trebuie să vorbesc. Trebuie! Trebuie să știți, doamnelor și domnilor din juriu, că soțul meu Charles este complet nevinovat de lucrurile de care a fost acuzat și...

— Maude, dragă, spuse Charles, dar ea ridică o mână și îl reduse la tăcere.

— Nu, Charles, voi spune ce am de spus. El a fost acuzat pe nedrept și mă tem că va fi găsit vinovat și dus la închisoare și atunci ce se va alege de noi? Fiecare zi a mea, fiecare clipă este îmbogățită de iubirea pe care o împărtășim, iar în ceea ce-l privește pe fiul nostru, dragul nostru biet Cyril...

Am ridicat privirea și am înghițit în sec, dorindu-mi cu putere să nu mă atragă în povestea asta.

— Cyril a început să vină cu noi în pat în fiecare noapte, supărat, plângând neconținut, îngrozit de soarta care l-ar putea paște pe iubitul său tată. Deja, de două ori a făcut în pat, dar nu ne supărăm pe el, chiar dacă ne costă o avere facturile de la curățătorie. Este zdrobitor pentru o mamă să vadă atâta durere la cineva atât de tânăr! Mai ales acum, când este atât de bolnav.

Acum toate capetele se întoarseră spre mine și am ridicat din sprâncene. Eram bolnav? Nu-mi dădeam seama că eram. Era adevărat că în ultima vreme îmi cam curgea nasul, dar nu era nimic care să mă facă să stau în pat.

— Știu că nu este important, continuă Maude, și toți aveți familiile voastre la care trebuie să vă gândiți, dar eu sunt pur și simplu uimită de cât de curajos a fost Cyril, înfruntându-și cancerul. Atât de curajos și fără să se plângă, în timp ce toate aceste neplăceri s-au adunat în jurul nostru.

— Dumnezeu mare! strigă doamna Hennessy.

— Cancer? Serious? întrebă Turpin, întorcându-se spre mine încântat.

— O, spuse Wilbert, rezemându-se pe spătarul scaunului de parcă ar fi fost contagios.

— Terminal, mă tem, spuse Maude. Are noroc dacă de Crăciun va mai fi încă aici. Ca să rămânem realiști, cred că cel mai probabil o să moară până de Halloween. Și dacă Cyril ar muri fără tatăl său lângă el și eu voi rămâne singură în casa asta fără cei doi oameni pe care îi iubesc cel mai mult pe lume... Ea clătină din cap și lacrimile începură să i se scurgă pe obraji, lăsând urme prin machiajul ei. Mâna ei stângă începu să tremure, dar asta se poate să fi fost din cauză că nu era obișnuită să stea atât de mult fără o țigară între cel de al doilea și al treilea deget. Ei bine, știu deja ce voi face în acea eventualitate, spuse ea încet. Cu toate astea, nu voi spune cuvintele cu voce tare pentru că actul însuși este un păcat de moarte, dar cred că pentru mine ar fi singura soluție rămasă.

În cameră era o tăcere absolută. Charles era un om de familie iubitor, Maude își plănuia sinuciderea, iar eu mai aveam de trăit numai câteva luni. Toate astea chiar erau vești pentru mine. Pentru o clipă, m-am întrebat dacă ar fi chiar ceva adevărat din toate astea, dar apoi mi-am adus aminte că nu mai fusesem la doctor de mult timp și era puțin probabil ca un asemenea diagnostic fatal să fie pus fără ca măcar cineva să îmi fi luat temperatura sau tensiunea.

— Nimeni nu ar trebui lăsat în asemenea singurătate, spuse Turpin.

— Un om trebuie să fie cu familia lui într-o perioadă atât de dureroasă, spuse Masterson.

— Cyril, vrei o îmbrățișare? întrebă Wilbert.

— Ce fel de cancer ai? întrebă doamna Hennessy, întorcându-se spre mine. Pentru că trebuie să spun că arăți de parcă ai o sănătate de fier.

Am deschis gura, încercând să încropesc un răspuns. Nu știam nimic despre cancer, doar că era un cuvânt de temut pe care adulții îl foloseau ca să

sugereze morțile iminente ale prietenilor și dușmanilor și mi-am stors creierii pentru un răspuns potrivit. Cancer la unghii? La gene? La picioare? Exista măcar cancerul la picioare? Sau poate că aş putea copia recenta boală a lui Maude și să pretind că aveam cancer la canalul auditiv?

Din fericire, nu a trebuit să spun nimic, pentru că înainte să pot alege o parte a corpului plină de tumori, a sunat soneria și am auzit-o pe Brenda mergând spre hol să răspundă, urmat de un urlat din partea cui stătea la ușă, și sunetul menajerei noastre care încerca să îl împiedice să intre în sufragerie, iar apoi ușa s-a dat în lături și apăru Max Woodbead, cu părul vâlvoi, fața mov de furie, privindu-ne pe toți pe rând, până când ochii îi aterizară pe Charles. El îl privi fix, cu ochii mari de furie, dar alese să nu vorbească, năpustindu-se prin cameră, răsturnându-l de pe scaun și lovindu-l cu o ferocitate care ar fi umplut de mândrie și un bărbat care ar fi avut doar jumătate din vârsta lui. Chiar și în haosul momentului nu m-am putut abține să nu privesc spre hol, sperând ca Julian să îl fi însoțit, dar nu era nimeni acolo în afară de Brenda, care privea cum avea loc bătaia cu un fel de plăcere așternută pe chip.

— Insula Lesbos —

— Dintre toate femeile din Irlanda, a trebuit s-o fuți pe soția singurului bărbat care încearcă să te țină departe de închisoare, spuse Maude după ce oaspeții plecară.

Ea bea whisky cu Charles în salonul din față, în timp ce eu trăgeam cu urechea din hol. Un amestec toxic de furie, uimire și exasperare i se citea în voce. De unde stăteam, puteam să-l văd pe tatăl meu adoptiv apăsând încet cu un deget pe vânătaia care începea să îi apară pe obraz, scoțând din când în când limba afară, ca o șopârlă, să cerceteze buza plesnită și dintele din față spart, care îi lăsaseră urme de sânge pe bărbie. Nori de fum avansau mai

agresiv spre el și, când întoarse capul, observă că eu stăteam afară și îmi făcu un semn apologetic, patru dintre degetele lui dansând trist în aer ca un pianist încarcerat, forțat să cânte din memorie una dintre cele mai deprimante sonate. Nu părea deranjat de prezența mea și nici prea supărat de evenimentele ridicole ale serii.

— Se poate ca Max să te fi salvat, continuă Maude, ridicând acum tonul. Și, mai important, se poate să ne fi salvat casa asta. Ce se va întâmpla cu noi acum?

— Nu ai de ce să îți faci griji, spuse Charles. Avocatul meu se va ocupa de tot. Dacă ignori spectacolul uimitor de pe podea, mi s-a părut că seara a mers chiar bine.

— Atunci tu chiar ești un idiot!

— Să nu recurgem la injurii.

— Dacă pierdem Dartmouth Square...

— Asta nu se va întâmpla niciodată, insistă Charles. Se va ocupa Godfrey, bine? Nu l-ai văzut în acțiune. Juriul înghite fiecare cuvânt pe care îl rostește.

— S-ar putea să te privească altfel când o să audă că ai sedus-o pe Elizabeth Woodbead. Până la urmă, el și Max sunt prieteni apropiați, nu?

— Nu fi ridicolă, Maude! Cine a auzit de un avocat al tribunalului și un avocat privat care să simtă ceva în afară de ură reciprocă? Iar Elizabeth nici n-a avut nevoie să fie sedusă. De fapt, ea a fost prădătoarea când a venit vorba despre mica noastră *affaire de coeur*. M-a urmărit ca un leu pe urmele unei antilope impala.

— Mi se pare greu de crezut, spuse Maude.

— Sunt un bărbat frumos, puternic, care și-a câștigat reputația unui amant formidabil în orașul acesta. Femeilor le plac lucrurile astea.

— Ce știi tu despre femei, răspunse Maude, ar putea fi scris cu litere mari pe spatele unui timbru poștal și încă ar rămâne loc și pentru Tatăl Nostru. Cu toate marile tale flirturi și seducții, cu toate

târfele, curvele, prietenele și soțiile, chiar nu ai învățat nimic despre noi în toți acești ani, nu-i așa?

— Ce e de învățat? întrebă el, încercând probabil doar să o enerveze acum, pentru că îi insulta masculinitatea. Nu este ca și cum am vorbi aici despre niște creaturi deosebit de complexe. Spre deosebire de delfini, de exemplu. Sau câini St. Bernard.

— Doamne, ce nesuferit ești!

— Și cu toate astea, te-ai măritat cu mine și ai rămas partenera mea și ajutorul meu de-a lungul anilor, răspunse el, cu o rară nuanță de iritare în voce. De obicei, el râdea la glumele pe seama lui, atât de sigur era de statutul lui superior, dar nu și în seara aceea. Poate că și lui i se făcea frică, neștiind ce avea să urmeze. Calitățile pe care le consideri tu nesuferite sunt exact cele care te-au păstrat alături de mine timp de zece ani.

— Max se poate să fie chiar acum la Godfrey acasă, spunându-i toată povestea, adăugă ea, alegând să ignore această observație. Și dacă el are o soție, cel mai probabil va fi de partea lui Max.

— Godfrey nu are soție, spuse Charles, clătinând din cap. El nu e genul care să se însoare.

— La ce te referi?

— Ei bine, e unul din aceia, nu? răspunse el. E homo. O fetiță. Dar, cu toate astea, e foarte bun în meseria lui. Ai crede că acești tipi nu pot să fie utili decât ca frizeri sau floriști, dar nu am mai văzut niciodată un avocat mai dedicat și mai încăpățânat ca Godfrey. Nu pierde aproape niciodată, și asta e motivul pentru care l-am angajat.

Urmă o tăcere lungă înainte ca Maude să vorbească iar.

— Știe cineva? întrebă ea.

— Ce să știe?

— Despre Godfrey. Că e pe invers?

— Este un secret despre care se tot vorbește prin biblioteca de drept. Desigur că nu poate să facă nimic în privința asta, bietul om. Este o infracțiune până la urmă.

— Dezgustător! spuse Maude.

— Ce e dezgustător?

— Ideea.

Charles râse.

— Nu fi așa puritană! spuse el.

— Nu ține de puritanism să știi ce e natural și ce nu.

— Natural? întreabă Charles. Nu tu mi-ai spus odată că ai avut sentimente similare pentru o fată pe care o știai de la una dintre societățile tale literare?

— Aiureli! spuse Maude. Îndrugi povești acum.

— Ba nu. Îmi amintesc foarte bine. Mi-ai spus că ai avut un vis despre ea în care erați împreună la un picnic lângă un râu și soarele strălucea și ea a sugerat să vă dezbrăcați amândouă și să faceți o baie și după aceea, când stăteați goale pe mal împreună, te-ai întors spre ea și...

— Termină, Charles! se răsti ea.

— Iubire safică, spuse el vesel.

— Absolut ridicol!

— O călătorie pe apă, spre insula Lesbos.

— Inventezi! spuse ea, ridicând vocea.

— Ba nu, răspunse el. Și știi foarte bine că nu este așa.

— Ce înseamnă visele, oricum? Sunt doar niște prostii fără sens.

— Sau împlinirea dorințelor. Reprezentarea subconștientă a adevăratelor noastre dorințe.

— Trebuie să fii prost să spui asta.

— Nu eu am spus-o, ci Sigmund Freud.

— Da, ei bine, el a mai zis și că irlandezii sunt singura rasă de oameni pentru care psihanaliza nu este deloc de folos. Așa că te rog să nu încerci să îmi dezvălui gândurile interioare. Nu vei putea. Ce vrei să sugerezi de fapt?

— Absolut nimic, draga mea. Doar că, dacă eu am căutat afecțiune fizică în altă parte, nu mă poți învinui pentru asta, nu? Nu este ca și când ar fi ceva în care ai manifestat prea mult interes după aceea după-amiază de la Gresham, de acum mulți ani.

— Dacă nu am făcut-o, este poate pentru că știu ce fel de bărbat ești. Ai avut mereu o afinitate față de deviații, nu-i așa? Și pentru practici sexuale ciudate. Adică chestia aia pe care ai vrut s-o faci cu cauciucurile și furtunul de grădină atunci. Încă mă cutremur când mă gândesc la asta.

— Te-ai fi simțit bine dacă ai fi încercat. Oricum, mi se pare puțin ipocrit din partea lui Max să fie atât de supărat. Nici el nu i-a fost credincios lui Elizabeth. Omul e chiar mai rău ca mine. Singura diferență este că el nu poate să nu fie gelos, iar acesta este un sentiment care nu prezintă absolut niciun interes pentru mine. Poate să și-o bage oriunde vrea, în ceea ce mă privește, dar Doamne ferește ca Elizabeth să caute puțină varietate.

— Nu asta este problema, spuse Maude. Elizabeth este prietena mea.

— Draga mea, nu fi ridicolă! Tu nu ai prieteni.

— O cunoștință atunci.

— Îți faci griji degeaba, crede-mă! Max se va trezi mâine și se va simți ca un prost pentru că s-a purtat așa grosolan. O să fie aici la prima oră, cerându-și iertare înainte ca tribunalul să se întrunească măcar.

— Dacă tu îți închipui una ca asta, atunci ești chiar mai prost decât credeam.

Nu mai puteam să ascult cearta lor și am urcat în dormitorul meu de la ultimul etaj, închizând ușa în urma mea și am deschis gura larg când m-am uitat în oglindă, luminând cu o lanternă în gât să mă asigur că nu aveam de fapt cancer. Nimic nu părea diferit față de cum arăta de obicei acolo.

Era greu de știut cum vor răspunde cei patru jurați la scena la care fuseseră martori. Odată ce începuse lupta, Masterson și Turpin au sărit în picioare să îi încurajeze pe Charles și Max, ca niște copii entuziasmați de o ceartă la locul de joacă, strigându-le sfaturi combatanților cu privire la cum să-și doboare adversarul. Wilbert își dăduse jos ochelarii și făcuse o încercare să îi separe pe cei doi bărbați, primind în schimb un nas însângerat pentru

deranjul lui, ceea ce îl făcu să izbucnească în lacrimi și să se retragă în colțul unei camere, unde stătu cu capul în mâini, declarând că mama lui *nu* va fi fericită când se va întoarce acasă. Doamna Hennessy se ridicase de la masă și părăsise camera cu o demnitate discretă. Eu am fugit după ea, întrebându-mă dacă va suna la poliție, dar ea pur și simplu și-a luat haina și pălăria din cuierul de pe hol; apoi se întoarse, observând că stăteam acolo.

— N-ar trebui să vezi așa o scenă, Cyril, spuse ea, cu îngrijorare pe chip.

Dincolo de ușă puteam să aud sunetul scaunelor azvârlite și pe Maude cerând tuturor să fie atenți la un suport ornamental de țigări care fusese adus tocmai din Sankt Petersburg.

— Este dezgustător ca niște bărbați maturi să se poarte așa în fața ta.

— Charles o să ajungă la închisoare? am întrebat eu, iar ea privi spre sufragerie ca să se asigure că bătașii nu aveau să ajungă în hol.

— Asta nu s-a hotărât încă, spuse ea, îngenunchind în fața mea și mângâindu-mi părul de pe frunte, așa cum fac adulții adesea cu copiii. Suntem doisprezece în juriu. Trebuie să auzim toate dovezile înainte să dăm un verdict. Nu am idee de ce ne-a invitat domnul Woodbead aici în seara asta pentru această decepție complicată. Este suficient de rău că trebuie să îi ascult pe toți acei idioți în fiecare zi la tribunal fără să trebuiască să iau cina cu ei. Adevărul este că am venit doar pentru că a sugerat că... ei bine, nu contează ce a sugerat. Sunt sigură că nu va merge mai departe cu amenințarea lui. Ar fi trebuit să-i fi spus să meargă mai departe să facă cel mai rău lucru. Acum mergi la culcare, ca un băiat cuminte! Ea înclină capul puțin într-o parte și zâmbi, cu o expresie gânditoare. E ciudat, spuse ea. Îmi amintești de cineva, dar nu știu de cine. Ea zăbovi câteva clipe și ridică din umeri. Nu, spuse ea. S-a dus. Oricum, mai bine plec. Trebuie să fiu înapoi la tribunal până la nouă dimineața. Noapte bună, Cyril!

Și apoi mi-a dat mâna, a pus șase pence în palma mea și a ieșit în întunericul din Dartmouth Square unde, spre norocul ei, un taxi se întâmpla să fie în trecere. A oprit și ea a dispărut în noapte, iar eu stăteam în pragul ușii, privind spre oraș și întrebându-mă dacă cineva ar observa măcar dacă aș dispărea.

— Bărbatul de la Fisc —

Zilele care au urmat au fost un vârtej de activitate și poate că deznodământul era inevitabil. Tatăl meu adoptiv, cu optimistul unui autor care lucrează la al șaselea volum dintr-o serie pe care nimeni nu pare să o citească, credea că prietenia lui cu Max Woodbead va supraviețui micului lor contratimp, dar el nu putea să se înșele mai amarnic, iar când Max s-a răzbunat câteva luni mai târziu, a fost rapid și direct la țintă. Totuși, între timp, a continuat să acționeze drept avocatul lui Charles și a spus clar că se va purta profesionist până când se va termina procesul, dar, după aceea, relația lor se va termina pentru totdeauna.

Maude și cu mine am mers la tribunal împreună în ultima zi ca să auzim verdictul și, întrucât nu aveam voie să particip la proces, eram fascinat și puțin speriat de grandoarea Sălii Rotunde, unde familiile victimelor și criminalilor făceau un melanj curios de urmăriți și criminali, în timp ce avocații tribunalului se tot vânturau în robe negre și peruci albe, încărcăți de dosare și urmăriți de juniori stresați. Mama mea adoptivă clocotea de furie, pentru că acest caz avusese parte de atâta publicitate în ultimele săptămâni, încât ultimul ei roman, *Amongst Angels*, își găsisese drumul spre primul raft al librăriei Hodges Figgis de pe strada Dawson, o locație în care niciuna dintre operele sale anterioare nu se apropiase măcar în trecut. Aflase despre asta în acea dimineață, la micul dejun, de la menajera noastră, Brenda, care în după-amiaza trecută mersese la cumpărături în oraș. Maude își stinse

țigara în mijlocul unui gălbenuș și începu să tremure de furie, cu chipul palid de umilire.

— Vulgaritatea asta, spuse ea. Popularitate. Cititori. Nu pot să suport! Știam că în final Charles îmi va distruge cariera.

Totuși, ce era mai rău avea să vină când, la scurtă vreme după ce ne-am așezat, o doamnă care stătea la câteva rânduri în spatele nostru ne-a abordat cu un exemplar din aceeași carte și a zăbovit lângă locurile noastre, zâmbind dornică, așteptând ca prezența ei să fie recunoscută.

— Pot să vă ajut? întrebă Maude, întorcându-se spre ea cu toată căldura lui Lizzie Borden care vine în trecere să le spună noapte bună părinților săi.

— Sunteți Maude Avery, nu-i așa? întrebă femeia, care avea cam șaizeci de ani și avea o claie de păr albastru, o culoare care nu se găsea nicăieri altundeva în natură.

Dacă aș fi fost puțin mai mare aș fi recunoscut-o drept unul dintre acei oameni care veneau la tribunal în mod regulat, clădirea fiind încălzită și distracția gratuită și care știa numele tuturor avocaților, judecătorilor și ușierilor din tribunal și care, probabil, înțelegea legea mai bine decât mulți dintre ei.

— Așa este, spuse Maude.

— Speram să fiți aici astăzi, spuse femeia cu un zâmbet larg și entuziasmat. V-am căutat pe durata procesului, dar nu ați apărut niciodată. Bănuiesc că ați fost ocupată cu scrisul. De unde vă vin ideile? Aveți o imaginație grozavă. Scrieți de mână sau la mașina de scris? Am o poveste care ar vinde de milioane, dar nu am talentul să o scriu. Ar trebui să v-o spun și apoi ați putea să o scrieți pentru mine și am putea împărți banii. Este despre vremurile de demult, desigur. Oamenilor le plac poveștile despre vremurile de demult. Și este și cu un câine. Și, evident, bietul câine moare la final.

— Puteți să mă lăsați în pace, vă rog? întrebă Maude, încercând din răputeri să își controleze cumpătul.

— O, spuse femeia, zâmbetul pâlindu-i puțin. Sunteți supărată, înțeleg. Vă îngrijorați cu privire la soțul dumneavoastră. Am fost aici în fiecare zi și pot să vă spun că aveți dreptate să vă îngrijorați. N-are nicio șansă. Este un bărbat foarte chipeș totuși, nu? Ei bine, dacă ați putea să-mi dați un autograf pe această carte, vă las în pace. Iată un stilou. Vreau să scrieți *Pentru Mary-Ann, mult succes cu operația la varice, multă iubire*, și apoi semnătura dumneavoastră și data.

Maude se uită fix la carte de parcă nu mai văzuse în viața ei un obiect mai respingător și pentru o clipă am crezut că urma să o ia din mâna femeii și o s-o azvârle prin sala de judecată, dar înainte să facă asta, aprodul deschise una dintre ușile laterale, intrară juriul și oficialii curții și ea îi făcu femeii semn să plece, ca un turist care împrăștie porumbeii în piața Trafalgar.

Îl priveam pe Charles în timp ce își ocupa locul în boxa acuzaților și pentru prima oară i-am văzut pe față frica. Nu cred că el bănuise vreodată că lucrurile vor ajunge atât de departe și, cu toate astea, iată-l aici, viitorul urma să îi fie hotărât de doisprezece străini, dintre care niciunul, în ceea ce îl privea, nu era îndreptățit să îl judece.

L-am căutat pe Turpin docherul și l-am găsit pe al doilea rând, purtând același costum pe care îl avusese pe el în seara în care venise la cină la Dartmouth Square. Când m-a zărit, a roșit puțin și s-a uitat în altă parte, ceea ce am considerat a fi un semn rău. Lângă el stătea Masterson, care imita cu pumnii mișcările unui boxer. Pe primul rând era Wilbert, părând destul de iritat pentru că nu fusese numit șeful juriului și ceva îmi spunea că, probabil, adusese cu el diploma de licență în matematică în încercarea de a-și revendica acea poziție. Cu toate astea, nu funcționase, pentru că maestrul nu era deloc un bărbat, ci o femeie, iar Wilbert arăta de parcă înghițise o viespe când aprodul a rugat-o să se ridice în picioare.

Totuși, chiar înainte ca doamna Hennessy să deschidă gura să vorbească, mi-am dat seama că nu aveam nici cea mai mică idee despre ce mi-aș fi putut dori ca ea să spună. Alți băieți, în locul meu, ar fi spus probabil o rugăciune în tăcere, pentru ca tatăl lor să fie eliberat. Perspectiva închisorii și a unei familii despărțite era una care, mai ales în acele timpuri întunecate de la începutul anilor 1950, era rușinoasă. „Ce s-ar întâmpla cu mine și Maude dacă vom rămâne singuri?” m-am întrebat atunci. Cum voi petrece o zi la școală cu așa un scandal atârându-mi deasupra capului? Și totuși, cumva, spre surprinderea mea, am descoperit că nu prea îmi păsa cum aveau să se termine lucrurile. Maude scăpără zgomotos un chibrit ca să își aprindă țigara, tulburând liniștea din sală, iar toată lumea, inclusiv tatăl meu adoptiv, se întoarse și toți o priviră dezaprobat. Ea se uită la ei fără rușine, punând țigara între buze într-o manieră provocatoare și inhalând profund înainte să sufle un nor de fum în mijlocul sălii de judecată, scuturând cenușa pe podeaua dintre noi cu degetul arătător. Am observat pe chipul lui Charles un zâmbet, un element de adorație fascinantă care ar fi putut să explice cum acești doi oameni nepotriviți rămăseseră împreună atâta vreme. Oare a fost acela un semn cu ochiul din partea lui Maude chiar înainte ca doamna Hennessy să îl declare vinovat? A fost. A fost în mod sigur.

Dar Max Woodbead? A zâmbit el în momentul condamnării? Stătea cu spatele la mine și nu am putut să îmi dau seama, dar am observat că s-a aplecat asupra hârtiilor sale și și-a acoperit gura cu o mână, așa că fie își masca încântarea, fie i se mai desprinsese un dinte după bătaia de pumni din urmă cu câteva seri.

Galeria de presă se goli repede în timp ce ocupanții fugeau dintr-o sală de judecată în alta spre șirul de cabine telefonice care stăteau ca niște santinele de-a lungul cheiului pentru a telefona rezultatul editorilor lor. Judecătorul făcu câteva comentarii despre faptul că Charles se putea aștepta

la o sentință de custodie și tatăl meu se ridică imediat și întrebă pe un ton mândru dacă putea primi un moment pentru a se adresa Curții.

— Dacă trebuie, spuse judecătorul oftând.

— Ar fi posibil, întrebă Charles, să îmi încep executarea sentinței chiar de astăzi? Imediat ce ies din boxa acuzaților?

— Dar încă nu am decis lungimea termenului dumatăle, răspunse judecătorul. Și sunteți eligibil pentru cauțiune până la data sentinței. Vă puteți întoarce acasă pentru câteva săptămâni, domnule Avery, ca să vă puneți afacerile în ordine.

— Afacerile mele m-au băgat în beleaua asta de la bun început, onorată instanță. Trebuie să mă despart de ele cât mai repede. Acum, de vreme ce sunt condamnat, aș putea la fel de bine să încep chiar din momentul ăsta, spuse Charles, pragmatic până la capăt. Cu cât intru mai repede, cu atât mai repede ies, nu?

— Presupun că da, spuse judecătorul.

— Minunat! răspunse Charles. Voi începe de astăzi, dacă nu vă deranjează.

Judecătorul scrijeli ceva pe un caiet pe care îl avea în față și privi spre Godfrey, avocatul lui Charles, care ridică din umeri ca și cum ar fi vrut să spună că respecta dorința clientului său și nu va face apel.

— Mai doriți să spuneți ceva, înainte să fiți condus afară? întrebă judecătorul.

— Doar că accept cu umilință dorința Curții, răspunse el. Și îmi voi executa sentința fără plângeri. Sunt bucuros că nu am copii care să fie martorii acestui moment rușinos. Măcar atât.

O afirmație care îi lăsă pe cel puțin patru membri ai juriului cu expresii uimite pe chipuri.

Când am ieșit din sala de judecată am fost întâmpinați de o haită înfometată de jurnaliști și fotografi, iar Maude le-a ignorat întrebările și blițurile, marșând înainte cu hotărâre, fără o țigară măcar drept armură, și m-am străduit din răspuțeri

să țin pasul cu ea, conștient fiind că, dacă mă voi împiedica, voi sfârși strivit sub cizmele presei.

— El! strigă Maude pe neașteptate, vocea ei răsunând prin tribunal.

Când se opri brusc, la fel făcu și grupul de presă din jurul nostru. Așa cum se întâmplase și în sala de judecată, când își aprinsese chibritul, toate capetele se întoarseră în direcția ei. Atitudinea aceea o făcea și mai frumoasă.

I-am urmărit direcția privirii și am văzut un bărbat între două vârste, cu un aspect banal, îmbrăcat într-un costum închis la culoare și cu o mustăcioară identică, în mintea mea, cu a lui Hitler și care stătea în mijlocul unui grup de bărbați cu ținute asemănătoare, acceptându-le felicitările.

— Cine este? am întrebat eu. Îl cunoști?

— Este Bărbatul de la Fisc, declară ea, înaintând spre el, în timp ce cu o mână căuta în geantă.

Contabilul se întoarce și observă cu frică în ochi că ea se apropia, privind spre mâna care ieșea din geantă. Poate în acel moment el s-a gândit că ea va scoate un pistol și îi va trage un glonț în inimă, poate se întreba de ce și-a dedicat viața investigării și condamnării tranzacțiilor financiare frauduloase din sectorul bancar irlandez, când prima lui iubire fusese mereu arta spectacolului. Sau poate că el nu avea idee cine este. În orice caz, el nu scoase o vorbă și când ea se opri în fața lui, cu chipul plin de furie, era extrem de uimit că, de fapt, ea flutura în față un exemplar din *Amongst Angels* cu care îl lovi în cap destul de rapid.

— Ești fericit acum? urlă ea. Ești mulțumit de tine? La dracu, m-ai făcut celebră!

1959
Sigiliul confesionalului

Un nou coleg de cameră

Deși aveau să treacă încă șapte ani până când l-am întâlnit din nou pe Julian Woodbead, el a rămas o constantă în mintea mea de-a lungul timpului, o figură mitologică aproape, intrată în viața mea într-o zi ca să mă impresioneze cu încredere și șarm, înainte să dispară la fel de repede. Când mă trezeam dimineța, adesea mă gândeam că și el se trezea, mâna lui, ca a mea, se băga în pijama ca să încurajeze cascada de plăcere nesfârșită pe care erecția noastră tinerească începuse să o ofere. De-a lungul zilei, el era acolo într-o formă sau alta, comentând asupra acțiunilor mele, un geamăn mai înțelept, mai sigur pe el, care știa cum trebuia să mă port, când să vorbesc și ce ar trebui să spun mai bine ca mine. În ciuda faptului că nu fusesem unul în compania altuia decât de două ori și în ambele ocazii pentru o perioadă scurtă de timp, nu am pus la îndoială niciodată de ce devenise o figură atât de importantă pentru mine. Desigur, eram încă prea tânăr ca să îmi dau seama ce era de fapt fascinația mea și să o consider un fel de venerare a eroului, genul despre care citeam în cărți, iar această uimire părea tipică pentru băieții ca mine, băieții tăcuți, care își petreceau prea mult timp singuri și care nu se simțeau confortabil în prezența oamenilor de vârstă lor. Așa că, atunci când am ajuns pe neașteptate unul în compania altuia din nou, m-a neliniștit la fel de mult pe cât m-a încântat, dar eram hotărât să-i câștig prietenia. Desigur, nu mă gândisem niciodată că, până la finalul anului, Julian avea să devină cel mai cunoscut adolescent din țară, dar cine ar fi putut să prevadă o întorsătură așa de neașteptată a evenimentelor? Violența și instabilitatea politică nu erau preocupările zilnice ale băieților de paisprezece ani în 1959. Majoritatea generațiilor erau preocupate exclusiv de când va fi următoarea masă, cum ne putem îmbunătăți poziția socială printre semenii noștri și dacă cineva ne-ar

putea face lucrurile pe care ni le făceam singuri de mai multe ori pe zi.

Cu un an în urmă intrasem la internatul colegiului Belvedere și, spre surprinderea mea, nu îl detestam pe cât mă așteptasem. Anxietatea care îmi marcase copilăria începuse să se domolească și, deși nu eram cel mai prietenos elev, nu mergeam pe coridoarele populate cu teama de a fi atacat sau insultat. Eram unul dintre acei băieți norocoși care, în cea mai mare parte, este lăsat în pace, nici popular, nici detestat, nu este foarte interesant pentru a te împrieteni cu el, dar nici atât de fragil încât să îl intimidezi.

Dormitoarele conțineau ceea ce se numeau „camere împerecheate”, mobilate cu două paturi, un dulap mare și o masă. Colegul meu de cameră în primul an era un băiat numit Dennis Craine, al cărui tată era una dintre cele mai rare creaturi ale anilor 1950: un critic al Bisericii Catolice care scria articole incendiare în ziare și care primea timp de emisie în mod regulat din partea producătorilor activi de la Radio Éireann. Un prieten de-ai lui Noël Browne, a cărui schemă Mama și Copilul doborâse un guvern când arhiepiscopul McQuaid își dăduse seama că propunerea lui însemna că femeile irlandeze ar fi putut avea o părere a lor proprie, fără să trebuiască să se consulte mai întâi cu soții lor, se spunea că misiunea lui era de a extrage otrava clericală din trupul secular și era întruchipat regulat în caricaturile din ziarele pro-catolice drept un șarpe, lucru care nu avea niciun sens dată fiind analogia. Dennis, care fusese admis la școală înainte ca iezuiții să își dea seama cine era tatăl lui, a fost acuzat că a copiat la un examen și, fără niciun fel de dovadă care să vină în sprijinul acestei acuzații, a fost exmatriculat după o anchetă ridicolă și aruncat în sălbăticia educației neconfesionale.

Desigur, toată lumea știa că întreaga afacere fusese un aranjament și că preoții, acționând la ordinele unei puteri superioare, plantaseră dovada ca să îi arate tatălui lui ce se întâmpla cu cei care

mergeau împotriva autorității Bisericii. Dennis a spus că era nevinovat, dar poate că nu îl deranja prea tare, pentru că verdictul de vinovăție însemna că el putea să părăsească Belvedere și tihna de acolo, pentru totdeauna. A dispărut fără ca măcar să își ia la revedere.

Iar apoi a sosit Julian.

Umbla un zvon că ni se va alătura un băiat nou, un eveniment neobișnuit în sine, pentru că era mijlocul anului școlar. Zvonul a devenit o speculație, cum că era fiul cuiva aflat într-o poziție publică, un băiat care, la fel ca Dennis, fusese exmatriculat de la fosta lui școală din cauza unei infracțiuni nemaipomenite. Fusese menționat Michael, fiul lui Charlie Chaplin, la fel ca și unul dintre copiii lui Gregory Peck. Timp de câteva ore a circulat un zvon bizar cum că fostul președinte francez Georges Pompidou alesese Belvedere pentru fiul său, Alain, când unul dintre prefecții din clasa a șasea s-a jurat că îi auzise din greșală pe profesorii de geografie și istorie care discutau despre aranjamentele de securitate. Așa că, atunci când directorul, părintele Squires, se ridică la adunarea generală din ziua dinaintea sosirii lui Julian ca să anunțe numele nou-venitului, majoritatea colegilor mei fură dezamăgiți că numele lui de familie nu era unul de origini mai ilustre.

— Woodbead? întrebă Matthew Willoughby, nesuferitul căpitan al echipei de rugby. Este unul de-ai noștri?

— Unul de-ai noștri în ce sens? întrebă părintele Squires. Este o ființă umană, dacă la asta te referi.

— Nu este un băiat cu bursă, nu? Avem deja doi.

— De fapt, tatăl lui este unul dintre cei mai buni avocați din Irlanda și, la rândul lui, un fost elev al Belvedere. Aceia dintre voi care citesc ziarele ar putea fi familiarizați cu numele Max Woodbead. El l-a reprezentat pe unul dintre cei mai mari infractori ai Irlandei în ultimii ani, inclusiv pe mulți dintre tații voștri. Îl veți întâmpina cu toții pe Julian și îl veți trata cu curtoazie. Cyril Avery, vei fi colegul lui

de cameră, de vreme ce ai un pat disponibil în camera ta. Să sperăm că el nu se va dovedi la fel de necinstit precum predecesorul său.

Desigur, știam mai multe decât colegii mei despre Max Woodbead, dar nu am povestit nimănui despre întâlnirile noastre. Interesul meu pentru Julian se datora faptului că îi urmărisem cariera tatălui său și celebritatea sa din ce în ce mai asiduă din ultimii șapte ani, de când se terminase procesul lui Charles și văzusem cum căpătase atâta notorietate, încât numai cei mai bogați acuzați își puteau permite să îl angajeze. Se spunea că valora peste un milion de lire, o sumă incredibilă de bani în acele vremuri. Deținea o casă la țară în peninsula Deingle, un apartament în Knightsbridge unde trăia amanta lui, o actriță celebră, dar reședința lui principală era o casă în Dartmouth Square în Dublin, pe care o împărțea cu soția lui, Elizabeth, și copiii lor, Julian și Alice. Era aceeași casă care îi aparținuse lui Charles și lui Maude și pe care o cumpăraseră în semn de răzbunare la șase luni de la încarcerarea tatălui meu adoptiv în închisoarea Mountjoy. Mutându-și familia acolo și forțând-o pe Elizabeth să doarmă lângă el în camera care îi aparținuse lui Charles, fusese felul lui de a se răzbuna.

Cealaltă latură a faimei lui Max era profilul lui public aflat în ascensiune. Apărea regulat în ziare și la radio criticând guvernul, fiecare guvern, indiferent de culoarea sa politică și cerând reorganizarea Irlandei ca Imperiu. Era implicat într-o poveste de dragoste înflăcărată cu tânăra regină, pe care o adora și considera că Harold Macmillan era pur și simplu cel mai bun politician care existase vreodată. Spera ca zilele aristocrației anglo-irlandeze să revină, cu un guvernator general pe strada Kildare și prințul Philip care să cutreiere prin Phoenix Park, împușcând orice animal nefericit care avea curajul să îi taie calea. Desigur, el genera animozitatea unei întregi națiuni pentru perspectivele sale antirepublicane, dar asta nu făcea decât să îi crească popularitatea în presă, care îi

transmitea fiecare frază extremă și care își freca bucuroasă palmele, așteptând să înceapă consternarea. Max era dovada vie a faptului că nu contează dacă oamenii te iubesc sau te detestă; atâta vreme cât ei știu cine ești, îți poți câștiga traiul.

Așa că, atunci când m-am întors de la cursul de latină în următoarea după-amiază și am văzut că ușa de la camera mea era întredeschisă, iar cineva făcea zgomot înăuntru, am simțit un amestec de entuziasm și greață, bănuind că Julian sosise. M-am întors și am alergat înapoi pe coridor spre baie, unde era o oglindă pe un perete întreg, cu intenția de a ne intimidă după dușurile de dimineață. M-am examinat repede, luând un pieptăn din buzunar pe care mi l-am trecut prin păr înainte să verific dacă nu mai aveam resturi de mâncare de la prânz între dinți. Eram disperat să fac o impresie bună, dar îmi era atât de rău de la emoții, încât mă temeam că aveam să fiu penibil.

Am bătut la ușă și, cum nu răspunse nimeni, am deschis-o și am intrat înăuntru. Julian stătea lângă fostul pat al lui Dennis, scoțându-și hainele din valiză și așezându-le în partea de jos a sertarelor pe care le împărțeam. Întorcându-se, mă privi fără un interes aparte, și, deși trecuse mult timp de când ne văzuserăm ultima oară, l-aș fi recunoscut oriunde. Era cam la fel de înalt ca mine, dar avea o siluetă mai musculoasă, cu păr blond care îi venea pe frunte cu aceeași langoare ca atunci când era copil. Și era ridicol de chipeș, cu ochi albaștri și limpezi și o piele care, spre deosebire de majoritatea colegilor noștri de clasă, nu fusese afectată de acnee.

— Bună, spuse el, despăturind o haină și periind-o atent înainte să o atârne în dulap. Tu cine ești?

— Cyril Avery, am spus eu, întinzând mâna, la care se uită pentru un moment înainte să o apuce. Aceasta este camera mea. Ei bine, camera noastră acum, vreau să spun. A fost a lui Dennis Caine și a mea până acum câteva săptămâni. Dar a fost dat afară pentru că ar fi copiat la un examen, deși toată

lumea știe că nu a făcut-o. Acum este camera noastră. A ta și a mea.

— Dacă aceasta este camera ta, atunci de ce ai bătut la ușă?

— N-am vrut să te sperii, am răspuns eu.

— Nu mă sperii ușor. El închise sertarele și mă privi de sus până jos și apoi ridică mâna dreaptă, simulând un pistol și folosindu-și degetul arătător ca să arate spre un loc imediat în dreapta inimii mele. Ai ratat un nasture la cămașă, spuse el.

Am privit în jos și chiar așa era, unul dintre nasturi era desfăcut, cele două laturi ale cămășii mele erau deschise ca gura unui puișor ieșit din ou, expunând pielea palidă de dedesubt. Cum de am ratat asta în timpul pregătirii mele riguroase?

— Scuze, am spus eu, încheindu-l repede.

— Cyril Avery, spuse el, încruntându-se puțin. De unde știu numele ăsta?

— Ne-am mai întâlnit în trecut, i-am spus eu.

— Când?

— Când eram copii. La casa tatălui meu adoptiv din Dartmouth Square.

— A, spuse el. Suntem vecini? Și tatăl meu are o casă în Dartmouth Square.

— De fapt, este aceeași casă, am spus eu. El a cumpărat-o de la tatăl meu.

— Înțeleg. O amintire îi picură prin conștiință și pocni din degete când își aminti, arătând din nou spre mine. Tatăl tău s-a dus la închisoare? întrebă el.

— Da, am recunoscut eu. Dar numai pentru vreo doi ani. Acum este liber.

— Unde a fost?

— La „Joy”.

— Incitant! Ai mers în vizită?

— Destul de rar. Nu este un loc potrivit pentru un copil, sau cel puțin asta a spus el mereu.

— Eu am fost acolo o dată, spuse el. Când eram mic. Tatăl meu era avocatul unui bărbat care își omorâse soția. Locul mirosea a...

— Toalete, am spus eu. Țin minte. Mi-ai mai spus asta.

— Da?

— Da.

— Și ai ținut minte așa ceva? Chiar și după atâția ani?

— Ei bine, am spus eu, simțind cum fața începea să mi se înroșească ușor, nedorind ca fascinația mea față de el să iasă la iveală prea repede. Am fost și eu acolo de atunci, după cum am spus și mi s-a părut la fel.

— Mințile luminate gândesc la fel. Și ce s-a întâmplat când a ieșit, a plecat din țară?

— Nu, banca l-a primit înapoi.

— Serios? spuse el, izbucnind în râs.

— Da. De fapt, s-a readaptat foarte bine. Dar i-au schimbat titulatura. Era Director de Investiții și Portofolii Clienți.

— Și acum ce este?

— Director de Investiții și Portofolii Clienți.

— Oameni iertători, nu-i așa? Oricum, o perioadă în închisoare este probabil o medalie de onoare pentru unii ca ei.

Am privit în jos la picioarele lui și am observat că purta pantofi de alergare, un simbol la modă care era nou pentru Irlanda la vremea aceea.

— Tatăl meu mi i-a cumpărat din Londra, spuse el, urmărind direcția privirii mele. Sunt a doua mea pereche, de fapt. Am avut unii, măsura șase, dar mi-au rămas mici. Acum port opt.

— Ai grijă să nu-i vadă preoții, am spus eu. Ei consideră că pantofii de alergat sunt purtați numai de protestanți și socialiști. Or să ți-i confişte.

— Le va fi greu, spuse el, dar în același timp își dădu jos pantoful stâng cu ajutorul vârfului piciorului drept și apoi și-l scoase și pe cel drept, băgând perechea sub pat. Nu sforăi, nu? întrebă el.

— Din câte știu eu, nu, am spus eu.

— Bun, eu da, îmi mărturisi el. Sper că nu te voi ține treaz.

— Nu mă deranjează. Dorm profund. Probabil nu o să te aud.

— S-ar putea. Sora mea zice că, atunci când încep, sunt ca o sirenă de ceață.

Am zâmbit. Deja tânjeam după ora de culcare. Mă întrebam dacă el era unul dintre acei băieți care se duceau într-un separeu de toaletă ca să se schimbe sau se dezbracă pur și simplu în cameră. Bănuiam că ultima variantă. Mă îndoiam că avea vreo rușine.

— Și cum este aici? Întrebă el. Există distracții?

— E în regulă, am spus eu. Băieții sunt de treabă, preoții sunt răi, desigur, dar...

— Bine, asta era de așteptat. Ai întâlnit vreodată un preot care nu vrea să te zvânte în bătaie? Toți adoră asta.

Ochii și gura mea se deschiseră larg într-o încântare consternată.

— Nu, am recunoscut eu. Oricum, nu până acum. Cred că e ceva ce îi învață la seminar.

— Se întâmplă asta pentru că sunt cu toții atât de frustrați sexual, desigur, îmi spuse el. Vezi tu, ei nu au voie să facă sex, așa că bat băieții, și când fac asta, li se întărește. Este cel mai apropiat lucru de orgasm de care au parte în timpul zilei. E absolut ridicol. Adică și *eu sunt* frustrat sexual, dar nu cred că a bate copii va rezolva problema.

— Și ce ar rezolva-o?

— Păi, fututul, desigur, răspunse el, de parcă era cel mai firesc lucru din lume.

— Sigur, am spus eu.

— Nu ai observat până acum? Data viitoare când unul dintre preoți te lovește, uită-te în jos și o să vezi că i se scoală complet. Și după aceea se duc înapoi în camerele lor și și-o freacă gândindu-se la noi. Aici vin să verifice camerele de duș?

— Păi, da, am spus eu. Ca să se asigure că toată lumea se spală corect.

— Binecuvântată fie inima ta pură, zise el, uitându-se la mine de parcă eram un copil inocent. Nu sunt interesați de igiena noastră personală, Cyril. La ultima mea școală, era un preot pe nume Cremins care a încercat să mă sărute și l-am lovit în

nas. I l-am rupt. Era sânge peste tot. Dar bineînțeles că nu putea să facă nimic în privința asta, pentru că nu putea să mă raporteze, în caz că aş fi spus ce a provocat atacul. A spus tuturor că s-a lovit de o uşă.

— Băieți care sărută băieți! am spus eu, râzând nervos și scărpinându-mă în cap. Nu știam că... Adică pare ciudat că... până la urmă, când sunt...

— Cyril, ești bine? întrebă el. Te-ai înroșit tot la față și te bâlbâi.

— Cred că am răcit, am spus eu, vocea mea alegând exact acel moment să își schimbe registrul. Cred că am răcit, am repetat eu, pe tonul meu cel mai grav.

— Ei, atunci nu mi-o da și mie, îmi zise, întorcându-se să își pună periuța de dinți și prosopul de față pe noptiera lui, lângă un exemplar din *Howards End*. Nu suport să fiu bolnav.

— La ce școală ai fost înainte? l-am întrebat după o pauză lungă, când părea că uitase că eram în cameră.

— Colegiul Blackrock.

— Credeam că tatăl tău a învățat la Belvedere.

— Așa este, răspunse Julian. Însă el este un fost elev căruia îi place să se bucure de amintirile zilelor sale de glorie pe terenul de rugby, chiar dacă, probabil, își aduce aminte suficiente lucruri rele despre locul acela ca să îl determine să își trimită fiul în altă parte. El m-a scos de la Blackrock când a aflat că profesorul meu de limba irlandeză a scris o poezie și a publicat-o în *Irish Times*, punând la îndoială virtutea prințesei Margaret. Nu vrea să audă niciun cuvânt de rău împotriva familiei regale, deși se spune că prințesa Margaret e puțin cam târfa. Se pare că și-o trage cu jumătate dintre bărbații din Londra și cu unele femei. Eu nu aş zice nu, tu? Arată bine. Îmi imaginez că e cu mult mai distractivă decât regina. Ți-o poți imagina pe regină sugându-i pula prințului Philip? E genul de imagine care ți-ar da coșmaruri.

— Mi-l amintesc pe tatăl tău, i-am spus eu, uimit de franchețea conversației sale și dorindu-mi să o

readuc înapoi pe un teritoriu mai sigur. El a întrerupt un dineu care a avut loc la mine acasă și s-a bătut cu tatăl meu adoptiv.

— Bătrânul tău a ripostat?

— Da. Dar nu i-a folosit la nimic. Și-a luat-o grav pe coajă.

— Ei bine, bătrânul Max a fost campion la lupte când era mai tânăr, spuse Julian mândru. Încă se descurcă destul de bine cu pumnii, adăugă el. Știu prea bine.

— Ți amintești atunci când ne-am cunoscut? am întrebat eu.

— Îmi sună ceva cunoscut undeva în minte, spuse Julian. Poate că îmi amintesc *puțin* de tine.

— Camera mea era cea de la ultimul etaj al casei.

— Acum sora mea, Alice, folosește acea cameră. Nu intru acolo niciodată. Duhnește a parfum.

— Păi, și tu? am întrebat eu, simțindu-mă puțin trist că nu folosea vechea mea cameră, pentru că mi-ar fi plăcut ideea ca noi să avem asta în comun. Unde dormi?

— Într-o cameră de la etajul al doilea. De ce, contează?

— Este camera care dă spre piață sau spre grădina din spatele casei?

— Spre piață.

— Acela era biroul mamei mele adoptive. Charles avea primul etaj și Maude pe al doilea.

— Desigur, spuse el, luminându-se acum. Mama ta era Maude Avery, nu-i așa?

— Așa este, am spus eu. Ei bine, mama mea adoptivă.

— De ce tot spui asta?

— Așa am fost crescut, i-am spus eu. Vezi tu, nu sunt un Avery adevărat.

— E bizar să tot repeți asta!

— Tatăl meu adoptiv insistă să clarific de fiecare dată în fața oamenilor.

— Deci eu dorm în camera în care Maude Avery a scris toate cărțile ei?

— Dacă ai camera care dă spre piață, atunci da.

— Doamne! spuse el, impresionat. Ei, asta e ceva. O adevărată pretenție la faimă, n-ai zice?

— Chiar așa? am întrebat eu.

— Sigur că da. Era camera de scris a lui Maude Avery! *Acea* Maude Avery! Tatăl tău trebuie să fie plin de bani acum, adăugă el. Nu a fost un moment anul trecut când a avut în același timp șase cărți în topul celor zece bestselleruri? Am citit că a fost prima oară când s-a întâmplat asta.

— Cred că au fost șapte, de fapt, am spus eu. Dar da, bănuiesc că este. Câștigă mai mulți bani din munca ei decât câștigă dintr-a lui.

— Și în câte limbi a fost tradusă până acum?

— Nu știu, am spus eu. Multe. Mereu par să fie mai multe.

— E păcat că ea a murit înainte să cunoască succesul cu adevărat, spuse Julian. Ar fi fost fericită să afle cât de respectată a ajuns să fie. Sunt mulți artiști care doar atunci când sunt morți sunt apreciați cu adevărat. Știi că Van Gogh a vândut un singur tablou pe durata vieții sale? Și că Herman Melville era un ilustru anonim cât a trăit și a fost descoperit, ca să zic așa, abia după ce murise? A ajuns mâncare pentru viermi până când cineva s-a uitat mai bine la *Moby Dick*. Îl idolatriza pe Hawthorne, desigur, și mereu venea la el la ceai, dar cine ar putea să numească acum unul dintre romanele lui Hawthorne?

— *Litera stacojie*, am spus eu.

— A, da! Cea despre femeia care și-o trage cât timp soțul ei este plecat pe mare. Nu am citit-o. E deocheată? Ador cărțile deocheate! Ai citit *Amantul doamnei Chatterley*? Tatăl meu are un exemplar în Anglia și l-am furat din biblioteca lui ca să-l citesc. E mizerie pură. Are un pasaj minunat în care...

— Nu cred că Maude căuta faima, am spus eu, întrerupându-l. De fapt, cred că ideea recunoașterii literare ar fi consternat-o.

— De ce? Ce rost are să scrii dacă nu te citește nimeni?

— Ei bine, dacă opera are o valoare, atunci există un merit și numai în asta, nu?

— Nu fi ridicol! Este ca și când ai avea o voce minunată, dar ai cânta numai în fața unui public de oameni surzi.

— Nu cred că așa vedea ea arta, am spus eu. Popularitatea nu o interesa. Nu avea nicio dorință ca romanele ei să fie citite. Vezi tu, adora limba. Adora cuvintele. Cred că se simțea cu adevărat fericită numai când se uita la un paragraf timp de ore întregi și încerca să îl rafineze la un nivel maxim de frumusețe. Ea și-a publicat cărțile numai pentru că nu îi plăcea ideea ca toată acea muncă grea să fie irosită.

— Ce porcărie! îmi zise el, desconsiderând ce spusese de parcă nici nu merita atenția lui. Dacă aș fi scriitor, aș vrea ca oamenii să îmi citească toate cărțile. Și dacă nu ar face-o, m-aș simți ca un ratat.

— Nu sunt sigur că sunt de acord, am spus eu, surprins să mă trezesc contrazicându-mă cu el, dar voiam să apăr credințele lui Maude. Să fiu sincer, cred că literatura este mai mult decât atât.

— Ai citit vreunul din ele? mă întrebă el. Romanele mamei tale, vreau să zic.

— Mamei mele adoptive, am spus eu. Și nu, nu am citit. Nu încă.

— Niciunul?

— Nu.

El râse și clătină din cap.

— Dar asta este strigător la cer! Până la urmă era mama ta.

— Mama adoptivă.

— Nu mai spune asta. Ar trebui să încerci *Like to the Lark*. Este minunat. Sau *The Codicil of Agnès Fontaine*. Este o scenă extraordinară în cartea aceea, în care două fete fac baie împreună într-un lac și sunt complet goale și este atât de multă tensiune sexuală între ele, încât îți garantez că nu vei ajunge la finalul capitolului fără să te masturbezi. Ador lesbienele, tu nu? Dacă aș fi femeie, aș fi sigur o lesbiană. Londra este plină de lesbiene, cel puțin așa

am auzit. La fel și New Yorkul. Când voi fi mai mare, o să mă duc acolo, mă voi împrieteni cu câteva dintre ele și le voi întreba dacă pot să le privesc în timp ce o fac. Ce crezi că fac de fapt? N-am reușit niciodată să-mi dau seama.

M-am uitat fix la el și m-am trezit că mă cam clătinam pe picioare. Nu aveam niciun răspuns la toate astea și, să fiu sincer, nu eram complet sigur că știam ce era o lesbiană. Deși fusesem entuziasmat de venirea lui Julian la Belvedere, am început să cred că poate operam la niveluri complet diferite de conștiință. Ultima carte pe care o citisem fusese un *Secret Seven*^[8].

— Îți este dor de ea? mă întreabă el, închizând acum valiza goală și împingând-o sub pat, lângă pantofii de alergat.

— Ce ai spus? am întrebat eu, cu mintea la alte lucruri.

— Mama ta. Mama ta *adoptivă*. Îți e dor de ea?

— Puțin, poate, am recunoscut eu. Nu am fost foarte apropiați, ca să fiu sincer. Și a murit cu doar câteva săptămâni înainte ca Charles să iasă din închisoare, ceea ce înseamnă că acum aproape cinci ani. Nu mă mai gândesc atât de des la ea.

— Dar mama ta adevărată?

— Nu știu nimic despre ea. Charles și Maude au spus că nu știau cine este. M-au primit de la o călugăriță redemptoristă mică și cocoșată când aveam doar câteva zile.

— De ce a murit Maude?

— Cancer, am spus eu. A avut cancer la canalul auditiv cu câțiva ani în urmă. Dar apoi a apărut din nou, la gât și limbă. Fuma ca un șarpe. Nu am văzut-o aproape niciodată fără o țigară în mână.

— Ei bine, asta trebuie să fi fost. Fumezi, Cyril?

— Nu.

— Nu-mi place ideea fumatului. Ai sărutat vreodată o fată care fumează?

Am deschis gura ca să răspund, dar limba mi s-a oprit și, spre groaza mea, simțeam cum sângele se îndrepta spre penisul meu drept răspuns la o

conversație atât de candidă. Mi-am pus mâinile în fața prohabului, sperând ca Julian să nu fie la fel de conștient cu privire la incitarea mea precum era față de preoții care îl bătuseră în Blackrock.

— Nu, am spus eu.

— E groaznic, spuse el, strâmbându-se dezgustat. Nu poți să guști fata deloc, numai nicotină aia împuțită. El se opri pentru o clipă și se uită la mine, pe jumătate amuzat. Ai sărutat o fată totuși, nu?

— Desigur, am spus eu, râzând cu nepăsarea cuiva care a fost întrebat dacă a văzut vreodată oceanul sau a călătorit cu avionul. Zeci.

— Zeci? se miră el, încruntându-se. Păi, asta e mult. Eu am sărutat doar trei până acum. Și numai una dintre ele m-a lăsat să îi pun mâna pe sutien și să îi ating sânul. Zeci, spui tu! Serios?

— Ei bine, poate nu zeci, am spus eu, privind în altă parte.

— N-ai sărutat pe nimeni de fapt, așa-i?

— Ba da, am spus eu.

— Ba nu. Dar e în regulă. Avem doar paisprezece ani, până la urmă. Avem toată viața înainte. Intenționez să trăiesc o viață lungă și sănătoasă și să fut cât de multe fete pot. Vreau să mor la mine în pat, la o sută cinci ani, cu o fată de douăzeci și doi care să sară pe mine. Și care sunt șansele de a săruta pe cineva aici? Sunt numai băieți. Aș prefera s-o sărut pe bunica, dar e moartă de nouă ani. Nu vrei să mă ajuți să îmi pun cărțile în raft? Sunt în cutia aia de acolo. Pot să le amestec cu ale tale sau preferi să le pun pe un raft separat?

— Hai să le amestecăm, am spus eu.

— Bine. El se dădu înapoi și mă măsură din priviri și mă întrebam dacă oare mi se desfăcuse încă un nasture. Știi, cred că acum îmi amintesc de tine, zise el. Nu m-ai întrebat dacă poți să mi-o vezi?

— Nu! am răspuns eu, consternat de acuzație, care, până la urmă, era complet falsă, dat fiind că el fusese cel care ceruse să o vadă pe a mea. Nu, nu te-am întrebat.

— Ești sigur?

— Foarte sigur, am spus eu. De ce aș vrea să ți-o văd? O am pe a mea, până la urmă. Pot s-o văd ori de câte ori vreau.

— Ei bine, în mod sigur a fost un băiat pe atunci care m-a întrebat asta. Sunt sigur că tu ai fost. Îmi aduc aminte camera aceea, care acum este camera lui Alice.

— Nu te poți înșela mai tare, am insistat eu. Nu am absolut niciun interes să-ți văd chestia și n-am avut niciodată.

— Dacă zici tu... Este o chestie foarte drăguță, oricum. De-abia aștept s-o folosesc așa cum a dat Dumnezeu, tu nu? Cyril, te-ai înroșit de tot, adăugă el. Doar nu ți-e frică de fete?

— Nu, am spus eu. Deloc. De fapt, ele ar trebui să se teamă de mine. Pentru că vreau să... știi tu, să fac mult sex cu ele. Și chestii.

— Bun. Pentru că bănuiesc că va trebui să fim prieteni, tu și cu mine, de vreme ce împărțim o cameră. Am putea să mergem la vânătoare împreună uneori. Până la urmă, nu arăți rău. S-ar putea să fie câteva fete care ar putea fi convinse să te lase s-o faci cu ele. Și, desigur, toate sunt nebune după mine.

Parlamentarul de la Dublin Central^[9]

Și profesorii erau nebuni după el și i-au acordat medalia de aur pentru *Cel mai perseverent elev* la ceremonia darurilor de Paște, care fu întâmpinată cu bătaie de joc de acei elevi care nu îl admirau pe Julian la fel de mult ca mine. De vreme ce el nu fusese înscris la colegiul Belvedere în semestrul anterior, era un mister pentru ei cum anume reușise să devină mai bun și se zvonea că Max acordase o bursă școlii cu condiția ca în următorii ani portofoliul fiului său să fie încununat de glorie. Eu eram încântat, desigur, pentru că asta însemna ca și eu să mă bucur de o parte din recompensa lui, el urmând să vină alături de mine și alți patru – câștigătorii medaliilor de aur la engleză, irlandeză,

matematică, istorie și artă – într-o excursie la Dáil Éireann, ca să vedem cum funcționează parlamentul irlandez.

Eu câștigasem premiul la engleză pentru un eseu pe care îl intitulasem „Șapte feluri de a deveni mai bun” și în care enumerasem diverse calități despre care știam că îi vor impresiona pe preoți, dar pe care nu aveam nici cea mai mică intenție să le dobândesc în viața reală (cu excepția ultimei, pe care o adăugasem fără probleme). Acestea erau, în ordinea apariției:

1. Să studiez viața Sfântului Francisco de Xavier și să recunosc toate aspectele comportamentului său creștin pe care le puteam imita.

2. Să îi identific pe acei băieți din clasa mea care au dificultăți la materii la care eu excelez și să mă ofer să îi ajut.

3. Să învăț să cânt la un instrument muzical, preferabil pianul, dar în mod sigur nu la chitară.

4. Să citesc romanele lui Walter Macken.

5. Să încep o nuvelă dedicată odihnei sufletului răposatului papă Pius al XII-lea.

6. Să găsesc un protestant și să îl fac să vadă greșelile căii sale.

7. Să alung toate gândurile impure din mintea mea, mai ales cele care se concentrează pe părțile intime ale oamenilor de sex opus.

Nu tânjeam atât de mult după medalia de aur, cât după excursia de-o zi, a cărei destinație se schimba în fiecare an și care mereu inclusea locuri incitante precum grădina zoologică din Dublin, Howth Head și cheiul Dun Laoghaire. Anul acesta totuși, lucrurile deveniseră și mai incitante, odată cu anunțarea unei vizite în centrul orașului, un loc care, în ciuda proximității față de școala noastră, ne era interzis tot timpul fără excepții, potrivit regulamentului elevului. Ca elevi interni puteam să plecăm de la Belvedere în weekenduri atâta vreme cât eram în custodia unui părinte, a unui tutor sau a preotului, dar niciuna dintre opțiuni nu ne surâdea. Totuși era absolut interzis să petrecem timp pe

strada O'Connell sau Henry, despre care ni se spusese că adăposteau viciu și păcat, sau pe strada Grafton și împrejurimile sale, unde era domeniul scriitorilor, artiștilor și a altor devianți.

— Cunosce destul de bine centrul orașului, mi-a spus Julian în scurta călătorie cu autobuzul de la piața Parnell pe strada Kildare. Tatăl meu mă aduce pe mine și pe Alice aici din când în când, dar mereu refuză să mă ducă în locurile în care chiar vreau să merg.

— Care sunt acestea? am întrebat eu.

— Strada Harcourt, răspunse el cu subînțeles. Acolo stau toate fetele. Și cluburile de noapte de pe strada Leeson. Dar desigur că nu sunt deschise în timpul zilei. Am auzit că femeile de acolo o fac cu oricine dacă le cumperi un Snowball.

Eu nu am spus nimic și am privit pe fereastră la posterele care promovau *Ben-Hur* și care atârnavă de fațada cinematografului Savoy. Deși îl iubeam nebunește pe Julian, tendința lui de a vorbi constant despre fete mă scotea din minți. Era o obsesie pentru el, la fel cum este pentru majoritatea băieților de paisprezece ani, presupun, dar el părea excesiv de preocupat de sex și nu avea nicio reținere să-mi spună despre toate lucrurile pe care le-ar face cu orice fată care l-ar lăsa să-și facă de cap cu ea. Erau fantezii care mă stârneau și mă mâhneau deopotrivă, știind sigur că el nu ar vrea niciodată să facă nimic din toate acestea cu mine. Petreceam, oare, prea mult timp analizându-mi sentimentele față de Julian pe atunci? Probabil că nu. De fapt, evitam intenționat să le analizez. Până la urmă, eram în anul 1959. Nu știam aproape nimic despre homosexualitate, cu excepția faptului că a acționa asupra acestor impulsuri era un act criminal în Irlanda care putea avea ca rezultat pedeapsa cu închisoarea, dacă, desigur, nu erai preot, caz în care era un beneficiu al ocupației. Cel puțin asta credeam, dar nu-mi închipuiam că ar fi putut degenera și am presupus că, în timp, acele sentimente vor trece, iar atenția mea se va îndrepta

spre fete. Îmi plăcea să cred că pur și simplu mă dezvoltasem încet, în timp ce gândul că aş fi putut avea ceea ce atunci era considerată o tulburare mentală mă îngrozea.

— Sediul guvernului, spuse părintele Squires, frecându-și palmele bucuros, în timp ce coboram din autobuz pe strada Kildare și înaintam pe lângă gardienii care stăteau lângă porțile curții și, care ne-au făcut semn să intrăm fără să scoată un cuvânt în momentul în care au văzut gulerul directorului nostru. Băieți, gândiți-vă la toți oamenii mari care au trecut prin aceste porți Éamon de Valera, Seán Lemass, Seán T. O'Kelly. Contesa Markievicz care, strict vorbind, nu era bărbat deloc, dar care părea să aibă inima și stomacul unuia. Nu vom vorbi despre Michael Collins și Cămășile Albastre. Dacă îi vedeți pe acești renegați înăuntru, priviți în altă parte, ca și cum ați vedea o Medusa. Ei sunt genul de britanici vestici netrebnici cu care tatăl tău s-ar distra foarte bine, nu-i așa, Julian Woodbead?

Toate capetele se întoarseră în direcția lui Julian, iar el ridică din umeri. Iezuiții, desigur, se opuneau ideologic venerației lui Max Woodbead față de Imperiul Britanic și ar fi considerat povestea lui de iubire cu regina Elisabeta a II-a ca fiind eretică, deși asta nu i-a împiedicat să îi ia banii.

— Probabil, spuse Julian, care credea că a fi jignit de orice ar spune un preot era ceva sub demnitatea lui. James Dillon a fost invitat la noi acasă la cină de câteva ori, dacă la asta vă referiți. Un tip destul de simpatic, aş zice. Ar putea să beneficieze, totuși, de câteva sfaturi cu privire la igiena personală, desigur.

Părintele Squires clătină din cap supărat și ne conduse dincolo de uși, unde furăm întâmpinați de un portar care se linguși pe lângă preot înainte să ne facă un tur al parterului Camerei și să ne conducă sus pe o scară îngustă spre Galeria Vizitatorilor, unde ne-am așezat în coloană. Camera, acea potcoavă verde a independenței, care reprezenta toate lucrurile pentru care luptase poporul irlandez

de-a lungul anilor, era în fața noastră și acolo era chiar Taoiseach^[10], însuși marele Éamon de Valera, despre care cu greu credeam că exista în afara știrilor din ziare și a lecțiilor de istorie, prezentând un subiect despre taxe și agricultură și nu era niciun băiat printre noi care nu ar fi crezut că se afla în prezența măreției. Cât de des citisem despre rolul lui de la Bolands Mill în timpul Revoltei de Paște din 1916 sau despre cum adunase milioane de dolari americani pentru a ajuta la fondarea unei Republici Irlandeze trei ani mai târziu? Era legendar și iată-l aici, în toată splendoarea, citind dintr-un teanc de hârtii cu o voce banală, de parcă niciunul dintre acele mari evenimente nu avea vreo legătură cu el.

— Faceți puțină liniște, băieți! spuse părintele Squires, ochii umezindu-i-se de adorație. Ascultați-l pe marele om cum vorbește!

Am făcut așa cum mi s-a spus, dar nu a durat mult și m-am plictisit. O fi fost el măreț, dar nu părea să știe când să-și transmită mesajul și când ar fi trebuit să se așeze la loc. Aplecându-mă peste balustradă, am privit în jur spre locurile pe jumătate ocupate ale camerei și am numărat câți dintre Teachtai Dála^[11] dormeau. Am ajuns la șaptesprezece. Am căutat femeii parlamentar, dar nu am văzut niciuna. Matthew Willoughby, care câștigase medalia la istorie, își adusese un caiet cu el și era preocupat să scrie fiecare cuvânt rostit. Pe măsură ce timpul trecea și părintele Squires nu dădea semne că voia să plece, ochii începură să mi se închidă și am revenit la viață abia când Julian m-a bătut pe umăr și mi-a făcut semn spre ușa din spatele nostru.

— Ce e? am spus eu, reținându-mi un căscat.

— Hai să mergem afară să aruncăm o privire! spuse el.

— O să dăm de belea.

— Și ce dacă! Mai contează?

Am privit spre părintele Squires. Acum stătea în primul rând, practic tremurând de zel republican.

Șansele ca el să observe că ne abandonaserăm locurile erau inexistente.

— Hai să mergem! am zis eu.

Ne-am ridicat și ne-am furișat afară pe unde intraserăm, ignorând gardienii care stăteau la datorie lângă ușile galeriei fără ca aceștia să reacționeze în vreun fel în urma plecării noastre și ne-am croit drum în jos, pe scară, unde un alt gardian citea un ziar și stătea pe un scaun ornamental – copia exactă a celui care era odată la parterul casei din Dartmouth Square.

— Unde credeți că vă duceți, băieți? întrebă el, arătând de parcă nu îi păsa în mod deosebit de răspuns, ci se simțea obligat de datorie să întrebe oricum.

— La toaletă, spuse Julian, apucându-se de prohab cu o mână și făcând un mic dans pe loc, iar bărbatul își dădu ochii peste cap.

— Pe coridor în jos, acolo, spuse el, arătând calea.

Am trecut de el și am trecut și de toalete, uitându-ne la portretele în ulei ale demnitarilor necunoscuți care ne priveau de sus de pe ziduri, de parcă știau că nu avem intenții bune și simțeau entuziasmul de a fi tânăr, viu și nesupravegheat de adulți. Nu aveam idee unde mergeam, niciunul dintre noi nu știa, dar era grozav să fim singuri și să avem o aventură.

— Ai ceva bani la tine, Cyril? întrebă Julian după ce terminaserăm de investigat coridoarele.

— Am ceva, am spus eu. Nu mulți. De ce?

— E o ceainărie aici. Am putea lua ceva de băut.

— Chiar așa, am spus eu și am intrat, ținând capetele sus, de parcă aveam tot dreptul să fim acolo.

Era o încăpere mare, lată cam de zece metri și de vreo patru ori mai lungă, iar o femeie era așezată în spatele unui ghișeu lângă cel mai apropiat perete, cu o casă de marcat lângă ea, privind cum oamenii veneau și plecau în timp ce ea își număra chitanțele. Spre surprinderea mea, de fiecare parte a biroului ei era câte o cabină telefonică galbenă, ca acelea pe

care le văzusem numai la colțurile străzii. Una era ocupată de un parlamentar a cărui fotografie o văzusem în ziare, dar cealaltă era goală. Mesele erau dispuse pe trei rânduri lungi și, în ciuda faptului că erau multe locuri goale, bărbații erau adunați ca moliile în jurul câtorva mese unde ardea strălucitoare flacăra seniorității. Am recunoscut un grup de parlamentari juniori Fianna Fáil care stăteau pe podea lângă doi miniștri, așteptând un loc la masa din capăt și care se străduiau din greu să nu admită poziția lor pur ofensatoare.

În mod natural, Julian și cu mine am evitat mesele ocupate și ne-am îndreptat spre una goală de lângă o fereastră, unde ne-am așezat cu toată încrederea a doi tineri Dauphini^[12], până când o chelneriță tânără, nu cu mult mai mare decât noi, ne-a observat și a venit la masa noastră. Purta o uniformă strâns croită, alb și negru, cu primii doi nasturi de sus ai bluzei desfăcuți, și îl vedeam pe Julian cum o privește cu poftă, pupilele dilatându-se în timp ce se uita la ea. Arăta bine, nu puteam să neg, cu păr blond, lung până la umăr și pielea netedă, palidă.

— Dați-mi voie să curăț aici, spuse ea, aplecându-se și ștergând masa cu o cârpă umedă, în timp ce ne privea pe rând.

Am observat că privirea ei s-a oprit pe Julian, care era cu mult mai chipeș decât mine și invidiam ușurința cu care ea putea să îl privească și să îi aprecieze frumusețea. În timp ce se întoarse să adune niște șervețele rămase de la oaspeții ce tocmai plecaseră, el stătu drept, își întinse gâtul și era evident că făcea orice, numai să poată privi pe sub bluza ei deschisă, să capteze fiecare centimetru pătrat de sân care era afișat, să îl înregistreze ca pe o fotografie și să o developeze ori de câte ori simțea nevoia.

— Ce pot să vă aduc? întrebă ea, ridicându-se din nou.

— Două halbe de Guinness, spuse Julian, relaxat. Și mai aveți prăjitura aceea cu nucă pe care ați

servit-o marțea trecută?

Ea se uită la el cu o expresie de amuzament amestecat cu atracție. Julian avea doar paisprezece ani, dar se comporta ca un adult încrezător. Mi-am dat seama că nu voia să îl alunge imediat.

— Nu mai avem prăjitură cu nucă, spuse ea. S-a terminat mai devreme. Avem cu migdale însă, dacă doriți.

— O, Doamne, nu! spuse Julian, clătinând din cap. Migdalele îmi provoacă gaze groaznice. Am niște alegători care vor veni mai târziu, după-amiază, să mă vadă și ultimul lucru de care am nevoie este să le râgâi în față. Nu vor mai vota niciodată pentru mine și voi rămâne fără un loc de muncă. Va trebui să mă întorc la catedră. Cum te cheamă, draga mea? întrebă el, iar eu mă uitam în jos, la degetele mele, numărându-le unul câte unul și dorindu-mi ca ea să aducă pur și simplu un ibric de ceai la masă și să ne lase în pace. Nu te-am mai văzut pe aici, nu-i așa?

— Bridget, spuse chelnerița. Sunt nouă.

— Cât de nouă?

— Este a patra zi.

— Chelnerița virgină! spuse Julian, zâmbind larg.

Eu mă uitam la el, scandalizat de cuvintele sale, iar Bridget părea încântată de acest flirt și era gata să răspundă cât de bine se pricepea.

— Asta din câte știi tu, rosti ea. Se spune că Elisabeta I era o regină virgină, dar și-o trăgea cu bărbați în stânga și-n dreapta. Am văzut un film despre ea cu Bette Davis.

— Eu o prefer mai mult pe Rita Hayworth, spuse el. Ai văzut *Gilda*?. Mergi des la film?

— Zic și eu, spuse ea, ignorând întrebarea. Nu judeca o carte după copertă. Tu cine ești? Ai un nume?

— Julian, spuse acesta. Julian Woodbead. Parlamentar pentru Dublin Central. După câteva săptămâni aici, vei ajunge să ne știi tuturor numele. Celelalte fete ne cunosc.

Ea se uita la el și îmi dădeam seama că se gândea la pura imposibilitate ca un băiat de vârsta lui să fie un reprezentant ales și, în același timp, se gândea la cât de ridicol ar fi ca el să inventeze o asemenea poveste. În lumina potrivită, părea să aibă mai mult de paisprezece ani, dar nu atât de mult, încât un om normal la cap să creadă că era parlamentar. Era suficient, în schimb, să sperie o fătucă nouă de la ceainărie și să nu-l conteste.

— Chiar așa? întrebă ea bănuitoare.

— Este momentan, răspunse el. Dar într-un an sau doi vor fi alegeri și cred că zilele mele sunt numărate. Cămășile Albastre sunt într-o competiție foarte strânsă în privința beneficiilor de asistență socială. Nu ești o Cămașă Albastră, nu-i așa, Bridget?

— Nu sunt, se răsti ea. Poți să îmi acorzi puțină considerație? Familia mea l-a susținut mereu pe Dev.^[13] Bunicul meu a fost în GPO^[14] în Duminica de Paște și doi dintre unchii mei au luptat în Războiul de Independență.

— Trebuie să fi fost extrem de ocupat în GPO în ziua aceea, am spus eu, ridicând privirea și vorbind pentru prima oară. Abia dacă găsești un bărbat, femeie sau copil în Irlanda, care să nu pretindă că tatăl sau bunicul a fost la una dintre ferestre, la post. Trebuie să fi fost aproape imposibil să cumperi un timbru.

— Și el cine e? îl întrebă Bridget pe Julian, uitându-se la mine de parcă eram ceva adus de pisică într-o noapte friguroasă de iarnă.

— E băiatul cel mare al surorii mele, spuse Julian. Nu-i da atenție, sigur nu știe despre ce vorbește. Momentan hormonii lui au luat-o razna. Acum, draga mea, crezi că am putea primi acele două halbe de Guinness, înainte să leșinăm de sete?

Ea se uită în jur, nesigură de ce ar trebui să facă.

— Nu știi ce ar spune doamna Goggin.

— Și cine este doamna Goggin? întrebă Julian.

— Administratoarea. Șefa mea. Ea spune că am șase săptămâni de probă și mai vedem după aceea.

— Pare un exemplar dificil.

— Nu, e foarte drăguță, de fapt, spuse Bridget, clătinând din cap. Mi-a acordat o șansă aici când nimeni altcineva nu ar fi făcut-o.

— Ce drăguț! Dar nu cred că va obiecta dacă iei o comandă de la un parlamentar ales de la Dublin South, nu?

— Credeam că ești Dublin Central?

— N-ai ținut bine minte. Sunt Dublin South.

— Ești foarte amuzant, dar nu cred niciun cuvânt din ce zici.

— Of, Bridget! spuse Julian, uitându-se la ea cu regret. Nu fi așa! Dacă acum crezi că sunt amuzant, să vezi ce distractiv sunt după o halbă. Două halbe de Guinness, atâta vrem. Haide, ne e sete ca lui Lawrence al Arabiei.

Ea oftă profund, de parcă nu mai suporta să se opună, plecă și, spre uimirea mea, se întoarse câteva minute mai târziu cu două halbe negre de Guinness Stout, pe care ni le puse în față, spuma galbenă vărsându-se leneș de deasupra, lăsând o urmă de melc pe marginea sticlei.

— Să le beți cu plăcere, spuse ea, domnule parlamentar, de unde-ți fi acum!

— Așa vom face, spuse Julian.

El ridică halba și luă o înghițitură lungă și am văzut cum i se strâmbă puțin fața în timp ce încerca să înghită. Își închise ochii, în timp ce se lupta cu impulsul de a scuipa berea înapoi.

— Iisuse, ce gust bun are! spuse el, cu toată credibilitatea unui parizian care laudă mâncarea în centrul Londrei. Aveam nevoie de asta.

Am luat o înghițitură din halba mea și chiar mi-a plăcut gustul. Era mai caldă decât mă așteptam și puțin amară, dar, cumva, nu m-a făcut să mă înec. Am mirosit-o, iar apoi am luat încă o gură și am respirat pe nas. „E de bine, m-am gândit eu. M-aș putea obișnui cu asta.”

— Ce crezi, Cyril? mă întrebă el. Am vreo șansă?

— O șansă să ce?

— O șansă cu Bridget.

— E bătrână, am spus eu.

— Nu fi ridicol! Are cam șaptesprezece ani. Cu trei ani mai mare ca mine. E o vârstă grozavă pentru o fată.

Am clătinat din cap, simțind o rară iritare față de el.

— Ce știi tu despre fete? am întrebat eu. Numai gura-i de tine.

— Știu că, dacă îi spui ce trebuie uneia, o poți convinge să facă ce vrei.

— Cum ar fi?

— Ei bine, multe dintre ele nu te vor lăsa să mergi până la capăt, dar dacă le rogi frumos, ți-o iau în gură.

Un moment nu am spus nimic și m-am gândit la asta. Nu voiam să îmi arăt ignoranța în fața lui, dar eram dornic să aflu.

— Cum adică? am întrebat eu.

— Ei, haide, Cyril! Nu ești chiar atât de inocent.

— *Glumesc*, am spus.

— Ba nu, nu glumești. Nu știi.

— Ba da, am spus eu.

— Atunci haide, zi! Ce înseamnă?

— E atunci când te sărută o fată, am spus eu. Și îți suflă în gură.

El mă privi cu uimire și apoi începu să râdă.

— De ce ar face o persoană întreagă la minte așa ceva? mă întrebă el. Dacă nu te-ai înecat, desigur, și ar încerca să te readucă la viață. Când ți-o ia în gură, Cyril, este atunci când își bagă chestia în gură și ți-o sugerează de tot.

Am deschis larg ochii și am simțit tulburarea familiară din prohabul pantalonilor, atacându-mă mai repede ca de obicei, întregul meu trup trezit la ideea că cineva ar putea să îmi facă asta. Sau eu să fac asta cuiva.

— Nu e adevărat, am spus eu, roșind puțin, pentru că pe cât suna de incitant, pe atât îmi era de greu să îmi imaginez că cineva ar face cuiva ceva atât de bizar.

— Ba sigur că este, spuse el. Cyril, ești atât de naiv! Trebuie să resolvăm asta într-o zi. Ai nevoie de o femeie, asta îți trebuie.

M-am întors și în mintea mea apăru imaginea lui Julian, în camera noastră, în fiecare seară, dezbrăcându-se de culcare. Felul relaxat în care își arunca hainele, lipsa completă a inhibițiilor pe care o demonstra când se dezbrăca până la piele și cum își puneă încet, provocator, pijamaua în timp ce eu mă prefăceam că citesc și încercam să nu pară prea evident că îl urmăream peste carte ca să captez în memorie o altă parte a trupului său. O viziune în care el venea în patul meu și mi-o lua în gură îmi umplu mintea și mă străduiam să nu oftez de alean.

— Scuzați-mă, spuse o voce de la jumătatea ceainăriei.

M-am întors și am văzut o femeie la vreo treizeci de ani venind în grabă spre noi. Avea părul legat sus în creștet și purta o altă uniformă decât chelnerițele, un costum mai profesionist. Am privit spre ecusonul de metal prins deasupra sânelui ei stâng pe care erau inscripționate cuvintele *Catherine Goggin, Administratoare*. Acelea sunt halbe de Guinness pe care le beți voi acolo?

— Exact, spuse Julian, abia ridicând privirea spre ea.

Interesul lui față de fete nu se întindea atât de mult pe scara vârstei. După cât interes manifesta pentru ea, putea să fie la fel de bine stră-străbunica lui.

— Și câți ani aveți voi?

— Scuze, spuse Julian, ridicându-se și luându-și jacheta de pe spătarul scaunului. N-am timp să stau de vorbă. Am o întâlnire cu partidul parlamentar. Ești bine acolo, Cyril?

Și eu m-am ridicat, dar femeia puse câte o mână fermă pe umerii noștri, împingându-ne la loc pe scaunele noastre.

— Cine v-a servit aceste băuturi? Se vede clar că sunteți copii.

— Vreau să vă informez că eu sunt deputatul de Wicklow, spuse Julian, care începea să avanseze încet spre coasta estică a țării.

— Iar eu sunt Eleanor Roosevelt, spuse femeia.

— Atunci de ce pe ecusonul dumneavoastră scrie Catherine Goggin? întrebă Julian.

— Sunteți cu grupul acela școlar care a venit de dimineață, nu-i așa? întrebă ea, ignorând întrebarea. Unde este profesorul vostru? N-ar trebui nici măcar să vă aventurați pe coridoarele din Dáil Éireann singuri, darămite să beți alcool!

Înainte să putem răspunde, am văzut-o pe Bridget alergând spre masa noastră, cu fața roșie și tulburată, iar în spatele ei, în grabă, era chipul furios al părintelui Squires, urmat de colegii noștri de clasă premianți.

— Îmi pare rău, doamnă Goggin, spuse Bridget repede. A zis că e un parlamentar.

— Și cum ai putut să crezi una ca asta? întrebă doamna Goggin. Uită-te la ei, sunt doar niște copii! N-ai mai multă minte decât o mătură! Bridget, săptămâna viitoare sunt plecată în concediu în Amsterdam. Trebuie să îmi petrec vremea acolo făcându-mi griji că vei servi alcool unor minori?

— Voi doi, ridicați-vă! spuse părintele Squires, croindu-și drum printre cele două femei. Ridicați-vă și nu mă mai faceți de rușine! O să vorbim despre asta când o să ne întoarcem la Belvedere!

Ne-am ridicat din nou, amândoi puțin jenați de cum decurseseră lucrurile, iar administratoarea se întoarse furioasă spre preot.

— Nu sunt ei de vină, spuse ea. Ei fac prostii, ca toți copiii. Dumneata ești cel care trebuia să aibă grijă de ei. I-ai lăsat liberi prin Leinster House, unde se derulează afacerile țării, adăugă ea, clătinând din cap cu dezgust. Nu cred că părinții lor ar fi prea fericiți să afle că sorbeau halbe de Guinness în loc să învețe, nu? Ei bine, părinte, ce ai de zis?

Părintele Squires se holbă la ea absolut uluit, la fel ca noi toți. Era puțin probabil să îi fi vorbit cineva vreodată așa din clipa în care și-a pus gulerul

la gât pentru prima oară, și ca acuzatorul său să fie o femeie era cea mai rea insultă dintre toate. Îl auzeam pe Julian chicotind lângă mine și știam că era impresionat de îndrăzneala ei. Și eu eram impresionat.

— Domnișoară, ai face bine să-ți ții gura, spuse părintele Squires, împungând-o cu degetul în umărul stâng. Te adresezi unui om sfânt, dacă încă nu știi, nu unuia dintre iubiții tăi din căminul public Kehoe.

— Iubiții mei, dacă aș avea unii, ar avea mai multă minte decât să lase niște băieți minori să rățăcească pe coridoare nesupravegheați, spuse ea, nelăsându-se intimidată de el. Și nu accept să fiu împunsă și atinsă de preoți, m-auzi? Vremurile alea au trecut de mult. Așa că ai grijă să nu mai pui mâna pe mine vreodată. Părinte, asta e ceainăria mea, eu sunt responsabilă de ea, așa că fă bine și ia-i pe ăștia doi de aici și lasă-ne să ne întoarcem la treburile noastre!

Părintele Squires, care arăta de parcă urma să aibă o serie de atacuri de inimă, o cădere nervoasă și un atac cerebral în același timp, se întoarse și plecă furios. Abia putea să vorbească, bietul om, și nici nu cred că a scos o vorbă până când nu ne-am întors în siguranță la colegiul Belvedere, unde, evident, s-a descărcat pe mine și Julian. Totuși, când dădeam să ies din ceainărie, am privit înapoi spre Catherine Goggin și nu m-am putut abține să nu îi zâmbesc. Nu mai văzusem niciodată pe cineva punând la punct un preot într-o asemenea manieră ca ea și m-am gândit că toată scena a fost mai bună ca-n filme.

— Orice pedeapsă m-ar paște, a meritat să văd asta, i-am spus eu. Ea se uită la mine pentru o clipă și apoi izbucni în râs.

— Hai du-te de aici, drăcușorule! spuse ea, ciufulindu-mi părul.

— A pus ochii pe tine, șopti Julian în urechea mea în timp ce ieșeam din ceainărie. E numai bună una bătrână să învețe un câine tânăr câteva șmecherii.

— Urechea dreaptă a lui Max —

La începutul toamnei lui 1959, Max Woodbead a scris un articol în *Irish Times*, în care îi ataca pe Éamon de Valera – un bărbat pe care îl disprețuia – și guvernul acestuia pentru că a relaxat politica de internare fără proces a membrilor IRA^[15] suspectați. *Puneți capăt prizonieratului lor cu orice preț* – scria el, cuvintele apărând lângă o fotografie destul de urâtă a lui, în care stătea în grădina a ceea ce fusese cândva casa mea, îmbrăcat într-un costum în trei piese, cu un trandafir alb, bogat, prins la butonieră în timp ce studia o farfurie de sendvișuri cu castraveți care era în fața lui – *dar, în loc să lăsați un grup de patrioți induși în eroare și bătauși needucați să rătăcească pe străzi și să provoace carnagii cu armele și cu bombele lor, ar putea fi mai benefic să îi puneți pur și simplu la zid și să îi împușcați, așa cum au făcut supraveghetorii noștri de odinioară liderilor Revoltei de Paște, când au îndrăznit să pună la îndoială autoritatea divină a Maiestății sale Imperiale, regele George al V-lea.*

Articolul a apărut în toată presa și, pe măsură ce creștea indignarea, el fu invitat la Radio Éireann să își apere punctul de vedere. Contrându-se cu un intervievator republican pasionat, el a pretins că fusese o zi neagră pentru Irlanda, când țara tăiase legăturile cu Anglia. Cele mai strălucite minți din Dáil Éireann, pretindea el, nu aveau să fie niciodată la fel de istețe precum cei mai slabi intelectuali din Westminster. Cei care luau parte la Campania de la Graniță erau considerați de el ca fiind lași și ucigași, și într-unul dintre momentele lui de automulțumire (unul pe care îl repetase în avans pentru a asigura o provocare maximă), sugera că un blitzkrieg^[16] susținut în stil Luftwaffe la graniță, în comitatele Armagh, Tyrone și Fermanagh, ar fi pus capăt activităților teroriste ale irlandezilor o dată pentru totdeauna. Întrebat de ce avea perspective atât de fervent proengleze când el se născuse în Rathmines,

aproape că începu să cânte, subliniind că familia lui fusese de secole una dintre cele mai respectabile din Oxford. Păruse cu adevărat mândru să recunoască faptul că doi dintre strămoșii săi fuseseră decapitați de Henric al VIII-lea pentru că s-au opus mariajului regelui cu Anne Boleyn și că altul fusese ars pe rug de regina Maria însăși – puțin probabil totuși – pentru că a distrus semnele de idolatrie romană din catedrala din Oxford.

— Eu am fost primul din familia mea care s-a născut în Irlanda, a spus el, iar asta doar pentru că tatăl meu s-a mutat aici ca să practice avocatura după finalul Marelui Război. Și așa cum spune și Ducele de Wellington, despre care cred că suntem cu toții de acord că a fost un om minunat: *Doar pentru că un om s-a născut într-un grajd, nu înseamnă că este un cal.*

— Poate că nu un cal, dar un măgar sigur, spuse părintele Squires ziua următoare la clasă, certându-l pe Julian pentru sentimentele de trădare ale lui Max. Ceea ce te face catâr sau bardou.

— Am fost numit și mai rău, spuse Julian, nepărrând nicidecum insultat. Chestia este că nu are niciun sens să puneți semnul egal între opiniile politice ale tatălui meu și ale mele. Vedeți, el are atâtea, iar eu nu am absolut niciuna.

— Asta pentru că ai un cap sec.

— O, nu știu, spuse el, în șoaptă. Sunt câteva gânduri leneșe pe acolo pe undeva.

— Cel puțin, ca mândru irlandez, l-ai condamna pentru lucrurile pe care le-a spus?

— Nu, răspunse Julian. Nici nu știu de ce sunteți atât de aprins. Nu citesc ziarele și nu am radio, deci nici nu știu ce a spus, încât să stârnească atâta agitație. A avut ceva de-a face cu doamnele care au voie să înoate la Forty Foot? Ori de câte ori apare subiectul se enervează.

— Doamnele fiind... Părintele Squires se uită la el, nevenindu-i să creadă și eu mă întrebam cât va mai dura până când urma să scoată bățul pentru a-l face carne tocată pe prietenul meu. Asta nu are nicio

legătură cu doamnele care au voie să înoate la Forty Foot! urlă el. Deși o să vină Sfântul până când va fi permis asta. Astea nu sunt decât niște târfe care se desfată făcând paradă pe jumătate goale!

— Mie mi se pare în regulă, spuse Julian, zâmbind.

— N-ai ascultat nimic din ce am zis? Tatăl tău este un trădător față de oamenii săi! Nu simți niciun fel de rușine pentru asta, nu?

— Nu, nu simt. Nu scrie undeva în Biblie despre cum fiii nu ar trebui condamnați la moarte pentru păcatele taților lor?

— Nu-mi cita tu mie Biblia, englez nenorocit! spuse părintele Squires, venind în goană spre masa noastră și stând deasupra noastră, încât îi puteam mirosi sudoarea care îl urma peste tot ca un secret vinovat. Și acolo spune, de fapt, că *amândoi* ar trebui omorâți pentru păcatele *lor*!

— Asta pare puțin cam dur. Și oricum, nu am citat. Am parafrazat. Și evident că am greșit lamentabil.

Acesta era genul de pas de dans care părea să îi enerveze pe majoritatea colegilor noștri de clasă, ceea ce îl făcea pe Julian să fie o figură mai degrabă nepopulară, dar felul în care îl provoca pe părintele Squires mă încânta. Era în mod sigur arogant și nu avea niciun fel de respect pentru autoritate, dar făcea aceste declarații cu atâta nepăsare, încât mi se părea imposibil să nu fiu fermecat de el.

Totuși Max era atât de vocal cu privire la condamnarea IRA, încât poate că nimeni nu ar fi trebuit să fie prea surprins când, câteva săptămâni mai târziu, într-o dimineață, în timp ce el pleca din Dartmouth Square având o întâlnire la tribunal, a avut loc un atentat la viața lui. Un om înarmat care se ascundea în mijlocul grădinilor – Maude *nu* ar fi fost fericită – a tras două gloanțe în direcția lui, unul înfigându-se în lemnul ușii de la intrare, celălalt trecând chiar pe lângă capul lui, zburându-i urechea, și periculos de aproape de ceea ce bănuiesc că ar fi considerat creierul său. Max fugi înapoi în casă

urlând, cu sângele curgându-i pe față și se baricadă în biroul său până când sosiră Gardaí și ambulanța. La spital, deveni destul de limpede că nimeni nu avea niciun fel de simpatie pentru el și chiar și mai puțin interes în a-l găsi pe potențialul său asasin, așa că, atunci când fu eliberat, pe jumătate surd și cu o rană roșie, inflamată, unde se aflase urechea, el angajă o gardă de corp, un bărbat solid cu aspectul unui Charles Laughton mai musculos și care se numea Ruairi O'Shaughnessy, un nume surprinzător de galez pentru cineva căruia Max își încredința viața.

Oriunde se ducea tatăl lui Julian, acolo era și O'Shaughnessy, așa că deveniră o pereche destul de familiară în zona Inns Quay. Totuși, pentru că nu a reușit să îl ucidă pentru insultele sale verbale, IRA a hotărât să încerce ceva mai plin de imaginație data viitoare pentru a-l pedepsi. Era în lucru un proiect mai îndrăzneț, unul în care Max nu era ținta.

— Borstal Boy^[17] —

După ce ne-am bucurat de mica noastră escapadă din ghearele colegiului Belvedere, în timpul și mai scurtei cariere de parlamentar a lui Julian, ne-am decis să ne încercăm norocul afară chiar mai des. În curând, aveam să vizităm cinematografele din centrul orașului pentru matineul de după-amiază sau să ne plimbăm pe domeniul Colegiului Trinity ca să ne holbăm la protestanți, care păreau să fie cu coarnele tăiate de un frizer binevoitor la admitere. Eram atrași de magazinele de discuri și haine de pe strada Henry, în ciuda faptului că ne puteam permite foarte puțin, iar când Julian a furat un exemplar din *Songs For Swingin' Lovers!* de Frank Sinatra, dintr-un stand de piață, am fugit până la școală, încântați de bucuria tinereții.

Într-o după-amiază, la câteva săptămâni după vizita noastră la Dáil, mergeam pe strada O'Connell după ce fugiserăm din Parnell Square de la un curs teribil de plictisitor de geografie și am simțit un

impuls spontan de bucurie pe care nu îl mai simțisem până atunci. Era soare, Julian purta o cămașă cu mânecă scurtă care îi accentua bicepșii, iar mie îmi crescuse în sfârșit părul pubian. Prietenia noastră nu fusese niciodată mai strânsă și în orele în care puteam să stăm de vorbă și să facem schimb de confidențe excludeam pe oricine sau orice din micul nostru univers care nu ne interesa. Pentru prima dată în viață, lumea părea să fie un loc plin de posibilități.

— Ce să facem azi? am întrebat eu, oprindu-mă lângă Coloana lui Nelson și folosind umbra pedestalului pentru a-mi feri ochii de soare.

— Ei bine, de fapt – stai așa, spuse Julian, oprindu-se brusc lângă o scară care ducea sub stradă, spre o toaletă publică. Două minute. Mă trece.

Am așteptat unde eram, lovind cu călcâiele de baza statuii și privind în jur. La dreapta mea vedeam GPO, unde inamicii lui Max Woodbead, liderii Revoltei din 1916, îi sfătuiseră pe irlandezi și irlandeze, în numele lui Dumnezeu și a generațiilor moarte, să răspundă la o somație a steagului și să lovească pentru libertatea lor.

— *Ești un băiat arătos*, mormăi o voce din spatele meu și m-am întors spre Julian care zâmbea nebunește și începu să râdă când văzu expresia de pe fața mea. Eram jos la budă, spuse el, făcând semn spre Coloană, când un tip apare în spatele meu în timp ce mă pișam și mi-a spus asta.

— O! am spus eu.

— Am uitat că acolo stau toți homălăii, spuse el, cutremurându-se. În băile subterane, așteptând băieți inocenți ca mine să apară.

— Nu arăți ca un băiat tânăr și inocent, am spus eu, privind înapoi spre scară, întrebându-mă cine sau ce ar putea să iasă de acolo și să îl târască pe Julian sau pe mine în acea lume subterană întunecată.

— Nu, dar ei asta caută. Ghici ce am făcut?

— Ce? am întrebat.

— M-am întors și m-am pișat pe pantalonii lui. S-a uitat lung la chestia mea, dar a meritat. O să treacă ore întregi până când o să i se usuce pantalonii suficient cât să urce la loc. Ar fi trebuit să auzi cum m-a înjurat! Imaginează-ți, Cyril! Un homălău împuțit înjurându-mă pe *mine*!

— Ar fi trebuit să îl lovești, am spus eu.

— Nu e nevoie de asta, răspunse el, încruntându-se. Violența nu a rezolvat niciodată nimic.

Am tăcut. Ori de câte ori încercam să fiu de acord cu el pe subiecte de această natură, el mereu părea să aibă o opinie diferită, lăsându-mă uimit de cât de mult mă înșelam.

— Deci, am spus eu și am mers mai departe, dorind să las o distanță cât mai mare între noi și toaleta publică, în timp ce încercam să nu mă gândesc la cât de groaznic trebuie să fie să te simți, nevoit să mergi în astfel de locuri pentru a găsi ceva care să semene cu afecțiunea. Ce să facem azi?

— Hai să ne gândim, spuse el vesel. Sugestii?

— Am putea să mergem să ne uităm la rațe în St Stephens Green, am sugerat eu. Dacă luăm o pâine, putem să le hrănim.

Julian râse și clătină din cap.

— N-o să facem asta, spuse el.

— Ei bine, atunci ce-ar fi să mergem pe jos spre podul Ha'penny? Se spune că, dacă sari pe el, începe să se clatine. Am putea să le băgăm în sprieți pe bătrânele care îl traversează.

— Nu, spuse Julian. Nici asta.

— Atunci ce? Propune tu ceva.

— Ai auzit vreodată de Palace Bar? Întrebă el și mi-am dat seama imediat că el plănuise deja după-amiaza pentru noi și că nu aveam de ales decât să mă conformez.

— Nu, am spus eu.

— Este chiar pe strada Westmoreland. Toți studenții de la Colegiul Trinity se duc acolo. Și toți bătrânii, pentru că se servește cea mai bună bere neagră englezească. Hai să mergem acolo!

— Un pub? am întrebat eu neîncrezător.

— Da, Cyril, un pub, răspunse el, dându-și părul de pe frunte și zâmbind. Vrem o aventură, nu? Și nu știi niciodată peste cine putem să dăm. Câți bani ai la tine?

Am căutat prin buzunare și am scos niște mărunțiș. Deși nu îl vedeam aproape niciodată, Charles era destul de generos cu alocația mea și în fiecare luni dimineață, negreșit îmi trimitea cincizeci de pence în contul meu de școală. Desigur, un Avery adevărat ar fi primit probabil o liră.

— Nu e rău, spuse Julian, adunându-l în minte. Eu am cam tot atât. Dacă îi cheltuim cu grijă, urmează să avem o după-amiază bună.

— N-o să ne servească, am spus eu.

— Ba sigur că da. Arătăm suficient de maturi. Ei bine, cel puțin eu. Și avem bani, iar în locurile astea, este tot ce contează. O să ne descurcăm.

— Putem să mergem să vedem rațele mai întâi? am întrebat eu.

— Nu, Cyril, spuse el, ezitând între frustrare și amuzament. Dă-le naibii de rațe! Mergem în pub.

N-am spus nimic – înjurăturile erau rar folosite între noi, dar când înjuram, semnala o autoritate absolută. Pur și simplu nu aveai cum să te opui cuvântului care începea cu F.

Chiar înainte să intrăm în pub, Julian s-a oprit lângă o farmacie și a căutat prin buzunare, scoțând o foaie de hârtie.

— Dă-mi două minute, spuse el. Trebuie să iau ceva.

— Ce? am întrebat eu.

— O rețetă.

— O rețetă pentru ce? Ești bolnav?

— Nu, sunt bine. A trebuit să merg la medic alaltăieri, asta e tot. Nu e nimic grav.

M-am încruntat și l-am urmărit cum intră înăuntru și, după o clipă, l-am urmat.

— Ți-am zis să aștepți afară, spuse el când mă văzu.

— Nu, nu mi-ai spus. Ce ai pățit?

El își dădu ochii peste cap.

— Nu am nimic, spuse el. E doar o iritație.

— Ce fel de iritație? Unde e?

— Nu e treaba ta unde e.

Farmacistul apărură și îi dădu ceva.

— Folosește-l din belșug pe zona afectată de două ori pe zi, spuse el, luând banii lui Julian.

— O să usture?

— O să te usture mai mult dacă nu îl folosești.

— Mulțumesc, spuse Julian, punând pachetul în buzunar, apoi plăti și plecă, lăsându-mă în urma lui.

— Julian, am spus eu când am ajuns din nou în stradă. Ce-a fost asta...

— Cyril, nu este treaba ta, bine? Las-o baltă! Haide, uite pubul!

Nu am mai spus nimic, nedorind să îi stârnesc furia, dar eram rănit și dezamăgit că nu voia să îmi spună secretul. La intrare, erau două uși, postate în stradă ca două laturi ale unui triunghi echilateral, iar Julian o alese pe cea stângă, ținând-o deschisă suficient cât să îl urmez înăuntru. Urmă un coridor îngust în fața unui bar lung și colorat, unde vreo șase bărbați erau așezați pe scaune de bar, fumând și uitându-se la halbele de Guinness de parcă în acel lichid negru putea fi descoperit sensul vieții. Dincolo de bar erau două mese goale și dincolo de ele, un separeu. Barmanul, un tip morocănos cu păr portocaliu, ca de culoarea dovleacului și sprâncene asortate, pusese un prosop pe umăr și se uita la noi cu precauție când am intrat și ne-am așezat la cea mai apropiată masă.

— Separeul este pentru femei și copii, îmi șopti Julian. Sau pentru bărbați care se ascund de soțiile lor. O să stăm aici. Am o sete teribilă! urlă el, făcându-mă să tresar și toate capetele din local se întoarseră în direcția noastră. Dar după o zi lungă de muncă la docuri nu mă bucură nimic mai mult decât o halbă. Și tu simți la fel, nu-i așa, Cyril? Ospătar, adu-ne, te rog, două halbe de bere neagră! strigă el, zâmbind spre roșcatul din spatele tejghelei.

— Pe naiba v-aduc, spuse el. Câți ani aveți voi doi? Arătați ca niște copii.

— Am nouăsprezece ani, spuse Julian. Iar prietenul meu are optsprezece. El își scoase toți banii din buzunar și încuviință spre mine să fac la fel, pentru ca bărbatul să vadă că puteam să plătim pentru ce comandaserăm. De ce întrebați?

— Doar făceam conversație, spuse el, îndreptându-se spre unul dintre robineți. Vă dați seama că s-ar putea să vă taxeze mai mult pe voi decât de obicei? Numesc asta Taxa pe Tineret.

— Cât crezi tu că e corect, spuse Julian.

— Hai, du-te dracului! spuse barmanul, dar mai mult de amuzament decât enervat.

Peste câteva minute, el ne aduse băuturile, le puse în fața noastră și se întoarse la postul lui.

— Cât e ceasul acum? întrebă Julian.

— Aproape șase, am spus eu, făcând semn spre ceasul de pe perete.

— Super. Cum arăt?

— Arăți ca un zeu grecesc trimis pe pământ de către nemuritorul Zeus de pe Muntele Olimp să ne tulbure pe noi, ființele inferioare, cu frumusețea ta uimitoare, am spus eu, care, cumva, în traducere, însemna un fel de „Arăți bine, de ce?”

— Fără motiv, spuse el. Doar verificam. Ești un om bun, Cyril, adăugă el, întinzând o mână și odihnind-o peste a mea pentru o clipă.

Simții un fior electrizant, imaginându-mi cât de incitant ar fi dacă m-ar lăsa să îi ating buzele cu ale mele. El mă privi în ochi și își susținu privirea înainte să se încrunte puțin. Poate că simțea un sentiment pe care nici măcar el nu era încă suficient de matur să îl înțeleagă.

— Și tu ești bun, Julian, am spus eu.

Poate că în agitația momentului aș fi putut să fiu mai darnic cu laudele și să mă dau de gol complet, dar înainte să mai rostesc un cuvânt, ușa pubului se deschise. Mă uitam în direcția ei, în timp ce intrară două fete, iar una dintre ele, spre surprinderea mea, îmi părea cunoscută. Ele priviră în jur emoționate – pentru că erau singurele femei din local – înainte să

mă vadă pe mine și pe Julian, dar după un moment fata din față zâmbi și veni spre noi.

— Bridget, spuse Julian, întorcându-se acum, luând repede mâna de pe a mea și zâmbind larg. Iată-te! Știam că o să vii.

— Nu știai nimic, spuse ea, făcându-i cu ochiul. Pun pariu că ai spus câteva rugăciuni ca să ți se îndeplinească dorința.

Desigur, mi-am dat seama că era chelnerița de la ceainăria din Dáil, îmbrăcată într-o rochie mulată, roșie, care atrăgea atenția spre sânii ei, și era machiată ca un clovn. Lângă ea era o altă fată, poate cu un an mai mică, mai scundă, fără machiaj, definiția întruchipată a sfioșeniei, cu păr șaten, tern, ochelari cu lentile ca de fiind de borcan și o expresie care sugera că mâncase recent ceva ce nu-i priise. Un fel de Bridget pentru Cyril, ca să zic așa. Inima mi s-a strâns când mi-am dat seama că exact de aceea era ea aici și m-am întors să mă uit la Julian, care măcar păru să simtă suficientă rușine cât să îmi evite privirea.

— Ce doriți, doamnelor? întrebă el, strângându-și palmele în timp ce se așezară.

— Scaunele astea sunt curate? întrebă a doua fată, scoțând o batistă de pe mâneca bluzei și ștergând țesătura.

— Pe ele au stat fundurile unora dintre cei mai buni bărbați și femei din Dublin, îi spuse el. Ia loc acolo, draga mea, și dacă iei ceva boli, promit să plătesc chiar eu factura de la veterinar.

— Fermecător, spuse ea. Ești un adevărat gentleman.

— Vrem două cocteiluri Snowball, spuse Bridget. Ea este amica mea, Mary-Margaret.

— Ți-l mai amintești pe Cyril, nu?

— Cum aș putea uita? Cyril the Squirrel^[18].

— Cyril the Squirrel! repetă Julian, izbucnind în râs la gluma ei amuzantă.

— Ai ceva angelic în tine. Ți-a mai spus cineva asta? întrebă ea, aplecându-se și examinându-mi chipul. Arată ca și când nu a fost sărutat niciodată,

adăugă ea spre Julian și mă simțeam ca un specimen sub lentila unui microscop, examinat îndeaproape de medici.

— Eu vreau doar un suc de portocale, spuse Mary-Margaret, ridicând puțin vocea.

— Două Snowball, repetă Bridget.

— Două Snowball! strigă Julian spre barman, făcând apoi semn spre paharele noastre, care erau aproape goale. Și încă două halbe!

— O să mă îmbăt, spuse Mary-Margaret. Și trebuie să mă trezesc pentru slujba de la șase dimineța. Mâine o să fie părintele Dwyer și ține o slujbă tare frumoasă.

— Încă nu ai băut nimic, spuse Bridget. Un pahar nu o să te împingă spre alcoolism.

— Unul, hotărî ea. Dar numai unul. Știi că nu sunt o băutoare, Bridget.

— Ce mai faci, Mary-Margaret? spuse Julian, făcându-i cu ochiul și înclinând capul spre mine. El este amicul meu, Cyril.

— Ai spus asta deja. Crezi că am memoria unui peștișor auriu?

— Ce crezi?

— Ce cred eu despre ce?

— Despre Cyril, Cyril the Squirrel.

— Păi ce ar trebui să cred despre el? întrebă ea, măsurându-mă din cap până în picioare, de parcă aș fi fost creatura din laguna neagră și ea avea ghinionul să stea prea aproape de apă, în timp ce eu mă târâm pe mal.

— Un tip homo dintr-o toaletă publică a întrebat mai devreme dacă să i-o sugă.

Am deschis gura îngrozit, lui Mary-Margaret nevenindu-i să creadă, iar Bridget părând foarte încântată.

— Nu e adevărat! am spus eu, și coardele mele vocale aleseră acel moment nefericit să se spargă puțin. Inventează!

— Țsta nu este standardul meu de conversație, spuse Mary-Margaret, întorcându-se spre Bridget. În același timp, sosiră cocteilurile și ea își adulmecă

băutura dând-o pe gât aproape pe toată, fără să afișeze niciun fel de reacție. Băieții aceștia sunt vulgari? Pentru că știi că nu îmi plac băieții vulgari. Mai vreau una din asta dacă ei pleacă.

— Încă două pahare de Snowball! strigă Julian.

În tăcerea care urmă, Mary-Margaret se întoarce și mă privi din nou, de parcă era și mai puțin impresionată acum de mine decât era înainte, ceea ce nu credeam că este posibil.

— Cecil ai zis?

— Cyril, am spus eu.

— Cyril și mai cum?

— Cyril Avery.

— Ei bine, spuse ea, trăgându-și puțin nasul. Nu este cel mai rău nume pe care l-am auzit.

— Mulțumesc.

— Am venit numai pentru că m-a rugat Bridget. Nu știam că o să fim patru.

— Nici eu, am spus.

— Acesta nu este deloc standardul meu, zise ea.

— Cum a fost azi la ceainărie? întrebă Julian. Președintele Eisenhower a venit să vă salute?

— Domnul Eisenhower este președintele american, spuse Mary-Margaret, întorcându-se spre el cu dispreț. Președintele nostru este domnul O'Kelly. Sper că nu ești atât de ignorant?

— Am glumit, Mary-Margaret, spuse Julian, dându-și ochii peste cap. Ai auzit de așa ceva?

— Nu-mi plac glumele, răspunse ea.

— Eu nici n-am auzit vreodată de președintele Eisaflower, spuse Bridget, ridicând din umeri.

— Eisenhower, am spus eu.

— Eisaflower, repetă ea.

— Asta e, am spus eu.

— Și tu lucrezi în ceainărie, Mary-Margaret? întrebă Julian.

— Nu, spuse ea, insultată de această aluzie, în ciuda faptului că prietena ei stătea exact lângă ea. Sunt *junior-assistant* la ghișeul de schimb valutar de la Banca Irlandei, Colegiul Green.

— Ba nu ești, spuse Julian.

- Ba da, spuse ea.
- Ba nu ești. Inventezi.
- De ce aș face una ca asta? întrebă ea.
- Bine atunci, spune ceva în norvegiană.

Mary-Margaret se uită la el de parcă nu înțelegea de fapt unde voia să ajungă, apoi se întoarce spre Bridget, care se aplecă și îl plesni ușor pe Julian peste mână în joacă, lăsând mâna acolo după aceea, ceea ce m-a făcut să vreau să iau un cuțit de la masa alăturată și să i-o tai.

— Nu-l lua în seamă, spuse Bridget, distrată. Se crede mare și tare.

— Și pijamaua pisicii, spuse Julian, făcând cu ochiul.

— Ai ceva în comun cu pisicile.

— Asta chiar nu are nicio noimă, am bâiguit eu încet.

— Norvegienii folosesc coroana norvegiană, anunță Mary-Margaret, făcând o grimasă și privind în altă parte. Nu-mi place foarte tare, dacă e să fiu sinceră. Când le numeri, îți pătează mâinile de cerneală și asta nu îmi place deloc. Prefer valuta internațională care nu lasă urme. Bancnotele australiene sunt foarte curate. La fel și cele ale vecinilor lor apropiați, neozeelandezii.

— Dumnezeule, ești o creatură fascinantă! spuse Julian.

Terminaserăm deja un rând și sosise încă unul, la comanda mea, după ce Julian se uitase la paharele aproape goale și îmi dăduse un ghiont.

— De fapt, asta este o greșală pe care o fac foarte mulți, am spus eu. Noua Zeelandă nu este deloc cel mai apropiat vecin al Australiei.

— Ba sigur că este, spuse Mary-Margaret. Nu fi ridicol!

— Nu sunt ridicol. Papua Noua Guinee este mai aproape. Am studiat asta la cursul de geografie.

— Nu există un astfel de loc.

— Ei, bine, există, am spus eu, gândindu-mă cum aș fi putut să dovedesc asta.

— Cyril, nu mai flirta cu biata fată, spuse Julian. Dacă vei continua să vorbești la fel de urât, o să sară pe tine ca un urs pe un fagure de miere.

— Lucrez la ghișeul de schimb valutar de la Banca Irlandei, Colegiul Green, repetă ea, în caz că uitaserăm că ne spusese cu câteva minute în urmă. Cred că știu puțin mai mult despre geografia lumii decât tine.

— Nu și dacă n-ai auzit niciodată de Papua Noua Guinee, am mormăit eu, îngropându-mi fața în halbă.

— Mi-am luat o pereche nouă de dresuri, spuse Bridget, din senin, fără nicio legătură cu subiectul. I-am inaugurat în seara asta. Cum ți se pare?

Fata întoarse scaunul spre stânga, ca să își întindă picioarele în fața noastră. Nu aveam cu ce să îi compar, dar îmi dădeam seama că erau destul de impresionanți, pentru unuia căruia îi plăceau lucrurile astea. Bridget era superbă, din vârful capului până la tălpi și nu avea niciun sens să neg evidențele. Tot ce trebuia să fac era să mă uit la Julian ca să văd cât de înflăcărat era. I-am recunoscut expresia de pe chip prea bine, pentru că o aveam și eu în cea mai mare parte a timpului.

— Sunt absolut superbi, spuse Julian, făcându-i cu ochiul. Pun pariu că aş putea să te conving să ți-i dai jos.

— Obraznicule! spuse ea, bătându-l din nou peste braț și râzând înainte să își îndrepte atenția înapoi spre mine. Cyril, ce mai faci? întrebă ea. Ai vreo veste pentru mine?

— Nu prea, am spus eu. Am primit un Foarte Bine pentru eseul meu despre Papa Benedict al XV-lea și eforturile sale de a stabili un acord de pace în Primul Război Mondial.

— Și de-abia acum îmi spui?

— Nu ai întrebat, am spus eu.

— Iisuse, sunt perfecți unul pentru celălalt, spuse Julian, uitându-se înainte și înapoi, la mine și la Mary-Margaret.

— Mi se pare doar mie, sau locul acesta chiar pute? întrebă Mary-Margaret, făcând o grimasă.

— S-ar putea să ți se pară, spuse Julian. Ai făcut baie săptămâna asta?

— *Am vrut să întreb* dacă doar mie mi se pare că miroase urât, se răsti ea.

— Miroase puțin a pișat, zise Bridget.

— Bridget! făcu Mary-Margaret, scandalizată.

— Asta pentru că stăm lângă scări, spuse Julian. Și toaletele bărbatilor sunt acolo jos. Mary-Magdalen, tot ce trebuie să faci este să dai capul după acel colț și o să vezi toți tipii cu cheștiile scoase.

— Mă cheamă Mary-Margaret, spuse ea. Nu Mary-Magdalen.

— Greșeala mea.

— Și aș prefera să nu vorbești așa, dacă ești amabil.

— Nu-i nimic în neregulă cu cheștiile alea, spuse Julian. Niciunul dintre noi nu ar fi azi aici fără ele. Aș fi pierdut fără chestia mea. Este cel mai bun prieten al meu, după Cyril, aici de față. Deși te las să îți dai seama singură cu care din ei mă distrez mai bine.

Am zâmbit. Băutura începuse să mă afecteze puțin. Să mă considere mai important decât penisul era un compliment pentru mine, din partea lui Julian.

— Bridget, spuse Mary-Margaret, întorcându-se spre prietena ei. Nu-mi place genul acesta de vorbărie murdară. Nu este standardul meu.

— Băieții sunt obsedați de cheștiile lor, spuse Bridget, clătinând din cap. Doar despre asta vorbesc.

— Nu e adevărat, spuse Julian. Săptămâna trecută am avut o conversație cu un băiat din clasa de matematică despre ecuațiile pătratice. Deși, dacă mă gândesc mai bine, ne pișam unul lângă altul atunci și trebuie să recunosc că am tras puțin cu ochiul la a lui ca să văd cu cine mă compar.

— Cine era? am întrebat eu, simțind o stârnire între picioare când m-am gândit la asta.

— Peter Trefontaine.

— Și cum o avea?

— Mică, spuse Julian. Și era curbată puțin spre stânga. Cam ciudată.

— Puteți să vă opriți? spuse Mary-Margaret. Trebuie să mă duc la slujbă de dimineață.

— Cu părintele Dwyer, da, ai mai spus asta. Pun pariu că o are mică.

— Bridget, o să plec dacă băiatul ăsta continuă să...

— Julian, oprește-te! spuse Bridget. O faci să se simtă prost pe Mary-Margaret.

— Nu mă simt prost, insistă ea, fața înroșindu-i-se acum. Sunt dezgustată. Este o diferență.

— Deci nu mai vorbim despre chestii, spuse Julian, luând o dușcă zdravănă din halba lui. Deși s-ar putea să te intereseze că, în urmă cu mulți ani, când Cyril și cu mine eram niște copii, el mi-a cerut să îi arăt chestia mea.

— Ba nu! am strigat, îngrozit. A fost ideea lui!

— Nu trebuie să-ți fie rușine de asta, Cyril, spuse el zâmbind. Eram doar niște copii jucăuși, asta e tot. Nu e ca și cum ai fi un homălău sau ceva de genul.

— N-am cerut să i-o văd, am repetat eu, iar Bridget scuipă puțin din băutura ei pe masă când începu să râdă.

— Dacă acesta e genul de conversație pe care o să-l avem... spuse Mary-Margaret.

— N-am făcut asta! am insistat eu.

— Să fiu sincer, am o chestie foarte drăguță, spuse Julian. Cyril poate să-ți spună.

— De unde să știu eu? am întrebat, roșind puternic.

— Pentru că împărțim o cameră, răspunse el. Nu te prefac că nu te-ai uitat. Eu m-am uitat la a ta. Și a ta e destul de drăguță. Deși nu este la fel de mare ca a mea. Dar este mai mare decât a lui Peter Trefontaine chiar și când nu ai o erecție, ceea ce, să

fim sinceri, nu se întâlnește prea des. Ai fi primul care să recunoască asta, nu-i așa, Cyril?

— O, ceruri! spuse Mary-Margaret, părând că urma să leșine. Bridget, vreau să merg acasă!

— De fapt, Mary-Margaret, ești singura de la masa asta care nu mi-a văzut chestia, spuse Julian. Ceea ce bănuiesc că înseamnă că tu ești în minoritate.

Urmă o tăcere în timp ce ne gândeam cu toții la ce spusese. Simțeam cum mi se strânge încet stomacul și mi-am dat seama că din toate evadările noastre împreună de la colegiul Belvedere, uneori Julian evada singur sau – cel mai rău de până acum – evada cu cineva care era egalul lui sexual și cu care putea să meargă în căutarea fetelor. Ideea că el avea o viață în afara vieții noastre, în afara prieteniei noastre, era extrem de dureroasă pentru mine. Și ușor-ușor începeam să îmi dau seama că Bridget îi văzuse chestia. Fie că asta însemna că pur și simplu o atinsese sau se uitase la ea sau i-o luase în gură sau mersese până la capăt cu el, era prea mult pentru mine. Pentru prima oară de când devenisem adolescent m-am simțit ca un copil.

— Ai o gură groaznică, spuse Bridget, pe jumătate rușinată, pe jumătate scandalizată de cuvintele lui.

— Ei, bine, tu ai una grozavă, răspunse el, aplecându-se spre ea și zâmbind.

Înainte ca oricare dintre noi să își dea seama ce se întâmpla, se sărutau.

Am privit în jos, spre băutura mea, mâna tremurându-mi puțin înainte să o ridic la buze și să o termin dintr-o înghițitură, apoi m-am uitat prin încăperea ca și când nu se întâmplase nimic.

— Nu-i așa că ornamentele de pe tavan sunt elaborate? am întrebat eu, uitându-mă în sus ca să nu trebuiască să mă uit la ei doi care se tot pipăiau.

— Mama mea este în Legiunea Mariei, spuse Mary-Margaret. Nu știu ce ar spune ea despre un asemenea comportament.

— Relaxează-te! spuse Julian, când se separară, iar el se lăsă pe spate, cu o expresie de mulțumire pe chip – care parcă spunea: *Sunt tânăr, arăt bine, îmi plac fetele și ele mă plac pe mine; nu există limite la distracție odată ce las în urmă cătușele educației secundare.*

— Bridget, îți place la ceainărie? am întrebat eu, disperat să schimb subiectul.

— Ce? spuse ea, uitându-se la mine uimită.

Ea părea neliniștită de sărutul pasional și avea o privire de parcă nu voia nimic altceva pe lume decât ca eu și Mary-Margaret să o lăsăm singură cu Julian ca să se ducă unde mai fuseseră și înainte, să mai facă ce făcuseră în trecut.

— Ce ceainărie?

— Ceainăria unde lucrezi, am spus eu. La care altă ceainărie m-aș putea referi? Ceainăria de la Dáil Éireann.

— A, da, spuse ea. Sigur! În fiecare zi murim de râs, Cyril. A, nu, te tachinez doar, așa este. Parlamentarii sunt niște tipi libidinoși și majoritatea nu se pot abține să nu te plesnească peste fund când treci pe lângă ei, dar dau bacșișuri bune pentru că știu că, dacă nu fac asta, ziua următoare doamna Goggin o să îi așeze la o masă proastă și vor trebui să stea în compania unui ministru.

— Ea era cea care ne-a certat în ziua aceea la Dáil? întreabă Julian.

— Da, ea era.

— Iisuse, ce scorpie!

— A, nu, spuse Bridget, clătinând din cap. Doamna Goggin chiar este o tipă de treabă. Cere mult de la personalul ei, dar în același timp muncește mai mult decât oricare dintre noi. Și niciodată nu cere nimănui să facă ceva ce ea însăși nu ar face. Nu are aere și grații, spre deosebire de alții din clădirea aceea. Nu, nu vreau să aud nicio vorbă rostită împotriva ei.

— Destul de corect, spuse Julian. Pentru doamna Goggin! spuse el, ridicând halba.

— Pentru doamna Goggin, spuse Bridget, ridicând și ea paharul, iar eu și Mary-Margaret nu avurăm de ales și trebuirăm să ne alăturăm.

— Voi aveți o doamnă Goggin la Banca Irlandei? întrebă Julian.

— Nu, avem un domn Fellowes.

— Și îți place de el?

— Nu se cade să am o părere despre superiorii mei.

— Mereu e așa de veselă? o întrebă Julian pe Bridget.

— Mirosul de pișat e din ce în ce mai rău aici, răspunse ea. Crezi că am putea să ne așezăm în altă parte?

Ne uitarăm în jur, dar Palace se aglomerase cu muncitori și eram norocoși că prinseserăm locuri.

— Nu mai sunt locuri, spuse Julian, căscând puțin și începu să bea următoarea halbă. Iisuse, suntem destul de norocoși că am păstrat masa asta atâta timp. Clienții obișnuiți ar avea tot dreptul să ne dea afară.

— Te deranjează dacă îți cer ceva? spuse Mary-Margaret.

— Ce să mă deranjeze?

— Să nu mai iei numele Domnului în deșert.

— Nu mă deranjează deloc. De ce, a venit la ghișeul tău de schimb valutar de la Banca Irlandei, Colegiul Green, după prânz și ți-a spus că nu îi place?

— Tu nu ai citit cele Zece Porunci? întrebă ea.

— Nu, dar am văzut filmul.

— Bridget, asta întrece orice limită! O să stăm aici toată seara să le ascultăm prostiile?

— Dacă totuși contează, am spus eu, simțind cum camera începe să se învârtă puțin, capitala din Papua Noua Guinee este Port Moresby.

— Ce? spuse Mary-Margaret, uitându-se la mine de parcă eram un imbecil, înainte să se întoarcă spre Julian. Individul ăsta e lovit la cap?

— Crezi că Yul Brynner are un cap chel sau și-l rade pentru filme? spuse el drept răspuns.

— Bridget!

— Se distrează doar, Mary-Margaret, spuse Bridget, nu-l lua în seamă!

— Nu-mi plac glumele despre Yul Brynner, spuse Mary-Margaret. Mai ales că a jucat atât de bine în rolul faraonului Ramses. Aș prefera să îi arătăm mai mult respect, dacă nu te deranjează.

— Oți fi prieteni? întrebă Julian. Ai prieteni cam sus-puși. Dumnezeu, Yul Brynner, domnul Fellowes.

— Domnul a dat, Domnul a luat, spuse Mary-Margaret, care nu mi se părea că înțelege despre ce vorbim.

— Dar eu sunt Domnul, spuse Julian.

— Ce? întrebă Mary-Margaret, acum confuză.

— Am spus că eu sunt Domnul. Am fost trimis aici de tatăl meu, care și el este Domnul, ca să îi conduc pe oameni pe calea cea dreaptă. Ceea ce vrem, eu și tati, este ca toată lumea să se dezbrace și să sară unii pe alții ca niște câini sălbatici în călduri. Adam și Eva erau goi, așa cum ai ști dacă ai citi și tu Cartea Începuturilor, capitolul unu, versetul unu: *Și iată cum era bărbatul și iată cum era femeia și niciunul dintre ei nu avea nimic pe el și femeia s-a întins pe jos, iar bărbatul a făcut diverse chestii nebunești cu femeia, care avea țâțe mari și pofta întruna.*

— Asta nu e în Biblie, insistă Mary-Margaret, aplecându-se peste masă, cu mâinile încleștate în pumni în timp ce se pregătea să-l ia la bătaie pe Julian.

— Ei bine, poate nu partea despre țâțele mari, dar cred că restul este fix așa.

— *Squirrel*, spuse ea, apelând la mine. Chiar ești prieten cu persoana asta? Te duce pe drumuri greșite!

— Mă cheamă *Cyril*, am mârâit eu.

— Scuze, despre ce vorbim aici? întrebă Bridget, asupra căreia Snowball-urile începeau să aibă efect. Eram în lumea mea. Mă gândeam la Cary Grant. E

doar impresia mea, sau Cary Grant este cel mai chipeș bărbat din lume?

— Persoanele de față se exclud, spuse Julian. Doar un orb ar putea nega farmecele lui Cyril the Squirrel. Dar, dacă tot suntem la subiectul unui bărbat ridicol de chipeș, a văzut cineva cine este acolo la bar?

Ne-am întors cu toții capetele ca să ne uităm și ochii mi-au căzut pe șase sau șapte statui așezate pe scaunele lor, privindu-și reflexiile în oglinda din spatele barului.

— Cine? întrebă Bridget, întinzându-se și apucându-l pe Julian de mână.

— Cine este? Am auzit că Bing Crosby a venit pentru un campionat de golf. El este?

— Uită-te acolo spre capăt, spuse Julian, încuviințând în direcția unui bărbat rotofei, cu o față grasă și păr închis la culoare, care era așezat pe ultimul scaun din fața separeului de sticlă colorată. Nu-l recunoști, nu?

— Arată ca părintele Dwyer, spuse Mary-Margaret. Dar el nu ar călca nici mort într-un loc ca acesta.

— Îmi aduce aminte puțin de unchiul meu Diarmuid, spuse Bridget. Dar a murit acum doi ani, deci nu poate fi el.

— Este Brendan Behan, spuse Julian, uimit că nu îl recunoscuse nimeni.

— Cine? întrebă Bridget.

— Brendan Behan, repetă el.

— Scriitorul? am întrebat eu, vorbind pentru prima oară după multă vreme, și Julian se întoarse spre mine cu o expresie pe chip de parcă uitase că eram acolo.

— Evident că scriitorul, spuse el. La cine altcineva m-aș fi putut referi, la Brendan Behan lăptarul?

— El este cel care a scris *Borstal Boy*? întrebă Mary-Margaret.

— Și *The Quare Fellow*, spuse Julian. Un locuitor pe cinste al Dublinului.

— Nu cumva e și un bețiv teribil? întrebă ea.

— Spuse fata care e la al patrulea Snowball, adăugă Julian.

— Părintele Dwyer a spus că e o piesă groaznică. Și cartea pe care a scris-o despre închisoare... tata nici măcar nu permite să o avem în casă.

— Domnule Behan! Domnule Behan! strigă Julian, întorcându-se și fluturând brațele în aer.

Și, rapid, bărbatul se întoarce și se uită la noi, cu o expresie de dispreț ce deveni una veselă, poate datorită faptului că eram tineri.

— *Anseo*, spuse el. Vă cunosc?

— Nu, dar noi vă cunoaștem, îi zise Julian. Amicul meu și cu mine suntem elevi la Belvedere și apreciem cuvântul scris, chiar dacă iezuiții nu. Doriți să stați cu noi? Ar fi o onoare pentru mine să vă ofer o halbă. Cyril, fă-i cinste domnului Behan cu o halbă!

— Adjudecat! spuse Behan, dându-se jos de pe scaun și venind spre noi.

Luă un scaun de la o altă masă și se alătură grupului nostru, așezându-se între mine și Mary-Margaret, lăsându-i pe Julian și Bridget unul lângă altul. În clipa în care se așază, se întoarce spre Mary-Margaret și se uită în ochii ei, înainte să privească în jos, la sânii ei.

— O pereche pe cinste, spuse el, privind spre masă, pe care se afla deja un rând nou de băuturi, iar Julian luă banii din mâna mea și îi dădu barmanului. Mici, dar nu foarte. Exact cât să încapă în palma unui bărbat. Mereu am crezut că există o corelație directă între mărimea mâinii unui bărbat, circumferința țâțelor soției sale și fericirea căsătoriei lor.

— Pe toți sfinții! spuse Mary-Margaret, arătând de parcă urma să leșine.

— V-am citit cartea, domnule Behan, spuse Julian, înainte ca ea să-l lovească.

— Te rog, spuse Behan, ridicând o mână și zâmbindu-ne exaltat. Fără formalități, vă rog! Spuneți-mi domnul Behan.

— Domnul Behan să fie, atunci, spuse Julian, râzând puțin.

— Și de ce ai citit-o? Nu ai avut altceva mai bun de făcut cu timpul tău? Câți ani ai, băiete?

— Cincisprezece, spuse Julian.

— Cincisprezece? întrebă Bridget, prefăcându-se șocată. Mi-ai spus că ai nouăsprezece.

— Am nouăsprezece, spuse Julian vesel.

— Când aveam cincisprezece ani, spuse Behan, eram prea ocupat să mă trag de puțin ca să citesc cărți. Bravo ție acum, tinere!

— Asta nu e standardul meu, spuse Mary-Margaret, bând rapid al cincilea Snowball și fiind atât de consternată de turnura conversației, încât nu avu de ales și mai comandă un pahar.

— Tatăl meu a încercat să o interzică, continuă Julian. Urăște orice are vreo legătură cu republicanismul, așa că a trebuit să văd despre ce era vorba.

— Cine e tatăl tău?

— Max Woodbead.

— Avocatul?

— Exact.

— Căruia IRA i-a zburat urechea cu un singur glonț?

— Da, încuviință Julian.

— Sfinte, spuse Behan, dând din cap și râzând în timp ce ridică halba comandată de Mary-Margaret și bău cam un sfert din ea fără să clipească măcar o dată. Trebuie să ai ceva bani. O să te ținem aici cu nota deschisă toată noaptea.

— Pot să vă întreb ceva, domnule Behan? întrebă Bridget, aplecându-se cu o expresie pe chip care sugera că fie urma să îl întrebe de unde își lua ideile, fie dacă scria de mână sau la mașină.

— Dacă vrei să-ți spun dacă te-aș lua de nevastă, răspunsul e nu, dar dacă-mi ceri să te iau afară pe alee pentru una mică, atunci răspunsul este da, spuse Behan și urmă o lungă tăcere înainte să înceapă să râdă și mai luă o dușcă de Guinness. Te tachinez doar, drăguță! Ia arată-ne picioarele! Hai, arată-le

aici! Până sus! Lasă câinele să vadă iepurele! Sfinte, nu sunt rele de loc! Ai două, ceea ce mereu e de bine. Și mai sunt și lungi.

— Se și unesc la mijloc, spuse Bridget, o replică ce ne făcu pe mine, pe Julian și Mary-Margaret să ne dăm pe spate într-un amestec de admirație și uimire.

Julian arăta de parcă urma să se scoale de pe scaun, ațâțat la ideea în sine.

— El e prietenul tău, așadar? întrebă Behan, făcând semn spre Julian.

— Nu știu încă, spuse Bridget, aruncându-i lui Julian o privire lungă. Încă nu m-am hotărât.

— O fezandez, spuse Julian, cu arhicunoscutul farmec Woodbead.

— Dacă nu ești atent, o să primească niște farmec de la bătrânul Behan. Și tu, tinere? întrebă el, întorcându-se spre mine. Arăți de parcă ai vrea să fii oriunde altundeva decât aici în clipa asta.

— Deloc, am spus eu, pentru că nu doream să îl dezamăgesc pe Julian. Mă simt minunat.

— Ba nu.

— Ba da.

— Da ce?

— Da, domnule Behan? am spus eu, neînțelegând întocmai ce voia să spună.

— Văd direct prin tine, spuse el, aplecându-se și privindu-mă direct în ochi. Ești ca un zid de sticlă. Pot să mă uit în adâncurile sufletului tău și arată ca o peșteră întunecată, plină de gânduri indecente și fantezii imorale. Ești un om bun.

Urmă o lungă tăcere, timp în care toți cei de la masă, cu excepția lui Behan însuși, se simțiră stânjeniți.

— Bridget, spuse în sfârșit Mary-Margaret, rupând tăcerea. Cred că a venit vremea să mă duc acasă. Nu vreau să mai rămân aici.

— Mai bea un Snowball, spuse Bridget, care acum se îmbătase și ea la fel ca noi și flutură un deget peste masă fără să se uite în jur măcar. Spre

uimirea mea, în vreo două minute sosi un nou rând de băuturi.

— Tot ce ați spus în carte este adevărat? întrebă Julian. Mă refer la *Borstal Boy*.

— Iisuse, sper că nu, spuse Behan, clătinând din cap, în timp ce apucă următoarea halbă. Dacă ar fi adevărat tot ce este scris într-o carte, ar fi groaznic de plictisitoare, nu crezi? Mai ales o autobiografie. Oricum, nu-mi amintesc nici jumătate din ea, așa că habar nu am dacă am deranjat câțiva oameni pe acolo. Din cauza asta a vrut tatăl tău s-o interzică?

— Nu este de acord cu trecutul dumitale.

— Aveți un trecut senzațional, domnule Behan? întrebă Bridget.

— Am câte ceva. Ce parte nu i-a plăcut?

— Când ați încercat să detonați docurile din Liverpool, spuse Julian. Partea din cauza căreia ați ajuns la școala de corecție inițial.

— Deci tatăl tău nu este un simpatizant?

— El vrea ca britanicii să se întoarcă și să preia controlul, spuse Julian. S-a născut și a crescut în Dublin, dar îi este rușine cu asta.

— Ei bine, lumea are nevoie de diversitate. Și tu, tinere? întrebă el, îndreptându-și atenția spre mine.

— Nu-mi pasă, am spus eu. Nu mă interesează politica.

— Spune-i cine e mama ta, spuse Julian, împungându-mă în braț.

— Nu știi cine este mama mea, am răspuns eu.

— Cum poți să nu știi cine este mama ta? întrebă Behan.

— E adoptat, spuse Julian.

— Și nu știi cine e mama ta? întrebă el.

— Nu, am spus eu.

— Atunci de ce...

— Spune-i cine e mama ta *adoptivă*, spuse Julian, iar eu mă uitam în jos, spre masă, concentrându-mă pe o pată pe care încercam să o curăț cu degetul.

— Maude Avery, am spus eu încet.

— Maude Avery? întrebă Behan, lăsând jos halba și uitându-se la mine cu un amestec de uimire și

amuzament. *Like to the Lark*, Maude Avery?

— Exact, am spus eu.

— Una dintre cele mai bune scriitoare pe care le-a dat Irlanda, spuse el, plesnind cu palma pe masă de câteva ori. Știi, dacă mă uit mai bine, chiar îmi amintesc de tine. Ai fost la înmormântare. Am fost și eu acolo.

— Bineînțeles că am fost la înmormântare, am spus eu. A fost mama mea adoptivă.

— Și-a găsit pacea la Domnul, spuse Mary-Margaret pe un ton evanghelic care m-a făcut să mă întorc spre ea cu o expresie disprețuitoare.

— Te văd chiar acum pe rândul din față într-un costum mic și negru, spuse Behan. Stăteai chiar lângă tatăl tău.

— Tatăl lui adoptiv, spuse Julian.

— Taci din gură, Julian! am spus eu, într-un moment de rară indignare față de el.

— Ai citit ceva.

— Da, am spus eu.

— Și ai cântat un cântec.

— Nu, acela nu eram eu.

— A fost o melodie minunată. Toți eram în lacrimi.

— Repet, nu eram eu acela. Nu știu să cânt.

— Yeats a spus că era ca și când ar asculta un cor de îngeri. O'Casey^[19] a spus că a fost prima oară în viața lui când a plâns.

— N-am cântat nimic, am insistat eu.

— Ești conștient de stima pe care i-am purtat-o cu toții mamei tale?

— N-am cunoscut-o prea bine, am spus eu, dorindu-mi ca Julian să nu fi adus subiectul acesta în discuție.

— Cum se poate să nu o fi cunoscut foarte bine, dacă era mama ta? întrebă Behan.

— Era mama mea adoptivă, am insistat eu pentru a mia oară.

— Când te-a adoptat?

— Când aveam trei zile.

— Trei ani?

— Trei zile.

— Trei zile? Atunci, în toate privințele, ea a fost mama ta adevărată.

— Nu eram apropiați, am spus eu.

— I-ai citit cărțile?

— Nu, am spus eu.

— Niciuna?

— Niciuna.

— Eu l-am sfătuit s-o facă, spuse Julian, poate simțindu-se puțin exclus din conversație.

— Nici măcar *Like to the Lark*?

— De ce îmi tot spun oamenii să citesc asta? Nu, nici măcar *Like to the Lark*.

— Așa deci, spuse Behan. Ei bine, ar trebui, dacă ai cel mai mic interes pentru literatura irlandeză.

— Exact asta am.

— Iisuse, spuse el, mutându-și privirea de la mine la Julian. Tatăl tău este Max Woodbead, mama ta este Maude Avery. Iar voi, fetelor? Cine sunt părinții voștri? Papa? Alma Cogan? Doris Day?

— Mă duc la toaletă, am zis eu, ridicându-mă și privind în jurul mesei. Trebuie să mă ușurez.

— Nu trebuie să știm și noi asta, rosti Mary-Margaret.

— Du-te dracului! am spus eu, înainte să chicotesc incontrollabil.

— Știi ceva, spuse Behan, zâmbind spre ea dulce, dacă vrei să te relaxezi puțin poate că ar trebui să te duci acolo jos cu el. Pun pariu că el va găsi o cale să-ți dea de cap. Trebuie să ți-o pierzi la un moment dat, domnișoară, și la fel și el. Perechea astălaltă... așa zice că deja au făcut-o, adăugă el, făcând semn spre Julian și Bridget. El mai are puțin și o trage sub masă ca să i-o pună chiar aici.

Am ieșit prin spatele scaunelor înainte să îi aud răspunsul și am coborât pe scări, urinând lung și furios pe zidul din spate și dorindu-mi să nu fi venit deloc la Palace Bar. Oare cât avea de gând să stea cu noi Behan? Și de ce nu mi-a spus Julian că plănuise să fim patru în seara asta? Se temea că, dacă aş fi știut, nu aş fi venit? Aş fi venit oricum. Îmi era mai

ușor să stau în fața lui, să mă uit cum face tot felul de lucruri, decât era să fiu lăsat singur în camera noastră de la Belvedere, imaginându-mi toate astea.

Când am revenit la etaj, Behan era înapoi pe scaunul lui de la bar, iar Bridget îi mângâia brațul lui Mary-Margaret în timp ce ea se ștergea la ochi cu o batistă.

— Este o întrebare atât de vulgară! spunea ea. Ce fel de femeie ar face așa ceva?

— Nu te mai necăji, Mary-Margaret! spuse Bridget. Este o chestie americană, atâta tot. Probabil că a auzit despre asta acolo.

— Cyril, e rândul tău, cred, spuse Julian, făcând semn în direcția fetelor și dându-și ochii peste cap.

— N-o să stăm aici toată noaptea, nu-i așa? întrebă Bridget.

— Nu mai stau aici niciun minut, spuse Mary-Margaret. Să-mi vorbească așa în public un bărbat ca el! Părțile mele intime sunt doar treaba mea și a nimănui altcuiva. Ea se întoarce și, demonstrând puțină viață pentru prima oară de când sosise, urlă spre scaunul de la bar: Ai merita să fii trimis înapoi la școala de corecție și să te lase să putrezești acolo, depravatule!

Umerii lui Behan săltară de răs, iar el ridică halba în semn de salut în timp ce restul bărbaților chiuiră și strigară replici precum: „Ți-a zis-o, Brendan!” și „Dreptate pentru cățeaua mică!”, iar Mary-Margaret arăta de parcă urma să izbucnească din nou în plâns sau pur și simplu să o ia razna și să demoleze Palace Bar cărămidă cu cărămidă.

— Dublin e un loc mare, spuse Julian, încercând să salveze seara. Am putea să mergem să stăm pe iarbă la Colegiul Trinity și să ne uităm la toți homălăii care joacă cricket.

— Hai să facem asta! spuse Bridget. Până la urmă, afară e frumos. Și arată întotdeauna impecabil în costumele lor albe.

— Dacă pământul se răcește, poți să te bazezi pe mine să-ți țin de cald, spuse el, iar ea chicoti din nou și ne ridicarăm cu toții.

Ne terminarăm băuturile și ne îndreptarăm spre ușă. Eu am luat-o înainte, încercând să mă apropiu mai mult de Julian, nerăbdător să îl întreb dacă am putea să mergem undeva, doar noi doi, dar chiar atunci am atins din greșeală brațul lui Mary-Margaret.

— Te deranjează? se răsti ea. Manierele nu costă nimic.

— Scuze, am spus eu, temându-mă să mă uit la ea, în caz că m-ar fi transformat în stană de piatră.

Stăteam pe stradă, Mary-Margaret și cu mine, doborâți și cu fețe mizerabile, în timp ce Julian și Bridget practic se foloseau unul pe altul drept schelă de sprijin.

— A, da! Parcă ziceai că o să o conduci pe Mary-Margaret la stația de autobuz, iar tu o să iei autobuzul înapoi spre școală, și apoi ne vedem mâine.

— Nu, am spus eu, clătinând din cap uimit. Nici n-am deschis gura.

— Cred că încerci să mă bagi în păcat, spuse Bridget, făcându-i cu ochiul, iar ea se lipi și mai tare de trupul lui.

M-am întors cu spatele și am văzut o mașină care cotea dinspre strada Dame cu o viteză mare și apoi întoarse în direcția noastră, gonind pe strada Westmoreland și oprind exact lângă noi cu un scârțâit de frâne, în timp ce ușile din spate se deschiseră larg.

— Ce dracului se întâmplă? întrebă Julian, în timp ce doi bărbați în salopete săriră de pe bancheta din spate, îl apucară și-l târâră spre spatele mașinii, unde un al treilea bărbat deschisese deja portbagajul.

Înainte să poată protesta cineva, ei îl împinseră înăuntru, trântiră ușa și săriră înapoi în mașină, luând-o din nou la goană. Toată chestia nu durase mai mult de jumătate de minut și, în timp ce mașina dispăru în goană pe strada O'Connell, nu puteam decât să stau acolo și să mă uit la ea de la distanță, uluit de nebunia ce avusese loc în fața ochilor mei.

Din instinct, am prins-o pe Mary-Margaret când se aplecă și începu să vomite pe pavaj, jumătate de Snowball-uri revenind înapoi pe lume, dar apoi mă doborî la pământ peste ea, unde zăcurăm într-o poziție dubioasă, până când o bătrână care trecu pe lângă noi mă lovi cu umbrela, spunând că nu eram animale și că, dacă nu ne opream imediat din ce făceam, avea să cheme Gardaí ca să ne închidă pentru comportament indecent în public.

— Răscumpărarea —

Deși numărul greșelilor de scriere și punctuație din nota de răscumpărare sugera un grad de analfabetism din partea răpitorilor lui Julian, era de apreciat că era incredibil de politicoasă:

Bună. Avem băiatul. Și știm că tasu e un bărbat bogat și un trădător al cauzei unei Irlande unite, așa că vrem 100.000 de lire sau îi v-om băga un glonț în cap.

Așteaptă indicații ulterioare.

Mulțumesc & toate cele bune.

În câteva ore, toate buletinele de știri din țară începeau cu răpirea și prin presă circula o fotografie a lui Julian, care arăta angelic în uniformă de școală. La instrucțiunile Comisarului de la Gardaí, au fost date doar informații referitoare la confirmarea identității băiatului de cincisprezece ani, atât cât să recunoască faptul că era fiul unuia dintre cei mai cunoscuți avocați din Irlanda și să confirme că fusese răpit în plină zi, din mijlocul centrului orașului. La o conferință de presă organizată în grabă, Comisarul a evitat orice întrebări referitoare la Armata Republicană Irlandeză sau la Campania de la Graniță spunând doar că niciun membru al Gardaí nu va avea liniște până când nu va fi găsit băiatul, deși, întrucât era destul de târziu deja, urmau să înceapă căutarea abia în dimineața următoare la ora nouă.

Bridget, Mary-Margaret și cu mine am fost duși la secția de poliție de pe strada Pearse și când am întrebat de ce ele au fost lăsate să stea pe coridor, în timp ce eu am fost dus într-o încăpere privată, mi s-a explicat că asta era ca să se asigure că nu voi molesta pe niciuna în secția de poliție. Nu știu ce anume din felul în care arătam mă făcea să par un violator adolescent, dar, dintr-un motiv oarecare, am luat asta drept compliment. Mi-au dat o cană de ceai cald, foarte îndulcit și un pachet de biscuiți Marietta și abia când tremuratul începu să se domolească, mi-am dat seama că tremurasem încă de când mașina plecase de pe strada Westmoreland cu Julian în portbagaj. Am fost lăsat singur aproape o oră și când s-a deschis ușa în sfârșit, spre uimirea mea, a intrat tatăl meu adoptiv.

— Charles, ce faci aici? am întrebat eu, ridicându-mă și oferindu-i mâna, care era forma lui preferată de salut.

Încercasem să îl îmbrățișez doar o dată, la înmormântarea lui Maude, iar el mă evitase de parcă aveam lepră. Trecuseră câteva luni de când nu-l mai văzusem și avea tenul mai închis ca înainte, de parcă tocmai se întorsese dintr-o vacanță în străinătate. În plus, părul lui, care căpătase o nuanță destul de pronunțată de gri, acum suferise o transformare subită, pentru că redevenise cu totul șaten.

— Nu sunt sigur, spuse el, uitându-se prin încăpere cu curiozitatea cuiva care nu mai fusese niciodată într-o celulă de poliție, în ciuda faptului că și el petrecuse câțiva ani meditănd la activitățile de fraudă fiscală la Joy. Eram la bancă atunci când au sosit Gardaí și, trebuie să recunosc, atunci când au intrat în biroul meu m-am cam speriat. Am crezut că am dat iar de belele! Dar nu, au vrut doar să-mi spună că erai aici și că aveau nevoie ca un părinte sau tutore să fie prezent în timp ce te interoghează, așa că presupun că sunt cel mai potrivit pentru toate astea. Ce mai faci, Cyril?

— Nu prea bine, i-am spus eu. Cel mai bun prieten al meu a fost răpit de IRA acum câteva ore și Dumnezeu știe unde a fost dus. Nici nu știu dacă e viu sau mort.

— Ce păcat! spuse el, clătinând din cap. Și ai auzit că Seán Lemass este noul Taoiseach? Cum îți se pare?

El se întoarse când ușa se deschise și intră un Gardaí mai în vârstă, ținând un dosar și o cană de ceai și se prezentă drept sergentul Cunnane.

— Sunteți tatăl băiatului? îl întreabă pe Charles și ne așezarăm toți.

— Tatăl adoptiv, răspunse el. Cyril nu este un Avery adevărat, după cum probabil vă puteți da seama doar uitându-vă la el. Soția mea și cu mine l-am primit în casa noastră când era bebeluș ca un act de caritate creștină.

— Și soția dumitale este în drum spre noi acum?

— Aș fi șocat dacă ar fi, spuse el. Maude a murit acum câțiva ani. Cancer. S-a vindecat după ce boala a cuprins canalul auditiv, dar odată ce s-a întins la gât și limbă, asta a fost. S-a tras cortina.

— Îmi pare foarte rău, spuse sergentul, dar Charles îi respinse simpatia.

— Nu-i nevoie, nu-i nevoie, spuse el. Timpul vindecă foarte bine. Și nu e ca și cum nu am alte opțiuni. Acum, domnule sergent, spuneți-mi ce se întâmplă aici, de fapt? Am auzit câte ceva la radio pe drum, dar nu am înțeles prea multe.

— Se pare că fiul dumitale...

— Fiul adoptiv.

— Se pare că Cyril aici de față și prietenul său, Julian, au plecat de la colegiul Belvedere azi, încălcând regulile școlii și s-au întâlnit cu două fete mai mari în Palace Bar, de pe strada Westmoreland.

— Sunt cele două fete pe care le-am văzut acolo pe coridor? Una dintre ele plângea în hohote și cealaltă părea plictisită de moarte.

— Da, ele sunt, spuse sergentul Cunnane, în timp ce eu mă uitam în altă parte, copleșit de rușine.

— Care dintre ele e a ta, Cyril? întrebă el, întorcându-se spre mine. Plângăcioasa sau țâțoasa?

Mi-am mușcat buza, neștiind cum să răspund. Strict vorbind, niciuna dintre ele nu era a mea, dar dacă trebuia să fim împerecheați într-un fel, putea exista numai un singur răspuns precis.

— Plângăcioasa, am spus eu.

El scoase un *nț-nț*, iar pe chipul său se vedea dezamăgirea.

— Știi, spuse el, întorcându-se spre sergent din nou, dacă aș fi pariat, aș fi ghicit că era *plângăcioasa*, dar speram, pentru binele lui, să fi spus *țâțoasa*. Uneori mă întreb unde am greșit. Nu e ca și cum l-aș fi crescut să *respecte* femeile.

— Domnule Avery, spuse sergentul, străduindu-se să își păstreze cumpătul. Trebuie să îi punem fiului dumitale... lui Cyril al dumitale... lui *Cyril* câteva întrebări. Puteți să păstrați tăcerea în timp ce facem asta?

— Desigur, desigur, spuse el. Oricum, e o treabă teribilă. Cine este acest Julian? Cel care a fost răpit?

— Colegul meu de cameră, i-am spus eu. Julian Woodbead.

El se ridică glonț de pe scaun.

— Doar nu vreți să spuneți că e băiatul lui Max Woodbead?

— Ba da, domnule, spuse sergentul.

— Ha! strigă el, izbucnind într-un ropot de aplauze. Ce poveste teribilă, domnule sergent! Deci individul acesta, Max Woodbead, era avocatul meu acum câțiva ani. Desigur, atunci nu era la fel de cunoscut. Ați putea spune că și-a făcut imaginea pe spinarea mea. A existat o vreme când eram cei mai buni prieteni, dar pot să ridic mâinile și să recunosc că am luat câteva decizii greșite pe frontul marital și am tras furtunul de grădină pe peluza altcuiva, peluza lui Max, ca să fiu mai exact, iar când a aflat, mi-a tras-o destul de bine.

Charles trânti cu pumnul în masă, făcându-ne pe amândoi să tresărim și vărsând ceaiul din cana sergentului.

— Și știți ceva? Nu i-am purtat pică niciodată. Nici măcar pentru o clipă. Avea tot dreptul. Dar apoi, după ce am ajuns la închisoare, el a cumpărat casa mea la un preț derizoriu și mi-a aruncat în stradă soția și fiul adoptiv, iar Maude era bolnavă. Asta a fost ceva groaznic și nu îl voi ierta niciodată. Cu toate acestea, cred că este cumplit să pierzi un fiu. Un părinte nu ar trebui niciodată să-și îngroape copilul. Am avut o fiică odată, dar a trăit numai câteva zile și...

— Domnule Avery, vă rog, insistă sergentul, frecându-se la tâmpile, de parcă urma să aibă o durere de cap. Nimeni nu a pierdut pe nimeni încă.

— Ei bine, și-a rătăcit fiul atunci, dacă preferați. Îmi vine în un citat. Oscar Wilde, cred. Îl știți?

— Domnule, puteți să păstrați tăcerea cât vorbesc cu Cyril?

Charles păru uluit, de parcă nu prea înțelegea exact care era problema.

— Dar Cyril este chiar aici, spuse el, arătând spre mine. Întrebați-l orice doriți, eu nu vă opresc.

— Vă mulțumesc, spuse sergentul Cunnane. Acum, Cyril, nu o să pățești nimic. Dar trebuie să fii sincer cu mine, bine?

— Da, domnule, am spus eu, dornic să fac pe plac. Dar pot să vă întreb ceva? Credeți că Julian e mort?

— Nu, nu cred asta, spuse el. Este devreme și încă nu am primit detalii despre locul în care doresc răpitorii să le fie trimiși banii. Or să-l mai țină puțin. Vezi tu, este garanția lor. Nu au niciun motiv să îi facă rău.

Am răsuflat ușurat. Ideea ca Julian să fie ucis mă amețea de groază, nu eram sigur dacă aș fi putut supraviețui unui astfel de eveniment.

— Acum, Cyril, spune-mi de ce ați mers în oraș în după-amiaza asta?

— A fost ideea lui Julian, am spus eu. Credeam că vom merge să ne uităm la magazine sau poate să mergem la film, dar, de fapt, el aranjase să ne întâlnim cu Bridget și voia să vin cu el pentru că ea

venea cu altă fată, să fim patru. Eu m-aș fi mulțumit să mergem în Stephens Green ca să hrănim rațele.

— Pentru numele lui Dumnezeu! spuse Charles, dându-și ochii peste cap.

Sergentul îl ignoră și notă toate astea.

— Și de unde o știa pe domnișoara Simpson? mă întrebă el.

— Bridget.

— A!

— Unde s-au întâlnit?

— În ceainăria de la Leinster House, am spus eu. În urmă cu câteva săptămâni am mers acolo într-o excursie cu școala.

— Și s-au înțeles bine, nu-i așa?

Am ridicat din umeri. Nu știam cum să răspund la asta.

— Această creatură, Bridget, a venit vreodată la voi la școală? întrebă el. A stat cu Julian în camera voastră?

— Nu, am spus eu, roșind. Nici nu știam că Julian a păstrat legătura cu ea. Trebuie să își fi scris unul altuia, dar el nu mi-a spus nimic.

— Ne vom lămuri în curând, spuse sergentul Cunnane. Avem un ofițer chiar acolo acum, care face o percheziție. Trebuie să se întoarcă dintr-o clipă în alta.

Am deschis ochii larg, panicat și am simțit cum mi se strânge stomacul.

— O percheziție a ce? am întrebat eu.

— A camerei voastre. În caz că e ceva acolo care ne-ar putea ajuta să-l găsim pe Julian.

— Veți căuta numai în partea lui de cameră? am întrebat eu.

— Nu, spuse el, încruntându-se. Sigur că nu avem de unde să știm care parte e a lui, nu-i așa? Și oricum lucrurile se pot amesteca. Scuze, Cyril, dar vom căuta și prin lucrurile tale. Nu ai nimic de ascuns, nu-i așa?

Am privit în jur, în căutarea unui coș de gunoi, exista posibilitatea să-mi vină să vomit.

— Ești bine? mă întrebă el. Pari puțin palid.

— Sunt bine, am spus eu, cu vocea sugrumată. Sunt doar îngrijorat pentru el, asta e tot. Este cel mai bun prieten al meu.

— Of, Doamne, Cyril! spuse Charles, părând puțin dezgustat, poți să nu mai vorbești așa? Parcă ai fi un fătălău!

— L-ai văzut vreodată pe Julian în compania străinilor? mă întreabă sergentul, ignorând ultima întrerupere a tatălui meu adoptiv.

— Nu, am spus eu.

— Sunt oameni străini pe domeniul școlii?

— Numai preoții.

— Nu încerca să mă minți, Cyril, spuse el, arătându-mi un deget. Pentru că îmi dau seama dacă minți.

— Dacă este adevărat, atunci trebuie să știți deja că nu mint, am spus eu. Nu am văzut pe nimeni.

— Bine. Chestia e că avem motive să credem că oamenii care l-au luat pe Julian au plănuit asta de ceva timp. Tatăl lui a primit amenințări cu moartea de la IRA după articolul pe care l-a scris în *Sunday Press* cu două luni în urmă, spunând că „God Save the Queen” este cea mai grozavă compoziție muzicală din toată lumea.

— Trebuie să recunosc ceva, spuse Charles, aplecându-se în față cu o expresie serioasă pe chip.

— Ce mai este, domnule Avery? întreabă sergentul Cunnane, întorcându-se spre el neîncrezător.

— Este ceva ce nu am mai spus nimănui niciodată până acum, iar camera asta mă face să mă simt ca într-un confesional. Simt că pot să o spun, mai ales că sunt între prieteni. Chestia e că, după părerea mea, regina este o femeie foarte atrăgătoare. Adică, eu cred că are treizeci și trei de ani acum și asta înseamnă cam cu cinci ani mai mult decât caut eu de obicei, dar aș putea să fac o excepție în cazul ei. Are ceva nebunatic în ea, nu credeți? Aș zice că are nevoie de puțină încălzire, dar odată ce i-ai slăbit corsetul...

— Domnule Avery, spuse sergentul. Este un caz serios. Puteți să vă abțineți?

— A, vă rog! zise Charles, lăsându-se din nou pe spate și încrucișându-și brațele. Cyril, răspunde-i domnului înainte să ne bage la pârnaie pe amândoi.

— Dar nu m-a întrebat nimic, am protestat eu.

— Nu-mi pasă. Răspunde-i!

M-am întors spre sergent cu o privire uimită pe chip.

— Cyril, te-a abordat cineva vreodată să te întrebe unde ați fi putut fi tu și Julian la o anumită oră?

— Nu, domnule sergent.

— Și cine știa că mergeați la Palace Bar azi?

— Eu n-am știut până ce nu am ajuns acolo.

— Dar Julian știa?

— Da, el a plănuit totul.

— Poate că el a vândut pontul către IRA, sugeră Charles.

— De ce ar face asta? întrebă sergentul Cunnane, uitându-se la el de parcă era un cretin absolut.

— Aveți dreptate. N-ar avea niciun sens. Continuați!

— Și domnișoara Simpson, Bridget, continuă sergentul. Și ea trebuie să fi știut?

— Presupun că da.

— Dar prietena ei, domnișoara Muffet?

— Domnișoara Muffet? am spus eu, holbându-mă la el. Numele de familie al lui Mary-Margaret este Muffet?

— Da.

Încercam să nu râd. Nu părea deloc „standardul” ei.

— Chiar nu am habar ce știa sau ce nu știa, am spus eu.

Se auzi o bătaie în ușă, un Gardaí tânăr se uită înăuntru, iar sergentul se scuză, lăsându-ne pe mine și pe Charles singuri în încăpere.

— Deci, începu el, rupând tăcerea după un minut sau două. Ce-ai mai făcut?

— Bine, am spus eu.

— Și școala merge bine?

— Da.

— La serviciu e un iad. Sunt acolo toată ziua și jumătate din noapte. Ți-am spus că urmează să mă însor din nou?

— Nu, am spus eu surprins. Când?

— Săptămâna viitoare. Cu o fată foarte drăguță numită Angela Manningree. Un ditamai pieptul și picioare până în gât. Douăzeci și șase de ani, lucrează în serviciile publice, Departamentul de Educație, sau cel puțin asta face până la nuntă. Destul de inteligentă de fapt, ceea ce, de altfel, apreciez la o femeie. Trebuie să o întâlnești și tu la un moment dat.

— Voi fi invitat la nuntă? am întrebat eu.

— O, nu, spuse el, clătinând din cap. O să fie un eveniment destul de restrâns. Doar prietenii și familia. Dar o să mă asigur să ți-o prezint în vacanța viitoare. Nu știu care va fi relația ta cu Angela. N-o să fie mama ta vitregă sau mama ta vitregă adoptivă. Este un mister. S-ar putea să trebuiască să mă consult cu cineva din domeniul legal ca să aflu termenul corect. Max este cel mai bun avocat pe care îl cunosc, dar bănuiesc că acum nu este momentul cel mai potrivit. Ai o tăietură deasupra ochiului, apropo. Știai asta?

— Da, știam.

— Vreunul dintre răpitori ți-a făcut asta când te-ai luptat curajos să îți salvezi prietenul din strânsoarea lor?

— Nu, am spus eu. O bătrână m-a lovit cu umbrela.

— Te-a lovit, nu glumă!

Ușa se deschise din nou și sergentul Cunnane intră înapoi, frunzărind niște pagini pe care le ținea în mână.

— Cyril, spuse el. Julian mai avea o *paramour*⁽²⁰⁾ în afară de această fată Bridget?

— O ce?

— O prietenă.

— Nu, am spus eu. Nu din câte știu eu, cel puțin.

— Chestia e că am descoperit o serie de scrisori în camera voastră, adresate lui Julian. Sunt destul

de... sugestive ca stil. Erotice, știi? Chestii obscene. Despre ce simte fata asta pentru el și lucrurile pe care vrea să le facă împreună cu el. Problema este că nu sunt semnate.

Mă uitam la masă și încercam să mă gândesc la orice aș putea face ca să nu îmi ia foc fața.

— Nu știi nimic despre ele, am spus eu.

— Hai să îți spun ceva! Dacă doamna Cunnane ar avea jumătate din imaginația fetei ăsteia, m-aș pensiona anticipat.

Atât el, cât și Charles izbucniră în râs, iar eu mă uitam la pantofii mei, rugându-mă ca interviul să se termine mai repede.

— Oricum, asta pare destul de inofensiv, spuse el. Probabil nu are nicio legătură cu răpirea. Totuși trebuie să urmărim fiecare pistă. El dădu paginile și mai citi ceva, mișcându-și buzele pe măsură ce ochii îi licăreau peste cuvinte și în cele din urmă se încruntă când ajunse la ceva ce nu înțelegea. Ce credeți că înseamnă asta? întrebă el, arătându-i scrisoarea lui Charles și făcând semn spre ceva, iar tatăl meu adoptiv îi șopti ceva în ureche. Pe toți sfinții! spuse sergentul, clătinând capul, nevenindu-i să creadă. N-am mai auzit de așa ceva. Ce fel de femeie ar face așa ceva?

— Cel mai bun gen de femeie, spuse Charles.

— Doamna Cunnane nu ar face-o în mod sigur, dar ea este din Roscommon. Ei bine, oricine ar fi fata asta, vrea s-o facă cu Julian Woodbead.

— Ah, tinerețea, spuse Charles oftând.

— Pot să plec acum? am întrebat eu.

— Da, poți, spuse sergentul Cunnane, adunându-și hârtiile. Voi păstra legătura dacă mai am întrebări. Și nu-ți face griji, tinere Cyril, facem tot ce putem să îl găsim pe prietenul tău.

Am ieșit din cameră și m-am uitat pe hol, după Bridget și Mary-Margaret, dar nu erau nicăieri, așa că l-am așteptat pe Charles, care păru surprins să mă vadă încă stând acolo; am ieșit împreună pe strada Pearse.

— Ei bine, la revedere, spuse el, dându-mi mâna. Pe data viitoare!

— Succes cu nunta! i-am urat eu.

— Amabil din partea ta! Sper să îl găsească pe prietenul tău. Îmi pare rău pentru Max. Chiar îmi pare. Dacă aş avea un fiu şi l-ar răpi IRA, aş fi extrem de supărat. La revedere, Cyril!

— La revedere, Charles!

Şi apoi am luat-o la dreapta şi am traversat drumul până pe podul străzii O'Connell, înapoi în direcţia colegiului Belvedere, unde, eram convins, aveam să îndur alte pedepse.

— Păcate mici şi obișnuite —

După ce au trimis instrucţiuni despre unde trebuiau lăsate cele 100.000 de lire, răpitorii şi-au exprimat dezamăgirea cu privire la faptul că nu le-au primit trimitând marţea următoare degetul mic de la piciorul stâng al lui Julian la casa din Dartmouth Square. Într-un gest de o cruzime inutilă, ei au adresat pachetul pe numele lui Alice, sora lui mai mică. Fata, desfăcând hârtia de împachetat îmbibată în sânge, probabil că a fugit urlând afară din casă cu acelaşi gen de isterie pe care îl manifestase în timpul acelui incident fără explicaţie din urmă cu şapte ani.

*Vrem banii, sau data viitoare va fi ceva mai rău.
Toate cele bune.*

Drept replică, Max a publicat o declaraţie în care spunea că nu poate strânge suma necesară într-un interval atât de scurt, o aserţiune care fu imediat contrazisă de *Dublin Evening Mail*, care susţinea că lichidităţile lui valorau peste jumătate de milion de lire care puteau fi retraşi de la bancă cu un aviz de doar douăzeci şi patru ore. Elizabeth Woodbead, mama lui Julian şi fosta amantă a tatălui meu adoptiv, apăru la televizor la ştiri cu lacrimile şiroaie pe obraji, implorând pentru eliberarea fiului

său. Purta un colier mare la gât și unii dintre băieții din clasa mea speculau că acesta conținea de fapt degetul rupt al lui Julian, o variantă care mi se părea prea dezgustătoare ca să mă gândesc la ea.

Trei zile mai târziu sosi un al doilea pachet, lăsat peste noapte la ușa din fața casei familiei Woodbead, iar de data asta au așteptat să vină poliția înainte să-l deschidă. Înăuntru era degetul mare de la mâna dreaptă a lui Julian. Max a refuzat din nou să plătească și la colegiul Belvedere mai mulți elevi s-au adunat în camera mea, locul oficial de pelerinaj pentru cei interesați de caz, să dezbată de ce acesta era un tată atât de insensibil.

— Este un zgârcit, evident, spuse James Hogan, un băiat neobișnuit de înalt, despre care se știa că are o pasiune serioasă pentru actrița Joanne Woodward, cea cu care avea o relație unilaterală prin poștă de mai bine de un an. Imaginați-vă: să nu-ți pese că propriul fiu a fost mutilat!

— Nu prea e mutilare, spuse Jasper Timson, un cântăreț la acordeon priceput, care avea camera lângă a noastră și care mă enerva aproape mereu pentru că găsea adesea motive să vorbească singur cu Julian.

Odată intrasem în camera noastră și i-am găsit stând unul lângă altul pe patul lui Julian, cu o sticlă de votcă între ei, râzând cu atâta poftă, încât gelozia mea aproape izbucnise într-o bătaie.

— Și cred că Julian poate să supraviețuiască doar cu nouă degete la picioare și nouă degete la mâini.

— Jasper, ideea nu este dacă poate supraviețui sau nu, am spus eu, gata să îl atac dacă mai continua să vorbească fără să gândească. Trebuie să fie groaznic pentru el. Să nu mai zic că e și dureros.

— Julian e un tip dur.

— De-abia îl cunoști.

— Se întâmplă să îl cunosc destul de bine.

— Ba nu. Nu ești colegul lui de cameră.

— Știu că este genul de tip care, dacă ar da cuiva sărutul vieții, ar folosi limba.

— Retrage-ți cuvintele, Timson!

— Ia mai taci din gură, Cyril! Nu ești nevasta lui, așa că nu te mai purta ca și când ai fi!

— Ai observat că bucățile tăiate devin din ce în ce mai mari? Întrebă James. Mă întreb dacă chestia lui este mai mare decât degetul mare de la mână.

— Este *cu mult* mai mare, am spus eu, fără să mă gândesc, iar toți se holbară la mine, neștiind cum să reacționeze la acest anunț intim. Ei bine, împărțim aceeași cameră, am spus eu, roșind puțin. Și, oricum, chestiile alea sunt mereu mai mari decât degetele mari.

— A lui Peter nu e, spuse Jasper, gândindu-se la colegul său de cameră, Peter Trefontaine, același despre care Julian pomenise referindu-se la curbura curioasă a chestiei sale în acea după-amiază fatidică din Palace Bar. Este minusculă. Și cu toate astea și-o flutură mereu prin camera noastră de parcă ar avea ceva de care să fie mândru.

A treia livrare veni exact la o săptămână după răpire și, în cel mai crud gest al lor de până atunci, cutia conținea urechea dreaptă a lui Julian.

„Acum arată exact ca ta-su”, scria pe nota de pe spatele unei vederi John Hinde, cea cu cei doi copii roșcați care stau de-o parte și de alta a unui măgar încărcat cu gazon în terenurile mlăștinoase din Connemara.

Acesta este ultimul nostru avertisment.

Dacă nu ne primim banii, data viitoare o să vă trimitem capul lui.

Așa că plătiți-ne acum și vă urăm un weekend plăcut.

Se ținut o a doua conferință de presă, de data aceasta în hotelul Shelbourne și oricâtă simpatie ar fi avut presa pentru Max, aceasta dispăruse în mod evident, acum că Julian fusese lipsit de trei părți ale corpului. Sentimentul general, reflectat pe larg în țară, era că Max Woodbead era un bărbat care aprecia banii mai mult decât pe propriul copil și națiunea era atât de furioasă, încât fusese deschis un

cont la Banca Irlandei unde oamenii puteau să doneze din banii lor pentru a aduna suma necesară răscumpărării. Se părea că deja se adunase aproape jumătate din suma cerută. Speram doar ca Charles să nu fi fost pus să îl administreze.

— Am auzit multe critici în ultima vreme cu privire la acțiunile mele în această chestiune, spuse Max, stând drept la conferința de presă și purtând o cravată Union Jack ca să ațâțe și mai mult spiritele. Dar o să înghețe iadul așteptând să dau un penny din banii mei câștigați din greu unui grup de republicani denaturați care își închipuie că-și vor impune cauza răpind și torturând un adolescent. Dacă ar fi să le dau ce vor, ar folosi banii doar ca să cumpere arme și bombe pe care să le folosească împotriva forțelor britanice care ocupă pe bună dreptate terenul de la nord de graniță și ar risca, într-o asemenea situație, să fie relocate în sud. Puteți să-mi faceți fiul bucățele, adăugă el, întrucâtva necugetat, și să mi-l trimiteți înapoi prin poștă într-o sută de plicuri și tot nu voi ceda solicitărilor voastre. După asta urmă o pauză lungă, iar el foșni câteva hârtii din fața lui — evident că se abătuse de la scenariul inițial — și începu din nou să vorbească. Sigur că nu vreau să faceți asta cu adevărat, spuse el. Vorbeam metaforic.

În tot acest timp, cea mai mare căutare din istoria statului era condusă de sergentul Cunnane, iar Julian devenise, într-o săptămână, poate cea mai cunoscută persoană din Irlanda. Gardaí din fiecare comitat urmau piste, verificau ferme și hambare părăsite pentru orice le-ar fi putut oferi un indiciu despre unde ar fi putut fi răpitorii, dar fără vreo izbândă.

Școala continua ca de obicei, iar preoții insistau să ne rugăm înainte de fiecare lecție pentru colegul nostru de clasă care lipsea, ceea ce însemna opt rugăciuni pe zi, fără a include binecuvântările obișnuite de dimineața și seara. Părea însă ca și când Dumnezeu fie nu asculta, fie era de partea IRA. Bridget dădu un interviu pentru *Evening Press*, în care a spus că ea și Julian *aveau o relație foarte apropiată* și că ea nu avusese niciodată un prieten

care să fi fost la fel de politicos sau respectuos ca el. „Nici măcar o dată nu a încercat să profite de mine”, spuse ea printre sughițuri, iar eu mă așteptam să îi crească nasul, atât de scandaloase erau minciunile lor. „Nu cred că asemenea gânduri impure i-au trecut vreodată prin minte.”

În nopțile în care eram singur în camera noastră, cu o mână la ceafă și cealaltă în partea din față a pantalonilor de pijama, în timp ce stăteam în patul lui Julian și mă holbam la tavan, am început să accept cine eram. De când mă știam eram diferit de ceilalți băieți. Era ceva în mine care tânjea pentru prietenia intimă și aprobarea colegilor mei în feluri diferite față de ceilalți. Era o boală pe care preoții o menționau din când în când ca pe unul dintre cele mai mari păcate dintre toate și ne spuneau că orice băiat suficient de viclean cât să aibă gânduri desfrânate despre alt băiat va ajunge, în mod sigur, direct în iad și își va petrece eternitatea acolo, arzând în focurile aprige, în timp ce Diavolul va sta lângă el râzând și împungându-l cu tridentul său. Adormisem de atâtea ori în camera aceea, cu mintea plină de fantezii aprinse despre Julian, al cărui cap dormea pe pernă la nici trei metri de al meu, cu gura pe jumătate deschisă în timp ce visa, dar acum fanteziile mele nu erau sexuale, ci macabre. Mă gândeam la ce i-ar fi putut face răpitorii lui în clipa aceea, ce parte a corpului mai urmau să taie și cât de groaznic trebuie să fi fost pentru el de fiecare dată când luau fierăstrăul sau un clește și i le aplicau pe trup. Mereu știusem că Julian este un curajos, un tip optimist și vesel care nu s-ar lăsa copleșit de lume, dar ce băiat de cincisprezece ani ar putea să treacă printr-un asemenea supliciu și să rămână aceeași persoană?

După acest îndelung zbucium sufletesc m-am hotărât să mă duc la spovedanie. M-am gândit că poate, dacă mă rugam pentru eliberarea lui și îmi mărturiseam păcatele, atunci Dumnezeu ar fi putut să se milostivească de prietenul meu. Nu aveam să merg la biserică la Belvedere, unde preoții m-ar fi

recunoscut și poate că ar fi încălcat secretul spovedaniei ca să mă exmatriculeze. În schimb, am așteptat până la sfârșitul săptămânii și m-am aventurat singur în oraș, îndreptându-mă spre strada Pearse și spre biserica mare care se afla lângă gară.

Nu mai fusesem acolo până atunci și eram puțin copleșit de grandoarea locului. Altarul era pregătit pentru slujba de a doua zi și lumânările erau aprinse în rânduri de câte douăsprezece sau mai multe, pe suporturi de alamă. Costa un penny să aprinzi una și am aruncat două jumătăți de penny într-o cutie înainte să iau una și să o pun pe primul rând din mijloc, uitându-mă cum flacăra licărea pentru câteva clipe înainte să se stabilizeze. Am îngenuncheat pe podeaua dură, am spus o rugăciune, ceva ce nu mai făcusem până atunci cu solemnitate. „Te rog, nu-l lăsa pe Julian să moară!”, l-am rugat pe Dumnezeu. „Și, te rog, oprește-mă să mai fiu homosexual!” Doar când m-am ridicat și am plecat, am realizat că spusesem două rugăciuni, așa că m-am întors și am aprins o a doua lumânare. Asta mă mai costă un penny.

Prin strane erau împrăștiați vreo șase oameni, cu privirile pierdute, toți bătrâni, iar eu am trecut pe lângă ei, căutând un confesional cu o lumină aprinsă. Când am găsit, am intrat, închizând ușa în spatele meu și am așteptat în întuneric să se deschidă grilajul.

— Binecuvântează-mă, părinte, pentru că am păcătuît, am spus eu încet când grilajul se deschise, o rafală de miros corporal venind spre mine cu atâta forță, încât m-am dat în spate și m-am dat cu capul de perete.

Trecuseră trei săptămâni de la ultima mea spovedanie.

— Câți ani ai, fiule? întrebă vocea de partea cealaltă, care părea destul de în vârstă.

— Paisprezece, am spus eu. Luna viitoare fac cincisprezece.

— Băieții de paisprezece ani trebuie să vină mai des la spovedanie decât la fiecare trei săptămâni,

spuse el. Știu cum sunteți voi. În fiecare minut din fiecare zi faceți rele. Îmi promiți că pe viitor o să te duci mai des?

— Da, părinte!

— Bun băiat. Acum ce păcate ai să îi mărturisești Domnului?

Am înghițit cu noduri. De la prima mea comuniune, din urmă cu șapte ani, mersesem destul de regulat la spovedanie, dar nu spusesem niciodată adevărul. La fel ca toți ceilalți, adunam pur și simplu o colecție de păcate obișnuite, decente și le recitam fără să mă gândesc prea mult înainte să accept penitența obligatorie de zece Ave Maria sau Tatăl nostru după aceea. Cu toate astea, azi îmi promisesem că voi fi sincer. Aveam să mărturisesc totul și dacă Dumnezeu era de partea mea, dacă Dumnezeu exista cu adevărat și îi ierta pe oamenii care erau cu adevărat chinuiți de remușcări, atunci el mi-ar fi recunoscut vina și l-ar fi eliberat pe Julian fără să mai permită să pățească ceva.

— Părinte, în ultima lună am furat de șase ori dulciuri dintr-un magazin local.

— Sfinte Dumnezeule! spuse preotul, consternat. De ce ai făcut asta?

— Pentru că îmi plac dulciurile, am spus eu. Și nu mi le pot permite.

— Ei bine, bănuiesc că are logică. Și spune-mi, cum ai făcut-o?

— În spatele tejghelei lucrează o femeie bătrână, am spus eu. Și nu face decât să stea acolo și să citească ziarul. Este ușor să iau lucruri fără ca ea să observe.

— Este un păcat groaznic, spuse preotul. Îți dai seama că biata femeie din asta trăiește?

— Da, părinte.

— Promiți să nu mai faci niciodată așa ceva?

— Da, părinte.

— Bine, atunci. Bun băiat. Altceva?

— Da, părinte, am spus eu. La școala noastră este un preot de care nu îmi place foarte mult și în mintea mea îi spun Sula.

— Cum?

— Sula.

— Și ce Dumnezeuului înseamnă asta?

— Nu știi, părinte? am întrebat eu.

— Dacă știam, te mai întrebam?

Am înghițit cu greu.

— Este un alt cuvânt pentru... știți... pentru o chestie.

— O chestie? Cum adică o chestie? Ce gen de chestie?

— O chestie, părinte, am spus eu.

— Nu știi despre ce vorbești.

M-am aplecat și am șoptit prin grilaj.

— Un penis, părinte.

— Dumnezeule mare! repetă el. Te-am auzit bine?

— Dacă ați crezut că am spus penis, atunci da, părinte, m-ați auzit bine.

— Păi, asta am crezut că ai spus. De ce Dumnezeuului i-ai spune unui preot de la școala ta Penis? Cum ar putea el să fie un penis? Un om nu poate să fie un penis, poate să fie doar om. Pentru mine nu are sens deloc.

— Îmi pare rău, părinte. De aceea mă spovedesc.

— Ei bine, orice ar fi, nu mai face asta! Spune-i pe nume și respectă-l! Sunt sigur că îi tratează bine pe băieții de la școala ta.

— Ba nu, părinte! Este rău și mereu ne bate. Anul trecut a băgat un băiat în spital pentru că a strănutat prea zgomotos în clasă.

— Nu contează! Spune-i pe numele corect, altfel nu va exista iertare pentru tine, mă înțelegi?

— Da, părinte.

— Bine, atunci. Aproape că mi-e teamă să întreb, dar mai e și altceva?

— Da, părinte.

— Bine, continuă. O să mă țin de scaun.

— Este puțin cam delicat, părinte, am spus eu.

— Pentru asta există confesionalul, fiule, spuse el. Nu te teme, nu vorbești cu mine, vorbești cu

Dumnezeu. El vede totul și aude totul. Nu poți avea secrete față de El.

— Atunci trebuie să spun, părinte? am întrebat eu. Nu va ști oricum?

— Ba da. Dar vrea să spui cu voce tare. Ca să îți asumi.

Am tras adânc aer în piept. Trebuia să o fi spus de mult, dar iată-mă aici.

— Cred că sunt puțin ciudat, părinte, i-am spus. Ceilalți băieți din clasa mea mereu vorbesc despre fete, dar eu nu mă gândesc deloc la fete, mă gândesc doar la băieți și mă gândesc despre cum aș putea să le fac tot felul de lucruri deochete, cum ar fi să îi dezbrac de toate hainele și să îi sărut peste tot și să mă joc cu chestiile lor și este un băiat care este prietenul meu cel mai bun și doarme în patul alăturat și mă gândesc la el tot timpul și uneori când doarme, îmi dau jos pijamaua și mă frec și fac mizerie în pat și chiar după ce fac asta și mă gândesc că aș putea să adorm încep să mă gândesc la alți băieți și la toate lucrurile pe care vreau să le fac cu ei și, părinte, știi ce e aia o felație... Am început să scriu povești despre băieții care îmi plac și mai ales despre prietenul meu Julian și am început să folosesc astfel de cuvinte și...

Se auzi o bufnitură groaznică din partea opusă și am ridicat privirea, speriat. Umbra preotului din întuneric dispăruse și în locul său strălucea o rază de lumină de sus.

— Dumnezeule, tu ești? am spus eu, privind sus, spre sursa luminii. Sunt eu, Cyril.

Din afara confesionalului se auzeau strigăte și am deschis ușa să trag cu ochiul afară. Preotul căzuse din cutia lui și zăcea pe podea, strângându-și pieptul. Trebuie să fi avut cel puțin optzeci de ani și enoriașii se aplecau deasupra lui, strigând după ajutor în timp ce chipul său începea să se albăstrească. Una dintre dalele de pe podea se spărsese în două lângă capul lui. M-am uitat în jos la el, cu gura deschisă de uimire și el ridică încet un deget noduros spre mine. Buzele i se desfăcură și

am văzut cât de galbeni îi erau dinții în timp ce saliva i se scurgea pe bărbie.

— Părinte, sunt iertat? am întrebat eu, aplecându-mă peste el, încercând să ignor putoarea respirației sale. Îmi sunt iertate păcatele?

El își dădu ochii peste cap, trupul i se scutură puternic, scoase un urlet și asta fu tot, se duse.

— Dumnezeu să ne binecuvânteze, părintele a murit, spuse un bărbat în vârstă care era în genunchi pe podea, sprijinind capul preotului.

— Credeți că m-a iertat? am întrebat eu. Înainte să-și dea duhul, adică?

— Da, sunt sigur de asta, spuse bărbatul, luându-mă de mână și lăsând capul preotului să cadă destul de tare pe podeaua de marmură, un mic sunet răsunând prin biserică. Și ar fi fericit să știe că ultima lui faptă pe acest pământ a fost să împărtășească bunătatea lui Dumnezeu.

— Mulțumesc, am spus eu, simțindu-mă înveselit de asta.

Am plecat din biserică în timp ce bărbații de pe ambulanță intrau înăuntru. Era o zi neobișnuit de însorită și, ca să spun adevărul, mă simțeam absolvit, chiar dacă știam că sentimentele pe care le ținusem în mine nu aveau să dispară prea curând.

Dimineața următoare, m-am trezit cu vestea că Julian fusese găsit. Un grup de ofițeri din Trupele Speciale urmăse niște piste care îl conduseră la o fermă din Cavan și el a fost descoperit într-o baie, iar cei trei răpitori dormeau afară. Unul a fost ucis în urmărire și ceilalți doi au fost arestați. Fără un deget de la picior și unul de la o mână și cu o ureche lipsă, restul trupului era întreg și fusese dus la un spital să se recupereze.

Dacă aș fi fost o persoană mai religioasă, aș fi putut să cred că Dumnezeu îmi răspunsese la rugăciuni, dar realitatea era că înainte să mă duc la culcare în seara aceea deja mai comiseseam câteva păcate, așa că am lăsat totul pe seama muncii făcute temeinic de detectivii de la An Garda Síochána. Mi se părea cea mai convenabilă explicație.

1966
În casa reptilei

— Asemenea unor perne moi —

Deși rutina zilnică era groaznic de monotonă, uneori, familiaritatea sa mi se părea ciudat de consolatoare. În fiecare dimineață, ceasul suna la șase fix și înainte să mă ridic din pat la și un sfert mă angajam într-un onanism ușor. Dacă eram primul la baia comună, nu exista riscul să se răcească apa și când ieșeam, cu pieptul gol și un prosop înfășurat pe talie, mă aștepta Albert Thatcher în chiloți, tânărul contabil din camera de alături, cu o expresie somnoroasă, ceea ce nu era cel mai dezagreabil mod de a-mi începe ziua. De mai bine de un an, Albert și cu mine eram chiriași în casa unei văduve în vârstă, doamna Hogan, de pe strada Chatham. Veniserăm la distanță de câteva săptămâni unul de celălalt și, în general, ne înțelegeam destul de bine. Clădirea în sine avea un design destul de bizar. Un apartament fusese cumpărat de răposatul soț al doamnei Hogan în urmă cu treizeci de ani drept proprietate de închiriat și după moartea lui fusese îndepărtat un perete despărțitor pentru a crea două dormitoare la etaj. Totuși doamna Hogan și fiul ei locuiau în casa de alături – ea fiind complet mută, iar el complet orb – și, cu toate astea, ei ne monitorizau când veneam și când plecam cu eficiența unei agenții guvernamentale de informații. Asemenea gemenilor lipiți, ei doi nu erau văzuți niciodată despărțiți, brațul lui Henry era permanent atașat de mâna mamei sale în timp ce îl conducea la slujbă și înapoi în fiecare dimineață și de-a lungul străzii pentru plimbarea lui de seară.

În rarele ocazii în care se aventurau la etaj, venind după chiria întârziată, poate, sau aducând cămășile pe care doamna Hogan le călca la prețul de doi pence pentru cinci, le auzeam cele patru picioare urcând încet pe scări, muta conducând orbul, iar Henry, ce părea să nu fie interesat de nimic, puneă întrebările la care mama lui, o băgăreață înrăită, căuta răspuns.

— Mama spune că marțea trecută s-au auzit zgomote ciudate de la etaj, spuse el odată pe un ton firesc, în timp ce doamna Hogan încuviința intens, întinzând gâtul ca să vadă dacă aveam plante de marijuana crescând în sufragerie sau prostituate care dormeau în unul din paturile noastre. Mamei nu îi plac zgomotele ciudate. O tulbură teribil.

— Nu se poate să fi fost noi, am răspuns eu. Marțea trecută am fost la cinema să îl văd pe Steve McQueen în *The Sand Pebbles* și Albert dansa la Astor Ballroom în Dundrum.

— Mama spune că n-a putut să doarmă din cauza zgomotelor, insistă Henry, dându-și ochii peste cap de parcă încercau să se agațe de ceva care i-ar putea reda văzul. Mamei nu îi place să fie ținută trează. Mama are nevoie de somn.

— Nici tu n-ai putut să dormi, Henry? întrebă Albert de unde era întins pe canapea, citind *Zbor deasupra unui cuib de cuci*, iar nefericitul tânăr tresări surprins, întorcând capul în direcția vocii. Poate că nu era conștient că altcineva era în cameră.

— Când mama e trează și eu sunt treaz, răspunse el, acum jignit, de parcă îl acuzasem că era un fiu rău. Este chinuită de hemoroizi. Când se inflamează, niciunul dintre noi nu pune geană pe geană.

Zgomotele în chestiune erau, cel mai probabil, nu provocate de mine, ci de Albert, care era destul de afemeiat și rareori trecea o săptămână fără să aducă o fată acasă pentru ceea ce el numea „o palmă și-o giugiuleală și puțină conversație”, o tortură pentru mine, pentru că tăblia patului său era prost fixată de partea cealaltă a zidului meu și asta însemna că atunci când călărea o fată, loviturile nesfârșite mă țineau treaz, la fel cum trântii doamnei Hogan o împiedicau să doarmă. Trebuie să recunosc că eram și puțin atras de Albert, ceea ce nu mă ajuta deloc, dar asta doar pentru că locuiam aproape și nu de altceva, deoarece era extraordinar de arătos.

Ieșeam din casă în fiecare dimineață la ora șapte și jumătate și mă îndreptam spre Departamentul de Educație situat pe strada Malborough, oprindu-mă

doar pentru o cană de ceai și un biscuit cu fructe și, de obicei, ajungeam la biroul de la primul etaj până la opt și un sfert. Lucram acolo deja de trei ani – cam de când plecasem de la colegiul Belvedere în culmea mediocrității. Obținusem acest post datorită bunăvoinței Angelei, cea de-a treia fostă soție a tatălui meu – așa am convenit că ar trebui să mă refer la ea când venea vorba –, care fusese o figură populară la departament până la căsătoria ei cu Charles când, după cum dicta legea, a fost forțată să se retragă.

Lucrurile se terminaseră prost între ei doi, la mai puțin de un an după nunta lor când, într-un act de generozitate atipică, Charles m-a invitat să îi însoțesc în sudul Franței pentru o vacanță de două săptămâni. O mai văzusem pe Angela doar o dată înainte de excursie, dar din clipa în care am sosit la Nisa, ne-am înțeles foarte bine. De fapt, atât de bine, încât m-am trezit într-o dimineață cu ea în pat, lângă mine, goală ca în ziua în care se născuse și întrucât și eu eram gol, toată scena s-a transformat într-un fel de mascaradă din West End. Am țipat surprins și, când am auzit ușa deschizându-se, am alergat spre adăpostul dulapului până când Charles a deschis ușile și m-a găsit ascuns înăuntru.

— Știi ce este ciudat, Cyril? spuse el cu cel mai stins ton, în timp ce eu eram ghemuit în colț, acoperindu-mi zona inghinală cu mâinile. Aș fi avut mult mai mult respect pentru tine dacă aș fi intrat aici și te-aș fi găsit trăgându-i-o-n cur. Dar nu, tu nu vei fi niciodată așa, nu? Tu doar fugi și te ascunzi. Un adevărat Avery nu ar face niciodată asta.

Eu nu am spus nimic, ceea ce părea să îl dezamăgească și mai mult, iar el își îndreptă apoi furia spre Angela, care încă era în pat, cu cearșaful căzut până la talie, expunându-i sânii. Părea plictisită de întreaga scenă și își mângâia sfârcul stâng cu un deget, sugestiv, în timp ce fluiera disonant „You’ve Got To Hide Your Love Away”. A urmat o ceartă, prea anostă ca să o țin minte, iar urmarea a fost că la întoarcerea în Dublin s-au

despărțit și s-a trimis o cerere spre tribunalul din Londra pentru un divorț rapid. (Charles fusese prevăzător și se căsătorise în Anglia, anticipând o astfel de eventualitate. Până la urmă, istoria lui cu căsătoria nu era una exemplară.) Totuși, între timp, eu leneveam și nu făceam mare lucru cu timpul meu, iar Angela a încercat să se revanșeze pentru că mă umilise și a pus o vorbă bună pentru mine la foștii săi angajatori. Am primit un telefon, în care eram invitat la un interviu, care m-a cam surprins pentru că omisese să mă anunțe, între timp, și, fără să mă gândesc pentru o clipă că mi-ar plăcea să fiu funcționar public, m-am trezit într-o dimineată că exact asta eram.

Munca în sine era incredibil de plictisitoare și colegii erau cam enervanți, motoarele zilelor lor fiind alimentate de bârfe mărunte și politică. Biroul în care lucram era mare și avea un tavan înalt, cu un șemineu vechi de piatră în mijlocul unui perete. Deasupra lui atârna un portret al ministrului, fără cele două bărbii ale sale. Câte un birou se afla în fiecare dintre cele patru colțuri, ocupanții erau cu fața spre mijlocul încăperii unde exista o masă, teoretic pentru ședințe de departament, dar care, de fapt, era folosită foarte rar.

Presupusul nostru lider era domnișoara Joyce, care lucrase în departament ca funcționar public încă de la fondarea acestuia, cu patruzeci și cinci de ani în urmă, în 1921. Avea șaiszeci și trei de ani și, asemenea răposatei mele mame adoptive, era o fumătoare înrăită, preferând Chesterfield obișnuite (roșu), pe care le importa din Statele Unite în cutii de câte o sută și le depozita într-o cutie de lemn elegant sculptată, de pe biroul ei, cu o ilustrație a regelui Siamului pe capac. Deși biroul nostru nu permitea multe amintiri personale, ea păstra două postere lipite pe peretele de lângă ea în apărarea adicției sale. Primul o afișa pe Rita Hayworth într-un pulover cu dungi și o bluză albă, părul ei roșu și bogat prăvălindu-i-se pe umeri, spunând: „TOȚI PRIETENII MEI ȘTIU CĂ CHESTERFIELD E

MARCA MEA” și ținând o țigară aprinsă în mână stângă, privind în zare, unde Frank Sinatra sau Dean Martin își promiteau plăcere probabil, anticipând aventurile erotice care urmau să aibă loc. Al doilea, ușor îndoit la colțuri și cu o urmă observabilă de ruj pe fața subiectului, îl înfățișa pe Ronald Reagan care stătea la un birou plin de cutii de țigări, iar o țigară Chesterfield îi atârna artistic de buze. „Tuturor prietenilor mei le trimit Chesterfield, este cel mai fericit Crăciun pe care îl poate avea un fumător – Chesterfield mediu plus, fără gust neplăcut”, scria pe el, iar Reagan împacheta cutii în hârtie festivă pentru cei ca Barry Goldwater și Richard Nixon, care cu siguranță că erau încântați să le primească.

Domnișoara Joyce stătea în colțul din dreapta mea, partea din cameră cu cea mai bună lumină, iar în colțul din stânga era domnișoara Ambrosia, o femeie tânără, incredibil de proastă și aiurită, de vreo douăzeci și cinci de ani, căreia îi plăcea să mă șocheze flirtând scandalos și relatând regulat despre multitudinea ei de relații sexuale. În general, avea cel puțin cinci bărbați la îndemână, pe oricine, de la barmani la dansatori de bal independenți, jochei până la pretendenți ai tronului rusesc și nu avea nicio rușine să îi jongleze ca într-o reprezentație de nimfomanie. În fiecare lună, fără excepție, exista o zi în care ea plângea la biroul ei, pretinzând că se „stricase” și că acum niciun bărbat nu o va mai dori, dar de obicei până la ora ceaiului se ridica brusc, mergea la toaleta femeilor și se întorcea cu o expresie ușurată, informându-ne că mătușa ei Jemima venise în vizită pentru câteva zile și nu fusese niciodată mai bucuroasă să o vadă. Asta m-a uimit și odată am întrebat-o unde locuia mătușa ei Jemima, pentru că părea să aibă obiceiul de a veni în Dublin în fiecare lună pentru câteva zile. Colegii mei izbucniseră în râs, iar domnișoara Joyce ne mărturisi că și ea avusese odată o mătușă Jemima, dar ultima oară o vizitase în timpul celui de-al Doilea Război Mondial și că nu îi ducea deloc lipsa.

Ultimul membru al grupului nostru, domnul Denby-Denby, stătea vizavi de mine și adesea, când îmi ridicam ochii, îl găseam privindu-mă cu intensitatea unui criminal în serie, care se gândea cum să îi scoată mai eficient măruntaiele victimei sale. Era un tip destul de înflăcărat, pe la cincizeci și ceva de ani, care purta sacouri colorate și papioane assortate și care, în exprimare și maniere, se conforma stereotipului tradițional al unui homosexual, deși, desigur, nu ar fi recunoscut o astfel de orientare. Își purta părul în stil bufant și avea o nuanță curioasă de galben bolnăvicios, mai degrabă *chartreuse* decât altceva, contrastând întrucâtva cu sprâncenele sale care erau mai mult de culoarea mălaiului. Din când în când, cu aceeași regularitate a vizitelor mătușii Jemima, el venea la serviciu cu părul mai strălucitor ca niciodată, practic luminescent, iar noi trei ne holbam la el, încercând să nu râdem, iar el ne privea sfidător, provocându-ne să spunem ceva. Într-o după-amiază, aproape că am căzut de pe scaun când a menționat existența unei doamne Denby-Denby în Blackrock și a unui cârd de mici Denby-Denby – nouă la număr! *Nouă!* – pe care el și soția lui îi produsese cu o uimitoare regularitate, de la mijlocul anilor 1930 până la finele anilor 1940. Posibilitatea ca el să se angajeze în coitus cu o femeie m-a luat prin surprindere, dar faptul că o făcuse de cel puțin nouă ori – *nouă!* – a fost aproape prea mult pentru ca mintea mea să conceapă. Asta mi-a dat speranță pentru propriul meu viitor.

— Ia uite-l, spuse domnul Denby-Denby, stând drept pe scaunul său când am intrat pe ușă, în acea dimineată frumoasă de primăvară, inaugurând un sacou pe care mi-l cumpărasem anticipând vremea bună. Douăzeci și unu de ani și n-a fost sărutat niciodată. Domnule Avery, știi de cine îmi amintești? De *Sf. Sebastian* al lui Botticelli, asta e! L-ai văzut vreodată? Trebuie să-l vezi. Domnișoară Joyce, l-ai văzut? Se află la Muzeul de Stat din Berlin. Este gol, în chiloți, cu șase săgeți înfipite în

trup. Absolut divin! Mai există o versiune mai săracă de Il Sodoma, dar nu intră în discuție.

I-am aruncat o privire iritată, întâia din acea zi, și m-am așezat la birou, despăturind exemplarul din *Irish Times*, care mă aștepta în fiecare dimineață. I-am răsfoit paginile, căutând ceva care ar fi putut fi relevant pentru munca noastră. Din prima zi în care sosisem la minister, detestasem prezența domnului Denby-Denby, pentru că, deși era mult mai dezinvolt decât mine, dorința lui de a-și releva adevărata orientare sexuală mă jena, dar îmi crea și confuzie totodată.

— Uită-te la buzele acelea, domnișoară Joyce! continuă el, punând o mână la inimă și fluturând-o peste sacoul său fuchsia de parcă urma să leșine în paroxismul dorinței. Ca niște perne moi. Genul de care dumneata, domnișoară Ambrosia, probabil că visezi să cumperi de la Switzer's dacă ai putea economisi destui bani.

— De ce aș avea nevoie de perne, domnule Denby-Denby? întrebă domnișoara Ambrosia. De parcă nici n-aș sta, adesea, cu capul pe perna altcuiva.

— Ei, auzi la ea! strigă domnul Denby-Denby, iar eu mi-am dat ochii peste cap.

În biroul alăturat erau trei domni liniștiți, domnul Westlicott Senior, fiul său – domnul Westlicott, și nepotul său – domnul Westlicott jr, un triumvirat familial, care demonstra aceeași formalitate ca noi, spunându-și unul altuia „domnul Westlicott” tot timpul, iar eu speram ca unul dintre ei să se pensioneze sau să fie lovit de autobuz ca să mă pot transfera în compania lor. Și poate că unul sau altul m-ar fi putut adopta și aș fi devenit și eu un domn Westlicott; în mod sigur aș fi avut mai mult succes cu adopția a doua oară decât am avut cu prima.

— Mai puțină vorbărie, vă rog, și mai multă muncă, spuse domnișoara Joyce, aprinzându-și o țigară Chesterfield (roșu), dar nimeni n-o luă în seamă.

— Ia spune-ne, domnule Avery, zise domnul Denby-Denby, aplecându-se în față acum, cu coatele pe masă și capul sprijinit în mâini. Ce năzbâtii ai mai făcut în weekend? Pe unde cutreieră un cățeluș așa frumos în ziua de azi, când trage de lesă?

— De fapt, m-am dus la un meci de rugby cu prietenul meu Julian, am răspuns eu, străduindu-mă din răspuțeri să îmi afirm masculinitatea dură. Și duminică am stat acasă și am citit *Portretul artistului în tinerețe*.

— A, eu nu citesc cărți, spuse domnul Denby-Denby, fluturând această remarcă, de parcă aș fi exprimat un interes excentric în simbolismul Orientului Mijlociu sau originile trigonometriei.

— Eu citesc Edna O'Brien, spuse domnișoara Ambrosia, coborându-și vocea, ca să nu o audă vreunul dintre domnii Westlicott și să o raporteze pentru vulgaritate. E promiscuitate pură.

— Să nu-i spui ministrului că citești asta, spuse domnișoara Joyce, suflând un O de fum perfect dintre buze. Era imposibil să nu te holbezi la el în timp ce plutea spre lampa de lumină, evaporându-se încet și furișându-se apoi în plămânii noștri, poluându-i. Doar știi ce crede despre femeile care scriu. Nu vrea să le aibă în programă.

— Nu-i plac nici femeile care citesc, spuse domnișoara Ambrosia. Mi-a spus că cititul le dă idei femeilor.

— Așa este, spuse domnișoara Joyce, încuviințând aprig. Sunt complet de acord cu ministrul în privința asta. Viața mea ar fi fost mult mai ușoară dacă mi s-ar fi permis să rămân analfabetă, dar tata a insistat să învăț să citesc. Tata era un bărbat foarte modern.

— O ador pur și simplu pe Edna O'Brien, declară domnul Denby-Denby, ridicând mâinile în aer entuziasmat. Dacă nu aș fi fost un bărbat cu o căsnicie fericită, m-aș fi putut rătăci în trupul acelei femei ani de-a rândul. Jur în fața Domnului și pe tot ce e bun și sfânt că nu a existat vreodată o femeie mai frumoasă în acest ținut.

— Știi că și-a lăsat soțul? spuse domnișoara Joyce, făcând o grimasă. Ce gen de femeie face așa ceva?

— Una prea bună pentru el, spuse domnișoara Ambrosia. Și eu o să las un soț într-o bună zi. Mereu am simțit că a doua căsătorie va fi mult mai reușită decât prima.

— Ei bine, cred că este destul de șocant, spuse domnișoara Joyce. Mai ales că ea a rămas cu doi copii în întreținere.

— Ori de câte ori mă uit la Edna O'Brien, continuă domnul Denby-Denby, am impresia că vrea să pună pe genunchiul ei fiecare bărbat pe care îl întâlnește și să îi tragă o bătaie bună până când îi arată respectul cuvenit. O, să fii fundul gol de sub acea palmă de alabastru!

Domnișoara Ambrosia scupă puțin ceai afară și până și domnișoara Joyce își permise ceva ce semăna cu un zâmbet.

— Dar *oricum*, spuse el după un moment, clătinând din cap pentru a alunga aceste idei. Ne povesteați despre weekendul duminică, domnule Avery. Spune-mi, te rog, că nu ai avut parte doar de rugby și James Joyce.

— Aș putea inventa ceva dacă dorești, i-am spus eu, lăsând jos ziarul și uitându-mă la el.

— Continuă. Aș vrea să știu ce mici fantezii sordide prind viață în căpșorul ăla al tău. Pun pariu că ar face până și o țigancă să roșească.

Aici avea dreptate. Dacă i-aș fi povestit, fanteziile mele care mă țineau treaz noaptea, cele două femei ar fi leșinat, iar el s-ar fi năpustit prin cameră de poftă. Până la urmă, ucisesem un preot ultima oară când povestisem lucrurile pe care doream să le fac și nu doream să mai am încă o victimă pe conștiință.

— Când aveam douăzeci și unu de ani, continuă papagalul ridicol, privind spre șemineu și încercând ceea ce se putea numi o privire rătăcită, mergeam în oraș în fiecare seară. Nu exista nicio fată în Dublin care să fie în siguranță când eram eu prin preajmă.

— Serios? spuse domnișoara Ambrosia, întorcându-se la el cu o expresie similară cu a mea.

— O, știu la ce te gândești, domnișoară! spuse domnul Denby-Denby. Te uiți la mine acum și te gândești cum ar putea acest bărbat ușor rotunjour, în toamna vieții sale, deși cu o coamă magnifică de păr blond, să fi fost atât de atrăgător pentru fetele de vârsta mea, dar îți jur, dacă m-ai fi văzut în tinerețe, eram un adevărat curtezan. Erau multe fete care se dădeau în vânt după mine. „Încuiați-vă fiicele”, asta spuneau oamenii din Dublin când îl vedeau venind pe Desmond Denby-Denby. Dar acele zile s-au dus, desigur. La fiecare fluture îmbătrânit apare o tânără omidă. Dumneata, domnule Avery, ești acea tânără omidă. Și trebuie să te bucuri de perioada ta larvară, pentru că se va termina mai curând decât te aștepți.

— La ce oră trebuie să fie ministrul la Dáil azi? am întrebat-o pe domnișoara Joyce, sperând să pun capăt acestei conversații, iar ea își deschise jurnalul, trecându-și un deget pe partea stângă a paginii în timp ce își scutura țigara în scrumiera cu prințesa Grace de Monaco.

— La ora unsprezece, spuse ea. Dar în dimineața aceasta îl va însoți domnișoara Ambrosia.

— Nu pot, spuse domnișoara Ambrosia, clătinând din cap.

— De ce, mă rog? întrebă domnișoara Joyce.

— Mătușica Jemima.

— A, spuse domnișoara Joyce, iar domnul Denby-Denby își dădu ochii peste cap.

— Mă duc eu, am spus. E o zi însorită. M-aș bucura să ies din birou.

Ea ridică din umeri.

— Ei bine, dacă ești sigur... spuse ea. M-aș duce chiar eu, doar că nu prea am chef.

— Perfect, am spus zâmbind. Avantajul însoțirii ministrului la Dáil era mersul cu mașina ministerială până la Leinster House, unde puteam să-l las singur cu prietenii lui și să aștept până în clipa în care intra în cameră pentru somnul de după-amiază, când puteam să ies pe ușă și să mă duc direct la cinema,

iar apoi să bea o halbă sau două cu Julian în Palace Bar sau Kehoe's. O zi perfectă.

— Cred că ar trebui să menționez, spuse domnișoara Ambrosia, după câteva minute rare de tăcere când chiar se lucra, că mă gândesc serios să am relații cu un evreu.

Eu beam din cana de ceai în timp ce spunea asta și aproape că am scuipat pe birou. Domnișoara Joyce ridică privirile spre ceruri, clătină din cap și exclamă:

— Sfinții să ne aibă în pază!

Iar domnul Denby-Denby aplaudă și spuse:

— Ce veste minunată, domnișoară Ambrosia! Nimic nu e mai delicios decât un mic evreu. Cum îl cheamă, oare? Anshel? Daniel? Eli?

— Peadar, spuse domnișoara Ambrosia. Peadar O'Múrchú.

— Iisuse! răspunse domnul Denby-Denby. E la fel de evreu ca Adolf Hitler.

— O, rușine! strigă domnișoara Joyce, trântind o mână pe birou. Rușine, domnule Denby-Denby!

— Ei bine, e adevărat, nu? spuse el, fără să pară cătuși de puțin vinovat înainte să se întoarcă spre domnișoara Ambrosia. Spune-ne despre el, rățușcă! Cu ce se ocupă, unde locuiește, cum arată, cine sunt oamenii lui?

— Este contabil, spuse domnișoara Ambrosia.

— Desigur că este, spuse domnul Denby-Denby, fluturând cu mâna. Aș fi ghicit asta. *Toți* sunt contabili. Sau bijutieri. Sau cămătari.

— Locuiește cu mama lui pe strada Dorset. Nu este nici înalt, nici scund, dar are un păr frumos, negru și cărlionțat și sărută foarte bine.

— Sună divin. Cred că ar trebui s-o faci, domnișoară Ambrosia. Și cred că ar trebui să faci și niște fotografii și să le aduci aici ca să le vedem cu toții. O are mare, ce crezi? Circumcis, desigur, dar asta nu e vina lui. Părinții au mutilat băiatul înainte să aibă și el un cuvânt de spus.

— Ei, acum totul a întrecut limita, spuse domnișoara Joyce, ridicând tonul. Trebuie să

temperăm discuția din biroul ăsta, chiar trebuie! Dacă ministrul ar intra și ne-ar auzi...

— Ar vedea că suntem doar îngrijorați pentru domnișoara Ambrosia și că noi ne străduim să o îndreptăm în direcția cea bună, spuse domnul Denby-Denby. Ce crezi, domnule Avery, ar trebui ca domnișoara Ambrosia să aibă relații carnale cu evreul ei cârlionțat? O sculă mare face diferența, nu crezi?

— Chiar nu îmi pasă, am spus eu, ridicându-mă și îndreptându-mă spre ușă ca nimeni să nu vadă cât de roșu eram la față. Acum, dacă mă scuzați, revin într-o clipă.

— Unde crezi că te duci? întrebă domnișoara Joyce. Ai venit de zece minute.

— La toaletă, am spus eu, dispărând pe coridor și intrând la domni, unde era gol, din fericire, și am intrat într-un separeu, mi-am dat jos pantalonii și m-am examinat cu atenție. Erupția aproape dispăruse, din fericire. Roșeața se estompase și mâncărimea dispăruse în sfârșit. Crema pe care mi-o dăduse medicul funcționase de minune. („Trebuie să te ferești de femeile murdare”, îmi spusese el în timp ce stătea cu fața la prohabul meu, folosind un creion ca să îmi ridice penisul flasc, care atârna în dizgrație. „Dublinul e plin de fete murdare. Găseșteți o fată curată, catolică, dacă nu îți poți controla pofa.”) Am tras apa și am ieșit afară să mă spăl pe mâini și am dat de domnul Denby-Denby care era acolo lângă una dintre chiuvete, cu brațele încrucișate, dându-mi unul dintre acele zâmbete care sugera că poate să vadă până în adâncurile sufletului meu, un loc în care nici mie nu îmi plăcea să merg prea des.

L-am privit pentru o clipă, nu am spus nimic și am dat drumul la robinet atât de puternic, încât ne stropi pe amândoi.

— Te-am văzut prin oraș sâmbătă noaptea, rosti el fără niciun fel de preambul.

— Pardon? am spus eu.

— Sâmbătă seara, repetă el. Mă plimbam pe malurile Grand Canal și s-a întâmplat să trec pe lângă un mic stabiliment despre care am auzit zvonuri de-a lungul timpului. Zvonuri cum că locul este frecventat de domnii cu o anumită dispoziție perversă.

— Nu înțeleg la ce te referi, am spus eu, fără să privesc în oglindă.

— Sora mai mare a doamnei Denby-Denby locuiește pe strada Baggot, vezi tu, continuă el. Iar eu eram în drum spre ea ca să îi las pensia. Biata de ea nu mai poate să iasă. *Artrită*, spuse el, șoptind cuvântul fără vreun motiv anume. N-o să te dau de gol!

— Ei bine, nu știu pe cine crezi că ai văzut, dar în mod sigur nu eram eu. Sâmbătă seara am ieșit cu prietenul meu, Julian. Ți-am spus asta deja.

— Nu, ai spus că te-ai dus la un meci de rugby cu el după-amiaza, dar că ți-ai petrecut seara acasă, citind. Nu știu aproape nimic despre evenimentele sportive, dar știu că nu au loc pe întuneric. Atunci se întâmplă altfel de lucruri.

— Scuze, da, am spus eu, roșind acum. Asta am vrut să zic. Eram acasă, citind *Finnegans Wake*.

— Mai devreme ai zis *Portretul artistului*. Cyril, dacă tot e să inventezi o carte, nu inventa una pe care nimeni cu vreun gram de bun simț nu s-ar obosi s-o citească. Nu, asta era aproape la miezul nopții și...

— Aduceai pensia cumnatei dumitale la miezul nopții? am întrebat eu.

— Stă trează până foarte târziu. Suferă de insomnie.

— Ei bine, trebuie să mă fi confundat cu altă persoană, am spus eu, încercând să trec pe lângă el, dar el pășea de la stânga la dreapta, ca Fred Astaire și îmi bloca drumul.

— Ce vrei de la mine, domnule Denby-Denby? am întrebat eu. Julian și cu mine ne-am dus la meci după-amiaza, apoi am mers să bem ceva. După aceea, m-am dus acasă și am petrecut o oră sau două

citind. Am ezitat și mă întrebam dacă voi putea să rostesc următoarea frază. Nu o mai rostisem niciodată cu voce tare. Și apoi, dacă trebuie să știi, am ieșit la cină cu prietena mea.

— Ce? întrebă el, ridicând o sprânceană, uimit. Prietena ta, serios? E prima oară când pomenesc despre așa ceva.

— Nu-mi place să amestec viața profesională cu cea privată, am răspuns eu.

— Și cum o cheamă pe această prietenă a dumitale? întrebă el.

— Mary-Margaret Muffet, am spus eu.

— E o călugăriță?

— De ce m-aș vedea cu o călugăriță? am întrebat eu, uimit.

— Glumesc, spuse el, întinzând palmele în față și mirosul de lavandă veni spre mine. Și ce face mica domnișoară Muffet, dacă nu te deranjează că întreb? Atunci când nu stă pe bufet? Sau pe tine.

— E asistentă la biroul de schimb valutar la Banca Irlandei, Colegiul Green.

— O, ce spectaculos! Doamna Denby-Denby a lucrat în biroul de la Arnott când am cunoscut-o. Am crezut că ăsta era apogeul, dar se pare că te-ai orientat spre domeniul bancar, și nu spre cel comercial. Ești ca una dintre acele femei nemăritate din cărțile lui Mrs. Gaskell^[21]. Oricum, nu o să îți fie mai ușor așa.

— Ce n-o să fie mai ușor? am întrebat eu.

— Viața, spuse el, ridicând din umeri. Viața ta.

— Poți să mă lași să trec? am întrebat privindu-l în ochi.

— Spun asta numai pentru că, îți vine să crezi sau nu, îți vreau binele, spuse el, dându-se la o parte acum și urmându-mă pe ușă. Știu că pe tine te-am văzut, Cyril. Ai un mers inconfundabil. Și nu spun decât că trebuie să fii foarte atent, asta e tot. Gardaí obișnuiesc să facă raiduri la acel stabiliment când au chef de puțină persecuție aleatorie și dacă se întâmplă să dai de belea, ei bine, atunci nu trebuie să îți spun că poziția ta aici la minister ar fi în mare

pericol. Și apoi, gândește-te doar la ce ar spune mama ta!

— Nu am mamă, am spus eu, ieșind pe ușă, spre mașină, unde l-am văzut pe ministru apropiindu-se și ne-am salutat.

Când am pornit, am privit în urmă spre ușa de la intrarea în grădină și l-am văzut pe domnul Denby-Denby privindu-mă, cu o expresie de milă pe față. De la distanță, părul lui arăta mai strălucitor ca niciodată, ca un far care conduce spre siguranță un vas care se scufundă.

— Marea ofilire —

Împrejurările reconectării mele cu Mary-Margaret Muffet nu fuseseră nici romantice, nici favorabile. Un jurnalist de la *Sunday Press*, pe nume Terwilliger, scria o serie de articole săptămânale despre crime care șocaseră Irlanda de la fondarea statului și voia să includă un articol despre răpirea și mutilarea lui Julian Woodbead, poate cel mai infam dintre toate crimele din ultimii ani, întrucât fusese vorba despre un minor. El a găsit detaliile de contact pentru patru dintre principalii participanți la dramă, excluzându-i pe cei doi răpitori rămași, desigur, care erau încarcerați la Joy din 1959, dar numai Mary-Margaret și cu mine eram disponibili să vorbim cu el.

La vremea aceea, Julian călătorea prin Europa cu ultima lui prietenă, Suzi, o slăbătură de înaltă clasă, ca o piesă de decor, pe care o agățase în timp ce mergea pe strada Carnaby în căutarea unui Homburg asemănător celui care fusese pe placul lui Al Capone. O văzusem o singură dată, când se întorseseră înapoi în Dublin, pentru un weekend, să îi viziteze pe Max și Elizabeth. Își rodea mereu unghiile și ronțăia bucățele de friptură de vită înainte să scuipe rămășițele într-o pungă transparentă pe care o avea la ea exact în acest scop. Ea mi-a spus că nu înghițea, pentru că era mult prea

dedicată carierei sale de fotomodel, încât să riște ca orice să îi ajungă în stomac.

— Asta nu e tocmai strict adevărat, spuse Julian, cu un zâmbet previzibil.

Eu m-am prefăcut că nu l-am auzit. În schimb, am întrebat-o dacă o cunoștea pe Twiggy, iar ea și-a dat ochii peste cap.

— *Numele* ei este Lesley, spuse ea, de parcă eram cea mai ignorantă creatură de pe suprafața pământului.

— Dar o cunoști?

— Bineînțeles că o cunosc. Am avut câteva colaborări.

— Cum e?

— Destul de plăcută, presupun. E prea drăguță ca să aibă o carieră de durată în industria asta. Crede-mă, Cecil, la anul pe vremea asta nimeni nu o să mai știe cum o cheamă.

— Cyril, am spus eu. Dar Beatles? Îi cunoști?

— John îmi este prieten, răspunse ea, ridicând din umeri. Cu Paul am terminat-o și știe și el de ce. George a fost ultimul înainte de Julian.

— Ultimul ce? am întrebat eu.

— Ultimul ei futai, spuse Julian, luând resturile oribile ale cinei prietenei lui și punându-le pe masa din spatele nostru. Îți vine să crezi? George Harrison a intrat pe ușă exact înaintea mea!

Am încercat să nu vomit.

— Nu, a mai fost cineva, spuse Suzi nonșalant.

— Ce? Cine? Am crezut că eu am fost următorul.

— Nu, n-ai reușit, nu-ți mai amintești?

— A, da, spuse el, zâmbind puțin. Am uitat.

— N-ai putut? am întrebat eu, intrigat. De ce nu?

— Lăței, spuse el ridicând din umeri. I-am luat Dumnezeu știe de la cine. Suzi n-a vrut să se apropie de mine până când n-am scăpat de-a binelea.

— Bineînțeles că nu, spuse ea. Drept cine mă iei?

— Dar Ringo? am întrebat eu, dorind să mă îndepărtez de lăței lui Julian. Cum ți se pare?

— Nu mi se pare în niciun fel, spuse ea, alungându-i numele de parcă era o muscă supărătoare care îi zbura prin față. Nu sunt sigură că merită efortul. Adică nu face decât să cânte la tobe. Chiar și o maimuță dresată ar putea să facă asta.

Conversația a continuat așa ceva timp – Suzi avea opinii ferme despre Cilla Black, Mick Jagger, Terence Stamp, Kingsley Amis și arhiepiscopul de Canterbury, dintre care patru fuseseră iubiți de-ai ei, iar până la finalul serii noastre în oraș, o displăceam mai mult decât atunci când o știam din auzite, ceea ce, înainte de acea seară, nici nu credeam că era posibil.

În mod normal, nu i-am spus nimic din toate acestea domnului Terwilliger când a telefonat, menționând doar că Julian nu era în țară și nu putea fi contactat. Fusesse foarte dezamăgit – până la urmă, Julian era starul – și a spus că aceasta era a doua veste proastă pe care o primise, pentru nici că fosta iubită a lui Julian, Bridget Simpson, nu era disponibilă.

— Probabil l-a uitat de tot, oricum, am spus eu. Îndrăznesc să spun că, de atunci, a mai trecut prin câțiva Julieni.

— De fapt, nu, spuse jurnalistul. Domnișoara Simpson este moartă.

— Moartă? am repetat eu, ridicându-mă brusc de pe scaun de la biroul meu la fel cum făcea domnișoara Ambrosia ori de câte ori își dădea seama că mătușa Jemima venise în vizită. Cât de moartă? Cum să fie moartă?

— A fost ucisă de instructorul ei de șofat. Se pare că nu a vrut să se joace cu schimbătorul lui de viteze, așa că el a izbit mașina într-un zid în apropiere de Clontarf. A murit la impact.

— Iisuse! am spus eu, neștiind cum să reacționez la asta.

Nu o plăcusem prea tare, dar asta fusesse cu ani în urmă. Părea un sfârșit urât.

— Așa că ați mai rămas dumneavoastră și domnișoara Muffet, spuse el.

— Cine? am întrebat eu.

— Mary-Margaret Muffet, spuse el, și îmi dădeam seama că citea numele de pe o foaie de hârtie. Era prietena dumitale la vremea aceea, nu?

— Nu era! am strigat eu, chiar mai șocat de această insinuare decât fusesem din cauza veștii morții lui Bridget. Nici nu o cunoșteam pe fată. Era prietenă cu Bridget, atâta tot. Nici nu știu de unde se cunoșteau. A venit împreună cu ea ca să fim patru.

— Bine, spuse el. Ei bine, ea a fost de acord să se vadă cu mine. Crezi că poți să vii și tu în același timp? Ar avea mult mai mult sens dacă aș putea să creez o conversație între voi doi, o depănare a ceea ce s-a întâmplat în ziua cu pricina, înțelegi cum e. Altfel, ea o să-mi spună ceva când voi vorbi cu ea și tu o să-mi spui altceva, iar cititorul n-o să știe ce să creadă.

Nu eram sigur că voiam să mă bag în așa ceva, dar nu îmi plăcea nici ideea ca Mary-Margaret, pe care abia dacă mi-o mai aminteam, să aibă toată atenția asupra ei și să facă remarci potențial calomnioase despre Julian în presa națională. Am acceptat, așadar, să mă întâlnesc cu ei. Când am ajuns în după-amiaza cu pricina, am dat mâna cu ea ezitant, dar, spre ușurarea mea, amintirile noastre despre acea zi din 1959 nu difereau foarte mult. I-am spus lui Terwilliger tot ce ne aduceam aminte, deși Mary-Margaret a fost destul de clară că nu-ș dorea să discute despre implicarea surpriză a lui Brendan Behan în incident, pentru simplul motiv că bărbatul era vulgar și că nu ar vrea ca vorbele lui să fie repetate într-un ziar unde copii ușor impresionabili ar putea da peste ele.

După aceea, mi s-a părut politicos să o întreb dacă nu vrea să bea o cafea cu mine și ne-am îndreptat spre Bewley's Café de pe strada Grafton, ocupând unul dintre separeurile de la perete, întrucât ne străduiam să facem conversație.

— În general, nu îmi place Bewley's, spuse Mary-Margaret, scoțând o mână de șervețele din

dozatorul de pe masă și punându-le pe scaun, sub fundul ei, pentru a evita orice contaminare.

Purta părul legat într-un coc la spate și, deși era îmbrăcată ca o reprezentantă a Legiunii Mariei, nu putea fi negat faptul că era destul de drăguță, dacă apreciai genul acesta de lucruri.

— Scaunele pot fi groaznic de lipicioase. Nu cred că fetele le curăță după ce oamenilor le scapă firimiturile. Țsta nu e deloc standardul meu.

— Dar fac o cafea bună, am spus eu.

— Eu nu beau cafea, spuse ea, sorbind din ceai. Cafeaua este pentru americani și protestanți. Irlandezii ar trebui să bea ceai. Până la urmă, așa am fost crescuți. Dă-mi o cană bună de Lyons și sunt fericită.

— Eu nu refuz o cană de Barry, din când în când.

— Nu, asta e din Cork. Eu beau doar ceai de Dublin. Nu aș risca ceva care e fabricat pe tren. Fac o cană bună de ceai în cafeneaua Switzer's. Ai fost vreodată acolo, Cyril?

— Nu, am recunoscut eu. De ce, mergi des acolo?

— În fiecare zi, spuse ea, radiind de mândrie. Este foarte convenabil pentru noi, cei angajați la Banca Irlandei, Colegiul Green, și are o clientelă mai elitistă, care pare bună și curată. Nu cred că directorii de bancă ar fi fericiți dacă m-ar vedea în orice cafenea de la colțul străzii.

— Sigur, am spus eu. Oricum, arăți foarte bine. A fost o zi nebună aceea, nu-i așa? Ziua în care a fost răpit Julian.

— A fost foarte tulburătoare, răspunse ea, cutremurându-se puțin, de parcă cineva tocmai pășise peste mormântul ei. Am avut coșmaruri despre asta luni de zile după aceea. Și când au început să trimită bucăți din el...

— Asta a fost groaznic, am recunoscut eu.

— Ce mai face? mă întrebă ea. Păstrați legătura?

— O, da, am spus eu, afirmând iute alianța noastră continuă. Este încă cel mai bun prieten al meu. Și face foarte bine, mulțumesc de întrebare. Este în Europa acum, dar îmi trimite câte o vedere

din când în când. O să mă văd cu el când se întoarce. Ne și telefonăm uneori. Am numărul de telefon al părinților săi chiar aici, uite. Mi-am scos agenda și am frunzărit până la litera W, afișând adresa din Dartmouth Square care fusese a mea odată. Și el are numărul meu. Și dacă nu mă găsește, poate oricând să lase un mesaj colegului meu de apartament și el mi-l transmite.

— Liniștește-te, Cyril! spuse ea, încruntându-se puțin. Era doar o întrebare.

— Scuze, am răspuns eu, simțindu-mă puțin jenat de entuziasmul meu.

— A trecut peste? întrebă ea.

— Peste ce să treacă?

— Peste răpire, desigur.

— A, da. N-a fost niciodată genul care să lase așa ceva să-l tragă înapoi.

— Și pierderea degetelor de la picior și mână, și urechea?

— Încă are nouă din fiecare. Evident, nu nouă urechi. I-a mai rămas o ureche, dar chiar și așa, e mai mult decât au unii oameni, presupun.

— Cine? întrebă ea, încruntându-se la mine. Cine are mai puține urechi decât atât?

M-am gândit la asta. Nu mi-a venit nimeni în minte.

— Și tatăl lui are doar o ureche. Cel puțin asta au în comun. IRA l-a împușcat, retezându-i una cu câteva luni înainte de răpire.

— Sunt oribili cei din IRA. Sper că nu ai nimic de-a face cu ei, nu-i așa, Cyril Avery?

— Nu, am spus eu, clătinând repede din cap. Nu am niciun interes în lucrurile de genul ăsta. Nu sunt deloc atras de politică.

— Bănuiesc că merge șchiopătând, nu?

— Cine?

— Julian. Având doar nouă degete la picioare... Merge șontâc?

— Nu cred, am spus eu, nesigur dacă așa era sau nu. Dar nu am observat. Să fiu sincer, singurul lucru care îl deranjează este urechea. Evident, auzul este

doar pe jumătate bun și arată puțin ciudat fără ea, dar și-a lăsat părul lung și acoperă partea dreaptă a capului, așa că nimeni nu observă. Încă arată uimitor.

Mary-Margaret se cutremură puțin.

— Directorii de la Banca Irlandei nu permit niciunui angajat să poarte părul atât de lung, spuse ea. Și nu sunt de condamnat. Arată puțin cam prea a fătălai pentru gustul meu. Eu prefer un bărbat cu două urechi. O ureche nu e deloc standardul meu.

Am încuviințat și am privit prin cafenea spre cea mai apropiată ieșire de incendiu, și spre groaza mea, am dat cu ochii de un elev la seminar care stătea cu doi preoți mai în vârstă la câteva locuri de noi, bând Coca-Cola și mâncând o prăjitură Eccles. Îl întâlnisem pe rândul din spate de la Metropole Cinema, unde am stat lângă el în timpul unei vizionări a *A Man for All Seasons* cu câteva seri în urmă. El și-a pus haina în poală și eu l-am masturbat cu mâna în întuneric. Mirosul de după ce ejaculase devenise destul de rânced și oamenii au început să se întoarcă și să se uite la noi, așa că nu am avut de ales și am fugit de acolo, chiar când Richard Rich depunea mărturie să îl trădeze pe Thomas More. Ne-am înroșit amândoi imediat când ne-am recunoscut și ne-am mutat privirile.

— Ce-i cu tine? întrebă Mary-Margaret. Pare că tot sângele ți s-a urcat la cap.

— Am un fel de răceală, i-am spus eu. Febra vine și pleacă.

— Să nu-mi dai microbii tăi! spuse ea. Nu vreau să mă îmbolnăvesc de ceva. Trebuie să mă gândesc la slujba mea.

— Nu cred că se ia, am spus eu, sorbind din cafea. Mi-a părut rău când am auzit despre Bridget, apropo, i-am spus eu. Îmi închipui că ai fost foarte supărată.

— Ei bine, spuse ea pe un ton ferm, lăsând jos cana și privindu-mă direct. Normal, mi-a părut foarte rău să aud că a murit în circumstanțe, desigur,

groaznice, dar adevărul este că rupsesem legătura cu ea de ceva vreme.

— A, da, am spus eu. Ați avut un fel de ceartă?

— Să spunem doar că eram tipuri foarte diferite. Ea ezită pentru o clipă, dar apoi păru să nu se mai abțină. Adevărul este, Cyril, că Bridget era o târfă și nu am vrut să mai fiu în preajma unui asemenea element. Am pierdut șirul bărbaților cu care avea relații. I-am spus: „Bridget, dacă nu te îndrepti, vei avea un sfârșit groaznic”, dar nu m-a ascultat. Ea spunea că viața trebuie trăită și că eu sunt prea crispată. Eu! Crispată! Îți vine să crezi? Sigur că trăiesc numai pentru distracție. Oricum, atunci când a început să se încurce cu bărbați însurați am spus: „Gata!” Am pus piciorul în prag și i-am spus că nu mai vreau să am nimic de-a face cu ea dacă mai continua cu un astfel de comportament depravat. Apoi am auzit că a fost ucisă într-un accident de mașină în Clonmel.

— Eu am auzit că a fost Clontarf.

— Ei, unul dintre Clonuri. Am fost la înmormântarea ei, desigur, și am aprins o lumânare pentru ea. I-am spus bieteii sale mame că ar trebui să fie alinată că Bridget ne-a învățat pe toți o lecție importantă. Că, dacă duci o viață destrăbălată, atunci poți să te aștepți la o moarte oribilă.

— Și ce reacție a avut?

— Biata femeie era atât de lovită de durere, încât nu a putut să rostească un cuvânt. M-a privit șocată. Probabil că se autoînvinovățea pentru că și-a crescut fiica fără pic de sentiment de decență.

— Sau poate că a crezut că ești puțin lipsită de sensibilitate? am sugerat eu.

— Nu, nu cred că asta a fost, spuse ea, părând uimită de această remarcă. Citește Biblia, Cyril Avery! Scrie acolo.

Am stat în tăcere timp de câteva minute și am observat că studentul preot se ridică și se îndreaptă spre uși, privind neliniștit în direcția mea în timp ce pleca. Pentru o clipă am simțit o anumită compătimire pentru el și, la fel de repede, am simțit-

o și pentru mine. Apoi m-am întrebat dacă nu cumva, el îmi făcea semn că se ducea la film și, dacă da, cât de repede puteam să scap de la Bewley's Café și să îl urmez.

— Pot să te întreb ceva, Cyril?

M-am uitat la ea, încercând să înăbuș un căscat. Mă întrebam de ce nu m-am dus pur și simplu înapoi la birou după interviu, ca să evit toate astea.

— Poți, am spus eu.

— Unde te duci la liturghie?

— Unde mă duc la liturghie?!

— Păi, ai două urechi pe cap, spre deosebire de amicul tău. Unde te duci la slujbă?

Am deschis gura, surprins, gândindu-mă la un răspuns. Nu am putut găsi unul, așa că am închis-o la loc. Adevărul era că nu mergeam deloc la slujbă. Ultima oară când intrasem într-o biserică fusese cu șapte ani în urmă, când ucisese un preot povestindu-i toate gândurile perverse care îmi treceau prin minte.

— Liturghia, am repetat eu, trăgând de timp. Deci tu te duci des la liturghie?

— Sigur că da, spuse ea, încruntându-se atât de tare, încât fruntea i se împărți în două linii distincte, ca bastoanele de pe un portativ. Drept cine mă iei? Mă duc pe strada Baggot în fiecare zi. Acolo țin o liturghie foarte frumoasă. Ai fost vreodată la biserica de pe strada Baggot?

— Nu, am spus eu. Nu-mi amintesc.

— O, trebuie să mergi la un moment dat! Este o atmosferă minunată în locul acela. Mirosul de smirnă amestecat cu mirosul de cadavre este amețitor.

— Sună minunat.

— Este. Și părintele ține o predică minunată. Este genul cu foc și pucioasă, ceea ce cred că este exact ceea ce are nevoie Irlanda acum. Sunt tot felul de depravați pe străzi în ziua de azi. Îi văd la bancă tot timpul. Studenți care vin de la Colegiul Trinity, îmbrăcate sumar, cu mâinile băgate în buzunarele de

la spate ale jeanșilor prietenilor lor. Cyril, tu nu ai jeanși denim, nu-i așa?

— Am o pereche, am spus eu. Dar sunt puțin cam lungi. Nu-i port prea des.

— Aruncă-i! Niciun bărbat nu ar trebui vreodată văzut într-o pereche de jeanși denim. Desigur, văd multă lume din poziția mea de la biroul de schimb valutar de la Banca Irlandei, Colegiul Green. Săptămâna trecută am avut o femeie divorțată din Anglia, îți vine să crezi? Mi-am exprimat limpede dezaprobarea, nu trebuie să-ți mai spun. Și chiar ieri a venit un tânăr care arăta mai mult a fată decât a băiat. O, cum vorbea! Era unul dintr-aceia, desigur, adăugă ea, îndoindu-și mâna dreaptă la încheietură. Am refuzat să îl servesc. I-am spus că putea să meargă la Allied Irish Bank dacă voia să-și schimbe banii. Acolo servesc acel gen de persoane. A făcut atâta scandal. Vrei să știi cum mi-a spus?

— Nu chiar.

— O *c-ă-ț-e-a*, spuse ea, aplecându-se în față și rostind cuvântul pe litere, încet. Ea clătină din cap apoi și se uită în altă parte. Nici acum nu mi-am revenit, adăugă ea după o clipă. Oricum, am cerut paznicului să-l dea afară. Și știi ce a făcut atunci?

— Nu, am spus eu. De vreme ce nu eram acolo...

— A început să plângă! A spus că banii lui erau la fel de buni ca ai oricui altcuiva și că se săturase să fie tratat ca un fel de cetățean de mâna a doua. I-am spus că, dacă ar fi după mine, nu ar fi un cetățean deloc. Desigur, am început cu toții să râdem de el atunci, chiar și clienții și s-a așezat pe o bancă, cu o privire tristă pe chip, de parcă *noi* eram cei care făceam ceva greșit! Ar trebui să-i închidă pe toți fătălăii dacă e să mă întreb pe mine. Să-i pună pe una dintre acele insule pe coasta de vest unde să-și facă doar lor rău. Dar, de fapt, Cyril, despre ce vorbeam? A, da, unde mergi la liturghie?

— Westland Row, i-am spus, din lipsa unui răspuns mai bun.

Era destul de greu să țin pasul cu felul ei de a fi, lipsit de prejudecăți, fără să încerc să mă gândesc la

o biserică din Dublin cu care ea să fie de acord.

— O, este o clădire frumoasă, spuse ea, luându-mă prin surprindere, fără să o desființeze pentru că era prea înaltă, prea lată sau pentru că avea prea multe litere în nume. Are niște sculpturi deosebite. Este pe lista mea în fiecare an în Joia Mare când îmi fac *Visita Iglesia*. Mă întreb dacă te-am văzut acolo vreodată?

— Orice e posibil, am spus eu. Dar multe lucruri sunt improbabile.

— Și spune-mi asta și atât, adăugă ea, mai sorbind din ceai și făcând o grimasă. Se părea că până și ceaiul conspira împotriva ei acum. Cu ce te ocupi?

— Pardon?

— Presupun că ai o slujbă bună undeva?

— A, da, sigur, am spus eu, povestindu-i despre munca mea la ministerul educației, iar ochii ei i se aprinseră imediat.

— Ei, asta e o carieră în toată regula, spuse ea. Aproape la fel de bine cu a lucra într-o bancă. Pur și simplu nu poți da greș ca funcționar public. În primul rând, nu te pot concedia, chiar dacă vremurile sunt grele și ești complet incompetent. Tata mereu a vrut să devin funcționar public, dar i-am spus: „Tată, sunt o tânără femeie independentă și îmi voi găsi propriul loc de muncă.” Și chiar așa am și făcut la biroul de schimb valutar de la Banca Irlandei, Colegiul Green. Dar mereu mă gândesc că cel mai bun lucru în a fi funcționar public este că poți să faci asta de la douăzeci de ani, să îți petreci fiecare zi din viață în spatele biroului și cât ai clipi, ești bătrân și totul a trecut și nu ți-a mai rămas decât să mori. E o mare siguranță în asta.

— Nu m-am gândit niciodată așa, am spus eu, simțind un amestec curios de pericol de moarte și tristețe la acest gând. Dar bănuiesc că ai dreptate.

— Ți-am povestit vreodată că unchiul meu Martin a fost un funcționar public?

— Ei bine, nu, am spus eu. Ne-am mai văzut doar o singură dată.

— A fost un funcționar public minunat. Și un om minunat. Deși avea un tic nervos la obraz și nu îmi plac băbații cu ticuri. Mă fac să mă simt incomfortabil.

— Încă mai lucrează acolo? am întrebat eu. Poate îl cunosc?

— Nu, spuse ea, apăsându-și tâmpla. A făcut demență, îmi spuse ea, coborându-și vocea aproape în șoaptă. Nu-și mai amintește cine este. Ultima oară când l-am văzut credea că sunt Dorothy Lamour! Ea rânji și se uită în jur, clătinând din cap încântată, iar apoi pe chip i se așternu din nou dezgustul. Ia uită-te la aia!

M-am întors să privesc în direcția indicată și am văzut o fată care înainta pe mijlocul culoarului de la Bewley's, o tânără frumoasă care sfida vremea, purtând extrem de puține haine. Ochii fiecărui bărbat din local erau ațintiți asupra fundului ei când trecu. Mă rog, aproape ai oricui.

— Oaia îmbrăcată în miel, spuse Mary-Margaret, strâmbându-și buzele. Nu e deloc standardul meu.

— Vrei o prăjitură cu frișcă la ceai? am întrebat eu.

— Nu, mulțumesc, Cyril. Nu mă împac bine cu frișca.

— Sigur. M-am uitat la ceas și am văzut că eram în cafenea deja de șapte minute, ceea ce mi se părea suficient. Ei bine, cred că ar trebui să mă întorc, am spus.

— Să te întorci unde?

— Înapoi la serviciu! am spus eu.

— O, ia uită-te la tine! Domnul Important!

Nu aveam idee ce voia să spună cu asta. Nu părea o idee atât de bizară să mă întorc la serviciu, de vreme ce era doar trei după-amiaza.

— Mi-a făcut plăcere să te revăd, Mary-Margaret, am spus eu, întinzând mâna.

— Stai așa, să îți dau numărul meu de telefon, spuse ea, căutând pix și hârtie în geantă.

— De ce? am întrebat eu.

— Păi, cum altfel ai putea să mă suni dacă nu știi ce număr am?

M-am încruntat, neștiind unde voia să ajungă.

— Scuze! Voiai să te sun? Voiai să mă întrebi ceva? Pentru că pot să mai stau puțin dacă da.

— Nu, vom păstra ceva despre care să vorbim data viitoare. Ea scrisese un număr și mi-l dăduse. Ar fi mai bine dacă mă suni tu pe mine decât invers. Nu vreau să fiu genul de fată care telefonează unui băiat. Dar nici nu o să aștept lângă telefon, așa că, să nu îți faci iluzii. Și dacă răspunde tata, spune-i că ești un funcționar public de la Ministerul Educației, pentru că, altfel, îți va face vânt.

M-am uitat la bucata de hârtie din mână și nu știam ce să spun. Asta era cu totul în afara domeniului meu de experiență.

— Sună-mă sâmbătă după-amiază. Și vom face planuri pentru sâmbătă seara.

— Bine, am spus eu, neștiind în ce mă băgăm, dar convins că nu aveam de ales în această privință.

— E un film pe care vreau să îl văd. Rulează la Metropole. *A Man for All Seasons*.

— L-am văzut, am spus eu, fără să adaug că a trebuit să plec chiar când Richard Rich îl trăda pe mentorul său pentru Wales pentru că trebuia să mă spăl de mirosul de spermă de pe mâini.

— Ei bine, eu nu. Și vreau să-l văd.

— Sunt multe filme care rulează. O să mă uit în ziar mai târziu și o să văd ce și unde.

— Vreau să văd *A Man for All Seasons*, insistă ea, aplecându-se înainte și privindu-mă fix.

— Bine, am spus eu, ridicându-mă înainte să apuce un cuțit și să-mi facă ceea ce IRA îi făcuse lui Julian. Atunci, te sun sâmbătă.

— La ora patru. Niciun minut mai devreme.

— Ora patru, am spus eu, întorcându-mă și ieșind din cafenea, transpirația făcând deja să mi se lipească de piele cămașa.

M-am gândit la situația asta în timp ce mă întorceam pe jos la serviciu. Fără să-mi fi dorit măcar, se părea că aveam o prietenă. Și prietena

mea era Mary-Margaret Muffet. Aparent eram în standardul ei. Pe de o parte, ideea mă îngrozea, pentru că nu știam cum să mă port cu o fată și eram și mai puțin interesat să aflu, dar pe de altă parte, asta era o evoluție grozavă în viața mea, pentru că însemna că era o șansă să pot fi ca toți ceilalți și ca nimeni să nu mă bănuiască. Și, slavă Cerului, nu va trebui să intru la seminar, lucru la care mă gândisem vag timp de un an deja, drept răspuns la toate problemele mele.

Înapoi la birou, am ignorat o conversație infinită pe care o purtau colegii mei despre Jacqueline Kennedy și m-am așezat să îi scriu o scrisoare lungă lui Julian, în care îi spuneam că mă îndrăgostisem de o fată frumoasă pe care o cunoscusem în Bewley's Café. Am descris-o în cel mai măgulitor fel în care puteam și am insinuat că în ultimele luni aveam relații intime cu ea de tot felul. Am făcut tot ce mi-a stat în putință să sune la fel de promiscuu sexual ca el și am încheiat spunând că singura problemă în a avea o prietenă era că nu pot profita de celelalte fete care erau în lume. „N-aș putea face asta, i-am spus. O iubesc prea mult. Totuși, doar pentru că sunt la dietă nu înseamnă că nu pot să mă uit la meniu”, am adăugat la final. Am trimis scrisoarea la biroul Western Union din Salzburg, unde el și acea scorpie de Suzi se duseseră să schieze și speram ca în curând curiozitatea lui să îl aducă înapoi la Dublin, ca să putem merge la întâlniri duble împreună, apoi poate fetele s-ar împrieteni și ne-ar spune să mergem în oraș singuri să bem, iar ele să poată vorbi despre tricotat și rețete și așa mai departe, aș rămâne singur cu Julian, doar noi doi, așa cum trebuia să fie.

În câteva săptămâni, Mary-Margaret și cu mine deveniserăm un cuplu consacrat și în fiecare duminică îmi dădea o listă cu lucrurile pe care urma să le facem în următoarea săptămână. Aveam marțea și joia liberă, dar trebuia să fiu cu ea în celelalte seri, iar multe le petreceam stând împreună pe canapeaua din sufrageria ei, în timp ce taică-său se

uita la televizor și mânca nuci braziliene trase în ciocolată, proclamând totodată că se săturase să mănânce așa ceva.

După vreo lună, mi-am dat seama că nu se întâmplase nimic sexual între noi încă și m-am decis că poate merită să încerc. Până la urmă, nu mă bucurasem niciodată de intimitate cu o fată și mă gândeam că, dacă aș fi încercat, poate chiar mi-ar fi plăcut. Așa că, într-o seară, după ce tatăl ei s-a dus la culcare, m-am aplecat spre ea și, fără niciun avertisment, mi-am lipit buzele de ale ei.

— Pardon, spuse ea, dându-se înapoi pe canapea cu o expresie consternată pe chip. Ce crezi că faci, Cyril Avery?

— Încercam să te sărut, am spus.

Ea clătină din cap încet și se uită la mine de parcă tocmai recunoscusem că eram Jack Spintecătorul sau un membru al Partidului Laburist.

— Credeam că mă respecti mai mult de atât, spuse ea. Nu știam că în tot acest timp am ieșit cu un pervers sexual.

— Nu cred că e tocmai așa, m-am apărat eu.

— Ei, atunci cum te-ai descrie? Eu încerc aici să mă uit la *Perry Mason*, fără să știu că în tot acest timp plănuiai să mă violezi.

— Nu plănuiam deloc așa ceva, am protestat eu. Era doar un sărut, nimic mai mult. Dacă suntem împreună, nu ar trebui să ne sărutăm? Nu e nimic în neregulă cu asta, Mary-Margaret, nu-i așa?

— Păi, poate că nu, spuse ea, gândindu-se. Dar cel puțin pe viitor ai putea avea decența să întrebi. Nimic nu e mai lipsit de romantism decât spontaneitatea.

— Bine, am spus. Atunci, pot să te sărut?

Ea se gândi la asta și în final încuviință.

— Poți, spuse ea. Dar asigură-te că ții ochii închiși și gura la fel. Și nu vreau să te apropii de mine cu mâinile. Nu suport să fiu atinsă.

Am făcut așa cum am fost instruit, mi-am lipit buzele de ale ei din nou și i-am rostit numele de parcă eram pierdut în pasiunea unei mari povești de

dragoste. Ea rămase rigidă pe canapea și îmi dădeam seama că încă se uita la televizor, unde Perry Mason făcea pe durul cu un bărbat aflat în boxa martorilor. După vreo treizeci de secunde de erotism incontolabil, m-am retras.

— Săruți grozav, i-am spus.

— Sper că nu sugerezi că aş avea un trecut, spuse ea.

— Nu, am vrut doar să spun că ai buze foarte plăcute.

Ea miji ochii, nesigură dacă și asta ar fi ceva ce ar spune un pervers sexual.

— Ei bine, e destul pentru o noapte, spuse ea. Nu vrem să ne ia valul, nu-i așa?

— Corect.

Am privit în jos, spre prohabul pantalonilor. Nu existase niciun fel de mișcare. De fapt, a fost ceva ce nu se putea numi decât O Mare Ofilire.

— Și să nu-ți închipui că un lucru va duce la altul, Cyril Avery! mă avertiză ea. Știu că sunt fete care ar face orice să se agațe de un bărbat, dar acesta nu este standardul meu. Nu este standardul meu deloc.

— Nicio problemă, am spus eu, vorbind extrem de serios.

— Peste tot, oamenii se holbează —

Era o perioadă grea să fii irlandez, o perioadă grea să ai douăzeci și unu de ani și cu atât mai grea pentru un bărbat care era atras de alți bărbați. Să fii toate trei în același timp necesita un nivel de subterfugiu și viclenie care îmi părea contrar naturii mele. Nu mă considerasem niciodată o persoană necinstită, urând ideea că eram capabil de asemenea falsitate și înșelăciune, dar cu cât examinam mai mult arhitectura vieții mele, cu atât mai mult realizam cât de false erau fundațiile sale. Credința că aveam să îmi petrec restul timpului meu pe pământ mințind oamenii atârna greu asupra mea și atunci mă gândeam foarte serios să îmi iau viața.

Cuțitele mă înspăimântau, lațurile mă îngrozeau și armele mă alarmau, dar știam că nu eram un bun înotător. Dacă m-aș fi dus la Howth, de exemplu, și m-aș fi aruncat în mare, curentul m-ar fi tras rapid sub apă și nu aș fi putut să fac nimic să mă salvez. Era o opțiune mereu prezentă în mintea mea.

Aveam puțini prieteni și, chiar și când mă gândeam la relația mea cu Julian, trebuia să recunosc că legătura noastră era construită pe puțin mai mult decât iubirea mea obsesivă și nemărturisită. Păzisem și hrănisem acea tovarășie cu gelozie de-a lungul anilor, ignorând faptul că, dacă nu ar fi fost hotărârea mea să păstrăm legătura, el ar fi trecut mai departe cu ani în urmă. Nu aveam familie, nu aveam frați, veri și nicio idee despre identitățile părinților mei naturali. Aveam foarte puțini bani și ajunsesem să urăsc apartamentul de pe strada Chatham, pentru că Albert Thatcher își făcuse o prietenă stabilă și când rămânea peste noapte și făceau dragoste, zgomotul era la fel de îngrozitor pe cât era de excitant. Tânjeam pentru un loc al meu, cu o ușă și cu o singură cheie.

De disperare, am apelat la Charles, cerând un împrumut de o sută de lire ca să mă pot muta undeva mai bine. Văzusem un apartament deasupra unui magazin pe strada Nassau cu vedere spre peluzele de la Colegiul Trinity, dar nu mi l-aș fi putut permite cu salariul de mizerie pe care îl câștigam. Împrumutul, i-am spus eu, avea să îmi permită să locuiesc acolo timp de doi ani în timp ce economiseam bani și încercam să îmi construiesc o viață mai bună. Eram la clubul de iahturi din Dun Laoghaire când i-am propus ideea, mâncând homar și bând Moët și Chandon, dar m-a refuzat instantaneu, declarând că el nu împrumuta bani prietenilor, întrucât astfel de acte filantropice mereu se terminau prost.

— Dar noi suntem mai mult decât prieteni, am spus eu, aruncându-mă la mila lui. Până la urmă, ești tatăl meu adoptiv.

— Ei, haide, Cyril, răspunse el, râzând de parcă glumeam. Ai douăzeci și cinci de ani acum...

— Am douăzeci și unu.

— Douăzeci și unu, fie. Normal, îmi pasă de tine, ne cunoaștem de mult timp, dar nu ești...

— Știu, am spus, ridicând o mână înainte să termine propoziția. Nu contează.

Totuși, cel mai mult mă îngrijora pofta mea trupească, copleșitoare, nestăvilită și de necontrolat, o tânjire care era la fel de intensă precum nevoia de hrană și apă, dar care, spre deosebire de acele alte nevoi umane de bază, era mereu contracarată de teama că aș fi putut fi descoperit. Erau excursiile nocturne pe malurile de la Grand Canal sau pădurile ferite din inima parcului Phoenix, explorări scurte ale aleilor înguste care derivau din strada Baggot și pasajele ascunse care mergeau în zigzag de pe podul Ha'penny spre Catedrala lui Hristos. Întunericul îmi ascundea crimele, dar mă convingea că eram un degenerat, un pervers, un Mr. Hyde care își lăsa pielea binevoitorului Dr. Jekyll în urmă, pe strada Chatham, imediat ce apunea soarele și norii treceau încet să acopere luna.

Nu era o problemă să îmi satisfac pofta. În centrul orașului nu era greu să găsesc un tânăr cu predilecții similare și un simplu schimb de priviri putea să creeze un contract instant în timp ce ne îndreptam în tăcere spre o ascunzătoare cu puține șanse de a fi descoperită, dibuind după tufișuri, atenți să nu privim unul în ochii celuilalt, în timp ce mâinile noastre trăgeau și mângâiau. Buzele noastre se mișcau înfometate în timp ce stăteam cu spatele sprijiniți de copaci, ne întindeam pe iarbă sau îngenuncheam unul în fața altuia ca la rugăciune. Puteam să ne mângâiem trupurile până când unul dintre noi nu mai putea, apoi țâșnea pe pământul de sub picioarele noastre și, deși impulsul era mereu să pleci cât de repede posibil după aceea, eticheta cerea să pleci după ce și celălalt băiat ajungea la climax. După un *mulțumesc* rapid, fiecare se întorcea în direcția opusă și pleca repede, mergând

spre casă cu o rugăciune în gând ca poliția să nu ne urmărească. Ne juram în gând ca asta să fie ultima oară, că niciodată nu vom mai face un asemenea lucru, că terminasem cu asta pentru totdeauna. Dar apoi orele treceau, poftele reveneau și în noaptea următoare trăgeam perdelele să ne uităm afară, să vedem cum era vremea.

Nu îmi plăcea să mă duc în parcuri pentru că erau de obicei populate de bărbați în vârstă, cu mașini, în căutarea cuiva tânăr pentru un futai rapid pe bancheta din spate. Duhoarea lor de Guinness și transpirația erau suficiente ca să anuleze orice dorință pe care aș fi putut-o simți. Dar când eram disperat, intram, temându-mă de ziua în care și eu m-aș putea găsi conducând pe lângă Áras an Uachtaráin^[22] în căutare de piele tânără. M-am oprit când bărbații bătrâni au început să îmi ofere bani. Opreau lângă mine și, dacă îi refuzam, spuneau că mă plăteau cu o liră dacă făceam ce mi se cerea. Și o dată sau de două ori, când vremurile erau grele, le acceptam lira, dar sexul fără dorință nu era ceva ce mă excita. Nu voiam să fac asta pentru bani. Aveam nevoie să-mi doresc.

O singură dată am îndrăznit să aduc pe cineva acasă pe strada Chatham și asta pentru că eram beat, amețit de poftă, iar băiatul pe care îl întâlnisem, cu câțiva ani mai mare decât mine, la douăzeci și trei sau douăzeci și patru, mi-a amintit atât de mult de Julian, încât am crezut că aș putea să petrec o noapte cu el și să îmi imaginez că prietenul meu cedase cumva dorințelor mele. Băiatul se numea Ciarán, sau cel puțin acesta era numele pe care mi-l dăduse, și ne-am întâlnit într-un bar la parter pe strada Harcourt, un loc ale cărui ferestre negre își încuraja clientela să se simtă ca și când și ei, asemenea Beatleșilor, trebuiau să își ascundă iubirea. Mergeam acolo ocazional, pentru că era un loc bun unde puteam să cunosc pe cineva la fel de timid și anxios ca mine, sub pretextul unei simple opriri pentru o halbă. L-am văzut când se întorcea de la baie și am făcut un schimb de priviri mutual

apreciative. Peste câteva minute a venit și m-a întrebat dacă poate să mi se alăture.

— Desigur, am spus eu, făcând semn spre scaunul gol. Sunt singur.

— Sigur că toți suntem singuri, răspunse el cu un zâmbet pieziș. Cum te cheamă?

— Julian, am spus, numele ieșindu-mi pe gură înainte să mă pot gândi dacă era o alegere înțeleaptă. Și pe tine?

— Ciarán.

Am încuviințat și am luat o gură de Smithwick's, încercând să nu mă holbez la el prea intens. Era al naibii de chipeș, mult mai frumos decât genul cu care ajungeam să fiu și desigur că el fusese cel care luase decizia să mă abordeze, ceea ce însemna că era interesat. Pentru o vreme nu am spus nimic. Mi-am stors creierul să încep o conversație normală, dar mintea îmi era goală și m-am simțit ușurat când el a preluat conducerea.

— N-am mai fost aici până acum, a spus el, privind în jur, dar felul familiar în care îi făcu semn barmanului îmi dădu de înțeles că nu era deloc adevărat. Am auzit că e distractiv.

— Nici eu, am spus. Doar treceam pe aici și m-am oprit să beau ceva. Nu știam că e un bar aici.

— Te deranjează dacă te întreb cu ce te ocupi? întrebă el.

— Lucrez la grădina zoologică din Dublin, i-am spus eu, ceea ce era răspunsul meu standard la această întrebare. În casa reptilelor.

— Mie mi-e teamă de păianjeni, spuse Ciarán.

— De fapt, păianjenii sunt arahnide, am spus eu, de parcă știam despre ce vorbesc. Reptilele sunt șopârle și iguane și așa mai departe.

— A, da! spuse el.

Am privit în spatele lui, unde un om bătrân, a cărui burtă atârna peste cureaua pantalonilor, stătea la bar și se uita cu jind în direcția noastră. Îmi dădeam seama după expresia lui că își dorea să ni se poată alătura, că avea un loc natural în compania noastră, dar eram cu patruzeci de ani mai tineri

decât el, așa că, desigur, nu a venit și a rămas unde era, probabil contemplând asprimea aleatoare a universului.

— Probabil că nu voi sta foarte mult, spuse Ciarán în cele din urmă.

— Nici eu, am spus. Trebuie să lucrez de dimineață.

— Locuiești prin apropiere?

Am ezitat, pentru că nu adusesem niciodată pe cineva acasă pe strada Chatham. Dar acum era altfel. Era pur și simplu prea bun să îl las. Și mai era și faptul că semăna cu Julian. Știam că voiam mai mult decât o pipăială ilicită pe o alee care putea a pișat, cartofi și voma spălată din noaptea trecută. Voiam să știu cum era să îl țin în brațe, să îl țin cu adevărat și să fiu ținut în brațe de el, cu adevărat.

— Nu prea departe, am spus încet. Aproape de strada Grafton. Numai că e puțin cam dificil să mergem acolo. Dar tu?

— Mă tem că nu e posibil, spuse el.

Mi-am dat seama cât de repede ne înțelegeam unul pe altul, cât de puțin dialog era nevoie ca să clarificăm că voiam să ne culcăm împreună. Din câte auzisem, eram sigur că tipilor heterosexuali le-ar fi plăcut dacă femeile s-ar fi purtat ca noi.

— Ei bine, atunci am putea măcar să ne plimbăm, am spus eu, dornic să mă mulțumesc cu atât, dacă atât era la ofertă. Nu e rău afară.

Se gândi la asta puțin timp și clătină din cap.

— Scuze, spuse el, punând o mână pe genunchiul meu pe sub masă, ceea ce îmi trimise scânteii electrice prin tot corpul. Nu prea sunt genul care să prefere s-o facă în aer liber, să fiu sincer. Sigur nu te superi. Nu riști, nu câștigi, nu-i așa? Poate altă dată.

El se ridică și mi-am dat seama că urma să îl pierd. Atunci am luat o decizie rapidă.

— Am putea încerca la mine, am spus. Dar trebuie să păstrăm liniștea.

— Ești sigur? spuse el, părând plin de speranță.

— Va trebui să fim *foarte* tăcuți, am repetat eu. Am un coleg de apartament și proprietara și fiul ei

locuiesc la parter. Nu știu ce s-ar întâmpla dacă ne-ar găsi.

— Pot să păstrez liniștea, spuse el. Sau măcar pot încerca, oricum, adăugă el cu un zâmbet, ceea ce m-a făcut să râd, în ciuda neliniștii mele.

Am plecat de la bar și ne-am întors spre St Stephen's Green. Erau mai multe motive pentru care nu l-aș fi lăsat să îmi treacă pragul, dar niciunul nu era suficient de puternic, încât să lupte cu faptul că fiecare celulă din corpul meu tânjea după trupul lui și în scurt timp ajunseserăm în fața ușii roșu-aprins, unde nu mai rămânea decât să bag cheia în broască. În nerăbdarea mea, mă chinuiam să o bag cum trebuie.

— Așteaptă aici un minut, am șoptit eu, aplecându-mă atât de aproape de el, încât buzele aproape că ni se atingeau. Stai să văd dacă e liber.

Pe hol luminile erau stinse și ușa de la camera lui Albert era închisă, ceea ce însemna că probabil dormea. M-am întors și i-am făcut semn lui Ciarán să intre și am urcat la etaj. Când am deschis ușa mea, l-am împins înăuntru, am încuiat în urma noastră și într-un minut eram pe pat, smulgându-ne hainele de pe noi, ca doi adolescenți și toată grija de a păstra liniștea mi-a fugit din cap, în timp ce făceam ce venisem să facem aici, ceea ce era în firea noastră să facem.

A fost o experiență cu totul nouă pentru mine. De obicei, tentația era să termin totul cât mai repede posibil și să fug, dar acum am vrut să o iau încet. Nu mai făcusem sex într-un pat până atunci și senzația cearșafurilor pe pielea goală era incredibil de excitantă. Nu mai mângâiasem niciodată cu mâna piciorul gol al unui bărbat, nu mai simțisem firele de păr în palmă, nu știusem cum era ca picioarele mele goale să le atingă pe ale lui sau să îl întorc și să îmi trec limba peste șira spinării și spatele lui arcuit de plăcere. În lumina fadă care intra prin perdele, de la felinarul de afară, am simțit sinceritatea a ceea ce făceam și, în curând, am uitat cu totul de Julian și m-am gândit numai la Ciarán.

Pe când noaptea se preschimba în zi, am simțit ceva ce nu mai simțisem niciodată în timpul unui act sexual. Ceva mai mult decât pofta sau graba frenetică pentru un orgasm. Am simțit căldură, și prietenie, și fericire, iar toate astea pentru un străin, toate astea pentru un bărbat al cărui nume adevărat probabil că nici nu îl știam.

În cele din urmă, se întoarse spre mine și zâmbi, clătinând din cap cu acea expresie familiară de regret.

— Trebuie să plec, spuse el.

— Poți să rămâi, am sugerat, surprins să aud asemenea cuvinte ieșindu-mi pe gură. Poți să pleci când colegul meu își face baia de dimineață. Nu va ști nimeni.

— Nu pot, spuse el, dându-se jos din pat, iar eu priveam cum își aduna hainele, care erau împrăștiate pe podea printre ale mele. Soția mea mă așteaptă înapoi în curând. Crede că am avut o tură de noapte.

Mi s-a strâns inima în piept și abia atunci mi-am dat seama că simțisem verigheta de aur pe mâna lui stângă, pe spatele meu când mă ținuse în brațe, însă nu mă gândisem la asta. Era căsătorit. Sigur că era. Și, în timp ce își încheia nasturii de la cămașă și își căuta pantofii, mi-am dat seama că revelația nu însemna nimic pentru el.

— Locuiești de mult aici? întrebă el, în timp ce se îmbrăca, pentru că tăcerea era mai rea decât orice.

— De ceva timp.

— E destul de drăguț, spuse el, iar apoi se opri și se uită pe pereți. Mi se pare mie sau crăpătura asta arată ca traseul râului Shannon prin Midlands?

— Așa am crezut și eu mereu. I-am cerut proprietarei să repare, dar spune că ar costa prea mult și că a fost acolo dintotdeauna, așa că asta e.

M-am lăsat înapoi în pat, trăgând cearșafurile până la gât să îmi acopăr goliciunea și voiam ca el să nu mai vorbească și să plece pur și simplu.

— Uite, dacă vrei, am putea repeta experiența, sugera el în timp ce se îndrepta spre ușă.

— Nu cred, am spus eu, repetându-i cuvintele. Îmi pare rău.

— Nicio problemă, răspunse el, ridicând din umeri.

Pentru el, nu fusese decât un futai, unul dintre multe, probabil. Urma altul mâine noapte și altul în weekend și încă unul în săptămâna de după. O clipă mai târziu, el plecase și unei părți din mine nu îi păsa dacă Albert, doamna Hogan sau fiul ei orb ar fi deschis ușa și l-ar fi văzut plecând, dar nu se auzi nimic de la parter și părea că plecase fără să fie observat.

— Nu există homosexuali în Irlanda —

Câteva zile mai târziu mi-am făcut o programare la un medic. Numele lui era doctorul Dourish, cabinetul lui se afla într-un rând de case de cărămidă în Dundrum, o parte a orașului pe care nu o cunoșteam bine. Erau câțiva medici care aveau un fel de asociere cu serviciile publice și de la care puteam primi prețuri favorabile, dar nu aveam încredere în regulile profesiei lor din Irlanda catolică. Mă temeam să mă expun – literal sau metaforic – oricui ar fi putut să îmi dezvăluie secretul angajatorilor mei. Sperasem ca el să fie tânăr și înțeleghător față de situația mea și eram dezamăgit când am văzut că avea cu mult peste șaiszeci de ani, aproape de vârsta pensionării și arăta cam la fel de prietenos ca un adolescent care era trezit luni de dimineață ca să meargă la școală. A fumat o pipă pe toată durata consultației noastre, scoțându-și mici bucățele de tutun dintre dinții galbeni pe care le punea într-o scrumieră de pe biroul său, care nu părea să mai fi fost golită de ceva timp. Pe perete era o cruce cu Sfânta Bridgid și inima mi se strânse puțin, fără să mai menționez statueta Inimii Sacre din spatele biroului său, care era prevăzută cu un bec care pâlpâia și îi dădea un aspect destul de fantomatic.

— Domnule Sadler, da? întrebă el, luând dosarul pe care i-l dăduse secretara lui și pentru care, normal, îi dădusem un nume fals.

— Exact, am spus eu. Tristan Sadler. Așa mă cheamă. Așa m-a chemat mereu de când m-am născut.

— Ce pot să fac pentru dumneata azi?

Mi-am mutat privirea spre patul care era lângă unul dintre pereți și pe care îmi doream să mă pot întinde, ca un pacient psihiatric, în timp ce el stătea în spatele meu. Voiam să îmi povestesc problemele fără să trebuiască să îi văd expresia de pe chip, marcată de dezgustul inevitabil.

— Credeți că pot să mă întind? am întrebat eu.

— De ce?

— Aș prefera.

— Nu, spuse el, clătinând din cap. Acela nu este pentru pacienți. Acolo îmi fac eu somnul de după-amiază.

— Sigur. O să rămân unde sunt, atunci.

— Dacă binevoiți.

— Am venit să vorbesc cu dumneata, am spus, deoarece cred că e ceva în neregulă cu mine.

— Păi sigur că e ceva în neregulă cu dumneata. Altfel de ce ai fi aici? Ce este?

— Este puțin delicat.

— A, spuse el, zâmbind puțin și clătinând din cap. Te deranjează dacă te întreb câți ani ai, Tristan?

— Am douăzeci și unu de ani.

— Problema ta ține de intimitate?

— Da.

— Am bănuțit asta, spuse el. Te-ai ales cu ceva, așa-i? Femeile din orașul acesta s-au dus dracului, dacă mă întrebi pe mine. Niște cățele murdare, toate. N-ar fi trebuit să le dăm dreptul de vot, dacă e să mă întrebi pe mine. Le-a dat idei.

— Nu, am răspuns eu. Desigur, luasem una sau două boli în ultima vreme, dar aveam alt medic, unul în Northside, pe care îl foloseam în astfel de momente și el mereu îmi prescria ceva care rezolva rapid problema. Nu, nu este nimic de genul acesta.

— Bine atunci, spuse el, oftând. Atunci, ce este? Spune odată, omule!

— Cred că... domnule doctor, chestia e că nu m-am dezvoltat exact așa cum ar fi trebuit.

— Stai, că nu înțeleg ce vrei să spui...

— Bănuiesc că asta înseamnă că nu sunt atât de interesat de fete pe cât ar trebui. Așa cum sunt ceilalți tineri de vârsta mea.

— Înțeleg, spuse el, zâmbetul pălindu-i acum. Ei bine, nu este atât de anormal pe cât ai crede. Unii băieți se dezvoltă mai târziu. Nu este o prioritate mare pentru tine, atunci? Sexul, vreau să spun.

— Este o prioritate foarte mare, i-am zis eu. Probabil este cea mai mare prioritate a mea. Mă gândesc la asta toată ziua, din clipa în care mă trezesc dimineața, până în clipa în care mă duc la culcare. Și apoi visez despre asta. Uneori chiar am vise în care mă duc la culcare și am vise în visele mele despre asta.

— Atunci care e problema? întrebă el și îmi dădeam seama că devenea din ce în ce mai frustrat de ofuscarea mea. Nu-ți găsești o prietenă? Asta e? Nu arăți rău. Sunt sigur că sunt multe fete care ar fi fericite să fie cu tine. Ești timid? Nu știi cum să vorbești cu ele?

— Nu sunt timid, am spus eu, găsindu-mi vocea acum și fiind hotărât să o spun odată, indiferent de consecințe. Și se întâmplă să am o prietenă, de fapt. Problema e că nu prea vreau una. Vedeți, nu la fete mă gândesc. Ci la băieți.

Urmă o tăcere lungă, în timpul căreia nu am îndrăznit să ridic privirea spre el, concentrându-mă, în schimb, pe covorul de sub picioarele mele și unde se tocise după câți oameni se așezaseră în același loc de-a lungul anilor, târându-și pantofii înainte și înapoi de anxietate, durere sau depresie. Tăcerea continuă atât de mult, încât mă temeam că doctorul Dourish murise de șoc și trebuia să mai am pe cineva pe conștiință. Totuși, în cele din urmă, l-am auzit cum dă scaunul înapoi și am ridicat privirea, în timp ce el se îndrepta spre un dulap, îl deschise și

scoase un pachet mic de pe raftul de sus. Închise ușa la loc, încuie din nou și se așeză, punând pachetul misterios pe biroul dintre noi.

— În primul rând, spuse doctorul Dourish, nu trebuie să crezi că ești singurul cu problema asta. Au existat destui băieți care au avut sentimente similare de-a lungul anilor, de la grecii antici până în zilele noastre. Perversii, degenerații și bolnavii au existat de când lumea, așa că să nu crezi pentru o clipă că ești mai special. Există și unele locuri unde poți să fii așa și nimeni să nu zică nimic. Dar, Tristan, pentru tine este important să ții minte că nu trebuie să dai curs niciodată acestor pofte dezgustătoare. Ești un băiat bun, catolic irlandez și... ești catolic, nu?

— Da, am spus eu, chiar dacă simțeam că nu aparțineam niciunei religii.

— Bun băiat! Ei bine, din păcate, ai fost blestemat cu o boală teribilă. Ceva care afectează oamenii la întâmplare și aparent fără motiv. Dar nu trebuie să te gândești pentru o clipă că ești homosexual, pentru că nu ești. Am roșit puțin când am auzit rostit acel cuvânt detestat și proscris, care nu era aproape niciodată rostit cu politețe. Da, este adevărat, continuă el, că sunt homosexuali în toată lumea. Anglia are mulți. Franța e plină de ei. Și, deși nu am fost niciodată în America, îmi imaginez că sunt și acolo destui. Nu aș crede că este ceva la fel de comun în Rusia sau Australia, dar probabil că e și pe-acolo ceva respingător care să compenseze. Dar uite ce trebuie să ții minte: în Irlanda nu sunt homosexuali. S-ar putea să îți fi intrat în cap că ești unul, dar nu este adevărat, este atât de simplu. Te înșeli.

— Nu pare atât de simplu, domnule doctor, am spus eu cu atenție. Chiar cred că s-ar putea să fiu unul.

— Tu m-ai ascultat până acum? întrebă el, zâmbindu-mi de parcă eram un ignorant complet. La naiba, după ce ți-am spus că nu sunt homosexuali în

Irlanda? Și dacă nu sunt homosexuali în Irlanda, atunci cum Dumnezeu ai putea fi unul?

M-am gândit la asta, încercând din răspuțeri să găsesc logica din argumentația lui.

— Acum, continuă el. Ce te face să crezi că ești unul dintre ei? Un homo murdar, adică.

— Este destul de simplu, am spus eu. Sunt fizic și sexual atras de bărbați.

— Ei, asta sigur nu te face homosexual, spuse el, deschizându-și mâinile larg într-un gest de acceptare.

— Nu? am întrebat eu, puțin uimit de asta. Eu așa credeam.

— Deloc, deloc, spuse el, clătinând din cap. Te-ai uitat prea mult la televizor, atâta tot.

— Dar nu am televizor, am spus eu.

— Te duci la film?

— Da.

— Cât de des?

— De obicei, o dată pe săptămână.

— Atunci, asta este. Care a fost ultimul film pe care l-ai văzut?

— *Alfie*.

— Nu-l știu. E bun?

— Mie mi-a plăcut, am spus eu. Mary-Margaret a spus că era dezgustător și că lui Michael Caine ar fi trebuit să îi fie rușine de el însuși. Ea a spus că el e un element împuțit, fără respect față de sine însuși.

— Cine este Mary-Margaret?

— Prietena mea.

El izbucni din nou în râs și se aplecă în față, reumplându-și pipa și aprinzând-o cu o serie de pufăituri de început pe măsură ce tutunul se aprindea, de la roșu la negru și înapoi la roșu.

— Tristan, tu auzi ce spui? spuse el. Dacă ai o prietenă, atunci în mod sigur nu ești homosexual.

— Dar nu îmi place de prietena mea, am subliniat eu. Este critică și negativă față de orice și oricine. Mereu îmi spune ce să fac și îmi dă ordine de parcă sunt un câine. Și nu mă uit niciodată la ea și nu cred că e drăguță. Nici nu pot să îmi imaginez că mi-aș

dori să o văd fără haine. Ori de câte ori o sărut, îmi vine să vomit după aceea. Și uneori mă uit la ea și îmi doresc să cunoască pe altcineva și să se despartă de mine ca să nu fiu nevoit să fac eu asta. În plus, are un miros ciudat. Spune că, dacă te speli prea des, e semn de mândrie.

— Dar sigur că toți simțim astfel cu privire la femei, spuse doctorul Dourish ridicând din umeri. Am pierdut șirul dăților în care mi-am dorit să îi strecur ceva în ciocolata fierbinte a doamnei Dourish seara, astfel încât să nu se mai trezească dimineața. Și am acces la tot ce-mi trebuie. Aș putea scrie o rețetă pentru otravă și niciun juriu din țară nu ar pune întrebări. Dar asta nu mă face pe *mine* un homosexual, nu-i așa? Cum ar fi posibil? Le ador pe Judy Garland, și Joan Crawford și Bette Davis. Nu ratez niciun film de-al lor.

— Vreau doar să se oprească, am spus eu, ridicând tonul, frustrat. Vreau să nu mă mai gândesc la bărbați și să fiu ca toți ceilalți.

— Și de aceea ai venit al mine, răspunse el. Și mă bucur să spun că ai venit în locul potrivit, pentru că eu pot să te ajut.

Inima mi se animă puțin și l-am privit cu multă speranță.

— Serios? am întrebat eu.

— O, da, spuse el, încuviințând în direcția micului pachet pe care îl pusese pe biroul dintre noi. Fii bun și deschide asta!

Am făcut așa cum mi s-a spus și din pachet căzu o mică seringă cu un ac lung, ascuțit, cam de mărimea degetului meu arătător.

— Știi ce e asta? întreabă doctorul Dourish.

— Da, am spus eu. Este o seringă.

— Bun băiat. Acum vreau să ai încredere în mine, bine? Dă-mi seringă! I-am dat-o și el îmi arată spre pat. Mergi acolo și așază-te pe margine!

— Credeam că nu e pentru pacienți?

— Fac o excepție pentru degenerați. Și dă-ți jos pantalonii mai întâi!

M-am simțit neliniștit cu privire la ce urma să se întâmple, dar am făcut așa cum mi s-a spus, mi-am lăsat pantalonii să cadă în jurul gleznelor și m-am așezat unde mi-a spus. Doctorul Dourish s-a apropiat de mine cu seringă în mână dreaptă, într-un fel cam amenințător.

— Acum dă-ți chiloții jos, spuse el.

— Aș prefera să n-o fac, am spus eu.

— Fă cum ți se spune, altfel nu te voi putea ajuta, spuse el.

Am ezitat, jenat și emoționat, dar în cele din urmă am făcut așa cum mi-a spus și am încercat să nu mă uit la el când stăteam acolo, gol de la brâu în jos.

— Acum, încep medicul, voi spune niște nume și vreau să reacționezi la ele așa cum ți se pare ție natural, bine?

— Bine, am spus eu.

— Bing Crosbyt, spuse el.

Eu nu m-am mișcat, doar mă uitam la zidul din față, gândindu-mă la noaptea în care mă dusesem să văd *High Society* cu Mary-Margaret la cinema Adelphi pe strada Abbey. Ea fusese dezgustată de toată intriga filmului, întrebându-mă ce fel de târfă murdară ar divorța de un bărbat pentru altul și apoi s-ar întoarce la primul în ziua celei de-a doua nunți. Era o demonstrație de lipsă de convingeri morale, pretinse ea. Ceea ce nu era deloc standardul ei.

— Richard Nixon, spuse el atunci, iar eu am făcut o grimasă.

Se zvonea că Nixon urma să candideze din nou pentru președinție în 1968 și eu speram să nu facă asta. Când îi vedeam fața în ziare, în fiecare dimineață, îmi scădea pofta de mâncare.

— Warren Beatty, spuse el, iar de data asta, chipul mi se luminează.

Îl adorasem pe Warren Beatty încă de când îl văzusem cu Natalie Wood în *Splendoare în iarbă* și, cu un an în urmă, fusesem primul la coadă la bilete pentru *Promise Her Anything*, când avusese premiera la Carlton. Totuși, înainte să îi pot contempla frumusețea în continuare, m-am trezit că

sar de pe pat într-o agonie neașteptată, cad din picioare, întrucât pantalonii conspiraseră să mă doboare și m-am prăbușit la podea, zvârcolindu-mă în agonie și apucându-mă de zona inghinală. Când am îndrăznit în sfârșit să îmi dau mâinile la o parte, pe scrot aveam o mică urmă roșie care nu era acolo cu cinci minute în urmă.

— M-ai înțepat! am strigat eu, uitându-mă la doctorul Dourish de parcă era nebun. M-ai înțepat în coaie cu seringă!

— Da, așa este, spuse el, aplecându-se puțin de parcă accepta cuvinte de recunoștință. Acum treci sus aici, Tristan, ca să o fac din nou.

— Nici nu mă gândesc, am spus eu, ridicându-mă în picioare și gândindu-mă dacă să îl pocnesc în față sau doar să fug de-acolo. Trebuie să fi fost hilar să stau acolo în mijlocul operației sale, cu fundul gol, pantalonii în vine și fața roșie de furie.

— Vrei să te vindeci sau nu? întrebă el pe un ton binevoitor, părintesc, ignorându-mi supărarea evidentă.

— Da, vreau. Dar nu așa. Doare!

— Dar asta este *singura* cale, spuse el. Îți vom antrena creierul să asocieze sentimentele de poftă pentru bărbați cu cea mai intensă durere. Astfel, nu îți vei mai permite să ai aceste porniri dezgustătoare. Gândește-te la câinele lui Pavlov. Este un principiu similar.

— Nu-l cunosc pe Pavlov și nici pe câinele lui, am spus eu, dar dacă vreunul dintre ei a fost înțepat în coaie cu o seringă, atunci cred că au habar de cum mă simt eu acum.

— Bine, spuse doctorul Dourish ridicând din umeri. Nu ai decât să continui cu fanteziile tale sordide. Trăiește o viață dominată de gânduri imorale și dezgustătoare. Fii un paria al societății pentru restul zilelor tale. Este alegerea ta. Dar nu uita că tu ai venit aici pentru ajutor, iar eu ofer ajutor. Depinde de tine dacă îl accepți sau nu.

M-am gândit la asta și, pe măsură ce durerea ceda am început încet – foarte, foarte încet – să mă

îndrept înapoi spre pat și m-am așezat, tremurând și gata să izbucnesc în plâns. Am apucat marginea patului și am închis ochii.

— Foarte bine, spuse el. Acum, să încercăm din nou. Papa Paul al VI-lea. Nimic. Charles Laughton. Nimic. George Harrison.

Și dacă erau pacienți care își așteptau rândul afară, îndrăznesc să spun că au făcut stânga-mprejur și au luat-o la goană când au auzit țipetele mele străbătând tencuiala și amenințând să dărâme pereții. Când am ieșit de acolo, după o jumătate de oră, de-abia puteam vorbi și lacrimile îmi curgeau șiroaie pe obraji, cabinetul era gol cu excepția secretarei doctorului Dourish, care stătea la biroul ei, scriind o rețetă.

— Cincisprezece pence, spuse ea, întinzându-mi factura.

Am căutat cu atenție – cu mare, mare atenție – banii în buzunar. Totuși, înainte să îi scot, ușa de la cabinetul medicului se deschise și, îngrijorat că urma să vină spre mine strigând „Harold Macmillan! Adolf Hitler! Tony Curtis!” m-am întrebat dacă să o iau la goană.

— Încă trei pence pentru seringă, Annie, spuse domnul Dourish. Domnul Sadler ia una cu el.

— Optsprezece pence atunci, spuse ea.

Eu am pus banii pe masă și am ieșit afară, bucuros să respir aerul proaspăt din Dundrum. Am înaintat pe stradă, spre centrul comercial, m-am oprit la o bancă și m-am așezat, străduindu-mă să găsesc o poziție confortabilă și mi-am lăsat capul în mâini. Un cuplu tânăr, soția dând semnele unui început de sarcină, se opri când mă văzu și mă întrebară dacă eram bine, dacă puteau să facă ceva pentru mine.

— Sunt bine, am spus eu. Mulțumesc oricum.

— Nu arăți bine deloc, spuse femeia.

— Asta pentru că nu sunt. Un bărbat tocmai m-a înțepat cu un ac în scrot de douăzeci de ori într-o oră. Și doare ca dracu’.

— Îmi imaginez, spuse bărbatul nonșalant. Sper că nu ai plătit pentru un astfel de tratament.

— Am plătit optsprezece pence, am spus eu.

— Cu banii ăștia te-ai putea distra o noapte întreagă dacă ai avea grijă, spuse femeia. Ai nevoie de un doctor? E unul pe stradă mai încolo dacă...

— El este doctorul care a făcut asta, am spus eu. Am nevoie doar de un taxi, atât. Vreau să merg acasă.

— Helen, spuse bărbatul. Caută un taxi. Bietul om abia se ține pe picioare.

Și imediat când se întoarse și ridică o mână, un taxi veni spre noi și se opri.

— Nimic nu merită atâta suferință, spuse femeia în timp ce mă urcam pe bancheta din spate. Avea un chip blând și o parte din mine, voia să plângă pe umărul ei și să îi povestească toată durerea. Orice ai pățit, nu-ți face griji. Sunt sigură că totul o să fie bine în final.

— Aș vrea să am încrederea dumitale, am spus eu, închizând ușa, iar mașina plecă.

— Înainte ca mașina să ia foc —

Câteva săptămâni mai târziu, ministrul a fost prins cu pantalonii în vine. Până atunci trecuse drept un bărbat care părea că are o căsnicie fericită și care își târa soția și copiii la liturghie în fiecare duminică dimineată. Putea fi găsit stând în curtea bisericii după aceea, indiferent de vreme, dând mâna cu alegătorii săi și promițând să-i întâlnească pe toți la meciul GAA din weekendul următor. Parlamentar de țară, până atunci, rămăsese în apartamentul său din Dublin în weekend, iar la primele ore ale dimineții de duminică fusese descoperit în mașina sa, unde un dependent de droguri de șaisprezece ani i-o sugea, după ce ispășise o pedeapsă de șase luni pentru tulburarea liniștii publice, și care abia fusese eliberat cu o zi în urmă din Centrul Finglas pentru Copii și Adolescenți. Ministrul a fost arestat și dus la secția de poliție de pe strada Pearse, unde a

refuzat să își dea numele și și-a făcut numărul obișnuit, cerându-le tuturor numerele de pe legitimații, insistând că niciunul dintre ei nu va avea un loc de muncă până la finalul zilei. Când a încercat să plece, a fost băgat într-o celulă și lăsat să fiarbă.

A durat cam o oră până să vină cineva să îl identifice. Un tânăr polițist, însărcinat cu adusul cânilor de cafea rezidenților din Țarcul bețivilor, se uită o singură dată la fața grasă și transpirată a ministrului. L-a recunoscut de la știrile de seară și s-a dus afară să își informeze sergentul care, nefiind fanul guvernului actual, a dat câteva telefoane discrete unui prieten jurnalist. Până când s-a încheiat procesul, scos pe cauțiune și eliberat, presa se adunase deja afară și el ieși la lumina zilei, fiind luat cu asalt de întrebări, acuzații și eternul clicăit al aparatelor de fotografiat.

Când am ajuns la minister în dimineata următoare, presa era parcată afară pe strada Marlborough și am urcat în birou, unde domnișoara Joyce, Ambrosia și pe domnul Denby-Denby se aflau în mijlocul dramei.

— Iată-te, domnule Avery! spuse domnișoara Joyce, în timp ce eu îmi lăsam jos geanta. Ce te-a reținut până acum?

— Este doar nouă, am spus eu, privind ceasul. De ce, ce s-a întâmplat?

— N-ai auzit?

Am clătinat din cap și domnișoara Joyce s-a străduit cât a putut de bine să explice, folosind fiecare eufemism cunoscut ca să evite rostirea cuvintelor necesare, dar cu cât devenea mai stânjenită, cu atât avea mai puțin sens, iar în final, domnul Denby-Denby ridică frustrat mâinile în aer și interveni ca să clarifice lucrurile.

— Polițistul a bătut la geamul mașinii lui, spuse el, ridicând tonul pentru a nu crea confuzie cu privire la cele întâmplate, și i-a găsit pe cei doi înăuntru cu pantalonii în vine și pe băiat cu pula ministrului în gură. N-are cum să mai scape basma

curată din asta. O să aibă un impact al naibii de puternic. Fără glumă!

Am rămas gură-cască, într-un amestec de uimire și amuzament și poate că nu am fost deloc inspirat s-o deschid în formă de O, chiar când intra ministrul însuși, palid, transpirat și iritat.

— Tu! spuse el. Cum te cheamă?

— Avery. Cyril Avery.

— Încerci să fii amuzant, Avery?

— Nu, am spus eu. Scuze, domnule!

— Pentru că îți zic acum, m-am săturat de glume în dimineața asta și e foarte posibil să-l pocnesc în nas pe următorul care face orice fel de glumă. M-ai înțeles?

— Da, domnule, am spus eu, privind în jos la pantofi, și încercând să nu râd.

— Domnișoară Joyce, continuă el, întorcându-se spre așa-zisul nostru lider. Unde suntem cu asta acum? Ai publicat ceva deja? Trebuie să ne mișcăm repede, înainte ca totul să ne scape de sub control.

— Am scris ceva, spuse ea, luând o foaie de hârtie de pe biroul ei. Dar nu eram sigură ce abordare vreți să aveți. Și domnișoara Ambrosia a terminat declarația pentru soția dumitale.

— Citește-mi! spuse el.

Domnișoara Ambrosia se ridică și își dresе glasul, de parcă se pregătea pentru o audiție și citi cu voce tare din caietul ei:

— *Ministrul și cu mine suntem căsătoriți de peste treizeci de ani și în tot acest timp nu au existat ocazii în care să îi pun la îndoială loialitatea, catolicismul său profund sau iubirea lui statornică față de femei. Ministrul a fost mereu atras de formele feminine.*

— Of, pentru numele lui Dumnezeu! exclamă el, gonind spre fereastră, observând mulțimea care se adunase jos pe stradă și îndepărtându-se iar înainte să fie observat. Nu poți să spui asta, cățea proastă! Mă faci să par un crai. De parcă nu pot să mi-o țin în pantaloni.

— Păi, nu puteți, spuse domnul Denby-Denby. Și nu o insultați pe domnișoara Ambrosia, m-auziți? Nu accept așa ceva.

— Tu să taci! spuse ministrul.

— *În tot acest timp*, continuă domnișoara Ambrosia, editând în timp ce citea, *nu mi-a dat niciodată motive să îi pun la îndoială loialitatea sau bărbăția.*

— Iisuse, asta e și mai rău! Știi măcar ce e o bărbăție? Aș zice că știi, după cum arăți.

— Ei bine, asta e puțin cam mult, spuse domnișoara Ambrosia. Cel puțin, eu nu le-o sug băieților pe bancheta mașinii.

— N-am supt-o nimănui! urlă el. Dacă i s-a supt cuiva, atunci eu am fost acela. Deși, desigur, nu am fost eu oricum, pentru că nu s-a întâmplat niciodată.

— Este un citat grozav, spuse domnul Denby-Denby. Sigur ar trebui să punem asta în comunicatul de presă. *Nu le-o sug adolescenților. Ei mi-o sug mie.*

— E cineva pe aici care e capabil să scrie ceva? întrebă ministrul uitându-se la noi pe rând și ignorând această ultimă remarcă. Acesta ar trebui să fie Ministerul Educației, nu? E cineva pe-aici care chiar *are* educație?

— Domnule ministru, spuse Joyce, folosind tonul pe care îl folosea mereu când încerca să aplaneze un conflict. Bănuiam că-l folosisese de multe ori de-a lungul deceniilor în care lucrase aici. Spuneți-ne ce vreți să facem și ne vom conforma. Până la urmă, asta este misiunea noastră. Dar avem nevoie să ne oferiți o îndrumare. Aceasta, până la urmă, este misiunea *dumitale*.

— Exact, spuse el, calmat momentan și așezându-se la masa din mijlocul camerei, iar apoi se ridică din nou, ca un om care avea o criză foarte rea de hemoroizi. Mai întâi, vreau ca polițistul care m-a arestat să fie la rândul lui arestat și concediat imediat din poliție. Fără apeluri, fără concedii plătite, fără pensie. Mergi la Lenihan de la justiție și spune-i că vreau să se rezolve asta până la prânz.

— Dar sub ce acuzație? întrebă ea.

— Reținerea ilegală a unui ministru de cabinet, spuse el, acum cu fața roșie de furie. Și vreau ca toată lumea care lucrează în secția de poliție de pe strada Pearse să fie suspendată până aflăm cine a dat informația la presă.

— Domnule ministru, ministrul justiției nu este subordonat ministrului educației, spuse ea încet. Nu-i puteți pretinde să facă nimic.

— Brian va face tot ce îi cer. Ne știm de mult timp, noi doi. O să mă sprijine fără probleme.

— Eu nu aș fi atât de încrezătoare că este adevărat, spuse ea. De fapt, prima comunicare pe care am primit-o de dimineață a fost de la corespondentul meu de la Ministerul Justiției, care a anunțat foarte clar că domnul Lenihan nu va fi disponibil să preia niciun apel din partea dumneavoastră.

— Nenorocitul dracului! strigă el, dărâmând un fișier de pe biroul meu și împrăștiind pe podea cam trei sute de pagini de notițe ministeriale. Atunci trebuie să te duci acolo și să faci asta personal, m-ai auzit? Spune-i că am destule mizerii ca să îl îngrop dacă nu face ce îi cer!

— Nu pot să fac asta domnule, insistă ea. Este împotriva tuturor protocoalelor. Ca membru al serviciului public, în mod sigur nu pot să iau parte la încercări de șantaj din partea unui membru al cabinetului față de altul.

— Nu dau doi bani pe protocoalele tale nenorocite, m-ai auzit? O să faci ce îți spun, altfel până la finalul zilei vei dispărea de aici. Și vreau să publici asta: băiatul din mașină era pur și simplu fiul unui vechi prieten care trecea printr-o perioadă dificilă. M-am întâlnit cu el din întâmplare, m-am oferit să îl duc acasă și am oprit mașina pe strada Winetavern ca să discutăm posibilitatea ca el să capete un loc de muncă aici, ca ospătar în Leinster House. În timp ce vorbeam, el și-a scăpat țigara, care a căzut pe jos și doar s-a aplecat să o ia înainte

ca toată mașina să ia foc. De fapt, el a făcut un gest eroic și ar trebui lăudat pentru asta.

— Și în timp ce făcea asta, spuse domnul Denby-Denby, vi s-a desfăcut cureaua, v-au căzut pantalonii, la fel și ai lui și, cumva, pula dumitale a aterizat în gâtul lui. Are sens. Nu-mi dau seama cum ar putea cineva să pună la îndoială o astfel de explicație.

— Tu! Afară! spuse ministrul, arătând spre domnul Denby-Denby, pocnind din degete. Ieși afară, m-ai auzit? Ești concediat!

— Nu mă poți concedia, răspunse domnul Denby-Denby, ridicându-se cu demnitate și împăturindu-și ziarul sub braț. Sunt funcționar public. Sunt aici pe viață, cu voia lui Dumnezeu. Dar o să plec să iau o cană de ceai și o prăjitură și o să vă las să vă gândiți cum să ieșiți din asta, pentru că eu chiar nu mă mai deranjez să vă ascult toate aiurelile. Și ca să fim realiști, dragă, dintre noi doi, eu sunt cel care încă va avea un loc de muncă la finalul zilei.

Ministrul îl privi cum pleacă și am crezut că urma să se năpustească asupra lui și să-l dea cu capul de podea, dar rămase fără cuvinte. Cred că trecuse mult timp de când cineva îndrăznise să-i vorbească astfel. Domnișoara Ambrosia și cu mine ne uitam unul la altul și nu ne puteam abține, ne mușcam buzele, încercând să nu izbucnim în râs.

— O vorbă să nu aud! spuse ministrul, arătând spre noi acum și ne întoarserăm la birourile noastre cu capetele plecate.

— Domnule ministru, spuse Joyce cu calm, conducându-l înapoi spre masa din mijlocul camerei. Putem să publicăm ce comunicat de presă doriți, putem să spunem orice vreți să spunem, dar acum esențial este să păreți plin de remușcări față de electoratul dumneavoastră și să nu faceți să păreți mai ridicol decât ați făcut-o deja. Oricum, consilierul dumitale politic ar trebui să vă spună asta, nu eu.

— Pardon? spuse el, uimit de imprudența ei.

— M-ați auzit, domnule. Nimeni nu va crede acea poveste absurdă pe care tocmai ați spus-o. Oricum, nu cineva cu creier în cap. Bănuiesc că doar unii dintre colegii dumitale ar putea-o crede. Dar pot să vă asigur că prim-ministrul vă va da afară din Cameră dacă încercați măcar să spuneți așa ceva acolo. Și asta doriți? Să vă ruinați cariera politică pentru totdeauna? În timp, publicul vă va ierta, dar domnul Lemass, niciodată. Dacă sperați să vă reveniți vreodată, atunci șmecheria este să plecați acum, înainte să fiți alungat. Credeți-mă, pe termen lung îmi veți mulțumi.

— Tu te auzi vorbind? spuse el, cu vocea plină de dispreț. Crezi că-ți permiți să spui orice vrei acum, nu? Ai impresia că le știi pe toate.

— Nu le știu pe toate, domnule ministru. Nici vorbă, spuse ea. Dar știu suficient cât să nu plătesc pentru sex oral cu un minor și probabil un băiat aflat într-o extremă dificultate, pe o stradă publică, în toiul nopții. Știu măcar atât. Ea se ridică și se întoarse la biroul său, uitându-se înapoi la el, de parcă era surprinsă că el mai era încă acolo. Acum, domnule ministru, dacă nu mai e și altceva, vă sugerez să mergeți la cabinetul prim-ministrului cât mai repede. Avem treabă aici. Trebuie să ne pregătim pentru sosirea succesorului dumitale de mai târziu.

El se uită în jur cu groază, alb la față, cu nasul roșu pulsând și poate că își dădu seama, în sfârșit, că nu mai ținea. A ieșit pe ușă și, câteva minute mai târziu, domnul Denby-Denby se întoarse cu o prăjitură cu frișcă și o cană de cafea.

— Pe cine credeți că vom avea în continuare? întrebă el, evenimentele ultimei ore fiind deja o notă de subsol pentru cartea lui de amintiri. N-o să fie Haughey, nu? Omul acela mă sperie. Mereu arată de parcă tocmai a îngropat cadavre în munții Dublin.

— Domnule Avery, spuse domnișoara Joyce, ignorându-l și întorcându-se spre mine. Vreți să mergeți spre Leinster House și să fiți cu ochii pe

evoluția situației pentru mine? Dacă auziți ceva, sunați-mă. Voi fi la birou toată ziua.

— Da, domnișoară Joyce, am spus eu, luându-mi haina și geanta, fericit, la început, să mă pot duce la Dáil, unde se desfășura toată acțiunea.

Cu toate astea, după amuzamentul meu inițial, am devenit nehotărât în timp ce înaintam pe strada O'Connell și de-a lungul zidurilor de la Colegiul Trinity. Pe de o parte, nu îmi plăcuse niciodată de ministru, care mereu mă tratase cu un dispreț teribil, dar pe de altă parte, știam la fel de bine ca oricine cât de greu trebuie să fi fost pentru el să-și țină secrete adevăratele înclinații. De cât timp trebuie să o fi mințit pe soția lui, prietenii și familia, pe sine însuși? Era trecut bine de șaiszeci de ani, iar asta însemna o viață întreagă.

În Leinster House, parlamentarii și consilierii lor erau adunați pe fiecare coridor și în fiecare alcov, sușotind de zor, bârfind ca niște precupețe. Oriunde priveam, auzeam oameni folosind cuvinte precum *poponar*, *homălău* și *homo împuțit*. Atmosfera era una de animozitate vicioasă, fiecare bărbat se disocia de colegul său, afirmând clar că nu fusese niciodată prieten cu un astfel de pervers de la bun început și că plănuiseră să propună să fie scos de pe listă oricum la următoarele alegeri. Înaintam pe coridor, unde portretele lui William T. Cosgrave, Éamon de Valera și John Costello mă priveau de sus, cu un dispreț superior, și l-am văzut pe ofițerul de presă al prim-ministrului mărșăluind spre mine, roșu de furie după ce, am presupus eu, întreaga dimineață o petrecuse ferindu-se de presă. El trecu pe lângă mine, apoi se opri și se întoarse, privindu-mă direct.

— Tu, spuse el, răstindu-se la mine. Te știi, nu-i așa?

— Nu cred, am răspuns eu, deși ne întâlniserăm de cel puțin zece ori.

— Ba da. Ești de la Ministerul Educației, nu? Avery te cheamă?

— Da, domnule, am spus.

— Unde e Domnia Sa? E cu tine?

— S-a întors pe strada Marlborough, am spus eu, presupunând că se referea la ministru.

— Cu pantalonii în vine, bănuiesc...

— Nu, am spus eu, clătinând din cap. Cel puțin când l-am văzut în urmă cu o oră, erau pe talie. Bănuiesc că acum ar putea fi oriunde.

— Încerci să faci pe glumețul, Avery? întrebă el, venind atât de aproape de mine, încât îi simțeam mirosul de fum de țigară și whisky-ul din respirație și o duhoare râncedă de brânză și cartofi cu ceapă.

Se adunase un grup care se uita la noi, simțind o potențială dramă. *E o zi grozavă*, se citea pe fețele lor. *Se întâmplă multe!*

— Uită-te, mai bine, la tine! continuă el. Ce fel de haină e asta pe care o porți? Ce culoare are, roz?

— Este maro, de fapt, am spus eu. Am luat-o de la Clerys. Era la ofertă, la jumătate de preț.

— O, ai luat-o de la Clerys, nu? întrebă el, privind în jur la spectatori, în căutare de încurajări și el le zâmbi să mă provoace.

— Da, de acolo, am spus eu.

— Bănuiesc că te-a angajat chiar el, nu? Ministrul? Un interviu pe canapeaua lui cu ușa încuiată? Voi doi, jucându-vă de-a v-ați ascunselea cu cârnatul?

— Nu, domnule, am spus eu, înroșindu-mă. Am obținut postul printr-o cunoștință. A treia soție a tatălui meu adoptiv, acum despărțită. Ea lucra acolo și...

— Cine?

— Soția tatălui meu adoptiv...

— Și tu ești unul dintr-aceia, nu? întrebă el. Mereu reușesc, îmi dau seama.

— Un ce, domnule? am întrebat eu, încruntându-mă.

— Un împuțit de homo, la fel ca șeful tău.

Am înghițit cu noduri și m-am uitat în jur la cei aproape patruzeci de oameni care ne priveau în acel moment, secretare, parlamentari, miniștri și apoi,

oprindu-se în timp ce venea să afle care era cauza agitației, însuși prim-ministrul, Seán Lemass.

— Nu, domnule, am șoptit eu. De altfel, am și o prietenă. Mary-Margaret Muffett. Ea lucrează la biroul de schimb valutar de la Banca Irlandei, sucursala din Colegiul Green, și se duce în fiecare dimineață la cafeneaua Switzer's unde bea o cană de ceai.

— Sigur, până și Oscar Wilde avea o soție. Toți fac în așa fel, încât să nu bănuiască nimeni. Trebuie să fie mereu o nebunie la Ministerul Educației, nu? Știi ce aș vrea să fac cu toți homălăii dacă i-aș putea prinde? Aș face ce a făcut Hitler. Orice s-ar spune despre omul acela, avea, totuși, câteva idei bune. Adună-i, arestează-i, apoi gazează-i pe toți!

Simțeam un amestec de furie și umilință adunându-se în stomacul meu.

— Este un lucru groaznic ceea ce spuneți, am zis eu. Ar trebui să vă fie rușine.

— A, da? Serios?

— Da, ar trebui.

— E, du-te dracului!

— Tu să te duci dracului! am strigat eu, nemaifiind dispus să îi accept abuzurile. Și spală-te pe dinți, pentru numele lui Dumnezeu, dacă stai atât de aproape de cineva, tâmpit gras și bătrân ce ești! Era să leșin de la duhoarea respirației tale.

— Ce-ai zis? întrebă ofițerul de presă, uitându-se la mine cu uluială.

— Am spus, am continuat eu, ridicând tonul acum, încurajat de ceea ce credeam că era aprobarea mulțimii, să te speli pe dinți dacă urmează să...

Nu am apucat să îmi termin propoziția, pentru că am fost doborât de un pumn rapid în cap. În timp ce mă ridicam, simțeam toți anii de furie ce se acumulaseră în mine. Am strâns pumnul drept și l-am lovit. El se mișcă exact la timp, și în loc să îl ating în bărbie, care fusese ținta mea, degetele mele se izbiră de un stâlp și am scos un strigăt de durere. Mi le-am frecat și m-am întors pentru o a doua încercare, însă el m-a lovit iar, chiar deasupra

ochiului drept. Am văzut cum parlamentarii începeau deja să facă pariuri.

— Îți dau trei la unu pe tipul tânăr, spuse cineva.

— Zece la unu ar fi mai corect. Uită-te la el, deja a pierdut o dată.

— Lasă-l în pace! se auzi o voce de nicăieri, o voce de femeie, și din ceainărie apărură administratoarea, despărțind mulțimea cum făcuse Moise cu Marea Roșie. Ce se întâmplă aici? strigă ea cu toată autoritatea cuiva care fusese acolo mai mult timp decât oricare dintre ei și care știa că va continua să fie acolo și după ce ei își vor pierde funcțiile în urma alegerilor. Tu, Charles Haughey, spuse ea, arătând spre ministrul agriculturii, care stătea pe margine, cu o bancnotă de o liră plutind în aer și pe care o puse repede înapoi în portofel. Ce-i faceți bietului băiat?

— Nu vă faceți griji, doamnă Goggin! spuse Haughey pe un ton mieros, făcând un pas în față și punând o mână pe brațul ei, pe care ea o alungă repede. S-au încins puțin spiritele, asta e tot.

— Spirite încinse? întrebă ea, ridicând tonul. Uită-te la el! îi curge sânge din sprânceană. Tocmai aici, în casa democrației parlamentare. Nu vă e rușine, niciunuia?

— Liniștește-te, doamnă dragă! spuse Haughey.

— O să mă liniștesc când tu și gorilele tale plecați de pe coridorul acesta, m-auziți? Plecați sau jur pe Dumnezeu că o să chem poliția să vă ia pe toți!

Am ridicat privirea și am văzut cum dispărea zâmbetul de pe chipul lui Haughey. Arăta de parcă voia să îi facă ce îmi făcuse mie ofițerul de presă, dar apoi închise ochii o clipă, așteptă până ce își recăpăta controlul și când deschise iar ochii, era complet echilibrat.

— Haideti, domnilor, spuse el, întorcându-se spre adunare, care părea dornică să primească ordine de la el. Lăsați băiatul în pace! S-o lăsăm pe cățeaua de la ceainărie să facă ordine aici. Și data viitoare când o să mă vezi, drăguță, adăugă el, apucând-o pe bărbie pe doamna Goggin și ținând-o strâns,

scuipând puțin în timp ce-i vorbea, o să-mi vorbești civilizat. Sunt un bărbat răbdător, dar nu accept să fiu persiflat de curve. Știu cine ești și știu și cum ești.

— Nu știi nimic despre mine, spuse ea și se îndepărtă de el, încercând să pară curajoasă, dar îi auzeam teama din voce.

— Știu totul despre toată lumea, spuse el, zâmbind. Cu asta mă ocup. O zi bună! O după-amiază plăcută!

M-am ridicat încet, cu spatele la perete în timp ce el se îndepărta și mi-am pus o mână la gură, unde simțeam gustul sângelui. Când am luat-o, aveam palma roșie, rezultatul unei tăieturi pe buza de sus.

— Vino cu mine! spuse doamna Goggin, ajutându-mă să mă ridic. Vino la ceainărie să mă ocup de tine. Nu trebuie să-ți faci griji. Cum ziceai că te cheamă?

— Cyril, am spus eu.

— Ei bine, Cyril, nu-ți mai bate capul! O să fim singuri acolo, așa că nimeni nu o să se uite la tine. Toți se duc în cameră să audă discursul ministrului.

Am încuviințat și am urmat-o înăuntru, în timp ce îmi aduceam aminte după-amiaza în care eu și Julian intraserăm exact pe aceste uși. Trecuseră șapte ani de la acea excursie școlară, când am băut halbe de Guinness în timp ce el se dădea drept parlamentar pentru oricare circumscripție electorală se întâmpla să o reprezinte atunci. Eram sigur că aceasta era aceeași femeie care venise să ne certe pentru că beam, deși eram minori, și care în final, îl atacase, în schimb, pe părintele Squires pentru că ne lăsase nesupravegheați. Neînfricăta în fața autorității, își dovedise această valoare de două ori față de mine deja.

M-am așezat la o masă lângă fereastră și ea se întoarse peste o clipă cu un pahar de coniac, un castron cu apă și o cârpă umedă cu care îmi șterse sângele de pe față.

— Nu-ți face griji, spuse ea, zâmbindu-mi. E doar o zgârietură.

— Nu m-a mai lovit nimeni până acum, am spus eu.

— Dă-l pe gât! O să-ți facă bine. Când luă cârpa, mă privi în ochi și se încruntă o clipă, dându-se înapoi de parcă ar fi văzut o expresie acolo pe care o recunoștea, dar apoi clătină din cap și înmuie din nou cârpa în castron. De la ce v-ați luat?

— De la povestea legată de Ministerul Educației, i-am spus eu. Ofițerul de presă a avut probabil o dimineață oribilă și căuta pe cineva pe care să se descarce. A crezut că sunt și eu unul din ei.

— Adică un ce?

— Un homosexual.

— Și ești? întrebă ea pe un ton atât de nonșalant, de parcă m-ar fi întrebat cum era vremea afară.

— Da, am spus eu, prima oară când am recunoscut asta cu voce tare în fața unei alte persoane, cuvântul ieșindu-mi din gură înainte să încerc măcar să-l rețin.

— Ei bine, se întâmplă!

— N-am mai spus nimănui asta.

— Serios? Atunci de ce mi-ai spus mie?

— Nu știu. Am simțit pur și simplu că pot, asta e tot. Că nu v-ar deranja.

— De ce m-ar deranja? întrebă ea. Nu are nimic de-a face cu mine.

— De ce ne urăsc atât de mult? am întrebat eu după o pauză lungă. Dacă ei nu sunt homosexuali, atunci de ce contează pentru ei dacă altcineva este?

— Îmi aduc aminte că un prieten mi-a spus odată că urâm lucrurile de care ne temem la noi înșine, zise ea ridicând din umeri. Poate că asta ar putea fi o explicație.

Nu am spus nimic și am continuat să îmi beau coniacul, întrebându-mă dacă mai merita să mă întorc la birou în acea după-amiază. Probabil că nu avea să dureze mult înainte ca vestea a ceea ce se întâmplase să ajungă la urechile domnișoarei Joyce și, deși niciun membru al guvernului nu putea, tehnic vorbind, să concedieze un funcționar public, existau căi ocolitoare și poziția mea era probabil

chiar mai delicată decât a domnului Denby-Denby sau a ministrului. Când am ridicat privirea, am văzut că ochii doamnei Goggin se umpluseră de lacrimi și ea își scosese batista din buzunar să le șteargă.

— Nu mă băga în seamă, spuse ea, încercând să zâmbească. Doar că violența de genul acesta mă supără foarte tare. Am mai văzut-o în trecut și știu unde poate să ducă.

— Nu veți spune nimănui, da?

— Ce să spun?

— Ceea ce tocmai v-am spus. Că nu sunt normal.

— O, Iisuse! spuse ea, râzând și ridicându-se. Nu fi ridicol! Nimeni nu e normal. Nu în țara asta nenorocită.

— Familia Muffet —

Nu i-am spus lui Mary-Margaret că mi-am pierdut slujba – acesta nu ar fi fost deloc standardul ei –, dar cu atât de puțini bani în contul bancar, am început să mă îngrijorez pentru plata chiriei din data de întâi ale lunii.

Nu voiam ca Albert să îmi pună întrebări stânjenitoare sau vreun membru al familiei Hogan să se întrebe de ce eram încă acasă în timpul zilei, așa că plecam din apartamentul de pe strada Chatham la ora obișnuită, în fiecare dimineață, și rătăceam fără scop prin oraș până se deschideau cinematografele. Câțiva penny îmi dădeau acces la un film devreme și dacă mă ascundeam la toaletă după aceea, puteam să mă duc înapoi odată ce se stingeau luminile și să stau acolo toată după-amiaza.

— Nu pari în apele tale, Cyril, spuse Mary-Margaret în seara zilei sale de naștere, când am folosit puținele fonduri rămase ca să o scot în oraș la cină. O adusesem la un restaurant italian nou în piața Merrion, care era foarte apreciat, dar după ce se uită prin meniu, a spus că avea mai mult respect pentru stomacul ei decât să mănânce mâncare străină și s-a rezumat la cotlete de porc, cartofi și un pahar cu apă de la robinet. Nu te simți în regulă?

— Ba da, am spus eu. De fapt, mă simt destul de regulat.^[23]

— Ce vrei să spui cu asta?

— Nimic, am spus eu, clătinând din cap. Nu, sunt bine. Nu ai de ce să îți faci griji.

— Ce fel de persoană aș fi dacă nu mi-aș face griji? Întrebă ea într-un rar moment de empatie. Țin foarte mult la tine, Cyril. Ar trebui să știi asta deja.

— Știu, am spus eu. Și eu țin foarte mult la tine.

— Trebuia să spui că mă iubești.

— Bine, am răspuns eu. Te iubesc. Cum sunt cotletele?

— Nefăcute. Și cartofii sunt foarte sărați.

— Tu ai pus sarea. Te-am văzut.

— Știu. Chiar și așa, tot i-aș spune ceva chelnerului, însă, după cum știi, nu-mi place să provoc agitație. Ea lăsă jos cuțitul și furculița și privi în jur, coborând vocea. De fapt, vreau să discut ceva cu tine. Detest să aduc vorba de asta când ne bucurăm de o seară atât de plăcută în oraș, dar vei afla oricum mai devreme sau mai târziu.

— Te ascult, am spus eu.

Spre mirarea mea, vedeam că era aproape să îi dea lacrimile, o condiție căreia nu îi ceda niciodată și ceva în mine s-a înmuiat, întinzându-mă s-o iau de mână.

— Nu, Cyril, spuse ea, retrăgându-se. Ai puțină bună-cuviință.

— Ce voiai să spui? am întrebat eu, oftând.

— Sunt puțin supărată. Dar dacă îți spun, trebuie să îmi promiți că nu se va schimba nimic între noi.

— Sunt destul de sigur că nimic nu se va schimba vreodată între noi, am spus eu.

— Bun. Păi, o știi pe verișoara mea Sarah-Anne?

— Nu personal, am spus eu, întrebându-mă de ce familia ei simțea nevoia să dea fetelor nume duble cu cratimă. Cred că ai vorbit despre ea o dată sau de două ori, dar nu sunt sigur că ne-am văzut vreodată. Este cea care vrea să se călugărească?

— Nu, evident că nu, Cyril! spuse ea. Aceea este Josephine-Shauna. Știi care e problema ta?

— Că nu ascult niciodată?

— Da.

— Deci care dintre ele este Sarah-Anne? am întrebat eu.

— Cea care locuiește în Foxrock. Este învățătoare, ceea ce mi s-a părut dintotdeauna incredibil pentru că nu știe să facă împărțiri și este practic analfabetă.

— A, da, am spus eu, amintindu-mi de o fată pe care o întâlnisem odată, la o petrecere în grădină și care flirtase cu mine fără rușine. O fată foarte drăguță, așa-i?

— Afară-i vopsit gardul, înăuntru-i leopardul, spuse Mary-Margaret pufnind.

— Ce înseamnă asta? am întrebat eu. N-am înțeles niciodată expresia.

— Înseamnă ce înseamnă, spuse ea.

— Fie!

— Ei bine, am niște vești proaste despre Sarah-Anne, continuă ea.

Acum îmi atrăsese atenția. Aceasta nu era genul de conversație pe care îl făcea de obicei Mary-Margaret la cină. În general, prefera să discute despre cât de puțină bună-cuviință aveau tinerii în standardele de îmbrăcăminte sau cum muzica aceea rock'n'roll zgomotoasă era ca diavolul care îi urla în urechi.

— Continuă, am spus eu.

Ea se uită din nou în jur, să se asigure că nu o auzea nimeni și apoi se aplecă în față.

— Sarah-Allen a căzut, spuse ea.

— Căzut?

— Căzut, confirmă ea, încuviințând din cap.

— S-a lovit?

— Ce?

— Când a căzut, și-a rupt ceva? Nu era nimeni acolo care s-o ajute să se ridice?

Ea se uită la mine de parcă înnebunisem.

— Cyril, faci pe amuzantul?

— Nu, am spus eu, uimit. Doar că nu știu la ce te referi.

— Ea a *căzut*!

— Da, ai spus asta, dar...

— Of, pe toți sfinții! O să aibă un copil.

— Un copil?

— Da. Peste cinci luni.

— A, asta e tot? am întrebat eu, întorcându-mă la porția mea de lasagna.

— Cum adică, asta e tot? Nu e destul?

— Păi sunt atâția oameni care au copii, am spus eu. Dacă nu ar exista copii, nu ar fi nici adulți.

— Nu fi ridicol, Cyril!

— Nu încerc să fiu ridicol.

— Ba ești. Sarah-Anne nu e măritată.

— A, bun! Presupun că asta schimbă nuanța lucrurilor.

— Sigur că da, spuse Mary-Margaret. Bieții ei părinți sunt exasperați. Mătușa Mary este supravegheată tot timpul pentru că a amenințat că o să înfigă un cuțit în cap.

— În capul cui? Al ei sau al lui Sarah-Anne?

— În ambele, probabil.

— Ei bine, știe cine este tatăl?

Ea deschise gura cu dezgust.

— Sigur că știe, spuse ea. Ce fel de fată crezi că e? Trebuie că ai o opinie foarte proastă despre familia Muffet.

— Nici nu o cunosc, am protestat eu. Nu am nicio părere despre ea.

— Tatăl este un neisprăvit din Rathmines, dacă vrei să știi. Lucrează într-o fabrică de pânzeturi, ceea ce nu ar fi deloc standardul meu. Desigur, a fost de acord să se însoare cu ea, măcar atât, dar nu au primit o dată de la biserică decât peste șase săptămâni și până atunci or să se vadă.

— Ei bine, cel puțin el face ce se cuvine, am spus eu.

— După ce a făcut ce nu se cuvenea. Biata Sarah-Anne, mereu a fost o fată atât de bună! Nu știu ce-a apucat-o. Sper că nu îți vin idei, Cyril. Să nu cumva să crezi că mă voi deda la un asemenea comportament.

— Crede-mă, nu o voi face, am spus eu, lăsând deoparte cuțitul și furculița, acum, pofta de mâncare dispărându-mi de la sine. Ultimul lucru pe care vreau să-l fac pe lumea asta e să te seduc.

— Ei bine, poți să notezi în calendar data de șaptesprezece a lunii viitoare. Asta e ziua nunții lor.

— Bine, am spus. Ce o să îi dai?

— La ce te referi?

— Un cadou de nuntă. Bănuiesc că ceva pentru copil ar fi util.

— Ha! spuse ea, clătinând din cap. *N-o* să-i dau niciun cadou.

— Cum așa? Ce fel de persoană vine la nunta cuiva fără cadou?

— Dacă ar fi fost o nuntă normală, atunci desigur că le-aș fi dat ceva, spuse ea. Dar nu este, nu? Nu vreau să pară că îmi exprim aprobarea. Nu. Cum și-au așternut, așa să doarmă.

Mi-am dat ochii peste cap și am simțit o înțepătură de transpirație pe ceafă.

— Mereu trebuie să fii atât de critică? am întrebat eu.

Se uită la mine de parcă tocmai o pocnisem.

— Ce mi-ai zis adineauri, Cyril Avery?

— Am întrebat dacă mereu trebuie să fii atât de critică. Este îndeajuns de rău că trăim în țara asta cu felul în care se comportă oamenii și ipocrizia pe care o vedem peste tot, dar asta nu e cumva atitudinea bătrânilor care nu își dau seama că trăim într-o lume nouă? Suntem încă tineri, Mary-Margaret. Nu poți să încerci să ai puțină compasiune pentru cineva care trece printr-o perioadă dificilă?

— O, ce modern ești, Cyril! spuse ea, lăsându-se pe spate și încrețindu-și buzele. În felul acesta îmi spui că vrei să-ți faci de cap cu mine, asta e? Că vrei să mă duci la tine în apartament și să mă târăști în dormitorul tău, să-ți scoți membrul, să-l înfigi în mine și să pompezi de zor până când mi-o tragi bine de tot?

Acum era rândul meu să par uimit. De-abia puteam să cred că ar spune ceva de genul acesta, darămite să mai aibă și cuvintele potrivite.

— Pentru că, dacă asta crezi, Cyril, continuă ea, gândește-te mai bine. Nu fac asta cu nimeni. Și după ce o să ne căsătorim, să nu te aștepți la asta în orice seară în afară de sâmbăta și atunci cu lumina stinsă. Am fost bine crescută, să știi!

Mi-am făcut o notă mentală să îmi fac planuri pentru fiecare seară de sâmbătă după ce ne căsătoream și apoi m-am panicat la ideea de căsătorie în sine. Când se hotărâse asta? Nu discutaserăm niciodată așa ceva. O cerusem în căsătorie și uitasem cu totul?

— Spun doar că suntem în 1966, nu în 1930. Fetele rămân gravide mereu. La fel cum nici eu nu știu care a fost povestea cu mama mea, nu?

— Despre ce vorbești? întrebă ea, făcând o grimasă. Știu exact care a fost povestea cu mama ta. Toată țara știe. Doar acum îi studiază cărțile la facultate, nu-i așa?

— Mama mea naturală, am spus eu, corectându-mă.

— Ce?

Am rămas cu gura căscată de uimire când mi-am dat seama că în tot timpul cât fuseserăm împreună nu menționasem niciodată faptul că eram adoptat. I-am spus acum și ea păli vizibil.

— Ești ce? întrebă ea.

— Adoptat, am spus eu. Adică am fost adoptat. Cu mult timp în urmă. Când eram bebeluș.

— Și de ce nu mi-ai spus asta până acum?

— Nu am crezut că este atât de important, am spus eu. Crede-mă, aș putea să îți spun lucruri mult mai rele.

— Nu e atât de important? Deci cine sunt mama și tatăl tău cu adevărat?

— N-am nici cea mai vagă idee, am spus eu.

— Și nu te interesează? Nu vrei să afli?

Am ridicat din umeri.

— Nu chiar, am spus eu. Charles și Maude au fost părinții mei și cu asta basta.

— Sfinte Sisoe! spuse ea. Deci și mama ta s-ar putea să fi fost căzută?

M-am holbat la ea și am simțit un iureș de furie în piept.

— Realist vorbind, aproape sigur, am spus eu.

— O, Dumnezeu! Stai să-i spun tatei. Nu, nu o să-i spun tatei. Și nici tu nu o să-i spui, m-ai înțeles?

— Nici nu plănuiam, am spus eu.

— Ar fi șocat. I-ar putea provoca o criză de inimă.

— N-o să spun nimic. Deși chiar nu cred că este atât de important. Sunt mulți oameni care sunt adoptați.

— Da, dar să te tragi dintr-un asemenea neam!... Este o rasă rea în familie.

— Același lucru i s-a întâmplat verișoarei tale, am spus eu.

— Asta e diferit, se răsti ea. Sarah-Anne a făcut o greșeală, nu e același lucru.

— Ei bine, poate și mama mea a făcut o greșeală, am subliniat eu. Nu te-ai gândi la asta?

Ea clătină din cap, complet nemulțumită.

— Ceva se întâmplă cu tine, Cyril Avery, insistă ea. Ceva ce nu îmi spui. Dar o să aflu eu. Promit c-o să aflu.

— Căderea lui Horatio (Nelson) —

Albert, colegul meu de apartament, se logodise cu prietena lui, Dolores, într-o seară de luni, la începutul lui martie, și eu m-am dus cu el, cu logodnica lui și cu grupul lor de frați și surori, mari băutori, în pubul Neary's, ca să sărbătorim. Peste câteva ore, neputând să dorm din cauză că tăblia patului lui se lovea ritmic de peretele meu, de-abia mă puteam abține să nu mă reped și să arunc cu o găleată de apă peste ei. Sunetul pasiunii lor neobosite avea totuși un efect neliniștitor asupra mea, făcându-mă să fiu disperat după contactul

uman și, cedând frustrărilor mele, m-am îmbrăcat cu aceleași haine pe care le purtasem în acea zi și am coborât la parter, ieșind în întunericul străzii Chatham, deja pe jumătate excitat de incitarea pe care o anticipam. Afară am crezut că aud niște pași în urma mea și m-am uitat în jur speriat, dar, spre ușurarea mea, strada părea să fie goală.

Uneori câțiva băieți de vârsta mea se găseau pe străzile înguste, pietruite de lângă Stag's Head, așa că m-am dus acolo, dar erau goale. Am trecut pe strada Dame și am luat-o la dreapta pe Crown Alley, unde am văzut doi tineri stând lângă un zid, cu capetele apropiate, vorbind și m-am ascuns în cadrul unei uși, pregătit să fiu voyeur dacă numai asta era disponibil pentru mine. Dar, în loc să aud fermoare și sărutări grăbite, vorbeau unul cu altul în accente nordice și pe un ton atât de grav, încât îmi doream să fi mers mai departe în loc să rămân și să trag cu urechea.

— Vreau doar să privesc, spuse cel mai înalt dintre cei doi, un tânăr care părea incitat și periculos. Cât de des în viețile noastre putem să vedem așa ceva?

— Nu-mi pasă, spuse celălalt. Dacă suntem prea aproape când se întâmplă, vom fi prinși.

— N-o să fim prinși.

— De unde știi? Nu cumva vrei să fii tu cel care îi explică șefului dacă vom fi prinși?

Pantoful îmi alunecă puțin pe pavaj și ei se întoarseră în direcția mea, ceea ce nu îmi lăsa de ales decât să ies din cadrul ușii și să trec pe lângă ei, sperând să nu devină agresivi.

— Ce făceai acolo? întrebă bărbatul mai tânăr, venind în grabă spre mine. Ascultai ce vorbeam?

— Dă-i pace, Tommy, spuse prietenul său.

Eu am profitat de ocazie să plec mai departe, mai repede acum și, spre ușurarea mea, ei nu mă urmară. Am traversat podul Ha'penny, dorind să ajung pe unul dintre coridoarele ascunse de pe strada Abbey unde mă bucurasem de câteva întâlniri clandestine în trecut și în mod sigur era cineva care mă aștepta

acolo, fumând o țigară, în timp ce se sprijinea de un felinar și îmi făcu semn, atingându-și pălăria cu un deget când mă văzu. Totuși, când m-am apropiat, mi-am dat seama că era suficient de bătrân cât să îmi fie bunic și am făcut stânga-mprejur, blestemându-mi norocul. Am început să mă resemnez cu ideea de a mă întoarce acasă nesatisfăcut, când mi-am adus aminte de toaletele publice dinspre capătul nordic al străzii O'Connell, același loc în care, cu șapte ani în urmă, lui Julian i se făcuse o ofertă. Mai făcusem sex într-o toaletă publică doar de două ori, prima oară accidental – dacă poți să faci sex accidental – când aveam șaptesprezece ani și fusesem luat prin surprindere mergând pe lângă Colegiul Trinity și am alergat înăuntru, să mă ușurez în baia de la etajul doi al corpului de arte. Stăteam la pisoar, iar un student se spăla pe mâini în apropiere și am devenit conștient de faptul că se holba la mine. Am privit în jur cu teamă, dar, când a zâmbit, am avut erecție instant, iar urina a stropit pe perete și înapoi pe prohabul pantalonilor. El a râs, apoi a făcut semn spre una dintre cabine și l-am urmat înăuntru pentru deflorarea mea oficială. A doua oară a fost într-o noapte la fel de dezamăgitoare ca asta, când am fost forțat să intru într-o toaletă publică de pe strada Baggot pentru o sesiune profund nesatisfăcătoare cu un băiat de vârsta mea care a erupt ca Vezuviul în palma mea în clipa în care l-am atins. Natura murdară a acestor locuri însemna că preferam să stau departe de ele, dar eram disperat, așa că am mers în direcția Coloanei lui Nelson și nu doream nimic mai mult decât să termin actul mai repede ca să mă duc acasă și să mă culc.

Din nou, aveam impresia distinctă că eram urmărit, așa că m-am oprit, am privit în jur cu teamă, dar nu am văzut pe nimeni în spatele meu, cu excepția câtorva bețivi care se cuibăreau lângă zidurile Poștei, cu pături și cutii de carton. Totuși mi-am păstrat calmul pe măsură ce mă apropiam de

toaletă și am văzut poarta dinspre stradă deschisă, lumina ei seducătoare atrăgându-mă înăuntru.

Am coborât treptele și după ce am dat colțul în încăperea cu gresie și faianță alb cu negru, am privit în jur, dezamăgit că nu era nimeni acolo. Am oftat și am clătinat din cap, gata să recunosc înfrângerea și urma să plec când s-a descuiat una dintre cabine, ușa s-a deschis și de acolo am văzut un băiat de vreo optsprezece ani, speriat, cu ochelari și cu șapca trasă în jos pe frunte. El a ieșit afară ca un cățeluș speriat care se obișnuia cu un peisaj nou și m-am uitat la el, așteptând vreun semn cum că eram acolo pentru același motiv. Desigur, era posibil ca el să fi folosit toaleta pur și simplu și urma să se spele pe mâini și să plece. Dacă aș fi spus ceva și m-aș fi înșelat, aș fi provocat un dezastru.

I-am dat cam treizeci de secunde și el nu s-a mișcat deloc, doar se holba la mine. Abia când i-am văzut ochii măsurându-mă din cap până în picioare, mi-am dat seama că nu aveam de ce să îmi fac griji.

— Nu am mult timp, am spus eu, iar spre surprinderea mea, după câte mi se întâmplaseră în seara asta, mi-am dat seama că nici măcar nu mai aveam chef.

Stăteam într-o galerie, înconjurat de duhoarea de pișat și căcat și eram condamnat să găsesc o formă disperată de afecțiune cu un străin. Umerii mi se lăsară în jos, înfrânți și mi-am apăsât colțurile ochilor cu degetele.

— Nu e corect, nu-i așa? am spus încet după o clipă, nefiind sigur dacă îi spuneam lui, mie însumi sau universului.

— Mi-e teamă, spuse băiatul.

M-am adunat, simțind milă pentru el. Tremura, era evident că era nou în toate astea.

— Nu-i așa că uneori îți vine să te sinucizi? am întrebat eu, privindu-l direct în ochi.

— Ce? spuse el, părând încurcat.

— Sunt dăți, i-am spus eu, când simt că vreau să iau un cuțit de pâine și să mi-l înfig în inimă.

El nu spuse nimic, privind în jur uimit, iar apoi se întoarse spre mine și încuviință.

— Am încercat anul trecut, spuse el. Nu cu un cuțit de pâine. Altfel. Pastile. Dar nu a funcționat. A trebuit să mi se facă spălături stomacale.

— Hai să mergem acasă, am spus.

— Nu pot să merg acasă, îmi spuse el. M-au dat afară.

— Cine?

— Părinții mei.

— De ce? am întrebat eu.

El lăsă privirea în pământ, jenat.

— Au găsit ceva, spuse el. O revistă. O comandasem din Anglia.

— Atunci hai să mergem la o plimbare, am spus eu. Putem să mergem și să vorbim. Ce zici? N-ai vrea să mergem undeva și doar să stăm de vorbă?

— Bine, spuse el, zâmbindu-mi și am simțit o afecțiune imediată pentru el, nu dorință, nu poftă, doar afecțiune.

— Cum te cheamă? am întrebat eu.

El se gândi. Se hotărî la *Peter*.

— Eu sunt James, am spus eu, întinzând o mână, iar el o apucă și zâmbi din nou.

În acel moment, mi-am dat seama că în toate întâlnirile pe care le avusesem cu străinii, nu privisem pe nimeni în ochi până atunci. Puteam să-mi amintesc niște fețe, niște coafuri, niște pantofi, dar culoarea ochilor lor? Și în clipa aceea am auzit pași coborând pe scări. M-am întors, încă ținându-l de mână, iar în fața mea a apărut un membru în uniformă din An Garda Síochána, cu un zâmbet automulțumitor pe fața lui grasă și îngâmfată, amestecată cu disprețul pe care îl simțea pentru mine și genul meu.

— Ei bine, ce avem noi aici? întreabă el. Doi fătălăi, așa-i?

— Garda, am spus eu, dând drumul mâinii băiatului. Nu e ceea ce pare. Stăteam de vorbă, doar atât.

— Știi de câte ori am auzit replica asta, poponar împuțit ce ești? întrebă el, scuipând pe podea, la picioarele mele. Acum, întoarce-te până îți pun cătușele și să nu încerci ceva, că o să te usuc în bătaie și niciun suflet din țara asta n-o să mi-o ia în nume de rău.

Înainte să fac un pas, am auzit alți pași venind și apoi, spre groaza mea, în cadrul ușii apăru o față cunoscută și mi-am dat seama că nu mă înșelasem când ieșisem de pe strada Chatham. Cineva mă urmărise într-adevăr până aici. Cineva care știa că nu eram complet sincer cu ea.

— Mary-Margaret, am spus eu, privind-o cum își punea mâinile la gură, în timp ce ea se uita când la unul, când la altul, nevenindu-i să creadă.

— Aceasta este toaleta domnilor, spuse Peter, destul de inutil, dată fiind situația. N-ar trebui să fie femeii aici.

— Nu sunt o femeie, se răsti ea, ridicând vocea, întorcându-se spre el cu o furie pe care nu o mai văzusem până atunci. Sunt logodnica lui!

— Îl cunoașteți pe acest tip? întrebă Garda, întorcându-se spre ea acum.

Băiatul profită de acest moment și o luă la goană, împingându-l pe bătrân la o parte și aproape dărâmând-o pe Mary-Margaret din picioare când fugi. Înainte ca oricare dintre noi să facă vreo mișcare, el era deja în capul scărilor.

— Vino aici, tu! strigă Garda, uitându-se spre trepte, dar știa că nu avea sens să-l urmeze.

Avea mai bine de cincizeci de ani și era într-o formă fizică proastă, iar băiatul deja era la jumătatea străzii O'Connell, dispărând pentru totdeauna.

— Ei, măcar pe unul dintre voi l-am prins, spuse Garda, întorcându-se spre mine. Ești gata pentru trei ani de închisoare, prietene? Pentru că de asta are parte cei ca tine.

— Cyril! strigă Mary-Margaret, izbucnind în lacrimi. Știam eu că e ceva în neregulă. Știam. Dar nu asta. La așa ceva nu m-aș fi gândit. Nu am bănuț niciodată că ești un pervers.

De-abia o auzeam în timp ce viitorul mi se derula repede prin fața ochilor: știrile din ziare, procesul, inevitabilul verdict vinovat, umilințele la care urma să fiu supus în închisoarea Mountjoy. Posibilitatea să fiu chiar ucis acolo. Mereu circulau astfel de povești.

— O, Cyril, Cyril! strigă Mary-Margaret, cu fața în palme. Ce va zice tata?

— Vă rog, am spus, întorcându-mă spre Garda, gata să mă arunc la mila lui. Dați-mi drumul! Jur că n-o să mai fac niciodată așa ceva!

— Nicio șansă, răspunse el, dându-se înapoi și lovindu-mă peste față.

— Loviți-l din nou, Garda! strigă Mary-Margaret, cu fața roșie de umilință și furie. Element împuțit!

Iar el făcu așa cum i se ceruse, lovindu-mă atât de tare, încât m-am izbit cu obrazul de un pisoar și am auzit ceva spărgându-se înăuntrul meu, urmat de o amorțeală instantanee pe partea stângă a feței. Când m-am întors, mi-a căzut un dinte și am privit cu toții cum a sărit pe podea, oprindu-se la marginea unei scurgeri deschise, zăbovind acolo cu impertinența unei mingi de golf care a ajuns chiar pe marginea găurii, dar s-a decis să nu cadă înăuntru.

M-am întors să îmi privesc atacatorul, care își masa o mână cu degetele de la cealaltă și eu m-am dat înapoi, temându-mă că m-ar lovi din nou. Am cântărit posibilitatea de a-l lovi în schimb și de a fugi, dar în starea în care mă aflam mi-am dat seama că ar fi fost inutil. Aș fi putut să îl înving, dar Mary-Margaret sigur m-ar fi raportat și în cele din urmă tot aș fi fost găsit. Așa că am cedat.

— Bine, am spus, înfrânt.

Garda mă apucă de umăr și urcarăm împreună scările spre stradă. Am inspirat aerul rece al nopții și am privit spre ceasul care atârna afară la magazinul Clery's. Fiecare locuitor al Dublinului își fixa propriul ceas după acesta. Era abia unu și jumătate dimineața. Cu trei ore în urmă eram în pub cu proaspăt logodiții mei prieteni. Cu o oră în urmă eram în pat. Am privit spre Mary-Margaret, care se

holba la mine cu o ură pură pe chip și am ridicat din umeri.

— Îmi pare rău, am spus eu. Nu pot să schimb ceea ce sunt. Așa m-am născut.

— Du-te dracului! urlă ea.

Înainte să îmi manifest surprinderea față de cuvintele ei, de deasupra se auzi un zgomot teribil, de parcă cerurile se deschiseseră și se transformară într-un tunet zgomotos, iar toți trei ne uitarăm în sus, speriați.

— Iisuse, Maria și Iosif! strigă Mary-Margaret. Ce Dumnezeuului a fost asta?

Zgomotul părea să se reducă pentru o clipă, dar apoi deveni și mai tare și când m-am uitat în sus, am văzut statuia amiralului Nelson mișcându-se pe stativul ei, expresia lui mai furioasă ca niciodată și mi se părea că fusese adus la viață în timp ce sări de pe pedestalul său, brațele și capul explodând de pe trup, iar piatra spulberându-se deasupra noastră.

— Atenție! strigă Garda. Coloana se dărâmă.

El îmi dădu drumul și ne împrăștiarăm, pietrele începură să cadă și am auzit zgomotul mării sculpturi explodând în fragmente care începură să cadă pe strada O'Connell.

„Asta e”, m-am gândit. „Acesta este momentul morții mele.”

Am alergat cât de tare am putut, cumva scăpând de blocurile de piatră care se prăbușiră la pământ, spărgându-se în sute de bucăți, șrapnelul lovindu-mă pe spate și pe cap. Am așteptat să îmi pierd cunoștința, fiind sigur că într-o clipă va pune capăt vieții mele chinuite. Când m-am oprit din alergat și m-am întors să privesc înapoi, pe stradă era din nou liniște, dar zona în care stătuserăm noi trei era acum invizibilă, sub un nor de fum. În agitația momentului, nu mă puteam gândi decât la acele clipe când, copil fiind, intrasem în biroul lui Maude neinvitat și nu reușeam să o văd prin fumul gros.

— Mary-Margaret! am strigat eu, vocea transformându-mi-se în urlet în timp ce alergam înapoi.

Pe măsură ce mă apropiam mai mult de locul în care stătusem, m-am împiedicat de un trup și privind în jos, l-am văzut pe polițistul care mă arestase, întins pe spate acum, cu ochii deschiși, mort de-a binelea. M-am gândit că ar fi trebuit să îmi pară rău de el, dar în egoismul meu, nu am putut. El nu mai era și nu era vina mea. Nu avea să urmeze nicio arestare. Nicio umilire publică.

Am auzit un sunet în stânga mea și am văzut-o pe Mary-Margaret zăcând sub un bolovan mare, nasul lui Nelson apăsându-i obrazul de parcă voia să îi adulmece bine de tot parfumul, unul dintre ochii lui zăcând pe podea, holbându-se la ea. Ea încă mai respira, dar mi-am dat seama după respirația întretăiată că nu mai avea mult.

— Mary-Margaret, am spus eu, luând-o de mână. Îmi pare rău! Îmi pare atât de rău!

— Ești un element împruțit, spuse ea, sângele curgându-i din gură în timp ce se lupta să rostească vorbele. Deloc standardul meu.

— Știu, am spus eu. Știu.

Și apoi, o clipă mai târziu, s-a dus. Și la fel și eu, alergând spre casă pe strada O'Connell. N-avea niciun rost să stau acolo. Un lucru îl știam sigur: că asta era gata. Gata cu bărbații, gata cu băieții! De-acum încolo, doar femei. Voi fi ca toți ceilalți.

Voi fi normal, chiar dacă asta m-ar ucide.

1973
Cât mai departe de diavol
—•V—P—•

— **Some Mothers Do, Ave, Em**^{24} —

Julian sosi la apartamentul meu chiar înainte de ora opt, purtând un tricou vopsit manual, descheiat până la jumătatea pieptului, o pereche de jeanși mulați și un sacou mov Nehru. Deși avea părul tuns scurt, semănând cu Steve McQueen în *Papillon*, păstrase perciunii necesari, ceea ce nu făcea decât să atragă atenția asupra urechii lui drepte care lipsea. La gât, purta un lanț de scoici și mărgele pe care, îmi spusese el, îl cumpăraseră de la un vânzător de o sută de ani din Rishikesh, când el și o fostă prietenă călătoriseră acolo să îl cunoască pe Maharishi Mahesh Yogi. Culorile accentuau strălucirea unui inel psihedelic de la mâna dreaptă pe care îl furase de la Brian Jones când își reveneau după o doză de LSD, în clubul de noapte Arthurs de pe strada East 54, cu două săptămâni în urmă.

— În afară de asta, au fost niște luni liniștite, spuse el, măsurându-mă din priviri încruntat. Dar de ce nu ești îmbrăcat încă? O să întârziem.

— Sunt îmbrăcat, am răspuns eu. Uită-te la mine!

— Păi, porți haine, aprobă el. Dar nu genul de haine pe care orice bărbat de douăzeci și opt de ani și cu stil le-ar purta într-o noapte în oraș, mai ales când se duce la o petrecere de burlaci. De unde le-ai luat, de la tatăl tău?

— Nu mi-am cunoscut niciodată tatăl, am spus eu.

— Tatăl tău *adoptiv*, atunci, răspunse el oftând. Sincer, Cyril, trebuie să spui asta chiar de fiecare...

— Charles și cu mine nu ne împărțim hainele, am spus eu, întrerupându-l. Mai ales că avem măsuri complet diferite.

— Ei bine, nu ieși în oraș arătând așa. Sau, mai degrabă, eu nu ies cu tine îmbrăcat așa. Haide, trebuie să ai ceva acolo care nu te face să pari fratele mai tânăr și mai demodat al lui Richard Nixon.

El trecu de mine și când deschise ușa de la dormitorul meu am simțit cum sunt cuprins de panică, așa cum s-ar simți cineva care bagă ceva într-o priză stricată. Mentea mi se tulbură în timp ce încercam să-mi amintesc dacă lăsasem acolo la vedere ceva incriminator. Mă rugam ca ediția mea din toamna lui 1972 a revistei *Modern Male*, cu un boxer musculos pe copertă, care nu purta nimic altceva decât o pereche de mănuși roșii, să fie încuiată în siguranță în al doilea sertar al dulapului noptierei, însoțită de un exemplar din *Hombre* pe care îl comandasem dintr-o reclamă atent formulată de pe ultima pagină a *Sunday World*, chiar după Crăciun. Îmi petrecusem două săptămâni panicându-mă înainte de sosirea pachetului, temându-mă ca nu cumva un fanatic religios cu ochi cu raze X de la vama aeroportului din Dublin să-l confişte și să scoată publicația degenerată din ambalaj, înainte să sune consternat și să mă dea pe mâna poliției. Și mai era și exemplarul din *Vim* pe care îl furasem dintr-un magazin pentru adulți, care se dădea drept un loc de întâlniri unioniste, într-o excursie la Belfast, cu șase luni în urmă. În drum spre casă, oprit la controlul vamal, mi-l băgasem în spatele pantalonilor, dar, din fericire pentru mine, inspectorii fură mulțumiți să confişte două pachete de prezervative de la o bunică în vârstă, care își deghizase relele intenții într-un costum de Legiunea Mariei.

Plănuisem să pun toate acele reviste într-o pungă de hârtie în dimineața următoare și să le arunc într-un coș de gunoi la câteva străzi distanță de apartamentul meu, ca un ultim rămas-bun final față de un stil de viață pe care îl lăsam în urmă. Stând acolo acum, mă temeam să mă mișc în timp ce prietenul meu scotocea prin dormitor și mă gândeam că Julian nu ar avea niciun motiv să deschidă dulapul, așa că probabil eram în siguranță. Până la urmă, el căuta bluze și jeanși, nu genul de accesorii și mărunțișuri care erau păstrate în general în astfel de locuri. Dar oricum, era ceva care îmi

rămăsese în minte, un soi de neliniște care îmi spunea că nu fusesem destul de atent și mi-am dat seama exact în clipa în care el apăru în fața mea în ușă, ținând o revistă cu un asemenea dezgust cu care ar fi ținut o batistă murdară sau un prezervativ folosit.

— Ce dracului e asta, Cyril? întrebă el, holbându-se uimit la mine.

— Ce ce, ce? am spus eu, încercând pe cât posibil să par inocent.

— *Tomorrow's Man*, spuse el, recitând cuvintele de pe copertă. *Revista internațională de culturism*. Doar nu te-ai apucat de așa ceva, nu? Toată lumea știe că e numai pentru poponari.

M-am întins puternic, simulând oboseala în speranța ca asta să explice roșeața care îmi pulsa în obraji.

— M-am îngreșat puțin în ultima vreme, am spus. M-am gândit că m-ar putea ajuta să slăbesc.

— Unde? Pe sprâncene? N-ai niciun gram în plus, Cyril. De fapt, arăți subnutrit.

— Scuze, da, asta am vrut să spun. Vreau să mă îngraș, asta e. Niște mușchi. Mulți mușchi. O grămadă de mușchi.

— Tocmai ai spus că vrei să slăbești.

— M-am încurcat, am spus eu, clătinând din cap. Azi nu pot deloc să gândesc limpede.

— Ei bine, bănuiesc că e de înțeles dat fiind ce se întâmplă mâine. Iisuse, uită-te la individul ăsta, spuse el, arătând spre tânărul musculos de pe copertă care nu purta nimic altceva decât un slip verde, cu mâinile la ceafă, mușchii încordați și privirea în depărtare, aparent pierdut în gânduri. Unii chiar le au, nu-i așa?

Am încuviințat, sperând să pună nenorocita de revistă deoparte și să se întoarcă la chestiunea a ceea ce urma să port, dar, în schimb, începu să frunzărească paginile, clătinând din cap și izbucnind în râs la speciemenle de masculinitate care, dacă eram sincer, nu erau cu totul pe gustul meu, dar pe

care le apreciam pentru disponibilitatea de a se dezbrăca în fața unui aparat de fotografiat.

— Îl mai ții minte pe Jasper Simpson? întrebă el.

— De la școală? am întrebat eu, amintindu-mi de băiatul enervant care era coleg cu noi și cânta la un acordeon-pian și care încerca tot timpul să mi-l fure pe Julian.

Din când în când, mă masturbam cu gândul la el.

— Da. Ei bine, și el este unul din ăștia.

— Un ce? am întrebat eu inocent. Un înotător?

— Nu, un poponar.

— Fugi de-aici! am spus eu, folosind o replică pe care o auzisem recent în *The French Connection*.

— E adevărat, spuse el. Are chiar un prieten. Trăiesc împreună în Canada.

— Iisuse! am spus eu, clătinând din cap de uimire.

Cum adică, pur și simplu „are” un prieten și pur și simplu „trăiesc împreună”? Putea să fie atât de simplu?

— De fapt, mereu am știut că era unul, dar nu am dezvăluit nimănui, spuse Julian.

— De unde ai aflat? Ți-a spus?

— Nu în multe cuvinte. Dar s-a dat la mine, odată.

Am făcut ochii mari, nevenindu-mi a crede.

— Fugi. De. Aici, am repetat eu, făcând o pauză pentru efect înaintea fiecărui cuvânt. Când? Cum? De ce?

— Cred că eram în al treilea sau al patrulea an, nu țin minte exact. Cineva strecurase o sticlă de votcă în școală și noi am băut-o după un examen la matematică. Mai ții minte?

— Nu, am spus, încruntându-mă. Nu cred că eram acolo.

— Sau poate că nu ai fost invitat.

— Și ce s-a întâmplat? am întrebat eu, încercând să nu permit „cvasiinsulte” să mă rănească prea adânc.

— Ei bine, noi doi stăteam pe patul meu, spuse el. Cu spatele la perete. Eram destul de beți și

vorbeam multe prostii și înainte să-mi dau seama, s-a aplecat spre mine și mi-a băgat limba pe gât.

— Îți *bați joc* de mine, am strigat eu, consternat și incitat în același timp, simțind cum camera se învâрте cu mine, în momentul în care încercam să procesez toate astea. Și ce ai făcut? L-ai lovit?

— Normal că nu l-am lovit, spuse el, încruntându-se. De ce aș face asta? Sunt un tip pașnic, Cyril. Știi asta.

— Nu, dar...

— L-am sărutat și eu, asta am făcut. Mi s-a părut un gest politicos la vremea aceea.

— *Ce-ai făcut?* am spus eu, întrebându-mă dacă urma să mi se învâرتă capul pe umeri la trei sute șaizeci de grade, în timp ce-mi ieșeau ochii din cap, ca fata aceea din *Exorcistul*.

— L-am sărutat și eu, repetă Julian ridicând din umeri. Nu mai făcusem asta înainte. Cu un băiat, adică. Așa că m-am gândit... ce dracului! Hai să vedem cum e. Aș încerca orice o dată. Când am fost în Africa, am mâncat o friptură de crocodil.

M-am holbat la el, uimit și devastat în același timp. Julian Woodbead, singurul băiat de care fusesem îndrăgostit toată viața mea și care nu arătase niciodată vreun interes romantic față de mine, fusese buză în buză cu Jasper Timson, un băiat a cărui cea mai mare pasiune în viață era să cânte la nenorocitul de acordeon-pian! De fapt, mi-am amintit cum am intrat o dată și i-am găsit pe ei doi chicotind de zor. Trebuie să fi fost chiar cu câteva minute înainte. M-am așezat, nerăbdător să ascund erecția masivă care îmi apăruse în pantaloni.

— Nu-mi vine să cred, am spus eu.

— Hei, nu te îmbufna, spuse Julian nonșalant. Suntem în 1973, pentru numele lui Dumnezeu! Intră în rândul lumii. Oricum, nu a durat foarte mult timp și nu am simțit nimic, așa că s-a terminat acolo. Nu riști, nu câștigi. Jasper voia mai mult, desigur, dar am spus nu. I-am spus că nu eram un poponar împruțit și el a spus că nu îi păsa dacă eram sau nu, tot voia să-mi sugă pula.

— Iisuse Hristoase! am spus eu, ridicându-mă acum în picioare, practic tremurând cu un amestec de furie și dorință. Nu l-ai lăsat, nu?

— Bineînțeles că nu l-am lăsat, Cyril! Acordă-mi puțină considerație! Oricum, nu a părut prea deranjat, pentru că nu a mai încercat și a doua oară. Deși ceva bun tot a ieșit din asta: a spus că, dacă aveam de gând să sărut pe cineva, atunci ar trebui să îmi curăț dinții mai întâi, pentru că respirația mea mirosea a cartofi Tayto. Acesta a fost un sfat foarte bun. L-am urmat de atunci și m-a dus departe.

— Dar ai fost prieten cu Jasper până s-a terminat școala, am spus eu, amintindu-mi cum mereu simțeam un junghi de gelozie ori de câte ori îi vedeam împreună.

— Sigur că am fost, spuse Julian, uitându-se la mine de parcă eram nebun. De ce nu aș fi fost? Era foarte distractiv acest Jasper. L-am căutat când am fost în Toronto anul trecut, dar el și prietenul lui erau plecați undeva, pentru un weekend aventuros. Lui i-ar plăcea asta, adăugă el, aruncând exemplarul din *Tomorrow's Man* pe un fotoliu și întorcându-se în dormitor, unde deschise dulapul meu de haine, privind înăuntru critic. Dar tu ar trebui să scapi de ea, Cyril. Oamenii și-ar putea forma păreri greșite. Acum hai să vedem ce ai pe aici. Asta, poate?

El ridică un tricou mov, cu guler larg pe care îl cumpărasem cu câteva luni în urmă de la piața Dandelion și pe care nu apucasem să îl port.

— Crezi? am întrebat eu.

— Ei bine, este mai bine decât costumul acela de bunic. Haide, pune-l pe tine și să începem seara. Halbele alea n-or să se bea singure.

M-am simțit puțin rușinat când m-am dezbrăcat de cămașă și faptul că el continua să se uite la mine în timp ce mă îmbrăcam mă umplu de neliniște.

— Cum e? am întrebat eu.

— E ceva mai bine. Dacă aș fi avut câteva ore în plus, te-aș fi dus în oraș și ți-aș fi luat niște haine ca lumea. Nu contează. El își puse un braț în jurul meu și am inhalat atent mirosul parfumului său, buzele

mele insuportabil de aproape de maxilarul lui. Cum te simți? Ești gata pentru ziua cea mare?

— Așa cred, am spus eu, nu foarte convingător, când am ieșit din apartament și ne-am îndreptat spre strada Baggot.

De câțiva ani, locuiam singur pe Waterloo Road, angajat în funcția de cercetător la RTÉ, unde munca mea era împărțită în mod egal între programe religioase și emisiuni despre ferme. Nu știam aproape nimic despre niciuna, dar am aflat repede că tot ce trebuia să faci era să ții microfonul în fața cuiva, iar persoana interviuată vorbea până veneau vacile acasă.

Aranjasem să mergem la Doheny & Nesbitt's, unde unii dintre colegii mei se adunaseră pentru petrecerea de burlac, iar eu aveam ceva emoții să li-l prezint pe Julian. Vorbeam adesea despre el, descriind multele momente importante ale prieteniei noastre, dar aceasta avea să fie prima oară când aceste două elemente importante din viața mea veneau în contact. De-a lungul anilor, creasem două portrete fundamental false despre mine: unul pentru cel mai vechi prieten al meu, altul pentru cei mai noi prieteni, iar acestea aveau doar câteva tușe în comun. Revelațiile despre fiecare dintre cele două laturi ar fi putut destrăma tot artificiiul și, odată cu el, planurile pe care mi le făcusem pentru viitorul meu.

— Îmi pare rău să aud de tine și Rebecca, am spus eu în timp ce traversam Grand Canal, încercând din greu să îmi ascund încântarea că Julian se despărțise de cea mai recentă iubită. Păreați destul de potriviți.

— O, asta e o poveste veche! spuse el, fluturând mâna. Oricum, de atunci a existat o Emily, o Jessica și acum sunt la o nouă Rebecca. Rebecca numărul doi. Țâțe mai mici, dar, dă-mă dracului, e grozavă în pat. Nu că va dura prea mult, desigur. Încă o săptămână sau două, așa zice, cel mult.

— Cum de te plictisești atât de repede de oameni? am întrebat, pentru că pur și simplu eu nu

puteam înțelege așa ceva.

Dacă aş fi fost suficient de norocos, încât să găsesc o persoană cu care să vreau să fac sex regulat şi să pot să merg de mână cu el pe străzile din Dublin fără să fiu arestat, nu i-aş fi dat drumul niciodată.

— Nu este tocmai *plictiseală*, spuse el, clătinând din cap. Dar este o lume întreagă plină de femei şi nu mă interesează să rămân blocat cu aceeaşi pentru restul vieţii. Au existat câteva de-a lungul timpului desigur, cu care nu m-ar fi deranjat să am o relaţie mai lungă, dar ele insistă cu monogamia şi eu nu sunt făcut pentru așa ceva. Cyril, ar putea să te surprindă asta, dar niciodată nu mi-am înşelat prietena.

— Nu, tu doar te desparţi de ele.

— Exact. Şi nu e mai cinstit așa? Dar uite care-i chestia, şi cred că toată lumea crede asta în secret, fără să recunoască vreodată: lumea ar fi un loc mult mai sănătos dacă ne-am permite unii altora exact ceea ce am vrea, când am vrea, cu cine am vrea şi nu am stabili reguli puritane pentru cum să ne ducem vieţile sexuale. Am putea trăi cu persoana pe care o iubim cel mai mult pentru prietenie şi afecţiune, dar am putea să facem sex cu parteneri dornici şi poate chiar să vorbim despre asta când am ajunge acasă.

— După logica asta, am spus eu, tu şi cu mine am putea să ne căsătorim şi să locuim împreună pentru totdeauna.

— Ei bine, da, răspunse el, râzând. Bănuiesc că am putea.

— Imaginează-ţi!

— Da.

— Oricum, e uşor să spui toate astea, i-am spus eu, încercând să nu zăbovesc prea mult asupra acelei idei. Dar nu ţi-ar plăcea dacă prietena ta s-ar culca şi cu altcineva.

— Dacă asta crezi, spuse el, atunci nu mă cunoşti deloc. Sincer, nu îmi pasă deloc. Gelozia este un sentiment complet inutil.

Am trecut pe lângă Toners pe partea stângă, iar el traversă strada, traficul oprindu-se să îl lase să treacă. Când l-am urmat, un moment mai târziu, fiecare mașină m-a claxonat. Am deschis ușa de la pub și auzeam zumzetul mulțimii dinăuntru, căutându-mi colegii cu privirea. Îi așteptam pe trei dintre ei: Martin Horan și Stephen Kilduff, doi colegi cercetători cu care împărțeam biroul, și pe Jimmy Byrnes, un reporter care se credea o celebritate din Irlanda doar pentru că apăruse în câteva episoade din *7 Days*.

Când i-am găsit așezați împreună la o masă de colț, am ridicat mâna să îi salut, dar zâmbetul mi-a pălit când am văzut că li se alăturase o a patra persoană, Nick Carlton, un cameraman care lucra la *Wanderly Wagon*. Făcusem eforturi extraordinare să mă asigur că nu avea să afle nimic despre această adunare.

— Cyril! strigară ei.

Mă întrebam cum ar fi arătat dacă aș fi ieșit pe ușă și aș fi luat-o la goană pe strada Baggot. Bizar, am presupus eu, așa că l-am prezentat fiecăruia pe Julian și el a luat comenzi pentru un rând nou de băuturi, îndreptându-se spre bar, unde mulțimea s-a desprins ca Marea Roșie în fața lui Moise ca să îl lase să treacă.

— Nick, am spus eu, privindu-l în timp ce mă așezam. Nu mă așteptam să te văd aici în seara asta.

— Ei bine, nu este genul meu de local, spuse el, aprinzând o Superking cu mâna stângă, pe care o ținea la un unghi drept față de braț, cu cotul pe masa din fața lui. Dar m-am gândit să vin să văd cum trăiește cealaltă jumătate.

Adevărul era că îl invidiam pe Nick Carlton. Era singurul homosexual pe care îl știam care nu doar că își îmbrățișa sexualitatea, dar o și trâmbița sus și tare. Era mereu atât de binedispus, nu îi era deloc rușine și nimeni nu părea să fie deranjat. Ceilalți băieți glumeau pe seama lui pe la spate, desigur, pentru a-și sublinia propria lor heterosexualitate rigidă, dar, cu toate astea, de obicei, îl includeau în

grupul lor și păreau să-l fi adoptat ca pe un fel de mascotă.

— Și mă bucur foarte tare acum, că am făcut asta, continuă el, privind spre Julian, care se întorcea cu o tavă de halbe. Nu mi-a zis nimeni că îl aduci cu tine pe Ryan O’Neal.

— Ryan O’Neal a fost la *The Late Late Show* cu câteva săptămânii în urmă, spuse Jimmy. Sunt surprins că nu ai venit să îl pândești la cabina de schimb, Nick.

— Am primit instrucțiuni stricte de la superiori să îl las în pace, spuse Nick. Stricători de petreceri. Oricum, în seara aceea era ziua de naștere a domnișoarei O’Mahoney și nu m-ar fi iertat niciodată dacă nu aș fi apărut.

Băieții râseră în hohote și eu am început să beau din halba de Guinness, sorbind cam o treime din ea dintr-odată.

— Te-am văzut cumva în *7 Days?* îl întrebă Julian pe Jimmy, care radia de încântare că fusese recunoscut. Ai zice că totul e numai spectacol aici, nu? Trebuie că vedeți toate starurile la RTÉ.

— Eu am întâlnit-o pe prințesa Grace de Monaco, spuse Stephen.

— Eu l-am cunoscut pe Tommy Docherty, spuse Martin.

— Ocazional, eu scriu scenariul pentru domnul Crow, spuse Nick.

Poate că erau hainele lui, sau felul în care vorbea, sau felul în care arăta. Poate că era aura de sex care mereu emana din el, de parcă tocmai se ridicase din patul unui fotomodel și ieșise din casă fără să se deranjeze să facă un duș. Orice ar fi fost, bărbați, femei, hetero sau gay, toată lumea voia să fie plăcută de Julian.

— Domnul Crow, spuse Julian, gândindu-se la asta pentru o clipă. El este tipul care iese din ceas la *Wanderly Wagon*, nu-i așa?

— Da, spuse Nick, roșind puțin în glorie.

— Fugi de-aici!

— Asta e replica mea, am spus eu iritat, fără niciun rezultat.

— De ce te uiți la asta? întrebă Nick, ignorându-mă.

— Am urmărit.

— E o emisiune pentru copii, am spus eu.

— Da, dar e foarte tare. Sunteți cu toții drogați când o faceți sau ce?

— Nu pot să comentez, spuse Nick, făcându-i cu ochiul. Dar să spunem doar că e mereu o idee bună să bați la ușă înainte să intri în cabina cuiva.

— Tu cu ce te ocupi, Julian? întrebă Stephen, care îi oferi o țigară, pe care el o refuză.

Julian nu fuma. Avea o fobie în legătură cu asta și mereu le spunea fetelor că, dacă voiau să aibă o relație cu el, trebuiau să se lase de fumat.

— Să fiu sincer, nu fac mare lucru, spuse el. Tatăl meu este putred de bogat și îmi dă o alocație lunară, așa că de cele mai multe ori călătoresc. Din când în când scriu câte un articol pentru *Travel Leisure* sau *Holiday*. Anul trecut am fost în Mauritius cu prințesa Margaret și Noël Coward și am scris un articol despre viața sălbatică de acolo.

— Ai futut-o? întrebă Nick lejer.

— Da, răspunse Julian, de parcă nu era mare lucru. O singură dată, dar crede-mă, o dată a fost destul. Nu-mi place să mi se dea ordine.

— Pe el l-ai futut?

— Nu, dar a fost suficient de politicoasă cât să întrebe. Ea nu. Ea doar a părut să presupună că pentru asta eram acolo.

— Iisuse Hristoase! spuse Jimmy, complet captivat.

— Înseamnă că de-asta ai așa o culoare bună, spuse Nick. Tot acel timp petrecut pe insule private, populate de oameni bogați, curve și poponari proaspăt îmbogățiți. Sunt șanse să mă ieși cu tine data viitoare?

Julian izbucni în râs și ridică din umeri.

— De ce nu? spuse el. Mereu am loc în valiză pentru unul mic.

— Cine spune că sunt mic? întrebă Nick, prefăcându-se jignit.

— Dacă mă îmbeți destul, poate o să aflu, spuse Julian și întreaga masă, cu excepția mea, izbucni în râs.

— Nu vreau să atrag atenția asupra a ceea ce este evident, spuse Nick când veselia se stinse. Dar ești conștient că îți lipsește o ureche?

— Sunt, spuse Julian. Și uite. El ridică mâna dreaptă să arate cele patru degete care rămăseseră acolo. Am și un deget în minus. Și degetul mic de la piciorul stâng.

— Îmi aduc aminte când ai fost răpit, spuse Martin, pentru că le spusese tuturor înainte despre cel mai mediatizat incident din viața lui Julian (și a mea) de până atunci. Am făcut pariuri în clasă despre ce parte a corpului tău urma să fie expediată.

— Și dă-mi voie să ghicesc, spuse Julian. Ați sperat cu toții să fie pula mea.

— Da, spuse Martin, ridicând din umeri. Scuze.

— E în ordine. Toată lumea se gândea la asta. Din fericire, încă este unde trebuie să fie.

— Dovedește-o, spuse Nick, ceea ce îl făcu pe Stephen să scuie o gură de Guinness peste masă, ratându-mă la milimetru.

— Scuze, spuse el, luând un șervețel să curețe.

— De fapt, au spus că urmau să îmi scoată un ochi, mărturisi Julian. Dar am fost găsit înainte să se întâmple asta. L-am întrebat pe Damien anul trecut dacă el credea că ar fi mers până la capăt cu asta și mi-a spus că da.

— Cine e Damien? am întrebat eu, întrucât nu-l mai auzisem să menționeze vreun prieten cu numele acesta până atunci.

— Unul dintre răpitori, răspunse el. Îl mai ții minte pe tipul care m-a aruncat în portbagajul mașinii? El.

Cu toții rămăserăm tăcuți câteva clipe, iar eu mă holbam la el uluit.

— Stai puțin, am spus eu în cele din urmă. Vrei să spui că ai ținut legătura cu unul dintre acei tipi

din IRA?

— Da, spuse el, ridicând din umeri. Nu știai? De ceva vreme suntem prieteni prin corespondență. Din când în când îl vizitez la închisoare.

— Dar de ce? am întrebat eu, ridicând tonul. De ce ai face asta?

— Păi, a fost o experiență intensă, spuse el lejer. Am petrecut o săptămână cu tipii ăia în niște împrejurări foarte dificile. Și trebuie să știi că nu erau cu mult mai mari decât eram noi pe atunci. Erau la fel de înspăimântați ca și mine. Superiorii lor sau cum vrei să le spui le dăduseră sarcina să mă răpească și voiau s-o facă așa cum trebuie. Să fie promovați în rang, mai bine zis. De fapt, mare parte din timp ne-am înțeles destul de bine.

— Chiar și atunci când tăiau bucăți din tine? am întrebat eu.

— Nu. Atunci, nu. Deși Damien nu a făcut niciodată asta. De fapt, a vomitat când mi-au tăiat urechea. Acum ne înțelegem foarte bine. Urmează să fie eliberat peste vreo zece ani. Îndrăznesc să spun că o să-l scot la o bere. Iartă și uită, acesta este motoul meu.

— Bravo ție! spuse Nick. N-are rost să ții ranchiună, nu-i așa?

Mă simțeam foarte incomod să stau lângă el pentru că, deși nu ne cunoșteam prea bine, văzuse o latură a mea pe care ceilalți nu o știau. La scurtă vreme după ce începusem să lucrez la RTÉ, fusese organizată o petrecere pentru motivul fals al sărbătoririi Danei care câștigase concursul Eurovision și unii dintre noi au ajuns la un pub din centrul orașului în orele mici ale dimineții. Eram deja extrem de beat când m-am trezit pe o alee laterală urinând, iar peste o clipă Nick apărură și el acolo. Nu îmi plăcuse niciodată de el, dar, fiind deprimat și excitat, am riscat și m-am năpustit spre el înainte să înceapă să facă ce venise să facă, apăsându-l de perete și sărutându-l, apucându-i mâna și împingându-i-o în jos, spre penisul meu. El

se supuse cam o jumătate de minut, iar apoi clătină din cap și mă împinse la o parte.

— Scuze, Cyril, spuse el, privindu-mă cu ceva ce se apropia de milă. Pari un tip de treabă, dar pur și simplu nu ești genul meu.

M-am trezit aproape imediat. Nu fusesem absolut niciodată respins și am fost stupefiat că avansurile mele au fost refuzate. Pe atunci, homosexualii acceptau ce primeau, unde puteau și se bucurau cu asta. Atracția era considerată un bonus, dar niciodată o cerință. Când m-am trezit târziu în următoarea după-amiază, amintirea începu să îmi revină încet ca un coșmar groaznic care nu dispărea și mă simțeam îngrozit de ceea ce făcusem. Mă gândeam să îmi dau demisia imediat de la RTÉ, dar durase atât de mult timp să îmi găsesc un loc de muncă plătit suficient cât să îmi permit să locuiesc singur, încât ideea de a locui din nou cu altcineva era de nesuportat. Așa că m-am prefăcut că nu s-a întâmplat nimic și în cei trei ani de atunci făcusem tot posibilul să îl evit. Dar era imposibil să nu fiu afectat știind că, ori de câte ori se uita la mine, mă înțelegea mai bine decât oricine pe lume.

— Deci stai să înțeleg, spuse Martin, uitându-se la mine și la Julian. Voi doi vă cunoașteți de când erați la școală?

— Am împărțit o cameră timp de șase ani, spuse Julian.

— Pun pariu că lui Cyril i-a plăcut asta, spuse Nick și eu m-am uitat urât la el.

— De fapt ne-am întâlnit pentru prima oară când aveam șapte ani, am subliniat eu, voind să scot în evidență de cât de mult timp eram unul în viața altuia. Tatăl lui a venit la noi să îl vadă pe tatăl meu adoptiv și l-am găsit pe Julian pândind pe hol.

— Cyril îmi tot amintește asta, spuse Julian. Eu nu țin minte.

— Ei bine, eu da, am spus încet.

— Țin minte un puști care, când eram de vârsta aia, a cerut să ne arătăm puțele unul altuia, dar Cyril pretinde că nu a fost el.

Cei trei băieți se stropiră cu berile și Nick își acoperi fața cu mâna. Îi vedeam umerii tremurând de râs. Nu m-am deranjat să îl contrazic din nou.

— Și tu ești cavalerul de onoare? întrebă Stephen, când tachinarea s-a mai domolit.

— Eu, spuse Julian.

— Cum merge cu discursul?

— E aproape gata. Sper că nu e nimeni prea sensibil. E puțin trist pe alocuri.

— A, Julian! am spus eu, făcând o grimasă. Te-am rugat să-l faci curat.

— Nu te teme, e destul de decent, spuse el, zâmbindu-mi. Alice m-ar ucide dacă aș spune ceva nepotrivit. Oricum, în cinstea lui Cyril! adăugă el, ridicând halba, iar ceilalți făcură la fel. Un prieten de-o viață și, peste douăzeci și patru de ore de-acum încolo, cumnatul meu. Sora mea este o femeie foarte norocoasă.

— Ea trebuie să fi făcut ceva minunat într-o viață anterioară, adăugă Nick când își ciocni paharul de al meu.

— Alice —

Deși drumurile noastre s-au intersectat ocazional de-a lungul anilor, relația romantică dintre mine și Alice începuse doar cu optsprezece luni în urmă, la o petrecere care marca plecarea lui Julian în America de Sud pentru o drumeție de șase luni prin Anzi. Aceasta era probabil cea mai infamă escapadă a lui, pentru că atunci călătorea cu prietenele lui, o pereche de gemene finlandeze numite Emmi și Peppi care, pretindea el, fuseseră unite la naștere și fuseseră separate de un chirurg american când aveau patru ani. Era adevărat că, ori de câte ori mă uitam la ele păreau să se sprijine una de alta la un unghi puțin nenatural.

Doar cu doi ani mai mică decât mine, Alice se maturizase, dintr-o adolescentă cumva stânjenită, într-o tânără femeie incredibil de frumoasă, o versiune feminină a lui Julian însuși, având obrajii

fini și ochii albaștri, care îl atrăseseră pe tatăl meu adoptiv Charles și la mama lor, Elizabeth, în locul nasului borbănat și al ochilor amfibieni pe care i-ar fi putut moșteni de la Max. Totuși ea nu avea firea promiscuă a fratelui său, petrecându-și șapte ani într-o relație cu un tânăr student la medicină pe nume Fergus, o relație care se terminase în dimineața nunții lor, când el telefonase exact când ea și Max plecau de la Dartmouth Square spre biserică și i-a spus că nu putea să meargă până la capăt.

Frica era explicația lui predictibilă și plictisitoare și în câteva zile el a dispărut în Madagascar, unde, se spunea, lucra ca medic rezident într-o clinică de leproși. Îmi aduc aminte când am dat de Julian din întâmplare pe strada Grafton câteva zile după aceea. Mi-a povestit cu o expresie tulburată pe chip ce se întâmplase. Își iubea foarte mult sora și ideea ca un bărbat să o rănească era de nesuportat pentru el.

— Să nu ai impresia că trebuie să stai cu mine, Cyril, spuse Alice în timp ce priveam spre colțul barului unde Julian era așezat precum carnea în sendvișul finlandez, în timp ce un grup de prieteni de-ai săi se uitau la el cu jind, invidioși, tânjind să muște. Dacă preferi să stai acolo cu băieții, sunt extrem de mulțumită cu cartea mea.

— Sunt cu toții străini pentru mine, am spus eu. Unde i-a găsit? Arată ca distribuția din *Hair*.

— Cred că sunt ceea ce se numește persoane importante, spuse ea, pe un ton plin de dispreț. Definiția din dicționar ar fi un grup de indivizi obsedați de sine, narcisici, atractivi fizic, dar goi intelectual, ai căror părinți au atât de mulți bani, încât ei nu trebuie să muncească nici măcar o zi. În schimb, merg de la o petrecere la alta, disperați să se facă remarcați, în timp ce, treptat, se corodează dinăuntru în afară, ca o baterie golită, din cauza lipsei lor de ambiție, perspectivă sau inteligență.

— Deci nu ești fană? am întrebat eu, iar ea doar ridică din umeri. Oricum, pare mai distractiv decât să te trezești în fiecare dimineață la șapte, să străbați

orașul ca să stai la un birou timp de opt ore. Ce citești, apropo? am întrebat eu, observând colțul unei cărți ieșindu-i din geantă, iar ea scoase un exemplar din *The Dark* de John McGahern. Nu e interzisă?

— Cred că este, da, spuse ea. Ce vrei să spui?

— Nimic, de fapt. Despre ce este?

— Despre un băiat și tatăl lui care îl abuzează. Ar trebui să i-o dau lui Julian s-o citească.

Nu am spus nimic. Nu mai auzisem până atunci să fi existat o tensiune serioasă între fratele și tatăl lor.

— Deci, Cyril, spuse ea, încă mai lucrezi ca funcționar public?

— O, nu! am spus eu. Am plecat demult. Nu era pentru mine. Acum lucrez pentru RTÉ.

— Trebuie să fie incitant.

— Sunt momente, am mințit eu. Și tu? Lucrezi?

— Eu zic că da, dar Max ar spune altceva. În timp ce așteptam ca ea să continue, mi-am dat seama că ea, ca și mine, îi spunea tatălui pe nume. Fac cercetare și scriu un doctorat în literatura engleză la UCD^[23] de câțiva ani. Am vrut să mă duc la Trinity, dar arhiepiscopul nu m-a lăsat.

— L-ai întrebat?

— Da, spuse ea. M-am dus până în palatul din Drumcondra și am bătut la ușa de la intrare, cu multă îndrăzneală. Menajera lui a vrut să mă dea afară, desigur, pentru că purtam o rochie care îmi arăta umerii, dar el m-a invitat înăuntru și am făcut solicitarea în persoană. I s-a părut puțin ciudat că voiam o carieră. Mi-a spus că, dacă aș fi depus la fel de mult efort în a găsi un soț pe cât o făceam pentru studii, aș fi avut o casă, o familie și trei copii deja.

— Ce fermecător! am spus eu, râzând. Și tu ce i-ai răspuns?

— I-am zis că atunci când logodnicul te părăsește în dimineața nunții tale, în timp ce te așteaptă două sute de prieteni și rude la biserică, la mai puțin de un kilometru distanță, atunci căsătoria nu prea mai este o prioritate.

— A, am spus eu, privind încurcat în jos. Presupun că nu.

— Totuși a spus că sunt o fată drăguță, adăugă ea cu un ușor zâmbet, așa că măcar asta este în favoarea mea. Oricum, după cum se vede, mă bucur că am ajuns la UCD. Mi-am făcut niște prieteni buni acolo. Cam într-un an o să îmi iau diploma și departamentul deja mi-a oferit un post la catedră pentru semestrul următor. Aș putea deveni profesoară în vreo cinci ani, dacă îmi mențin ritmul și nu-mi pierd concentrarea.

— Și asta vrei? am întrebat eu. Să îți petreci viața în mediul academic?

— Da, spuse ea, privind în jur și strâmbându-se la zgomotul puternic venind de la prietenii lui Julian. Uneori mă simt ca și când nu ar trebui să trăiesc deloc printre oameni. Cred aș fi mai fericită pe o insuliță undeva, singură cu cărțile mele și ceva material de scris care să îmi țină compania. Mi-aș putea cultiva singură hrana și nu ar trebui să vorbesc cu nimeni. Câteodată mă uit la el, adăugă ea, arătând spre fratele ei, și parcă ne-am născut cu două forțe vitale, dar el a primit-o pe a lui toată și jumătate din a mea.

Ea nu spunea asta cu ranchiună sau autocompătimire – îmi era limpede după expresia de pe chipul ei că îl adora la fel de mult ca mine – și am simțit o apropiere instanță față de ea. Îmi surâdea și ideea ei despre un sanctuar. Un loc în care m-aș putea duce, undeva unde să fiu lăsat în pace.

— Crezi că asta e din cauza a... ceea ce s-a întâmplat? am întrebat eu. Mă refer la dorința ta de a te îndepărta de lume.

— Din cauza a ceea ce mi-a făcut Fergus?

— Da.

Ea clătină din cap.

— Nu, nu cred, spuse ea. Am fost un copil mai degrabă solitar și asta nu s-a schimbat cu mult pe măsură ce am crescut. Dar nici nu m-a ajutat, desigur. Acest gen de umilire nu păărăsește o

persoană aproape niciodată. Știai că Max a insistat ca recepția să continue după aceea?

— Ce? am întrebat eu, nesigur dacă glumea sau nu.

— E adevărat, continuă ea. A spus că nunta îl costase deja o avere și că nu avea să permită să irosească atâția bani. Așa că m-a târât cu el la hotelul din Daimler pe care îl rezervase pentru mine și Fergus și când am ieșit, tot personalul era aliniat acolo pe covorul roșu. Îi vedeam pe unii dintre ei care se uitau la noi întrebându-se de ce se măritase această tânără femeie cu un bărbat care îi putea fi tată și restul care se gândeau că el era motivul pentru care aveam o expresie atât de mizerabilă pe față. A urmat recepția cu șampanie, unde a trebuit să merg de la o persoană la alta, mulțumindu-le pentru că au venit și scuzându-mă din partea lui Fergus, iar apoi am fost nevoită să stau în capul mesei în timp ce invitații au mâncat și au băut după pofta inimii. Max a ținut chiar și un discurs, dacă îți vine să crezi. El a citit de pe o foaie de hârtie și nu a schimbat niciun cuvânt, pentru că aparent investise zile în el. „Aceasta este cea mai fericită zi din viața mea, a spus el. Alice merită asta. Nu am văzut niciodată o mireasă mai fericită.” A continuat așa. A fost aproape comic.

— Dar de ce ai continuat? am întrebat eu. De ce nu te-ai dus acasă? Sau, știi, de ce nu ai zburat spre Marte sau oriunde?

— Ei bine, presupun că am fost puțin șocată. Nu știam ce altceva să fac. Vezi tu, îl iubeam pe Fergus. Foarte mult. Și, desigur, nu mai fusesem lăsată baltă în ziua nunții până atunci, adăugă ea, zâmbind puțin, ceea ce a însemnat că nu eram sigură care era eticheta situației. Așa că am făcut ce mi s-a spus.

— Nenorocitul de Max! am exclamat eu, surprinzându-ne pe amândoi pentru că folosisem un cuvânt pe care îl rosteam rareori.

— Nenorocitul de Fergus! răspunse Alice.

— Nenorociți amândoi. Ce zici, mai bem două pahare din astea nenorocite?

— Da, la naiba! spuse ea, iar eu am zâmbit și m-am ridicat să mă duc la bar.

— O să-ți fie dor de el, bănuiesc... spuse Alice când m-am întors cu două pahare mari de vin. Șase luni este mult.

— Da, am spus eu. Este cel mai bun prieten al meu.

— Și al meu, spuse ea. Deci atunci noi ce suntem?

— Rivali? am sugerat eu, iar ea râse.

Eram atras de ea, fără îndoială. Nu fizic, ci emoțional. Temperamental. Pentru prima oară în viața mea, mă simțeam mulțumit să fiu în compania unei fete, în timp ce Julian era undeva în încăpere. Ochii mei nu erau mereu atrași în direcția lui, nici nu mă simțeam gelos că alții îi acaparau timpul. Era o senzație complet nouă pentru mine și una care îmi făcea plăcere.

— Ai văzut pe cineva celebru la RTÉ? mă întrebă ea după o scurtă tăcere, timp în care îmi storsesem creierii să spun ceva amuzant, dar nu reușisem.

— Paul McCartney a fost acolo, o dată, am spus.

— O, îl ador pe Paul McCartney! I-am văzut pe Beatles când au cântat la Adelphi, în 1963. M-am dus chiar la hotelul Gresham după aceea și am pretins că eram cazată acolo, ca să intru și să îi văd.

— Și a funcționat?

— Nu. A fost cea mai mare dezamăgire din viața mea. Ezită un moment și apoi îmi zâmbi. Ei, știi tu, asta exceptând-o pe cea evidentă. Cyril, pot să îți spun ceva?

— Sigur că da, am spus eu.

— Este despre teza mea de doctorat, spuse ea. Chestia e că o scriu despre cărțile mamei tale.

— Serios? am spus eu, ridicând o sprânceană.

— Da. Te deranjează asta?

— Nu, am spus. Dar ar trebui să știi că Maude a fost doar mama mea adoptivă.

— Da, știi asta, spuse ea. De unde te-au luat, de fapt? Te-au găsit în pragul ușii într-o zi? Sau ai venit cu fluxul la cheiul Dun Laoghaire?

— Legenda familiei spune că m-a adus o călugăriță mică redemptoristă, cocoșată, i-am spus eu. Au vrut un copil, sau au spus că au vrut și a apărut un copil.

— Și părinții tăi naturali? I-ai căutat?

— N-am încercat niciodată. Nu prea mă interesează, să-ți spun drept.

— De ce nu? întrebă ea. Ești furios pe ei?

— Nu, deloc, am spus eu. Am avut o copilărie destul de fericită, ceea ce este un pic cam ciudat privind în retrospectivă, întrucât nici Charles, nici Maude nu au manifestat un interes deosebit față de mine. Dar nu m-au bătut, nu m-au ținut flămând sau ceva de genul acesta. N-am fost un orfan dickensian, dacă înțelegi la ce mă refer. Iar în ceea ce o privește pe mama mea naturală, ei bine, îndrăznesc să spun că a făcut ce a trebuit să facă. Presupun că nu era măritată, de acolo vin copiii adoptați de obicei, nu? Nu, nu simt deloc furie. Ce rost ar avea?

— Mă bucur să aud asta. Nu e nimic mai penibil decât un bărbat în toată firea care își învinuiește părinții, naturali sau nu, pentru toate lucrurile care au mers prost în viața lui.

— Presupui că lucrurile au mers prost în viața mea?

— Ceva de pe chipul tău îmi spune că nu ești fericit. O, îmi pare rău! E o remarcă foarte personală. N-ar fi trebuit să spun asta.

— Nu, e în regulă, am spus eu, deși mă simțeam puțin stânjenit din cauza faptului că mă putea citi atât de bine.

— Așa era Fergus. Mereu dădea vina pe alți oameni pentru problemele pe care doar el le putea rezolva. Era unul dintre lucrurile care nu îmi plăceau la el, să fiu sinceră.

— Încă mai ești furioasă pe el? am întrebat eu, conștient fiind că și aceasta era o întrebare foarte personală, dar se echilibra cu ce îmi spusese ea.

— O, îl urăsc! spuse ea, și am observat cum i se colorau obraji și felul în care degetele de la mână

stângă i se înfingeau în palmă, de parcă voia ceva care să îi ia durerea. Îl detest complet. După aceea, nu am simțit nimic timp de o săptămână sau două. Presupun că eram în stare de șoc. Dar apoi furia a crescut și nu a cedat deloc de atunci. Uneori îmi este greu să o controlez. Cred că a fost atunci când nu m-a mai întrebat nimeni dacă sunt bine, când viețile s-au întors la cum erau înainte. Dacă ar fi fost în Dublin, poate că m-aș fi dus la el, i-aș fi spart ușa și l-aș fi înjunghiat în somn. Din fericire pentru el, era în Madagascar cu leproșii lui.

Am pufnit și mi-a ieșit puțină băătură pe nas și a trebuit să îmi scot batista din buzunar să mă șterg pe față.

— Scuze, am spus, neputându-mă opri din râs. E doar felul cum ai spus-o. Nu-mi bat joc de tine.

— E în regulă, mă asigură, râzând și ea acum și îmi dădeam seama că îi făcea bine să facă haz de asta. *Este* destul de comic dacă stai să te gândești. Vreau să spun că ar fi fost o treabă dacă m-ar fi lăsat pentru Jane Fonda. Dar pentru niște leproși? Nici nu am știut că mai *există* așa ceva. Știam ce sunt doar pentru că filmul preferat al lui Max este *Ben-Hur* și am fost nevoită să îl văd de multe ori.

— Ei bine, el a avut de pierdut, am spus.

— O, nu-mi vorbi de sus, se răsti ea, redevenind serioasă. Oamenii spun asta, vezi, dar se înșală. Nu a fost pierderea lui. A fost a mea. L-am iubit. Ea ezită pentru o clipă și apoi repetă propoziția, cu accent pe cuvântul esențial. Și încă îmi e dor de el, în ciuda a toate. Mi-aș fi dorit doar să fi fost sincer cu mine, atât. Dacă mi-ar fi spus cu câteva zile în urmă că nu mă iubea suficient cât să se însoare cu mine, dacă am fi stat pur și simplu și am fi discutat lucrurile, atunci chiar dacă încă ar mai fi vrut să anuleze totul, ceea ce ar fi fost destul de greu deja, cel puțin aș fi putut să iau parte la decizie. Nu ar fi trebuit să trec printr-o umilință atât de profundă. Dar felul în care m-a părăsit? Pur și simplu să îmi dea telefon când deja îmi pusesem rochia și să îmi vorbească despre „frica” lui ridicolă? Ce fel de

bărbat face asta? Și ce fel de femeie sunt eu care, dacă ar intra aici chiar acum, probabil că m-aș arunca în brațele lui?

— Alice, îmi pare rău că ai trecut prin așa ceva, am spus eu. Nimeni nu ar trebui să îndure o asemenea cruzime.

— Din fericire pentru mine, spuse ea, lăsând privirea în jos și ștergându-se la ochi, unde lacrimile amenințau să se scurgă de pe pleoape, am avut-o pe mama ta să mă consoleze. Pe mama ta *adoptivă*, adică. Pur și simplu m-am aruncat în munca mea. Munca ei. Am trăit și respirat Maude Avery de atunci și am găsit multă alinare în cărțile ei. A fost o scriitoare minunată.

— A fost, da, am aprobat eu.

Până atunci, cel puțin, citisem multe dintre romanele ei.

— Înțelegea complet condiția singurătății și cum ne subminează pe toți, forțându-ne să facem alegeri despre care știm că nu sunt bune pentru noi. Cu fiecare roman succesiv, ea explorează tema chiar și mai profund. Este extraordinară. Ai citit biografia ei semnată de Malleson?

— Am trecut prin ea, i-am răspuns. Nu am citit-o din scoarță în scoarță. Femeia pe care a prezentat-o el pare foarte diferită de femeia pe care o știam eu. De parcă ar fi un personaj fictiv, nu o persoană adevărată. Sau era una dintre ele. Maude pe care o știam eu sau Maude care reiese dintre paginile cărților sale. Sau amândouă, cine știe?

— Și tu apari în ea. Știi, nu?

— Da, știu.

Rămaserăm tăcuți pentru câteva clipe până când Alice începu să vorbească din nou.

— Încă mi se pare uimitor că locuiesc în casa care a fost odată a ei, spuse ea. Și a ta, se subînțelege. A fost urât ce a făcut Max, să o cumpere de la Maude când tatăl tău a intrat la închisoare. Și la un preț așa de mic.

— Ei bine, Charles și-a meritat-o, am spus eu ridicând din umeri. Dacă nu ar fi sedus-o pe mama

ta, atunci Max nu ar fi vrut răzbunare.

— Mamei mele îi place să facă pe victima nevinovată în povestea asta, spuse ea. Dar a fost la fel de vinovată. Nicio femeie nu este cu adevărat sedusă. Este o decizie comună din partea seducătorului și a celui sedus. În mod ironic, singura persoană care a suferit, de fapt, a fost cea care nu a greșit cu nimic.

— Maude.

— Exact, Maude. Și-a pierdut casa. Și-a pierdut camera în care scria. Și-a pierdut sanctuarul. Să ai un loc în care să te simți în siguranță, unde poți lucra, este mai important decât îți dai seama până să îl pierzi. Mai ales pentru o femeie. Și desigur, a murit la puțin timp după aceea.

— Da, dar asta a fost din cauza fumatului, am spus eu, începând să mă simt puțin deranjat de turnura pe care o luase conversația. Durerea și mila pe care Alice le simțea pentru mama mea adoptivă nu fuseseră niciodată la fel din partea mea în cei douăzeci de ani care trecuseră de la moartea ei și îmi era rușine că așa stăteau lucrurile. Nu era ca și cum ar fi murit de inimă frântă sau ceva.

— Da, dar nici nu i-a fost de vreun folos. Nu crezi că cele două lucruri au fost conectate? Că, din cauza tuturor lucrurilor pe care le-a pierdut, cancerul a preluat controlul cu totul?

— Nu, cred că a murit pentru că și-a petrecut toată viața de adult pufăind la țigări fără oprire din clipa în care se trezea dimineța până când se ducea la culcare seara.

— Bine, poate că ai dreptate, spuse Alice pe un ton împăciuitor. Desigur, tu ai cunoscut-o mai bine decât mine. Poate că ai dreptate, repetă ea. Urmă încă o tăcere lungă și am crezut că am terminat de discutat despre Maude, dar, nu, mai avea să îmi spună un lucru. Am întâlnit-o odată, să știi, spuse ea. Când eram doar un copil. Aveam cam cinci sau șase ani și Max mă adusese pe mine și pe Julian la Dartmouth Square pentru o întâlnire cu tatăl tău. Cred că era în preajma procesului. Oricum, aveam

nevoie la baie și m-am dus la etaj să o caut, dar, desigur, casa este atât de mare și sunt atâtea etaje, încât m-am pierdut și am nimerit în ceea ce presupun că era biroul ei. La început am crezut că luase foc casa pentru că în cameră era plin de fum...

— Da, era biroul ei, am spus.

— De-abia puteam vedea până în celălalt capăt. Dar, treptat, ochii mi s-au obișnuit și am văzut o femeie așezată la un birou, care purta o rochie galbenă, se uita la mine și tremura ușor. Ea nu se mișca, doar a ridicat mâna ca Fantoma Crăciunului Viitor, a arătat în direcția mea și apoi a șoptit un singur cuvânt, o întrebare — *Lucy?* — iar eu am înghețat, înspăimântată și neștiind ce să fac. Ea s-a ridicat și a venit încet spre mine, și, deși era palidă ca o fantomă, s-a holbat la mine de parcă *eu* eram fantoma, și când a vrut să mă atingă, m-am înspăimântat atât de tare, încât am fugit afară din cameră și am coborât scările urlând, iar apoi am ieșit pe ușă. Nu m-am oprit din alergat decât atunci când am ajuns de partea cealaltă a Dartmouth Square, unde m-am ascuns după un copac, așteptându-i pe tata și pe fratele meu. Sunt sigură că am făcut pe mine de frică.

Mă uitam la ea, uimit și încântat de poveste. Mereu o ținusem minte pe fetița ciudată în haina roz pal care alerga prin casă de parcă era urmărită de Câinele din Baskervilles, dar nu aflasem niciodată ce i se întâmplase de se speriasse atât de tare. Acum, în sfârșit, am aflat. Era ceva consolator în faptul că puteam să las în urmă acea poveste.

— Lucy era fiica ei, am spus eu. Trebuie să fi crezut, pentru o clipă, că tu erai ea.

— *Fiica ei?* Nu e menționată nicio fiică nicăieri în biografia lui Malleson.

— S-a născut moartă, am explicat eu. Maude a avut o sarcină groaznică, presupun. Motiv pentru care nu a mai putut avea copii după aceea.

— Posibil, spuse Alice și îmi dădeam seama că această informație era ceva ce îi putea fi de folos în teza ei. Oricum, asta a fost singura mea întâlnire cu

ea, continuă Alice. Asta până când m-am decis să îi studiez opera, două decenii mai târziu.

— Ea ar fi consternată dacă ar ști asta, am spus eu. Ura orice formă de publicitate.

— Dacă nu aş fi fost eu, ar fi fost altcineva, răspunse ea ridicând din umeri. Şi vor mai fi şi alţii. Este pur şi simplu prea importantă ca să *nu* scrii despre ea, nu crezi? Cum era, de fapt? Scuze, nu te întreb pentru teza mea. Sunt sincer interesată.

— E greu de spus, am răspuns eu, dorind să trecem la alte subiecte. Am locuit cu ea primii opt ani din viaţa mea, dar relaţia noastră nu a fost niciodată ceea ce ai considera a fi apropiată. Şi-a dorit un copil, şi de aceea, ea şi Charles m-au adoptat, dar cred că voia unul la fel cum îşi dorea un covor persan sau o lustră din Palatul Versailles. Doar să îl aibă, ştii? Nu era o femeie rea, chiar nu era, dar nu pot să spun că am ajuns să o cunosc. După ce Charles a intrat la închisoare, am rămas doar noi doi timp de câteva luni, numai că atunci ea era deja pe moarte, aşa că nu am avut niciodată ocazia să vorbim aşa cum ar trebui s-o facă părinţii şi copiii.

— Îţi e dor de ea? întrebă Alice.

— Uneori, am spus. Aproape că nu mă gândesc deloc la ea, să fiu sincer. Doar când oamenii îi menţionează cărţile. Au devenit atât de apreciate, încât, ocazional, primesc scrisori de la elevi care mă roagă să îi ajut cu tezele lor.

— Şi îi ajuţi?

— Nu. Totul e acolo în cărţi. Nu am mai multe de adăugat care să fie util cuiva.

— Ai dreptate, spuse Alice. Nu înţeleg de ce ar simţi nevoia să vorbească despre munca lor în public sau să dea interviuri. Dacă nu ai spus ce aveai de spus în pagini, atunci în mod sigur ar fi trebuit să fi scris altceva.

Am zâmbit. Adevărul era că nu eram cine ştie ce cititor şi nu ştiam aproape nimic despre literatura contemporană, dar admiram priceperea lui Alice în a mi-o prezenta pe Maude fără răceală.

— Tu scrii? am întrebat eu, iar ea clătină din cap.

— Nu, n-aș putea, spuse ea. Nu am imaginație. Sunt o cititoare, pur și simplu. Mă întreb cât de mult trebuie să stau aici. Nu-mi doresc în momentul ăsta decât să mă duc acasă și să mă cuibăresc cu John McGahren. Metaforic vorbind, desigur. Ea roși aproape imediat și îmi atinse brațul. Îmi pare atât de rău, Cyril, spuse ea. A fost nepoliticos din partea mea. Nu vreau să spun că nu mă bucură compania ta – dimpotrivă.

— E în ordine, am spus eu, râzând. Înțeleg ce ai vrut să spui.

— Ești foarte diferit de ceilalți prieteni ai lui Julian, remarcă ea. Sunt cu toții atât de plictisitori și vulgari și ori de câte ori sunt în preajma lor spun lucruri ca să încerce să mă șocheze. Ei cred că, dacă sunt studioasă și tăcută, voi chiui la vulgaritățile lor, dar se înșală. Chiar nu mă mai poate șoca nimic.

— Mă bucur să aud asta, am spus eu.

— Ai vorbit cu gemenele finlandeze?

— Nu, am spus eu. Ce rost are? Vor dispărea până când îl voi revedea pe Julian.

— Adevărat. Viața e prea scurtă pentru un așa efort. Dar tu, Cyril? Ai și tu un set de gemene finlandeze ascunse pe undeva? Suedeze? Norvegiene? Sau doar o fată cu care vrei să abordezi lucrurile ca pe vremuri?

— Nu, am spus eu, simțindu-mă puțin incomod că discuția se îndrepta spre viața mea romantică, sau lipsa ei. Nu, mă tem că nu am avut niciodată prea mult noroc la capitolul acesta.

— Nu cred asta nicio clipă. Arăți bine și ai o slujbă bună. Probabil că ai putea avea orice fată ai vrea.

Am privit în jur. Muzica era atât de tare, încât nimeni nu ne putea auzi. Și ceva din mine se simți brusc obosit de atâtea subterfugii.

— Pot să îți spun ceva? am spus eu.

— E ceva scandalos? întreabă ea, zâmbindu-mi.

— Bănuiesc că da, am spus eu. E ceva ce nu i-am spus niciodată lui Julian. Dar cumva... nu știu de

ce, pur și simplu simt că pot să am încredere în tine și să-ți mărturisesc.

Expresia de pe chipul ei se schimbă puțin, de la amuzată la intrigată.

— Bine, spuse ea. Ce este?

— Promiți să nu îi spui fratelui tău?

— Promite să nu-i spună fratelui ei *ce anume*?
întrebă Julian, care apăru în spatele nostru brusc, iar eu am tresărit când se aplecă între noi, plantând un sărut iute pe obrazul surorii sale și apoi pe al meu.

— Nimic, am spus eu.

Momentul se pierduse și mă îndepărtam de el, simțind cum inima începe să îmi bată mai tare în piept.

— Ei, haide, spune-mi!

— Doar că o să îmi fie dor de tine cât vei fi plecat.

— Păi și mie la fel! Până la urmă, prietenii cei mai buni se găsesc greu. Acum, cine mai vrea ceva de băut?

Alice ridică paharul gol, el se îndreptă spre bar, iar eu am coborât privirea.

— Deci? întrebă ea. Ce era?

— Ce era ce?

— Voiai să îmi spui ceva.

Am clătinat din cap, gândindu-mă s-o las pe altă dată.

— Era ce am spus. Că o să îmi fie dor de el, atâta tot, am spus eu.

— Păi și ce e așa scandalos la asta? Speram la ceva mai succulent.

— Scuze, am spus eu, ridicând din umeri. Presupun că nu este genul de lucru pe care bărbații îl spun în general despre prietenii lor, nu? Trebuie să fim stoici și să ne ținem emoțiile în frâu.

— Cine spune asta?

— Toată lumea, am afirmat eu.

Câteva zile mai târziu, după ce Julian plecase în America de Sud, eram acasă într-o seară, când a sunat telefonul.

— Cyril Avery, am spus când am ridicat receptorul.

— A, bun, spuse o voce. O voce de femeie. Speram să am numărul corect.

M-am încruntat.

— Cine e? am întrebat eu.

— Este vocea conștiinței tale. Tu și cu mine trebuie să stăm de vorbă. Ai fost un băiat tare rău, așa-i?

N-am spus nimic, dar am îndepărtat receptorul de ureche pentru o clipă și m-am uitat la el cu uimire, iar apoi l-am pus la loc încet.

— Cine e? am repetat eu.

— Sunt eu, prostuțule! Alice. Alice Woodbead.

Am ezitat o clipă, neînțelegând de ce Dumnezeuului mă suna pe mine.

— Ce s-a întâmplat? am întrebat panicându-mă puțin. Nu e despre Julian, nu? E bine, da?

— Da, e bine. De ce nu ar fi?

— Nu știu. Sunt surprins că m-ai sunat.

— Adică nu așteptai lângă telefon să te sun?

— Nu. De ce, ar fi trebuit?

— Chiar știi cum să fletezi o fată...

Am deschis și am închis gura de câteva ori.

— Scuze, am spus eu. M-am exprimat greșit.

— Încep să mă simt cam prost acum.

— Nu, nu, am spus eu repede, conștient că mă purtam destul de nepoliticos. Îmi pare rău. M-ai luat prin surprindere.

— De ce, ce făceai?

Nu prea multe, doar eram pe aici, frunzărind niște pornografie și mă întrebam dacă am timp să mă masturbez puțin înainte de cină, ar fi fost un răspuns sincer.

— Citeam. *Crimă și pedeapsă*, am spus eu.

— N-am citit-o. Mereu am vrut. E bună?

— E OK. Nu e prea multă crimă, dar destul de multă pedeapsă.

— Povestea vieții mele. Uite, Cyril, spune nu, dacă nu vrei...

— Nu, am spus.

— Ce?

— Mi-ai spus să spun nu.

— Da, dar lasă-mă să te întreb mai întâi. Dumnezeu! Cu tine nu e deloc ușor pentru o fată, nu-i așa?

— Scuze. Ce voiai să întreb?

— Mă întrebam... Ea se opri și tuși pentru o clipă și pentru prima oară începu pe un ton mai puțin încrezător. Ei bine, mă întrebam dacă ai vrea să iei cina cu mine într-o seară?

— Cina? am întrebat eu.

— Da. Cina. Mănânci, nu?

— Da, am spus. Trebuie. Altfel aş muri de foame. Ea se opri.

— Mă tachinezi?

— Nu, am spus. Doar că nu sunt obișnuit cu asta. Așa că probabil o să spun lucruri stupide.

— Nu mă deranjează. Eu spun mereu lucruri stupide. Deci am stabilit că mănânci ca să nu mori de foame. Vrei să mănânci cu mine? Poate weekendul acesta?

— Doar noi doi?

— Mai sunt și alți oameni în restaurant. N-o să gătesc pentru tine, nu sunt atât de domesticită. Dar nu trebuie să vorbim cu ceilalți oameni de acolo decât dacă rămânem fără lucruri de spus.

M-am gândit la asta.

— Bănuiesc că am putea încerca, am spus.

— Cred că trebuie să mă așez, răspunse ea. Entuziasmul tău mă copleșește.

— Scuze, am spus din nou, acum râzând. Da. Cina. Tu și cu mine. Și un restaurant. Weekendul acesta. Sună bine.

— Excelent! O să mă prefac că nu a fost ca și când a trebuit să îți smulg dinții și o să aștept cu nerăbdare. O să te sun sâmbătă pentru a stabili ora și locul. Bine?

— Bine.

— La revedere, Cyril!

— La revedere, Alice!

Am închis telefonul și m-am uitat în jur, neștiind cum ar fi trebuit să mă simt. Era o întâlnire? Ea mă invita la o întâlnire? Femeile oare *aveau voie* să invite bărbații la întâlniri? Am clătinat din cap și m-am întors în camera mea. Nu mai voiam să mă masturbez. Și nici nu aveam chef să iau cina.

Totuși, câteva zile mai târziu m-am trezit față în față cu sora lui Julian într-un restaurant vorbind despre ceva inconsecvent și ea întinse mâna peste masă, o puse peste mâna mea privindu-mă direct în ochi.

— Cyril, pot să-ți spun ceva deschis? spuse ea, parfumul ei de lavandă lăsând o notă plăcută în aer.

— Desigur, am spus eu, emoționat cu privire la ce ar fi putut să-mi spună.

— Chestia e că la petrecerea de plecare a lui Julian m-am simțit foarte atrasă de tine și am sperat să mă suni. De fapt, mereu te-am plăcut, ori de câte ori ne-am întâlnit în trecut, dar eram cu Fergus atunci. Și pentru că, evident, tu nu ai sunat, te-am sunat eu. Nu mi-e rușine, recunosc. Oricum, nu știu dacă te vezi cu cineva sau nu, presupun că nu, altfel nu ai fi fost de acord să vii în seara asta, dar, dacă da, sau dacă nu ești interesat de mine câtuși de puțin, poți să-mi spui pentru că nu vreau nicio neînțelegere între noi. Nu după experiența prin care am trecut. Vezi tu, eu te plac.

Am coborât privirea spre farfuria din fața mea, respirând profund. Mi-am dat seama imediat că acesta urma să fie unul dintre acele momente definitorii ale vieții mele. I-aș fi putut spune adevărul, așa cum intenționasem săptămâna trecută, să-i dezvălui secretele mele și să îi cer prietenia. Dacă aș fi făcut asta, ar fi existat mari șanse ca ea să îmi devină o prietenă mai bună decât îmi fusese vreodată fratele ei. Dar în clipa aceea, nu am avut curajul să fiu sincer. Pur și simplu nu m-am simțit pregătit. Câteva întâlniri nu vor face rău nimănui. Îmi plăcea compania ei. Nu era ca și cum am fi intenționat să ne căsătorim sau ceva.

— Nu, nu mă văd cu nimeni, i-am spus eu, ridicând privirea și zâmbind, în ciuda a ceea ce simțeam. Și desigur că sunt interesat de tine. Ce bărbat normal nu ar fi?!

— Opt cuvinte —

Îmi imaginez că toată lumea de la masă presupunea că eram virgin când, de fapt, probabil făcusem mai mult sex decât oricare dintre ei, chiar și decât Julian, deși în circumstanțe cu mult mai puțin romantice. Dar ei experimentaseră lucruri de care eu nu avusesem niciodată parte, plăceri despre care eram sigur că erau superioare incitării efemere ale unui climax repede uitat.

De exemplu, nu știam nimic despre preludiu sau seducție, despre cum ar fi să întâlnesc un străin într-un bar și să încep o conversație, conștient de posibilitatea că ar putea să conducă la ceva mai interesant. Adevărul era că, dacă nu mi-o trăgeam în zece minute de când cunoșteam un bărbat, atunci, probabil, nu se întâmpla deloc. Răspunsul meu pavlovian față de orgasm era să îmi trag pantalonii la loc și să fug. Nu făcusem niciodată sex ziua, în schimb era o activitate rușinoasă care avea loc în grabă, pe ascuns și pe întuneric. Asociam contactul sexual cu aerul nocturn, cu mediul extern, cu cămașa de pe mine și pantalonii căzuți în jurul gleznelor. Știam senzația scoarței de copac care mi se imprima pe palme când ce futeam pe cineva într-un parc și mirosul de rășină pe față când un străin se împingea în mine pe la spate. Sexul nu culmina cu suspine de plăcere, ci cu furișarea grăbită a rozătoarelor din tufișuri și cu sunetul mașinilor care se auzeau în depărtare, fără să mai menționez teama asociată că, de pe aceleași drumuri, ar fi putut veni urletul nemilos al sirenelor de poliție, răspunzând la un telefon consternat al cuiva traumatizat, care își plimba câinele. Nu aveam nici cea mai vagă idee cum era să îmi îmbrățișez iubitul sub cearșafuri în timp ce adormeam, șoptind cuvinte afectuoase care

pluteau fără grijă într-o tandrețe adormită. Nu mă trezisem niciodată cu o altă persoană și nici nu îmi putusem satisface dorința matinală și tenace cu un partener lipsit de prejudecăți. Puteam să număr mai mulți parteneri sexuali în istoria mea decât orice alt cunoscut, dar diferența dintre iubire și sex putea fi rezumată pentru mine în opt cuvinte: îl iubeam pe Julian, dar făceam sex cu străini.

Așa că mă întreb ce i-ar fi surprins mai mult: să fi știut toate astea sau să fi aflat că *făcusem*, de fapt, sex cu o femeie. Doar o dată, sigur, dar momentul extraordinar avusese loc cu trei săptămâni în urmă când, spre mirarea mea, Alice insista să ne culcăm împreună și, chiar și mai surprinzător, fusesem de acord.

Intimitatea era unul dintre lucrurile pe care reușisem să le evit în cele optsprezece luni ale curtării noastre și pentru prima oară mă simțeam recunoscător să locuiesc în Irlanda, o țară în care un homosexual, la fel ca un student preot, putea să își ascundă cu ușurință preferințele, deghizându-le sub robele întunecate ale unui catolic devotat. În mod natural, întrucât eram abia în anul 1973 și eram copiii vremurilor noastre, era un subiect pe care Alice și cu mine ne rușinam să îl discutăm cu voce tare, așa că am folosit persoana pe care o aveam în comun, pe Julian, drept canal de comunicare.

— Face sex constant cu diferite persoane, mă văităm eu cu câteva săptămâni înainte de nuntă în timp ce eram la Doyles pe Colegiul Green, amândoi fiind puțin incitați după ce i-am văzut pe Robert Redford și Paul Newman alternând între tricouri, sacouri și păr aranjat pe spate timp de două ore în *The Sting*. Eram într-una dintre acele dispoziții în care ciuda mea pe bravura sexuală a fratelui ei și heterosexualitatea lui neînduplecată mă determinau să îl depreciez. El o face practic cu oricine vrea, ceea ce este chiar dezgustător dacă stai să te gândești. Mă întreb dacă este cu adevărat fericit.

— Glumești, Cyril? răspunse Alice, amuzată de absurditatea întrebării mele. Aș spune că e în extaz.

Tu nu ai fi?

Știam că mă tachina, dar nu am râs. Sexul plutea pe lângă viețile noastre ca un musafir anxios la o petrecere. Era evident că mai devreme sau mai târziu unul dintre noi trebuia să ia taurul de coarne și să îl înfrunte. Însă nu voiam neapărat să fiu eu acela.

— Ți-am spus, spuse ea, fără să mă privească în ochi, că Max și Samantha se duc la Londra în weekendul viitor?

— Nu, am spus eu.

Samantha era a doua soție a lui Max. La fel ca tatăl meu adoptiv, care în acel an era logodit cu femeia care avea să devină, chiar dacă pentru scurt timp, a patra doamnă Avery, tatăl lui Alice obținuse divorțul de Elizabeth în Marea Britanie pe motiv de comportament nerezonabil. Cîstit vorbind, el își citase *propriul* comportament nerezonabil în proces, nu pe al ei, pentru că, până la urmă, cel mai nerezonabil lucru pe care îl făcuse ea vreodată, cu excepția scurtei sale aventuri cu Charles, era să rămână cu ticălosul. La scurtă vreme după ce a ieșit hotărârea de divorț provizorie, Max se căsătorise cu o actriță ambițioasă care semăna foarte mult și extrem de supărător cu Alice însăși. Acesta era un subiect care nu era de atins, deși eram adesea dornic să îl întreb pe Julian dacă observase asemănarea și dacă da, ce credea despre asta.

— Ar trebui să mergem la Londra cândva, continuă ea.

— Îndrăznesc să spun că sunt multe locuri de vacanță în care abia aștept să ajung după ce ne vom căsători, am spus. Am putea merge în Spania într-o zi. Este foarte populară. Sau Portugalia.

— Portugalia? spuse ea, ridicând o sprânceană și prefăcându-se că este entuziasmată. Chiar așa crezi? Nu mi-am imaginat niciodată că aș putea fi genul de fată care atunci când va fi mare va călători în Portugalia!

— Atunci, America, am spus eu rîzînd. Sau Australia. Orice este posibil. Probabil că ar trebui să

economisim mult timp dacă am vrea să mergem atât de departe, dar...

— Este greu de crezut că am douăzeci și șase de ani și nu am pus niciodată piciorul în afara Irlandei.

— Ei bine, eu am douăzeci și opt și sunt în aceeași situație, am subliniat. De fapt, de ce sunt ei la Londra?

— O, Samantha are o întâlnire cu Ken Russell.

— Cine e Ken Russell?

— Un regizor de film. Știi, *The Devils. Women in Love*. Oliver Reed și Alan Bates care se luptă cu părțile intime pe-afară.

— A, da, am spus eu. E ușor porno, nu?

— Ei bine, bănuiesc că depinde și de vârsta pe care o ai, spuse ea. Pentru generația părinților noștri, da, probabil că este. Pentru noi sunt filme de artă.

— Mă întreb cum le vor considera copiii noștri, am spus. Bizare, dar teribil de demodate, bănuiesc.

— Copii? spuse ea, uitându-se la mine cu speranță. E ciudat că nu am vorbit niciodată despre copii, nu-i așa? Dat fiind că peste câteva săptămâni ne căsătorim.

— Da, chiar așa, am spus eu și pentru prima oară în viața mea mi-am dat seama că nu mă gândisem deloc la ideea de a fi tată. M-am oprit să mă gândesc la asta și ideea mi-a surâs. Poate că nu îmi permisesem să mă gândesc la asta înainte, pentru că știam cât de imposibil putea să fie.

— Ai vrea să ai o familie, Cyril? mă întrebă ea.

— Da, am spus. Da, cred că da. Chiar mi-ar plăcea să am o fiică. Sau mai multe.

— Ca un domn dintr-un roman cu Jane Austen. Ai putea să lași fiecăreia moștenire o mie de lire și o sută de acri în Hertfordshire.

— Și dacă s-ar certa, pedeapsa lor ar fi o după-amiază în compania domnișoarei Bates locale.

— Eu aș prefera un fiu, spuse Alice, mutându-și privirea.

Am observat cum ochii ei rătăciră în direcția unui tânăr incredibil de chipeș care tocmai intrase în pub. Privirea ei zăbovi pe trupul lui când se aplecă spre

bar, privind spre pompele de bere când alegea ce să bea. Ea înghiți în sec și pentru prima oară am văzut o poftă adevărată în ochii ei. Nu o învinovăteam – aș fi călcat peste cadavrele celor mai apropiați prieteni să ajung chiar eu la el –, dar când se uită înapoi la mine, avea pe chip un zâmbet de resemnare, de parcă voia *aia*, dar trebuia să se mulțumească cu *asta* și *asta* nici nu era cine știe ce pentru ea până acum, la capitolul care conta cu adevărat. Am simțit o înțepătură de vinovăție și m-am trezit panicat într-o tăcere dureroasă. Brusc, glumele cu Austen păreau absurde și jenante.

— Despre ce vorbeam? întrebă ea în cele din urmă.

Trenul care îi purta gândurile nu doar că deraiase, ci sărise cu totul de pe șine, se lovise de stâncă și se prăbușise la cincizeci de metri într-o prăpastie, ucigând toți pasagerii.

— Despre copii, am spus. Că ți-ar plăcea un băiețel. Mie mi-ar plăcea o fetiță.

Nu știam multe despre sarcină, dar știam că nu puteai să ai un fiu sau o fiică fără să o faci mai întâi. Preoții de la școală mormăiseră odată ceva despre cum atunci când o mămică și un tată se iubesc foarte mult, stau întinși foarte aproape unul de altul și Duhul Sfânt se pogoară asupra lor și creează miracolul unei noi vieți. (Charles, în singura lui tentativă de a vorbi cu mine ca de la bărbat la bărbat, se exprimase destul de diferit. „Dezbrac-o”, spusese el. „Joacă-te puțin cu țâțele ei, pentru că doamnelor le place asta. Apoi bagă-ți pula în păsărică ei și împinge-o tare, înainte și înapoi puțin. Nu zăbovi pe acolo prea mult – nu e o nenorocită de gară. Fă-ți treaba și apoi continuă-ți ziua.” Nici nu e de mirare cum a reușit să facă rost de atâtea soții, bătrânul romantic.)

Am încercat să îmi imaginez cum ar fi să o dezbrac pe Alice, ca mai apoi și ea să mă dezbrace pe mine și să stăm întinși în pat împreună, goi. Ca ea să se uite la penisul meu și să îl mângâie sau să îl sugă și apoi să-l ghideze înăuntrul ei.

- Ce s-a întâmplat? întrebă Alice.
— Nimic. De ce?
— Ai căpătat o culoare ciudată. Arăți de parcă urmează să vomîți.
— Da?
— Serios, Cyril. Ești practic verde.
— Sunt puțin amețit, acum că tot zici, am spus eu, apucându-mi halba.
— Atunci probabil nu ar trebui să bei asta. Vrei niște apă?
— Da, mă duc să iau.
— Nu, aproape strigă ea, ridicându-se și împingându-mă înapoi pe scaun. Nu, îți aduc eu.

Ea se îndreptă spre bar și am urmărit-o cu privirea, întrebându-mă de ce era atât de binevoitoare, iar apoi am văzut că tânărul era încă acolo și când s-a așezat la bar lângă el, a început să-i arunce ocheade. Barmanul era ocupat și ei au stat răbdători, unul lângă altul, pentru câteva momente, până când el s-a aplecat spre ea și i-a spus ceva, iar ea a răspuns repede. Orice i-ar fi spus, el a izbucnit în râs și mi-am dat seama că din partea lui nu era doar flirt. Alice era foarte ageră și asta era unul dintre lucrurile pe care le iubeam cel mai mult la ea.

Și da, o iubeam într-adevăr. În felul meu. În felul meu propriu, egoist și laș.

I-am privit cum vorbeau, iar apoi s-a apropiat barmanul, le-a luat comenzile și apoi au vorbit despre altceva. El a întrebat-o probabil, dacă era acolo singură, pentru că ea i-a răspuns clătinând din cap, arătând în direcția mea, iar când el m-a văzut stând acolo, așteptând ca ea să revină, el a părut dezamăgit. Când se întoarse apoi spre Alice, am putut să mă concentrez pe chipul lui, pentru că se uitau atât de intens unul la celălalt, încât nu mă observau deloc. Tânărul nu era doar extrem de arătos, ci în expresia lui se citea și căldură. Nu știam nimic despre el, dar credeam că ar fi tratat-o pe femeia iubită cu blândețe și afecțiune. Un moment mai târziu, ea s-a întors cu paharul meu de apă, s-a

așezat și s-a prefăcut că eu nu observasem nimic din schimbul lor.

— Voiam să vorbesc cu tine despre ceva, spuse ea brusc, părând puțin iritată acum, în timp ce obrații ei își recăpătau, încet, culoarea. Și o să o spun pur și simplu de vreme ce nu mi se pare că vei prelua inițiativa, indiferent de câte aluzii îți fac. Motivul pentru care am menționat că Max și Samantha se duc la Londra în weekendul viitor este pentru că astfel casa o să fie goală. Cred că ar trebui să vii, Cyril. Să vii la cină, vom bea două dintre cele mai bune vinuri ale lui Max și apoi vom dormi împreună.

Nu am spus nimic, dar mă simțeam de parcă o mare greutate îmi apăsa tot corpul, așa cum bunii burghezi din Amsterdam aveau obiceiul să facă în secolul al șaptesprezecelea când legau pietre de moară de gâturile homosexualilor condamnați înainte să îi arunce în canale și îi lăsau să se înece.

— Da, am spus. Înțeleg. Interesantă idee.

— Uite, știi cât ești de religios, spuse ea. Dar până la urmă ne vom căsători în curând.

Desigur, nu eram deloc religios. Nu îmi păsa deloc de asta și, în afară de a mă gândi din când în când că Iisus cu Păr Lung și Barbă era destul de atrăgător, nu credeam deloc în viața de apoi și nu mă gândeam la cum fusese creată omenirea. Aceasta era o minciună – încă una – pe care o propagasem de când începusem să mă văd cu Alice și pe care o folosisem de la prima noastră întâlnire drept scuză ca să nu trebuiască să mă culc cu ea. Dezavantajul acestui aranjament era că, pentru a părea consecvent, trebuia să mă duc la liturghie în fiecare duminică dimineată. Temându-mă că ar putea să facă la fel ca Mary-Margaret și să mă urmărească pe ascuns – puțin probabil, date fiind caracterele lor foarte diferite, dar totuși o posibilitate – mergeam de obicei la liturghia de la unsprezece și jumătate de la Westland Row, aceeași biserică unde cu paisprezece ani în urmă ucisesem un preot cu spovedania perversiunilor mele. Desigur, nu stăteam

niciodată în partea aceea a bisericii. Făcusem asta o singură dată, văzusem gresia spartă care nu fusese reparată de la căderea lui și amintirea încă îmi dădea fiori. În schimb, ocupam un loc în spate și în general așteptam puțin până când vreo bătrână mă lovea în braț să mă trezesc, holbându-se la mine de parcă numai eu eram răspunzător pentru decăderea civilizației vestice.

— Nu știu, am spus eu după o pauză lungă. Vreau, chiar vreau. Dar știi ce spune papa...

— Nu-mi pasă ce spune papa! se răsti Alice. Nu vreau să-l fut pe papă!

— Iisuse, Alice! am spus eu, chicotind puțin la auzul cuvintelor pe care le folosise.

Poate că nu eram religios, dar asta mi se părea, chiar și mie, puțin nedrept.

— Nu, nici pe el. Uite, Cyril, hai să spunem lucrurilor pe nume. Ne vom căsători în curând. Dacă totul merge bine, vom avea o căsnicie foarte fericită, de succes, pentru următorii aproximativ cincizeci de ani. Eu asta vreau, oricum, tu nu?

— Da, sigur că da, am spus eu.

— Pentru că, adăugă ea, coborând puțin vocea, dacă ai îndoieli, orice fel de îndoieli, încă mai este timp să spui asta.

— Dar nu am îndoieli, Alice, am spus eu.

— Ultimul lucru de care am nevoie este să mai primesc încă un telefon când deja m-am îmbrăcat cu rochia de mireasă. Cyril, poți să înțelegi? Nu știu cum am supraviețuit după ce mi-a făcut Fergus. Îți spun chiar acum că nu aș mai putea trece prin asta a doua oară. M-ar termina complet.

M-am holbat la ea, nesigur de unde veneau toate astea. Se gândise la asta de mai mult timp? *Bănuia* ceva? La bar, l-am văzut pe tânărul chipeș care își terminase băutura și își lua haina.

„Acum e șansa ta”, mi-am spus în gând. „Spune-i adevărul. Ai încredere că o să înțeleagă, că o să îți ierte minciuna, că o să fie prietena ta, că o să te ajute și o să te iubească în continuare. Și apoi spune-i că putem să discutăm asta altă dată, dar în

clipa asta ea trebuie să meargă la bar și să îi dea acelui bărbat numărul ei de telefon înainte să fie prea târziu.”

— Cyril? Ce s-a întâmplat? întrebă Alice, părând brusc îngrijorată.

— Nimic. De ce?

— Plângi.

— Nu plâng, am spus.

Dar când mi-am atins obrajii cu mâna, spre uimirea mea, erau umezi și lacrimile mi se scurgeau din ochi. Nici nu observasem. Mi le-am șters cu batista și am încercat să mă adun.

— Alice, am spus eu, privind-o mai intens decât privisem vreodată pe cineva în toată viața, am apucat-o de mână.

— De ce plângeai?

— Nu plângeam.

— Ba da!

— Nu știi. Trebuie să fie o răceală. Alice...

— Ce e? întrebă ea neliniștită. Spune-mi, Cyril. Orice ar fi, spune-mi. Țiți promit că o să fie bine.

— Ești sigură? am spus eu, privind-o direct.

— Acum mă sperii.

— Îmi pare rău, Alice. E numai vina mea.

— Pentru ce e vina ta? Cyril, ce ai făcut?

— Problema este ce nu am făcut. Ce nu am spus.

— De ce, ce nu ai spus? Cyril, poți să îmi spui orice, promit. Pari atât de nefericit acum. Sigur nimic nu poate fi atât de rău?

Am privit în jos, spre masă, iar ea rămase tăcută, așteptându-mă să vorbesc.

— Dacă îți spun, am adăugat în cele din urmă, atunci mă vei urî. Și n-aș vrea să mă urăști.

— Dar nu te-aș putea urî niciodată! Te iubesc!

— Am făcut o greșală teribilă, am spus.

Ea se îndreptă, acum chipul întunecându-i-se.

— E altcineva? întrebă ea. Te vezi cu altcineva?

— Nu, am spus, deși mă văzusem. Dar nu în public. Nu e asta.

— Atunci, ce? Iisuse! Cyril, spune-mi odată!

— Bine, am spus. Chestia e că, încă de când eram mic...

— Da?

— Încă de când eram mic am știut că...

— Scuzați-mă!

Am ridicat amândoi privirea și deasupra noastră era tânărul frumos de la bar. Crezusem că plecase, dar nu, el stătea acolo cu un zâmbet larg pe față, părând ușor jenat.

— Scuzați-mă că vă întrerup, spuse el.

— Ce? spuse Alice, uitându-se iritată la el. Ce este?

— Doar... uite, nu fac asta de obicei, spuse el. M-am gândit doar că am avut un fel de conexiune mai devreme. Mă întrebam dacă vrei să îmi dai numărul tău de telefon, atâta tot. Dacă nu te superi. Poate ieșim în oraș într-o seară?

Ea îl privi, nevenindu-i să creadă.

— Glumești? întrebă ea.

— Nu, spuse el, încruntându-se. Scuze, am înțeles greșit? Părea că...

— Sunt aici cu logodnicul meu, spuse ea, întorcându-se spre mine. Nu vezi asta? De obicei inviți fetele în oraș când sunt cu logodnicii lor? Ești chiar atât de sigur pe tine?

— A, spuse el, întorcându-se și privindu-mă șocat. Îmi pare foarte rău. N-am crezut... de fapt, am presupus că erați frate și soră.

— De ce ai presupune asta? întrebă Alice.

— Nu știu, spuse el, acum complet buimăcit. Era ceva în felul în care stăteați amândoi. Felul în care vă priveați. Nu am crezut că erați împreună, adică împreună.

— Ei bine, suntem. Și ai spus ceva incredibil de nepoliticos.

— Așa e, spuse el. Îmi pare rău. Vă cer scuze amândurora.

Și apoi se întoarse și plecă din bar, în timp ce Alice se uită după el, clătinând din cap. *Du-te după el*, ar fi trebuit să-i spun. *Du-te după el înainte să dispară pentru totdeauna!*

— Îți vine să crezi? spuse ea, întorcându-se spre mine.

— A fost o greșeală, am spus. N-a făcut-o cu intenție.

— Mă mir că nu l-ai pocnit.

M-am holbat la ea.

— Voiai s-o fac? Nu sunt tocmai genul care să pocnească.

— Nu, sigur că nu. Doar că... of, nici nu știu ce spun. Seara asta a mers prost. Hai să uităm că a avut loc și spune-mi ce voiai să-mi spui.

— Nu mai țin minte, am mințit eu, dorindu-mi să pot pleca pur și simplu.

— Sigur că îți amintești. Spuneai că încă de când erai mic...

— Încă de când eram mic mă gândeam că nu voi putea face vreodată pe cineva fericit, am spus repede, lăsând totul baltă. Asta e tot. Pare stupid, bine? Putem s-o lăsăm așa?

— Dar mă faci fericită tot timpul! spuse ea.

— Serios?

— Altfel nu m-aș mărita cu tine.

— Da, am spus.

— Dar, uite, dacă tot suntem sinceri unul cu celălalt, și eu vreau să îți spun ceva. Și o să spun pur și simplu, da?

— Da, am spus eu, simțindu-mă complet nefericit.

— Chestia e că eu cred că ar trebui să facem sex. Noi doi. Înainte de nuntă. Doar ca să fim siguri.

— Să fim siguri de *ce*?

— Pot să te întreb ceva? spuse ea.

— Poți să mă întrebi orice.

— Îmi vei spune adevărul?

Mă întrebam dacă îmi observa ezitarea.

— Desigur, am spus.

— Cyril, ai fost vreodată cu o femeie?

Știam că cel puțin în legătură cu asta puteam să fiu sincer cu ea.

— Nu, am spus eu, privind în jos spre masă și frecând cu degetul un semn invizibil imprimat în

lemn. Nu, nu am fost.

— M-am gândit eu, spuse ea și în tonul ei se citea ceva asemănător cu ușurarea. Puteam să jur că ești virgin. Este din cauza bisericii, știi și tu. V-a buimăcit pe voi, băieții. Nu și pe Julian, desigur. Julian este diferit. Deși presupun că și el are problemele lui cu nevoia constantă de afirmare. Vă face să credeți că sexul e ceva murdar, dar nu este. Este complet natural. Face parte din viață. Așa am ajuns aici cu toții. Și poate să fie minunat dacă e făcut cum trebuie. Chiar și când e greșit, tot e mai bun decât să fii împuns în ochi cu un cui ruginit. O, nu sugerez că toată lumea ar trebui să facă asta mereu, în stânga și-n dreapta ca Julian, dar dacă chiar îți place de cineva...

— Presupun că vrei să spui că *tu* ai făcut sex, i-am zis eu.

— Da, îmi răspunse. Și nu mi-e rușine să recunosc asta. N-o să fie o problemă, nu? N-o să începi să mă judeci?

— Nu, sigur că nu, am spus. Pentru mine nu contează cât de lejer vor unii oameni să se arunce în flăcările iadului pentru eternitate.

— *Ce?*

— Glumeam.

— Sper.

— Dar au fost mulți? am întrebat eu, intrigat.

— Contează?

— Bănuiesc că nu. Dar tot aș vrea să știu.

— Ei bine, aș spune că au fost mai mulți decât a avut regina, dar mai puțini decât Elisabeth Taylor.

— Cât de mulți? am insistat eu.

— Chiar vrei să știi sau ești doar pervers?

— Puțin din amândouă, am spus.

— Trei, dacă este atât de important pentru tine, spuse ea. Prima dată a fost cu un prieten al lui Julian când aveam optsprezece ani. A doua oară...

— Un prieten al lui *Julian*? am spus eu, întrerupând-o. Cine?

— Păi, poate nu ar trebui să spun. Presupun că e și prieten cu tine.

— *Cine?* am repetat eu.

— Chiar nu-mi amintesc numele lui de familie, spuse ea. L-am cunoscut din întâmplare, într-o noapte petrecută în oraș cu Julian, chiar după ce mi-am luat rezultatele Certificatului Leaving. Era la o petrecere în casa cuiva. Se numea Jasper. Cânta la un acordeon-pian. Desigur, nimeni nu ar trebui să cânte la acordeon-pian în public, ar trebui să facă asta undeva pe o insulă pustie, dar el cânta surprinzător de bine. Îmi amintesc că mi se părea că are degete foarte sexy.

— *Nu Jasper Timson!* am spus eu, dându-mă înapoi, șocat.

— Chiar el, spuse ea, prinzându-și mâinile, încântată. Bravo ție! O, presupun că asta înseamnă că îl *cunoști*.

— Sigur că îl cunosc, am spus. Am fost colegi de școală. Vrei să îmi spui că ți-ai pierdut virginitatea cu Jasper Timson?

— Ei bine, da, spuse ea, ridicând din umeri. Trebuie s-o pierzi cu cineva, nu? Și a fost dulce. Și arăta bine. Și era *acolo*, ceea ce cumva atunci era suficient pentru mine. Uite, Cyril, ai spus că nu te deranjează.

— Nu mă deranjează. Știi că locuiește în Toronto acum cu... am făcut o pauză, făcând semne de ghilimele cu degetele în aer, *prietenul lui*.

— Da, Julian mi-a spus, afirmă Alice, râzând și chicotind puțin.

— El a și încercat să îl sărute o dată, știi?

De-abia mă puteam abține să nu izbucnesc în râs.

— Da? Nu mă surprinde. M-ar fi surprins dacă *nu* ar fi încercat să îl sărute. Oricum, știam de pe atunci că e homosexual. Mi-a mărturisit că bănuia că era, dar nu era complet sigur. Oricum, eram amândoi tineri, ne plăceam, eu voiam să îmi pierd virginitatea cât mai repede, așa că am sugerat să încercăm.

— Și el ce a zis? am întrebat eu, uimit de toate astea.

— O, a fost încântat de ofertă. Așa că am sărit amândoi în pat. Și a fost bine. Am obținut amândoi ce am vrut. Eu am scăpat de himen și el și-a dat seama că, în mod sigur, nu mai voia să mai facă asta vreodată. Cel puțin nu cu o fată. După aceea am dat mâinile și s-a dus fiecare pe drumul său. Metaforic vorbind, oricum. Nu am dat mâinile *la propriu*. Adică presupun că am fi putut, dar nu-mi închipui cum ar fi fost. Probabil că ne-am sărutat unul pe altul, pe obraz. Ceea ce cred că *prefera*, după ce mă sărutase și în altă parte. În fine, continuă ea, de parcă voia să termine repede această conversație. După Jasper, a fost un băiat cu care m-am văzut pentru câteva luni, un tânăr actor care, în mod cert, *nu* era homosexual, asta dacă nu se tortura încercând să facă sex cu fiecare fată din Dublin. Și apoi, în sfârșit, Fergus, desigur.

— Desigur, am spus eu. Bunul Fergus.

— Am ajuns la subiectul acesta, continuă ea, pentru că am spus că vreau să ne culcăm împreună când Max și Samantha pleacă la Londra.

— Iisuse, de-abia aștepți, nu-i așa? am spus.

— Taci din gură, Cyril, spuse ea, plesnindu-mă peste mână. Te prefaci doar că ești enervat. Deci ce zici?

— În ce cameră dormi tu?

— Ce?

— La Dartmouth Square. Nu uita, am crescut acolo.

— A, da, desigur! Păi, camera mea este la etajul doi.

— Julian mi-a spus că ai primit vechea mea cameră. De la ultimul etaj.

— Am coborât cu un etaj. Toate scările alea!

— Ei bine, n-o fac acolo, am spus repede. Acolo a fost dormitorul lui Maude. Pur și simplu... n-aș putea. Chiar n-aș putea.

— Bine. Putem să mergem la ultimul etaj dacă preferi. În vechiul tău dormitor. Cum ți se pare?

M-am gândit și am încuviințat ezitând.

— Bine, am spus. Da, presupun că da. Dacă este atât de important pentru tine...

— Ar trebui să fie important pentru *amândoi*.

— Este, am spus, stând drept și gândindu-mă, *la dracu'*... Dacă Jasper Timson – care era și mai homosexual ca mine, dat fiind că avea un *iubit* adevărat – putea s-o facă, atunci și eu puteam. Mă bag. Adică o să mă bag. Nu, asta sună prost, nu vreau să zic că...

— Relaxează-te, Cyril, e în ordine. Să fie sâmbătă? Pe la șapte.

— Sâmbătă, am aprobat eu. Pe la șapte.

— Și să-ți faci o baie înainte să vii.

— Sigur că o să-mi fac baie, m-am răstit eu. Drept cine mă iei?

— Uneori, băieții nu fac asta.

— *Tu* să faci baie, am spus. Ține minte, știu pe unde-ai umblat.

Ea zâmbi.

— Știam că o să vrei când ai văzut cât de important este pentru mine. Acesta este unul dintre lucrurile pe care le iubesc la tine, Cyril. Nu ești asemenea celorlalți băieți. Ești sensibil față de sentimentele mele.

— Da, păi... am spus, știind că zilele care urmau aveau să fie lungi pentru mine.

Restul săptămânii mi-am ținut mâinile deoparte și nu m-am apropiat de străzile laterale sau parcurile care erau terenurile mele de vânatoare nocturne, dorind să fiu cât de stârnit se putea pentru marele moment. Am încercat să nu mă gândesc la ce se va întâmpla atunci când, chiar dacă totul mergea bine, încă urmau acei cincizeci de ani pe care îi menționase Alice, pe care se presupunea că aveam să îi petrecem împreună. În prostia mea, m-am decis ca acela să fie un obstacol pe care să-l depășesc la vremea lui.

Și după cum s-au petrecut lucrurile, sâmbătă seara a fost mult mai bine decât aș fi putut anticipa. Am simțit o căldură sinceră față de ea, oricum, o afecțiune care se apropia de romantism, dacă nu

chiar de sexual și fuseseră multe momente în care îmi făceau plăcere sărutările prelungi dintre noi. Am insistat să păstrăm lumina stinsă, desigur, pentru că voiam să îi cunosc trupul mai întâi prin atingere înainte să mă confrunt cu realitatea lui și, deși nu era ce îmi doream – era moale la atingere, nu era musculos și tare cum îmi plăcea și era mai moale decât îmi imaginasem că poate fi pielea – cumva m-am pierdut în noutatea lui și am evoluat într-un fel despre care cred că a putut fi descris drept „perfect corespunzător”.

— E un început, cel puțin, spuse Alice când se termină.

Ea nu ajunsese la niciun fel de climax, desigur, deși eu da.

Ceea ce mi s-a părut destul de ironic, date fiind circumstanțele.

— Un semn —

Când m-am trezit, soarele era peste tot, năvălind prin fereastră și arzându-mi pleoapele. Nici nu mă deranjasem să trag draperiile când mă întorsesem cu câteva ore în urmă, prăbușindu-mă pe canapea cu fața în jos și complet îmbrăcat, unde combinația de mahmureală și conștientizarea situației mele dificile mă făcea să mă simt acum de parcă urma să îmi trăiesc ultimele clipe. Am închis ochii, fiind disperat să adorm la loc, dar, în curând, îmi târam carcasa jalnică spre baie, neștiind dacă trebuia să mă piș sau să vomit. În final, m-am rezumat la ambele, concomitent, înainte să mă uit speriat în oglindă. Dracula s-ar fi speriat mai puțin dacă și-ar fi analizat propria reflexie.

Desigur, arătam groaznic, ca victima unui act de violență nocturnă, jefuit și lăsat să moară înainte ca un medic răuvoitor să-l fi readus la viață în mod inexplicabil.

Am sperat ca un duș lung și fierbinte să mă ajute să mă refac, dar ar fi fost mai probabil un final imediat și permanent al foametei mondiale. Era deja

unsprezece și un sfert și la douăsprezece trebuia să fiu la biserică. Mi-o imaginam pe Alice în Dartmouth Square, punându-și rochia, înconjurată de domnișoare de onoare, în timp ce fiecare se străduia să nu facă referințe nepotrivite despre ce se întâmplase ultima oară când se adunaseră la un astfel de eveniment.

Brusc mi-a venit în minte revelația despre cum îmi puteam rezolva toate problemele. Ar fi însemnat să îmi pierd toți prietenii, inclusiv pe Julian – *mai ales* pe Julian – dar, în timp, ei și-ar fi dat seama că așa era cel mai bine și în mod sigur aveau să mă ierte. Am luat o mână de mărunțiș de pe noptieră, mi-am pus halatul și m-am târât până la telefonul de pe coridor unde am format numărul înainte să mă pot răzgândi. Când răspunse Max, am apăsat pe butonul A, am auzit monedele cum căzură în lăcaș și am înghițit în sec, storcându-mi creierul pentru cuvintele potrivite.

— Alo? spuse el, sunând de parcă deja băuse un pahar sau două, în ciuda orei timpurii. Max Woodbead? În fundal auzeam râs, voci de fete și pahare ciocnite. Alo? repetă el. Cine e acolo? Vorbește mai tare, pentru numele lui Dumnezeu, nu am toată ziua.

Dar nu am spus nimic, am închis și m-am întors în camera mea, știind că nu procedam corect.

Douăzeci de minute mai târziu mă îndreptam spre biserică în Ranelagh, mârâind la oricine zâmbea în direcția mea și la băieții care strigau din mașinile lor că îmi începeam executarea sentinței pe viață. Mi se făcuse rău din nou, m-am oprit și, dându-mi seama că încă mai aveam jumătate de oră, am ocolit și am ajuns într-o ceainărie pe strada Charlemont. Era aglomerat, dar în colț era o masă liberă și m-am așezat acolo, la fereastră. Am comandat o cană mare de cafea tare și două pahare de apă, ambele pline cu gheață și am început să mă relaxez puțin în timp ce le sorbeam, privind cum studenții mergeau prin oraș, oamenii de afaceri îndreptându-se spre birourile lor și casnicele trăgând după ele căruțuri de

cumpărături spre Quinnsworth. Mă întrebam dacă existase vreodată un moment în care viața mea ar fi putut să ia o turnură diferită. Cum, Dumnezeu, Jasper Timson, un nenorocit care cânta la acordeonul-pian, ajunsese să trăiască cu iubitul său în Toronto, iar eu mă pregăteam să mă însor cu o femeie de care nu eram interesat sexual absolut deloc? Când fusese momentul exact în care aş fi putut să găsesc un dram de curaj şi măcar pentru o dată în viața mea să fac ceva corect?

„Chiar acum”, mi-am dat spus în gând. Asta e! „Acesta este momentul! Încă mai e timp!”

— Dă-mi un semn, am şoptit spre univers. Doar ceva care să îmi dea curajul să plec.

Am tresărit când o mână îmi atinse umărul şi când m-am uitat în jur am văzut o femeie şi un copil mic alături, privind spre locurile libere de la masa mea.

— Nu vă deranjează, nu? întrebă ea. Nu mai sunt locuri nicăieri.

— Vă rog, am spus eu, deşi aş fi preferat să fiu singur.

Copilul – un băiat de vreo opt sau nouă ani – se așeză în fața mea şi îl priveam cum se uită amuzat la costumul meu de nuntă. Era foarte frumos îmbrăcat şi el. Purta o cămaşă albă pe sub o vestă albastră şi părul lui era atent pieptănat cu o cărare într-o parte. Arăta de parcă putea să fie fratele mai mic al tânărului nazist care cânta „Tomorrow Belongs To Me” în *Cabaret*, ultimul film la care mersesem cu Alice. Băiatul avea patru cărți în brațe şi le puse pe masa din fața lui, părând deja hotărât care dintre ele merita cel mai mult atenția lui.

— Pot să vă cer o favoare? spuse femeia. Puteți să aveți grijă de Jonathan pentru câteva minute? Trebuie să mă duc la toaletă, apoi trebuie să dau un telefon şi voi comanda nişte ceai. Vă căsătoriți azi? Păreți îmbrăcat pentru o asemenea ocazie.

— Cam într-o oră, am spus eu, convins că o ştiam de undeva, dar nu îmi dădeam seama în clipa aceea de unde. Şi cine e Jonathan?

— Eu sunt Jonathan, normal, spuse băiețelul, întinzând mâna spre mine. Jonathan Edward Goggin. Și dumneata cine ești?

— Cyril Avery, am spus eu, privind mâna mică ce emana un ușor miros de săpun, înainte să cedez și să dau mâna cu el. E în regulă, i-am spus mamei sale. N-o să las pe nimeni să-l răpească. Recunosc semnele.

Era evident că ea nu înțelesese ce voiam să spun cu asta, dar oricum s-a îndreptat spre ușile din colțul opus al camerei, iar eu mi-am întors privirea spre băiat în timp ce el se concentra pe cărțile sale.

— Ce citești? l-am întrebat în cele din urmă.

— *Păi*, spuse el cu un oftat imens, de parcă greutatea lumii era pe umerii lui, dar încerca să rămână stoic. Nu m-am *decis* încă. Am fost la bibliotecă de dimineață. Vezi tu, e ziua în care obișnuiesc să mă duc acolo și doamna Shipley, bibliotecara, mi le-a recomandat pe acestea trei; de obicei, ea promovează poveștile bune, așa că i-am urmat sfatul. Asta pare să fie despre un iepure care se împrietenește cu un pui de vulpe, dar nu-mi dau seama cum ar putea să meargă asta pentru că, indiferent câtă bunătate i-ar arăta iepurele, în cele din urmă vulpea tot o să crească și o să-l mănânce. Asta de aici este despre un grup de copii, bănuiesc că sunt rude îndepărtate, de obicei așa sunt, care dezleagă misterele unor crime în vacanța de vară, dar am frunzărit-o pe drum și am găsit cuvântul *negrotei* în ea. În clasă cu mine e un băiat negru și el spune că acel cuvânt este unul foarte rău și el este un prieten *extrem* de bun de-al meu, probabil al treilea cel mai bun prieten, așa că mai bine o evit, doar ca să fiu sigur. Iar asta e o prostie despre Revolta de la 1916. Chestia e că eu, pur și simplu, nu am treabă cu politica. N-am avut niciodată. Așa că o să o citesc pe asta de aici, cea pe care am ales-o chiar eu.

El ridică o altă carte și privi coperta, o imagine cu un băiat care stătea drept, cu picioarele depărtate, cu un cocoșel sub braț și o cutie misterioasă sub

celălalt, în timp ce în fundal treceau ceea ce păreau niște refugiați. Cuvintele *The Silver Sword* erau imprimate în colțul din dreapta sus.

— Despre ce e? am întrebat eu.

— Păi nu știu exact, spuse el. Și nu am început-o încă. Dar pe coperta de pe spate spune că este despre război și despre copiii care fugeau de naziști. Știți ceva despre naziști? Eu știu totul despre ei. Erau *cei mai răi*. Oameni pur și simplu groaznici, fără niciun *strop* de umanitate în ei. Dar uite ce e, domnule Avery...

— Spune-mi Cyril, i-am sugerat eu.

— Nu, n-aș putea să fac asta. Sunteți foarte bătrân și eu sunt doar un copil.

— Am *douăzeci și opt de ani!* am spus eu, consternat și insultat.

— Uau! spuse el, râzând. Asta e *atât* de antic! Sunteți ca un dinozaur. În fine, după cum spuneam înainte să mă întrerupeți nepoliticos, prefer povești despre lucruri care s-au întâmplat cu adevărat. Și războiul chiar s-a întâmplat cu adevărat, nu-i așa, așa că vreau să aflu despre el. Ați luptat în război, domnule Avery?

— Nu, am spus eu. M-am născut la doar câteva luni după ce s-a terminat.

— Mi se pare foarte greu de crezut, spuse Jonathan, dând din cap. Arătați atât de bătrân, încât dacă ați fi spus că ați luptat în *Primul Război Mondial*, n-aș fi căzut de pe scaun de mirare!

Și cu asta izbucni în râs și continuă să râdă atât de mult și atât de tare, încât nu am avut de ales și am râs cu el.

— Taci din gură, nemernic mic! am spus în cele din urmă, chiar dacă încă râdeam, iar el începu să chicotească acum. Am o mahmureală, atâta tot.

— Ați spus un cuvânt urât, spuse el.

— Da, așa e, am recunoscut eu. L-am învățat în tranșeele de la Verdun.

— Verdun a fost o bătălie în *Primul Război Mondial*, spuse el. A durat unsprezece luni și generalul von Hindenburg, care mai târziu a devenit

președintele Germaniei, era la conducere. Știam eu că ești bătrân. Și ce înseamnă o mahmureală?

— Este atunci când torni atât de multă băutură pe gât, încât te trezești a doua zi și te simți ca epava *Hesperus*.

Am privit în jur, căutându-i mama, dar încă nu aveam nici un semn de la ea.

— Ești nerăbdător să te căsătorești? întrebă Jonathan. De obicei, oamenii nu fac asta când sunt mult mai tineri? N-ai găsit pe cineva care să se căsătorească până acum cu tine?

— M-am dezvoltat mai greu, am spus eu.

— Ce înseamnă asta?

— O să vezi peste câțiva ani. Ceva îmi spune că o să înțelegi cu timpul.

— Și te însori cu o femeie?

— Nu, mă însor cu un tren. Trenul de unsprezece și patru minute de Castlebar.

El se încruntă.

— Cum poți să te însori cu un tren? întrebă el.

— În constituție nu spune că nu pot.

— Bănuiesc că nu. Și dacă iubești trenul și trenul te iubește pe tine, atunci bănuiesc că ar trebui să te căsătorești cu el.

— Nu mă căsătoresc cu un tren, Jonathan, am spus eu oftând, luând o înghițitură lungă din apa cu gheață. Mă însor cu o femeie.

— Știam eu. Ești prostuț.

— Așa este, am recunoscut eu. Sunt aproape cel mai prostuț om pe care îl vei întâlni vreodată. Sunt un idiot dat dracului, de fapt.

— Ai spus încă un cuvânt rău. Pun pariu că în seara asta o să faci sex cu soția ta, nu?

— De unde știi despre sex? am întrebat eu. Nu pari să ai mai mult de șase ani.

— Am opt. Și peste trei săptămâni o să fac nouă ani. Și, de fapt, știu totul despre sex, adăugă el, fără să pară deloc stânjenit. Mama mea mi-a spus totul despre asta.

— Dă-mi voie să ghicesc. Când o mămică și un tată se iubesc foarte mult unul pe celălalt, se așază

aproape unul de altul și Sfântul Duh se pogoară asupra lor pentru a crea miracolul unei noi vieți.

— Nu fi ridicol! spuse Jonathan. Nu se întâmplă deloc așa.

Iar apoi începu să îmi descrie foarte franc cum un bărbat și o femeie au raporturi sexuale, spunându-mi chiar câteva lucruri pe care nu le știusem până atunci.

— De unde știi tu toate astea? l-am întrebat eu după ce își termină lecția destul de explicită și destul de grețosă.

— Mama mea spune că una dintre problemele din țara asta este că nimeni nu vrea să vorbească despre sex din cauza influenței Bisericii Catolice și spune că vrea ca eu să cresc și să înțeleg că trupul unei femei este ceva care trebuie prețuit, nu ceva de care trebuie să te temi.

— Aș vrea să fi avut și eu o mamă ca a ta, am spus eu.

— Când o să cresc, intenționez să fiu un amant foarte grijuliu, spuse Jonathan, încuviințând aprig din cap.

— Bravo ție! Și ce spune tatăl tău despre toate astea?

— A, păi eu nu am tată, spuse el.

— Desigur că ai un tată. Nu știi nimic despre sex dacă nu înțelegi că toată lumea are o mamă și un tată.

— Vreau să spun că nu îmi *cunosc* tatăl, spuse Jonathan. Sunt ilegitim.

— Detest cuvântul ăsta.

— Și eu. Dar îl port ca pe o medalie de onoare. Am descoperit că, dacă eu le spun asta oamenilor, ei nu vor mai vorbi pe la spatele meu. Nu pot să bârfească pe la colțuri, spunând: *Știi că Jonathan Edward Goggin e ilegitim?* pentru că deja vor fi aflat de la mine. Unu-zero pentru mine. De fapt, de fiecare dată când cunosc o persoană nouă mă asigur să le spun destul de repede.

— Pe mama ta nu o deranjează?

— Ea ar prefera ca eu să nu fac asta. Dar spune că trebuie să fac cum simt eu că e mai bine și că ea nu o să ia decizii pentru mine. Spune că e mama mea, nu bunicul meu.

— Ce înseamnă asta?

— N-am idee, spuse Jonathan. Dar a spus că într-o zi o să îmi explice.

— Ești puțin cam ciudat, Jonathan, am spus eu. Ți-a spus cineva asta vreodată?

— Nouăsprezece oameni doar anul ăsta, spuse el. Și suntem de-abia în luna mai.

Am râs și m-am uitat la ceas. Încă cinci minute și va trebui să plec.

Cum o cheamă pe fata cu care te însori?

— Alice, am spus eu.

— În clasă am o fată pe care o cheamă Alice, răspunse el, deschizând ochii mari, aparent incitat că avem asta în comun. Este foarte, foarte drăguță. Are păr lung, blond și ochi de culoarea opalului.

— E prietena ta? am întrebat eu.

— Nu! strigă el, iar ceilalți oameni din cafenea se întoarseră și se uitară în direcția noastră. El se înroși atunci. Nu e deloc prietena mea!

— Scuze, am spus, râzând. Am uitat, ai doar opt ani.

— Prietena mea este o fată pe nume Melanie.

— A, bun. Destul de corect.

— Și într-o zi o să mă însor cu ea.

— Da? Bravo ție!

— Mulțumesc. Nu e ciudat că dumneata te însori în dimineața asta și eu îți spun despre fata cu care o să mă însor când o să mă fac mare?

— Este amuzant, am spus eu. Nu ai nevoie decât de dragoste, doar de asta avem nevoie cu toții.

— Beatles, spuse Jonathan repede. „All You Need is Love”, o compoziție Lennon-McCartney, deși a fost, de fapt, scrisă de John Lennon. *Magical Mystery Tour*, 1967. B-side, melodia 5.

— Ești fan Beatles, așadar? am întrebat eu.

— Desigur. Dumneata nu?

— Ba da.

— Care este preferatul duminică?
— George, am spus eu.
— Interesant.
— Al tău?
— Pete Best.
— Interesant.
— Mereu țin cu cel care are cele mai puține șanse, spuse Jonathan.

Am stat și ne-am uitat unul la celălalt și, luând în considerare totul, m-am simțit puțin dezamăgit când se întoarse mama lui.

— Îmi pare atât de rău, spuse ea, părând puțin răvășită. Telefonul meu a durat mai mult decât m-am așteptat. Încerc să aranjez un zbor spre Amsterdam și Aer Lingus nu-mi ușurează misiunea. Trebuie să mă duc la sediul lor mâine și asta îmi va ocupa jumătate din zi.

— Este în regulă, am spus eu, ridicându-mă. Acum chiar trebuie să plec.

— Se însoară cu o fată pe nume Alice, spuse Jonathan.

— Pe bune? spuse ea. Norocoasa de Alice! Ea se opri și apoi se uită fix la mine. Ne știm de undeva, nu-i așa? întrebă ea. Îmi pari extrem de cunoscut.

— Cred că da, am spus eu. Ați lucrat în ceainăria de la Dáil Éireann?

— Da, încă lucrez acolo, de fapt.

— Am fost funcționar civil. Căile noastre s-au intersectat acolo ocazional. Odată am fost lovit în față de ofițerul de presă al prim-ministrului și dumneata m-ai îngrijit după aceea.

Ea se gândi la asta și clătină din cap.

— Am o vagă amintire cu asta, spuse ea. Dar, de fapt, acolo mereu au loc încăierări. Sunteți sigur că eu eram?

— Foarte sigur, am spus eu, dar fericit că nu îmi amintea, întrucât desigur că mă confesasem ei în acea zi cu privire la sexualitatea mea. Ați fost foarte bună cu mine.

— Bine. Doar că mi-amintiți de cineva pe care l-am cunoscut odată. Cu mult timp în urmă.

Am ridicat din umeri și m-am îndreptat spre Jonathan, oferindu-i o plecăciune când mă pregăteam să plec.

— A fost o plăcere, tinere! am spus.

— Succes la nunta cu aleasa dumitale Alice, îmi ură el.

— Este un băiat tare interesant, i-am spus eu mamei sale și am trecut pe lângă ea. O să vă dea de furcă.

— Știu, aprobă ea, zâmbind. Dar e dragul meu. Și de data asta lui nu o să-i dau drumul. O!

— Ce e? am întrebat eu, pentru că ea tremură brusc. Sunteți bine?

— Da, spuse ea. Am avut una din senzațiile acelea ciudate, ca și când cineva ar păși peste mormântul meu.

Am zâmbit, mi-am luat la revedere și am continuat spre ușă. „Lua-te-ar naiba!” i-am spus universului. „Nu am cerut decât un semn, ceva care să îmi dea curajul să fug și n-ai putut să faci nici măcar atât.” Nu aveam de ales.

Sosise vremea să mă însor.

— Iubind pe altcineva —

Am intrat în sacristie pe ușa laterală și l-am găsit pe Julian așezat la o masă, uitându-se peste programul slujbei pentru ceremonie. Pentru cineva care, la fel ca mine, trebuie să fi dormit câteva ore, părea remarcabil de proaspăt, întrucât scăpase de barba pe care o purtase în ultima vreme și se tunsese. Era o surpriză să îl văd că își purta ochelarii de citit – nu îi purta aproape niciodată în preajma oamenilor –, dar și i-a scos imediat ce m-a văzut și i-a pus în buzunarul de la piept. Probabil că nu mai trebuie să menționez că noul lui costum îi venea bine, ca o a doua piele.

— Iată-te! spuse el, zâmbindu-mi. Omul condamnat. Ce face capul?

— Teribil, i-am spus. Al tău?

— Nu prea rău, date fiind condițiile. Am dormit câteva ore, apoi m-am dus să înot în piscina contesei Markieviez, înainte să ajung la frizer. El mi-a pus prosoape fierbinți pe față și a fredonat melodii de Simon Garfunkel, în timp ce m-a bărbierit și totul a fost incredibil de relaxant.

— Ai făcut toate astea în ultimele nouă ore? am întrebat eu, uimit.

— Da, de ce nu?

Am clătinat din cap. Cum putea cineva să bea cât băuse el, să stea până târziu și apoi să se trezească să facă toate astea și încă să arate atât de bine? Oare unii oameni primeau pur și simplu totul?

— Cred că mi se face rău, am spus. Mi-ar prinde mai bine să mă culc la loc.

Zâmbetul lui păli și mă privi speriat înainte să izbucnească în râs.

— Iisuse! spuse el. Nu-mi face asta, Cyril! Am crezut pentru o clipă că vorbești serios.

— Și ce te face să crezi că nu e așa? am șoptit eu. Oricum, de vreme ce sunt aici, chiar mai contează?

— Ești conștient că, dacă îmi dezamăgești sora, nu voi avea de ales și va trebui să te ucid, da? Ai fost în formă seara trecută. Presupun că te-au cuprins emoțiile. Prietenul tău Nick a fost destul de supărat de felul în care i-ai vorbit.

— Nu e prietenul meu, am spus eu. Și de unde știi ce părere are?

— O, am dat de el mai devreme. Pe strada Grafton, întâmplător. Am băut o cafea repede împreună.

M-am așezat și am închis ochii. Sigur că așa făcuse. Și sigur că așa *făcuseră*. Aș fi putut prezice asta.

— Ce s-a întâmplat? întreabă el, venind spre mine și așezându-se lângă mine. Vrei o aspirină?

— Am luat patru deja.

— Dar niște apă?

— Da, te rog.

Se îndreaptă spre chiuvetă și, cum nu găsi un pahar, luă un pocal mare auriu, cu o incrustare

argintie pe picior, îl umplu până în buză și îl acoperi cu un capac de bronz, iar apoi mi-l întinse.

— Fii binecuvântat, fiul meu! spuse el.

— Mulțumesc, Julian.

— Ești sigur că o să fii bine?

— Da, am răspuns, încercând să par vesel. Doar e cea mai fericită zi din viața mea.

— Este greu de crezut că peste o oră o să fim cumnați, nu? După toți aniiăștia de prietenie, vreau să zic. Cyril, nu știu dacă am spus asta vreodată, dar am fost foarte fericit când m-ai rugat să fiu cavalerul tău de onoare. Și când ai cerut-o de soție pe Alice.

— Pe cine altcineva aș fi cerut? am spus eu.

— Păi, sunt multe fete în lume.

— Vreau să spun, cui altcuiva aș fi putut să-i cer asta? am spus eu. Ești cel mai bun prieten al meu, până la urmă.

— Și tu, al meu. Era atât de fericită când am plecat de acasă de dimineață.

— Cine?

— Alice, desigur!

— A, da. Desigur. A ajuns deja?

— Nu, preotul a spus că o să ne facă semn când sosește cu Max. Dar l-am văzut pe tatăl tău acolo. Și pe noua doamnă Avery. Arată destul de impresionant, nu?

— Tatăl meu adoptiv, am spus. Și, da, se întâmplă să fie fotomodel.

— Fugi de-aici! spuse dându-și ochii peste cap.

— De ce? am întrebat eu. Te gândeai să îți încerci norocul cu ea mai târziu?

— Mi-a trecut prin minte, dar nu. Fotomodelele sunt complicate și sunt toate nebune de legat. Am încercat cu Twiggy, odată, și nu i-a plăcut deloc.

— Bănuiesc că asta înseamnă că e nebună, am spus.

— N-am vrut să sune așa. Dar se uită la mine de parcă eram ceva ce ar călca în picioare. Nici prințesa Margaret nu a fost atât de nepoliticoasă. Bravo lui Charles, oricum! Încă reușește să le

atrăgă, nu? Sper ca atunci când o să fiu la vârsta lui să am la fel de mult noroc.

Simțeam cum apa reacționa rău în stomacul meu și cum picături de transpirație începeau să mi se formeze pe frunte. Ce făceam aici? Începeam să fiu copleșit de anii de regret și rușine. O viață întreagă în care fusesem forțat să mint, mă condusesese spre un moment în care nu doar că mă pregăteam să îmi distrug propria viață, dar și a unei fete care nu făcuse absolut nimic ca să merite asta.

Simțindu-mi disperarea, Julian veni și își puse un braț în jurul meu, iar mie mi s-a părut complet natural când mi-am lăsat capul să se odihnească pe umărul lui. Nu-mi doream nimic mai mult decât să închid ochii și să adorm în timp ce el mă ținea în brațe. Mirosul apei lui de colonie era subtil și dedesubt simțeam aroma cremei pe care o folosisese bărbierul mai devreme.

— Cyril, ce se întâmplă? mă întrebă el încet. Nu pari deloc în apele tale. E normal să ai emoții în ziua nunții, dar știi cât de mult te iubește Alice, nu-i așa?

— Da, am spus.

— Și tu o iubești pe ea, nu? Tonul lui deveni puțin mai dur, deoarece nu am răspuns imediat. O iubești pe sora mea, nu-i așa, Cyril?

Am înclinat capul puțin, ca să las impresia unui răspuns afirmativ.

— Îmi doresc doar ca mama mea să fi fost aici, asta e tot, am spus eu, sentimentul luându-mă prin surprindere, pentru că nu îmi dădusem seama că îmi doream așa ceva.

— Maude?

— Nu, mama mea adevărată. Femeia care m-a născut.

— A, da, spuse el. Ai luat legătura cu ea, înseamnă? N-ai spus niciodată.

— Nu, am răspuns eu. Îmi doresc doar să fi fost aici, asta e tot. Să mă ajute. Să discute cu mine. Când a luat decizia să mă dea, trebuie să-i fi fost incredibil de greu. Mă întreb doar cât de mult a afectat-o după aceea, asta e tot. Aș vrea să o întreb.

— Ei bine, eu sunt aici, spuse Julian. Și dacă ai nevoie să vorbești despre ceva, atunci pentru asta este cavalerul de onoare. Să nu zic cel mai bun prieten. L-am privit și pe neașteptate am început să plâng.

— Iisuse Hristoase, Cyril! spuse Julian, părând cu adevărat îngrijorat. Acum începi să mă sperii. Ce e cu tine? Haide, mie poți să îmi spui orice, doar știi asta. E doar de la băutură? Îți vine să vomیți?

— Nu e băutura, am spus eu, clătinând din cap. Dar nu pot... nu pot să îți spun.

— Ba sigur că poți. Gândește-te la toate lucrurile pe care ni le-am spus de-a lungul anilor. Iisuse, dacă am scrie toate astea, nu ar ieși ceva prea roz, nu? N-ai fost cu altă fată, nu-i așa? Pe la spatele lui Alice? Nu e ceva ce te caracterizează, nu?

— Nu, am spus eu. Nu, nu e altă fată.

— Pentru că, dacă așa e, atunci bănuiesc că ai putea să îi spui experiență. Nici Alice nu e o sfântă, să știi. O căsătorie începe de-abia după ce îți spui jurămintele. După aceea bănuiesc că trebuie să rămâi credincios, altfel ce rost are? Dar dacă ai călcat strâmb de câteva ori până acum...

— Nu e asta, am insistat eu, ridicând tonul.

— Atunci ce e? Ce este, Cyril? Spune-mi odată, pentru numele lui Dumnezeu!

— N-o iubesc, am spus eu, privind în jos.

Observă pentru prima oară că pantofii lui Julian erau puțin tociți pe margini. Uitase să îi lustruiască. Poate că, până la urmă, nu era perfect.

— Ce-ai zis? mă întrebă el.

— Am spus că nu o iubesc, am repetat eu încet. Țin foarte mult la ea. Este cea mai bună, cea mai atentă și decentă fată pe care am cunoscut-o în viața mea. Adevărul este că merită ceva mai bun decât mine.

— Nu începe să te detești acum, da?

— Dar nu o iubesc, am repetat eu.

— Ba sigur că o iubești, la dracu', spuse el, luându-și brațul din jurul meu acum.

— Nu, am spus eu, simțind o incitare intensă să aud cuvintele care îmi ieșeau pe gură. Știu ce este dragostea, pentru că o simt pentru altcineva. Dar nu pentru ea.

Era ca și când îmi părăsisem corpul și pluteam în formă necorporală la câțiva metri deasupra noastră, privind în jos, urmărind cu atenție, intrigat să aflu cum avea să se termine această scenă. Și eram încă destul de delirant, cât să mă întreb dacă existau șanse ca eu să mă duc acasă cu un alt Woodbead decât cu cel cu care trebuia să mă însor.

Julian vorbi după multă vreme.

— Dar tocmai mi-ai spus, începu el lent, rostind fiecare cuvânt cu grijă, că nu a mai fost nicio altă fată.

— Adevărul este că am fost îndrăgostit de când mă știu, am spus eu, ținându-mi vocea în echilibru cât puteam de bine. De când eram copil, de fapt. Știu că sună stupid să cred în ceva așa de banal precum dragostea la prima vedere, dar mie mi s-a întâmplat. M-am îndrăgostit cu ani în urmă și de atunci nu am putut să renunț la persoana respectivă.

— Dar cine este? întrebă el, cuvintele ieșind aproape în șoaptă când mi-am întors capul spre el. Cine este? Nu înțeleg.

Ne-am privit în ochi și mi-am dat seama atunci că toată viața mea mă condusese spre clipa aceea, spre sacristia aceea, la noi doi stând unul lângă altul și, fără să mă gândesc, m-am aplecat și l-am sărutat. Pentru câteva secunde, nu mai mult de trei sau patru, buzele noastre s-au lipit una de alta și am simțit un amestec straniu de tandrețe și masculinitate care îl defineau. Erau despărțite doar puțin, aproape automat, la fel și ale mele. Mi-am mișcat limba înainte.

Și apoi s-a terminat.

— Ce dracului? spuse Julian, sărind în picioare și împleticindu-se spre perete, aproape împiedicându-se, și nu părea atât furios, cât uluit.

— Nu pot să mă însor cu ea, Julian, am spus, privindu-l și simțindu-mă mai curajos acum ca

niciodată. Nu o iubesc.

— Despre ce vorbești? E o glumă?

— Nu o iubesc, am insistat eu. Sunt îndrăgostit de tine. Sunt îndrăgostit de tine de când mă știu. Din clipa aceea în care am coborât la parter la Dartmouth Square și te-am văzut pe hol. Tot timpul cât am fost la școală. Și în fiecare zi de atunci.

El se holbă la mine, piesele începând să se așeze la loc, iar el se întoarce cu spatele, privind pe fereastra sacristiei spre grădinile de dincolo. Nu am mai spus nimic, inima îmi bătea atât de tare în piept, încât simțeam că aș putea să am un atac de cord. Și totuși nu îmi era frică. Simțeam, în schimb, de parcă o mare povară mi se ridicase în sfârșit de pe umeri. Mă simțeam entuziasmat. Și liber. Pentru că nu avea cum să mă lase să mă însor cu sora lui acum. Nu știind ceea ce știa. Orice urma să se întâmple în continuare ar fi putut fi dureros, dar cel puțin nu mă voi condamna la o viață cu o femeie pentru care nu simțeam dorință.

— Ești poponar, spuse el, întorcându-se spre mine, tonul său pierdut undeva între o întrebare și o afirmație.

— Da, presupun că da, am spus eu. Dacă vrei să-i spui așa.

— De când?

— Dintotdeauna. Nu sunt interesat deloc de femei, acesta este adevărul. Niciodată nu m-au interesat. N-am făcut-o decât... știi tu, cu bărbați. Ei bine, cu o excepție, cu câteva săptămâni în urmă, cu Alice. Ea a vrut. Eu nu. Dar m-am gândit că merită să încerc.

— Vrei să spui că ai făcut *sex* cu bărbați? întrebă el.

Eram surprins să aud în vocea lui atâta uimire. El care de-abia putea să reziste douăzeci și patru de ore fără să fute pe cineva.

— Desigur că am făcut, am spus. Nu sunt un eunuc complet, dacă așa îți imaginezi.

— Câți? Patru? Cinci?

— Iisuse, contează? am întrebat eu, amintindu-mi de o conversație similară pe care o avusesem cu Alice și cum nu fusesem sigur dacă voiam să știu numărul ei din interes sau perversitate.

— Da, contează. Poate că e doar o fază și...

— Ei, haide, Julian, am spus eu. Am douăzeci și opt de ani. Am trecut de faze.

— *Atunci câți?*

— Nu știu. Două sute poate? Probabil mai mulți.

— *DOUĂ SUTE?*

— Ceea ce probabil e cu mult mai puțin decât tine.

— Iisuse Hristoase, spuse el, intrând în panică acum, mergând în cercuri pe covor. Nu se poate să vorbești serios. M-ai mințit timp de douăzeci de ani.

— N-am mințit, am spus eu, disperat ca el să îmi spună că era totul în ordine, că totul va fi bine în final. Că el va repara lucrurile. Că Alice va înțelege și că viața va putea redeveni la normal.

— Atunci, tu ce-ai spune că ai făcut?

— N-am știut, pur și simplu, cum să-ți spun.

— Și te-ai gândit să aștepti până *azi*? Până *acum*? Când în zece minute ar trebui să te însori cu *sora* mea? Iisuse Hristoase, adăugă el, clătinând din cap. Și credeam că nenorocitul de Fergus a fost rău.

— Nu sunt deloc ca Fergus, am spus eu.

— Nu, el e un nenorocit de *sfânt* în comparație cu tine.

— Julian, nu poți să mă urăști pentru simplul fapt că sunt homosexual. Nu e corect. Suntem totuși în anul 1973.

— Crezi că te urăsc pentru că ești *homosexual*? întrebă el, uitându-se la mine de parcă nu mai auzise niciodată ceva atât de stupid. Nu dau doi bani pe faptul că ești homo. Nu mi-ar fi păsat niciodată. Nici măcar pentru o clipă, dacă te-ai fi deranjat să îmi spui. Dacă m-ai fi tratat ca un prieten adevărat, în locul cuiva la care doar tânjeai. Te urăsc pentru că în toți anii ăștia m-ai *mințit*, Cyril, și, ce e și mai rău, ai mințit-o și pe Alice. Asta o să îi frângă inima. Ai idee cum a fost pentru ea după Fergus?

— O să înțeleagă, am spus eu încet.
— Ce-o să facă?
— O să înțeleagă, am repetat eu. Este o persoană cu multă empatie.

Julian râse, nevenindu-i să creadă.

— Ridică-te, Cyril! spuse el.

— Ce?

— Ridică-te în picioare!

— De ce?

— Pentru că așa spun eu. Și dacă mă iubești atât de mult, atunci trebuie să vrei să mă faci fericit. Și o să mă faci foarte fericit dacă o să te ridici în picioare.

M-am încruntat, nesigur de ce urma să se întâmple mai departe, dar am făcut așa cum mi-a cerut și m-am ridicat.

— Gata, am spus eu. M-am ridicat.

Dar nu pentru mult timp. O clipă mai târziu eram pe podea, întins pe spate, puțin amețit și cu o durere atât de ascuțită în falcă, încât mă întrebam dacă o rupsese. Mi-am pus o mână pe față și simțeam sânge în obraz.

— Julian, am spus eu, uitându-mă la el, aproape înlăcrimat. Îmi pare rău.

— Nu-mi pasă dacă îți pare rău, spuse el. Știi ceva, nu am simțit niciodată mai mult dispreț pentru cineva în viața mea decât simt acum pentru tine. Jur pe Dumnezeu că, dacă aș avea intenția să îmi petrec restul zilelor în închisoare, ți-aș rupe gâtul chiar acum.

Am înghițit, simțindu-mă jalnic pe dinăuntru. Totul era ruinat. Când s-a retras spre unul dintre pereții laterali, frecându-și bărbia cu o mână în timp ce se gândea la toate astea, m-am ridicat în picioare și m-am așezat iar, masându-mi falca.

— Ar trebui să plec, am spus în cele din urmă.

— Să pleci? spuse el, întorcându-se încruntat. Unde să pleci?

— Să plec acasă, am spus eu ridicând din umeri. N-are rost să mai stau aici, nu? Am făcut destul rău.

Va trebui să îi spui totuși, am adăugat eu. Eu nu pot s-o fac. Nu pot s-o înfrunt.

— Să-i spun? Să-i spun cui? Lui *Alice*?

— Desigur, am spus eu.

— Tu crezi că *eu* o să-i spun?

— Te iubește. Ea te vrea pe tine azi, cu ea, nu pe mine.

— Nu o să-i spun nimic, spuse Julian, ridicând din nou vocea și venind spre mine cu atâta ferocitate, încât m-am făcut mic pe scaun. Hai să-ți spun ce o să se întâmple azi, aici, nenorocit mic și prost ce ești, și ce nu o să se întâmple! Dacă tu crezi că voi permite ca sora mea să fie umilită pentru a doua oară în fața familiei și a prietenilor, delirezi complet.

M-am holbat la el, neînțelegând unde voia să ajungă.

— Și ce vrei să fac? l-am întrebat eu.

— Ce ai promis că faci, spuse el. O să mergem acolo împreună, tu și cu mine. O să stăm unul lângă altul la altar în timp ce Max o va conduce pe sora mea pe culoar. Și amândoi o să zâmbim plini de rahat cum nu a făcut-o nimeni niciodată până acum și când preotul o să îți spună să zici *Da*, o să spui asta de parcă toată viața ta depinde de asta. Și după aceea, tu și cu Alice veți înainta pe culoar ca soț și soție, iar tu, prietene, vei fi un soț bun și credincios pentru ea și dacă aud *vreodată* că te fuți cu vreun poponar pe la spatele ei, o să vin după tine și-o să-ți tai coaiele cu mâna mea, cu cel mai ruginit briceag pe care o să-l găsesc. M-ai înțeles, Cyril?

M-am holbat la el și am înghițit cu noduri. Era imposibil să cred că vorbea serios.

— Nu pot, am spus eu, încercând să îmi rețin lacrimile. Vorbim aici despre restul vieții mele.

— Și este și despre restul vieții lui Alice. Cyril, o să te însori cu ea, mă înțelegi?

— Vrei să spui că îți dorești ca sora ta să se mărite cu mine? După tot ce ai aflat?

— Desigur că nu *vreau* asta. Și dacă ar intra aici chiar acum și ar spune că nu vrea să se mărite cu

tine, aş ridica-o şi aş purta-o pe umeri. Dar ea vine aici ca să se mărite şi exact asta o să se întâmple. La dracu', ea te iubeşte, Cyril, dacă poţi să crezi că ar iubi pe cineva fără niciun pic de morală!

— Şi cum rămâne cu noi? am întrebat eu, acum cuvintele lui lovindu-mă ca nişte săgeţi.

— Noi? Care noi? Despre ce vorbeşti?

— Tu şi cu mine. Vom mai fi prieteni?

El se uită fix la mine şi începu să râdă.

— Eşti incredibil! spuse el. Eşti absolut incredibil! Nu suntem prieteni, Cyril! Nu am fost niciodată prieteni. Adevărul este că nu te-am *cunoscut* niciodată. Persoana care credeam că este Cyril Avery nu a existat niciodată. Aşa că nu, nu o să fim prieteni niciodată. Când o să ne vedem la întâlniri de familie, voi fi politicos cu tine ca să nu afle nimeni adevărul. Dar să nu crezi că nu simt pentru tine altceva decât ură pură. Şi dacă o să cazi mort în luna de miere, n-o să vărs o lacrimă pentru tine.

— Nu spune asta, Julian, am rostit eu, începând din nou să plâng. Te rog, nu poţi vorbi serios! Te iubesc.

Atunci el alergă spre mine, ridicându-mă de pe scaun şi lipindu-mă de perete, cu o mână ținându-mă de guler şi cu alta, strânsă în pumn, gata să mă lovească. Tremura de furie. Dacă m-ar fi lovit în clipa aceea, ştiam că m-ar fi ucis.

— Dacă mai spui asta vreodată... şuiără el. Dacă îmi mai spui *asa ceva* vreodată, jur pe Dumnezeu că vor fi ultimele tale cuvinte. M-ai înţeles? Mi-am lăsat trupul moale şi am încuviinţat, iar el se dădu la o parte. Ce dracului e cu voi? mă întrebă el. De ce trebuie să minţiţi despre tot? Să ascundeţi tot? De ce nu spuneţi adevărul? Ce dracu' e greşit în a fi cinstit cu oamenii de la bun început?

Am râs amar şi am privit în altă parte.

— Nici să nu începi discuţia asta, Julian, am spus eu, gata să ripostez acum dacă era nevoie. N-ai nici cea mai vagă idee despre ce vorbeşti. Dar oamenii ca tine nu au niciodată.

Se auzi o bătaie în ușă și am întors amândoi capetele când preotul privi înăuntru, cu un zâmbet vesel pe chip.

— Mireasa te așteaptă, tinere, spuse el, zâmbetul lui pălind puțin când îmi văzu starea ușor răvășită.

M-am uitat la Julian, implorându-l să mă elibereze, dar el se uită în altă parte și se îndreptă spre ușă.

— Asigură-te că te piepteni înainte să vii aici, spuse el, ultimele cuvinte pe care avea să mi le rostească pentru mulți ani. Ține minte unde ești și pentru ce ai venit aici!

— Bărbatul gol și nebun —

Trei ore mai târziu, eram, în sfârșit, un bărbat însurat și respectabil, la barul Horseshow din hotelul Shelbourne, făcând conversație cu președintele Irlandei, Éamon de Valera. Prezența lui la recepție era un *coup* incredibil pentru Max, a cărui obsesie pentru ascensiunea pe scara socială devenise chiar și mai patologică în ultimii ani, deși marele om refuzase să participe la ceremonia de mai devreme, scuzându-se că avea o programare de neratat la pedichiurist. Fostul prim-ministru Jack Lynch era și el acolo, păstrând o distanță precaută de Charles Haughey, care stătea la bar și imita foarte bine una dintre acele figurine de la locurile de joacă, din porțelan, ale căror trupuri rămân țepene, în timp ce ochii li se mișcă încet prin încăpere. Sportul era reprezentat de Jimmy Doyle din Tipperary, care câștigase șase medalii la *hurling* la nivel național pentru comitatul său în ultimii ani, literatura de Ernest Gébler și J.P. Donleavy, iar la masa din colț, noua soție a tatălui meu adoptiv, Rosalyn, o lingusea pe Maureen O'Hara, care zâmbea politicos, în timp ce se tot uita la ceas, întrebându-se, fără îndoială, când ar fi fost potrivit să roage receptionerul să îi cheme un taxi.

Mi s-a părut imposibil să mă concentrez pe ce spunea Dev, pentru că atenția mea se concentra

aproape exclusiv asupra lui Julian, care stătea lângă un arhiepiscop constipat, pe numele său Ryan, în timp ce una dintre domnișoarele de onoare se străduia din răspuțeri să îl implice în conversație. De obicei, el ar fi flirtat – Julian, adică, nu arhiepiscopul –, întrebându-se dacă ar trebui să o ducă la el în cameră pentru una mică înainte de cină sau să aștepte până după aceea, când putea să depună mai mult timp și efort în seducție, dar pentru prima oară părea complet dezinteresat. Ori de câte ori mă uitam la el, îmi arunca o privire care combina dezamăgire și intenții criminale înainte să se întoarcă și să comande încă o băutură. Era o parte din mine care voia să îl ia deoparte și să îi explice de ce făcusem lucrurile pe care le făcusem, sau pe care nu le făcusem, dar știam că nu avea niciun sens. Nu puteam să spun nimic din ce l-ar fi putut face să mă ierte, nimic care să îmi poată scuza faptele. Prietenia noastră, așa cum fusese ea, se terminase. Când am reușit, în sfârșit, să scap de președinte, care îmi povestea în imagini destul de vii despre starea bățăturilor sale, m-am uitat în jur căutând un colț liniștit, unde aș fi putut găsi o furculiță pe care să mi-o înfig în inimă. Însă în orice parte mă întorceam, mă trezeam asaltat de un alt oaspete sau de trei, majoritatea dintre ei complet străini pentru mine. Fiecare voia să mă salute ca să îmi dea de știre că mă condamnaseram singur la cincizeci de ani de încercări inutile de a o satisface pe soție.

— Azi e seara cea mare, așa-i, băiete? spuneau bătrânii ale căror zâmbete viclene voiam să le șterg cu un pumn de pe fețele lor bătrâne și zbârcite.

— Bei câteva pahare ca să îți aduni puterile, nu-i așa?

— În curând vei avea o familie, spuneau soțiile, care parcă aveau și ele lactație numai la ideea inseminării lui Alice la intervale regulate în anii ce urmau. Să ai trei în trei ani, așa te sfătuiesc. Un băiat, o fată și încă unul, ce-o fi. O familie de gentleman. Și apoi să termini cu toată treaba asta

murdară. Una chiar s-a aplecat spre mine și mi-a șoptit în ureche: „După aceea, îți sugerez să aveți dormitoare separate. Să țineți Diavolul la distanță.”

Eram înconjurat de oameni și zgomot, copleșit de duhoarea de parfum și alcool și sufocat de ceața fumului de țigară. Mă simțeam ca un copil prins într-un carnaval, incapabil să îmi găsesc drumul spre ieșire, iar inima începea să îmi bată mai repede pe măsură ce mulțimile se apropiau de mine. În final, înaintând în direcția holului, m-am întors și m-am trezit cu Alice lângă mine, părând la fel de amețită și stânjenită. Ea zâmbi, dar am observat umbra unei anxietăți intime pe chip.

— Ar fi trebuit să invităm mai puțini, nu-i așa? am întrebat-o, apropiindu-mă de ea și trebuind să țin ca să mă fac auzit. Jumătate dintre oamenii ăștia îmi sunt necunoscuți.

— Sunt prieteni de-ai lui Max, spuse ea, clătinând din cap. Pe hârtie nu arăta atât de rău, dar de-abia am timp să-mi găsesc prietenii. Media de vârstă este de peste șaiszeci de ani. E un bărbat acolo care peste pantaloni poartă un sac de colostomie.

— Acum nu mai e. Un copil s-a lovit de el și i l-a spart.

— Dumnezeu mare! E o *nuntă*, totuși!

— Am putea declanșa alarma de incendiu, am sugerat eu. Și apoi să alegem pe cine primim înapoi. Trebuie să aibă propriul păr și dinți și o șansă rezonabilă să arate bine în fotografii mai târziu.

Ea zâmbi pe jumătate, dar nu păru mulțumită.

— Știam că nu ar fi trebuit să-i dau mână liberă, șopti ea. Ar fi trebuit să învăț din... O, Doamne, scuze, Cyril!

— Ce? am întrebat eu.

— Nu contează.

— Nu, spune-mi.

Ea avea bunul simț să pară jenată.

— Voiam să spun că trebuia să mă fi învățat minte de data trecută, spuse ea. Până când mi-am dat seama că e un lucru complet nepotrivit de spus azi.

— O, crede-mă, am spus eu, e cuminte în comparație cu unele dintre lucrurile pe care eu le-am spus azi.

— Și oamenii care îmi tot dau bani, adăugă ea. În plicuri. Nu știu ce ar trebui să fac cu ei. Așa că i-am dat pe toți lui, adăugă ea, făcând semn spre bar.

— *Charlie Haughey?* am întrebat eu, ridicând vocea, consternat. I-ai dat *lui* toți banii noștri? N-o să-i mai vedem niciodată! O să fie toți trimiși în nord, la teroriști!

— *Julian*, spuse ea, clătinând din cap. I-am dat lui Julian.

— O! Bine. Asta nu e așa rău, presupun.

— De fapt, mai am unul aici, spuse ea, scoțând un plic dintr-unul dintre compartimentele misterioase ale rochiei sale. Nu i l-ai da, nu?

— Nu, am spus eu, mai repede decât intenționasem.

Nu exista nicio șansă să mă apropii de fratele ei. De fapt, voiam să ies la aer.

— Ești bine? Pari cam roșu la față.

— E aerul prea închis aici, asta e tot. Mă întorc.

Am încercat să plec, dar ea întinse mâna și mă opri.

— Așteaptă, spuse ea. Trebuie să vorbesc cu tine. Chiar trebuie să vorbesc cu tine *acum*.

— De ce? am întrebat eu, surprins de seriozitatea tonului ei. S-a întâmplat ceva? Ce ți-a spus?

— Ce mi-a spus cine?

— Nimeni.

— Ce nu mi-a spus nimeni? Despre ce vorbești, Cyril?

Am privit de-a lungul camerei spre Julian, care acum se uita la noi cu o expresie plină de furie și am început să mă simt enervat de atitudinea lui. „Dacă nu ai fi vrut să mă însor cu ea, mă gândeam eu, atunci ai fi putut să mă oprești. Dar acum, că am trecut prin asta, nu te mai uita așa la mine.”

Ea deschise gura ca să vorbească, dar înainte să răspundă, mama ei, Elizabeth, apăru braț la braț cu

un iubit suficient de tânăr cât să îi fie nepot și am văzut o șansă de scăpare.

— Nu pleca! șopti Elizabeth, luându-mă de mână și ținând-o strâns. Nu l-ai cunoscut pe Ryan încă.

— Așa e, am aprobat eu, dând mâna cu băiatul.

Era tânăr, sigur, dar dacă era să fiu sincer, nu credeam că era atât de special. Arăta puțin ca Mickey Rooney în filmele lui Andy Hardy. Dar nu la fel de înalt. La jumătatea camerei îl vedeam pe Charles privindu-i, poate amintindu-și aventurile infame cu Elizabeth din 1952, care duseseră la toate problemele astea.

— Căsătoria este o instituție atât de demodată, nu crezi? spuse Ryan, uitându-se la mine și la Alice de parcă tocmai văzuse doi rahați în formă umană.

— E ciudat să spui așa ceva unei mirese în ziua nunții ei, zise Alice.

— Ryan glumește, spuse Elizabeth, izbucnind în râs. Era limpede că cineva câștigase premiul pentru Primul Îmbătat la Nuntă. E din Vermont, adăugă ea, de parcă asta explica totul.

— Am fost odată în Vermont, spuse Charles, intrând între ei doi și separându-i cu coatele. Am petrecut câteva săptămâni în Newport. Cu afaceri, adăugă el dramatic.

— Newport este în Rhode Island, spuse Ryan. Alt stat.

— Știu asta, spuse Charles, umilit. Spuneam fără legătură. Am fost odată în Vermont. Și, în plus, am fost în Newport, Rhode Island. Cu altă ocazie.

— Acesta este Charles Avery, spuse Elizabeth, încântată până peste cap că avea ocazia să-și etaleze mica ei comoară. Iar *el* este Ryan Wilson.

— Hei, spuse Ryan.

— Bună ziua, spuse Charles.

— Charles este tatăl lui Cyril, spuse Elizabeth.

— Tată adoptiv, am spus în același timp cu Charles.

— Dar nu este un adevărat Avery, adăugă Charles după o scurtă pauză. În fine, ce te aduce aici, tinere, ai venit cu un fel de schimb studentesc?

— Nu, sunt iubitul lui Elizabeth, răspunse el fără să clipească și, spre meritul său, până și Charles fu impresionat de o asemenea franchețe deloc irlandeză.

— Destul de cinstit, spuse el, părând pentru prima oară dezumflat.

Să fiu sincer, nu înțelegeam de ce se arăta deranjat. Nu era ca și cum ar fi avut vreun interes să reia relația cu Elizabeth. Până la urmă, îmi spusese odată că, după părerea lui, era o greșală ca un bărbat să ceară în căsătorie o femeie suficient de bătrână cât să îi fie soție.

— Mă întorc imediat, i-am șoptit lui Alice.

— Așteaptă! spuse ea, întorcându-se și apucându-mă de braț. Trebuie să vorbesc ceva cu tine.

— Când mă întorc.

— E foarte important. Doar dă-mi...

— Iisuse Hristoase, Alice! am spus eu iritat, scuturându-mă.

Era prima oară când ridicam vocea la ea.

— Hei, amice! spuse Ryan și l-am privit cu dispreț.

— Cinci minute, i-am spus lui Alice. Trebuie să ajung la toaletă.

Când am ieșit din încăpere mi se întoarse capul, independent de voința mea, spre Julian din nou, dar el era cu spatele la mine acum și era la bar, cu capul în palme. Era ceva în felul în care îi tremurau umerii care m-a făcut să cred că plângea, dar mă gândeam că asta ar fi fost ceva imposibil. Nu îl văzusem niciodată în viață pe Julian plângând, nici când se întorsese acasă din îmbrățișarea iubitoare a răpitorilor lui din IRA, cu un deget lipsă de la mână și unul de la picior și fără o ureche.

Odată ajuns în hol, am simțit că pot să respir din nou, dar când am văzut-o pe Dana venind spre mine, cu brațele întinse pentru o îmbrățișare și un fel de felicitare muzicală de nerostit ieșind dintre buzele ei rubinii, am făcut stânga-mprejur și am fugit spre scară, urcând câte două trepte odată. Am ajuns la etajul cinci, unde apartamentul miresei era

mândria locului, în mijlocul coridorului. Am căutat cheia, apoi am închis repede ușa în urma mea, și mi-am dat jos cravata, intrând în dormitor, unde o briză rece sufla printr-o fereastră deschisă, inhalând și respirând profund, până când am început să îmi simt ritmul cardiac revenind la normal. M-am așezat pe colțul patului, dar era acoperit cu o cuvertură atât de delicată și multe petale de trandafiri, încât asta nu făcu decât să îmi accentueze disperarea, așa că m-am ridicat aproape imediat și m-am mutat pe canapea.

Am rotit inelul de aur, nou, plasat pe cel de-al patrulea deget de la mâna stângă. L-am scos un pic cam prea ușor și l-am ținut în palmă, apreciindu-i greutatea, înainte să îl pun pe noptieră lângă o sticlă nedesfăcută de vin roșu. Alice și cu mine petrecuserăm o după-amiază întreagă de sâmbătă alegând inelele și fusese distractiv, cheltuiserăm mai mulți bani decât intenționaserăm și, la finalul zilei, când luam cina, simțeam o afecțiune atât de puternică față de ea, încât începusem să mă întreb dacă nu cumva prietenia noastră ar putea, în cele din urmă, să se transforme în iubire. Dar desigur că mă amăgeam singur, pentru că iubirea era ceva, dar dorința era cu totul altceva.

O parte din mine regreta faptul că îi spusese totul lui Julian, o altă parte ura faptul că fusesem forțat să îmi ascund adevăratul sine pentru atâta timp. În biserică, el spusese că, dacă i-aș fi spus adevărul de la bun început, nu i-ar fi păsat, dar nu am crezut asta nicio clipă. Nici măcar o singură clipă. Când am împărțit camera prima oară la colegiul Belvedere, probabil că ar fi cerut un transfer dacă i-aș fi explicat sentimentele mele pentru el. Și chiar dacă mi-ar fi arătat puțină bunătate sau înțelegere atunci, s-ar fi aflat în curând și ceilalți băieți mi-ar fi făcut viața un calvar. Preoții m-ar fi exmatriculat și n-aș fi avut nicio casă la care să mă întorc. Dacă Charles și Max nu s-ar fi cunoscut niciodată! Mi-am spus în gând. Dacă viețile familiilor Avery și Woodbead nu s-ar fi

intersectat de la bun început! Natura mea nu ar fi fost alta, dar cel puțin nu aș fi ajuns în această teribilă situație. Sau ar fi existat pur și simplu alt Julian. Oare undeva acolo, e posibil să fi existat altcineva ca el, sub vraja căruia aș fi căzut? O altă Alice? Era imposibil de știut. Căpătasem o durere de cap încercând să înțeleg toate astea.

Am înaintat spre ușile de sticlă care dădeau spre balcon, uitându-mă afară ca un membru minor al familiei regale când mulțimile plecaseră acasă. Priveam peste vârfurile copacilor spre parcul St Stephen's Green și era o priveliște de care nu mă mai bucurasem până atunci. Acesta era Dublin, capitala țării. Locul nașterii mele și un oraș pe care îl iubeam, în inima unei țări pe care o detestam. Un oraș plin de inocenți buni la inimă, bigoți nefericiți, soți adulteri, clerici conspirativi, săraci care nu primeau niciun fel de ajutor de la stat și milionari care îi sugeau sângele. Privind în jos, vedeam cum mașinile mergeau în jurul parcului Green, caii și locurile pline de turiști și taxiurile care opreau la hotel. Copacii își etalau frunzele verzi și îmi doream să pot să întind brațele și să-mi iau zborul, pur și simplu, să plutesc deasupra lor și să privesc în jos spre lac înainte să urc spre nori precum Icar, fericit să fiu ars de soare și să mă dezintegrez în neant.

Soarele strălucea și mi-am dat jos sacoul și vesta, aruncându-le înapoi în sufragerie, unde aterizară pe marginea unui fotoliu. Pantofii mă strângeau și i-am dat jos și pe ei, urmați repede de șosete și senzația balconului de piatră sub tălpile mele era curios de revigorantă. Am inspirat aerul proaspăt de după-amiază și începu să mă cuprindă o senzație de calm.

Dacă balconul s-ar fi întins mai mult spre stradă, aș fi putut să ies afară și să mă uit la stânga, să văd colțurile clădirii Dáil Éireann, unde Julian și cu mine ne bucuraserăm de una dintre primele noastre aventuri împreună. Mai departe, mai departe decât puteam vedea, aș fi putut să zăresc Dartmouth Square și casa în care fusesem crescut, aceeași din care Maude și cu mine fuseserăm forțați să plecăm

în dizgrație după încarcerarea lui Charles și unde îl văzusem pentru prima oară pe Julian, după ce privisem uimit cum Alice alergase țipând din biroul mamei mele adoptive de la etajul al doilea.

Unde mă îndrăgostisem, înainte ca măcar să știu ce însemnau acele cuvinte.

În timp ce zăboveam asupra acestor amintiri, simțind briza care mă înveselea, mi se păru complet natural să îmi dau jos cămașa și să las vântul să îmi sufle pe piept. De fapt, era atât de plăcut, de hipnotic, încât mi-am desfăcut cureaua și mi-am dat jos pantalonii, fără să simt nici rușine, nici conștiență de sine, până când am ajuns să stau acolo la câteva zeci de metri deasupra străzilor Dublinului doar în lenjerie.

Am privit la dreapta mea, dar clădirile din capătul nordic al parcului Green mă împiedicau să mă bucur de o priveliște clară a apartamentului de pe strada Chatham, unde odată locuisem cu Albert Thatcher și fusesem forțat să mă confrunt cu sunetul tăbliei lui care se lovea de peretele meu în fiecare noapte. Să mă duc înapoi cu șapte ani, mă gândeam, și să fac lucrurile altfel.

Am ajuns până aici, mi-am spus în gând. Ce aveam de pierdut? Mi-am scos lenjerie, aruncând-o înapoi în cameră și mă simțeam puțin amețit cum stăteam pe balcon, aplecat și mă uitam spre oraș, gol cum fusesem în ziua nașterii.

Dacă aș fi putut să văd la infinit, aș fi zărit partea cealaltă a Dublinului, prin Kildare și Tipperary și spre Cork City, apoi în extrema țării, spre Goleen însuși, unde, deși nu știam la vremea aceea, buncii mei erau îngropați unul lângă altul în aceeași după-amiază, fiind călcați de o mașină în viteză când au plecat de la slujba de înmormântare a părintelui James Monroe, bărbatul care îmi alungase mama din oraș cu douăzeci și opt de ani în urmă. Mi-aș fi văzut cei șase unchi care stăteau unul lângă celălalt lângă groapă, așa cum stăteau mereu, în ordinea vârstei și a prostiei, și pe propriul meu tată, bărbatul care mă plantase în pântecul mamei mele, stând în

apropiere, acceptând condoleanțele vecinilor și întrebându-se dacă se aștepta de la el să cumpere un rând de băuturi pentru toată lumea când, mai târziu, aveau să meargă în barul lui Flanavan.

Aș fi văzut totul, dacă aș fi putut vedea, dar nu puteam să văd nimic pentru că îmi petrecusem întreaga viață orb, și surd, și mut, și ignorant, lipsit de toate simțurile, cu excepția celui care îmi guverna compulsiile sexuală și care mă adusese în acest loc groaznic, de unde, eram sigur, nu exista cale de întoarcere.

Era ușor să îmi ridic trupul pe balustradă și să îmi legăn picioarele de partea cealaltă. Era atât de ușor, încât mă întrebam de ce nu făcusem asta cu ani în urmă. Am privit în jos spre strada de dedesubt, apoi mi-am contemplat propria mea goliciune care atârna deasupra ei. Nu era niciun suflet care să se uite în sus și să mă vadă. M-am legănat înainte și înapoi puțin, permițând centrului meu de greutate și brizei să își facă treaba. Am apucat metalul cu mâinile și apoi, treptat, am început să-mi dau drumul. „Dă-ți drumul”, îmi spuneam.

„Dă-ți drumul.”

„Cazi...”

Am tras aer adânc în piept și ultimul gând pe care mi-am permis să-mi treacă prin minte nu era despre mama mea, părinții mei adoptivi, Julian sau oricare dintre străinii pe care fusesem forțat să-i fut în întuneric de-a lungul anilor. Ultimul meu gând era îndreptat spre Alice. Drept scuză pentru ceea ce îi făcusem. Și cum va fi nevoie de asta ca să redevină liberă. Și cumva mă simțeam complet împăcat când mi-am luat mâinile și mi-am lăsat trupul să se aplece în față.

Deodată, o voce de copil strigă de pe strada de dedesubt:

— Uite, mami, omul acela nu are haine pe el!

M-am tras înapoi speriat. Mâinile mele au apucat din nou balustrada de fier. Am auzit strigătele oamenilor din St Stephens Green, urlete, incitare și delir, amuzament și groază. Am privit încă o dată în

jos. Mulțimea se adunase deja și amețea care mă ocolise până acum mă cuprinse, aproape făcându-mă să cad când nu voiam și fu nevoie de toată forța și concentrarea mea ca să mă dau înapoi, să ignor strigătele și râsetele de jos pe măsură ce oamenii din oraș mă priveau. Am căzut înapoi în cameră și am zăcut gâfâind pe covor și nu înțelegeam exact de ce eram gol. Peste o clipă, sună telefonul. L-am ridicat, așteptându-mă să fie vocea managerului de hotel sau a unui polițist, chemat de pe stradă. Dar nu, era doar Alice. Calmă, complet neștiutoare despre ce tocmai încercasem să fac, vocea ei plină de compasiune și iubire.

— Aici erai, spuse ea. Ce faci acolo? Credeam că ai spus că durează numai câteva minute.

— Scuze, i-am spus eu. Mi-am lăsat portofelul aici sus, atâta tot. Cobor acum.

— Nu, spuse ea. Nu veni jos. Urc eu. Vreau să vorbesc despre ceva cu tine. Este important.

„Iar începe”, m-am gândit.

— Ce a spus Julian? am întrebat eu.

Urmă o pauză lungă.

— Vorbim sus, spuse ea. Când vom fi singuri.

— Lasă-mă să cobor eu la tine.

— *Nu*, Cyril, insistă ea. Rămâi unde ești, bine? Sunt în drum spre tine.

Și apoi închise. Am lăsat receptorul jos și m-am uitat la costumul de nuntă, împrăștiat pe podea acum. Aveau să treacă doar câteva minute până când ea ar fi intrat pe ușă. Și ceilalți urmau să vină aici, în mod sigur, în foarte scurt timp, când mulțimea din stradă va fi raportat ce văzuse. Așa că am făcut singurul lucru care mi-a venit în minte. Am scos valiza, am luat un schimb de haine și le-am pus pe mine. Desfăcând bagajul de mână pe care îl adusesem pentru luna de miere, am scos singurele lucruri de care aveam nevoie: portofelul și pașaportul. Mi-am pus o șapcă pe cap și mi-am tras-o pe frunte, privind spre locul unde îmi lăsasem verigheta, dar m-am decis să nu o iau. Am ieșit din cameră și m-am îndreptat nu spre scări, ci spre

celălalt capăt al coridorului, spre liftul folosit de personal când aducea mesele de room-service.

Am aruncat o privire înapoi spre coridor, când ușile s-au închis în urma mea și eram sigur că am văzut o pală de alb, un nor fluturând de rochie de mireasă, când Alice apăru în capătul scărilor. Dar am păstrat tăcerea, fiind transportat în jos, în interiorul clădirii, unde o intrare privată pentru personal mă conduse afară spre colțul străzii Kildare. Se adunase lume multă. Se uitau în sus, spre acoperișul clădirii, așteptând să apară omul gol și nebun, jumătate dintre ei sperând să fie salvat, jumătate sperând să sară.

Știam măcar că, pentru mine, nu rămăsese nimic acolo. Așa că ce altceva puteam să fac decât să îmi urmez propriul sfat și să plec din oraș?

PARTEA A II-A
EXILUL

1980
În Anexă

— Lângă râul Amstel —

Vedeam cearta de la jumătatea străzii. Un bărbat uriaș care purta o haină grea cu guler de blană și, în mod pervers, o pălărie gri ferfenițită de vânătoare. Lângă el, un puștan, poate o treime din statura lui, în jeanși de denim și o jachetă albastru-închis cu un tricou alb pe dedesubt. Se certau tare, băiatul strigând la bărbatul mai în vârstă, ridicând mâinile în aer pe măsură ce se înfură din ce în ce mai tare. Când bărbatul vorbea, tonul lui era evident mai controlat, dar, indiscutabil, și mai amenințător. După o clipă, băiatul se întoarse și dădu să plece, dar nu apucă să parcurgă mai mult de câțiva metri, că, bărbatul îl apucă ferm de guler, lipindu-l de zid și lovindu-l tare în stomac. Băiatul se prăvăli la pământ, ridicând genunchii să se protejeze de următoarele lovituri când căzu pe pavajul umed. Își întoarse capul și trupul lui se zvârcoli în continuare, în timp ce vomita în canal. Când termină, bărbatul se aplecă și îl ridică din nou în picioare. Apoi îi șopti ceva la ureche și îl aruncă puternic, trupul băiatului căzând la loc în balta de vomă, iar atacatorul său dispăru în întuneric.

În tot acest timp am stat deoparte, neavând nicio dorință să mă implic într-o luptă de stradă, dar acum, că băiatul era singur, m-am dus repede la el. El se uită la mine cu teamă când m-am apropiat și vedeam cum lacrimile îi șiroiau pe față. Era tânăr, nu părea să aibă mai mult de cincisprezece ani.

— Ești bine? am întrebat eu, întinzând o mână ca să îl ajut să se ridice, dar el tresări, de parcă intenția mea era să îl rănesc și eu și se trase înapoi spre perete. Pot să te ajut?

El clătină din cap, ridicându-se cu greu în picioare din cauza durerii și, cu un braț peste abdomenul lovit, plecă, dispărând după colț în direcția râului Amstel. L-am privit cum pleacă, iar apoi mi-am descuiat ușa și am intrat în casă. Tot incidentul nu durase decât un minut sau două și la

fel de repede mi l-am și scos din minte, fără să mă mai gândesc la ce provocase lupta sau unde s-ar putea duce băiatul.

— Când m-am scos singur din rahat, la propriu —

Deși poate fi greu de crezut, nu am învățat niciodată să merg pe bicicletă, până când nu am locuit în Amsterdam.

Pentru unii, imaginea unui bărbat trecut de treizeci de ani care merge nesigur pe bicicletă prin Vondelpark, în timp ce altul aleargă în urma lui, gata să îl prindă dacă ar fi căzut, era ceva demn de scenariile filmelor cu Chaplin, dar așa îmi petreceam multe după-amiezi de weekend în timpul verii din 1980. După ce am provocat un accident în lanț în apropiere de Rijksmuseum și aproape că am alunecat sub roțile unui tramvai în Frederiksplein, am fost sfătuit să obțin *Verkeersdiploma*, o diplomă olandeză de circulație pe care majoritatea copiilor care au trecut de clasa a șaptea o au, dar am picat de trei ori – un record, mi s-a spus de către instructorul neîncrezător. Am avut copci la genunchiul drept după o coliziune destul de urâtă cu un stâlp, după care am trecut, în sfârșit, examenul și am primit libertatea nesigură a drumurilor.

Primul meu drum mai lung singur, pe bicicletă, a avut loc câteva săptămâni mai târziu când am ieșit din oraș spre Naarden, o călătorie de vreo nouăzeci de minute, unde urma să îi cunosc pe părinții lui Bastiaan, pe Arjan și pe Edda, pentru prima oară. Bastiaan, care lua trenul de la Utrecht după serviciu, promisese că va fi acolo ca să facă prezentările, așa că nu mă simțeam deloc confortabil când am ajuns puțin mai devreme. Nu mai cunoscusem niciodată părinții unui iubit și nu știam cum va fi etichetată situația. Chiar dacă aș fi vorbit cu singurul membru al familiei mele pe care îl presupuneam a fi încă în viață – Charles –, mă îndoiam că ar fi acceptat măcar ideea unei astfel de întâlniri.

Un drum lung, plin de pietre și gropi din loc în loc, ducea spre ferma Van den Bergh și mersul meu, și așa nesigur pe bicicletă, era amenințat de doi câini care s-au îndreptat către mine, în clipa în care m-au văzut, lătrând tare și fără să mă facă să înțeleg dacă erau bucuroși sau înfuriați de apariția mea.

Deși, în general, îmi plăceau câinii, nu avusesem niciodată unul, iar primirea lor ambiguă, fără să menționez determinarea lor de a alerga în jurul meu, m-a făcut să cad din nou de pe bicicletă și să aterizez într-o balegă enormă, aburindă, al cărei miros și textură sugerau că nu ieșise de mult din intestinele unei vaci bătrâne și incontinente. M-am uitat la pantalonii mei noi și la tricoul cu *Parallel Lines*⁽²⁶⁾ cu care mă mândream și eram gata să izbucnesc în plâns când am văzut dungile murdare, maronii, de pe fața perfectă a lui Debbie Harry.

— Nenorociții dracului, am mormăit în timp ce câinii, prefăcându-se inocenți, se apropiau și dădeau din cozi sărbătorind mica lor victorie.

Cel mai mare dintre cei doi câini și-a ridicat piciorul și a urinat pe bicicleta mea trântită la pământ, o ofensă care mi s-a părut un pic cam mare. În față, am auzit o voce care striga un șir de cuvinte și, mijind ochii, am văzut o femeie în fața casei de la fermă, cu o mână în șold și cu cealaltă făcându-mi semne. De la distanța aceea nu îmi dădeam seama ce spunea, dar am presupus că era mama lui Bastiaan. Nu am avut de ales decât să mă ridic și, cu atacatorii pe urmele mele, să vin spre ea. Când m-am apropiat mai mult, am observat că se uita destul de amuzată la hainele mele murdare.

— Tu trebuie să fii băiatul irlandez, spuse ea, mușcându-și buza de jos când mă măsură din priviri.

— Cyril, am spus eu, fără să îi întind mâna murdară. Iar dumneavoastră trebuie să fiți doamna Van den Bergh.

— Spune-mi Edda, zise ea. Știi că ești plin de balegă de vacă...

— Da, am spus eu. Am căzut de pe bicicletă.

— Ce fel de persoană cade de pe bicicletă? Ai băut?

— Nu. Astăzi nu, în mod sigur. Am băut câteva beri seara trecută, dar nu cred că...

— Nu contează, spuse ea, întrerupându-mă. În Olanda, chiar și oamenii beți pot să meargă pe bicicletă fără să cadă. Adorm cu capul pe ghidon și tot ajung acasă în siguranță. Hai înăuntru! Arjan este puțin plecat pe teren, dar se întoarce în curând.

— Nu pot, i-am spus eu, uitându-mă la hainele mele distruse. Nu așa, oricum. Poate ar trebui să mă duc acasă și să mă întorc altădată?

— Cyril, aceasta este o fermă, spuse ea ridicând din umeri. Noi suntem obișnuiți cu așa ceva. Haide! Urmează-mă!

Am intrat în casă și mi-am scos cizmele la ușă, nedorind să fac și mai multă mizerie. Ea mă conduse prin sufragerie de-a lungul unui coridor îngust, care ducea spre o baie. Deschise apoi un dulap din apropiere și îmi dădu un prosop care, la atingere, părea să fi fost folosit, spălat, uscat și pus la loc pe raftul său de zeci de mii de ori.

— Poți să îți faci un duș aici, îmi zise ea. Alături este vechiul dormitor al lui Bastiaan și mai are niște haine în dulap acolo. Când termini, poți să te schimbi.

— Mulțumesc, am spus, apoi am închis ușa în urma mea și în timp ce-mi priveam reflexia în oglindă, am mormăit *la dracu'* sperând totodată că nu ne-a auzit nimeni.

M-am dezbrăcat repede și am intrat în cabină — presiunea apei era infimă și temperatura avea doar două setări, rece ca gheața sau fiartă, dar cumva am reușit să spăl tot rahatul de pe față și mâini, dizolvând de tot săpunul pe măsură ce mă frecam. La un moment dat, m-am întors să las apa să îmi curgă pe spate și pe picioare și, spre uluirea mea, am putut să disting silueta doamnei Van den Bergh în baie, luând hainele mele murdare de pe podea și punându-le pe braț. Înainte să plece, se întoarce și se uită direct la trupul meu gol, apoi încuviință a

mulțumire și ieși din baie. „Ce ciudat!”, m-am gândit. Când am terminat, m-am uitat pe furiș afară, să mă asigur că holul era gol și am țâșnit în camera alăturată, închizând ușa în urma mea.

Era ceva ușor erotic în a fi singur în camera copilăriei lui Bastiaan și nu m-am putut abține să nu mă întind pe patul de o singură persoană care fusese al lui timp de optsprezece ani, înainte să plece la facultate. Am încercat să mi-l imaginez cum adormea aici ca adolescent, cu fantezii despre înotători cu pieptul gol și staruri pop olandeze, cu părul pleoștit când își îmbrățișa sexualitatea în loc să fugă de ea. În acest pat își pierduse virginitatea la vârsta de cincisprezece ani cu un băiat din echipa lui locală de fotbal, când și-a petrecut noaptea acolo după un meci final al cupei. Când mi-a spus povestea aceea, cu ochii umezi la amintirea plăcută, mă zbătusem între un respect invidios și o gelozie copleșitoare, pentru că pur și simplu nu puteam să îmi compar experiențele mele timpurii cu ale lui. Faptul că băiatul, Gregor, rămăsese o prezență vagă în viața lui era uimitor pentru mine, pentru că până să îl cunosc pe Bastiaan nu mai întâlnisem un iubit a doua oară.

De la bun început Bastiaan vorbise liber despre viața lui amoroasă. Nu se culcase cu mulți bărbați, nu mai mult de zece, dar majoritatea dintre ei fuseseră băieți cu care continuase să formeze un fel de relație subsecventă, uneori romantică, alteori nimic mai mult decât de prietenie.

Câțiva încă locuiau în Amsterdam și dacă se întâmpla să-i întâlnească pe stradă, se îmbrățișau și se sărutau în timp ce eu stăteam stânjenit lângă ei, încă alarmat să văd asemenea semne de afecțiune în public între doi bărbați, temându-mă de fiecare dată, că oamenii din jurul nostru, cărora nici nu le păsa, ar putea să ne atace.

Indiferent de cât de deschis fusese cu mine, pentru că Bastiaan nu mințea niciodată și nici nu omitea nimic, mi s-a părut mult mai greu să fiu sincer cu el despre trecutul meu. Nu pentru că îmi

era rușine de numărul mare de parteneri sexuali pe care îi avusesem de-a lungul anilor, dar ajunsesem să îmi dau seama că era ceva mai degrabă tragic cu privire la promiscuitatea mea patologică. Pentru că, da, poate că mi-o trăsesem cu foarte mulți băieți, dar, când era vorba de romantism, eram încă un virgin. Încet, pe măsură ce am ajuns să îl iubesc și să am încredere în el, m-am despovărat de pasiunea mea cândva obsesivă pentru Julian Woodbead, scutindu-l de una dintre poveștile cele mai jalnice, de teamă să nu îl sperii. La o lună după ce am început să ne vedem, când devenise clar că nu era doar o îndrăgostire trecătoare pentru niciunul dintre noi, i-am spus povestea căsniciei mele ridicole, care a durat doar trei ore. M-a ascultat cu uimire, groază și amuzându-se în același timp, iar în cele din urmă a clătinat din cap nevenindu-i să creadă, incapabil să înțeleagă de ce m-am supus pe mine și pe Alice unei asemenea minciuni.

— Ce e în neregulă cu voi? întrebă el, uitându-se la mine de parcă eram nebun de legat. Ce e în neregulă cu Irlanda? Sunteți cu toții țičniți acolo? Asta e? Nu vă doriți să fiți fericiți?

— Nu, am spus eu, considerând că era greu să vorbesc despre mentalitățile din țara mea. Nu, probabil că nu vrem asta.

M-am ridicat și am luat o pereche de jeanși și o cămașă denim din dulapul din dormitor și le-am pus pe mine. Îmi erau puțin cam largi, pentru că Bastiaan era mai înalt și era mai musculos decât mine, dar era incitant să îi port hainele. Asta mi-a amintit de un alt moment, când dormisem în apartamentul lui. Se întâmpla pentru a doua oară, nu avusesem timp să mă întorc acasă și să mă schimb pentru serviciu, iar el îmi oferise o pereche de chiloți de-ai lui. În ziua când i-am purtat am trăit o experiență atât de erotică, încât m-am trezit masturbându-mă la toaleta de la serviciu două ore mai târziu, ca să îmi eliberez incitarea, un sacrilegiu șocant, dat fiind locul în care lucram. Iar acum, când îi purtam hainele, am simțit un fior similar, deși am

rezistat oricărui impuls de a mă atinge, de teamă că mama lui ar fi intrat din nou neanunțată.

Până la urmă, ne cunoșteam doar de zece minute și deja mă văzuse gol. Nu mai trebuia să mă mai vadă și când mă masturbam.

Am ieșit pe hol și apoi am intrat în bucătărie, unde un bărbat cu o expresie blândă citea un ziar. Avea chipul brăzdat de riduri și purta un palton, în ciuda faptului că era în casă, dar când mă văzu, și-l dădu jos cu un oftat.

— Edda mi-a spus că ai căzut în rahat, spuse el, împăturind ziarul și punându-l pe masă în fața lui.

Am observat că purta mâneci lungi, în ciuda vremii calde.

— Așa e, am recunoscut eu.

— Se întâmplă, spuse el și ridică din umeri. În timpul vieții, cu toții cădem în rahat de multe ori. Șmecheria e să ne ridicăm din nou.

Am încuviințat, nefiind sigur dacă filosofa sau se referea la situații concrete.

— Fiul meu ar fi trebuit să fie deja aici, spuse el când m-am prezentat. Sper să nu crezi că l-am crescut cu apucături rele.

— Trebuie să-l fi reținut ceva, am spus eu. Uneori pierde noțiunea timpului.

— N-a avut-o niciodată, spuse Arjan, afișându-și întâietatea asupra mea.

Edda veni și puse două căni de cafea pe masă, iar eu m-am așezat, privind în jur. Deși casa familiei Van den Bergh era mică, fiecare colț era plin de curiozități adunate de-a lungul anilor. Pereții fuseseră probabil acoperiți de tapet sau vopsiți, era imposibil să îmi dau seama din cauza colecției de fotografii care îi decora. Rafturile erau pline cu cărți și pe un stativ de lângă un electrofon era un teanc imens de discuri Long-Player. Nu era de mirare, mi-am zis, că prietenul meu ieșise de aici un adult atât de calm și bine adaptat, spre deosebire de creatura complet distrusă care eram eu când am început să îmi găsesc rostul în Dublin. Cu toate astea, mă

uimea că un cuplu care cunoscuse atâta groază în lume putea să găsească din nou frumusețea din ea.

Le știam povestea, desigur. La a patra întâlnire a noastră, la halbe de bere în barul nostru preferat, MacIntyre's pe Herengracht, Bastiaan mi-a spus cum părinții lui plecaseră de la ceremonia nunții lor, în 1942, cu cuvintele Sheva Brachot încă rezonându-le în urechi și o oră mai târziu fuseseră adunați de naziști, împreună cu încă trei sute de evrei, iar apoi au fost trimiși la tabăra olandeză de tranzit de la Westerbork. Au rămas acolo aproape o lună, timp în care s-au văzut o singură dată, când drumurile li s-au intersectat în timp ce făceau muncă silnică, după care Arjan a fost trimis la Bergen-Belsen și Edda la Auschwitz. Au supraviețuit unor astfel de călătorii și experiențe cumva înainte să fie eliberați de armatele britanice și respectiv rusești spre finalul războiului. Abia în 1946 s-au regăsit întâmplător în același loc, același bar care se numise De Twee Paarden. Familiile lor fuseseră nimicite, Edda găsisese de muncă acolo, fiind chelneriță, iar Arjan se opriese într-o seară cu primul salariu pe săptămâna respectivă în căutarea uitării. Aproape exact nouă luni mai târziu, reuniunea lor bucuroasă și neașteptată avusese drept rezultat pe Bastiaan, singurul lor copil.

Deși sunt sigur că Bastiaan le spusese părinților săi unde lucrasem în ultimii doi ani, au părut surprinși când am menționat asta. Detestasem momentul, fiind atât de conștient de istoriile lor, dar păreau interesați, în ciuda faptului că susținuseră că nu au vizitat niciodată Casa¹²⁷¹. Însăși, din motive pe care nu le-au explicat. După ce am trecut la subiecte complet diferite în următoarele minute, totuși, Arjan m-a surprins și a revenit la el, menționând că el fusese în aceeași clasă la școală cu Peter van Pels la finele anilor 1930, iar Edda participase odată la o petrecere de zi de naștere cu Margot Frank, deși, din câte știa ea, nu o cunoscuse niciodată pe Anne.

— Peter și cu mine am jucat fotbal în aceeași echipă, explică Arjan, uitându-se pe fereastră spre

câmpuri, unde câinii se fugăreau unul pe altul într-o altă izbucnire de energie. El voia să fie atacant, dar antrenorul nostru a insistat ca el să joace în apărare. Nu se pricepea foarte bine, dar era într-o formă atât de bună, încât putea să alerge mai repede decât oricine. Sora mea, Edith, venea să privească meciul în fiecare sâmbătă dimineață pentru că îl plăcea, deși era prea timidă să-i mărturisească. El era oricum prea mare pentru ea. Tatăl meu nu ar fi permis niciodată așa ceva. Peter întârzia mereu la antrenamente, iar pentru mine asta devenise frustrant. Într-o zi, m-am decis să mă cert cu el, dar, desigur, aceea era ziua în care el dispăruse pentru totdeauna. În Anexă⁽²⁸⁾.

Mă simțeam deopotrivă emoționat și speriat să știu că bărbatul care stătea în fața mea avea o conexiune atât de personală cu cineva a cărui fotografie o vedeam în fiecare zi și a cărui poveste devenise o parte din viața mea. Am privit spre Edda, dar a rămas cu spatele la mine. Totuși, în cele din urmă s-a întors, și-a dres glasul, dar nu m-a privit în ochi în timp ce vorbea, de parcă era o actriță pe o scenă, recitând un monolog.

— Domnul Frank conducea o companie de mirodenii, spuse ea. Era un adevărat gentleman și un prieten drag de-al tatălui meu. Ori de câte ori ne opream acolo, domnul Frank mereu mă întreba de sănătatea mamei mele, pentru că era adesea bolnavă. Suferea de atacuri de astm, iar el ținea un borcan de caramelle în spatele biroului doamnei Gies pentru copii ca mine. Ani mai târziu, după ce a fost publicat jurnalul, l-am văzut odată pe domnul Frank în piața Dam și am vrut să îl abordez, să îi amintesc de Edda, care în copilărie venise de multe ori în biroul lui, dar am ezitat. Am privit cum trecea printre turiști, nevăzut, înghiontit de unii dintre ei. Un bărbat care purta un tricou cu Ajax i-a pus un aparat foto în mâini și l-a rugat să facă o fotografie cu el și soția sa și după aceea și-a luat aparatul înapoi fără ca măcar să spună mulțumesc, de parcă domnul Frank nu exista pentru niciun alt motiv

decât să îi facă pe plac. Mă întrebam ce ar fi făcut oamenii din piață din ziua aceea dacă ar fi știut că el era un om aparte. Iar apoi a plecat capul și s-a făcut, pur și simplu, nevăzut. A fost singura dată când l-am revăzut pe domnul Frank în carne și oase, după război.

Erau atâtea întrebări pe care voiam să le pun, dar nu eram sigur cât de intruzivă ar fi putut fi curiozitatea mea. În cei patru ani în care locuisem și muncisem în Amsterdam, cunoscusem zeci de supraviețuitori ai lagărelor de exterminare și formasem legături profesionale cu mulți dintre ei datorită muncii mele de la muzeu, dar acest moment era cu mult mai intim pentru mine, pentru că aici erau doi oameni care trecuseră prin cele mai rele experiențe posibile și supraviețuiseră, iar eu eram îndrăgostit de fiul lor, care, spre uimirea mea profundă, părea să fie și el îndrăgostit de mine.

— Cum poți să suporti? întrebă Edda, așezându-se acum și ridicând tonul, într-un amestec de furie și de uimire. Să lucrezi acolo, vreau să spun. Să petreci fiecare zi într-un astfel de loc? Nu devine dureros? Sau este și mai rău decât atât, ai devenit pur și simplu imun la tot?

— Nu, am spus, alegându-mi cu atenție cuvintele. Mă fascinează. Am crescut în Irlanda și știam foarte puține despre ce s-a întâmplat în timpul războiului. Nu ne-au învățat despre asta. Și acum aflu în fiecare zi din ce în ce mai multe. La muzeu, planul nostru de educație este în plină dezvoltare. Primim mereu grupuri școlare. Treaba mea este să ajut la educarea lor despre ce s-a întâmplat acolo.

— Și cum poți să faci asta? întrebă ea, părând sincer perplexă. Când nici tu nu înțelegi absolut nimic?

Nu am scos o vorbă. Era adevărat că nu aveam cum să înțeleg așa cum o făceau ei, nu puteam să simt ce simțiseră ei, dar de când ajunsesem în Amsterdam și găsisem acel post de curator junior la muzeu, pentru prima oară viața mea începuse să capete sens. Aveam treizeci și cinci de ani și

simțeam în sfârșit că aparțineam unui loc. Că eram util. Casa conta pentru mine mai mult decât puteam să exprim în cuvinte. Era un loc îmbibat în pericol istoric și, cu toate astea, în mod pervers, era și un loc în care mă simțeam complet în siguranță.

— Desigur că este important, continuă ea cu un oftat. Nu contest asta. Dar să îți petreci toată ziua acolo cu acele fantome... Ea se cutremură și Arjan își puse mâna peste a ei. Mâneca i se ridică puțin când se întinse și când am privit spre ea, el o trase la loc. Și de ce te interesează? Nu sunt evrei irlandezi pe care poți să îi tratezi cu superioritate?

— Nu mulți, am recunoscut eu, atins de alegerea cuvintelor sale.

— Nu sunt mulți nicăieri, spuse Arjan.

— Știu totul despre țara ta, spuse Edda. Am citit despre ea. Am auzit despre ea. Pare un loc pe dos. Un popor fără empatie pentru nimeni. De ce vă lăsați preoții să decidă totul pentru voi?

— Presupun pentru că asta au făcut dintotdeauna.

— Ce răspuns ridicol! spuse ea cu un râs iritat. Totuși, cel puțin ai abandonat-o. Ai făcut o alegere deșteaptă.

— N-am abandonat-o, am spus eu, surprins să simt un fior de patriotism într-un suflet pe care îl crezusem mereu lipsit de asemenea rahaturi înguste. Pur și simplu am plecat de acolo.

— Este vreo diferență?

— Cred că da.

— Mă aștept să te întorci într-o zi. În cele din urmă, toți băieții irlandezi se întorc acasă la mamele lor, nu?

— Poate, dacă își cunosc mamele.

— Ei bine, eu nu aș putea să fac ce faci tu, spuse ea. Nu-mi mai place nici măcar să mai vizitez Amsterdamul. Nu m-am mai apropiat de Westerkerk de ani de zile, deși, cândva îmi plăcea să urc până în vârf când eram mică. E ca și cum... iar aici se întoarse spre soțul ei. Fiul lui Elspeth. Cum îl cheamă?

— Henrik, spuse Arjan.

— Da, Henrik. Fiul unui prieten de-ai noștri. Un istoric. Iar el și-a petrecut ultimii doi ani muncind în muzeul de la Auschwitz. Cum poate să facă așa ceva? Cum poate suporta? Mă uimește.

— Ați vrea să țineți un discurs la Casă? am întrebat eu, venindu-mi o idee pe jumătate formată în capul meu și traducându-se în cuvinte înainte să apuc să le analizez cum trebuia. Poate pentru niște copii care vin să viziteze?

— Nu cred, Cyril, spuse Arjan, clătinând din cap. Ce aș putea să spun, în fond? Că Peter van Pels era un fotbalist bun? Că sora mea, ca și Anne Frank, era îndrăgostită de el? Gândește-te că a fost cu aproape patruzeci de ani în urmă, adu-ți aminte. Nu am nimic de spus din ce ar interesa pe cineva.

— Atunci poate ați putea vorbi despre perioada petrecută în...

El se ridică, împingând scaunul la loc cu atâta forță, încât scârțâi pe podeaua de gresie, făcându-mă să tresar la zgomot. Privind în sus, am fost surprins de statura lui impozantă și de cât de mult părea că muncise să se mențină în formă. Fizic, avea o constituție similară cu bărbatul care îl bătuse pe acel băiat din fața apartamentului meu cu câteva zile în urmă, dar statura lui contrasta cu natura blândă și îmi fu rușine că făcusem o asemenea comparație. Nimeni nu vorbi preț de câteva momente, până când Arjan se întoarse și înaintă încet spre chiuvetă. Porni robinetele și începu să clătească ceștile.

— Nu ar trebui să pierzi legătura cu casa ta, spuse Edda în cele din urmă, luându-mi mâna în a ei, pe un ton mai blând acum. Acolo s-au realizat toate amintirile tale. Poate că ar trebui să îl duci și pe Bastiaan cândva. Crezi că el vrea s-o vadă?

— El așa spune, am zis eu, uitându-mă la ceas și sperând să sosească în curând. Poate, într-o zi. Vom vedea. Adevărul este că sunt fericit în Amsterdam. Mă simt mult mai acasă în Olanda decât m-am simțit vreodată în Irlanda și nu sunt sigur că m-aș putea întoarce vreodată. Adevărul este că atunci când am plecat...

Spre uşurarea mea, înainte să dezvălui prea multe despre mine, am auzit paşi urcând scările din faţa uşii, apoi o bătaie triplă în uşă şi sunetul zăvorului tras. Bastiaan îşi făcu apariţia, roşu la faţă pentru că se grăbise să ajungă, intrând şi îmbrăţişându-şi părinţii într-o afişare de iubire de familie care îmi era complet străină, iar apoi se întoarse şi îmi zâmbi într-un fel care spunea că în clipa aceea nu îşi dorea să vadă pe nimeni mai mult decât pe mine.

— Pe Rokin —

Stăteam la geamul unui bar de pe Rokin şi aşteptam să vină prietena mea Danique. Femeia care mă angajase iniţial pe postul de curator junior renunţase la slujba ei de la Casa Anne Frank, cu un an în urmă, pentru un post la Muzeul Memorial al Holocaustului din Statele Unite ale Americii, aflat la Washington DC, dar se întorsese în Amsterdam pentru o săptămână sau două, ca să participe la o nuntă în familie. Uitasem să aduc cu mine o carte şi mă uitam pe fereastră, ochii fiindu-mi atraşi de barul de peste drum. Era un loc frecventat de prostituatele masculine, o cocioabă întunecată, cu marfă ieftină, bărbaţi singuri de vârstă mijlocie cu verighetele în buzunarele de la haine, sticle de bere pe jumătate terminate şi flirturi întâmplătoare.

În prima mea lună în oraş, în cele mai deznădăjduite momente ale mele de după exilul din Dublin, mă trezisem acolo o dată sau de două ori, căutând să mă abandonez sexului fără complicaţii. În timp ce mă uitam din interes lasciv, am văzut cum doi bărbaţi ieşeau pe uşa din faţă, unul mi se părea cunoscut, iar celălalt, nu. Primul era bărbatul care lovise băiatul pe strada din apropierea locuinţei mele cu câteva săptămâni în urmă. Îl recunoscusem după statura sa impozantă, haina cu guler de blană şi pălăria ridicolă de vânătoare. A scos din buzunar o ţigară şi a aprins-o repede, în timp ce celălalt bărbat, de vreo patruzeci de ani, cu tenul pământiu şi un tricou cu Manchester United, a pus un portofel la

loc, în buzunarul de la spate al pantalonilor. Peste o clipă, ușa se deschise din nou și, cumva, nu am fost deloc surprins să îl văd pe același băiat ieșind dinăuntru, cu părul decolorat într-o nuanță nenaturală, un hibrid între castaniu și blond. Vânătorul își puse o mână pe umărul băiatului, cu un gest paternal, apoi dădu mâna cu bărbatul în tricou, și când ridică brațul în aer, apărură imediat un taxi. Băiatul și clientul său se urcară pe bancheta din spate. După ce plecară, puștiul privi peste drum și ochii ni se întâlniră pentru o clipă. El se uită la mine, rece și belicos, iar eu mi-am întors privirea, fericit să îmi întâmpin prietena venind spre mine cu un zâmbet pe chip.

— Furia exilului —

La început, când încă mă familiarizam cu Amsterdamul, m-am trezit din ce în ce mai atras de acele părți ale orașului care aveau galerii de artă și magazine cu curiozități, standuri de cărți și artiști stradali. Mergeam la concerte, cumpăram bilete la piese de teatru și îmi petreceam după-amieze lungi la Rijksmuseum, studiind expoziție după expoziție, încercând să îmi lărgesc orizonturile. Neavând aproape deloc cunoștințe de istoria artei, nu înțelegeam de fiecare dată la ce mă uitam și nici nu aveam capacitatea de a contextualiza o anumită pictură sau sculptură, dar opera începea să mă impresioneze și orice senzație de singurătate aș fi avut, fu curând temperată de un interes din ce în ce mai mare pentru creativitate.

Poate că acesta era unul dintre motivele pentru care munca mea la Casa Anne Frank mi se părea atât de provocatoare, pentru că în muzeu se aflau poveștile altora și cuvintele unei singure persoane, o combinație care avea un efect imprevizibil asupra fiecărui vizitator care îi pășea pragul. Nu dusesem o viață deosebită în plan cultural cât trăisem în Dublin, în ciuda faptului că îmi petrecusem anii de formare în casa unei scriitoare și a soțului ei. Știind

cum cărțile reprezentau fundația vieții lui Maude, a început să mi se pară ciudat că ea nu demonstrase niciodată vreo intenție în a-mi încuraja propriul interes pentru literatură. Erau cărțile din Dartmouth Square, desigur, cărți fără număr, dar niciodată Maude nu mă plimbase printre rafturi, să îmi arate romanele sau colecțiile de povești care o inspiraseră și nici nu îmi pusese în mâini aceste opere, insistând să le citesc ca să le discutăm după aceea. Și odată ce am părăsit acea casă și mi-am început existența frauduloasă și deprimantă care avea să îmi caracterizeze a treia decadă, am ignorat cu bună știință orice mi-ar fi amintit de anii complicați ai copilăriei mele.

Cel mai mult îmi plăceau zona canalelor dintre Herengracht și râul Amstel și adesea mă opream la barul MacIntyre's să iau cina când mă întorceam acasă de la serviciu. În timpul anilor mei de hoinar prin Europa, evitam cu grijă barurile irlandeze, dar acolo era ceva în amestecul de tradiții olandeze și irlandeze care mă atrăgea. Decorul îmi amintea de casă, în timp ce mâncarea și atmosfera erau ferm înrădăcinate în cultura unui loc complet diferit.

Barul era frecventat în principal de bărbați homosexuali, dar nu era atât un loc de agățat, cât un loc frecventat obișnuit. Ocazional, câțiva băieți care își ofereau serviciile intrau și atrăgeau atenția bărbaților mai în vârstă, care stăteau singuri la mese citind *De Telegraaf*. Dacă nu își aranjau afacerile repede, proprietarul, Jack Smoot, îi dădea afară, trimițându-i înapoi spre Paardenstraat și Rembrandtplein, avertizându-i ferm să nu se mai întoarcă.

— Puțin comerț din când în când este în regulă, îmi spuse el într-o seară, după ce dăduse afară un băiat negru, îmbrăcat cu o pereche de pantaloni scurți din denim, mulați pe fund și care nu îl avantajau deloc. Dar nu voi permite ca MacIntyre să se aleagă cu o reputație pentru astfel de întreprinzători.

— Niciunul dintre ei nu este olandez, nu-i așa? am întrebat eu privind băiatul care stătea afară holbându-se la canal cu umerii căzuți, înfrânt.

— Mie mi s-a părut grec sau turc. Majoritatea sunt băieți din Europa de Est, spuse Smoot, abia privind afară. Vin aici să facă avere, dar nu au același succes ca fetele. Nimeni nu este interesat să vadă băieți în chiloți într-o fereastră din De Wallen. Dacă au noroc, au parte de cinci ani buni, dar apoi încep să își arate vârsta și nu mai interesează pe nimeni. Dacă îl vrei...

— Iisuse, am spus eu retrăgându-mă pe scaunul meu, jignit. Bineînțeles că nu îl vreau, este doar un copil. Nu și-ar putea câștiga existența în alt fel? Arată de parcă ar fi muritor de foame.

— Probabil că așa și e.

— Și atunci de ce să îl dai afară? Măcar așa ar câștiga suficient cât să mănânce în seara asta.

— Pentru că, dacă îl las pe unul, atunci trebuie să îi las pe toți, spuse Smoot, și nu am înființat locul ăsta pe post de azil pentru băieți care se prostituează. El nu ar fi fost de acord cu asta.

— Cine? am întrebat eu, dar el mi-a ignorat întrebarea și se întoarse în spatele barului, s-a spălat pe mâini la chiuvetă și m-a ignorat pentru restul serii.

Mă împrietenisem cu Jack Smoot de când începusem să frecventez MacIntyre. Era cu vreo douăzeci de ani mai mare ca mine, afișând o prezență intimidantă cu capul lui ras, plasturele pe ochi și bastonul de lemn care îi sprijinea piciorul stâng flasc. Odată, când am rămas până târziu, într-o noapte de vineri, cu o colegă de serviciu cu care mă înțelegeam bine, m-a invitat să petrec noaptea cu el în apartamentul lui de la etaj, dar am refuzat și păruse mai supărat din cauza aceasta decât mă așteptam, pentru că presupuneam că se dădea frecvent la clienții lui obișnuiți, uneori cu succes, alteori nu. Am avut grijă să mă întorc în noaptea următoare, sperând ca lucrurile să nu ia o întorsătură ciudată între noi și, spre ușurarea mea, el s-a

comportat ca și când nimic nepotrivit nu se întâmplase. Acum adoptase obiceiul să mă lase singur să îmi savurez cina. Uneori, mai venea, totuși, lângă mine să bea ceva înainte să plec acasă și într-o astfel de ocazie m-a surprins și mi-a dezvăluit că era irlandez.

— Ei bine, pe jumătate irlandez, spuse el, corectându-se. M-am născut acolo, dar am plecat când am împlinit douăzeci de ani.

— Nu ai nici urmă de accent, am spus eu.

— Am lucrat mult să scap de el, îmi mărturisi, bătând nervos pe masă cu unghiile intens roase.

— De unde ești?

— De lângă Ballincollig, spuse el, privind în altă parte și împingând cu limba în obraz.

Simțeam cum tot trupul i se încorda lângă mine.

— Unde e asta, Kerry?

— Cork.

— A, da, am spus eu. Nu am fost niciodată acolo.

— Nu ai pierdut nimic.

— Te întorci acolo des?

El râse, de parcă pusesem o întrebare ridicolă și clătină din cap.

— Nu, spuse el, nu am mai pus piciorul în Irlanda de treizeci și cinci de ani și acum ar fi nevoie de o armată de mercenari ca să mă ducă înapoi. O țară groaznică. Oameni oribili. Amintiri teribile.

— Și, cu toate astea, ai un bar irlandez, am spus eu, puțin neliniștit de amărăciunea lui.

— Am un bar irlandez pentru că face bani, spuse el. Locul acesta este o mică mină de aur. Îmi urăsc țara, Cyril, dar nu mă deranjează dacă oamenii săi vin aici și îmi lasă banii pe tejghea. Și din când în când intră cineva aici și are ceva în voce sau în expresia lui care...

El se opri, clătină din cap, dar apoi închise ochii și mi-am dat seama că cicatricile din trecutul lui, oricare ar fi fost acestea, aveau mici șanse să se vindece vreodată.

— Ceva care ce? am întrebat eu pentru că nu dădea semne să continue.

— Ceva care îmi amintește de un băiat pe care îl știam, spuse el, ridicând privirea cu jumătate de zâmbet, iar eu am decis să nu mai pun întrebări.

Oricare ar fi fost amintirile lui, erau intime și nu mă priveau.

— Oricum, admir oamenii ca tine, Cyril, spuse el în cele din urmă. Oamenii care au plecat. Îi disprețuiesc pe cei care au rămas. Turiștii care vin aici vinerea dimineață cu primul zbor Aer Lingus fără niciun plan în afară de a se îmbăta sâmbăta, ca apoi să meargă în Rosse Buurt să se fută, deși seara, oricum sunt prea beți ca să li se scoale. Iar apoi pleacă din nou duminica după-amiază, înapoi la slujbele lor de funcționari publici, fiind mahmuri luni dimineață, convinși că târfele s-au bucurat de cele cinci minute petrecute cu ei, doar pentru că au zâmbit tot timpul și i-au sărutat la plecare. Pun pariu că nu vezi niciodată grupuri de turiști irlandezi în Casa Anne Frank.

— Nu se întâmplă foarte des, am recunoscut eu.

— Asta pentru că sunt cu toții aici. Sau în locuri ca acesta.

— Știi, am lucrat ca funcționar public când eram mai tânăr, i-am spus eu.

— Mă surprinde întrucâtva să te aud spunând asta, afirmă el. Dar ai plecat, deci înseamnă că nu ți-a plăcut.

— Era în regulă. Adevărul este că încă aș mai fi acolo azi dacă... ei bine, a fost un incident și nu am mai putut să rămân după aceea. Să fiu sincer, nici nu mi-a plăcut prea mult. Am obținut o slujbă în RTÉ și asta a fost mai interesant.

Smoot luă o gură din pahar și privi pe fereastră la bicicletele care treceau, iar din când în când, un clopoțel se auzea ca să avertizeze câte un pieton neatent.

— Destul de ciudat, spuse el, știu pe cineva care lucrează în Dáil.

— Un parlamentar?

— Nu, o femeie.

— Sunt și femei parlamentar, am spus eu.

— Sunt?

— Sigur că sunt, porc misogin ce ești! Câteva, oricum, nu multe.

— Nu este parlamentar. Lucrează în spatele scenei. Când am cunoscut-o prima oară nu mi-a plăcut prea mult de ea. De fapt, o uram. O consideram ca un cuc în cuibul meu. Dar apoi, când s-au așezat lucrurile, mi-a salvat viața. Nu aş mai fi stat aici de vorbă cu tine, dacă nu ar fi fost ea.

Barul, care era aglomerat, se domoli în jurul nostru.

— Cum? am întrebat eu. Ce s-a întâmplat?

El nu spuse nimic, doar dădu din cap și apoi trase aer foarte adânc în piept, de parcă își înăbușea lacrimile. Când m-a privit, nu am văzut decât durere pe chipul lui.

— Sunteți încă prieteni? am întrebat eu. Vine să te vadă?

— Este cea mai bună prietenă a mea, spuse el, frecându-și cu degetul colțurile ambilor ochi. Și, da, vine în fiecare an sau la doi ani. Economisește bani și zboară la Amsterdam, iar noi doi stăm chiar aici la masa asta și plângem ca niște copii când vorbim despre trecut. Uite ce trebuie să înțelegi despre Irlanda, spuse el, aplecându-se în față și îndreptând un deget spre mine. În acel loc nenorocit, nu se va schimba niciodată nimic. Irlanda este o țară înapoiată, condusă de preoți vicioși, malefici și sadici și un guvern cu zgarda atât de sugrumată, încât este practic tras de o lesă. Prim-ministrul face ce spune arhiepiscopul din Dublin și pentru supunerea lui primește ceva bun ca un câțel cuminte. Cel mai bun lucru care s-ar putea întâmpla cu Irlanda ar fi ca un tsunami să se ridice din Oceanul Atlantic și să înece totul cu toată răzbunarea unui potop biblic, pentru ca fiecare bărbat, femeie și copil să dispară pentru totdeauna.

M-am dat înapoi, speriat de vehemența din tonul lui. În general, era o prezență binevoitoare și să simt o asemenea furie în vocea lui mă neliniști.

— Haide, am spus eu. Asta e cam prea de tot, nu crezi?

— De fapt, nu e nici pe departe destul, spuse el, trădând puțin accent de Cork în vocea sa și poate că își dăduse și el seama, pentru că se cutremură, de parcă era supărat de faptul că îl mai păstrase, îngropat undeva adânc și inexorabil în sufletul lui. Consideră-te norocos, Cyril, spuse el, ai scăpat! Și nu ești obligat să te întorci vreodată.

— Bastiaan —

Când l-am întâlnit pe Bastiaan pentru prima oară, eram în barul MacIntyre. L-am observat de cum am intrat. Stătea la o masă din colț, cu un pahar de Jupiler, citind o ediție olandeză a unuia dintre romanele lui Maude. Deși nu am ținut seama în câte limbi fusese tradusă opera ei, iar eu în mod evident nu beneficiam de drepturi de autor, toate ajungând la Charles, înțelegeam din ocazionalele articole de ziare că erau disponibile în toată lumea și că acum opera sa era studiată la multe universități. Văzusem exemplare din *Like to the Lark* într-o gară în Madrid, văzusem o adaptare pe scenă a *The Codicil of Agnès Fontaine* într-un teatru underground din Praga și stătusem lângă Ingmar Bergman într-o cafenea din Stockholm, în timp ce făcea note pe marginea romanului *My Daughter's Ghost*, cu trei ani înaintea adaptării lui triumfale la Kungliga Operan. Părea că reputația ei nu făcea decât să crească an după an. Maude ar fi fost îngrozită.

Bastiaan era complet cufundat în carte când l-am observat și mai avea doar câteva pagini până la final. Ultimele pagini, un epilog, reuneau un bărbat și o femeie într-un hotel din Londra la câteva decenii după finalul Marelui Război, într-o ciocnire țăfnoasă care reprezenta una dintre scenele pe care le preferam din cărțile mamei mele adoptive. Am stat la bar, bând o bere, în timp ce încercam să fac ca interesul meu să nu pară prea evident. Când a întors ultima pagină, a lăsat cartea jos pe masă și s-a

uitat la ea pentru câteva clipe înainte să își scoată ochelarii și să își maseze nasul. Eram conștient că mă holbam la el, dar nu mă puteam abține. Își purta părul negru mai scurt decât în stilul general al vremii, avea o barbă de două zile și era teribil de chipeș. Bănuiam că era cam de aceeași vârstă cu mine, poate cu un an sau doi mai tânăr și simțeam junghiul familiar care mă copleșea ori de câte ori întâlneam pe cineva atât de atrăgător, încât părea puțin probabil să stabilem vreodată o conexiune.

Totuși, un moment mai târziu, a privit spre mine și a zâmbit. Mi-am spus în sinea mea să mă ridic, să mă duc la masa lui, să mă așez lângă el – Dumnezeu știe că aveam un început evident de conversație cu cartea pe care tocmai o citise –, dar dintr-un motiv sau altul m-am întors. Iar apoi, înainte să îmi pot aduna curajul, se ridică și, spre frustrarea mea, i-a făcut cu mâna barmanului înainte să plece.

— Timiditatea ta o să te ucidă, Cyril, spuse Jack Smoot, punându-mi în față un nou pahar.

— Nu sunt timid, am spus eu cu un ton reținut.

— Ba sigur că ești. Te temi că vei fi respins. Văd asta pe fața ta. Nu ai prea multă experiență cu bărbații, nu-i așa?

— Nu prea multă, am recunoscut eu.

Sex, da, dar bărbați, nu, m-am abținut să-i spun.

— Aici nu ești în Dublin, să știi, continuă el. Aici e Amsterdam. Dacă vezi pe cineva care îți place, te duci la el și spui „Bună ziua!”. Îi vorbești. Mai ales dacă pare că și el te place. Iar Bastiaan te place, din câte îmi dau seama.

— Cine e Bastiaan? am întrebat eu.

— Bărbatul la care te tot holbezi.

— Nici nu cred că m-a observat măcar, am spus eu, dorindu-mi să mă contrazică.

— Crede-mă, te-a observat.

În seara următoare, m-am întors la MacIntyre, sperând ca el să fie acolo, dar, spre dezamăgirea mea, masa din colț era goală și eu m-am așezat și am continuat cu *De wereld volgens Garp*⁽²⁹⁾, pe care o citeam pentru a doua oară – de data asta în

olandeză – în încercarea mea de a-mi îmbunătăți cunoștințele de limbă. După douăzeci de minute totuși, el sosi, aruncă o privire prin încăpere și se duse la bar să comande două beri, iar apoi se așază în fața mea.

— M-am întors sperând să fii aici, îmi spuse el drept introducere.

— Și eu.

— M-am gândit că, dacă nu vrei să vorbești cu mine, atunci voi vorbi eu cu tine.

M-am uitat direct în ochii lui și cumva știam deja că stăteam în fața celui mai important bărbat pe care aveam să îl cunosc vreodată în viața mea. Mai important decât Charles Avery. Mai important decât Julian Woodbead. Singurul pe care aveam să îl iubesc vreodată și care mă va iubi la rândul său.

— Îmi pare rău. Sunt puțin timid, atâta tot.

— Nu poți să fii timid în Amsterdam, spuse el, evocând cuvintele lui Smoot din noaptea trecută. Este ilegal. Poți să ajungi la închisoare pentru așa ceva.

— Aș petrece mult timp la închisoare dacă așa ar sta lucrurile.

— Cum te numești? mă întrebă el.

— Cyril Avery.

— Accentul tău. Ești irlandez? Îi căzu fața puțin. Ești doar în vizită?

— Nu, locuiesc aici, i-am spus. M-am stabilit aici.

— Lucrezi aici?

— La Casa Anne Frank. Sunt curator acolo.

El ezită puțin.

— OK, spuse Bastiaan.

— Și tu? am întrebat eu. Cu ce te ocupi?

— Sunt doctor. Cercetător, mai precis. Boli transmisibile.

— Cum ar fi: variolă și poliomielită și lucruri de genul acesta?

El se opri o clipă.

— Da, lucruri de genul acesta. Deși nu este tocmai domeniul în care lucrez.

— În ce domeniu lucrezi?

Înainte să răspundă, apărură Smoot, luând un scaun și zâmbind ca un fel de pețitoare pricepută, a cărei treabă era terminată.

— V-ați găsit așadar? întrebă el. Știam că așa va fi în cele din urmă.

— Jack mereu îmi spune că Irlanda este un loc groaznic, spuse Bastiaan. Chiar așa e? Nu am fost niciodată acolo.

— Nu e așa de rău, am spus, surprins de dorința mea de a-mi apăra țara de origine. Jack nu a mai fost acasă de mult timp.

— Nu e acasă, spuse Smoot. Și nici pentru tine nu a fost.

— Când ai fost acolo ultima oară? întrebă Bastiaan.

— În urmă cu șapte ani.

— Nu este un loc bun pentru oameni ca noi, spuse Smoot.

— Oameni ca noi? întrebă Bastiaan, întorcându-se spre el. Adică proprietari de baruri, curatorii de muzee și doctori?

— Uită-te la asta, spuse Smoot, ignorând întrebarea și ridicându-și plasturele de pe ochi, relevând un țesut cicatrizat pe piele unde ar fi trebuit să fie ochiul său. Asta face Irlanda oamenilor ca noi. Și asta, adăugă el, ridicând bastonul și bătând cu el tare, de trei ori, în podea, făcându-i pe ceilalți clienți să întoarcă privirile în direcția noastră. N-am mai mers ușor pe două picioare de treizeci și cinci de ani. Afurisită Irlandă!

Am oftat adânc, nu aveam chef de amărăciunea lui Smoot în seara aceea. Am privit spre el, sperând să priceapă ideea și să plece, dar Bastiaan se aplecă interesat și se uită la rănilor lui preț de câteva momente.

— Cine ți-a făcut asta, prietene? întrebă el încet.

— Un ticălos bătrân și gras din Ballincollig, spuse Smoot, chipul întunecându-i-se amintindu-și. Totul a pornit de la faptul că fiul lui a venit în Dublin să fie cu mine, așa că l-a urmărit într-o zi, a

așteptat în fața apartamentului nostru până când a putut să intre și apoi i-a strivit creierii băiatului de perete, înainte să își îndrepte furia spre mine. Aș fi sângerat până la moarte dacă în noaptea aceea nu ar mai fi fost cineva acolo.

Bastiaan clătină din cap cu dezgust.

— Și ce s-a întâmplat cu el? întrebă. A ajuns la închisoare?

— Nu, spuse Smoot, îndreptându-și spatele.

Îmi dădeam seama că mai păstra multă durere în el, chiar și după atâția ani.

— Juriul l-a lăsat să plece, adăugă Smoot, lucru deloc de mirare pentru un asemenea loc. Un juriu de doisprezece alți ticăloși irlandezi grași și bătrâni care au spus că fiul lui era tulburat psihic și că a avut dreptul să facă ce i-a făcut lui. Și mie. Dacă vrei să știi ce mi-a furat, uită-te acolo pe perete. El făcu semn spre o fotografie lipită de zidul de lângă noi, pe care nu o observasem până atunci. Seán MacIntyre. Băiatul pe care l-am iubit. Băiatul pe care l-a ucis.

M-am uitat la ea, doi bărbați unul lângă celălalt, unul zâbind la cameră, celălalt – un Smoot mai tânăr, doar privind-o, iar spre dreapta, figura unei femei tăiate pe mijloc de ramă.

— La două luni după ce a fost făcută fotografia asta, Seán era în mormânt, spuse Smoot.

Am privit înapoi spre bar, dorindu-mi să se întoarcă acolo. Spre ușurarea mea, în bar intrară doi turiști, iar Smoot se uită la ei și oftă.

— Trebuie să mă întorc la ale mele, spuse el, ridicând bastonul și schiopătând spre ei să-i servească.

— Ai mâncat? l-am întrebat pe Bastiaan, dorind să plec de acolo repede, în caz că Smoot revenea. Vrei să iei cina cu mine?

— Sigur că da, spuse el, zâbindu-mi de parcă nu putea exista îndoială asupra răspunsului. Crezi că m-am întors aici doar ca să mă uit la ochiul lipsă al lui Smoot?

L-am descoperit pe Ignac zăcând lângă ușa apartamentului nostru din Weesperplein într-o noapte geroasă de sâmbătă cu câteva săptămâni înainte de Crăciun.

Bastiaan se mutase cu două luni în urmă și simpla plăcere a coabitării noastre m-a făcut să mă întreb de ce îmi pășase vreodată de ce credeau alți oameni. Trecuseră șapte ani de când plecasem din Dublin și în tot acel timp nu mă întorsesem nici măcar o dată în țara mea și nici nu comunicasem cu cineva din trecutul meu. Adevărul era că nu mai știam nimic despre ce se întâmplase cu ei, dacă erau în viață sau dacă muriseră. De fapt, nici ei nu știau ce se întâmplase cu mine. Totuși ideea că s-ar putea să nu mă mai întorc niciodată mă întrista pentru că, pe cât de tare adoram Amsterdamul, Irlanda rămânea pentru mine „acasă”. Tânjeam din când în când să mă plimb pe strada Grafton în timp ce colindătorii cântau în față la Switzers sau să mă plimb pe chei la Dun Laoghaire într-o dimineață rece de duminică, pentru ca mai apoi să iau prânzul într-un pub local.

Spre mirarea mea, cel mai mult mă gândeam la Charles. Poate că el a fost un tată adoptiv fără speranță, iar eu poate că nu aveam să fiu niciodată un adevărat Avery, dar, cu toate astea, crescusem în casa lui, iar în mine erau îngropate sentimente tandre față de el, care păreau cu atât mai puternice datorită înstrăinării noastre. Mă gândeam mai puțin la Julian, și atunci când o făceam, nu mai era cu dorință sau poftă. Mă întrebam, în schimb, dacă el mă iertase pentru minciunile pe care i le spusese și pentru crima teribilă pe care o comisese împotriva surorii lui. În mare parte, încercam să nu mă gândesc deloc la Alice. O alungam din minte ori de câte ori apărea, pentru că, deși nu mă învinovăteam pentru toată durerea pe care o provocasem altora în viața mea, în mod sigur mă învinovăteam pe mine însumi pentru durerea pe care i-o pricinuise ei. Totuși, în naivitatea mea, îmi spuneam că trecuse

destul timp pentru ca amândoi să fi trecut mai departe și poate că mă vor fi uitat. Nu aș fi avut cum să ghicesc tot ce se petrecuse în absența mea.

Era fermecător să mă plimb de-a lungul râului în nopțile reci ca aceasta. Luminile de la hotelul Amstel iluminau bicicliștii care mergeau pe Sarphatistraat, în timp ce bărcile turistice pluteau pe lângă noi cu turiști care făceau fotografiile prin ferestrele aburite. Bastiaan și cu mine ne puteam ține de mână în drum spre casă și cuplurile pe lângă care treceam nici nu clipeau. În Dublin, cu siguranță am fi fost asaltați, bătuți până aproape de moarte și când poliția, în sfârșit, ar fi venit să ne culeagă de pe jos ar fi râs în fața noastră și ne-ar fi spus că nu puteam decât să dăm vina pe noi înșine. În Amsterdam, făceam schimb de urări de Crăciun cu străini, făceam observații pe seama vremii reci și nu simțeam niciun fel de amenințare. Poate din cauză că trăiam în atâta pace, apariția băiatului rănit, cuibărit în zăpadă în pragul nostru, fu una cu totul neobișnuită. L-am recunoscut imediat din ultimele două întâlniri ale noastre. Purta aceleași haine în care îl văzusem în noaptea altercației cu peștele vânător, iar părul lui era la fel de ciudat decolorat ca atunci când îl văzusem urcându-se în taxi cu suporterul Manchester United. Dar acum fața lui era umflată deasupra obrazului drept și sub ochiul lui începea să înflorească o vânătăie neagră cu un curcubeu de culori în următoarele zile. De la buză până la bărbie avea sânge uscat și vedeam că își pierduse un dinte de jos. Bastiaan se îndreaptă rapid spre el și îl apucă de încheietură ca să îi verifice pulsul. Era evident că băiatul era încă viu, însă foarte rău bătut.

— Să chemăm o ambulanță? am propus eu.

— Mă ocup eu de el, spuse Bastiaan, clătinând din cap. Nu e foarte grav. Dar trebuie să îl ducem la etaj.

Am ezitat, nesigur dacă voiam să aduc un străin în casa noastră.

— Ce-i? întrebă el, uitându-se spre mine.

— Ești sigur? Știi că e un băiat care se prostituează, nu?

— Da, și încă unul care a fost grav bătut. Vrei să îl lăsăm aici să moară înghețat? Haide, Cyril, ajută-mă să îl ridic!

Am acceptat fără tragere de inimă. Nu puteam să zic că nu îmi părea rău de băiat, dar văzusem de ce era în stare peștele lui și nu țineam neapărat să mă implic. Bastiaan deja începuse să ridice băiatul și se întoarse spre mine cu o expresie frustrată, de parcă întreba ce mai așteptam. În curând îl târâm la etaj în apartamentul nostru. L-am așezat pe un fotoliu, unde a deschis un ochi somnoros, uitându-se când la unul, când la altul și mormăind ceva neinteligibil.

— Dă-mi geanta, spuse Bastiaan, arătând spre hol. Este în dulap. Peste costumele mele, o să vezi o geantă neagră de piele.

Am făcut așa cum mi-a spus și am privit din cadrul ușii cum Bastiaan îi vorbea încet băiatului, încercând să înțeleagă ce spunea. La un moment dat, s-a ridicat și a țâșnit, strigând niște cuvinte de neînțeles spre noi, dar Bastiaan l-a luat de brațe până când s-a lăsat din nou pe jumătate adormit.

— Câți ani crezi că are? am întrebat eu.

— Cincisprezece. Șaisprezece cel mult. E atât de slab. Nu are mai mult de șaiszeci de kilograme. Și uite!

El ridică brațul drept al băiatului și îmi arată o serie de urme de înțepături pe brațul lui, răni de la ace hipodermice. Luă o sticlă din geanta lui și înmuie o bucată de vată în lichid și apoi o aplică pe urmele roșii. Băiatul tresări puțin în timp ce răceala lichidului îi atinse pielea, dar nu se trezi.

— Să chemăm poliția? am întrebat eu, dar Bastiaan clătină din cap.

— Nu are sens, spuse el. Poliția va da vina doar pe el. Îl vor duce într-o celulă să își revină, dar nu va primi ajutorul de care are nevoie.

— Are nevoie de un doctor.

Bastiaan se întoarse spre mine cu o expresie de amuzament amestecată cu iritare.

— Sunt doctor, Cyril, spuse el.

— Vreau să zic un doctor adevărat.

— *Sunt* un doctor adevărat!

— Vreau să zic un medic practician, m-am corectat eu. O cameră de urgență. Știi ce vreau să spun. Tu ești un cercetător! Când a fost ultima oară când ai făcut așa ceva?

— El nu are nevoie de nimic mai mult decât ce am făcut deja pentru el. Cel mai bine este să îl lăsăm să doarmă. Când o să se trezească o să aibă dureri, dar pot să îi scriu o rețetă pentru calmante de dimineață. Ridică tricoul băiatului și îi palpă coastele proeminente, verificând dacă erau rupte. Vedeam sferele vineții unde lovise pumnul atacatorului său. Bastiaan verifică sub brațul stâng, dar nu avea nimic, iar apoi îi scoase pantofii și șosetele ca să verifice picioarele și între degetele de la picioare, dar nici acolo nu mai erau alte urme de ace.

— Va trebui să rămână aici în noaptea asta, spuse Bastiaan, ridicându-se și mergând la baie să se spele pe mâini. Nu putem să îl trimitem înapoi pe stradă așa cum e.

Mi-am mușcat buza, neștiind dacă să fiu de acord cu această idee sau nu și am așteptat să se întoarcă pentru a-i spune asta.

— Dacă se trezește în miezul nopții și este complet zăpăcit, fără să-și dea seama unde se află sau ce s-a întâmplat cu el? Ar putea crede că *noi* l-am bătut. Ar putea să vină în camera noastră și să ne omoare.

— Nu crezi că exagerezi puțin? întrebă Bastiaan.

— Nu, nu cred. Este o posibilitate. Citești despre lucrurile astea în ziare tot timpul. Și dacă peștele lui se întoarce aici să îl caute?

— N-o să vină să îl caute pe băiatul ăsta până când nu o să i se vindece vânătăile și va putea vinde din nou. Cyril, o să fie bine. Uită-te la el, de-abia îl vezi. Nu ar fi în stare să rănească o muscă.

— Totuși...

— Dacă vrei, o să încui ușa de la dormitor. Și putem să încuiem și ușa de la sufragerie. Dacă se trezește noaptea și încearcă să plece, o să îl aud cum zgâlțâie clanța și o să ies la el.

— Bine, am spus eu, nu complet liniștit. Dar numai în seara asta, bine?

— Doar în seara asta, spuse el, sărutându-mă. De dimineață o să fie treaz și putem să îl ducem undeva unde să-i fie mai bine.

Am cedat. Nu avea sens să mă cert cu Bastiaan când voia să ajute pe cineva. Era în natura lui. Așa că l-am întins pe canapea, cu două perne sub cap și l-am învelit cu niște pături. Când Bastiaan stinse lumina, am privit din nou băiatul. Respirația îi devenise mai regulată și își adusese degetul la buze în timp ce dormea. În lumina palidă a lunii, care intra prin perdeaua pe jumătate trasă, arăta ca un copil.

În dimineața următoare, m-am trezit mirat că noaptea nu se auzise nicio mișcare și chiar și mai surprins că încă nu se auzea nimic. Primul meu gând a fost că băiatul murise, că se trezise de dimineață, luase ceva și făcuse o supradoză. Adevărul era că nu verificasem dacă avea ceva în buzunarele jachetei și cine știe ce ținea acolo. L-am scuturat pe Bastiaan care se uita la mine somnoros și apoi se ridică, scărpinându-se în cap.

— Am face bine să mergem acolo, spuse el.

A descuiat ușa încet, iar eu mi-am ținut respirația pregătindu-mă pentru o scenă oribilă, dar, spre ușurarea mea, băiatul era viu, treaz și stătea pe canapea înfășurat cu o pătură. Părea extrem de furios totuși, și respira zgomotos pe nări, în timp ce se uita la noi.

— M-ați încuiat aici, spuse el.

Când începu să vorbească mi-am dat seama că încă îl durea falca, pentru că își pusese o mână la ea ca să-și aline durerea.

— A fost pentru siguranța noastră, spuse Bastiaan intrând în cameră și îndreptându-se încet către el și

așezându-se lângă fereastră. Nu am avut de ales. A fost și pentru siguranța noastră.

— Ar fi trebuit să plec până acum. Vă costă mai mult dacă stau peste noapte. M-ați încuiat aici, așa că trebuie să plătiți două sute de guldeni.

— Ce? am întrebat eu.

— Două sute de guldeni! strigă el. Îmi vreau banii.

— Taci dracului din gură! Nu îți dăm niciun ban, spuse Bastiaan, dar pe un ton perfect calm. Băiatul se uită la el, speriat, iar Bastiaan zâmbi. Cum îți mai simți fața? întreabă el.

— Mă doare.

— Și coastele?

— Și mai rău.

— O să dureze câteva zile. Cine ți-a făcut asta?

Băiatul nu spuse nimic, coborî privirea spre modelul de pe pătură și se încruntă profund. Bănuiam că nu prea știa cum să facă față situației în care se afla.

— Trebuie să mă plătiți! spuse el după o tăcere lungă, dar de data asta pe un ton mai rugător. N-ar fi cinstit din partea voastră să nu mă plătiți.

— Pentru ce să te plătim? am întrebat eu. Ce crezi că s-a întâmplat aici noaptea trecută?

El sări în picioare și își căută prin cameră pantofii și șosetele, iar când le găsi se așeză înapoi pe canapea, își masă degetele de la picioare pentru câteva clipe și apoi se încălță.

— Sunteți niște ticăloși dacă nu mă plătiți! spuse el și puteam să aud cum emoția se acumulează în gât. Lacrimile nu erau departe, bănuiam eu. Și sunteți doi, așa că vreau de două ori mai mult. Cinci sute de guldeni!

— Acum un minut erau două sute, am spus eu. Dublu nu ar însemna patru sute?

— Dobândă! strigă băiatul. Și o taxă pentru că m-ați încuiat peste noapte. Prețul meu crește cu fiecare minut în care nu mă plătiți.

— N-o să îți dăm niciun ban, spuse Bastiaan, ridicându-se și apropiindu-se de el, dar când băiatul

căpătă o poziție combativă, ridică mâinile în aer într-un gest pașnic și se așează la loc.

— Șase sute, spuse el acum ridicând vocea cu furie.

Și dacă toată scena n-ar fi fost atât de ciudată, aș fi râs pentru că nu era absolut nimic amenințător la acest copil. Bastiaan l-ar fi putut pune la pământ cu dosul palmei dacă ar fi vrut.

— Nu o să îți dăm niciun ban, repetă Bastiaan. Și orice ai crede, nu s-a întâmplat nimic aici noaptea trecută. Nu te-am adus aici pentru sex. Te-am găsit afară. În fața ușii noastre. Zăceai în zăpadă. Ai fost bătut.

— Ești un mincinos! spuse băiatul privind în altă parte. M-ați futut amândoi și îmi vreau banii. Șapte sute de guldeni!

— Va trebui să ipotecăm ceva dacă mai continuă așa, am spus eu ridicând mâinile în aer.

— Pot să te ajut, dacă vrei, spuse Bastiaan. Sunt doctor.

— Un doctor care fute băieți, nu? strigă băiatul. Tu și prietenul tău de aici?

— Nu am pus un deget pe tine, am spus, obosit acum de tupeul lui și dorindu-mi să plece pur și simplu. Așa că, încă o vorbă ca asta și te vei întoarce pe stradă!

Băiatul scoase limba în colțul gurii și se uită pe fereastră. Ochii îl dureau de la lumină și se întoarse spre mine aproape imediat.

— De ce m-ați adus aici sus dacă nu ați vrut să mă futeți? întrebă el. Vrei să îl fuți numai pe bătrânul ăsta?

— Nu e bătrân, am spus eu. Are doar treizeci și trei de ani.

— De ce nu m-ați lăsat afară?

— Pentru că este mijlocul iernii, spuse Bastiaan. Erai rănit și ai fi înghețat. Crezi că te-aș fi lăsat pe străzi? Ți-am spus că sunt doctor. Fac tot ce pot ca să ajut oamenii. Urmele de pe brațele tale... ce droguri iei?

— Nu iau droguri, spuse băiatul supărat.

— Ba da, iei droguri, spuse Bastiaan. Te injectezi cu ele. Este evident. Va trebui să facem ceva în privința asta. Și bolile?

— Ce e cu ele?

— Ai vreuna? Gonoree, chlamydia...

— Sigur că nu am, spuse el. Nu mă fut cu femei. Capeți boli numai dacă fuți curvele murdare de la ferestre. Toată lumea știe asta. De la bărbați nu poți să iei nimic.

— Lumea este o hazna, spuse Bastiaan. Crede-mă, știu. Este domeniul meu. În fine, nu îmi pasă cum își câștigă existența cineva. Ce faci tu, e treaba ta, dar dacă ai nevoie de ajutor, dacă vrei ajutor, atunci pot să te ajut. Este alegerea ta.

Băiatul se gândi la asta pentru o clipă și apoi sări de pe scaun și se năpusti ținând să îl lovească pe Bastiaan în falcă, dar Bastiaan fu prea rapid și puternic pentru el. Îl prinse de braț și i-l răsuci la spate.

— Calmează-te! spuse el.

— Tu să te calmezi! spuse băiatul, izbucnind în lacrimi.

Bastiaan îl împinse la o parte și îl trânti înapoi pe canapea, unde se așeză, cu capul în jos și fața în palme.

— Vă rog, dați-mi niște bani! spuse el în sfârșit, ridicând privirea spre noi.

— Ce ai zice dacă, în schimb, ți-am face cinste cu un prânz? întrebă Bastiaan. Ți-e foame?

Băiatul râse amar.

— Sigur că mi-e foame. Mereu mi-e foame.

— Cum te cheamă? l-am întrebat eu.

Băiatul se gândi mult timp înainte să răspundă. De parcă ar fi cântărit variantele în care să fie sau nu cinstit.

— Ignac, spuse el în cele din urmă și mi-am dat seama că spunea adevărul.

— De unde ești?

— Ljubljana.

— Unde e asta? am întrebat eu.

— Slovenia, spuse băiatul disprețuitor. Nu știi deloc geografie?

— Nu prea, am spus eu ridicând din umeri și vedeam că Bastiaan se abținea cu greu să zâmbească. De când ești în Amsterdam?

— De șase luni, spuse el.

— Bine, spuse Bastiaan, ridicându-se și încuviințând hotărât. Hai să mergem afară cu toții! Mie mi-e foame, lui Cyril îi e foame, așa că vom lua prânzul. Vei veni cu noi, Ignac, bine?

— Dacă vin la prânz cu voi, pot să mă întorc aici după aceea? spuse Ignac.

— În niciun caz, am spus eu.

— Unde dormi de obicei? întrebă Bastiaan.

— Sunt niște camere, spuse băiatul mai relaxat. În apropiere de piața Dam. Băieții de la Music Box și Pinocchio se duc acolo în timpul zilei. Atunci când bărbații nu ne vor.

— Atunci ar trebui să te duci acolo, spuse Bastiaan.

— Nu pot, spuse Ignac.

— De ce nu? Te-a lovit un client sau peștele tău?

Băiatul nu spuse nimic, ci se uită doar în podea. Începuse să tremure puțin și m-am dus în dormitor să îi iau un pulover. Bastiaan mă urmă și se așeză pe pat ca să se încălze. Un moment mai târziu, am auzit ușa de la intrare trântindu-se și, în timp ce alergam amândoi în hol, pașii răsunau grăbiți, în jos pe scări. M-am uitat la Bastiaan, care se sprijinea de perete, cu o expresie dezamăgită pe chip, clătinând din cap.

— Ei bine, cel puțin am încercat, spuse el, ridicând din umeri.

— Portofelul meu, am strigat eu, uitându-mă la măsuta de lângă ușă, unde-l lăsam mereu când soseam seara, lângă chei. Desigur că dispăruse. Ticălos mic!

— Un vizitator-surpriză —

Trei nopți mai târziu eram singuri acasă, ne uitam la televizor și m-am trezit că încă mă gândeam la

băiat.

— Ce crezi că a făcut cu banii aceia? am spus eu.

— Cine? întrebă Bastiaan. Ce bani?

— Ignac. Banii pe care i-a furat. Crezi că i-a folosit să își cumpere de mâncare?

— Nu i-ar fi ajuns atât de mult. Am pierdut doar vreo două sute de guldeni. Mult mai puțin decât voia el. Probabil i-a cheltuit pe droguri și sunt sigur că are datorii de plătit. Ne mințim singuri dacă ne închipuim că și-a cumpărat fructe și legume.

Am încuviințat. Adoram Amsterdamul, dar această experiență îmi lăsa un gust amar.

— Crezi că ar trebui să ne mutăm? am spus eu.

— Unde să ne mutăm? întrebă Bastiaan.

— Nu știu. Într-o parte mai liniștită a orașului. Sau poate Utrecht. Nu este atât de departe.

— Dar este convenabil aici, spuse Bastiaan. Suntem aproape de spital, de Casa Anne Frank. De ce ai vrea să ne mutăm?

M-am ridicat și m-am dus la fereastră și am privit în jos, spre stradă, unde oamenii mergeau într-un sens și în celălalt, singuri, în perechi, în grupuri. Îmi dădeam seama că oricare dintre ei ar fi putut să închirieze pe cineva, pe oricine, pentru o oră sau două, sau pentru toată noaptea.

O bătaie în ușă mă surprinse – nu aveam niciodată musafiri – așa că am ieșit pe hol să deschid. Afară era Ignac, mai palid decât fusese cu câteva nopți în urmă, vânătaia lui fiind aproape vindecată. Arăta foarte speriat. Ținea în mâini portofelul meu și tremura când mi-l întinse.

— Asta e al tău, spuse el. Îmi pare rău.

— Sigur, i-am confirmat, luând portofelul, complet uimit că îl vedeam din nou.

— Este gol totuși, adăugă el. Și pentru asta îmi pare rău. Am cheltuit toți banii.

— Da, am spus eu uitându-mă în el. De ce mi l-ai adus înapoi?

El ridică din umeri și se întoarse, privind spre scări. Bastiaan venise lângă mine, la fel de surprins să îl vadă pe băiat la ușa noastră.

— Pot să stau aici în seara asta? ne întrebă el. Vă rog!

— Timpul sclavilor —

În ciuda faptului că stătusem la aceeași masă și mă uitasem la aceeași fotografie de zeci de ori, am fost surprins, totuși, când în sfârșit mi-am dat seama de ce mi se părea atât de familiar.

— Fotografia asta, i-am spus lui Bastiaan când se așează, punând pe masă două beri proaspete, urmat de Ignac, care aducea cina de la bucătărie. Cea cu Smoot și Seán MacIntyre. Vezi clădirea în fața căreia stau ei?

— Da, spuse el, aplecându-se și privind-o. Ce e cu ea?

— Uită-te în spatele lor! i-am spus eu. La mijlocul anilor '60 am locuit în clădirea aceea. Este pe strada Chatham. Aproape că poți să vezi fereastra de la dormitorul meu acolo sus, dacă mijești ochii.

Bastiaan și Ignac se uitară mai aproape la ea, dar niciunul nu părea deosebit de impresionat.

— Ei bine, mie mi s-a părut că este interesantă, am spus eu, lăsându-mă pe spătarul scaunului. În tot acest timp, am stat aici și m-am uitat la ea și nu am observat niciodată.

Ignac încă stătea acolo, iar eu am ridicat privirea spre el.

— Ce e? l-am întrebat.

— Nu îi dai bacșiș chelnerului? vru să știe el.

— Ce-ar fi ca bacșișul să fie că nu te dăm afară? spuse Bastiaan, pufnind.

Ignac se întoarse în spatele barului și începu să șteargă bufetul. L-am privit pentru câteva momente înainte să revin la farfuria mea. Urmele vânătăilor dispăruseră, își tunsese părul foarte scurt și se mai întremase puțin. În ansamblu, arăta mult mai sănătos decât atunci când îl luaserăm să stea la noi.

— Așadar de când ți-ai dorit să fii tată? am întrebat eu, iar Bastiaan se uită mirat la mine.

— La ce te referi?

— Păi, tot efortul ăsta pe care l-ai depus cu el de când a venit în Weesperplein. Ești bun la asta, chiar ești. Mai bun ca mine.

— Niciunul dintre noi nu este tatăl lui, spuse Bastiaan. Nu trebuie să uităm asta.

— Știu. Dar începe să pară ca și când am fi, nu-i așa? Sau modele de tată surogat, oricum. Până la urmă au trecut aproape de trei luni.

— Trei luni și două săptămâni.

— Și uite cât de mult s-a schimbat. Gata cu drogurile, nu se mai vinde străinilor, mănâncă sănătos, are un loc de muncă. Și mare parte din asta ți se datorează. Așadar, de când ți-ai dorit să fii tată? Nu ți se pare ciudat că nu am mai vorbit despre asta până acum?

— Dintotdeauna, presupun, spuse el după o pauză lungă. Nu m-a deranjat niciodată că sunt homosexual, nu m-a deranjat niciodată nici măcar când eram adolescent.

— Ei bine, asta pentru că ți-o trăgeai cu toți fotbaliștii locali, am spus eu. Nici pe mine nu m-ar fi deranjat dacă aș fi avut experiențele tale.

— *Un* fotbalist, Cyril, spuse el. *Unul*. Și era portarul.

— Oricum se pune. Făcea treabă bună cu mâinile.

— În fine, nu mă deranjează că sunt homosexual, dar mereu m-a deranjat că probabil nu voi avea copii. Dacă aș fi fost femeie, sunt sigur că aș fi avut câțiva până acum. Dar tu?

— Sincer? Nu prea m-am gândit la așa ceva. Copilăria mea a fost distrusă. Am avut experiențe atât de ciudate cu părinții în timp ce eram crescut de ei, încât m-au descurajat. Și, cu toate astea, chestia ciudată e că acum avem unul, sau ne prefacem că avem unul, și cred că începe să-mi placă.

Desigur, când ideea să se mute cu noi a fost adusă pentru prima oară în discuție, nu fusesem deloc încântat. Mă gândeam că fie va fura de la noi din nou, fie se va întoarce într-o noapte, într-o frenezie indusă de droguri, și va comite un act irevocabil de violență împotriva unuia dintre noi. Bastiaan însă

m-a convins că ar trebui să îl ajutăm pentru simplul motiv că ne ceruse ajutorul. Asta, cel puțin, pentru el, era o ecuație logică. Iar dacă la început fusesem de acord ca el să poată dormi în camera noastră de rezervă pentru câteva zile, în timp ce se ascundea de peștele său, perioada s-a prelungit la câteva săptămâni, și în cele din urmă, noi trei ne-am așezat la masă și am decis să facem ca lucrurile să devină definitive. Jack Smoot a fost de acord să îl angajeze cu jumătate de normă la MacIntyre și în restul timpului stătea acasă, citea și scria într-un caiet pe care îl ținea încuiat în camera lui.

— Nu vrei să fii scriitor? l-am întrebat odată.

— Nu, spuse el. Îmi place doar să scriu povești, atâta tot.

— Deci răspunsul este da, atunci, am spus.

— Este un poate.

— Să știi că mama mea adoptivă era scriitoare, i-am spus eu.

— Era bună?

— Maude Avery? Era foarte bună. Poate ai auzit de ea? El clătină din cap. Ei bine, dacă vei continua să citești în ritmul acesta, o să dai și de ea.

— Îi plăcea? mă întrebă el. O făcea fericită?

Și asta, mi-am dat eu seama, era o întrebare la care îmi era imposibil să răspund.

Cu cât Bastiaan și cu mine îl cunoșteam mai bine pe Ignac, cu atât devenea mai deschis și ne dezvăluia din trecutul lui. Era timid la început, nesigur dacă putea sau nu să aibă încredere în noi, dar la fel ca și cu scrisul lui, cuvintele au venit până la urmă. Ne-a spus că venise în Amsterdam din Slovenia, la câteva săptămâni după ce murise mama lui, când bunica paternă, în grija căreia fusese lăsat, i-a dat un bilet de tren și i-a spus că nu era pregătită să aibă grijă de el. Nu avea bani, îi spusese ea, și era cu atât mai puțin interesată să mai crească încă un adolescent, după eșecul spectaculos al fiului său, tatăl lui Ignac. Când am întrebat despre el, a spus foarte clar că, pentru noi, acesta era un subiect închis. Biletul de tren l-a adus la Amsterdam și era

în oraș de mai puțin de o săptămână când s-a prostituat pentru prima oară. Ne-a spus că nu era homosexual, că de fapt era atras de fete, deși nu se culcase niciodată cu vreuna și nu își dorea asta neapărat, nu după toate lucrurile pe care le făcuse cu trupul lui de când plecase din Ljubljana. Nu părea jenat de experiențele trăite și nici nu am vrut să îl facem să se simtă ca și când era ceva în neregulă cu el, dar era evident că ura viața pe care ajunsese să o ducă. L-am întrebat despre prietenii lui și ne-a spus că, deși cunoștea mulți băieți în oraș, nu îi considera prieteni. Erau pur și simplu fugari, refugiați sau orfani din țări diferite, care veniseră în Amsterdam să facă bani și în compania cărora se regăsea zilnic.

— Trebuia să mănânc, spuse el ridicând din umeri, evitându-ne privirile în timp ce explica. Și am câștigat bani făcând asta.

A început să ia droguri din niciun alt motiv decât că îl ajutau să treacă de diminețile lungi și după-amiezile plictisitoare, înaintea nopților în care bărbații își făceau apariția în baruri. Neavând altceva de făcut, își petrecea zilele în cafenele unde se adunau ceilalți băieți care se prostituau, stăteau și vorbeau aiurea, fumând iarbă înainte să treacă la substanțe mai serioase.

Bastiaan s-a ocupat de asta din prima zi în care s-a mutat la noi. L-a dus la unul dintre colegii lui de la spital care l-a ajutat să își însănătoșească trupul. Acum era curat și treaz, iar pielea lui începuse să strălucească și dispoziția sa se îmbunătățise vizibil. De când Ignac venise să locuiască la noi, îl mai văzusem pe peștele lui vânător doar o singură dată și asta fusese acum o săptămână sau două, când stabiliserăm să ne întâlnim cu băiatul după ce plecam de la muncă seara. Trebuia să ne întâlnim cu Bastiaan la cină și când mergeam de-a lungul canalului Singel, eram fericit să văd că băiatul avea un pas vizibil mai săltat.

— Vorbește-mi despre Irlanda, îmi ceru el, prima oară când se arătase interesat de țara mea de origine.

— Ce vrei să știi?

— Cum e acolo? Nu te vei întoarce prea curând, nu?

— O, Dumnezeuule, nu! am spus eu, tremurând la această idee, în parte din frica de a mă confrunta cu dezastrul pe care îl lăsasem în urmă, chiar dacă trecuseră șapte ani de atunci. Mă îndoiesc că mă voi mai întoarce vreodată.

— Când o să faci asta, o să mă iei cu tine? Mi-ar plăcea să o vizitez.

— Ignac, tocmai ți-am spus că nu vreau să mă întorc niciodată.

— Da, dar minți. Îmi dau seama din vocea ta. Ți-ar plăcea mult să te întorci.

— Pentru mine nu mai este nimic acolo, oricum. Prietenii mei, familia mea... nimeni nu ar vrea să mai aibă de-a face cu mine.

— De ce? Ce ai făcut atât de groaznic?

Nu vedeam niciun motiv pentru care să nu-i spun adevărul.

— L-am mințit pe cel mai bun prieten al meu timp de douăzeci de ani, pentru că nu i-am spus niciodată că eram îndrăgostit de el, m-am căsătorit cu sora lui și am părăsit-o în timpul petrecerii de nuntă, fără să îi spun măcar la revedere.

— Măi să fie! spuse el, mușcându-și limba și încercând să nu râdă. Asta nu e bine.

— Nu. Și, oricum, Bastiaan nu ar găsi niciodată în Dublin un spital interesat în genul de cercetare pe care îl face el.

— Asta înseamnă că în Irlanda nu sunt boli sexuale? întrebă el cu un râs înfundat și, în ciuda trecutului său, era ușor să îți dai seama cât de tânăr era cu adevărat.

— Sunt multe, am spus eu, dar ne prefacem că nu există și nimeni nu vorbește niciodată despre ele. Așa facem lucrurile în Irlanda. Dacă te îmbolnăvești de ceva, te duci la doctor și el îți face o injecție cu penicilină și în drum spre casă te duci la spovedanie și îi spui preotului păcatele tale.

— Nu poate să fie atât de rău precum spui.

Tocmai urma să îi dau alte detalii, când el se opri în mijlocul străzii atât de brusc, încât am mers aproape cinci metri până să observ că nu mai era lângă mine și a trebuit să mă uit înapoi după el.

— Ce e? am întrebat eu. Ce s-a întâmplat?

M-am uitat înainte și am văzut acel gigant familiar în haina lui cu guler de blană venind spre noi, și cu pălăria de vânătoare fermă la locul ei pe cap. L-aș fi tras pe Ignac în cea mai apropiată intrare, dar, în același moment, bărbatul ridică privirea și ne văzu, zâmbind larg. O clipă mai târziu, stătea în fața noastră, îmbrățișându-și fostul supus, care înghețase în brațele stăpânului său.

— Și eu care credeam că te-ai înecat în Amstel! spuse bărbatul. M-am gândit că te-ai drogat atât de tare, încât ai căzut înainte să te arunc eu. Fie asta, fie ai fugit cu vreun bogătan rus cu afaceri cu petrol și ai uitat cine a avut grijă de tine atâta vreme.

Ignac deschise gura să răspundă, dar îmi dădeam seama că era îngrozit. L-am luat de braț și l-am tras înapoi câțiva pași.

— Trebuie să plecăm, am spus eu.

— Și el cine este? întreabă bărbatul, măsurându-mă din priviri, cu un amestec de umor și amenințare. Nu cred că ne-am cunoscut, așa e? Eu sunt Damir.

A întins spre mine o mână enormă și, împotriva voinței mele, am dat scurt mâna cu el, ca să nu provoc mai multe probleme.

— Trebuie să ajungem undeva, am spus.

— Cu toții trebuie să fim undeva, răspunse el zâmbind. Spune-mi cum te numești. Eu ți-am spus. Dă dovadă de maniere, prietene!

— Cyril, am spus. Cyril Avery.

— Ei bine, Cyril. Dă-mi voie să te întreb ceva. Ești capitalist sau comunist?

M-am încruntat, neînțelegând unde voia să ajungă cu asta.

— Cred că niciuna, am spus eu.

— Atunci ești capitalist, răspunse el. Majoritatea oamenilor sunt, dacă sunt sinceri cu ei înșiși. Și

natura capitalismului este că avem grijă de noi mai întâi, dar când cumpărăm un serviciu sau un produs, plătim bani vânzătorului care oferă bunurile. Știi asta, da?

— Nu l-am cumpărat pe Ignac, am spus eu, fără să mă deranjez măcar să mă prefac că nu înțelegem unde voia să ajungă cu asta. Și oricum, nu este al tău ca să îl vinzi. Nu trăim în epoca sclavagismului.

— Nu? întrebă Damir, râzând. Aș vrea să pot să fiu de acord cu tine în privința asta.

El se holbă la mine pentru un moment, iar apoi se întoarce spre băiat.

— Unde ai fost în ultimele luni? întrebă el, pe un ton care devenise puțin mai rece acum. Ai idee câți bani m-ai costat?

— Nu îți datorez nimic, spuse Ignac.

— Doar pentru că ți-ai găsit singur clienții, nu înseamnă că...

— Nu am găsit pe nimeni. De luni de zile nu am mai făcut asta. Nu mai fac asta.

— Cine ți-a băgat așa ceva în cap? întrebă încruntat bărbatul.

— Ce?

— Că nu mai faci asta. Te porți de parcă ar fi o decizie pe care o poți lua de capul tău.

— Este, spuse Ignac, iar Damir izbucni într-un râset bucurios. Oricine ar fi trecut pe lângă noi pe stradă ar fi crezut că eram cei mai buni prieteni. Te-am plătit pentru tot ce am făcut. Acum vreau să mă opresc.

— Și eu vreau o casă în Bahamas și pe Bo Derek la brațul meu, spuse Damir, ridicând din umeri. În schimb, am un apartament mizerabil lângă Erasmuspark și o femeie pentru care mi se scoală numai cu lumina stinsă și dacă nu trebuie să mă uit la fața ei urâtă. Încă lucrezi pentru mine, Ignac. Eu decid când se termină.

— S-a terminat acum, am spus eu, iar zâmbetul lui păli când își întoarce privirea spre mine.

— Și tu poți să taci dracului din gură, poponarule! spuse el, împungându-mă tare în umăr

cu unul dintre degetele lui grase. Asta este între mine și...

— Orice ar fi făcut pentru tine, am spus eu, ridicând tonul și simțind cum inima începea să mi se zbată în piept, sunt sigur că ți-ai scos banii. Nu vrea să mai aibă de-a face cu tine, bine? Trebuie să mai fie și alți băieți pe care poți să îi exploatezi. M-am oprit și mi-am înmuiat tonul, sperând să apelez la bunătatea lui, dacă avea așa ceva. Nu poți să îl lași în pace? Vrea o altfel de viață, asta e tot.

— Sunt sute de alți băieți, spuse bărbatul, aplecându-se și trecând un deget peste obrazul lui Ignac. Dar niciunul nu este la fel de drăguț ca ăsta. Bine, tu trebuie să înțelegi asta, Cyril. Până la urmă l-ai futut trei luni. Așa că îmi datorezi... El privi spre canal și buzele lui se mișcau în tăcere, de parcă încerca să calculeze. Am nevoie de o hârtie și un pix să calculez, ca să fiu sigur, spuse el. N-am fost niciodată foarte bun la aritmetica mentală, dar uite cum facem: o să calculez suma și o să ți-o trimit. Nu vreau să te taxeze prea mult.

— Nu este nimic de genul ăsta între noi, spuse Ignac. Eu doar locuiesc acasă la el.

— Și tu te aștepți ca eu să te cred? întrebă Damir râzând. Hai să nu ne luăm unul pe altul de proști! Spune-mi, îți place să locuiești cu bărbatul ăsta?

— Da, spuse Ignac.

— Și vrei să continui să faci asta?

— Da, repetă el.

— Bine atunci. Asta nu este deloc o problemă. Nu am niciun fel de obiecție față de un astfel de aranjament fericit. Dar va trebui să plătești pentru acest privilegiu. Până la urmă, tu îmi aparții mie. Nu lui. Iar tu, Cyril Avery, spuse el întorcându-se spre mine, tu ai o datorie față de mine. Și toate datoriile trebuie plătite. Aceasta este natura capitalismului.

— Nu o să-ți dau niciun ban, am spus.

— Bineînțeles că o să îmi dai. Întrebă-l pe Ignac ce le fac oamenilor care nu îmi plătesc ce îmi datorează. Nu este plăcut. Acum... El se uită la ceas și clătină din cap. Mă tem că am altă întâlnire. Dar

vom păstra legătura. La revedere, Cyril! Iar tu, Ignac, vezi să nu dai de belele!

Și cu asta trecu printre noi și își continuă drumul. Am privit cum dispare după un colț și Ignac se întoarse spre mine cu o expresie îngrozită pe chip.

— Știam că nu va dura mult, spuse el. Nimic nu durează prea mult.

— Dacă te referi la locuitul cu mine și Bastiaan, am spus eu, atunci ai încredere în mine, Ignac, asta nu se va schimba.

— Ba da. Nu se va opri până când nu o să îți ia și ultimul bănuț. Și chiar când o să fii falit, va continua să ceară. N-o să mă lase niciodată în pace.

— Câți băieți are pe statul de plată? am întrebat eu.

— Vreo douăzeci. Poate mai mulți. Numărul se schimbă mereu.

— Nu ai de ce să îți faci griji, am spus eu, fără să cred nimic din toate astea.

— Două turnuri și un vapor care naviga printre ele —

Se făcea întuneric în timp ce Bastiaan și cu mine ne îndreptam spre MacIntyres două săptămâni mai târziu. Femeia pe care Smoot o descrisese drept cea mai bună prietenă a lui venea în vizită din Dublin și se făcuse un plan pentru noi toți ca să mergem împreună la o cină târzie, o idee care mă neliniștea puțin. Nu eram sigur că voiam să aud povești despre cum se schimbase orașul sau dacă rămăsese la fel, chiar dacă erau din partea unei străine. Ea închiriasse o mașină pentru o excursie de o zi în afara orașului, dar trebuia să se întoarcă la hotelul ei repede, de unde plănuiam să o luăm. Totuși, după ce dădurăm colțul pe Herengracht, am observat o siluetă care venea cu pași nesiguri din direcția opusă.

— El este, am spus eu, simțind cum mi se strânge inima, și l-am apucat pe Bastiaan de mânecă.

— Cine? întrebă el.

— Peștele lui Ignac. Cel despre care ți-am povestit.

Bastiaan nu spuse nimic, dar simțeam că începuse să grăbească pasul și, într-un minut sau două, eram cu toții în fața barului. Ușile erau închise și încuiate, ceea ce însemna că Smoot și Ignac erau probabil la etaj, încuind în seif încasările zilei.

— Bătrânul meu prieten Cyril, spuse Damir când mă recunoscui, duhoarea de whisky fiind atât de puternică în respirația lui, încât am făcut un pas înapoi. Mi-au spus că te-aș putea găsi aici.

— Cine? am întrebat eu.

— Oamenii foarte binevoitori de la Casa Anne Frank. Nu a fost greu să dau de urma ta. Poponarul irlandez și băiatul lui adolescent. Toți prietenii tăi de la muzeu știu despre el, nu-i așa? Trebuie să fii foarte îndrăgostit dacă vorbești atât de mult despre el.

— De ce nu pleci dracului de-aici? spuse Bastiaan încet.

— Și el cine e? întreabă Damir privindu-l și îmi dădeam seama că se simțea puțin mai intimidat de prietenul meu decât era de mine.

— Nu contează cine sunt, răspunse el. Doar pleacă, bine? Ignac nu pleacă nicăieri cu tine.

Damir ridică din umeri și aprinse o țigară.

— Calmați-vă, voi doi! spuse el. Nu am venit să fac probleme. De fapt, am venit cu vești bune. În generozitatea mea am decis să nu vă taxeze pentru tot timpul în care l-ați ținut pe Ignac departe de mine, chiar dacă mi-ați făcut mari pagube. Dar sunt bun la inimă, așa că am decis să vă las în pace. Totuși am un client care s-a întâlnit cu Ignac mai demult și are pentru el niște planuri deosebite și, trebuie să spun, pline de imaginație. A avut parte de o vacanță, dar asta s-a terminat acum. Lucrează aici, nu-i așa? adăugă el, arătând spre bar. Asta mi s-a spus, cel puțin.

— Nu, am negat eu.

— Ba sigur că da, spuse el, dându-și ochii peste cap. Nu are rost să minți. Sunt un om foarte bine

informat. El dădu să deschidă ușa, dar fără rezultat. Deschide-o! spuse el.

— Nu avem cheie, spuse Bastiaan. Nu este barul nostru.

Damir îl ignoră și bătu în ușă de câteva ori, strigând la cineva dinăuntru, iar eu m-am uitat în sus și l-am văzut pe Smoot care trase perdelele înapoi în apartamentul de deasupra și privi în jos, probabil așteptându-se să vadă un grup de bețivi, dar, în schimb, văzu două fețe cunoscute și un străin.

— Sunt camere acolo sus, așa-i? întrebă Damir privind înspre ele. Acolo locuiește proprietarul barului?

— Trebuie că ai mulți băieți, spuse Bastiaan. De ce nu îl lași pe Ignac în pace? Vrea o viață diferită.

— Pentru că el nu are dreptul să facă această alegere.

— De ce nu?

— Zece ani, spuse el. În zece ani nu o să mai arate cum arată acum și atunci poate să facă ce vrea el cu timpul lui. Nu o să-i stau în cale. Dar acum... acum trebuie să facă așa cum îi spun eu.

— Dar de ce? insistă Bastiaan.

— Pentru că asta fac fiii pentru tații lor, spuse Damir.

Simțeam cum mă ia amețea când am auzit aceste cuvinte și am privit spre Bastiaan care se încruntă în timp ce le procesa și el. Desigur, acum, dacă mă gândeam mai bine, bărbatul nu semăna deloc fizic cu Ignac, dar accentele lor erau asemănătoare.

— Ești peștele propriului tău fiu? am întrebat eu consternat.

— L-am lăsat cu mama lui, dar proasta de femeie a murit și mama mea, care este o cățea leneșă, nu a vrut să aibă grijă de el, așa că am plătit să vină aici în schimb. L-am scos dintr-o țară tulburată și l-am adus într-un oraș sigur.

— Nu este nimic sigur în ce îl pui să facă, spuse Bastiaan. Cum poți să-i faci asta propriului tău fiu?

Totuși, înainte să poată răspunde, ușa se deschise și ieși o fată pe nume Anna, una dintre chelnerițe, care pleca acasă. Ne recunoscu pe noi, desigur, dar nu și pe companionul nostru care trecu pe lângă ea și intra în bar, iar noi rămăserăm în stradă, neștiind ce să facem în continuare.

— Am închis! strigă Anna în urma lui.

— Unde e Ignac? întrebă bărbatul.

— Du-te acasă! îi spuse Bastiaan fetei. Ne descurcăm noi aici.

Ea ridică din umeri și își continuă drumul, în timp ce noi îl urmarăm pe Damir înăuntru și îl văzurăm mărșăluind prin barul gol.

— Trebuie să fi plecat deja, am spus eu, sperând să mă creadă.

Damir clătină din cap și se uită spre scara din spatele barului care ducea la apartamentul de la etaj al lui Smoot și se îndreptă spre ea.

— O să chem poliția, am strigat eu în urma lui.

— Cheamă pe cine dracului vrei! urlă el, făcându-se nevăzut.

— Rahat! spuse Bastiaan, alergând după el.

Am fugit sus după el și l-am găsit pe bărbat zgâlțâind, fără rezultat, clanța de la apartament. Pentru că nu se deschise imediat, el făcu un pas înapoi și lovi ușa atât de tare, încât o scoase din țâțâni, dând-o de perete, iar în urma loviturii, un raft de cărți căzu pe podea. Sufrageria era goală, dar când intra înăuntru, cu mine și Bastiaan pe urmele lui, din bucătărie se auzeau voci speriate. Mai fusesem acolo de câteva ori. În unul dintre dulapuri era un seif, iar Smoot își încuia încasările acolo în fiecare seară, iar a doua zi le depunea la bancă.

— Ieși afară, Ignac! urlă bărbatul. Sunt un om răbdător, dar chiar și eu am limitele mele. A sosit timpul să vii cu mine acum.

El ridică mâna și o trânti cu putere de masă de câteva ori, iar Smoot și Ignac apărură în cadrul ușii. Băiatul părea îngrozit, dar expresia lui Smoot era cea care mă îngrijora cel mai mult. Părea furios și

supărat, dar și ciudat de calm, de parcă știa ce avea de făcut.

— Pleacă! am spus eu apucându-l de mânecă pe bărbat, dar el mă împinse violent la o parte, iar eu m-am împiedicat de un covor și m-am lovit cu spatele de ușă, aterizând pe cot.

— Nu plec cu tine! strigă Ignac, și părând vulnerabil și îngrozit deopotrivă, în timp ce Smoot dispăru înapoi în bucătăria din spatele lui.

Tatăl lui doar râse și întinse un braț, apucându-l de ceafă și pocnindu-l tare peste față, doborându-l din picioare, iar apoi îl ridică de jos și îl pocni din nou.

— O să faci ce îți spun eu, strigă bărbatul, târându-l pe băiat prin sufragerie.

Când Bastiaan încercă să îl tragă într-o parte, el pur și simplu îl lovi cu mâna lui liberă. În colțul din cameră am văzut un băț de hurley, pe care era lipit un abțibild roșu și alb cu două turnuri și un vapor care naviga printre ele, o amintire surprinzătoare de acasă, pe care Smoot trebuie să o fi adus cu el când părăsise Irlanda. L-am apucat și m-am năpustit asupra lui Damir, ținând strâns bățul și când se întoarse spre mine, dinții lui erau dezveliți ca ai unui animal în timp ce își împingea fiul la pământ.

— Haide! spuse el, făcându-mi semn să înaintez. Lovește-mă cu aia dacă îndrăznești!

Am ridicat bățul, străduindu-mă să par amenințător și l-am lovit fără rezultat, dar el se năpusti spre mine, împingându-mă la podea și apucând bățul, rupându-l cu ușurință de genunchi și aruncându-l cât colo în cameră. Pentru prima oară am început să mă panichez că își va revărsa furia nu doar pe Ignac, ci și pe noi toți. Chiar dacă era depășit numeric, era atât de mare, încât nu eram convins că l-am fi putut învinge. Dar nici nu puteam să permit ca Ignac să fie luat. Când se întoarse, Bastiaan stătea în fața lui, cu pumnii pregătiți.

— Nu face asta! am strigat eu, pentru că oricât de puternic părea Bastiaan, nu credeam că are șanse în fața acestui gigant.

Bărbatul, fără să ezite, se năpusti asupra lui cu atâta forță, încât Bastiaan căzu pe spate și, când Damir îl lovi, în timp ce el era întins pe podea, am auzit ceea ce era evident sunetul coastelor rupându-se. I-am strigat numele, dar înainte să răspundă, Damir îl târa deja de picioare, aruncându-l înapoi pe scările dinspre bar.

— De-ajuns! strigă el, când se întoarse. Ignac, vii cu mine! Ai înțeles?

Băiatul se uită spre mine, dar încuviință trist.

— Bine, spuse el. O să vin. Dar nu mai răni pe nimeni.

Damir veni spre mine și mă privi cum zăceam pe podea.

— S-a terminat cu asta, spuse el încet. Dacă te mai apropii de băiatul meu, o să îți tai capul și o să ți-l arunc în canal, m-ai înțeles?

Am înghițit cu noduri, prea speriat ca să mai spun ceva, dar mă surprinse felul în care i se schimbă brusc expresia de pe chip. Furia dispăruse, la fel și amenințarea, înlocuită de durere și uimire. M-am uitat la el și apoi la Ignac, care își acoperise fața cu ambele mâini de frică. Damir își duse brațele în jurul corpului, încercând să apuce ceva, dar în clipa următoare, picioarele îi fugiră de sub el, alunecând, încercă să se prindă de masa din sufragerie, în schimb, căzu pe podea lângă mine, gemând. M-am îndepărtat, m-am ridicat în picioare și m-am uitat la el. Stătea cu fața în jos cu un cuțit în spate. Când m-am întors spre dreapta, l-am văzut pe Smoot stând deasupra lui.

— Plecați! spuse el calm.

— Jack! am strigat eu. Ce-ai făcut?

— Plecați amândoi! Plecați de aici!

Am înaintat spre ușă și am privit în jos pe scară spre Bastiaan, care încerca să se ridice în picioare și se freca la ceafă. Ignac se aplecă și se uită la fața tatălui său. Ochii bărbatului erau deschiși și ficși. O singură lovitură fermă fusese suficientă. Era mort.

— Nu puteam permite să se întâmple din nou, spuse Smoot încet, iar eu m-am întors spre el

confuz.

— Ce să se întâmple din nou? am întrebat eu. Iisuse Hristoase, l-ai ucis. Ce-o să facem?

Smoot se uită în jur și, spre uimirea mea, părea să fie complet calm. Chiar zâmbea.

— Știu exact ce am de făcut, spuse el. Și nu am nevoie de niciunul dintre voi aici. Plecați, bine? Uite cheile de la bar! Încuiați ușa în urma voastră și aruncați cheile înapoi prin cutia poștală.

— Nu putem pur și simplu să...

— Plecați! urlă el, întorcându-se spre mine, vorbind cu stropi. Știu ce fac!

Nu m-am putut gândi la vreo alternativă, așa că am încuviințat, l-am luat pe Ignac de braț și l-am condus la parter. Bastiaan stătea pe un scaun, șuierând.

— Ce s-a întâmplat? mă întrebă. Ce se întâmplă acolo sus?

— O să îți spun după aceea. Haide, trebuie să plecăm de aici.

— Dar...

— Acum, insistă Ignac, întorcându-se spre el și ajutându-l să se ridice. Dacă nu plecăm de aici acum, nu o să mai plecăm niciodată.

Așa că am plecat. Am ieșit pe stradă și am făcut după cum ne spusese Jack Smoot. Am încuiat ușa în urma noastră și am aruncat cheile înapoi înăuntru. În douăzeci de minute eram acasă și am stat treji jumătate de noapte, împărțiți între vină, isterie și confuzie. Bastiaan și Ignac s-au dus într-un târziu la culcare, dar eu nu puteam să dorm, așa că m-am întors pe lângă râu și peste poduri și spre canal, unde am văzut o mașină care oprise în față la MacIntyre, o mașină închiriată cu reclame lipite pe lateral. La lumina lunii am privit cum din ea iese o siluetă îmbrăcată într-o pelerină neagră și deschide portbagajul, iar apoi bate de trei ori la ușa barului. Când s-a deschis, Smoot a făcut semn persoanei să intre și, după câteva minute, au apărut din nou pe stradă cărând ceea ce părea să fie un covor rulat, greu, care evident conținea cadavrul tatălui lui

Ignac, pentru că se străduiau să-l care. L-au aruncat în portbagaj, au închis ușa și s-au suit amândoi pe scaunele din față.

Totuși, înainte să plece, lumina lunii a relevat chipul șoferului. Era prea repede pentru mine să fiu absolut sigur, dar în clipa aceea eram sigur că, la eliminarea cadavrului, complicele lui Smoot era o femeie.

1987
Pacientul 741

— Pacientul 497 —

În fiecare miercuri dimineață la ora unsprezece plecam din apartamentul nostru de pe strada West 55 și mă îndreptam spre Columbus Circle, de unde luam linia B pentru patruzeci și unu de cvartale spre nord, traversam Central Park în direcția spitalului Mount Sinai. După o cafea băută în grabă, luam liftul până la etajul șapte și o căutam pe Shaniqua Hoynes, asistenta extrem de dedicată și autoritară care se ocupa de programul care, sincer, mă îngrozea. În prima mea zi acolo, când am sărit peste prânz din cauza unui sentiment aproape copleșitor de anxietate, ea m-a prins furând un baton de ciocolată de pe biroul ei și m-a certat destul de rău, hotărând pentru totdeauna că eram o persoană în care nu putea avea încredere.

Shaniqua, asistenta care făcea parte din echipa în continuă creștere și care îi raporta totul lui Bastiaan, începea de fiecare dată cu aceeași întrebare – Ești sigur că ești gata pentru asta azi? – și când confirmam că eram, se îndrepta spre un teanc de dosare de pacienți care nu se micșora niciodată, lua o listă de deasupra și își trecea degetul pe o pagină și apoi rostea două numere: numărul pacientului pe care îl vedeam în ziua aceea și numărul camerei sale. Din când în când, îmi spunea câteva particularități despre cât de avansată era starea bolnavului, dar cel mai adesea nu, și se întorcea cu spatele la mine alungându-mă din biroul ei. În mod obișnuit, mulți dintre pacienții de la etajul șapte nu aveau vizitatori deloc – pe atunci, chiar și unora dintre infirmierii din spital le era frică să se apropie de ei și syndicatele deja puneau întrebări dacă personalul medical este pus în pericol sau nu –, dar în momentele de depresie sau izolare extremă își puneau numele pe lista de oameni care sperau să aibă parte de o companie timp de o oră cu un voluntar. Cu toate astea, niciodată nu știai la ce să te aștepți. Uneori erau recunoscători, dornici să îți

povestească viețile, dar ocazional, în lipsa membrilor familiei, pur și simplu căutau pe cineva pe care să își descarce furia.

Pacientul 497 din camera 796 era unul dintre oamenii bătrâni pe care îi vizitasem până acum, un bărbat de șaiszeci și ceva de ani, cu buze exagerat de mari. El privi spre mine cu ezitare când am intrat în cameră și scoase un oftat extenuat, iar apoi continuă să privească pe fereastră în direcția North Meadow. Lângă pat, avea două perfuzii, pungile fiind pline cu un fluid care picura rapid prin tuburi în venele lui, în timp ce un monitor cardiac bipăia încet în fundal, firele sale dispărând ca niște lipitori însetate pe sub halatul lui. Era palid, dar pielea lui nu avea pete, atât cât puteam vedea.

— Eu sunt Cyril Avery, i-am spus, rămânând lângă fereastră pentru câteva clipe.

Apoi am luat un scaun de lângă perete și m-am așezat. Am dat să îl mângâi pe mână într-o încercare patetică de a face o conexiune fizică între noi, dar el se dădu înapoi. Deși fusesem foarte bine instruit de Bastiaan cu privire la diversele feluri în care virusul se putea răspândi, tot îmi era teamă ori de câte ori intram în camere ca aceasta și probabil că se vedea, în ciuda tuturor încercărilor mele de a părea curajos.

— Sunt voluntar aici, la Mount Sinai.

— Și ai venit să mă vezi.

— Da.

— Ești tare cumsecade. Ești englez? întrebă el, măsurându-mă din priviri, aparent judecându-mi hainele destul de banale.

— Nu, irlandez.

— Și mai rău, spuse el făcând un gest cu mâna. Mătușa mea s-a măritat cu un irlandez. Un nenorocit. Un clișeu ambulant. Mereu beat. O bătea întruna. Biata femeie a avut nouă copii cu el în opt ani. E ceva animalic în acest fel de comportament, nu crezi?

— Ei bine, nu suntem toți așa, am spus eu.

— Nu mi-au plăcut niciodată irlandezii, spuse el, iar eu m-am uitat în altă parte când am văzut o mică

urmă de scuipat care îi se prelingea pe bărbie. O rasă degenerată. Nimeni nu vorbește despre sex, deși numai la asta se gândesc. Dacă mă întrebi pe mine, nu există un popor de pe planeta asta mai obsedat de așa ceva. Accentul lui era de New York pur – Brooklyn – și îmi doream să fi menționat prejudecățile sale rasiale lui Shaniqua, atunci când a depus cererea de vizitator. Ne-ar fi scutit pe amândoi de multe neplăceri.

— Ai fost vreodată acolo? am întrebat eu.

— Of, pentru numele lui Dumnezeu, am fost peste tot, spuse el. Am fost prin toată lumea. Știu străzile lăturalnice și barurile ascunse din orașe de care tu nici măcar nu ai auzit. Și acum sunt aici.

— Cum te simți? Pot să îți aduc ceva?

— Cum crezi că mă simt? Ca și când aș fi deja mort, dar inima continuă să pompeze sânge prin trupul meu, doar ca să mă chinuie. Dă-mi niște apă!

M-am uitat în jur și am luat bidonul care stătea pe noptieră.

— Acolo, acolo! se răsti el, ținându-l aproape de gură, în timp ce sugea prin pai.

Aceste buze enorme erau pătate cu alb și vedeam cât de adânc în gură îi erau dinții lui galbeni. În timp ce trăgea apă prin tubul subțire de plastic, un act care necesita un efort enorm din partea lui, se uita direct la mine cu o ură pură în ochi.

— Tremuri, spuse el când împinse bidonul la o parte.

— Nu tremur.

— Ba da, ești înspăimântat de mine. E firesc să îți fie frică de mine. El râse puțin, dar tonul era foarte serios.

— Ești poponar? întreabă el în cele din urmă.

— Nu, am spus eu. Dar sunt homosexual, dacă asta întrebi.

— Știam eu. E ceva în privirea ta când te uiți la mine. De parcă te temi că ceea ce vezi este o viziune a propriului tău viitor. Cum ai spus că te cheamă, Cecil, asta e?

— Cyril.

— Țsta e clar un nume de poponar. Parcă e un personaj dintr-un roman de Christopher Isherwood.

— Dar nu sunt poponar, am repetat eu. Ți-am spus, sunt homosexual.

— E vreo diferență?

— Este, da.

— Haide să îți spun ceva, zise el încercând să se ridice puțin în pat, dar fără să reușească. Nu am avut niciodată probleme cu poponarii. Până la urmă am lucrat în teatru. Toată lumea de acolo credea că era ceva în neregulă cu mine pentru că îmi plăcea păsărica, dar acum toți cred că sunt și eu un poponar din cauza acestei boli. Ei cred că am ascuns asta în toți anii ăștia, dar nu am ascuns absolut nimic. Nu știu ce mă deranjează mai mult, faptul că ei încă mai cred că sunt poponar sau că n-am avut coaie să fiu sincer în legătură cu asta de la început. Crede-mă că, dacă aș fi fost un poponar, le-aș fi spus și aș fi fost cel mai bun. Nu aș fi mințit niciodată.

— Contează ce cred ceilalți? l-am întrebat eu, deja obosit de agresivitatea lui, dar hotărât să nu îi permit să mă afecteze.

Până la urmă, asta voia: ca eu să plec și el să se poată simți abandonat din nou.

— Contează atunci când zaci într-un pat de spital și simți cum se scurge viața din tine, spuse el. Și singurii oameni care intră pe ușa aia sunt medici, asistente și binevoitori pe care nu i-ai mai văzut niciodată în viața ta.

— Dar familia ta? am întrebat eu. Ai...

— Mai du-te dracului!

— Bine, am spus încet.

— Am o soție, mi-a spus el după o clipă. N-am mai văzut-o de doi ani. Și patru băieți. Fiecare un nenorocit egoist mai mare decât celălalt. Deși cred că e și vina mea pentru cum au ajuns. N-am fost cine știe ce tată. Dar arată-mi un bărbat de succes care i-a dat familiei sale tot ce i-a cerut și care să poată să spună altceva.

— Și ei nu te vizitează?

El clătină din cap.

— Pentru ei sunt deja mort, spuse el. Odată ce am primit diagnosticul, asta a fost. Le-au spus prietenilor lor că am avut un infarct în timp ce eram într-o croazieră pe Mediterana și că fusesem aruncat în mare. Trebuie să le admiri creativitatea. El dădu din cap și zâmbi. Nu că asta ar conta, spuse el încet. Au dreptate să le fie rușine cu mine.

— Nu, nu au, am spus eu.

— Știi ce e ciudat? Că în ultimii patruzeci de ani am futut cam o mie de femei, spuse el. Și nici măcar o dată în tot acest timp nu m-am ales cu niciun fel de boală. Nimic. Nici măcar când eram în Marină când, știi, majoritatea tipilor erau 50 la sută penicilină până când erau lăsați la vatră. Așa că bănuiesc că a fost inevitabil ca, atunci când am luat ceva în sfârșit, să fie semnificativ. Voi aveți multe lucruri pentru care trebuie să răspundeți.

Mi-am mușcat buza. Țsta era un alt clișeu comun: un pacient heterosexual care ataca homosexualii pentru ceea ce el credea că era responsabilitatea lor pentru răspândirea virusului și a bolii care deriva din el și știam din experiență că nu avea niciun rost să mă cert cu ei. Nu puteau vedea dincolo de propria lor suferință. Și de ce ar fi trebuit să o facă?

— Ce făceai în teatru? l-am întrebat eu, dornic să schimb subiectul.

— Am fost coregraf, spuse el, ridicând din umeri. Știu, știu, singurul coregraf heterosexual din New York, nu? Dar este adevărat. Am lucrat cu cei mai buni: Richard Rodgers, Stephen Sondheim, Bob Fosse. De fapt, Bob a venit să mă vadă cu câteva săptămâni în urmă, a fost singurul care a făcut asta. A fost drăguț din partea lui. Ceilalți nu s-au deranjat. Toate acele dansatoare tinere și frumoase... Ar fi făcut orice pentru un rol în refren, iar eu mă supuneam cu plăcere. Nu că am făcut vreodată prostii de genul „casting pe canapea”. Nu a fost nevoie. N-ai zice dacă te uiți la mine acum, dar în vremurile mele bune, chiar arătam bine. Fetele, toate veneau în goană. Aveam pe alese. Dar unde

sunt ele acum? Se tem să se apropie de mine. Poate că și ele cred că sunt mort. Până acum, fiii mei au făcut o treabă mai bună decât SIDA când au ales să mă declare deja mort. Cel puțin s-au mișcat repede.

— Nu mă duc des la teatru, am spus eu.

— Atunci ești un filistin. Pun pariu că la film te duci, nu-i așa?

— Da, am recunoscut eu. Destul de des.

— Ai un prieten?

Am încuviințat. Nu am menționat că prietenul meu era directorul secției de boli transmisibile din spital, că probabil îl întâlnise de zeci de ori și era doctorul responsabil cu tratamentul său. Bastiaan spusese foarte clar de la început că nu trebuia să dezvălui nimic pacienților despre relația noastră personală.

— Îl înșeli? întrebă el.

— Nu, am spus eu. Niciodată.

— Ba sigur că da.

— Chiar nu.

— Ce fel de poponar nu înșală? Suntem în anii '80, pentru numele lui Dumnezeu!

— Ți-am mai spus, am insistat eu, nu sunt poponar.

— Tot spui asta, răspunse el, fără să ia în seamă distincția. Dacă nu îl înșeli, atunci sfatul meu este să rămâi așa și să speri că nici el nu te înșală. Atunci probabil amândoi sunteți în siguranță. Dar dacă nu o faci tu, atunci el probabil că da. Nu se poate ca singurii doi poponari monogami din New York City să se fi găsit unul pe altul.

— El nu e așa, am insistat eu.

— Toată lumea e așa. Unii doar se pricep mai bine s-o ascundă decât alții.

El începu să tușească și instinctiv m-am dat mai în spate pe scaun, am luat masca atârnată la gât și mi-am pus-o pe față.

— Rahat mic ce ești! spuse el, uitându-se la mine cu dispreț când își recăpătă suflul.

— Îmi pare rău, am spus eu, scoțând-o și simțind cum fața mi se înroșea puțin de rușine.

— Glumesc. Și eu aș face la fel dacă aș fi în locul tău. De fapt, dacă aș fi în locul tău, nici nu aș fi aici. De ce *ești* aici de fapt? De ce faci asta? Nu mă cunoști, de ce ai vrut să intri în camera asta?

— Am vrut să fac ceva să ajut, am spus eu.

— Poate că vrei să vezi pe cineva murind. Ți face plăcere asta, nu-i așa?

— Nu, am spus eu. Nu e așa.

— Ai văzut vreodată pe cineva murind?

M-am gândit la asta. Desigur văzusem mai mulți oameni murind: preotul care căzuse din boxa confesionalului de pe strada Pearse, prima mea logodnică, Mary-Margaret Muffet, și tatăl lui Ignac, desigur, în acea noapte groaznică din Amsterdam, după care ne-am decis să părăsim definitiv Olanda. Dar nu mai văzusem pe nimeni murind de SIDA. Nu încă, cel puțin.

— Nu, am spus eu.

— Ei bine, stai pe-aproape pentru marele spectacol, amice, pentru că nu mai am mult. Niciunul din noi nu mai are. După cum văd eu lucrurile, acesta este începutul sfârșitului lumii. Și oamenii ca *mine* trebuie să le mulțumească pentru asta oamenilor ca *tine*.

— Trei tipuri de minciuni —

Restaurantul se afla pe strada 23, aproape de clădirea Flatiron și de unde eram așezați puteam să văd cuplurile care se îndreptau spre parcul Madison Square, unde, cu câteva săptămâni în urmă, o bătrână mă scuipase în față când Bastiaan, într-un moment spontan, își pusese brațul după umărul meu și mă sărutase pe obraz.

— Fir-ați ai dracu'! se răstise la noi femeia, care era suficient de bătrână cât să își amintească Marea Depresiune^[30] și era atâta ură în vocea ei, încât oamenii care mergeau prin apropiere s-au întors să se uite. Nenorociți de purtători de SIDA!

Aș fi evitat cu bucurie zona pentru o vreme, dar prietenul lui Bastiaan, Alex, unul dintre medicii care

lucrau în secția lui la spitalul Mount Sinai, făcuse rezervarea fără să știe ce se întâmplase acolo.

Acum încercam să îmi alung din minte această amintire în timp ce soția lui Alex, Courteney, de profesie jurnalistă, își îneca amarul, fiindcă nu primise o promovare în acea zi. Cina trebuia să fie o sărbătorire – atât ea, cât și Alex fuseseră siguri că ea va obține slujba –, dar se transformase totul într-un fel de priveghi.

— Cred că ar trebui să îmi dau demisia, spuse ea, cu tristețe și își plimbă furculița prin farfurie, din când în când mai luând câte o îmbucătură. Să fac ceva util cu viața mea. Să devin un neurochirurg sau un gunoier. Toată cariera mea era orientată spre a deveni corespondentul principal la Casa Albă și pentru ce? Am investit atâta timp să cunosc toți oamenii de acolo. Și, în schimb, ticălosul îi dă postul unui tip care n-a venit la ziar de niciun an și probabil că nici nu ar ști să spună numele secretarului pentru agricultură fără să îl caute. Totul e aiurea.

— Eu n-aș ști să spun cine este secretarul pentru agricultură, spuse Alex.

— Da, dar tu nu *trebuie* să știi asta. Nu ești reporter politic. E Richard Lyng, adăugă ea încet, după cum știam că o va face.

— Ai vorbit cu el despre asta? am întrebat eu.

— Sigur că da. Ei bine, a fost mai mult o ceartă decât o discuție. Tonuri ridicate, înjurături, tot tacâmul. Și e posibil ca eu să fi aruncat cu ceva.

— Cu ce?

— O plantă. În perete. Ceea ce i-a dat apă la moară să spună că nu credea că am temperamentul potrivit pentru o poziție cu atâta răspundere.

— Ce i-ar fi putut lăsa impresia asta? întrebă Bastiaan, cu un sarcasm intenționat.

— Nu e amuzant, spuse Courteney, privindu-l cu mânie. N-a putut să îmi dea un singur motiv bun pentru care nu am primit postul. Bine, *putea*, dar a ales să nu o facă. Adevărul este că știu exact ce s-a întâmplat. Casa Albă a pus presiune pe el ca să nu

mă numescă. Nu mă plac acolo. Oamenii lui Reagan cred că le fac necazuri. Pur și simplu nu-mi vine să cred că a cedat, atâta tot. Ce s-a întâmplat cu integritatea jurnalistică?

— Uneori, dacă nu-ți vine să crezi ceva înseamnă că nu e adevărat, spuse Alex.

— Dar *este* adevărat, insistă Courteney. Știu că e adevărat. I-am spus asta și nu a negat. Nici nu mă putea privi în ochi, nenorocitul. A mormăit ceva despre cum ziarul trebuie să mențină relații importante cu oameni puternici, dar când l-am contrazis în legătură cu asta, a tăcut mâlc.

— Cum este el? întrebă Bastiaan, care era mult mai interesat în chestiunile astea decât eram eu. El chiar citea un ziar în fiecare zi, lucru pe care eu nu-l făceam aproape niciodată. E la fel de prost cum spun oamenii că este?

— Nu e prost deloc, spuse Courteney, clătinând din cap. Nimeni nu poate să devină președintele Statelor Unite dacă e prost. Poate să fie limitat, mai puțin inteligent decât oricine a avut această funcție înaintea lui, dar prost? Nu. De fapt, cred că în unele feluri e destul de deștept. Știe exact ce face. Își folosește farmecul să iasă din situații dificile. Și oamenii îl iubesc pentru asta. Îi iartă orice.

— Nu-mi imaginez cum ar fi să am o dispută cu Reagan, am spus eu. Cea mai apropiată situație de asta a fost când un ofițer de presă din parlamentul irlandez m-a pocnit în față. Femeia care conducea ceainăria a trebuit să îl tragă de pe mine.

— Și cu ce i-ai greșit atât de tare lui Reagan? întrebă Bastiaan, care mai auzise povestea.

— Poate că nu ar trebui să vorbim despre asta acum, spuse ea, coborând vocea. Tu și Alex nu vreți să vorbiți despre muncă în seara asta. Îmi vărs nervii doar.

— Muncă? spuse el. De ce, ce legătură are asta cu munca noastră?

— L-a provocat cu privire la răspunsul lui față de criza legată de înmulțirea cazurilor de SIDA în timpul unei conferințe de presă, spuse Alex. Iar

reporterii au instrucțiuni stricte să nu pomenească niciodată acel cuvânt în fața președintelui.

— Și el ce a spus?

— Nimic. S-a prefăcut că nu mă aude.

— Poate că nu a auzit, am sugerat eu. Știi, e un om foarte bătrân. Cred că are optzeci de ani sau pe aproape.

— M-a auzit perfect.

— Avea aparatul auditiv montat?

— M-a auzit *perfect!*

— Avea bateriile în el?

— Cyril!

— Deci te-a ignorat pur și simplu? întrebă Bastiaan.

— Se uita la mine și îmi zâmbea așa cum face ori de câte ori îi fuge mintea și îți dai seama că ar fi preferat să fie călare printr-o preerie din Wyoming decât să stea în fața unor reporteri, iar el tocmai își îndreptase atenția spre cineva de la *Washington Post*, care pusese o întrebare plictisitoare despre scandalul legat de Iran. Nu, ceea ce întrebam eu era mult prea controversat. Ceva despre care încă *nu* se scrisese.

— Pun pariu că Reagan nu o să facă niciodată nimic să ne ajute în lupta asta, spuse Alex. De azi în optsprezece luni vom avea alte alegeri și unul dintre Dukakis, sau Jesse Jackson, ori Gary Hart va ajunge la Casa Albă, garantat. Nici nu îi place să recunoască faptul că ei există.

— *Societatea nu poate aproba acel stil de viață și nici eu*, am spus, citându-l pe președinte, imitându-l destul de bine, credeam eu, și pentru prima oară am observat cum patru persoane de la masa alăturată se uitau spre noi cu o expresie de dispreț.

— Mai dă-o dracului de societate! spuse Courteney. Ce-a făcut societatea pentru noi în ultima vreme?

— Margaret Thatcher spune că nu există societate, am spus eu. Sunt doar bărbații, femeile și familiile.

— S-o ia dracu' și pe aia! spuse Courteney.

— Chestia ciudată este că Reagan a lucrat în cinematografie și televiziune ani de zile înainte să intre în politică, spuse Bastiaan. Trebuie să fi fost înconjurat de homosexuali.

— Da, dar probabil nu și-a dat niciodată seama că unii din ei erau homosexuali, spuse Alex. Ai auzit povestea despre cum Charlton Heston nu știa că Gore Vidal scria o poveste de dragoste pentru Ben-Hur și Messala? El credea că erau doar vechi prieteni de la grădinița din Ierusalim. Reagan era probabil la fel de ignorant. Nu e ca și cum s-ar fi dat cineva la el, nu?

Avusesem ghinionul să iau o înghițitură de vin când el spusese asta și era cât pe ce să o scuipe pe masă. O femeie care era așezată la masa de lângă noi clătina din cap cu dispreț.

— Un adevărat american, l-am auzit spunând pe soțul ei, cu o voce stridentă, agresivă.

— Bine, atunci cum rămâne cu Rock Hudson? întrebă Bastiaan, care nu îi observase pe vecini. Erau prieteni, nu-i așa?

— Când a murit Rock Hudson, Reagan nu a spus absolut nimic, în ciuda deceniilor de prietenie, își aduse aminte Alex. Pentru că, în opinia președintelui, asta este o boală a homosexualilor, care decimează homosexualii și care, prin natura sa, nu este cel mai rău lucru pe care și-l poate imagina. Au trecut șase ani de când a fost identificat primul caz în America și în tot acest timp omul n-a spus absolut nimic. Nici măcar o dată nu a rostit cuvintele HIV sau SIDA.

— Oricum, după aceea m-am dus să îl văd pe șeful de Stat Major, continuă Courteney, și el a spus limpede că subiectul nu era nici măcar pe agenda președintelui. Neoficial, mi-a spus că guvernul nu ar aloca niciodată finanțare substanțială pentru a cerceta o boală care era considerată de majoritatea populației drept ceva care în principal omora homosexualii. „Oamenilor normali nu le plac poponarii”, spusese el, rânjind la mine de parcă nu înțelegea de ce mă agitam atât. „Deci ce înseamnă

asta? l-am întrebat eu. Că ar trebui să moară cu toții pentru că nu sunt populari? Nici majoritatea membrilor Camerei Reprezentanților nu sunt populari, dar nimeni nu sugerează că ar trebui să moară cu toții.”

— Și el ce a răspuns?

— Practic a ridicat din umeri, ca și cum nu îi păsa. Dar mai târziu, în aceeași zi, ieșeam din camera de presă și mă îndreptam spre Aripa de Vest să verific un citat despre cu totul altceva, când Reagan s-a întâmplat să treacă pe lângă mine pe coridor și l-am abordat. Cred că uitase că mă văzuse mai devreme în aceeași zi, pentru că l-am făcut să rămână, vorbind cu el despre subiecte mai ușoare și captându-i atenția și, odată ce l-am agățat, l-am întrebat dacă era conștient că, de când preluase conducerea, în SUA fuseseră identificate peste douăzeci și opt de mii de cazuri de SIDA și dintre acei douăzeci și opt de mii, peste douăzeci de mii muriseră. Mai bine de 89 la sută. „Nu știu dacă este tocmai precis”, a spus el – și apoi ea făcu o imitare și mai bună a lui Reagan decât mine – „și știi ce se spune despre statistici, nu-i așa?”

— Ce se spune despre statistici? am întrebat eu.

— L-am întrerupt, ceea ce, recunosc, nu se face cu un președinte și l-am întrebat dacă el credea că administrația ar trebui să răspundă într-o manieră mai serioasă în fața unei asemenea pandemii și ce nu dădea deloc semne că va încetini în curând.

— Sunt trei tipuri de minciuni, spuse Alex, privindu-mă fix. Minciuni, minciuni nenorocite și statistici.

— Și ți-a dat vreun răspuns? întrebă Bastiaan.

— Sigur că nu, spuse Courteney. A mormăit puțin, a zâmbit și și-a întors privirea, apoi a spus: „Ei bine, voi, fetele din camera de presă, sunteți la curent cu toate bârfele, nu-i așa?” Iar apoi m-a întrebat dacă am văzut *Radio Days* și ce părere aveam despre Woody Allen. „El joacă rolul principal?” m-a întrebat el, scărpinându-și bărbia. „Pe vremea mea, el ar fi lucrat la corespondență.”

Practic, el mi-a ignorat întrebarea și înainte să mă întorc la subiect, secretarul de presă a venit în goană pe coridor și i-a spus președintelui că era chemat în Biroul Oval. Odată ce Reagan a plecat, m-a muștrat teribil și m-a amenințat că îmi va lua legitimația de presă.

— Și crezi că a vorbit mai apoi cu editorul tău despre promovarea ta? întrebă Bastiaan. Crezi că te-a pedepsit pentru asta?

— El sau altcineva din administrație. Problema este că vor ca nimeni să nu pună întrebări despre acest subiect. Mai ales nu cineva atât de aproape de asta, cineva care se întâmplă să fie măritată cu un doctor care tratează pacienți bolnavi de SIDA și știe din interior ce se întâmplă, de fapt, pe teren.

— Te rog, nu-mi spune așa, spuse Alex, strâmbându-se. Detest expresia asta. E atât de redusă.

— Păi, asta ești, nu? În esență? Asta sunteți amândoi. N-are rost să împachetăm frumos.

— Problema este că până când cei din comunitatea heterosexuală nu vor accepta că asta îi afectează și pe ei, spuse Bastiaan, lăsând cuțitul și furculița jos, nimic nu o să se îmbunătățească. Este un pacient acum la Mount Sinai, pacientul 741. Îl știi, Alex, nu? Alex încuviință. Ai făcut voluntariat cu el? întrebă el, întorcându-se spre mine.

— Nu, am spus eu, pentru că aveam o memorie destul de bună, reținând numerele pacienților, ce păreau să mi se tatueze în creier și nu dădusem încă peste cineva cu numărul șapte sute și ceva.

— Mi-a fost trimis anul trecut de un doctor de la clinica Whitman-Walker în Washington. Tipul avea niște dureri de cap de săptămâni întregi și apoi s-a pricopsit cu o tuse de care nu reușea să scape. A luat antibiotice, dar nu au avut niciun efect. Medicul lui de familie i-a făcut câteva teste pentru că avea niște bănuieli cu privire la ce ar fi putut fi, așa că l-a trimis la mine pentru o consultație. Când l-am văzut, mi-am dat seama încă de la început că avea dreptate. Nu am vrut totuși să îl sperii degeaba pe om,

spunând ceva până nu eram absolut sigur, așa că am făcut testele obișnuite.

— Câți ani are? întrebă Courteney.

— E cam de vârsta noastră. Nu are soție, nici copii, dar nu este homosexual. Avea acea atitudine îndreptățită și aroganța tipilor hetero care arată foarte bine. Mi-a spus cum și-a petrecut mare parte din viață, călătorind prin lume. Se temea că se contaminase cu ceva pe drum, malarie sau ceva, și atunci l-am întrebat dacă era activ sexual. „Desigur că sunt”, mi-a spus el râzând, de parcă întrebarea mea era ridicolă. „Am fost activ sexual încă de pe vremea adolescenței.” L-am întrebat dacă avusese mulți parteneri, iar el a ridicat din umeri și a spus că a pierdut șirul. Câteva sute, cel puțin, mi-a spus el. „Bărbați?” l-am întrebat, și a scuturat din cap, uitându-se la mine de parcă eram nebun. „Arăt eu de parcă fac sex cu bărbați?” a întrebat el și nu m-am deranjat să îi răspund. O săptămână mai târziu, când s-a întors după rezultate, l-am invitat să se așeze și i-am spus că îmi pare foarte rău, dar că am identificat virusul HIV în sângele lui și, că deși mai avea până să facă SIDA și vom putea să o ținem la distanță pentru o vreme, era o posibilitate foarte mare ca virusul să se transforme în boală în câteva luni. I-am amintit, desigur, după cum probabil știa, că momentan nu exista leac.

— Știi cu câți oameni am avut această conversație numai anul acesta? întrebă Alex. Șaptesprezece. Și suntem de-abia în aprilie.

Am avut un flashback brusc la un moment la care nu mă mai gândisem în ani de zile. Stăteam într-o cafenea în Ranelagh în dimineața nunții mele și cumva m-am trezit că aveam grijă de un băiat de nouă ani, fiul femeii care conducea ceainăria în Dáil Éireann, în timp ce încerca să telefoneze la Aer Lingus să rezerve un zbor spre Amsterdam. „Ești puțin ciudat, Jonathan”, îi spusese eu. „Ți-a mai spus cineva asta?” „Nouăsprezece oameni doar anul acesta”, îmi spusese el. „Și suntem de-abia în mai.”

— Și cum a primit vestea pacientul 741? întrebă Courteney. Știi, am senzația că sunt într-un film de science-fiction referindu-mă la el ca la un număr. Nu poți să ne spui cum îl cheamă?

— Nu, evident că nu, spuse Bastiaan. Și nu a primit vestea deloc bine. Se uita la mine de parcă îi făceam o farsă, iar apoi a început să tremure, să tremure vizibil și mi-a cerut niște apă. M-am dus să îi aduc și când m-am întors își luase dosarul de pe biroul meu și îl citea ca un nebun. Nu că ar fi putut să înțeleagă ceva din el, desigur, nu era medic, dar era ca și când voia să îmi poată dovedi că mă înșelam. Am luat dosarul înapoi și i-am dat apa, dar mâinile îi tremurau atât de tare, încât a vărsat-o pe toată pe el încercând s-o bea. Când l-am calmat în sfârșit, mi-a spus că diagnosticul nu avea cum să fie corect și voia o a doua opinie. „Poți să mai ceri una, desigur, i-am spus eu, dar nu se va schimba nimic. În ziua de azi, sunt teste foarte sigure, care identifică virusul și pur și simplu nu există îndoială. Îmi pare foarte rău.”

Am încuviințat cu compasiune și, în timp ce priveam în jur, am observat că oamenii de la masa alăturată ne priveau cu expresii de dezgust pe chipuri. Am prins privirea unuia dintre bărbați – era cu mult trecut de cincizeci de ani, chel, și obez, și cu o friptură enormă sângerândă pe farfuria din fața lui. Se holba la mine cu o silă totală, iar într-un final, se întoarse spre prietenii lui.

— În ciuda tuturor evidențelor, continuă Bastiaan, pacientul 741 încă nu era dispus să accepte adevărul. El voia să știe cine era cel mai bun doctor din acest domeniu, unde era cel mai bun spital, a insistat că trebuia să existe cineva care mi-ar putea dovedi că mă înșelam. „Dar, domnule doctor”, a spus el apropiindu-se și luându-mă de umeri, de parcă voia să mă scuture ca să îmi revin, „nu pot să am această boală, arăt eu a poponar? Sunt normal, pentru numele lui Dumnezeu!”

— Vezi? spuse Courteney, lăsându-se pe spate și ridicând mâinile în aer. Niciun fel educație, niciun

pic de înțelegere!

— Și, în timp, s-a împăcat cu ideea? am întrebat eu.

— Păi, n-a avut încotro, a spus Bastiaan, luându-mă de mână pentru o clipă și strângându-mi-o. Deși eram prieteni buni cu Alex și Courteney, a fost o clipă în care am observat cum privirea lor se îndreptase spre mâinile noastre și păreau puțin jenați de afecțiunea noastră. N-a avut de ales. Când am spus că va trebui să le contacteze pe toate femeile cu care avusese relații intime și să le spună că trebuiau să își facă și ele testul, a spus că nici măcar nu știa numele a jumătate dintre femeile cu care se culcase în ultimul an, darămite numerele lor de telefon. Apoi a spus că voia o transfuzie de sânge. „Scoate-mi tot sângele și înlocuiește-l cu sânge bun”, a spus el, dar i-am spus că asta era ridicol, că nu funcționa așa. „Dar la dracu’, nu sunt homosexual!” a continuat să insiste.

— Și acum unde este? am întrebat eu.

— La Mount Sinai, spuse Bastiaan. Nu mai are mult. A fost internat cu câteva săptămâni în urmă, iar acum este doar o chestiune de timp. În final, a trebuit să sun paza. Începuse să își piardă mințile, a venit spre partea mea de birou m-a împins de perete.

— Ce a făcut? am întrebat eu.

— M-a împins de perete. A spus că știa că și eu eram un poponar împruțit și că nu trebuia să stau aproape de pacienți, că probabil îi infectam unul câte unul.

— Of, cerule! spuse Courteney.

— Te-a rănit? am întrebat eu.

— Nu. Uite, asta a fost oricum acum un an și eu eram mai mare decât el și mai puternic. Aș fi putut să îl dobor dacă ar fi trebuit, dar am putut să controlez situația, să îl calmez și să îl fac să își dea seama că furia lui nu-i era de niciun folos. În cele din urmă, s-a dat înapoi și atunci, pur și simplu s-a prăbușit și a început să plângă. „Iisuse, ce-or să spună cei de-acasă? Ce-or să creadă despre mine?” a zis el.

— Unde era acasă? întrebă Courteney.

Bastiaan ezită pentru o clipă și se întoarce spre mine.

— Păi asta e chestia. E irlandez.

— Glumești, am spus eu, fără să iau în calcul ce se întâmplă acolo. Oamenii au SIDA și în Irlanda?

— Cyril, oamenii au SIDA peste tot, spuse Alex. Probabil la o scară mult mai mică, dar sigur trebuie să fie câteva cazuri.

— Și de ce nu se duce acasă să moară? am întrebat eu. De ce să rămână în America?

— A spus că nu voia ca familia lui să afle. Că ar prefera să moară singur aici, decât să le spună adevărul.

— Vezi? am spus eu. Țara aia nu se schimbă dracului niciodată. Mai bine să maschezi adevărul decât să faci față realităților vieții.

Am ridicat privirea, întrucât chelnerul venise la masă și stătea acolo zâmbind speriat. Avea un păr enorm, umflat și purta o vestă de piele fără cămașă pe dedesubt, cu un piept păros la vedere și arăta de parcă locul lui era pe scenă, cu formația Bon Jovi.

— Cum a fost cina? întrebă el și, înainte să putem să răspundem, expresia lui deveni vizibil mai anxioasă. O să las asta aici pentru dumneavoastră pentru când sunteți gata, spuse el, punând o tavă mica argintie pe masă și dând să plece.

— Pentru ce e asta? întrebă Alex, chemându-l înapoi. N-a cerut nimeni nota.

— Mă tem că avem nevoie de masa asta, spuse chelnerul, privind o clipă spre vecinii noștri. Nu ne așteptam să stați atât de mult.

— N-a trecut nicio oră de când suntem aici, am spus eu.

— Și nici nu am comandat încă desert sau cafea, spuse Courteney.

— Pot să vă dau niște cafea la pachet dacă vreți.

— Nu vrem cafea la pachet! se răsti ea.

— Ia nota înapoi și vom comanda ceva când o să fim gata, spuse Bastiaan.

— Nu pot să fac asta domnule, spuse chelnerul, uitându-se în jur după întăriri. Observasem vreo doi dintre colegii lui care stăteau lângă bar și asistau la ce se întâmplă. Masa aceasta este rezervată pentru un alt grup.

— Și unde este? am întrebat eu, privind în jur.

— Încă nu au ajuns, dar sunt pe drum.

— Pot să număr cel puțin patru mese goale, spuse Courteney. Așezați-i la una din ele.

— Au cerut în mod expres această masă, spuse chelnerul.

— Atunci au ghinion, spuse Alex. Pentru că noi am venit aici primii.

— Vă rog, spuse chelnerul, privind din nou la vecinii noștri care se uitau zâmbind. Nu faceți o scenă! Trebuie să ne gândim și la ceilalți oaspeți.

— Ce se întâmplă aici mai exact? spuse Bastiaan aruncând șervetul pe masă și devenind furios acum. Ne dai afară? Asta e? De ce? Ce am făcut?

— Am primit niște reclamații, spuse chelnerul.

— Cu privire la ce? am întrebat eu, complet uimit.

— De ce nu faceți ce vă spune omul și să plecați dracului de aici? se auzi o voce de la masa alăturată și ne uitarăm spre bărbatul cu friptura care se holba la noi dezgustat. Vrem să avem parte de o cină plăcută și nu auzim de la voi decât cum vorbiți despre boala aceea a poponarilor. Dacă unul dintre voi o are, atunci, oricum nici nu ar trebui să fiți într-un restaurant.

— Niciunul dintre noi nu o are, cretinule! spuse Courteney, întorcându-se spre el. Ăștia doi sunt doctori. Ei tratează victimele de SIDA.

— Cred că ați înțeles greșit sensul cuvântului *victimă*, spuse una dintre femei. Nu ești o victimă dacă de la bun început ți-o cauți.

— Ce dracu se întâmplă? am spus eu privind în jur, pe jumătate amuzat, pe jumătate șocat de ce auzeam.

— Ospătar, trebuie să le arunci toate farfuriile și tacâmurile, spuse bărbatul. Nimeni nu ar trebui să

mai mănânce cu ele după oamenii ăștia. Și te sfătuiesc să porți mănuși.

A fost nevoie doar de o clipă pentru ca Bastiaan să se ridice în picioare și să meargă spre masa lor. Chelnerul se dădu înapoi speriat, iar Alex sări și el în picioare, la fel ca mine, neștiind ce să fac într-un astfel de moment.

— Hai să plecăm! spuse Courteney, apucându-l pe Bastiaan de braț când trecu pe lângă ea. Dar mă tem că nu vom plăti nota, adăugă ea spre chelner. Poți să ți-o bagi undeva.

— Ce e cu tine? îl întrebă Bastiaan pe bărbatul gras, împingându-l cu ambele mâini în piept când se ridică și el, iar accentul lui olandez deveni mai pronunțat cu cât devenea mai furios. Asta se întâmpla ori de câte ori se înfuria foarte tare. Eu îi spuneam *tonul* și detestam apariția sa rară. Crezi că știi despre ce vorbești? Nu înțelegi nimic din ce spui. Dezvoltă puțin o calitate umană, mai bine!

— Pleacă dracului de aici înainte să chem poliția! amenință bărbatul care nu era nici măcar puțin intimidat, în ciuda faptului că Bastiaan era mai tânăr, mai în formă și mai înalt decât el. De ce nu te duci cu prietenii tăi în West Village? Acolo perversilor li se servește ce vreți voi.

Îl vedeam pe Bastiaan cum tremura, în timp ce se străduia să își păstreze controlul ca să nu îl apuce pe bărbat și să îl arunce cu totul prin geamul ferestrei, dar, în cele din urmă, își controlează furia, se întoarce și plecă. Am ieșit cu toții pe ușă și am plecat, sub privirile tuturor celor din restaurant în timp ce avansam pe strada 23, unde luminile de la birourile clădirii Flatiron luminau spre noi.

— Nenorociții! spuse Bastiaan, conducându-ne pe stradă spre un bar unde intenționam să ne îmbătăm criță. O grămadă de idioți. Ar dovedi puțin mai multă decență dacă vreunul dintre ei s-ar infecta. Mi-aș dori să se infecteze. Să se infecteze cu toții!

— Nu vorbești serios, am spus eu, îmbrățișându-l și trăgându-l mai aproape de mine.

— Nu, șopti el cu un oftat și își lăsă capul pe umărul meu. Nu, bănuiesc că nu.

— Pacientul 563 —

În camera 711, perdelele erau trase și cu o voce aspră, care suna de parcă nu mai fusese folosită de mult timp, tânărul mă rugă să le las așa. Totuși intra suficientă lumină cât să îmi permită să disting silueta din pat. Avea cam douăzeci de ani, dar, probabil, nu cântărea mai mult de cincizeci de kilograme. Brațele lui, care stăteau întinse deasupra cearșafului, erau subțiri ca niște bețe, degetele lungi scheletice, încheieturile de la coate erau inflamate pe sub halatul de spital. Avea fața trasă, craniul de dedesubt era o reprezentare anatomică ce evoca unul din monștrii lui Mary Shelley. Leziunile de pe gât și de deasupra ochiului drept – vânătăi negre care se topeau în piele – păreau să pulseze de parcă aveau o viață proprie. Shaniqua a spus că, dacă mă simțeam inconfortabil, atunci ar fi fost cazul să plec, că nu era corect ca un pacient să îmi vadă disconfortul. Dar încă nu făcusem așa ceva. Astăzi insistase să port un halat și o mască și i-am urmat instrucțiunile, chiar dacă patul băiatului era acoperit cu o folie de plastic care îmi amintea de scena de la finalul lui *E. T.*, când casa lui Elliot este pusă în carantină de către Guvern și extraterestrul pare să fie aproape de moarte. I-am spus numele meu și de ce eram acolo, iar el încuviință deschizând ochii puțin mai mult, de parcă încerca să tragă fizic niște viață în trupul său. Când încerca să vorbească, cuvintele lui ieșiră ca urmare a unui acces de tuse.

— E bine că ai venit, spuse el. Nu primesc mulți vizitatori. Nu am mai avut unul de săptămâni întregi, în afară de capelan. El vine zilnic. I-am spus că nu sunt religios, dar vine oricum.

— Vrei să nu mai vină? l-am întrebat eu. Pentru că, dacă da...

— Nu, spuse el repede. Nu, nu vreau să nu mai vină.

— Bine atunci, am spus eu. Cum te simți azi?

— Ca și când sfârșitul e aproape, spuse el și râse puțin și începu să tușească mai mult de un minut, ceea ce m-a făcut să transpir rece.

„Relaxează-te! Nu se ia”, mi-am spus în sinea mea. „Nu se ia doar pentru că stai aici.”

— Vrei să îmi spui cum te cheamă? am întrebat eu. Nu trebuie dacă nu vrei. Pentru mine te-au identificat drept pacientul 563.

— Philip, spuse el. Philip Danley.

— Îmi pare bine de cunoștință, Philip, am spus eu. Măcar stai confortabil? Îmi pare atât de rău că ai pățit asta. El închise ochii și pentru o clipă am crezut că adoarme, dar apoi îi deschise din nou și se întoarse să mă privească respirând atât de profund, încât îi vedeam pieptul ridicându-se și coborând sub pătură. Îmi imaginam cât de pronunțate arătau coastele lui sub piele. Ești din New York? am întrebat eu.

— Baltimore. Ai fost vreodată acolo?

— Nu am fost nicăieri în State în afară de Manhattan, am spus eu.

— Credeam că nu are sens să mă duc în altă parte. Mi-am dorit doar să vin aici. De când eram copil.

— Și când ai venit prima oară?

— Cu doi ani în urmă. Am venit să studiez literatura la CCNY^[31].

— O! am spus eu, surprins. Știu pe cineva care studiază literatura acolo.

— Pe cine? întreabă el.

— Numele lui este Ignac Kriz. Probabil este mai mare cu vreo doi ani decât tine, deci s-ar putea să nu...

— Îl știu pe Ignac, spuse el, zâmbindu-mi. Un tip ceh, nu?

— Sloven.

— Așa. Și tu de unde îl știi?

— Eu sunt unul dintre tutorii lui, am spus eu. Nu în sens legal, dar de șapte ani așa stau lucrurile. Și oricum locuiește cu mine și cu prietenul meu.

— Cred că într-o zi o să fie un scriitor celebru, spuse el.

— Poate. Nu sunt sigur că urmărește faima.

— Nu, nu m-am referit la asta. Cred doar că o să aibă mult succes. Este un tip adorabil. Și am citit câteva dintre poveștile lui. Toată lumea consideră că este foarte talentat.

— Ți-a plăcut să studiezi acolo? am întrebat eu, mușcându-mi buza când mi-am dat seama că am folosit timpul trecut, de parcă acea parte a vieții lui se terminase cu totul. Ceea ce desigur că așa și era.

— Mi-a plăcut foarte mult, spuse el. A fost prima dată departe de Maryland. Bănuiesc că încă sunt înmatriculat acolo. Sau poate că m-au scos din evidențe, nu știu. Oricum nu mai contează. Părinții mei nu au vrut deloc să vin aici. Au spus că voi fi jefuit imediat ce voi ieși în oraș.

— Și au avut dreptate?

— Într-un fel. Tu ce faci? întreabă el. Lucrezi la spital?

— Nu, am spus eu. Fac doar voluntariat.

— Și când nu faci voluntariat, ce faci?

— Nu prea multe. Cred că mă transform într-o casnică din anii '50. Nu am o viză de angajare, deci legal nu pot să fac nimic, deși câteva nopți pe săptămână lucrez la un bar aproape de casă. Prietenul meu câștigă suficient pentru amândoi, așa că mă bazez pe el. De-aia și fac voluntariat. Am vrut să fac ceva pozitiv cu timpul meu.

— Deci ești homosexual? mă întreabă el.

— Da. Și tu?

— Da, spuse el. Altfel, cum crezi că aș fi ajuns aici?

— Păi nu pentru că ești homosexual, am spus eu. Nu se poate să crezi că acesta este motivul.

— Dar acesta este motivul, spuse el.

— Nu, nu este. Pe etajul ăsta sunt mulți pacienți heterosexuali.

— Acesta este motivul, insistă el.

M-am apropiat de el și m-am așezat pe un scaun. În ciuda traumei la care boala îi supusese trupul și

fața, îmi dădeam seama că pe vremea când fusese sănătos era un băiat foarte frumos. Părul lui negru, care acum era tuns scurt, îi complimenta ochii care erau de un albastru-deschis și care, cu toate eforturile bolii, își păstrasera strălucirea.

— Îți amintești când eram copii, spuse el în cele din urmă, întorcându-se spre mine din nou, atunci când am luat sania sus, pe Ratchet Hill, în dimineața de Crăciun? Ai spus că, dacă ne ținem de margine cât de tare putem, atunci vom fi bine... Dar ai căzut și ți-ai sucit glezna și mama a dat vina pe mine și am fost pedepsit pentru o săptămână...

— Nu cred că am fost eu, am spus cu blândețe. Era fratele tău, Philip? Te gândești la fratele tău?

El întoarse capul și se uită la mine pentru o clipă și se încruntă.

— A, da, spuse el, întorcându-se la loc. Credeam că ești James. Nu ești James, nu-i așa?

— Nu. Eu sunt Cyril.

— Când e frig, te mai doare glezna?

— Nu, i-am spus. Nu, s-a vindecat. E bine acum.

— Mă bucur.

Intră o asistentă și ne ignoră pe amândoi în timp ce citi pe unul dintre monitoare, iar apoi îi schimbă perfuzia și plecă. Atunci am privit spre noptiera lui, unde una peste alta erau copii din *The Sound and the Fury* și *Catch-22*.

— Ești un cititor pasionat, am spus eu.

— Bineînțeles, răspunse el. Ți-am spus că studiez literatura.

— Vrei să scrii? Ca Ignac?

— Nu. Voiam să predau. Încă mai vreau.

— Anne Tyler e din Baltimore, nu? am întrebat eu, iar el încuviință. Am citit câteva din cărțile ei.

— Am cunoscut-o odată, spuse el. Lucram part-time pentru o librărie când eram în liceu. Ea a venit să cumpere niște cadouri de Crăciun, iar eu m-am înroșit tot, atât de tare mă fascina.

Am zâmbit și atunci, spre groaza mea, am văzut lacrimi care începeau să-i curgă pe față.

— Îmi pare rău, spuse el. Ar trebui să pleci. Nu vreau să mă vezi cum mă fac de râs.

— E în regulă. Și nu te faci de râs. Nici nu pot să îmi imaginez prin ce treci. Poți să... Am ezitat, nesigur dacă ar trebui să întreb. Vrei să îmi spui ce te-a adus aici?

— Este chiar ironic, începu el. Se spune că, dacă ești promiscuu, ai cel mai mare risc să faci SIDA. Ghici cu câți oameni am făcut sex?

— Nu am idee, am spus eu.

— Unul.

— Iisuse, am spus.

— Unul, o singură dată. Am făcut sex o singură dată în toată viața mea și asta m-a adus aici.

Nu am spus nimic. Ce mai era de spus?

— Când am venit la New York, eram încă virgin, continuă el. Eram un copil așa de timid! În liceu, îmi plăcea practic de fiecare tip, dar nu am făcut nicio mișcare și nu am spus nimănui niciodată că eram homosexual. Dacă ar fi știut, m-ar fi luat la bătaie. M-ar fi ucis. De aceea am venit să studiez aici. Am crezut că poate voi găsi o nouă viață. Dar nu a fost ușor. În primele șase luni, am stat în camera de cămin, masturbându-mă și îmi era frică să ies în cluburi sau baruri. Și apoi într-o noapte am ieșit. Mi-am zis: „La naiba!” Și, odată ce am intrat în acel club, m-am simțit atât de bine! Simțeam că îmi găsisem locul pentru prima oară în viața mea. Nu voi uita acea senzație. Cât de greu a fost să intru pe ușă, cât de ușor mi s-a părut totul odată ce eram deja înăuntru. Ca și când acolo era locul meu. Iar apoi un tip m-a adus acasă la el. Primul tip care a vorbit cu mine. Nici măcar nu arăta bine. Era *bătrân*. Suficient de bătrân cât să fie tatăl meu. Nici măcar nu eram atras de el. Dar eram atât de disperat să mi-o pun, să o pierd, înțelegi. Și îmi era frică să rămân într-un club unde nici nu înțelegeam bine regulile. Așa că m-am dus acasă cu el și am făcut sex. A durat vreo 20 de minute. Și apoi mi-am luat hainele înapoi pe mine și am fugit acasă. Nici nu am aflat cum îl cheamă. Asta a fost tot. Așa m-am

îmbolnăvit. El trase aer adânc în piept și clătină din cap. Nu ți se pare cel mai rău lucru pe care l-ai auzit vreodată?

— Îmi pare rău, am spus eu și am întins mâna pe sub folie și l-am luat de mână. Pielea lui era subțire ca hârtia și mă temeam că, dacă strângeam prea tare, i-aș fi auzit degetele crăpând sub presiune. Universul este un loc futut.

— Când o vezi pe mama să-i spui că îmi pare rău. Spune-i că, dacă aș putea întoarce timpul, nu aș mai face asta niciodată.

— Nu sunt James, am spus eu încet, strângându-l de mână. Sunt Cyril.

— Promiți să îi spui?

— Promit.

— Bine.

Mi-am retras mâna, iar el se mișcă puțin în pat.

— Ești obosit? am întrebat eu.

— Sunt, spuse el. Cred că o să mă culc. O să mai vii să mă vezi?

— Da, am spus. Pot să vin și mâine dacă vrei.

— Dimineață am cursuri, spuse el, acum ochii începând să i se închidă. Hai să mai vorbim sâmbătă.

— O să mă întorc să te văd mâine, am promis eu, m-am ridicat și l-am vegheat câteva minute în timp ce adormea.

— Emily —

Zgomotele care ieșeau din camera lui Ignac îmi spuneau că el și Emily erau acasă și am simțit că inima mi se scufundă mai adânc decât *Titanicul* pe fundul Oceanului Atlantic. M-am asigurat să închid ușa de la intrare cu cât de multă forță eram în stare și am tușit de câteva ori ca să le dau de știre că mă întorsesem, iar recompensa mea fu o serie de chicoteli, urmată de o tăcere profundă, în timp ce mă duceam spre bucătărie.

Cinci minute mai târziu, stăteam la masă cu o cană de cafea în față și frunzeam un exemplar din

Rolling Stone pe care Bastiaan îl lăsase acolo. Am ridicat privirea când intră Emily, desculță și purtând una dintre cămășile lui Ignac, descheiată la câțiva nasturi, dezvăluind un pic mai mult din sânii ei decât am vrut să văd. Pantalonii ei scurți din denim aveau croială înaltă, pe coapsă, și nasturele de sus era vizibil deschis, părul, pe care îl purta de obicei strâns pe creștet, într-un coc dezordonat, îi atârna liber pe umeri.

— Bună, domnule Avery, spuse ea melodios, dând să deschidă frigiderul.

— Spune-mi, te rog, Cyril!

— Nu pot să pronunț numele acesta, spuse ea, dând din mână și făcând o grimasă de parcă îi cerusem ceva pervers. Este un nume ciudat. De fiecare dată când îl aud, mă gândesc Cyril Veverița.

M-am întors înfiorat, amintindu-mi cum Bridget Simpson insistase să îmi spună la fel cu douăzeci și opt de ani în urmă în Palace Bar de pe strada Westmoreland. Bridget, Mary-Margaret și Behan erau cu toții morți acum, desigur, dar Julian? Ei bine, nu aveam nici cea mai vagă idee unde era Julian.

— Ce? întrebă ea, întorcându-se. Arătați de parcă ați fi văzut o fantomă. Nu ați făcut vreun soi de atac cerebral, nu? Nu ar fi ceva neobișnuit pentru bărbații de vârsta dumitale.

— Nu fi ridicolă! am spus eu. Și nu-mi mai spune domnul Avery, bine? Mă faci să mă simt de parcă aș fi tatăl tău. Ceea ce ar fi foarte ciudat, dat fiind că sunt doar cu zece ani mai mare decât tine.

— Păi, asta e o diferență destul de mare, spuse ea. Și nu vreau să nu fiu nepoliticoasă, fiind prea familiară.

— Este exact aceeași diferență de vârstă dintre tine și Ignac, am subliniat eu. Și el nu îți spune domnișoara Mitchell, nu?

Ea scoase o cutie de iaurt din frigider, desfăcu capacul și se uită la mine ușor amuzată în timp ce îl linse pe dinăuntru, pe buze rămânându-i niște căpșune.

— Îmi spune doar când îi cer eu, spuse ea. Și oricum, nu am cu zece ani mai mult decât Ignac, domnule Avery. Sunt doar cu nouă ani mai mare decât el. Și câți ani avea Ignac când l-ai luat sub aripa dumitale?

Înainte să mai scot o vorbă, apăru Ignac și trebuia să o las baltă. Știa ce părere aveam despre Emily și știam că nu îi plăcea când ne criticam unul pe celălalt.

Ea își cronometră perfect remarca.

— Hei, Cyril! spuse el, aprinzând fierbătorul. Nu te-am auzit când ai intrat.

— Ba da, am mormăit eu.

— Aveai altă treabă, dragule, spuse Emily fără să ridice privirea.

— Cum a fost la școală azi? am întrebat eu, întorcându-mă și dorindu-mi ca Emily fie să meargă în camera cealaltă, fie să se îmbrace și să plece. Sau poate să se ducă iar la frigider, să se împiedice de o bucată de linoleum dezlipit și să cadă pe geam în mijlocul străzii 55.

— Destul de bine. Am luat un zece pe lucrarea mea despre Lewis Carroll. Și încă unul ieri, pentru eseul despre Yeats.

— Bravo ție!

Îmi plăcea faptul că Ignac devenise interesat de literatura irlandeză, mult mai mult decât fusese interesat de cea olandeză sau slovenă. Parcurgea romanele irlandeze mari, deși, dintr-un motiv sau altul, alesese să evite până acum opera lui Maude. Mă gândisem să îi cumpăr niște exemplare de la librăria Strand – aveau niște ediții princeps acolo și erau la prețuri rezonabile –, dar nu voiam ca el să se simtă obligat să o citească și mă temeam și de cum m-aș fi simțit eu dacă nu i-ar fi plăcut.

— Bravo ție! am repetat eu. Mi-ar plăcea să citesc lucrarea despre Yeats.

— Este foarte analitic, spuse Emily, de parcă eram un analfabet complet. Nu este tocmai pentru oamenii de rând.

— Mă descurc destul de bine cu cuvintele mari, i-am spus eu. Și dacă mă blochez, pot să le caut oricând în dicționar.

— Nu asta înseamnă de fapt analitic, spuse ea. Dar hei, fă-ți de cap!

— Ce predai tu? am întrebat-o. Amintește-mi. Studii despre feminitate, asta e?

— Nu, istoria Rusiei. Dar este și un modul despre femeile rusoaice, dacă la asta te gândeai.

— Interesant loc, Rusia, am spus eu. Țarii, bolșevicii, Palatul de Iarnă și așa mai departe. Bănuiesc că ai fost acolo de multe ori.

— Nu, spuse ea, clătinând din cap. Nu, nu am fost niciodată. Nu încă, oricum.

— Glumești.

— De ce-aș face-o?

— Nu, sunt surprins doar. Mă gândesc că, dacă erai atât de interesată de o țară și de trecutul ei, atunci chiar te-ai fi dus acolo și ai fi trăit o experiență personală. Mi se pare foarte ciudat.

— Ce pot să-ți spun? Sunt o enigmă.

— Dar vorbești limba, nu-i așa?

— Nu. De ce, tu?

— Nu, sigur că nu. Dar nici nu predau rusă la nivel universitar.

— Nici eu. Predau istoria Rusiei.

— Totuși este foarte ciudat.

— Nu este atât de neobișnuit, dacă stai să te gândești. Ignac este interesat de literatura irlandeză, sublinie ea. Și el nu a fost niciodată în Irlanda. Și nici nu vorbește irlandeză.

— Nici n-ar avea de ce, pentru că mare parte din literatura irlandeză este scrisă în engleză, am subliniat eu.

— Țara ta își oprimă scriitorii nativi?

— Nu, am spus eu.

— Păi și nimeni nu scrie în irlandeză?

— Sunt convins că se scrie, am spus eu, devenind agitat acum. Dar acele cărți nu sunt foarte cunoscute.

— Vrei să zici că nu se vând bine, spuse ea. Nu mi-am dat seama că ești așa un populist. De fapt, am citit una dintre cărțile mamei tale anul trecut. Se vând foarte bine, nu-i așa?

— Mama adoptivă, am spus eu.

— Același lucru.

— Nu e același lucru. Mai cu seamă că ea nu a fost tocmai o prezență maternă.

— Ai citit *Like to the Lark*?

— Sigur că da.

— Este destul de bună, nu?

— Cred că e puțin mai bună decât *destul* de bună.

— Copilul din carte este așa un monstru, totuși. Unul dintre cei mai mari mincinoși și vicleni din literatură. Nu mă miră că mama vrea să îl ucidă. A fost într-o oarecare măsură autobiografic?

— Știi că este un poster cu Maude în departamentul de literatură de la CCNY? întrebă Ignac, întrerupându-ne și eu m-am întors surprins spre el.

— Pe bune? am întrebat.

— Da, este unul dintre cele patru postere afișate lângă biroul de la administrație. Virginia Woolf, Henry James, F. Scott Fitzgerald și Maude Avery. Toți au privirea în altă parte, cu excepția mamei tale...

— Mama mea adoptivă.

— Care privește direct în obiectiv. Pare extrem de furioasă.

— Tipic ei, am spus eu.

— E așezată la un birou în fața unei ferestre cu zăbrele, cu o țigară în mână. Pe masă, în spatele ei este o scrumieră plină de mucuri de țigări.

— Acela era biroul ei, am spus eu. În Dartmouth Square. În zilele ei cele mai bune, un loc afumat. Nu-i plăcea să deschidă ferestrele. Desigur, aceea este casa în care am crescut. Ar fi îngrozită dacă ar ști că poza ei atârnă în universitatea ta, chiar dacă este alături de scriitori de un asemenea calibru. Cât a trăit, nici măcar nu era publicată în State.

— Unii oameni ating succesul abia după ce mor, spuse Emily. Iar viețile lor pe pământ sunt eșecuri complete. Domnule Avery, lucrați la bar diseară?

— Nu, am spus eu, dându-mi ochii peste cap. Sunt liber până în weekend.

— Întrebam doar pentru că Ignac și cu mine ne gândeam să stăm acasă.

— Ei bine, ați putea să mergeți la un film, presupun. Acum Ignac poate să vadă și filme pentru cei peste 18 ani, așa că vei avea companie. Ați putea încerca să vedeți *Atracție fatală*.

— Ei, haide, Cyril, spuse Ignac ușor stânjenit.

— Glumesc, am spus eu, dezamăgit de cât de repede îi apăra ei onoarea și nu pe a mea.

— Ar trebui să mergem la un moment dat, spuse el după o clipă.

— Ce, la *Atracție fatală*?

— Nu, la Dublin. Aș vrea să văd unde ai crescut. Și poate am putea să mergem la acea casă și aș putea să îți fac o poză în acel birou.

— Casa a fost înstrăinată, am spus eu, privind în altă parte.

— Ce s-a întâmplat cu ea?

— Tatăl meu adoptiv a vândut-o. A fost nevoit atunci când a fost trimis la închisoare pentru evaziune fiscală. Avocatul lui a cumpărat-o de la el după aceea. La preț redus.

— Ce ironie! spuse Emily.

— Nu este nicio ironie, de fapt, am spus eu. Nu asta înseamnă ironie.

— Ce păcat! spuse Ignac. Dar poate că cine locuiește acum acolo te va lăsa să intri să o vezi? Ar fi destul de tare să îți revezi casa copilăriei, nu? Trebuie să ai atâtea amintiri acolo!

— Ar fi tare dacă amintirile ar fi bune, i-am spus eu. Dar au fost prea puține dintre ele. Oricum, nu cred că acum aș fi bine-venit în Dartmouth Square.

În afară de faptele marcante ale scurtului meu mariaj, nu ajunsesem niciodată să îi spun lui Ignac poveștile complete despre Julian, despre mine și Alice. De altfel, lucrurile care avuseseră loc între

noi erau atât de mult în urmă, încât mi se păreau destul de irelevante pentru viața mea de acum. Oricum, pentru prima oară în ani de zile, mă întrebam despre casa aceea și dacă Alice mai locuia acolo cu oricine se va fi căsătorit după mine. Speram că avea o casă plină de copii care populau camerele și un soț care încă o iubea. Sau poate că Julian o preluase. Era posibil, deși puțin probabil, ca Julian să se fi așezat la casa lui și să-și fi întemeiat o familie.

— De când nu ați mai fost în Dublin, domnule Avery? întrebă Emily.

— De paisprezece ani, domnișoară Mitchell. Și nu plănuiesc să mă întorc.

— Dar de ce nu? Nu vă e dor?

— Nu vorbește niciodată despre asta, spuse Ignac. Cred că îi place să păstreze un secret. Bănuiesc că din cauza vechilor lui iubiți. Nu vrea ca ei să vină după el. Probabil că a lăsat în urmă un șir de inimi frânte când s-a mutat la Amsterdam.

— Am fost în multe locuri între Dublin și Amsterdam, am spus eu. Și nu am vechi iubiți în Irlanda, oricum. Bastiaan este singurul iubit pe care l-am avut vreodată. Știi asta.

— Da, așa spui tu. Dar nu te cred.

— Crezi ce vrei, am spus.

— Ei bine, poate când o să fim acolo, putem să mergem să vedem și casa, spuse Emily și, întorcându-se spre Ignac, îl apucă de mână jucându-se copilărește cu degetele lui. Și atunci poți să îi trimiți o fotografie domnului Avery să își amintească.

Am avut nevoie de câteva momente pentru ca vorbele ei să se așeze.

— Când *cine* va fi *unde*? am întrebat eu.

Emily se ridică și se îndreptă spre bufet, de unde luă un măr dintr-un castron și apoi se sprijini cu un picior de peretele din spatele ei și începu să muște din el.

— Când Ignac și cu mine vom fi în Dublin, spuse ea, ridicând din umeri.

— Și de ce te-ai duce tu împreună cu Ignac în Dublin? am întrebat eu.

— Emily, spuse Ignac încet și eu m-am întors spre el.

După expresia de pe chipul lui, el îi spunea că nu era momentul potrivit pentru a aduce subiectul în discuție.

— Ignac? Ce se întâmplă? am întrebat eu.

El oftă și roși puțin când se uită la mine.

— O, îmi pare rău! se scuză Emily, punând pe masă mărul pe jumătate mâncat și așezându-se la loc. N-ar fi trebuit să zic nimic.

— Deocamdată, nu e nimic serios, spuse Ignac. S-ar putea ca nici să nu se întâmple.

— Ce s-ar putea să nu se întâmple?

— E un program de masterat la Colegiul Trinity, spuse el, privind în jos și zgâriind un semn de pe masă. În literatură irlandeză. Mă gândesc să aplic pentru la anul. Nu m-am hotărât încă. În primul rând aş avea nevoie de o bursă. E doar ceva la care mă gândesc, atâta tot.

— Bine, am spus eu încet, încercând să procesez această nouă informație neașteptată. Păi presupun că ar fi ceva interesant. Doar nu te gândești și tu să mergi, Emily? Ce legătură are istoria Rusiei cu Irlanda?

— Au o secție de istorie, spuse ea cu un oftat, de parcă încerca să explice teoria relativității unui imbecil. Aș putea candida pentru un post acolo.

— Nu cred că în Irlanda sunt văzuți cu ochi buni profesorii care au relații cu studenții, am spus eu. Ai fi concediată pentru că ai profitat de poziția ta. Sau arestată pentru că ai un interes nesănătos în relația cu copiii.

— Nu îmi fac griji în privința asta. Pot să îmi port singură de grijă. Oricum, dacă aş fi în Dublin, aş fi mai aproape de Rusia, deci poate că aş putea în sfârșit să o vizitez. Până la urmă, așa cum ai spus și tu, chiar ar trebui să mă duc acolo.

Nu am scos un cuvânt. Nu voiam ca Emily să se ducă nicăieri cu Ignac, dar pentru o clipă îmi făceam

mai multe griji la ideea ca el să plece din New York. Pe de o parte, părea o idee care apăruse de nicăieri, dar, pe de o alta, avea destul sens. Eram apropiați noi doi. Noi trei, de fapt, pentru că Bastiaan fusese principalul determinant al familiei noastre neobișnuite, cu șapte ani în urmă, în Amsterdam. De atunci însă, Ignac demonstrase mult mai mult interes pentru originea mea decât pentru cea a lui Bastiaan sau chiar pentru a lui însuși. Cuplată cu pasiunea lui pentru scris, avea sens să fie atras mai ales de specializarea în literatura irlandeză.

— Ai vorbit cu Bastiaan despre asta? l-am întrebat pe Ignac.

— Puțin, spuse el. Nu prea mult. Mai este un an, până la urmă.

M-am încruntat, simțindu-mă rănit că nimeni nu se gândise să îmi spună și mie până acum și mai ales iritat pentru că Emily știa înaintea mea. Era evident că era fericită că avea atuul acesta în fața mea.

— Ei bine, o să mai vorbim despre asta, am spus eu. Într-o altă seară, când și Bastiaan este acasă.

— Suntem destul de siguri, spuse Emily. Nu ai de ce să îți faci griji. Am făcut puțină cercetare despre universitate și...

— Cred că este ceva despre care Bastiaan, Ignac și cu mine trebuie să discutăm, împreună, am spus eu, întorcându-mă și fixând-o cu privirea. Ca o familie.

— Ca o familie? întrebă ea, ridicând o sprânceană.

— Da, ca o familie. Ceea ce și suntem.

— Desigur, spuse ea cu jumătate de zâmbet. Hei, suntem în 1987, nu? Fără prejudecăți!

Ea se ridică și ieși din bucătărie, plecând în direcția dormitorului, dar nu înainte să îi ciufulească părul lui Ignac cu mâna când trecu pe lângă el. Ar fi putut la fel de bine să urineze pe el ca să își marcheze teritoriul.

— Iisuse! am spus încet când plecă.

— Ce? întrebă Ignac.

— *Fără prejudecăți*, am repetat eu. Ce crezi că a vrut să spună cu asta?

— N-a vrut să spună nimic, Cyril!

— Ba sigur că da. Numai tu nu vrei să vezi asta.

— De ce nu o placi? întrebă Ignac, cu ochii plini de tristețe, pentru că nu putea suporta confruntarea sau negativitatea. Era o persoană implacabil de bună.

— Pentru că este suficient de bătrână cât să îți fie mamă, de-aia.

— *Nici pe departe* nu are vârsta la care mi-ar putea fi mamă.

— Ei bine, atunci o soră mult mai mare. Sau o mătușă mai tânără. Să nu mai pomenim de faptul că îți este și profesoară.

— Nu e profesoara mea! Lucrează într-un departament complet diferit.

— Nu-mi pasă. Nu este profesional.

— Mă face fericit.

— Te tratează de parcă ar fi mama ta.

— Și tu la fel.

— Ei bine, eu am dreptul acesta, am spus eu. Eu sunt *in loco parentis*.

El zâmbi și clătină din cap.

— Are o latură pe care nu o vezi.

— O fi latura care nu își seduce studenții?

— Ți-am spus că nu sunt unul dintre studenții ei, protestă el. De câte ori vrei să-ți repet?

Am alungat asta cu un gest al mâinii. În ceea ce mă privea, totul era doar semantică. Știa ce voiam să spun, dar nu eram sigur că puteam să exprim asta corect. Nu voiam ca el să se înfurie pe mine.

— Nu ai observat felul în care se uită la mine și la Bastiaan? am spus eu. Felul în care vorbește cu noi?

— Nu în mod deosebit, răspunse el. De ce, ce a spus?

— Nu e ceva anume.

— Deci nu a spus nimic? Îți imaginezi lucruri?

— Nu respectă ce aveam aici, i-am spus. Ce avem noi trei.

— Ba sigur că da, spuse Ignac. Știe cât de multe ați făcut amândoi pentru mine. Și respectă asta.

— Crede că e ceva nefiresc la felul în care te-am luat la noi.

— Nu e adevărat.

— Practic, mi-a spus asta! Cât de multe știe? am întrebat eu. Despre istoria ta, adică.

El ridică din umeri.

— Știe tot, îmi spuse el.

— Nu *totul*? am întrebat eu, aplecându-mă spre el și simțind cum îmi sare inima.

— Nu, sigur că nu, spuse el, clătinând din cap. Nu despre... aia.

Lucrurile care se întâmplaseră spre finalul șederii noastre în Amsterdam nu erau niciodată discutate între noi. Făceau parte din trecutul nostru, ceva la care poate ne gândeam în privat din când în când, dar nu discutam niciodată cu voce tare.

— Dar ea știe despre mine, spuse el. Ce am fost. Lucrurile pe care le-am făcut. Nu mi-e rușine cu nimic.

— Și nici nu ar trebui să îți fie. Dar ar trebui să ai grijă cu cine vorbești despre acele vremuri. Când oamenii știu prea multe despre viața ta, pot să le folosească mai apoi împotriva ta.

— Nu-mi place să țin secrete, spuse el.

— Nu este despre a ține secrete, am insistat eu. Este despre a ține o parte din tine deoparte. Este despre intimitate.

— Dar ce rost are? Cyril, dacă o să fiu apropiat de cineva, atunci mă poate întreba despre viața mea, iar acele zile sunt parte din viața mea. Dacă asta îi deranjează, atunci pot să treacă mai departe, nu-mi pasă. Dar nu voi minți niciodată despre cine sunt sau ce am făcut.

El nu încerca să fie crud, știam asta. Știa foarte puține despre trecutul meu și minciunile pe care le spuseseam în anii tinereții mele, fără să menționez relele pe care le făcusem atâtor oameni. Și voiam ca lucrurile să rămână așa.

— Dacă chiar vrei să mergi la Dublin, am spus eu. Dacă vrei să vezi Trinity și să afli dacă ți s-ar potrivi, atunci probabil că te-aș putea duce acolo. Ideea mă înspăimânta puțin, dar am spus-o oricum. Noi trei am putea să mergem acolo împreună.

— Tu, eu și Emily?

— Nu. Tu, eu și Bastiaan.

— Ei bine, poate, spuse el, privind în altă parte. Nu știu. Momentan este doar o idee și ar putea să rămână doar atât. Aș putea să locuiesc mai departe în State. Încă nu trebuie să iau decizii.

— Bine, am spus eu, nedorind să îl presezi. Dar să iei singur decizia, bine? Fără să te preseze cineva.

— Iar tu, între timp, o să încerci să te înțelegi mai bine cu Emily? întrebă el.

— Aș putea încerca, am spus eu cu îndoială. Dacă nu îmi mai spune „domnul Avery”. Mă enervează la culme.

— Pacientul 630 —

Pacientul pe care îmi plăcea cel mai mult să îl vizitez era o doamnă ajunsă pe la optzeci de ani pe nume Eleanor DeWitt care își trăise mare parte din viață zburând între insula Manhattan și saloanele politice din Washington DC și își petrecea verile în Monte Carlo sau Coasta Amalfi. Suferind toată viața de hemofilie, se trezise infectată cu boala în urma unei transfuzii neglijente care îi dăduse sânge contaminat. Totuși ea își înfruntase ghinionul cu fruntea sus, nu se plângea niciodată și pretindea că, dacă nu o doborâ SIDA, ar fi fost cancerul sau un atac vascular sau o tumoră pe creier, ceea ce ar fi putut fi adevărat, desigur, dar nu sunt convins că i-ar fi împărtășit mulți oameni stoicismul. Când era tânără, tatăl ei candidase fără succes pentru postul de guvernator al New Yorkului – de două ori – și între campaniile politice făcuse o avere din construcții. Lucrase ca stagiară în anii 1920, aflându-se într-o companie activă și inteligentă: scriitori, artiști, dansatori, pictori și actori.

— Desigur, mulți dintre ei erau zâne, la fel ca tine, dragă, îmi spusese ea într-o zi când îi dădeam struguri, de parcă era Elizabeth Taylor în *Cleopatra* și eu eram Richard Burton al ei. Stătea pe patul de spital, avea pielea nefirească de subțire, aproape transparentă, sângele contaminat și se vedea cum curge prin vene. Purta o perucă blondă enormă ca să își ascundă rănilor care se aflau dedesubt, dar multe se aflau pe suprafața corpului său. Știu foarte bine, adăugă ea. M-am măritat cu trei dintre ele.

Am început să râd, deși până și eu fusesem în acea situație. Era una dintre acele bătrâne doamne flamboaiante, pe care nu te așteptai să le vezi în fața unui cinematograf și trebuie să fi fost neprețuită imaginea ei, mergând spre altar într-o rochie de mireasă, în timp ce o aștepta un soț homosexual și îngrozit – de trei ori.

— Prima oară, eram doar o copilă, îmi spusese ea, lăsând capul pe perne. Șaptesprezece ani. Dar o fată atât de frumoasă, Cyril! Dacă ai vedea poze cu mine, cea de atunci, crede-mă că ai leșina. Oamenii spuneau că eram cea mai frumoasă fată din New York. Tatăl meu, care avea afaceri cu beton, voia o alianță cu familia O'Malley – cei cu oțelul, nu O'Malley cei cu textilele – așa că, practic, m-a vândut ca pe un obiect unui prieten de-ai lui, care avea un fiu idiot pe care nu-l voia nimeni. Lance O'Malley al III-lea se numea. Șaptesprezece ani, ca și mine. Avea sânge irlandez în el, la fel ca tine. Bietul copil de-abia putea să citească și părea să aibă pene în loc de creier. Dar măcar arăta bine. Toate fetele erau nebune după el, atâta vreme cât nu deschidea gura. Toate conversațiile lui se învârtteau în jurul dezbaterii dacă extratereștrii locuiau sau nu în spațiu. Nu trebuiau să locuiască acolo, i-am spus eu. Sunt destui deja aici pe pământ, dar el era prea prost ca să înțeleagă ce voiam să spun. În noaptea nunții, după recepție, l-am dus în pat și nu mă deranjează să recunosc că așteptam nerăbdătoare ce urma să se întâmple, dar săracul băiat a început să plângă când mi-am dat jos chiloții. Nu știam ce

făcusem greșit, așa că am început să plâng și eu. Am stat acolo, noi doi, toată noaptea, plângând pe perne. Dimineata următoare am așteptat momentul când dormea profund și i-am dat chiloții jos cu grijă și m-am urcat pe el, dar s-a trezit și s-a speriat atât de tare, încât m-a lovit în față și am căzut de pe pat. Desigur, Lance era aiurit – nu avea un gram de violență în el – și când am coborât pentru micul dejun, familiile noastre au încercat să ignore faptul că aveam un ochi vânăt. Trebuie să se fi gândit că noaptea fuseserăm foarte sălbatici în pat! N-am avut norocul acesta! Oricum, Lance și cu mine am rămas căsătoriți un an și în tot acel timp nu m-a atins o singură dată și apoi într-o zi m-am confesat tatălui meu că mariajul nu se consumase niciodată. Adevărul e că era cât pe ce să mă sinucid de anxietate, și așa s-a terminat. Toată afacerea s-a anulat și nu l-am mai văzut niciodată pe Lance O'Malley al III-lea. Ultima oară când am auzit de el, lucra ca marinar comercial. Asta s-ar putea să fie sau nu adevărat, așa că ar fi bine să nu vorbești și-n altă parte.

— Dar nu te-a descurajat în privința căsătoriei? am întrebat eu.

— Sigur că nu! Așa făceau oamenii în acele vremuri. Dacă nu mergea cu un soț, atunci îți luai altul. Nu conta pe al cui. Continuai, până când găseai unul potrivit. Sunt sigură că există un joc de cărți care funcționează după regulile astea. Dacă mi-aș aminti cum se cheamă, dar nenorocita asta de boală face ca memoria să îmi joace feste. Al doilea mariaj a fost de departe cel mai fericit. Lui Henry îi plăceau și băieții, și fetele și mi-a spus despre asta înainte să ne unim în fața altarului, așa că am făcut un acord că putea să se distreze cum voia el, dacă și eu puteam să fac la fel. Din când în când, chiar împărțeam câte un tânăr. O, nu fi așa de șocat, Cyril! Erau anii 1930, oamenii erau mult mai evoluți decât sunt azi. Henry și cu mine ne-am fi putut înțelege foarte bine împreună pentru totdeauna, dar problema a fost că era destul de

nebun și s-a aruncat de pe clădirea Chrysler în ziua în care a împlinit treizeci de ani, pentru că credea că toată fericirea trecuse deja pentru el. Părul începea să i se rărească, bietul de el, și nu suporta gândul la ce alte suplicii l-ar putea supune vârsta de mijloc. Atâta dramă! Puteam să trăiesc și fără asta. Deși, când mă uit acum în oglindă, mă întreb dacă nu cumva avea dreptate.

— Și a treia oară? am întrebat eu.

Ea își întoarse încet capul să privească spre fereastră și brusc tot trupul ei începu să îi pulseze cu un spasm de durere. Când mă privi din nou, expresia ei se întunecase și mi-am dat seama că ea nu era sigură cine eram.

— Eleanor, am spus eu. Ești bine?

— Cine ești? întreabă ea.

— Sunt eu, Cyril, am spus.

— Nu te cunosc, răspunse ea, alungându-mă. Unde e George? Nu e niciun George aici, i-am spus eu.

— Adu-l pe George! urlă ea.

Se agita atât de tare, încât trebui să vină o asistentă să o calmeze. În cele din urmă, se liniști și mă gândeam că poate ar fi fost mai bine să o las în pace pentru restul zilei, dar se întoarse spre mine cu un zâmbet vesel, de parcă nu se întâmplase nimic nepotrivit.

— Nici a treia oară nu a fost bine, continuă ea. A durat numai câteva luni. M-am măritat cu un actor celebru de la Hollywood în secret, pe o plajă din Mustique. Să fiu sinceră, eram destul de îndrăgostită de el, dar cred că se întâmpla asta din cauză că eram obișnuită să îl văd pe ecrane. Era destul de bun și la pat, însă s-a plictisit de mine după câteva zile și s-a întors înapoi la băieții lui. Deși studioul m-ar mai fi ținut pe salariu, aveam prea mult respect pentru mine ca să accept așa ceva. Și, astfel, am ajuns să divorțăm. Nici nu s-a aflat că fuseserăm căsătoriți.

— Cine a fost? am întrebat eu. Cineva celebru?

— Cineva foarte cunoscut, spuse ea, făcându-mi semn să mă apropii. Vino aici și îți voi șopti numele

lui!

M-am aplecat, dar poate că m-am mișcat prea încet, pentru că m-a împins repede la o parte.

— Of, ești la fel ca toți ceilalți, nu-i așa? se răsti ea. Spui că vii aici să ajuți, dar ești la fel de speriat de mine ca ei. Ce rușine! Of, m-ai dezamăgit teribil!

— Îmi pare rău, am spus eu. N-am vrut să...

M-am aplecat din nou, dar ea și-a ridicat mâinile pline de cicatrice și le-a ținut peste față.

— Pleacă, spuse ea. Pleacă și gata! Pleacă! Lasă-mă să sufăr singură!

M-am ridicat să plec, sigur că atunci când mă voi întoarce peste câteva zile va fi uitat complet incidentul și m-am întors spre zona de recepție unde Shaniqua m-a ochit bănuitoare și și-a mutat poșeta în sertarul de sus, încuindu-l cu grijă. Am telefonat la biroul lui Bastiaan să văd dacă putea să plece mai devreme acasă, iar el mi-a spus că mai dura încă o oră, întrebându-mă dacă puteam să îl aștept.

— Desigur, i-am spus eu. Ne vedem la recepție.

Am închis și m-am străduit să fac conversație cu Shaniqua, dar nu era dispusă să facă asta.

— Nu ai ceva mai bun de făcut? întrebă ea. În afară de a sta aici și a mă deranja?

— Îl aștept pe doctorul Van den Bergh, am spus eu. Am timp de irosit. Spune-mi despre tine, Shaniqua. De unde ești?

— De ce dracului îți pasă ție de unde sunt?

— Fac conversație, atâta tot. De ce porți mereu galben?

— Te deranjează cumva?

— Nu, deloc. De fapt, se întâmplă ca și eu să port boxeri galbeni chiar azi.

— Nu cred că ar trebui să știi asta.

— Shaniqua, am spus eu, rostogolind silabele pe limbă. Este un nume neobișnuit.

— Spune ce vrei, de fapt, Cyril!

— Ai dreptate. E ceva pe aici de mâncare?

Ea se răsuci pe scaun și mă privi cu căutătura ei mortală.

— Ai fost vreodată scos dintr-un spital, de paznici? întrebă ea.

— Nu.

— Vrei ca lucrurile să rămână așa?

— Da.

— Atunci du-te înapoi la pacientul 630. Sunt sigur că va aprecia mai mult compania ta. Mie mi se pare extraordinar de stimulantă.

Am clătinat din cap.

— E puțin agitată azi, mi-am spus eu. Cred că e mai bine să stau deoparte. Poate mă duc să îl vizitez pe Philip Danley. E un băiat simpatic.

— Nu folosim nume aici, spuse ea. Ar fi trebuit să știi asta până acum.

— Dar el mi-a spus cum îl cheamă, am spus eu. A spus că pot să îi spun pe nume.

— Nu-mi pasă. Oricine ar putea să fie în trecere și să afle. Reporterii mereu caută familii pe care să le facă de rușine cu...

— Bine, am spus eu, ridicându-mă. Mă duc să îl văd pe pacientul 563.

— Nu, nu poți să-l vezi. A murit marți.

M-am așezat din nou, uimit de felul cum îmi dăduse vestea. Mai pierdusem pacienți în trecut, desigur, dar îl vizitasem pe Philip de multe ori și îmi plăcea de el. Înțelegeam că ea trebuia să păstreze distanța de sentimentele muncii ei, altfel nu ar fi putut să îi supraviețuiască, dar exista ceva ce se numea compasiune.

— A fost cineva acolo? am întrebat eu, încercând să păstrez un ton fără furie. Când a murit, adică.

— Eu am fost acolo.

— Vreun membru din familia lui?

Ea clătină din cap.

— Nu. Și nici nu au vrut să îi ia trupul. A fost dus la crematoriul orașului. Ei bine, la secțiunea SIDA. Știi că acum nici măcar nu vor ca trupurile victimelor de SIDA să se amestece cu cadavrele celorlalți oameni?

— La dracu', am spus eu. E ridicol. Ce le-ar putea face morților? Și cum a rezistat familia

băiatului să stea deoparte când a avut cel mai mult nevoie de ei?

— Crezi că e prima oară când se întâmplă?

— Nu, cred că nu, dar este atât de crud!

Pentru câteva minute nu am spus nimic și apoi a luat un dosar de pe biroul ei și l-a frunzărit.

— Vrei să mergi să vezi pe altcineva sau nu?

— Sigur, am spus eu. Dacă tot sunt aici...

— Pacientul 741, spuse ea. Camera 703.

Mi se aprinse un becuț. Pacientul 741. Pacientul despre care ne povestise Bastiaan în seara aceea în restaurantul de pe strada 23. Heterosexual, furios și irlandez. Nu era neapărat o combinație cu care voiam să am de-a face în clipa aceea.

— N-aș putea vizita pe altcineva? am întrebat eu. Am auzit că este destul de agresiv.

— Nu, spuse ea. Nu sunt pe alese. Pacientul 741, camera 703. Da sau nu. Ce dracului e cu tine, Cyril? Omul e pe moarte. Dă dovadă de puțină compasiune!

Mi-am dat ochii peste cap și am cedat, plecând din birou și mergând încet pe coridor. Pentru o clipă mă întrebam dacă aș putea să sar cu totul peste această vizită și să mă duc jos în cantină unde să îl aștept pe Bastiaan, dar Shaniqua știa tot ce se întâmpla la etajul șapte și dacă o dezamăgeam, erau șanse să nu mă mai primească înapoi.

M-am oprit pentru câteva clipe în fața camerei 703, trăgând aer adânc în piept așa cum făceam de fiecare dată înainte să cunosc un pacient nou. Știam cât de grav putea să îi afecteze boala, puteau să arate slăbiți, dar fără răni, sau aspectul lor putea să fie devastator. Și nu voiam niciodată ca reacția mea să fie prea crud relevată de expresia mea.

Am deschis încet ușa și am privit înăuntru. Perdelele erau trase și, întrucât se însera, era destul de întuneric, dar puteam să disting: silueta bărbatului întins în pat și să îi aud respirația anevoioasă.

— Bună! am spus eu încet. Ești treaz?

— Da, șopti el după o scurtă pauză. Intră!

Am pășit înăuntru și am închis ușa în urma mea.

— Nu vreau să te deranjez, am spus eu. Sunt unul dintre voluntarii spitalului. Am înțeles că ești singur și m-am gândit că poate vrei un vizitator.

El nu spuse nimic pentru câteva clipe și apoi, pe un ton neliniștit, spuse:

— Ești irlandez?

— Am fost mai demult. Dar de ani de zile nu am mai fost acolo. Mi s-a spus că și tu ești irlandez.

— Vocea ta... spuse el și încercă să își ridice capul puțin în pat, dar efortul era prea mare pentru el și se prăbuși la loc cu un geamăt.

— Nu te obosi, i-am spus. Pot să trag perdelele, să intre puțină lumină? Te deranjează?

— Vocea ta... repetă el.

Mă întrebam dacă boala îi măcinase prea mult creierul și nu aveam să scot multe de la el. Totuși mă hotărâsem să stau de vorbă cu el și asta urma să fac. El nici nu-și dădu acordul, dar nici nu se opuse în privința perdelelor, așa că m-am dus la fereastră și le-am tras, privind în jos, spre străzile New Yorkului. Taxiurile galbene mergeau în toate direcțiile și claxonau. Priveliștea dintre zgârie-nori îmi captă atenția pentru un minut. Nu mă îndrăgostisem niciodată de acest oraș – nici măcar după aproape șapte ani. Gândul meu era încă la Amsterdam și inima îmi era încă în Dublin, dar erau momente, ca acesta, când înțelegeam de ce alții îl iubeau.

Când m-am întors, m-am uitat la pacient și privirile ni s-au întâlnit într-un moment de recunoaștere care m-a înfiorat cu totul, atât de profund, încât am fost nevoit să întind o mână spre pervaz ca să mă țin pe picioare. Nu era mai bătrân decât mine, dar era aproape complet chel, iar cele câteva șuvițe rămase i se agățau jalnic de creștetul capului. Avea obrajii trași, ca și ochii, iar pe bărbie și pe gât avea o vânătăie întunecată, ovală de un roșu-vinețiu. În minte mi-a venit un citat, ceva ce spusese Hannah Ardent despre poetul Auden: că

viața manifestase furiile invizibile ale inimii pe chipul lui.

Arăta de parcă avea o sută de ani.

Arăta ca un om care murise de câteva luni.

Arăta ca un suflet torturat cu adevărat.

Și totuși l-am recunoscut. Oricâte schimbări făcuse boala pe chipul și trupul lui cândva frumos, tot l-aș fi recunoscut oriunde.

— Julian, am spus.

— Cine e Liam? —

I-am lăsat un mesaj Shaniquei, rugând-o să îi spună lui Bastiaan că aveam să îl văd acasă mai târziu și am fugit din spital fără să mă opresc măcar să îmi iau haina, îndreptându-mă spre vest, complet năucit. Am ajuns, fără să realizez cum, pe o bancă în apropiere de Central Park Lake. Era frig și îmi dădeam seama că oamenii se holbau la mine, gândindu-se că eram nebun să fiu îmbrăcat de vară într-o zi atât de friguroasă, dar încă nu mă puteam întoarce. De-abia avusesem timp să îi rostesc numele, uimit și ca el să îl șoptească pe al meu drept răspuns, ca mai apoi să mă trezesc fugind din cameră și alergând pe coridor, fiind sigur că, dacă nu ieșeam afară repede la aer proaspăt, îmi voi pierde cunoștința. Trecuseră paisprezece ani de când își dăduse seama că prietenia noastră se baza pe o simplă minciună din partea mea, iar acum asta avea să fie circumstanța crudă a reuniunii noastre: în New York, într-o cameră de spital, unde cel mai vechi prieten al meu murea de SIDA.

Acum îmi aminteam cât de nepăsător fusese de la început privind sănătatea lui sexuală. Era adevărat că lucrurile erau foarte diferite în anii 1960 și 1970 față de cum erau în 1987, dar mi se părea că Julian fusese extrem de neatent în tinerețea lui, de parcă se considera invincibil. Pentru mine, era un mister cum de nu lăsase niciodată o fată gravidă, dar poate că asta se întâmplase și eu pur și simplu nu aflasem. Ar fi putut să aibă o întreagă gașcă de copii, de fapt.

Oricum, nu mi-aș fi imaginat niciodată că într-o zi se va pricopsi cu o boală care nu doar că îi va pune viața în pericol, ci i-o va și curma prematur. Nu puteam să îl condamn, desigur, fără să îmi confrunt propria ipocrizie. Până la urmă, în tinerețe fusesem atât de promiscuu, încât mă consideram norocos că nu mă îmbolnăvisem de ceva. Dacă aș fi fost cu douăzeci de ani mai tânăr și la apogeul vieții sexuale, când începuse criza SIDA, nu mă îndoiesc că m-aș fi expus pericolului dacă e să țin cont de numărul de situații riscante în care mă aflasem cu tot felul de străini. Mă întrebam cum de ajunsese în acest punct. Amândoi eram acum de vârstă mijlocie, dar odată fuseserăm niște adolescenți veseli, care își irosiseră o parte atât de mare a vieții lor. Eu îmi risipisem cei mai frumoși ani ai tinereții într-o încercare lașă de a prezenta o fațadă înșelătoare lumii, iar acum Julian părea că aruncase la gunoi ceea ce ar fi putut fi încă patruzeci de ani de viață, din cauza propriei neglijențe.

Mă holbam la marginea lacului și simțeam cum în ochi mi se adunau lacrimi. Îmi aminteam cum Bastiaan ne povestise la cină despre pacientul 741 nu voia ca familia lui să afle prin ce trecea de teama stigmatului pe care l-ar fi purtat din cauza bolii în Irlanda. Așa că Alice, mi-am dat seama, care îl adora pe fratele ei mai mare, nu știa nimic despre boala lui.

O femeie veni să mă întrebe dacă eram în regulă, o apariție neobișnuită în New York, unde străinii care plâng sunt lăsați de obicei să se descurce singuri, dar nu aș fi fost în stare să leg două vorbe, așa că pur și simplu m-am ridicat și am plecat. Nu eram sigur unde mă duceau picioarele, dar cumva m-au întors pe strada 96, înapoi la spitalul Mount Sinai și când am ieșit din lift la etajul șapte, mă simțeam recunoscător pentru micile lucruri bune, văzând că Shaniqua nu era la biroul ei, ceea ce îmi dădea libertatea să mă întorc în camera 703 fără să trebuiască să răspund la întrebări.

De data asta nu am ezitat, ci am intrat direct, fără să mai bat, închizând ușa în urma mea. Perdelele erau încă date la o parte, așa cum le lăsasem, iar capul lui Julian era întors într-o parte, să vadă priveliștea, de acolo de unde zăcea întins. El se mișcă puțin în pat, să vadă cine intrase în cameră și când mă văzu, pe chip i se așternu o expresie care combina neliniștea, rușinea și ușurarea totodată. Am luat un scaun și m-am așezat lângă el, cu spatele la fereastră, fără să spun nimic pentru multă vreme, în timp ce priveam spre podea, sperând ca el să vorbească primul.

— Mă întrebam dacă te vei mai întoarce, șopti el în cele din urmă, cu vocea aspră din cauză că nu prea vorbea. M-am gândit că da. Nu ai putut niciodată să stai departe de mine prea mult timp.

— Asta a fost cu multă vreme în urmă, am răspuns eu.

— Sper că nu mi-am pierdut farmecul, spuse el, și zâmbetul pieziș de pe chipul său mă forță să râd puțin.

— Îmi pare rău că am plecat așa, i-am spus. A fost un șoc, atâta tot. Să te văd din nou, după atâția ani. Și tocmai aici, dintre toate locurile. Ar fi trebuit să rămân.

— Ei bine, ai un istoric să dispari fără să spui un cuvânt, nu-i așa?

Am încuviințat. Desigur, acesta era un subiect care avea să apară inevitabil, dar nu eram pregătit pentru el, nu încă.

— Am avut nevoie de niște aer proaspăt, i-am spus. M-am dus să mă plimb.

— Pe strada 96? întrebă el. Unde?

— M-am dus în Central Park. Nu te deranjează că m-am întors?

— De ce m-ar deranja? întrebă el, ridicând din umeri cât putu și când i se desprinseră buzele, vedeam cum dinții lui, care odată erau spectaculos de albi, deveniseră galbeni și inegali. Jos îi lipsea cel puțin unul și gingiile aveau o nuanță alburie de roz. Adevărul este că am fost la fel de șocat ca și

tine să te revăd. M-am bucurat că am avut puțin timp să procesez asta. Doar că eu nu-mi permit să o iau la goană la fel de ușor ca tine.

— Of, Julian! am spus eu, cedând emoțiilor, în timp ce îmi acopeream fața cu mâinile pentru ca el să nu îmi vadă durerea de pe chip. Ce s-a întâmplat cu tine? Cum ai ajuns aici?

— Ce pot să-ți spun? răspunse el calm. Doar știi cum eram. M-am futut la greu. Am făcut carieră din asta. Mi-am băgat-o în prea multe locuri, presupun, și comportamentul meu degenerat m-a prins din urmă.

— Credeam că eu sunt degeneratul.

— Da, cum zici tu.

Mă gândisem la el de multe ori în ultimul deceniu și jumătate, uneori cu iubire, alteori cu furie, dar adevărul era că, de când îl cunoscusem pe Bastiaan, el începuse să pălească din memoria mea, un lucru pe care nu-mi imaginasem că s-ar fi putut întâmpla. Ajunsesem să îmi dau seama că, deși îl iubisem cândva – chiar îl *iubisem* –, nu se compara cu iubirea pe care o experimentasem cu Bastiaan.

Permisesem unui capriciu sentimental să devină obsesie. Fusesem atras de ideea prieteniei lui, de conștientizarea frumuseții lui și de abilitatea sa unică de a-i paraliza pe toți cei din jurul său. Dar Julian nu mă iubise niciodată. Se poate să mă fi plăcut, se poate să fi ținut la mine ca la un frate, dar nu mă iubise niciodată în felul acela romantic.

— Deci locuiești în New York? spuse el, rupând tăcerea.

— Da, am spus eu. De vreo șapte ani deja.

— Nu mi te-aș fi imaginat niciodată aici. Nu știu din ce motiv, mereu m-am gândit că locuiai în vreun sat englez adormit. Un profesor de școală sau ceva.

— Te-ai gândit la mine de-atunci? De-a lungul anilor?

— Sigur că da. Nu aș fi putut să te uit. Ești doctor deci? E o mare schimbare în viață.

— Nu, nimic de genul acesta, am spus eu și am dat din cap. Sunt doar un voluntar. În schimb,

prietenul meu chiar este. Lucrează aici, la Mount Sinai. Când ne-am întâlnit prima oară, specialitatea lui erau bolile transmisibile și bănuiesc că a fost omul potrivit la locul și la timpul potrivit, pentru că, odată ce a izbucnit chestia asta, serviciile lui au început să fie căutate. Dar, desigur că știm mulți oameni homosexuali aici, în oraș și a început să mă afecteze când am pierdut prieteni. Am dezvoltat un interes deosebit față de ceea ce se întâmplă, ce aș putea să fac să ajut. Și am descoperit că multe victime au fost abandonate de către familiile lor pentru că le este atât de rușine de ceea ce li s-a întâmplat. Iar aici intervin eu.

— Ai devenit un om care face fapte bune, spuse el. Ciudat, având în vedere cât de egoist ai fost mereu.

— Nu are legătură cu asta, am spus eu iute. Nu auzi de vreun suferind de cancer care este alungat de familia lui, dar cu victimele de SIDA se întâmplă aproape fără excepție. Așa că vin aici de câteva ori pe săptămână să vizitez pacienți și să vorbesc cu ei, iar uneori mă duc la bibliotecă și le aduc cărți dacă își doresc. Îmi dă sentimentul că fac ceva util.

— Și prietenul tău, spuse el, cuvântul sugrumându-i-se puțin în gât când îl rosti și știam că, dacă ar fi avut mai multă energie, și-ar fi ridicat mâinile și ar fi făcut ghilimele în aer cu degetele. Ai găsit un prieten până la urmă?

— Sigur că da. Se pare că nu am fost chiar așa de neiubit.

— Nimeni nu a spus vreodată că nu erai. Dacă îmi aduc bine aminte, erai foarte iubit când ai plecat din Dublin. De mulți oameni, inclusiv de mine.

— Da, am spus. N-aș fi atât de sigur.

— Eu sunt. Și de când sunteți împreună? Tu și prietenul tău, vreau să spun.

— Doisprezece ani, i-am răspuns.

— Impresionant! Nu cred că am rezistat vreodată cu aceeași fata pentru douăsprezece săptămâni măcar. Cum poți să suporti?

— Nu e greu, am spus eu, de vreme ce îl iubesc. Și el mă iubește pe mine.

— Dar nu te plictisești de el?

— Nu. Este un concept atât de bizar pentru tine?

— Este, să fiu sincer. El se uită la mine pentru un moment de parcă încerca să înțeleagă cum ar fi asta și în cele din urmă oftă, ca și cum ar ceda. Cum îl cheamă? întrebă el.

— Bastiaan, am spus. Este olandez. Am locuit în Amsterdam pentru o vreme și acolo ne-am cunoscut.

— Și ești fericit?

— Da, am spus. Foarte fericit.

— Ei, bravo ție! spuse el cu amărăciune. Vedeam cum expresia feței i se întunecă atunci când rosti cuvintele. Privi spre dulap, pe care se afla o sticlă cu apă, sigilată și cu un pai prin ea. Îmi e sete, spuse el. Vrei să-mi dai aia?

I-am dus sticla la buze, iar el își folosi toată forța să tragă apa prin pai, în gură. Mă întrista să-l văd câte eforturi făcea pentru așa ceva. După două sau trei înghițituri se prăbuși înapoi pe pernă, epuizat, respirând greu.

— Julian, am spus eu, punând sticla la loc și vrând să îl iau de mână, dar și-o retrase repede.

— Nu sunt homosexual, să știi, spuse el înainte să apuc să zică altceva. Nu am luat asta de la un bărbat.

— Știu că nu ești, am spus eu, uimit că până și în clipa asta era atât de important pentru el să își afirme heterosexualitatea. Știu asta probabil mai bine decât oricine. Dar ce mai contează?

— Vorbesc serios, insistă el. Dacă se află asta vreodată, nu vreau să creadă cineva că m-am futut cu bărbați pe ascuns. E suficient că am făcut boala ta...

— Boala *mea*?

— Știi ce vreau să spun.

— De fapt, nu, nu știu.

— Dacă oamenii de acasă ar ști ce boală am căpătat, nu s-ar mai gândi la mine și nici nu m-ar mai vedea la fel vreodată.

— De ce îți pasă atât de mult ce cred oamenii despre tine? Nu ți-a păsat niciodată.

— De data asta e altfel, spuse el. Nu mi-a păsat niciodată ce făceau oamenii înainte. Pentru mine, nu conta nici măcar dacă se futeau cu arici. Pentru că nu mă afecta pe mine. Până acum.

— Vezi tu, este o adevărată epidemie, am spus eu. O să-i afecteze pe oamenii din toată lumea. Dacă nu se descoperă un leac în curând, nu știu ce-o să se întâmple.

— Ei bine, eu nu o să mai fiu aici ca să aflu, spuse el.

— Nu spune asta.

— Cyril, uită-te la mine, pentru numele lui Dumnezeu! Nu mai am mult. Cu fiecare oră simt cum viața îmi părăsește trupul. Cel puțin asta mi-au spus medicii. Mai am o săptămână, cel mult. Poate mai puțin.

Îmi venea să plâng din nou, dar am inspirat adânc de câteva ori. Nu voiam să par jalnic în fața lui și, cumva, simțeam că, dacă arătam prea multe sentimente, va deveni furios pe mine.

— Ei nu știu totul, am spus eu. Uneori oamenii rezistă mult mai mult...

— Bănuiesc că ai cunoscut câțiva, spuse el.

— Câțiva ce?

— Oameni cu... chestia asta.

— Destui, da, am recunoscut eu. Pe tot etajul acesta al spitalului sunt internați pacienți cu SIDA.

El tresări puțin când rosti cuvântul.

— Mă surprinde că nu cântă toată ziua Village People la difuzoare. Să îi facă pe toți să se simtă ca acasă.

— Mai du-te dracului, Julian! am spus eu, surprinzându-mă cu un acces de râs, iar el mă privi cu teamă, de parcă era îngrijorat că aş putea să plec din nou, dar nu mai zise nimic. Scuze, am spus în cele din urmă. Dar chiar nu poți să vorbești așa. Nu aici.

— Pot să vorbesc cum vreau, zise el. Sunt într-un spital plin de poponari care mor din cauza unei boli

de poponari și cineva a uitat să îi spună lui Dumnezeu că sunt heterosexual.

— Nu-mi aduc aminte să fi avut prea mult timp pentru Dumnezeu când eram mai tineri. Și nu mai folosi cuvântul „poponari”. Știu că, de fapt, nu vorbești serios.

— Asta este problema în a avea un cel mai bun prieten care mă cunoaște atât de bine. Nici măcar nu pot să fiu amarnic fără să mă tragi de mânecă. Totuși New Yorkul nu este un loc rău în care să lași cortina. Mai bine aici decât la Dublin.

— Îmi lipsește Dublinul, am spus eu, cuvintele ieșindu-mi pe gură înainte să am ocazia să mă gândesc dacă vorbeam serios sau nu.

— Și atunci, ce cauți aici? Ce te-a adus în State?

— Slujba lui Bastiaan, am spus.

— Aș fi crezut că ai prefera Miami. Sau San Francisco. Acolo merg toți poponarii, nu? Sau așa am auzit.

— Poți să mă insulti în continuare dacă tu crezi că asta te va face să te simți mai bine, am spus încet. Dar să nu crezi că, în final, te va ajuta.

— Du-te dracului! spuse el, fără prea multă pasiune în spatele cuvintelor sale. Și poți, te rog, să nu mă mai iei de sus, rahatule?

— Nu te iau.

— Uite, oricum nu ai cu ce să mă ajuți. Ce ai făcut cu ceilalți oameni pe care îi vizitezi? I-ai ajutat să își găsească pacea interioară înainte să dea ortul popii? Ți-ai pus brațul în jurul lor, i-ai luat de mână și le-ai cântat un cântec de leagăn în timp ce își pierdeau cunoștința? Ei bine, ia-mă de mână, atunci, dacă vrei! Ajută-mă să mă simt mai bine! Ce te oprește?

M-am uitat la mâna lui stângă, care zăcea pe pat lângă mine. În venă îi picura o perfuzie, acoperită de un plastru mare și alb. Pielea din jurul bandajului era gri și, acolo unde degetul mare se întâlnea cu degetul arătător, era o cicatrice roșie, de parcă fusese opărit. Avea unghiile roase până la carne și ce rămăsese din ele era înnegrit. Am întins

totuși mâna, dar când pielea mea o atinse pe a lui, se retrase.

— Nu, spuse el. Nu aş dori asta nici măcar celor mai răi dușmani ai mei. Iar asta te include și pe tine.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Julian, nu pot s-o iau dacă te țin de mână.

— Chiar și așa, nu.

— Încă mai suntem dușmani? am întrebat eu.

— Nu suntem prieteni, asta e sigur.

— Dar am fost.

El se uită la mine și miji ochii, iar eu îmi dădeam seama că pentru el era din ce în ce mai greu să vorbească. Furia lui îl epuiza.

— Totuși nu am fost, nu? spuse el. Nu chiar. Totul în prietenia noastră a fost o minciună.

— Nu, nu a fost, am protestat eu.

— Ba da. Cyril, tu ai fost cel mai bun prieten al meu. Am crezut că vom fi prieteni pe viață. Te admiram atât de mult.

— Nu este adevărat, am spus eu, surprins de cuvintele lui. Eu eram cel care te admira pe tine. Erai tot ce voiam eu să fiu.

— La fel și tu, spuse el. Erai bun, și atent, și decent. Erai prietenul meu. Cel puțin așa am crezut. Nu am stat cu tine timp de paisprezece ani pentru că voiam pe cineva care să mă urmeze peste tot ca un cățeluș. A fost pentru că îmi plăcea să fiu în compania ta.

— Prietenia mea a fost sinceră, am spus eu. Pe de altă parte, nu puteam să controlez ceea ce simțeam. Dacă ți-aș fi spus...

— În ziua aia în biserică, atunci când ai încercat să sari pe mine...

— N-am încercat să sar pe tine!

— Ba sigur că da. Și ai spus că ai fost îndrăgostit de mine încă de când eram copii.

— Chiar nu știam despre ce vorbeam, i-am spus. Vezi tu, eram tânăr. Nu eram experimentat. Și mă înspăimânta ceea ce urma să fac.

— Vrei să spui că ai inventat totul? întreabă el. Că nu ai avut acele sentimente pentru mine deloc?

— Nu, evident că nu. Am avut acele sentimente pentru tine. Încă le mai am. Dar nu de-asta eram prieten cu tine. Eram prieten cu tine pentru că mă făceai să mă simt fericit.

— Și pentru că voiai să mă fuți. Ei bine, pun pariu că acum nu-ți dorești asta, nu-i așa?

Am tresărit la felul amar în care o spusese și, mai mult, pentru că desigur că era adevărat. De câte ori în timpul anilor mei de adolescență și după aceea nu avusesem fantezii cu el, imaginându-mi cum ar fi fost dacă noi doi am fi putut fi cumva împreună, dacă l-aș fi putut ademeni în apartamentul meu, l-aș fi îmbătat și aș fi sperat că ar fi putut să mă atingă într-un moment de slăbiciune, când nu era nicio fată prin preajmă care să îi satisfacă nevoile. De sute de ori, poate chiar mii. Nu puteam să neg că o mare parte din prietenia noastră era, cel puțin pentru mine, bazată pe o minciună.

— Nu puteam să controlez ce simțeam, am repetat eu.

— Ai fi putut să vorbești cu mine despre asta, spuse el. Mult mai devreme. Aș fi înțeles.

— Ba nu, am spus eu. Știu că nu ai fi înțeles. Pe atunci, nimeni nu înțelegea. Nu în Irlanda. Chiar și azi este ilegal, la naiba, să fii homosexual în Irlanda, îți dai seama? Și acum suntem în anul 1987, nu 1940. *Nu* ai fi înțeles. Spui asta acum pentru că lucrurile stau altfel. Nu ai fi înțeles, am insistat eu.

— M-am dus la unul dintre grupurile voastre, să știi, spuse el, ridicând o mână să mă facă să tac. Când am fost diagnosticat la început cu HIV. M-am dus la un grup din Brooklyn, condus de un preot și erau opt sau nouă tipi în cameră, toți în diferite stadii ale bolii și fiecare părea mai aproape de moarte decât celălalt, iar ei se țineau de mâini și împărtășeau povești despre cum se futeau cu străini în băi și saune, și cum agățau, și toate rahaturile alea, și am privit în jur. Și știi ceva? Mi s-a făcut complet greață să îmi dau seama că eram acolo măcar, să mă gândesc că aveam ceva în comun cu acei degenerați.

— Tu cu ce ești diferit? am întrebat eu. Ai futut orice fată care respira.

— E complet diferit.

— Cum? Explică-mi.

— Pentru că e *normal*.

— Dă-o dracului de *normalitate*, am spus eu. Am crezut că ai mai multă originalitate decât atât. Nu erai tu cel rebel?

— Nu am pretins niciodată că sunt, spuse el, încercând să se ridice. Îmi plăceau fetele, pur și simplu, atâta tot. Nu ai înțelege.

— Ai futut multe fete. Eu am futut mulți tipi. Și ce dacă?

— Este diferit, insistă el, practic scuipând cuvintele.

— Liniștește-te! am spus eu, privind spre unul dintre monitoarele atașate la trupul lui. Ți-a crescut tensiunea.

— Dă-o dracului de tensiune! spuse el. Poate reușește să mă ucidă înaintea acestei boli. Ideea este că stăteam acolo în Brooklyn când preotul turna banalitățile alea și ne spunea tuturor că trebuia să ne împăcăm cu lumea și cu Dumnezeu cât mai eram încă în viață. M-am uitat în jur la ceilalți oameni din grup și, știi ceva, era ca și când erau fericiți că mureau. Erau acolo, rânjind unul la altul, arătându-și cicatricele unii altora, și vânătăile, și depigmentările. Vorbeau despre băieții cărora le-o trăsese în toalete, în cluburi de poponari și tot ce voiam să fac era să îi trântesc de perete, unul câte unul și să le sparg fețele. Să le curm suferința pentru totdeauna. Nu m-am mai întors acolo. Voiam să pun o nenorocită de bombă în locul acela. Vezi ironia aici, nu? spuse el în cele din urmă după o pauză lungă în care părea să se lupte să își recapete controlul asupra emoțiilor.

— Ce? am întrebat eu. Care e ironia?

— Păi, corect ar fi să fie invers, nu? întreabă el. Tu să fii cel care zace în patul acesta, putrezind pe dinăuntru, iar eu ar trebui să stau pe scaunul ăla, privindu-te cu ochi blânzi de cățeluș și întrebându-

mă unde mă duc la cină când o să pot să ies dracului din camera asta în sfârșit.

— Nu la asta mă gândesc, am spus eu.

— Ba sigur că da.

— Ba nu, am insistat eu.

— Atunci la ce? Pentru că știu sigur că, dacă aș fi în locul tău, la asta m-aș gândi.

— Mă gândesc că mi-aș dori să ne putem întoarce în timp, amândoi, și să facem lucrurile mai bine sau altfel. Am fost amândoi nenorociți de firile noastre, nu vezi asta? Serios, Julian, uneori îmi doresc să fi fost un nenorocit de eunuc. Viața ar fi fost mult mai ușoară. Iar dacă nu mă vrei pe mine aici, atunci ce-ai zice dacă ar veni cineva drag? Unde e familia ta? De ce nu le spui?

— Pentru că nu vreau să știe. Oricum nu au mai rămas mulți. Mama s-a dus demult. Max a murit acum câțiva ani.

— Nu se poate! Cum?

— Infarct. N-au mai rămas decât Alice și Liam și nu vreau ca sora mea să știe nimic despre asta.

— Mă întrebam când avea să vină vorba de ea, am spus cu subînțeles. Putem vorbi despre ea?

El zâmbi amar.

— Putem, dar ai grijă ce spui. Chiar dacă zac pe patul ăsta de spital, tot nu există altă ființă pe lumea asta pe care s-o iubesc mai mult decât pe ea.

— A fost groaznic ce i-am făcut atunci, am spus eu. Nu trebuie să îmi spui. Este ceva cu care a trebuit să trăiesc. Mă urăsc pentru asta.

— Ba nu. Spui asta doar pentru că așa se face.

— Ba da, mă urăsc.

— Ei bine, cel puțin ți-ai cerut scuze, spuse el. Când i-ai scris după aceea, vreau să spun, și te-ai aruncat la mila ei și ai implorat-o să te ierte pentru că ai umilit-o în fața a trei sute de oameni, inclusiv a președintelui Irlandei, ca să nu mai menționez că i-ai distrus toată viața. Al *doilea* bărbat care a făcut asta în doi ani. A, nu, stai, mă înșel, nu-i așa? Pentru că nu i-ai scris deloc. Doar ai lăsat-o acolo. Nu ai fost suficient de bărbat cât să îi spui că îți pare rău.

Și știai toate astea. De data asta măcar, ea a ajuns la altar, dar nu la finalul recepției. Iisuse Hristoase, cum ai fi putut să-i faci așa ceva? Cyril, chiar nu ai pic de decență?

— Tu m-ai *obligat* s-o fac, am spus eu.

— Ba nu! Despre ce vorbești?

— În ziua aceea. În sacristie, când am... când ți-am spus ce simțeam. M-ai obligat să merg mai departe. Aș fi putut să mă opresc atunci – *noi* am fi putut –, dar m-ai forțat...

— Deci vrei să spui că e din vina mea? Îți bați joc de mine?

— Nu, e vina mea. Știu asta. Nu ar fi trebuit să las lucrurile să ajungă atât de departe de la bun început. Nu ar fi trebuit să încep nimic cu Alice. Dar am făcut-o, iar acum nu mai pot schimba asta. Am tras aer adânc în piept, amintindu-mi de persoana care fusesem la vremea aceea. M-am gândit să-i scriu, am spus eu, începând să tremur, din cauza amintirilor. Serios, m-am gândit. Dar mă simțeam groaznic. Julian, am fost pe punctul de a mă sinucide. Trebuie să înțelegi asta. Trebuia să plec, să îi las pe toți și pe toate în urma mea. Să o iau de la zero. Ideea de a comunica măcar cu Alice... N-aș fi putut s-o fac.

— Asta pentru că ești un nenorocit de laș, Cyril! spuse el. Și un mincinos. Așa ai fost mereu și pun pariu că nu te-ai schimbat.

— Nu, am insistat eu. Nu mai sunt. Acum nu mai e nevoie să fiu așa. Pentru că nu mai locuiesc în Irlanda. Pot să fiu exact cine vreau să fiu acum, pentru că nu mai fac parte din țara aia.

— Ieși afară! spuse el, întorcându-se cu spatele la mine. Nu poți să mă lași să mor în pace? Ai câștigat, bine? Tu trăiești și eu mor.

— Nu am câștigat nimic.

— Ai câștigat, repetă el încet. Așa că nu te mai fâli.

— Ce mai face? am întrebat eu, refuzând să plec. Alice, adică. A fost bine după aceea? Este fericită acum?

— Tu ce crezi? spuse el. N-a mai fost niciodată la fel. Te-a iubit, Cyril, tu chiar nu înțelegi asta, tu care pari să apreciezi atât de mult acest concept? Și ea a crezut că și tu ai iubit-o. Adică i-ai cam lăsat impresia asta când te-ai însurat cu ea.

— A trecut atât de mult timp de atunci, am spus eu, clătinând din cap. Nici măcar nu mă mai gândesc la acele vremuri. Și probabil că m-a uitat, deci ce rost are să redeschidem vechi răni?

Julian se holbă la mine cu o expresie care sugera că își dorea să se poată ridica din pat și să mă ia la bătaie.

— Cum ar fi putut să te uite vreodată? întrebă el. Ți-am spus, i-ai distrus complet viața.

Am făcut o grimasă. Da, trebuie să fi fost greu și jenant pentru ea atunci. Desigur, am acceptat asta. Dar timpul trecuse. Eu nu eram cine știe ce partidă, în mod sigur depășise totul până acum. Și dacă nu, atunci ar fi trebuit s-o facă. Până la urmă, era o femeie în toată firea. Îmi asumasem responsabilitatea pentru că am rănit-o, dar nu pentru că i-am distrus toată viața.

— Nu s-a recăsătorit? am întrebat eu. Eu așa îmi închipuiam. Era tânără, și frumoasă, și...

— Cum ar fi putut să se mărite din nou? spuse el. Era măritată cu tine, nu mai ții minte? Nu ai lăsat-o la altar, Cyril, ai lăsat-o la nenorocita de recepție, în mijlocul hotelului Shelbourne. Jurămintele fuseseră deja spuse.

— Da, dar sigur că a anulat căsătoria, am spus eu, stăpânit de un sentiment de anxietate care se acumula în mine. Odată ce era limpede că nu mă voi mai întoarce, trebuie să fi făcut asta?

— N-a anulat căsătoria, spuse el încet.

— Păi de ce nu? am spus eu. Ce, a vrut să se joace de-a doamna Havisham^[32] pentru tot restul vieții ei, asta a fost? Uite, Julian, ridic mâinile și îmi asum rolul meu în asta. I-am făcut un lucru groaznic lui Alice și ea în mod sigur nu merita nimic din toate astea. Eu am fost cel vinovat. Un laș. Un rahat. Dar cum ai spus și tu, am plecat în timpul recepției,

nici nu am ajuns în apartamentul nupțial. Ea ar fi putut anula căsătoria cu ușurință dacă ar fi vrut. Și dacă nu a făcut-o, nu pot fi considerat responsabil pentru asta. A fost decizia ei.

El se uită la mine de parcă eram nebun și deschise gura să spună ceva, dar apoi o închise la loc.

— Ce e? am întrebat eu.

— Nimic, răspunse el.

— Ce e? am insistat eu, uitându-mă la el, fiind sigur că era ceva ce nu îmi spunea.

— Uite, Cyril! spuse el. De ce nu te oprești odată cu minciunile? Poate că nu ai ajuns în apartamentul nupțial, dar ai găsit un loc în care să te culci cu ea înainte să vă căsătoriți, nu-i așa?

M-am gândit la asta, confuz de ce spunea el. Și apoi mi-am amintit acea noapte, cu câteva săptămâni înainte de nuntă. „Cred că ar trebui să vii, Cyril. Să vii la cină, vom bea două dintre cele mai bune vinuri ale lui Max și apoi ne vom culca împreună.” O noapte la care nici nu mă mai gândisem de când se întâmplase. Fusesse nevoie de un efort din partea mea ca să-mi amintesc acum.

Îmi trecu prin minte un gând, simțind un fior care îmi străbătu tot corpul.

— Cine e Liam? am întrebat eu.

— Poftim? întrebă Julian, care se întorsese cu spatele la mine și se uita pe fereastră, spre un cer care se acoperea cu nori pe măsură ce se lăsa seara.

— Ai spus că nu a mai rămas mare lucru din familia ta. Că tatăl tău a murit și că au mai rămas doar Alice și Liam. Cine e Liam?

— Liam, spuse Julian încet, este motivul pentru care Alice nu a putut să anuleze căsătoria. Motivul pentru care a trebuit să rămână măritată cu tine și nu a putut să întâlnească pe altcineva. Pentru care nu a putut găsi fericirea cu un soț care să fie un bărbat adevărat. Liam este fiul ei, nepotul meu. Liam a fost darul tău de despărțire. Și presupun că o să îmi spui acum că nu te-ai gândit măcar vreodată că se putea întâmpla așa ceva...

M-am ridicat încet, simțind cum picioarele cedează sub mine. Voiam să îl fac mincinos, să îi spun că nu credeam niciun cuvânt, dar ce rost avea când adevărul era că credeam fiecare cuvânt pe care îl rostise, pentru că n-ar fi avut niciun interes să mintă? O lăsasem gravidă pe Alice.

La recepție voise cu disperare să stea de vorbă cu mine, insistase că trebuia să vorbească cu mine în privat, dar eu nu voiam s-o ascult. Ea trebuie să fi știut deja sau să fi bănuț și probabil că voia să îmi spună. Dar apoi eu am dispărut în Europa și nu am mai contactat pe nimeni din trecutul meu după aceea, niciodată. Așa că ea a suportat rușinea asta în Irlanda în 1973, când o fată gravidă, necăsătorită, era considerată puțin mai sus decât o curvă și era tratată corespunzător de toată lumea.

Mereu presupusesem că propria mea mamă, mama mea naturală, fusese necăsătorită și mă dăduse pentru că îi era foarte greu să crească un copil singură în anii '40. Dar lucrurile nu se schimbaseră prea mult de atunci. Oare îi făcusem lui Alice ce îi făcuse tatăl meu mamei mele?

Dar desigur că ea nu era necăsătorită și poate că asta era și mai rău, pentru că fără un inel pe deget ar fi putut să cunoască un bărbat, cineva căruia nu i-ar fi păsat și care ar fi crescut copilul ca pe al lui însuși. Dar cu inelul nu avea nicio șansă. Nu atunci. Nu pe acele vremuri. Nu în Irlanda.

— Nu am știut nimic despre asta, i-am spus eu. Îți jur, nu m-am gândit la asta nici măcar pentru o clipă.

— Ei bine, acum știi, spuse el, mânia domolindu-i-se. Probabil că nu ar fi trebuit să-ți spun nimic. Nu prea mă mai ajută judecata, asta e problema. Las-o baltă, Cyril, bine? Ei sunt bine fără tine. Au fost bine fără tine în toți acești ani. Nu au nevoie de tine acum. Este prea târziu să te mai implici în viețile lor.

M-am uitat la el, neștiind ce să spun. Aveam un fiu. Acum ar avea paisprezece ani. M-am ridicat și m-am îndreptat încet spre ușă, dar, înainte să ies, am

auzit vocea vechiului meu prieten încă o dată, mai stinsă acum, speriată, înspăimântată de cum se sfârșea viața lui.

— Cyril, spuse el. Te rog, nu pleca...

— Dacă ar fi vrut să aflu, am spus eu, întrerupându-l și gândindu-mă cu atenție la discuția noastră, ar fi putut. Sunt căi prin care m-ar fi putut găsi.

— Deci e vina ei, asta vrei să spui?

— Nu, vreau să spun doar că...

— Știi ce, ieși dracului de aici, bine? spuse el, dispoziția lui schimbându-se dramatic într-o clipă. Ai tratat-o ca pe un rahat și m-ai mințit o viață întreagă. Nici măcar nu știu de ce îți acord timp când mi-a mai rămas atât de puțin. Ieși afară!

— Julian...

— Am spus să *ieși afară!* strigă el. Ieși dracului de aici!

— Ultima noapte —

În noaptea de 11 mai 1987 a fost o furtună cu fulgere și ploaia lovea în fereastra apartamentului nostru, în timp ce eu stăteam în fotoliul meu preferat și citeam un articol din *New York Times* despre Klaus Barbie, Măcelarul din Lyon, al cărui proces tocmai începuse în Europa. De partea cealaltă, pe canapea, Emily făcea tot ce îi stătea în puteri să mă facă să mă simt inconfortabil, în timp ce îi masa piciorul lui Ignac. Ocazional, se întindea să îl muște ușor de ureche pe bietul băiat, în timp ce el citea „Araby”, povestea lui preferată din *Dubliners*. Nu înțelegeam cum putea să suporte felul în care își ținea etichetele pe el. Era ca un șoarece înfometat care rodea de zor o roată de cașcaval.

— Nu știu de ce ar mai fi interesat cineva de chestiile astea, spuse ea, întrucât făcusem un comentariu despre avocatul care fusese angajat să îl apere pe fostul căpitan Gestapo. A trecut atâta vreme de atunci!

— Nu a trecut *chiar* atât de mult, am spus eu. Și parcă tu trebuia să fii istoricul, nu? Cum se poate să nu ți se pară interesant?

— Poate mi s-ar fi părut dacă aș fi trăit în timpul războiului, ca tine. Dar nu a fost așa, deci nu mi se pare.

— Nici eu nu am trăit în timpul războiului, am ținut să precizez, dându-mi ochii peste cap. După cum știi prea bine, m-am născut abia în august 1945.

— Ei bine, a fost pe-aproape. Ce-a făcut individul acesta? Acum e bătrân, nu?

— Da, dar ăsta nu este un motiv pentru care nu ar trebui să dea socoteală pentru lucrurile pe care le-a făcut în trecut. Și tu chiar vrei să spui că nu știi ce a făcut?

— Mi se pare, cred că i-am mai auzit *numele*...

— A scos patruzeci și patru de copii evrei dintr-un orfelinat în Izieu, odată, spuse Ignac, fără să ridice privirea din cartea lui. Și i-a deportat la Auschwitz. Unde, știi tu, au murit. Majoritatea oamenilor inteligenți știu asta.

— Bine, spuse Emily, nedorind să se certe cu el așa cum ar fi făcut-o cu mine. Mă bucuram să aud o notă de nemulțumire în vocea lui. Dă-mi să mă uit și eu pe ziarul acela!

— Nu, am spus eu. Încă îl citesc.

Ea oftă adânc, de parcă eu venisem pe această lume pentru niciuniu alt motiv decât să o chinui pe ea.

— În fine, domnule Avery, spuse ea după un moment. Ignac ți-a spus vestea noastră?

— Ce veste? am întrebat eu, lăsând jos ziarul și uitându-mă la el;

— Nu acum! spuse Ignac repede, aruncându-i o privire. Când o să fie și Bastiaan acasă.

— Ce veste? am repetat eu, rugându-mă să nu se căsătorească, sau să aibă un copil, sau să facă orice l-ar fi legat de această femeie îngrozitoare pentru tot restul vieții.

— Ignac a fost acceptat, spuse ea.

— Pentru ce?

— Pentru un loc la Colegiul Trinity. La toamnă ne mutăm la Dublin.

— O, am spus eu, simțind un fior de entuziasm amestecat cu neliniște la menționarea numelui orașului meu natal. Spre marea mea surpriză, primul meu gând a fost: „Asta înseamnă că și eu pot să mă întorc în sfârșit acasă?” Nu credeam că te-ai hotărât dacă să aplici sau nu.

— Ei bine, nu eram sigur, spuse el. Dar le-am scris o scrisoare și mi-au răspuns și am vorbit de câteva ori la telefon. Mi-au spus că, dacă vreau, în octombrie mă așteaptă un loc. Totuși, încă nu sunt sigur. Am vrut să vorbesc cu tine și cu Bastiaan despre asta. În privat.

— Ne-am hotărât, spuse Emily, pocnindu-l peste genunchi. Asta vrem amândoi, ai uitat?

— Nu am vrut să mă grăbesc să fac ceva ce aș putea regreta.

— Ai vorbit cu ei despre burse? am întrebat eu.

— O, nu-ți face griji! se răsti Emily, poate simțind aceeași enervare din partea prietenului față de ea, încât se răzbuna pe mine. Nimeni n-o să-ți ceară bani.

— Nu asta am vrut să spun, am continuat eu.

— Desigur că nu, spuse Ignac. Și da, am întrebat. Se pare că sunt câteva fonduri pentru care pot să aplic.

— Păi asta este o veste foarte bună! am spus eu. Dacă ești sigur că asta vrei...

— Asta vrem amândoi, spuse Emily. Și oricum, Ignac nu mai este un copil. Ar fi totuși mai bine pentru el să locuiască cu oameni de vârsta lui.

— Deci nu o să locuiți împreună? am întrebat eu.

— Cu cineva mai apropiat de vârsta lui, spuse ea cu un zâmbet abia schițat.

— Aș fi preferat să le spun lui Cyril și lui Bastiaan când erau amândoi de față, preciză Ignac. Și când am fi fost doar noi. Ca familie.

— Ei bine, trebuia să afle la un moment dat, spuse Emily. Și doctorul Van den Bergh nu e

aproape niciodată aici, nu? E mereu la spital.

— Nu e *mereu* la spital, am spus eu. Se întoarce aici în fiecare noapte. Doar l-ai văzut de dimineață.

— Ba nu.

— Emily, am luat cu toții micul dejun.

— A, eu nu mă simt bine dimineața. În această parte a zilei, abia dacă observ pe vreunul din voi.

— Atunci ai nevoie de mai mult somn, am spus eu. Asta se întâmplă când înaintezi în vârstă.

Sună telefonul și Ignac sări de pe scaun, fericit să nu mai ia parte la disputa noastră. Atunci când eu și Emily ne contraziceam nu intervenea aproape niciodată și îmi plăcea să cred că asta se datora faptului că nu îi ținea partea în totalitate. Un moment mai târziu, se întoarce și băgă capul pe ușă.

— Este Bastiaan, spuse el. Pentru tine.

M-am ridicat și am ieșit pe hol, luând receptorul.

— Mă bucur că ai sunat, am spus eu. N-o să-ți vină să crezi ce am aflat.

— Cyril, spuse Bastiaan și tonul serios al vocii sale mă îngrozi

— Ce este? am spus eu. Ce s-a întâmplat?

— Cred că ar trebui să vii aici.

— Are legătură cu Julian?

— Starea lui s-a înrăutățit. Nu mai are mult. Dacă vrei să îl mai prinzi în viață, ar trebui să pleci în momentul ăsta de acasă.

M-am așezat pe scaunul de lângă masa de telefon înainte ca picioarele să-mi cedeze. Desigur că îi spuseseam lui Bastiaan despre relația mea cu pacientul 741 și el își aminti că îi povestisem despre Julian cu mai mult de un deceniu în urmă, când ne cunoscuserăm. Dar nu mai vorbisem despre el de atunci, așa că nu a făcut legătura când începuse să îl trateze.

— Plec acum, am spus eu. Stai cu el, poți? Până ajung acolo?

Am pus telefonul la loc și mi-am luat jacheta, iar Ignac apărău în cadrul ușii.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el. E vorba despre prietenul tău?

Am încuviințat din cap.

— Bastiaan spune că e aproape de sfârșit. Trebuie să îl văd înainte să moară.

— Vrei să vin cu tine?

M-am gândit la asta o clipă și am apreciat gestul, dar am clătinat din cap.

— Nu are rost, am spus eu. Oricum nu poți face nimic. Și, în plus, Bastiaan o să fie acolo pentru mine. Tu stai aici cu Emily. Sau, mai bine, spune-i să se ducă acasă și stai aici singur.

Am dat să ies pe ușă și el mă urmă repede.

— Nu s-a hotărât nimic, să știi, spuse el. Despre Dublin, vreau să zic. Oferta este acolo, atâta tot. Emily ar vrea să meargă, dar eu nu m-am decis încă.

— Putem să vorbim despre asta mai târziu, am spus. Trebuie să plec.

El încuviință și eu am alergat la parter, am chemat un taxi pe stradă și după un sfert de oră ieșeam din liftul de la etajul șapte, unde mă aștepta Bastiaan.

— Hei, am spus, iar el își ridică privirea. Cum e?

Îmi făcu semn spre scaunele din sala de așteptare și ne așezară.

— E pe moarte, spuse el, punând o mână peste a mea. Nivelul de CD4 este cel mai jos din cât am văzut până acum. Are pneumonie și organele interne cedează. Am încercat cât mi-a stat în putință să-i ușurez suferința, dar acum nu mai putem face nimic. Este doar o chestiune de timp. Nici nu am fost sigur că va rezista până să ajungi.

Am simțit un val de durere în mine și mă străduiam să îmi rețin emoțiile. Știam, desigur, de câteva zile că asta urma să se întâmple, dar avusesem prea puțin timp să mă pregătesc.

— Pot să o sun pe Alice? am întrebat eu. Să îi aduc telefonul lângă el?

— Nu, spuse el. L-am întrebat și nu vrea.

— Dar dacă îi aude vocea...

— Cyril, nu! Este viața lui. E moartea lui. E alegerea lui.

— Bine, am spus eu. E cineva cu el acum?

— Shaniqua. A spus că stă cu el până când ajungi aici.

M-am îndreptat spre camera 703 și am bătut repede la ușă și apoi am deschis-o. Julian zăcea pe spate, în pat, respirând greoi. Văzându-mă, Shaniqua dădu să plece.

— E în agonie, spuse ea încet. Vrei să stau aici cu tine până se sfârșește totul?

— Nu mulțumesc, am spus. Aș prefera să ne lași singuri.

Ea încuviință și plecă, închizând ușa încet în urma ei, iar eu m-am așezat pe scaun lângă pat, privindu-l în timp ce respira sacadat, scurt! Era atât de slab, încât era aproape înspăimântător de privit, dar undeva, sub acel chip plin de cicatrice, era băiatul pe care îl cunoscusem odată, băiatul pe care îl iubisem, băiatul de pe scaunul ornamental din Dartmouth Square, băiatul a cărui prietenie o trădasem. L-am luat de mână și senzația pielii lui subțiri ca hârtia, umedă și delicată în mâna mea, mă neliniștea. El mormăi ceva și, după o clipă, deschise ochii și zâmbi.

— Cyril, spuse el. Ai uitat ceva?

— Ce vrei să spui?

— Erai aici adineauri. De-abia plecaseși.

Am clătinat din cap.

— Asta a fost acum câteva zile, Julian. M-am întors să te văd.

— A! Credeam că a fost mai devreme. L-ai văzut pe Behan?

— Pe cine?

— Brendan Behan. E acolo, la bar. Ar trebui să-i facem cinste cu o halbă.

Am privit în altă parte pentru o clipă și am așteptat până când mi-am recăpătat controlul asupra emoțiilor.

— Nu mai suntem în Palace Bar, am spus eu încet. Nu suntem în Dublin. Suntem în New York. Ești la spital.

— Așa e, spuse el, de parcă încerca să-mi facă pe plac.

— Pot să fac ceva pentru tine, Julian? Pot să te ajut cumva?

El clipi de câteva ori și mă privi din nou, parcă mai conștient.

— Ce spuneam? mă întrebă el. Vorbeam aiurea?

— Nu, ești doar confuz.

— Par să am momente de luciditate și momente când nu știu ce se întâmplă. E ciudat să știi că îți trăiești ultima oră de pe pământ.

— Nu spune asta...

— Este adevărat, totuși. Simt. Și doctorul Van den Bergh mi-a spus asta mai devreme. El este, nu? Prietenul tău?

Am încuviințat, bucuros că de data asta nu părea să o spună cu ghilimele.

— El este, am spus eu. Bastiaan. E afară dacă ai nevoie de el.

— Nu am nevoie de el. A făcut tot ce a putut. Pare un om de treabă.

— Este.

— Prea bun pentru tine.

— Probabil.

El încercă să râdă, dar efortul îi provocă multă durere și am văzut pe chipul său o expresie teribilă de suferință.

— Ușurel, am spus. Relaxează-te!

— Zac în patul acesta de săptămâni întregi, spuse el. Cât de mult pot să mă mai relaxez?

Poate că ar fi mai bine să tac.

— Doar atât mi-a mai rămas. Dacă nu vorbesc, atunci aş putea la fel de bine să renunț. Mă bucur că ai venit, chiar mă bucur. Te-am insultat data trecută când ai fost aici?

— Am meritat-o, i-am spus.

— Probabil. Dar mă bucur că te-ai întors. E ceva ce poți să faci pentru mine? După ce nu o să mai fiu, adică.

— Desigur, am spus. Orice vrei.

— Vreau să îi spui lui Alice.

Am închis ochii, inima strângându-mi-se în piept. Acesta era singurul lucru pe care chiar nu voiam să-

l fac.

— Mai e timp, am spus. Mai e timp să vorbești cu ea.

— Nu vreau asta. Vreau să îi spui tu. După ce mor.

— Ești sigur că sunt persoana potrivită pentru asta? l-am întrebat. Au trecut paisprezece ani, până la urmă. Nu cred că prima oară de la nunta noastră când o să vorbesc cu ea ar trebui să îi spun că... săi spun...

— Cineva trebuie s-o facă, insistă el. Asta e penitența ta. Spune-i că nu am vrut să mă vadă așa, dar că ai fost lângă mine la final și că m-am gândit la ea. În sertar, lângă tine, e un jurnal. O să îi găsești numărul acolo.

— Nu știu dacă pot, am spus eu, simțind cum lacrimile începeau să mi se scurgă pe obraji.

— Dacă nu o să fii tu, atunci o să fie un polițist anonim care o să-i bată la ușă, spuse el. Și nu vreau asta. Și nici tu nu vrei asta. El nu îi va putea spune cum s-a terminat, ce am simțit pentru ea, dar tu da. Am nevoie să îi spui că a fost cea mai bună persoană pe care am cunoscut-o vreodată. Și să îi spună lui Liam că viața mea ar fi fost mult mai goală fără el. Că i-am iubit pe amândoi și că îmi pare rău pentru toate astea. Vei face asta pentru mine, Cyril? Te rog! Nu ți-am cerut niciodată nimic, dar îți cer asta. Și nu poți refuza ultima dorință a unui muribund.

— Bine, am spus eu. Dacă asta vrei.

— Da.

— Atunci promit c-o s-o fac.

Am rămas în tăcere pentru mult timp, punctată doar de expresia de durere a lui Julian care se răsucea anevoios în pat.

— Îmi spui despre el? am întrebat eu în cele din urmă.

— Despre cine?

— Despre Liam. Despre fiul meu.

— Nu e fiul tău, spuse el, clătinând din cap. Biologic, da. Dar doar atât.

— Cum este?

— E ca mama lui. Deși toată lumea spune că seamănă cu mine. Dar personalitatea lui este foarte diferită. E timid. E tăcut. Seamănă mai mult cu tine în privința asta.

— Ai fost apropiat de el?

— A fost ca un fiu pentru mine, spuse el, începând să plângă. Ceea ce este chiar ironic.

— E fericit? am întrebat eu. Are aventuri cum am avut noi?

— Am avut ceva, nu-i așa? spuse el, zâmbind.

— Așa e, am răspuns eu.

— Mai ții minte când ai fost răpit de IRA? spuse el. Aia a fost o după-amiază pe cinste.

Am clătinat din cap.

— Nu, Julian, am spus eu. Nu am fost eu, tu ai fost.

— Eu am fost?

— Da.

— Eu am fost răpit?

— Da.

— De ce? Ce le făcusem?

— Nimic, i-am spus eu. Îl urau pe tatăl tău. Voiau ca el să plătească o răscumpărare.

— Și a plătit?

— Nu.

— Tipic pentru Max. Mi-au tăiat urechea, spuse el, dând să întindă o mână spre fața lui, dar efortul era prea mare și o lăsă la loc peste cearșafuri.

— Așa e, i-am spus. Animale nenorocite!

— Îmi amintesc acum, spuse el. Mare parte din timp erau foarte buni cu mine. Mai puțin atunci când tăiau bucăți din corpul meu. Le-am spus că îmi plăceau batoanele Mars și unul din ei s-a dus și a venit cu o cutie întreagă. Le-a pus în frigider să le păstreze reci. Cred că m-am împrietenit cu el. Nu mai știu cum îl chema.

— L-ai vizitat la închisoare, am spus. Am crezut că erai nebun.

— Ți-am spus vreodată că voiau să îmi taie scula?

— Nu, am spus eu, nesigur dacă asta era ceva ce se întâmplase cu adevărat sau ceva ce își amintea greșit în delirul lui.

— E adevărat, spuse el. În noaptea dinainte să mă găsească poliția. Au spus că aveam de ales. Că fie îmi scoteau un ochi, fie îmi tăiau scula. Au zis că puteam să aleg eu care.

— Iisuse! am exclamat eu.

— Adică așa fi spus ochiul, desigur. Probabil cel de pe partea opusă urechii lipsă, ca să echilibrez lucrurile. Dar îți imaginezi dacă *într-adevăr* mi-ar fi tăiat-o? Nu așa mai fi fost aici acum, nu? Nu s-ar fi întâmplat nimic din toate astea.

— E un fel de a vedea lucrurile, am spus eu.

— Mi-ar fi salvat viața.

— Poate.

— Nu, ai dreptate. Așa fi fost mort deja, pentru că probabil m-aș fi sinucis dacă mi-ar fi tăiat scula. Nu așa fi putut să trec prin viață fără sculă. E uimitor, nu-i așa, cum o mică parte din anatomia noastră ne controlează complet viețile?

— Mică? am spus eu, ridicând o sprânceană. Vorbește în numele tău.

El râse și încuviință.

— În prima zi când ne-am cunoscut, spuse el. M-ai dus sus în dormitorul tău și m-ai rugat să ți-o arăt. Mai ții minte? Ar fi trebuit să știu de atunci. Ar fi trebuit să ghicesc micul tău secret murdar.

— Ba nu, am insistat eu. În toți acești ani ai spus asta, dar nu s-a întâmplat așa. *Tu* ai fost cel care a vrut să se uite la *a mea*.

— Nu, spuse el. Nu-mi pot imagina asta. Nu așa fi fost interesat.

— De la bun început ai fost obsedat de sex.

— Ei bine, e adevărat. Îmi plăcea de mama ta, să știi.

— N-ai cunoscut-o niciodată pe mama mea. Și nici eu.

— Ba sigur că da. Maude.

— Ea era mama mea adoptivă.

— A, da, spuse el, alungând distincția. Mereu ai insistat cu asta.

— Ei au fost cei care au insistat. Din ziua în care m-au adus acasă. Și doar nu ai plăcut-o cu adevărat, nu? Era suficient de bătrână cât să fie și mama ta adoptivă.

— Ba da. Femeile mai în vârstă nu mi-au plăcut niciodată, dar cu Maude ar fi fost altceva. Pentru că și ea m-a plăcut. Mi-a spus odată că eram cel mai frumos băiat pe care îl văzuse în viața ei.

— Ba nu. Nici nu seamănă cu ceva ce ar spune ea.

— Crezi ce vrei.

— Aveai *șapte* ani.

— Asta mi-a spus.

— Iisuse! am exclamat eu, clătinând din cap. Uneori cred că viața mea ar fi fost mult mai bună dacă nu aș fi simțit niciun fel de dorință sexuală.

— Nu poți să trăiești ca un eunuc. Nimeni nu poate. Dacă IRA mi-ar fi tăiat scula, mi-aș fi tras un glonț în cap. Crezi că asta este o pedeapsă pentru toate lucrurile pe care le-am făcut?

— Nici pentru o clipă, am spus eu.

— Mă uitam la știri, spuse el. Erau niște oameni, membri ai congresului, care spuneau că oamenii care au făcut SIDA erau...

— Nu acorda atenție cretinilor ăloră, am spus eu. Nu știu nimic. Sunt niște ființe josnice. Ai avut ghinion, atâta tot. Toți cei care trec pe la etajul acesta au avut ghinion. Atât și nimic mai mult.

— Presupun, spuse el cu un oftat, înainte să strige de durere.

— Julian! am spus eu, sărind în picioare.

— Sunt bine, spuse el.

Dar apoi, înainte să se poată relaxa din nou, mai urlă o dată și eu am sărit, dând să deschid ușa să îl chem pe Bastiaan.

— Nu, spuse el. Nu mă lăsa, Cyril, te rog!

— Dar dacă chem un doctor...

— Nu mă lăsa! Nu au ce să-mi facă.

Am încuviințat și m-am așezat din nou pe scaun, luându-l de mână.

— Îmi pare rău, am spus eu. Pentru tot ce v-am făcut vreodată, ție și lui Alice, și pentru toate minciunile. Îmi pare cu adevărat rău. Dacă m-aș putea întoarce în timp, dacă aș putea să fiu bărbatul care sunt acum, dar să fiu din nou tânăr...

— A trecut, spuse el, începând să închidă ochii. Și la ce ar fi ajutat-o pe Alice să-și fi petrecut toată viața măritată cu tine? Măcar așa, de-a lungul anilor, și-a mai tras-o și ea din când în când.

Am zâmbit.

— Mă duc, șopti el după o clipă. Cyril, mă duc. Simt cum mă duc.

Pe vârful limbii îmi stăteau vorbele *nu, luptă, rămâi*, dar nu am spus nimic. Boala câștigase în cele din urmă.

— Te-am iubit, i-am spus eu, apropiindu-mă de el. Ai fost cel mai bun prieten al meu.

— Și eu te-am iubit, șopti el. Apoi, cu o expresie speriată pe chip spuse: Nu pot să te văd.

— Sunt aici.

— Nu te văd. E doar întuneric.

— Sunt aici, Julian. Sunt aici. Mă auzi?

— Te aud. Dar nu te pot vedea. Mă ții?

Deja îl țineam de mână și am strâns-o puțin să mă asigur că știa că eram acolo.

— Nu, spuse el. Ține-mă! Vreau să fiu ținut din nou. Ultima oară.

Am ezitat, nesigur ce voia să spună, iar apoi i-am dat drumul la mână și m-am dus pe cealaltă parte a patului, m-am întins lângă el și i-am luat în brațe trupul subțire, tremurând. De câte ori în tinerețea mea visasem la un astfel de moment și acum nu puteam decât și îmi lipesc fața de spatele lui și să plâng.

— Cyril... șopti Julian.

— Poți să te desprinzi, i-am șoptit.

— Alice... spuse el.

Apoi trupul lui se relaxă în îmbrățișarea mea și l-am ținut așa un timp, care probabil nu fusese mai

mult de câteva minute. Respirația lui începu să încetinească și în cele din urmă se opri. L-am ținut în brațe până când Bastiaan a intrat și, uitându-se la monitor, mi-a spus că se terminase, că Julian nu mai era. Am mai rămas lângă el câteva minute, până când a trebuit să mă ridic și să las asistentele să își faci treaba. Și apoi am luat liftul până jos la parter, am ieșit din spital și Bastiaan a ridicat o mână să oprească un taxi, iar în acel moment am făcut cea mai mare greșală din viața mea.

— Nu, am spus. Ploaia s-a oprit. Hai să mergem pe jos. Am nevoie de niște aer proaspăt.

— Central Park —

Am mers în tăcere pe bulevarde și am intrat în Central Park.

— Am uitat să iau agenda lui, am spus, oprindu-mă în mijlocul unei alei mărginite de copaci. Era în dulapul de lângă patul lui.

— Ai nevoie de ea acum? întrebă Bastiaan.

— Am promis că îi voi telefona lui Alice. Sora lui. Trebuie să îi spun.

— Poți să o iei mâine. Toate obiectele lui personale vor fi păstrate.

— Nu, am spus eu, clătinând din cap. Nu, trebuie să îi spun în seara asta. Trebuie să ne întoarcem.

— E târziu, spuse Bastiaan. Și ești supărat. Așteaptă până mâine.

Am început să tremur de frig și până să-mi dau seama, plângeam incontrollabil.

— Hei, spuse Bastiaan, trăgându-mă aproape de el și îmbrățișându-mă. Nu plânge! Sunt aici pentru tine. Mereu voi fi aici pentru tine. Te iubesc!

Apoi s-a auzit o voce:

— Hei, poponarilor!

Când m-am întors, am văzut trei bărbați alergând spre noi. Iar după aceea... nu-mi mai amintesc nimic.

PARTEA A III-A
PACEA

1994
Tați și fii?

— Unul dintre ei —

La începutul anilor 1950, când tatăl meu adoptiv, Charles, a fost pentru prima oară „oaspetele” guvernului irlandez în închisoarea Mountjoy, nu am avut niciodată voie să merg în vizită. Desigur, eram doar un copil atunci și Maude nu avea niciun interes ca noi trei să avem parte de vreo reuniune jenantă sau eliberatoare în spatele gratiilor, dar ideea de a intra într-o închisoare mă intrigase încă de când Julian, care doar era un copil de șapte ani pe atunci, îmi spusese cum Max îi dăduse voie să stea cu el în timp ce oferea asistență juridică unui client care își omorâse soția. Din câte știam eu, nici măcar Maude nu mersese vreodată în vizită, în ciuda faptului că în fiecare săptămână veneau ordine de vizitare. În loc să le arunce, ea le păstra pe toate, adunându-le într-un teanc pe masa de telefon de lângă ușa de la intrare a micului nostru apartament și când am întrebat-o odată dacă urma să folosească unul dintre acele bilete prețioase în scopul în care erau menite, ea a răspuns scoțând încet țigara din gură și stingând-o în mijlocul teancului.

— Asta îți răspunde la întrebare? zise ea, întorcându-se spre mine cu jumătate de zâmbet.

— Ei bine, poate că *eu* aș putea să merg în vizită, i-am sugerat eu, iar ea se încruntă când își deschise cutia de țigări și scoase a șaiszeci și patra țigară din acea zi.

— Ce lucru ciudat ai spus! răspunse ea. De ce ai vrea să faci ceva atât de pervers?

— Pentru că Charles este tatăl meu. Și poate că i-ar prinde bine compania.

— Charles nu este tatăl tău, insistă ea. Este tatăl tău adoptiv. Ți-am tot repetat asta. Nu trebuie să-ți vină idei, Cyril.

— Și totuși o față prietenoasă...

— Dar nu cred că tu *ai* o față prietenoasă. Să fiu sinceră, mereu am crezut că ai mai degrabă o

fizionomie acră. E ceva la care poate că ar trebui să lucrezi.

— Atunci pe cineva cunoscut.

— Sunt sigură că acolo face cunoștință cu destui oameni, spuse ea aprinzând țigara. Din câte înțeleg, cei din închisori au simțul comunității foarte dezvoltat. Un bărbat ca Charles se va descurca, probabil foarte bine acolo. N-a avut niciodată dificultăți în a se integra într-un grup de străini. Nu, nici nu se pune problema. Mă tem. Nu-ți voi permite acest lucru.

Așa că n-am ajuns niciodată. În schimb, în timpul celei de-a doua experiențe a lui Charles după gratii, eram un om în toată firea, da aproape cincizeci de ani și nu aveam nevoie de permisiunea nimănui. Așa că, atunci când a sosit ordinul de vizitare, mă simțeam destul de entuziasmat de perspectiva de a vedea cum erau tratate clasele criminale.

Era o dimineață frumoasă în Dublin și, deși nu puteam să mă deplasez foarte mult din cauza piciorului, m-am gândit că, dacă merg puțin pe jos, ar fi în ordine. Mi-am luat cârja, care era atârnată lângă ușa de la intrare, apoi am înaintat pe strada Pearse și am traversat Liffey pe podul O'Connell, rămânând pe partea stângă a străzii, așa cum făceam mereu ca să evit zona de lângă magazinul Clerys, unde, odată, provocasem neintenționat moartea lui Mary-Margaret Muffet și a unui lucrător, deși homofob, de la An Garda Síochána. Desigur, Coloana lui Nelson nu mai era de mult. După ce IRA demolase amiralul de pe pedestalul său, structura care rămăsese fusese doborâtă într-o explozie controlată, dar atât de prost planificată, încât spulberase jumătate din ferestrele magazinelor de pe strada O'Connell, provocând pagube de mii de lire. Însă amintirile rămâneau și nu voiam să le re trăiesc.

În capul străzii, am trecut pe lângă Centrul Scriitorilor Irlandezi, unde doar cu câteva săptămâni în urmă participasem la petrecerea de lansare a celei de-a patra cărți pentru copii a lui Ignac, cea mai

recentă din seria lui populară despre un băiat sloven care călătorește prin timp și care captase imaginația copiilor (și a multor adulți) din întreaga lume. Toți scriitorii din Dublin erau acolo, desigur, iar când s-a aflat prin încăperea despre identitatea mamei mele adoptive, mai mulți au venit la mine să se prezinte, punându-mi întrebări despre romanele ei, la care nu aveam cum să răspund. Un publicist a întrebat dacă aș vrea să scriu prefața unei ediții aniversare a romanului *Like to the Lark*, dar am refuzat, chiar și când mi-a spus că aveam să primesc două sute de lire dacă făceam o treabă bună. Un jurnalist pe care îl văzusem de mai multe ori la *The Late Late Show* m-a informat că Maude era scriitoarea cu cele mai mari încasări în Irlanda și că femeile nu ar trebui să scrie niciodată romane. A început să îmi explice în zece minute de ce, până când Rebecca, soția lui Ignac, a venit și m-a salvat, lucru pentru care i-am fost etern recunoscător.

Am luat-o pe strada Dorset și apoi la stânga, spre spitalul Mater, și chiar când mă apropiam de închisoare, eram într-o dispoziție neobișnuit de bună, pentru că era una dintre acele dimineți frumoase în care ești fericit doar pentru că ești viu. Trecuseră șapte ani din acea noapte groaznică din New York, când i-am pierdut pe singurii doi bărbați pe care i-am iubit vreodată la o distanță de doar o oră unul de altul, șase ani de la proces, cinci de când plecasem din State după șase operații la picior, patru de când mă întorsesem în Europa continentală, trei de când revenisem în Dublin, doi de la arestarea lui Charles pentru fraudă și evaziune fiscală și unul de când ajunsese înapoi la închisoare și, în cele din urmă, mă contactase în speranța unui mic ajutor filial.

La început, nu eram deloc hotărât dacă să mă întorc în Irlanda. De-a lungul anilor mei de exil, adesea tânjeam să explorez încă o dată străzile copilăriei mele, dar asta mi se părea un vis imposibil.

Cu toate astea, așa cum au decurs lucrurile, mă simțeam incredibil de fericit să fiu înapoi și cumva bucuros că lăsasem în urmă anii mei de călător. Și chiar găsisem de lucru într-unul din vechile mele cuiburi, biblioteca de la Dáil Éireann de pe strada Kildare, o zonă de studiu liniștită, rareori frecventată de parlamentarii înșiși și populată mai degrabă de asistenții parlamentari și funcționarii publici care căutau răspunsuri la întrebări ce ar fi putut fi puse miniștrilor lor mai târziu în Cameră.

În Dáil Éireann am întâlnit o figură din trecutul meu, pe domnișoara Anna Ambrosia din Ministerul Educației, alături de care lucrasem pentru puțină vreme în anii '60. Domnișoara Ambrosia se căsătorise cu iubitul ei evreu, care nu avea nume de evreu – Peadar O'Múrchú – și avea șase fiice, fiecare, spunea ea, mai greu de controlat decât cealaltă. Cariera ei prosperase în anii de intervenție și la vârsta de cincizeci și trei de ani ajunsese funcționar public senior în minister, un post deținut cândva de domnișoara Joyce. Ne-am recunoscut imediat în dimineața în care a sunat la bibliotecă și a aranjat să ne întâlnim din nou în timpul pauzei mele de prânz, când ne-am dus la etaj, în ceainărie, să povestim.

— Ghici cu câți miniștri a trebuit să mă cert în anii mei petrecuți la minister?! mă întrebă ea.

— Nu știu, am spus. Opt? Nouă?

— Șaptesprezece. Toți niște cretini. Jumătate dintre ei sunt complet analfabeți și ceilalți nu știu să facă împărțiri. Pare să existe un fel de ironie în faptul că cel mai puțin inteligent membru al guvernului mereu ajunge la educație. Și știi cine trebuie să-i facă să arate bine, nu? Muggins. Cine era ministru când ai lucrat aici, mai ții minte?

Am menționat numele bărbatului și ea își dădu ochii peste cap.

— Nebunul acela, spuse ea. Și-a pierdut locul la alegerile următoare, Nu el te-a pocnit când a fost prins cu pantalonii în vine?

— Nu, acela a fost ofițerul de presă, am spus eu. Ce amintiri fericite!

— Nu știu de ce am stat atât de mult timp acolo, chiar nu știu, spuse ea cu regret. Poate că ar fi trebuit să călătoresc, ca tine. Trebuie să te fi distrat foarte bine.

— Am avut și zile bune, și zile rele, ți-am mai spus. Nu te-ai gândit niciodată să pleci atunci?

— M-am gândit la asta, dar știi cum este, Cyril, cu serviciile publice. Pui un picior pe scară și ești aranjat pe viață. Și când au schimbat regulile ca să le permită femeilor măritate să rămână mai departe, am simțit că voiam să fac asta doar ca să le demonstrez ceva. Oricum, cu șase copii, Peadar și cu mine aveam nevoie de bani. Nu mă plâng, am fost fericită aici în mare parte. Cel puțin atunci când nu eram complet nefericită.

Am zărit cu coada ochiului o tânără chelneriță care intră în cameră și se uita panicată la ceas – era roșie la față și întârziase la muncă, presupuneam – și când trecu în spatele tejghelei, din bucătărie apărură încă un chip cunoscut de pe vremuri, administratoarea ceainăriei, care o certă pe fată.

— Îmi pare rău, doamnă Goggin, spuse fata. Autobuzele sunt de vină, nu vin niciodată la timp și...

— Dacă așa stau lucrurile, Jacinta, atunci tu ești un autobuz, veni răspunsul. Pentru că ești la fel de lipsită de punctualitate ca numărul 16.

Domnișoara Ambrosia – Anna – privea incidentul și făcu o grimasă.

— Cu femeia aceea nu e de glumă, spuse ea. Conduce locul acesta cu o mână de fier. Chiar și lui Charlie Haughey îi era frică de ea. Odată l-a dat afară de aici când a pus mâna pe dosul unei chelnerițe.

— A venit la bibliotecă alaltăieri, am spus eu. Nu l-am mai văzut acolo până atunci. Se uita în jur uimit și a spus: „Cred că am făcut o întorsătură greșită pe undeva”.

— Cineva ar trebui să păstreze replica asta, spuse Anna. I-ar putea-o pune pe piatra funerară.

— Doamna Goggin trebuie să fie aici de zeci de ani, am spus eu. O știu aici de când eram doar un copil.

— Se va pensiona în curând, spuse Anna. Sau așa mi s-a spus. În câteva săptămâni o să împlinescă șaiszeci și cinci de ani. Oricum, spune-mi ce e nou cu tine. E adevărat ce s-a povestit despre tine? Că ai fugit în ziua nunții înainte să spui *Da*?

— Unde ai auzit asta? am întrebat eu.

— Ei, nu-mi mai aduc aminte. După cum știi, bârfele se răspândesc repede pe aici.

— Ei bine, este doar pe jumătate adevărat, am recunoscut eu. Am trecut de partea cu *da* și am așteptat recepția ca să o șterg de acolo.

— Iisuse, Maria și Iosif, spuse ea, clătinând din cap și încercând să nu râdă. Ești un nemernic aparte.

— Chiar așa mi s-a spus.

— De ce ai făcut asta?

— E o poveste lungă.

— Și nu te-ai mai căsătorit niciodată?

— Nu. Dar spune-mi, am continuat eu repede. Ce s-a întâmplat cu ceilalți doi cu care am lucrat, domnișoara Joyce și domnul Denby-Denby? Ai păstrat legătura cu ei?

Ea lăsă cana jos și se aplecă înainte.

— Ei bine, aici e o întreagă poveste, spuse ea. Domnișoara Joyce și-a pierdut slujba după ce a avut o aventură cu ministrul apărării.

— Nu! am spus eu, mirat. Ea mereu părea atât de corectă!

— O, cei corecți sunt cei mai răi. În fine, era îndrăgostită până peste cap de om, dar, desigur, el era căsătorit și, când a devenit prea atașată și voia mai mult decât era el dispus să ofere, a avut grijă ca ea să fie plătită și dată afară din serviciu. N-a fost deloc fericită cu asta, pot să-ți spun, dar ce putea să facă? Pe atunci, miniștrii făceau ce voiau. În mare parte, așa se întâmplă și azi. Ea a încercat să își vândă povestea ziarelor, dar nu au vrut să îl supere

pe bietul om pentru că avea o familie. Arhiepiscopul a intervenit pe lângă editorul de la *Irish Press*.

— Și ce s-a întâmplat cu domnișoara Joyce după aceea?

— Ultima oară am auzit că s-a mutat în Enniscorthy și și-a deschis o librărie. Apoi am auzit că a scris un cântec care aproape a ajuns la concursul Eurovision. După aceea n-am mai auzit nimic.

— Și domnul Denby-Denby? am întrebat eu. Ce s-a întâmplat cu el? Presupun că s-a pensionat deja?

— Ei bine, și cu el este o poveste foarte tristă, spuse ea, coborând privirea, în timp ce zâmbetul îi păli.

— De ce, ce s-a întâmplat? am întrebat eu.

— Presupun că nu ai citit ziarele irlandeze cât ai fost plecat, nu?

— Nu am făcut-o prea des, am recunoscut eu. De ce?

— O, a fost o treabă groaznică, spuse ea, tremurând puțin și clătinând din cap. A fost ucis.

— *Ucis?* am exclamat eu și poate că am ridicat tonul puțin prea mult, pentru că am observat că doamna Goggin privea spre mine, iar când i-am întâlnit privirea, s-a uitat în altă parte.

— Chiar așa, ucis, repetă Anna. Desigur, știi că era unul dintre ei, nu?

— Unul dintre cine? am întrebat eu inocent.

— Unul dintre *ei*.

— Ei fiind...?

— Homosexualii.

— A, da, am spus. Ei bine, mereu am presupus asta în ciuda faptului că se referea mereu la legendara doamnă Denby-Denby și la toți micuții Denby-Denby. I-a inventat pe toți?

— O, nu, ei au existat într-adevăr, spuse ea. Dar pe atunci țara era plină de doamne Denby-Denby care nu știau ce făceau soții lor pe ascuns. Tu știi asta mai bine ca oricine, presupun. Aș avea dreptate să cred că și tu ești unul dintre ei?

— Sunt, am recunoscut eu.

— Mereu am crezut asta. Îmi aduc aminte când lucram împreună și nu ai părut niciodată interesat de mine și într-o zi i-am spus domnișoarei Joyce că eu credeam că ești unul dintre ei, dar ea a negat, zicând că ești prea drăguț ca să fie adevărat.

— Sunt sigur că undeva pe acolo este un compliment, am spus eu.

— Acum e la modă, nu?

— Ce anume?

— Să fii unul dintre ei.

— Nu știu, am spus. Este?

— O, este! spuse ea. Este Boy George și David Norris. Și jumătate din cei de aici, desigur, deși țin asta pentru ei. Femeia care locuiește lângă mine... ei bine, fiul ei cel mic este unul dintre ei. Ea ridică din umeri și adulmecă aerul. E o rușine pentru ea, desigur, dar eu nu spun nimic. Niciodată nu am judecat oamenii în funcție de asta. Și mai sunt două femei care au o florărie aproape de casa mea și ele împart apartamentul de deasupra și Peadar spune că sunt unul dintre ei...

— Două dintre ele, nu?

— Da, două dintre ele. Nici măcar nu am știut că o femeie poate fi una dintre ele. Nu te deranjează așa tare la un bărbat, dar la o femeie este cam ciudat, nu crezi?

— Nu m-am gândit niciodată prea mult la asta, am spus eu. Dar îmi imaginez că nu e prea mare diferență.

— O, ai devenit foarte modern, Cyril! Bănuiesc că este efectul faptului că ai locuit în străinătate. Louise, a doua mea fată, vrea să meargă în America cu o viză J-1 cu prietenii ei și eu fac tot ce pot s-o opresc pentru că acolo sunt extrem de moderni. Pur și simplu, sunt convinsă că, dacă se duce în America, o să ajungă să fie violată de un negru și o să facă un avort.

— Iisuse Hristoase! am spus eu, scuipându-mi ceaiul. Dumnezeuule, Anna, cum poți să spui astfel de lucruri?

— De ce nu? E adevărat.

— Nu e adevărat deloc. Și pari foarte încuiată la minte în privința asta.

— Nu sunt rasistă dacă asta vrei să spui. Ține minte, soțul meu este evreu.

— Dar oricum, am spus eu, înainte să mai deschidă gura.

— Louise zice că pleacă, indiferent ce spun eu sau tatăl ei. „Tu centrezi, tu dai cu capul”, i-am spus, dar o să asculte? Nu. Crezi că noi am fost așa când eram de vârsta lor? Le-ai dat astfel de băți de cap părinților tăi?

— Ei bine, eu am crescut destul de neconvențional, am spus eu.

— A, da! Îmi aduc aminte că mi-ai spus ceva despre asta atunci. Mama ta e Edna O'Brien sau cineva de genul, nu?

— Maude Avery, am spus eu. Mama adoptivă.

— Așa e, Maude Avery. Ai crede că a fost Tolstoi după cum vorbesc oamenii despre ea...

— Domnul Denby-Denby... am întrerupt-o înainte să se piardă pe drum. Îmi spuneai despre el că a fost ucis.

— A fost ceva teribil, spuse ea, aplecându-se și coborând vocea. S-a aflat că domnul Denby-Denby închiria un apartament ieftin pe strada Gardiner despre care soția lui nu știa nimic și, din când în când, se ducea la canale și agăța câte un tânăr și îl aducea acolo pentru puțin știi-tu-ce. Asta se petrecea de ani de zile, se pare. Ei bine, trebuie să se fi întâmplat ceva într-una din acele nopți, pentru că vecinii au raportat un miros groaznic care venea din apartamentul lui și a fost descoperit acolo, două săptămâni mai târziu, cu o mână legată de calorifer, jumătate de portocală în gură și pantalonii în vine.

— Iisuse, am spus eu, cutremurându-mă la această imagine. Și l-au prins vreodată pe băiat?

— Da. În cele din urmă. A primit închisoare pe viață.

— Bietul domn Denby-Denby! am spus eu. Ce moarte teribilă! Bănuiesc că tu ai știut despre asta pe atunci, nu?

— Despre ce? am întrebat eu.
— Despre domnul Denby-Denby. Tu și el ați...?
— Sigur că nu! am spus eu, consternat. Putea să-mi fie tată.

Anna se uită la mine de parcă nu era complet convinsă.

— Trebuie să fii foarte atent cu băieții aceia, Cyril, spuse ea. Băieții care se prostituează la canale, adică. Gândește-te la ce boli au, în primul rând. Toți au SIDA. Și te-ar omorî fără să clipească. Sper că nu faci așa ceva.

Nu știam dacă să râd sau să mă arăt jignit. Adevărul era că de șapte ani nu mai sărutasem niciun alt bărbat și nu aveam nici cel mai mic interes să mai fac asta vreodată. Ultimul lucru pe care voiam să-l fac era să mă duc la agățat pe Grand Canal la miezul nopții în căutare de plăceri ieftine.

— Să mai pregătesc un ceainic? întrebă chelnerița, Jacinta, apropiindu-se de noi și, înainte să răspund, Anna clătină din cap.

— Eu nu mai vreau, spuse ea. Trebuie să mă întorc la birou. Ferestrele alea nu se uită singure la ele toată după-amiaza. Dar mi-a părul bine să te văd, Cyril, adăugă ea, ridicându-se. Probabil o să mai dau de tine la biblioteca de jos, nu? Ești acolo în fiecare zi?

— În fiecare zi, mai puțin vinerea, am spus eu. Și numai când cei din Dáil sunt în sesiune.

— Super, spuse ea. Sigur ne mai vedem. Nu uita ce ți-am spus și nu intra în belele! Nu mai vreau încă un Denby-Denby pe conștiință.

Am încuviințat și, după ce a plecat, m-am întors spre chelneriță și i-am spus că eu mai vreau un ceai. Peste câteva minute, doamna Goggin fu cea care îl aduse.

— Vă deranjează dacă stau cu dumneavoastră pentru o clipă? întrebă ea. Domnul Avery, nu?

— Exact, am spus. Cyril. Vă rog, luați loc!

— Eu sunt Catherine Goggin. Nu știu dacă vă mai amintiți de mine, dar...

— Sigur că da. Îmi pare bine să vă revăd.

— Lucrați din nou în Dáil?

— Da, pentru păcatele mele! În bibliotecă. Au trecut doar două săptămâni, dar îmi place.

— Locul acesta te atrage cu totul, nu-i așa? întrebă ea, zâmbind. Nu poți să scapi de el. Dar mă bucură să te văd înapoi aici, oricum. Am auzit că ai fost în State între timp?

— Pentru o vreme, da. Și în Europa.

— Și piciorul tău? întrebă ea, arătând spre cârja mea. Te-ai rănit recent?

— Nu, asta a fost acum șapte ani, i-am spus eu, pe când locuiam în New York. Într-o noapte, mergeam cu prietenul meu prin Central Park și am fost atacați.

— O, Doamne! spuse ea. Ce groaznic! Și prietenul tău e bine?

— Nu, a murit, am spus. Foarte repede. Înainte să vină ambulanța chiar.

— Și i-au prins pe cei care au făcut asta?

— Nu, am spus eu, clătinând din cap. Dar, de fapt, nici nu cred că i-au căutat prea mult.

— Îmi pare rău să aud asta, spuse ea. Cred că nici nu ar fi trebuit să întreb. Nu e treaba mea.

— Nu mă deranjează.

— Știi că îmi aduc aminte de tine de când ai venit prima oară aici? Mereu mi-ai amintit de cineva pe care l-am cunoscut cu ani în urmă. Semenii tare mult cu el.

— Cineva de care erați apropiată? am întrebat eu.

— Nu chiar, spuse ea, privind în altă parte. Un unchi al meu, atâta tot. Cu mult timp în urmă.

— Îmi amintesc de fiul dumitale, am spus eu. Ce mai face?

— Fiul meu? întrebă ea, ridicând privirea, încruntată. Ce vrei să spui?

— Aveți un fiu, nu? am întrebat eu. V-am întâlnit odată pe amândoi într-o cafenea, acum mai bine de douăzeci de ani. Probabil nu mai țineți minte. Era în dimineața în care mă căsătoream, așa că e fixat în memorie. Nu mai țin minte cum îl cheamă, și totuși...

— Jonathan.

— A, da. Era un băiat precoce, din câte îmi amintesc.

Ea zâmbi.

— E medic acum. Psihiatru. S-a căsătorit cu câteva săptămâni în urmă cu o fată adorabilă, Melanie. Se cunosc de când erau copii.

— Mai aveți alții? am întrebat eu.

— Alți ce?

— Alți copii?

Ea se opri pentru o clipă și clătină din cap.

— Nu, spuse ea. Dar tu?

— Am un fiu, i-am spus. Liam. Are douăzeci de ani.

— Trebuie să fie bine pentru tine.

Am ridicat din umeri, neștiind nici eu de ce mă confesam ei.

— Nu suntem foarte apropiați, am spus eu. Nu am fost lângă el când a crescut și mă urăște pentru asta. Este destul de corect, dar nu pot să repar lucrurile între noi, indiferent cât aș încerca.

— Atunci trebuie să te străduiești, spuse ea. Asigură-te că îl păstrezi în viața ta, asta este important. Nu-l scăpa din priviri.

Se deschiseră ușile și intră un grup de parlamentari, care vorbea tare și arogant și ea se ridică oftând.

— Ei bine, spuse ea. Aș face bine să mă întorc. Sunt sigură că acum că te-ai întors la noi te voi vedea aici mai des.

— Așa este, am spus eu, privind-o plecând.

Dintr-un motiv sau altul, conversația noastră zăbovea în mintea mea când sosisem la porțile închisorii Mountjoy. I-am arătat ofițerului de serviciu pașaportul și ordinul de vizitare și el le citi cu atenție, iar apoi îmi spuse să îmi dau jos jacheta și pantofii și să trec printr-un detector de metale. Dar în tot acest timp mă gândeam la doamna Goggin și la felul în care se uitase la mine și simțeam o dorință ciudată de a continua conversația cu ea altă dată.

S-a dovedit că o sală de așteptare a unei închisori putea să fie un mare nivelator de oameni, unde se adunau rudele și prietenii din toate clasele sociale în diverse grade de consternare, rușine și bravadă. M-am așezat în spate pe un scaun alb de plastic, lipit de podea și am încercat să ignor mirosul de antiseptic din aer. Pe brațul drept al scaunului meu era scrijelit că „Deano” era un „om mort”, iar pe stângul era adăugat că același Deano „suge pula”. Pe peretele din fața mea era un poster cu un polițist vesel, un bărbat tânăr și jovial, și o femeie aproape isterică lângă el, sub sloganul *Putem trece împreună peste asta!* – ceea ce puteam doar să presupun că era o afirmație ironică în ceea ce privește experiența închisorii.

Privind în jur am observat o tânără femeie îmbrăcată într-un costum lucios, care se lupta cu un copil mic, ce avea părul tăiat în stil mohican cu vârfuri verzi, asortate cu o serie de cercei de culoarea fructului de avocado care îi perforau lobul urechii stângi. Incapabilă să îl controleze, ea își îndreptă atenția spre un copil care urla ca o pisică posedată, într-un cărucior de lângă ea.

— Aveți mâinile ocupate, am observat eu, privind-o cu compasiune în timp ce băiatul mai mare alerga printre scaunele goale și se oprea în fața diverșilor oameni, transformându-se într-o mitralieră umană și împușcându-și victimele inocente, o șmecherie pe care o învățase probabil de la tatăl său încarcerat.

— Du-te dracului, pedofil bătrân! spuse femeia cu nonșalanță.

Am prins ideea că ea și cu mine nu ne vom împrieteni și m-am mutat în altă parte a camerei, lângă o doamnă cam de vârsta mea, care arăta absolut terifiată că se afla într-un loc atât de înfiorător. Ea își ținea strâns geanta în poală, în timp ce ochii ei scanau camera înainte și înapoi, de parcă

nu mai văzuse în viața ei asemenea specimene groaznice.

— E prima dată aici? am întrebat eu, iar ea încuviință.

— Desigur, spuse ea. Sunt din Blackrock. Se uită la mine cu înțeles. A fost o neînțelegere teribilă, vedeți, continuă ea după câteva momente. O judecată proastă. Nu ar trebui să fiu aici deloc și nici Anthony al meu.

— Niciunul dintre noi nu vrea să fie aici, am spus eu.

— Nu, am spus că eu nu ar trebui să fiu aici. Mi-au închis fiul, dar el n-a făcut nimic. Mereu a fost un tânăr foarte decent.

— Pot să vă întreb de ce a fost acuzat?

— Crimă.

— Crimă?

— Da, dar nu el a făcut-o, așa că nu mai fiți atât de șocat.

— Pe cine se presupune că a omorât?

— Pe soția lui. Dar nu există dovezi adevărate în afară de amprente, ADN și un martor ocular. De fapt, nora mea era o fată oribilă și și-a căutat-o cu lumânarea, dacă mă întrebați pe mine. Nu îmi pare rău deloc că nu mai este. Ea nu era din Blackrock și i-am spus lui Anthony că ar fi trebuit să se însoare cu cineva din cartier.

— Am înțeles, am spus eu și mă întrebam dacă nu ar trebui să mă mut din nou. Este arestat preventiv, atunci?

— Nu, este închis pe viață. Procesul a fost cu câteva luni în urmă. O să vorbesc cu parlamentarul meu despre asta, ca să văd ce se poara face. Sunt sigură că, dacă explic lucrurile, își vor da seama de greșeala lor și îl vor elibera. Dar dumneata? Ce vă aduce aici?

— Tatăl meu adoptiv este închis pentru evaziune fiscală, i-am spus.

— Ce rușine! spuse ea, stând dreaptă și părând complet consternată. Își strânse geanta mai aproape, de parcă exista riscul să i-o fur. Sigur toți trebuie să

ne plătim taxele, doar știți asta? Ar trebui să vă fie rușine!

— De ce? am protestat eu. Nu are nicio legătură cu mine. Eu mi le plătesc pe ale mele.

— Și ce vreți, o medalie? Dacă mă întrebați pe mine, închisoarea este prea bună pentru evaziioniștii fiscali. Ar trebui spânzurați.

— Și criminalii? am întrebat eu. Cu ei ce ar trebui să se întâmple?

Ea dădu din cap enervată și se întoarse cu spatele, iar eu am fost ușurat când un gardian tânăr și chipeș intră în sală cu o mapă și ne citi numele unul câte unul, îndrumându-ne pe un hol către o sală deschisă, unde ne-am așezat cu toții la niște mese albe, mici, cu numere inscripționate pe ele.

Peste câteva minute se deschise o ușă în capăt și intră un grup de bărbați în pulovere de lână și pantalonii gri căutând cu privirea oamenii cunoscuți. Am fost puțin surprins să îl văd pe Charles făcându-mi cu mâna cu un entuziasm nestăvilat și, când se apropie de mine, m-am ridicat să îi dau mâna și am fost și mai șocat când m-a îmbrățișat strâns.

— Stai jos, Avery! spuse un ofițer mai în vârstă, venind spre noi și aducând cu el o duhoare respingătoare de transpirație veche de patru zile. Nu este permis contactul fizic.

— Dar acest om este fiul meu! strigă Charles consternat. Ce fel de țară a devenit asta dacă un om nu își poate îmbrățișa singurul copil în public? Pentru asta a murit Robert Emmet? Și James Connolly? Și Pádhraic Pearse?

— Stai jos sau te întorci în celulă! spuse ofițerul, care nu avea chef de dezbateri. Este alegerea ta.

— Bine, mă așez, mormăi Charles, cedând, în timp ce eu m-am așezat în fața lui. Sincer, Cyril, sunt tratat aici ca un fel de criminal, este dincolo de limite.

Îmbătrânise de când îl văzusem ultima oară — acum avea peste 70 de ani —, dar își purta bine anii. Desigur, mereu fusese un bărbat chipeș și aspectul

lui nu îl părăsise la bătrânețe, așa cum se întâmplă adesea cu bărbații nemerituoși. Singura surpriză era barba gri care îi acoperea obrazii și bărbia. De când îl știam era obsedat să se radă, considerând bărbații cu barbă sau mustață drept socialiști, hipioți sau reporteri și eram puțin surprins să văd că nu își respecta obiceiurile de dimineată la închisoare. În plus, mirosea puțin și avea dinții mai galbeni decât mi-i aminteam.

— Ce mai faci? întrebă el, zâmbindu-mi. Mă bucur să te văd în sfârșit.

— Sunt bine, Charles, am spus eu. Aș fi venit mai devreme dacă m-ai fi invitat.

— Nu trebuie să te scuzi, spuse el. Nu am parte de prea multe ordine de vizitare și când am, tind să le trimit vechilor prieteni și femeilor tinere. Dar se pare că au murit cu toții. Vechii prieteni adică. Femeile tinere pur și simplu nu vin. Și într-o zi mi-a venit în minte numele tău și m-am gândit de ce nu?

— Sunt impresionat, am spus eu.

De când mă întorsesem în Dublin, cu trei ani în urmă, îl văzusem doar de vreo două ori, deci nu eram tocmai apropiați. Odată mă întâlnisem cu el în Brown Thomas pe strada Grafton și când m-am dus să îl salut, m-a confundat cu un vânzător și m-a întrebat dacă știam unde sunt batistele. I-am arătat direcția potrivită și a plecat. A doua oară a fost la procesul lui, când m-a rugat să-i aduc niște cremă de pantofi și un Cornetto în celula de arest în dimineata următoare.

— Și cum e viața de închisoare? am întrebat eu. E totul bine aici?

— Păi, încă nu am fost violat de o gașcă multietnică de spărgători de bănci, dacă la asta te referi.

— Nu la asta mă refeream, am spus eu.

— Bănuiesc că nu e prea rău, date fiind circumstanțele, răspunse el. Nu e ca și cum nu aș mai fi fost aici și lucrurile s-au îmbunătățit mult de când am fost ultima oară. Am televizorul meu, ceea ce este minunat pentru că am devenit destul de

dependent de telenovelele australiene și nu aş vrea să rămân în urmă.

— Mă bucur să aud că îți petreci timpul cu folos, am spus eu.

— De fapt, cred că aş putea să mă duc în Melbourne când o să ies de aici. Pare un loc frumos. Plin de dramă, plaje frumoase și fete drăguțe. Te uiți la *Neighbours*, Cyril?

— Păi am văzut câte ceva, am recunoscut eu. Deși nu aş putea să spun că mă uit.

— Ar trebui să o faci, este minunat. De-a dreptul shakespeareian.

— În fine, nu sunt sigur că Australia acceptă infractori condamnați am spus eu.

— Dacă trebuie, pot să le dau celor de la emigrare un mic bonus, spuse el făcând cu ochiul. Toată lumea are un preț. M-am săturat de țara asta, așa că o să o iau de la zero în altă parte.

Am dat din cap, nevenindu-mi să cred.

— Așadar, nu ai învățat nimic de prima oară când ai fost aici, am spus eu. Și nici de data asta nu vrei să înveți nimic.

— Despre ce vorbești? întrebă el. Ce ar fi trebuit să înveți?

— Că în țara asta avem ceva ce se cheamă taxa pe venituri. Și că și tu ar trebui să o plătești. Altfel, ajungi la închisoare.

— Ei bine, după cum se vede, spuse el cu dispreț, știu tot despre legile taxelor și de data asta nu cred că am făcut nimic rău. Data trecută, recunosc că aveau tot dreptul să mă bage după gratii. Câștigam mulți bani în anii '40 și '50 și mare parte din ei îi puneam deoparte fără să plătesc un singur penny Guvernului. Ai dracului fasciști! Oricum, sunt tot ăia care și-au căptușit propriile cuiburi fasciste. Deși, dacă mă întrebi pe mine, s-ar putea face un caz care să demonstreze că Max Woodbead a fost adevăratul vinovat pe atunci. El a fost cel care s-a gândit la toate unghiurile și mi-a dat sfaturi atât de proaste. Câți ani are Max? mă întreb. Ai mai auzit de el? I-am trimis un ordin de vizitare cu câteva

săptămâni în urmă, dar încă nu mi-a răspuns nimic. Crezi că încă mai este supărat pe mine pentru toată povestea aceea cu Elizabeth?

— Mă îndoiesc, am spus. Max este mort de aproape zece ani deja, așa că îmi imaginez că nu îi mai pasă. Nu știai?

El se scărpină în cap și se uită la mine puțin confuz. Mă întrebam dacă mintea începea să-i joace feste.

— A, da, spuse el în cele din urmă. Acum că spui, cred că am auzit ceva despre faptul că a murit. Bietul Max! Nu era un tip rău, serios. S-a căsătorit cu o femeie din înalta societate, și a intrat într-o familie bună. Asta ar trebui să facă orice bărbat inteligent. Asta am făcut și eu de mai multe ori. Și apoi încrucișat, o dată sau de două ori. Și apoi sub nivelul meu. Cumva nu am găsit niciodată nivelul potrivit. Poate că ar fi trebuit să mă căsătoresc în diagonală sau într-o direcție ușor curbată. Dar Elizabeth a fost o mare frumusețe, asta este sigur. Avea de toate: clasă, bani, cultură și o pereche de picioare grozave.

— Îmi aduc aminte, am spus eu, pentru că în mod sigur Julian primise frumusețea din partea mamei sale. Ai avut o aventură cu ea.

— Nu am avut o aventură, spuse el, cuvântul ieșind din gura lui cam grosolan. Am făcut sex de câteva ori, atâta tot. O aventură implică sentimente și acestea nu au existat. Nu din partea mea, cel puțin. Nu pot să vorbesc în numele ei. Presupun că și ea e moartă, nu?

— Da, am spus eu.

— Toată lumea e moartă, spuse el oftând, și apoi se lăsă pe spătarul scaunului și privi spre tavan. Bietul Max! repetă el. E păcat că a murit înainte să aibă ocazia să își ceară scuze față de mine.

— Pentru ce?

— Pentru că m-a băgat aici prima oară. Și pentru că m-a lovit în față când eram în mijlocul mituirii unui juriu. Asta sigur nu mi-a fost de folos la

proces. Dacă îmi aduc aminte bine, fiul lui era unul dintre ai tăi, nu e așa?

— Dintre ai mei? am întrebat eu încruntându-mă. Cine sunt ai mei?

— Un homosexual.

— Julian? am spus eu, aproape râzând la absurditatea ideii. Nu, nu era deloc. Era sută la sută heterosexual.

— Eu nu așa am auzit. Nu a făcut... știi tu... Se aplecă în față și șopti: O SIDA.

— Se numește doar SIDA, am spus eu. Nu o SIDA. Și nu trebuie să-l consideri homosexual.

— Ei bine, cum s-o spune, de-asta a murit, nu-i așa?

— Da, am spus eu.

— Deci am avut dreptate, spuse el, lăsându-se pe spate și zâmbind. Era un homosexual.

— Nu era, am insistat eu, gândindu-mă cât de furios ar fi fost Julian dacă ar fi auzit această conversație. Oricine poate să facă SIDA, indiferent de orientarea sexuală. Nu că mai contează oricum. S-a dus și el.

— Sunt doi tipi aici cu HIV, spuse Charles, privind în jur și coborând din nou vocea. Sunt ținuți la izolare desigur, deși câteodată sunt lăsați afară și se joacă tenis de masă unul cu altul în timp ce restul suntem închiși. Paznicii spală paletele cu dezinfectant după aceea. Să nu spui nimic nimănui.

— Nu o să suflu o vorbă, am spus eu. Dar vorbeam despre taxe, mai ții minte? Și despre refuzul tău de a le plăti.

— Cred că este foarte nedrept ce mi-au făcut, spuse el încruntat. Până la urmă, de data asta a fost o greșeală „cinstită”.

— Am auzit că au fost două milioane de greșeli cinstite, am spus eu.

— Da, ceva de genul ăsta. Dar corectează-mă dacă greșesc: în țara asta există ceva numit excepția artiștilor. Scriitorii nu trebuie să plătească taxe pe câștigurile lor. Mulțumesc, domnule Haughey, generos patron al artelor.

— Este adevărat, am spus eu amintindu-mi că era o lege care îl ajutase mult pe Ignac, de vreme ce romanele sale se bucuraseră de succes. Dar uite care e chestia, Charles! Tu nu ești, de fapt, scriitor.

— Nu, dar cea mai mare parte din venitul meu este din câștiguri artistice. Știi câte cărți a vândut Maude în toată lumea acum?

— Am auzit ultima oară că aproximativ 20 de milioane.

— 22 de milioane! spuse el triumfător. Nu, nu mă felicita! Și ea continuă să facă un milion în fiecare an, Dumnezeu s-o binecuvânteze!

— Dar doar pentru că bunurile ei ți-au rămas ție nu înseamnă că poți să beneficiezi de scutirea de taxe pentru tine. Asta ți s-a explicat și la proces, deși aș fi crezut că era evident de la bun început.

— Dar asta este nedrept, nu înțelegi? Bărbatul de la Fisc mereu m-a detestat pentru succesul meu.

— Dar nu a fost succesul tău, am insistat eu. A fost al lui Maude. Și sincer, aveai un venit excelent oricum, fără să trebuiască să înșeli sistemul.

El ridică din umeri.

— Ei bine, spuse el. Nu mai contează prea mult, bănuiesc. Am plătit ce datoram și încă am avere în bancă și tot continuă să vină. Poate la anul o să plătesc puțin. O să văd ce dispoziție o să am. Slavă cerului pentru universități, nu-i așa? Fiecare pare să predea din cărțile ei. Cu excepția canadienilor. Ce zici de asta? De ce canadienilor nu le place opera lui Maude?

— Nu aș putea să îți spun, am zis eu.

— Ciudați oameni! Încearcă să afli, da? Încă mai lucrezi la Ministerul Educației, nu? Trebuie să existe un fel de grup multicultural sau... sau... El se opri, aparent nesigur cum să termine propoziția.

— Charles, nu am mai lucrat în serviciul public de aproape 30 ani, am spus eu devenind acum puțin îngrijorat pentru el.

— Nu? Este un loc de muncă foarte bun, să știi! Ai avea o pensie bunicică. Sunt sigur că, dacă te întorci, o să îți mai dea o șansă. Cu ce ai greșit? Te-

au prins furând din pușculiță? Ai făcut prostioare cu secretara ta când ușa de la birou era închisă?

Am oftat și am privit afară pe fereastră spre curte, unde câțiva bărbați jucau fotbal, în timp ce alții stăteau în jurul perimetrului, fumau și stăteau de vorbă. Priveam așteptând să izbucnească o bătaie, așa cum vedeam mereu în filme, dar nu se întâmplă nimic nelalocul lui. În schimb, toată lumea părea să se bucure de vremea bună.

Foarte dezamăgitor.

— Cât mai ai? am întrebat eu, în cele din urmă, întorcându-mă spre el.

— Doar șase luni, spuse el. Nu e atât de rău aici, serios, să știi. Mâncarea este chiar destul de bună. Și colegul meu de celulă, Denzel, e un tip de treabă. A jefuit trei oficii poștale în țară. Ar trebui să îi auzi poveștile! El râse în timp ce și le amintea. Ai putea să le pui într-una din cărțile tale, dar probabil că te-ar da în judecată pentru furt de proprietate intelectuală. Știi cum sunt ticăloșii ăștia. În timpul liber vorbesc numai despre diplomele în Drept.

— Nu scriu cărți, Charles, i-am amintit eu. Lucrez la biblioteca la Dáil.

— Sigur că scrii cărți. Scrii cărțile acelea pentru copii, despre băiat croat care călătorește prin timp, nu?

— E un băiat sloven, am spus eu. Și nu, nu sunt eu. Ignac scrie.

— Cine e Ignac?

— E... păi, e un fel de fiu pentru mine. Cumva.

— Credeam că pe fiul tău îl cheamă Colm?

— Nu, el este Liam.

— Și el scrie cărțile?

— Nu, am spus eu, oftând. Ignac scrie cărțile. Liam este student

— El a scris-o pe aceea despre femeia care își ura soțul atât de mult încât îi vizita mormântul lui în fiecare zi și se pișa pe piatra lui funerară

— Nu, aceea a fost Maude, am spus eu amintindu-mi una dintre cele mai melodramatice scene din *Like to the Lark*.

— A, da, Maude. El se gândi la asta. Buna și bătrâna Maude. Ar fi urât să vadă cât de populară a ajuns.

— Așa este, am spus eu. Dar ea s-a dus demult. N-a apucat să îndure umilința asta.

— Cum îi spunea? întrebă el. Vulgaritatea popularității?

— Exact.

— Atunci, pentru ea este o binecuvântare că nu mai e. Deși, uneori mi se face dor de ea. Nu ne-am înțeles niciodată foarte bine, dar, cu toate astea, nu era rea. Fuma ca un șarpe, și nu mi-a plăcut niciodată asta la o femeie. Nu a fost mama ta adevărată, să știi. A, stai, știai asta? Poate că nu ar fi trebuit să spun nimic.

— Nu, știam. În privința asta nu a existat nicio confuzie.

— A, bine! Pentru că nu ești un Avery adevărat, să nu uiți.

— Da, știam și asta, am spus eu zâmbind.

— Dar îmi pare bine că te-am adoptat, adăugă el. Ești un băiat bun. Un băiat blând. Mereu ai fost așa.

Aveam o senzație ciudată și nu am putut-o identifica până când, la o examinare ulterioară, mi-am dat seama că eram puțin mișcat. Acesta era probabil cel mai frumos lucru pe care mi-l spusese vreodată în cei 49 de ani de când ne cunoșteam.

— Și nici tu nu ai fost un tată rău, am mințit eu. Date fiind circumstanțele.

— O, cred că știm amândoi că nu este adevărat, spuse el dând din cap. Am fost groaznic. Nu am manifestat niciun fel de interes față de tine. Dar pur și simplu așa eram eu. Nu puteam controla asta. Ți-am pus un acoperiș deasupra capului, și asta e ceva. Unii bărbați nu fac nici măcar asta pentru copiii lor. Încă mai locuiești acolo, Colm?

— Numele meu e Cyril, am spus eu corectându-l. Și nu, dacă te referi la casa din Dartmouth Square, atunci nu. Ai pierdut-o după ce ai ajuns la închisoare prima dată. Mai ții minte? Max a cumpărat-o.

— A, da, așa este. Presupun că băiatul lui locuiește acum acolo cu – făcu semn de ghilimele în aer – partenerul lui.

— Nu, Julian nu locuiește acolo. Ți-am spus, Julian este mort.

— Nu! strigă el. Este groaznic! Stai, îmi aduc aminte acum. A fost atacat, nu? De un fel de gașcă. L-au bătut și l-au lăsat să moară.

M-am îndreptat de spate și am închis ochii, întrebându-mă cât mai trebuia să îndur din toate astea.

— Nu, am spus eu. Acela nu a fost Julian. Acela a fost Bastiaan.

— Max mi-a spus că a murit înainte să ajungă la spital.

— Nu Max ți-a spus asta. Eu ți-am spus. Și oricum, nu a fost Julian am repetat eu, a fost Bastiaan.

— Cine e Bastiaan?

— Nu contează, am spus eu, clătinând din cap, deși conta. Conta foarte mult. Uite, Charles, îmi fac griji pentru tine. Ai fost la doctor?

— Nu, în ultima vreme, nu. De ce întrebi?

— Pari puțin... confuz, atâta tot.

— Nu sunt dementă, dacă la asta te referi, spuse el.

— Nu ai dementă. Asta încerci să spui?

— Nu sunt dementă, insistă el, fluturând un deget în fața mea.

— Bine, nu ești dementă. Dar, uite, nu cred că ți-ar strica să te vadă un medic.

— Doar dacă pot să mă duc la el, spuse el. Sau la ea. Am auzit acum sunt niște doctorițe minunate. Ce mai urmează? adăugă el râzând. O să conducă autobuze și o să aibă voie să voteze, dacă cineva nu face ceva să le oprească!

— Închisoarea nu o să te lase să ieși pentru o zi ca să mergi la doctor am spus eu. Vor insista să vină unul aici, în schimb. Asta dacă nu ai nevoie de teste. Și s-ar putea, să știi. S-ar putea să ai nevoie de teste

— Fă ce crezi că este mai bine, spuse el. Singurul lucru cu adevărat important pentru mine este ca atunci când o să ies de aici să mă duc acasă.

— Unde locuiești acum? am întrebat eu, pentru că adevărul era că habar nu aveam.

De la ultimul divorț al său – al treilea, dacă erau corecte calculele mele, după a cincea căsătorie – dusesse o existență mai degrabă nomadă.

— Unde crezi? întrebă el. Dartmouth Square. Același loc unde am locuit mereu. Ador casa aceea. O să mă scoată de acolo cu picioarele înainte.

— Probabil că nu, am spus eu. De vreme ce nu mai locuiești acolo. Au trecut decenii de când ai vândut-o.

— Doar pentru că nu mai locuiesc acolo nu înseamnă că nu pot să mor acolo, spuse el. Folosește-ți imaginația! Ce fel de scriitor ești?

— Unul care nu scrie, am spus eu.

— Refuz să mor în închisoare ca Oscar Wilde sau Lester Piggot.

— Niciunul dintre ei nu a murit în închisoare.

— Ar fi murit dacă fasciștii ar fi făcut ce ar fi vrut ei.

— Uite, mă ocup eu de asta, bine? O să ne descurcăm. Până la urmă, mai avem șase luni.

— Asta dacă nu ies pentru bună purtare.

— Fă-mi o favoare, Charles! am spus eu. Încearcă să nu fii prea bun, bine? Execută-ți sentința. O să fie mult mai ușor pentru mine dacă faci asta.

— Bine, spuse el. Nu mă deranjează. O să fac scandal la micul dejun într-o zi și o să rămân aici până la sfârșit.

— Mulțumesc, am spus eu. Apreciez asta.

— Nicio problemă. Astăzi unde mergem?

— Tu probabil vei rămâne aici, am spus eu. Marți după-amiaza nu ai cursuri de artă?

— Nu mă mai duc, spuse el, cu o expresie de dezgust pe chip. Desenam după model și pentru noi poza gol un falsificator de pașapoarte, de 150 de kilograme, obez, cu tatuaje pe tot corpul. Avea până

și cuvântul mama tatuat pe penis, ceea ce l-ar fi impresionat și pe Freud. Probabil că ție ți-ar fi plăcut totuși. Sau fiului lui Max, Julian. I-ar fi plăcut la nebunie.

— Bine, întoarce-te în celula ta atunci, am spus eu. Și poate tragi un pui de somn. S-ar putea să te simți mai bine când te trezești.

— Așa o să fac. Noaptea trecută nu am dormit deloc bine. Tu ce o să faci?

— Nu știu. Mă gândeam să mă duc să văd un film. Trebuia să mă întâlnesc cu Liam, dar a anulat. Din nou.

— Cine e Liam?

— Fiul meu.

— Credeam că pe fiul tău îl cheamă Inky.

— Te referi la Ignac. Este un alt fiu.

— Uau! Trebuie să îți placă foarte mult doamnele, nu-i așa? întrebă el, zâmbind încântat. Așchia nu sare departe de trunchi. Câți copii ai și cu câte femei?

Am zâmbit și, când m-am ridicat, am vrut să dau mâna cu el. El îmi luă mâna, dar strânsoarea lui nu era nici pe departe la fel de fermă cum fusese odată.

— Nu sunt demență, îmi spuse el din nou, mai încet de data asta și pe chip se citea o expresie rugătoare. Câteodată devin puțin confuz atâta tot. Este bătrânețea, vine pentru noi toți. O să vină și pentru tine, ia aminte!

Nu am spus nimic, doar am plecat gândindu-mă cât de mult se înșela. Bătrânețea nu venise pentru Maude. Sau pentru Julian. Sau pentru Bastiaan. Sau pentru sutele de tineri bărbați și tinere pe care îi consiliasem în New York, în apogeul anilor de epidemie. Bătrânețe nu venea neapărat pentru toată lumea. Și încă nu știam dacă avea și vină pentru mine.

— Două baruri —

Televizorul din apartamentul meu era stricat, așa că mă îndreptam pe strada Baggot spre Doheny &

Nesbitt's ca să mă uit la meci. Era agitație din cauza asta, desigur – încă o dată țara își pierdea mințile și aceiași jucători englezi care erau înjurați într-o după-amiază de sâmbătă când jucau pentru Arsenal sau Liverpool erau acum adulați pentru că purtau un tricou cu Irlanda, mulțumită bunicilor lor care plecaseră din țară cu cincizeci de ani în urmă.

Barul era la fel de aglomerat pe cât mă așteptam să fie, dar, după ce am comandat o bere, am descoperit o masă într-un colț de unde vedeam bine ecranul. Mi-am sprijinit cârja de perete și cu puțin timp înainte de start, am scos din buzunar cel mai recent roman cu Floriak Ansen al lui Ignac și am continuat de unde rămăsesem cu o noapte în urmă. În carte, eroul nostru călător se întorsese în timp în Epoca glaciară și le dădea bătăi de cap eschimoșilor care îl învățau cum să facă găuri în gheață ca să prindă pește, ceea ce nu era bine deloc pentru el, pentru că era un vegetarian convins. Citisem doar câteva pagini, când volumul s-a dat mai tare și fiecare cap din local se întoarse spre ecranul masiv care atârna de tavan. Echipele ieșeau pe teren. În timp ce se auzeau imnurile, se vedeau jucătorii care mijeau ochii în soare pe stadionul Giants, iar comentatorul făcu câteva remarci despre căldură și cum, în mod sigur, va fi mai avantajos pentru italieni decât era pentru irlandezi, care nu erau obișnuiți cu asemenea excentricități.

Privind spre bar am observat doi tineri care plăteau băuturile și se întorceau în căutarea unui loc unde să se așeze pentru următoarele ore. Întrucât se uitară în direcția mea, am prins privirea unuia și el la fel, așa că nu am avut de ales decât să le fac semn spre locurile goale de la masa mea. El se uită spre prietenul lui pentru o clipă înainte să-i șoptească ceva la ureche și un moment mai târziu veniră și se așezară lângă mine.

— Ce surpriză! am spus eu străduindu-mă să par prietenos. Nu mă așteptam să dau de tine aici.

— Nici eu, spuse Liam. Nu credeam că ești interesat de fotbal.

— Sigur, acum toată lumea este interesată, nu-i așa? Ești considerat trădător dacă te duci la serviciu și nu poți să discuți fiecare atac pe care l-ai văzut la televizor în seara trecută.

El sorbi din halbă și privi ecranul.

— Jimmy, el este Cyril, îi spuse el după o clipă prietenului său.

Era cam de aceeași vârstă cu el – douăzeci de ani –, dar mai mare, un urs de băiat, pe care mi-l imaginam alergând pe câmpul de rugby la Donnybrook, cu o expresie hotărâtă pe chip, și dând pe gât zece halbe de Guinness în Kielys după aceea fără să clipească.

— El este... Părea să caute cuvântul, chiar dacă nu putea termina propoziția decât într-un singur fel. Este tatăl meu, spuse el în cele din urmă.

— E fiul dumitale? spuse Jimmy, ciocnind paharul de al meu și privindu-mă cu încântare sinceră. Îmi pare bine să vă cunosc, domnule Woodbead.

— De fapt, sunt Avery, dar te rog să îmi spui Cyril. Nimeni nu îmi spune domnul Avery.

— Cyril? Nu întâlnești numele ăsta prea des. Este un nume vechi, nu-i așa?

— Bănuiesc, am spus eu. Sunt antic.

— Câți ani ai?

— Patruzeci și nouă.

— Iisuse, ce nebunie!

— Mie-mi spui?

— Nu-mi pot imagina că o să ajung atât de bătrân. De aceea ai cârja aia? Ți-au cedat genunchii?

— Taci, Jimmy! spuse Liam.

— Uite, Liam, spuse Jimmy, împungându-l în coaste pe prietenul lui. Tatăl tău este de aceeași vârstă cu mama mea. Ești căsătorit, Cyril? Sau ești disponibil? Mama mea s-a despărțit de prietenul ei acum o lună și de atunci este un coșmar să stau cu ea. Te interesează să o scoți în oraș? O pizza și câteva beri, ceva de genul ăsta? Nu est pretențioasă.

— Probabil că nu, am spus eu.

— De ce nu? întrebă el, părând jignit. Este o femeie care încă arată bine pentru vârsta ei.

— Sunt sigur că așa este, dar nu cred că am fi potriviți unul pentru altul.

— Preferi unele mai tinere, asta e? Bravo ție dacă încă mai poți să le atragi.

— Nu este interesat de femei, spuse Liam.

— Cum poate să nu fie interesat de femei? întrebă el. E încă viu, nu? Are puls? Poate genunchii nu îl mai țin, dar vechea instalație tot merge, nu?

— Nu este interesat de femei, repetă Liam. De nicio femeie. Gândește-te bine.

El reflectă mai atent.

— Doar nu vrei să spui că este poponar, nu? El se uită la mine și ridică mâinile. Fără supărare, Cyril!

— Nicio problemă.

— Nu am nicio problemă cu tipii homosexuali. Cu cât mai mulți homosexuali, eu așa zic, cu atât mai multe fete pentru mine.

Am râs și am luat o dușcă. Chiar și Liam se întoarce cu jumătate de zâmbet pe față, doar atât am scos vreodată de la el.

— Este un tip care locuiește la trei uși de mine, continuă Jimmy. E unul dintre ai voștri. Se numește Alan Delaney. Îl cunoști?

— Nu, am spus eu.

— Un tip înalt. Păr negru. Are un ochi ceacâr.

— Nu, nu-mi sună cunoscut, am spus eu. Dar să știi că nu ne strângem împreună la congrese.

— De ce nu? Nu ar fi o modalitate bună să vă cunoașteți între voi?

Nu mă gândisem la asta, dar nu era cea mai proastă idee pe care o auzisem vreodată.

— Un tip simpatic acest Alan, continuă el. Destul de șmecher. Nu știi niciodată pe cine o să vezi intrând sau ieșind pe ușa lui dimineata. Ce fel de tipi îți plac, dacă nu te deranjează că întreb?

— Acum nu caut pe nimeni, i-am spus. Sunt fericit în propria mea companie.

— Ei, asta nu se poate. Nu ești chiar atât de bătrân. Vrei să îți fac cunoștință cu Alan?

M-am uitat la Liam, în speranța că mă va ajuta, dar el părea amuzat atât de conversația noastră, cât și de disconfortul meu și era bucuros să continue.

— Dă-ne numărul tău de telefon, Cyril! spuse Jimmy. Scrie-l pe un șervețel și eu o să mă asigur că îl va primi.

— Chiar nu este...

— Dă-ne numărul tău! insistă el. Mă pricep la chestia asta. Pețit și alte asemenea.

Am luat un șervețel și am scris pe el un număr la întâmplare și i l-am dat. Părea cea mai ușoară cale de a pune capăt acelei povești.

— O să îmi mulțumești dacă o să pui mâna pe Alan Delaney, Cyril, spuse el, punându-l în buzunar. Și poți să îmi faci cinste cu o bere altă dată.

— Așa o să fac, am spus eu.

— Și mereu ai fost atras de tipi? întrebă el.

— Pentru numele lui Hristos, spuse Liam, dând din cap. Asta o să dureze toată noaptea?

— Întreb doar, spuse Jimmy. Sunt foarte interesat de sexualitatea umană.

— Interesează-te numai de a ta, Jimmy, îi replică Liam.

— Da, am spus eu. Mereu mi-au plăcut doar bărbații.

— Totuși trebuie să fi fost atras cândva și de femei. Ca să produci acest frumos exemplar masculin, vreau să zic.

— Las-o baltă, vrei? spuse Liam. Uită-te la meci!

— Încă nu a început.

— Atunci, uită-te la reclame și taci din gură!

— Reclamele sunt ca să vorbești peste ele, toată lumea știe asta. El făcu o pauză pentru un minut sau două, apoi continuă: Deci mama lui Liam a fost singura femeie cu care ai făcut-o vreodată?

Am observat că Liam privi spre mine, de parcă era interesat și el de răspunsul la această întrebare.

— Da, am spus eu, neștiind dacă nu cumva dezvăluiam prea multe despre mine unui străin, cu toate că întrebările lui păreau complet sincere. Singura.

— Dă-mă naibii! spuse Jimmy. Nu îmi pot imagina așa ceva. Aproape că am ajuns la numere de două cifre.

— Cinci nici nu se apropie de două cifre, spuse Liam.

— Du-te dracului! mormăi Jimmy. Sunt șase.

— Sexul oral nu se pune.

— Ba da. În fine, și cu cinci stau mai bine decât tine, slăbănog fraier.

Am privit în altă parte. Voiam să știu mai multe despre fiul meu, dar nu neapărat din acest domeniu.

— Cum se face că voi doi nu aveți același nume de familie? întrebă Jimmy după o pauză, timp în care am reușit să prind privirea barmanului și la masa noastră au mai venit trei halbe.

— Ce-ai spus? am întrebat eu.

— Tu și Liam. El este un Woodbead, iar tu ești un Avery. Chiar nu pricep.

— A, da. Ei bine, Liam folosește numele de familie al mamei sale, am explicat eu.

— Al unchiului meu, de fapt, adăugă Liam. Unchiul meu, Julian, a fost ca un tată pentru mine în copilărie.

Am primit lovitura cu forța cu care fusese intenționată și nu am spus nimic. Jimmy privi de la unul la altul cu un zâmbet larg de parcă nu putea să înțeleagă dacă asta era vreo formă de tachinare care ne făcea plăcere sau era ceva mai serios.

— Acest Julian a fost fratele tău? întrebă Jimmy, uitându-se la mine.

— Nu, am spus eu. A fost fratele mai mare al mamei lui Liam. Sunt câțiva ani de când a murit.

— A, da, spuse el, coborând puțin vocea. Îmi pare rău să aud asta.

— L-am iubit foarte mult, spuse Liam, într-o dovadă atipică de emoție din partea lui, care era îndreptată în mod limpede mai mult spre mine decât spre prietenul său.

— A început, spuse Jimmy, arătând spre ecran.

Mingea era acum în joc. Ambele echipe alergau pe teren, începând destul de în forță. Câțiva dintre

clienții de la bar strigau și încurajau jucătorii, dar părea destul de devreme pentru ca oricine să se ambaleză prea mult și după câteva minute se liniștiră.

— Și voi de unde vă știți? am întrebat eu.

Liam clătină din cap și nu se deranja să răspundă la o asemenea întrebare plictisitoare, așa că îl lăsă pe Jimmy să povestească:

— Suntem împreună la Trinity, spuse el.

— Și tu studiezi Istoria Artei?

— Oh, nu! Studiez afaceri. Unii dintre noi vor să facă bani, Cyril. Vreau o casă mare, o mașină rapidă și un jacuzzi cu jeturi de revoltare.

— Vrei să spui de relaxare? am întrebat eu.

— A, da, așa. Vrei să știi care este marele meu țel în viață?

— Stai s-o auzi pe-asta, spuse Liam.

— Spune.

— Vreau să cumpăr o casă pe Vico Road, lângă Bono.

— De ce? am întrebat eu.

— De ce nu? Ți imaginezi ce petreceri am da? M-aș uita peste gard și aș spune: „Hei, Bono, prietene, ce-ai zice să le iei pe Madonna, pe Bruce și pe Kylie și să le aduci aici și să sărim cu toții în jacuzzi și să ne distrăm?” Și Bono ar spune: „În cinci minute, Jimmy. Venim imediat!” Știi că Salman Rushdie locuia în magazia din grădina lui Bono?

— Nu, nu știam, am spus eu. Este adevărat?

— Așa am auzit. În timpul... Cum se cheamă?

— Fatwa?

— Așa. Bătrânul Salman era în magazie cu aparatele de tăiat iarba și scria cărțile, în timp ce bătrânul Bono era în casă și își ștergea ochelarii de soare. Bănuiesc că se întâlneau din când în când și jucau șah sau ceva.

Italianii aveau o lovitură directă și tot localul izbucni de groază și apoi de ușurare când loviră în bară. Când am văzut că cei doi băieții au reacționat exact ca toată lumea din bar mă întrebam dacă ar putea să aibă mai multe în comun decât îmi dădeam

eu seama, pentru că în scurtul timp petrecut împreună mi se părea că au firi complet diferite.

— Nu m-aș fi gândit că ar exista prea multă fraternitate între băieții de la Afaceri și băieții de la Arte, am spus în cele din urmă.

— De ce nu? întrebă Liam, uitându-se la mine de parcă nu aș fi putut să spun ceva mai idiot.

— Cred că sunt tipuri diferite de oameni.

— Nu văd de ce.

— Suntem prieteni doar pentru că fiul tău mi-a furat prietena și apoi un cretin de la sociologie i-a furat-o lui, spuse Jimmy. Și indignarea noastră comună ne-a conectat, cum se spune.

— Înțeleg, am spus eu, râzând.

— Studenții de la sociologie sunt cei mai răi, continuă el. Toți sunt insuportabili. Ce fel de idiot și-ar dori să devină sociolog?! Nici măcar nu înseamnă ceva. Ce dracului să faci cu o diplomă în sociologie?

— Nu mi-a furat-o mie, spuse Liam morocănos. Și nici eu nu ți-am turat-o ție. Este o femeie de douăzeci de ani, nu un obiect.

— E o târfă, asta e, spuse Jimmy, dând din cap. O târfă murdară care și-o trage cu toți băieții din Trinity.

El părea mai aprins din cauza despărțirii decât Liam și mă întrebam dacă asta era ceva tipic felului în care fiul meu aborda fetele. Nu voiam ca el să fie la fel de inutil cu relațiile cum fusesem eu la aceeași vârstă, dar nici nu voiam să fie un crai precum unchiul său. Mi se părea că atât eu, cât și Julian eșuaserăm la capitolul „modele de urmat”.

Liam și cu mine nu ne-am întâlnit imediat după moartea lui Julian. Acesta, probabil, ar fi trebuit să fie felul în care trebuia să intrăm unul în viața altuia. Și, deși nu puteam să fiu considerat răspunzător în aceste condiții, am regretat că nu am putut să îndeplinesc ultima dorință a unchiului său, că eu ar fi trebuit să fiu cel care să o sune pe Alice și să îi spună că fratele ei murise. Aș fi făcut-o imediat ce Bastiaan și cu mine ne-am fi întors în apartament în

noaptea aceea, dar desigur că nu am mai ajuns acolo și, în momentul în care intram în operație, un polițist emoționat sosea la casa din Dartmouth Square ca să dea chiar el vestea. Când am ieșit din comă peste câteva săptămâni și l-am văzut pe Ignac lângă patul meu, gata să îmi dea vestea lui proastă – nu doar că Bastiaan era mort, dar și că trupul lui fusese repatriat în Olanda, unde Arjan și Edda îl înmormântau seara fără mine – de abia puteam să mă gândesc la promisiunea mea, atât de epuizat eram de depresie și durere. Ca o ironie a sorții, tot cam pe atunci Ignac s-a despărțit de Emily. Lipsa ei de compasiune față de o tragedie în familie fusese de ajuns cât să o termine cu ea o dată pentru totdeauna. Cum se spune, după furtună iese soarele.

Pe urmă, am așteptat mai mulți ani, până când m-am recuperat, până când s-a terminat procesul și m-am întors în Dublin să o contactez pe Alice. I-am scris o scrisoare lungă, în care i-am explicat cât de rău îmi părea pentru felul în care mă purtasem cu ea cu atâția ani în urmă. I-am povestit cum împrejurările m-au purtat în același loc cu Julian, în New York, în ultima săptămână din viața lui, și că fusesem cu el atunci când murise. Nu eram sigur dacă asta i-ar fi oferit puțină alinare, dar speram că da. Și apoi, în sfârșit, am menționat că, poate fără să vrea, Julian mi-a spus că singura noastră noapte împreună avusese drept rezultat un copil. Am asigurat-o că am înțeles de ce ea nu mi-a spus niciodată și i-am scris că, dacă era de acord, m-aș bucura să îmi cunosc fiul.

Nu era de mirare că mi-a răspuns după mai multe săptămâni. Scrisoarea pe care am primit-o în cele din urmă suna de parcă fusese scrisă și rescrisă de multe ori înainte să obțină o variantă finală, iar tonul în care scrisese era unul de detașare pură, de parcă fusese nevoie de un mare efort din partea ei să își amintească cine eram de fapt, ceea ce era, desigur, imposibil, dat fiind că practic încă eram căsătoriți și aveam un copil împreună. Ea mi-a spus că Liam întrebase despre mine de-a lungul anilor, că

demonstrase un interes firesc legat de identitatea tatălui său și că ea îi spusese adevărul: că eu o părăsisem: în ziua nunții, umilind-o în fața tuturor prietenilor ei și a familiei, doar că ea nu îi spusese nimic despre ce se numea „tendențele” mele. „Nu am vrut să-l influențez cu asta”, scrisese ea. A fost suficient de greu pentru el să crească fără un tată, așa că n-ar fi trebuit să mai înfrunte și asta.

Ea a adăugat că nu era sigură în privința întâlnirii dintre noi și ar fi preferat să discute personal aspectul, așa că, într-o seară de miercuri, după muncă, emoționat și nesigur de cum avea să decurgă întâlnirea noastră, m-am văzut cu soția mea după aproape douăzeci de ani în casa publică Duke, privind-o pentru prima oară din ziua nunții noastre.

— Iată-te, în sfârșit, spuse ea când intră, întârziind cincisprezece minute, dar găsindu-mă la o masă într-un colț cu o halbă de bere și cu un exemplar din *Irish Times* din ziua aceea. Parcă spuneai că o să cobori în câteva minute?

Am zâmbit, era o replică bună. Arăta incredibil de frumoasă, părul ei lung și negru era acum până la umeri, iar ochii purtau la fel de multă inteligență și spirit ca întotdeauna.

— Scuze, am fost puțin deturnat, am spus eu. Alice, pot să îți ofer ceva de băut?

— Un pahar de vin alb. Mare.

— Preferi unul anume?

— Cel mai scump pe care îl au.

Am încuviințat și m-am dus la bar. Când am revenit la masă, ea ocupase scaunul meu de la perete, ceea ce îi oferea o perspectivă asupra încăperii, iar eu fusesem retrogradat pe scaunul din fața ei. Băutura și ziarul meu fuseseră și ele mutate.

— Părul tău e mult mai rar decât înainte, spuse ea, luând o înghițitură din băutură și ignorând încercarea mea de a ciocni paharele. Nu ești complet neîngrijit, dar ți-ar prinde bine să slăbești câteva kilograme. Faci mișcare?

— Nu este atât de simplu, am spus eu, arătând spre cârja mea, pe care ea trebuie să o fi omis și avu

eleganța să pară puțin rușinată.

— Ar fi trebuit să mergem înapoi la Horseshoe Bar... Să luăm lucrurile de unde am rămas... Ultima oară când te-am văzut erai acolo. Te distrai și păreai mai fericit decât te văzusem vreodată.

— Serios? am întrebat eu îndoindu-mă de asta. Chiar așa?

— Da, așa e.

— Bine.

— Și apoi nu te-am mai văzut niciodată.

O tăcere lungă.

— Ei bine, măcar în ziua aceea am ajuns la altar, continuă ea în cele din urmă. Data trecută nici măcar nu am ajuns până acolo. Îmi plăcea să cred că asta era un progres. Speranța mea este ca data viitoare să ajung până la finalul lunii de miere.

— Nu știi ce să îți spun, Alice, am zis eu, incapabil să o privesc în ochi. Chiar nu știu. Sunt extrem de rușinat de ce ți-am făcut. Am foști laș și crud și fără inimă.

— Asta e o descriere blândă.

— Bărbatul cu care vorbești, am răspuns eu alegându-mi cuvintele cu grijă. Bărbatul cu care vorbești nu este bărbatul care a plecat din Shelbourne cu atâția ani în urmă.

— Nu este? Pentru că sigur arată ca el. Doar că este mai puțin atrăgător. Și nu a plecat, a fugit.

— Nu mai pot scuza faptele, am continuat eu, și nici nu pot să ispășesc pentru ce ți-am făcut, dar acum pot să privesc înapoi, după atâția ani, și să văd cum viața mea mereu avea să ajungă într-un punct în care ar fi trebuit să-mi asum cine eram cu adevărat. Cine sunt. Desigur, ar fi trebuit să o fac cu mult timp în urmă și în mod sigur nu ar fi trebuit să te implic în problemele mele, dar nu am avut curajul sau maturitatea să fiu sincer cu mine însumi, darămite cu altcineva. Pe de altă parte, viața mea îmi aparține. Și sunt cine sunt datorită a ceea ce am trăit atunci. Nu m-aș fi putut comporta altfel, nici dacă aș fi vrut.

— Știi, spuse ea, acum pe un ton dur, nu m-aș fi gândit că te voi mai vedea vreodată în viața asta, Cyril. Chiar nu. Și, ca să fiu sinceră, speram să nu te mai văd niciodată.

— Presupun că nu pot să spun nimic ca să îndrept lucrurile?

— Presupui corect.

— Trebuie să înțelegi că...

— Oprește-te, spuse ea, punând paharul zgomotos pe masă. Oprește-te, bine? Nu sunt aici să reiau trecutul. Am lăsat toate astea în urmă. Nu am venit aici ca să vorbim despre asta.

— Tu ai început, am spus eu iritat.

— Mă poți învinui? Cred că am dreptul la puțină furie.

— Încerc doar să-ți explic, atâta tot. Dacă ai ști cum era să fii homosexual în Irlanda în anii '50 și '60...

— Nu mă interesează nimic din toate astea! spuse Alice. Nu sunt o persoană politică.

— Nu este despre politică, am spus eu. Este despre societate și bigotism și...

— Crezi că pentru tine a fost groaznic, nu?

— Da, cred.

— Și totuși, dacă ai fi fost sincer cu toată lumea de la început, cu Julian, cu mine – atunci toate aceste probleme și durerea ar fi putut fi evitate. Nu doar pentru mine, dar și pentru tine. Nu mă îndoiesc că ai avut vremuri grele, Cyril. Nu mă îndoiesc că ai suferit din cauza nedreptății bolii tale...

— Nu este o boală.

— Dar fratele meu a fost cel mai bun prieten al tău. Și nu pentru asta sunt cei mai buni prieteni? Să li te confesezi?

— Nu ar fi înțeles, am spus eu.

— Ar fi înțeles dacă i-ai fi spus.

— I-am spus.

— Cu cinci minute înainte să trebuiască să te însori cu mine! spuse ea râzând. Asta nu înseamnă că i-ai spus. Asta înseamnă că ai făcut-o ca să sabotezi căsătoria pentru ca el să îți dea permisiunea

să pleci. Ceea ce ai fi putut să faci atunci, apropo. Ai fi putut să fugi la fel ca Fergus.

— Cum aş fi putut să fac asta, am spus eu jalnic. Ar fi fost repetarea istoriei.

— Crezi că ce ai făcut a fost mai bine?

— Nu, sigur că nu.

— A fost mult mai rău. Uite, l-am urât pe Fergus pentru ce mi-a făcut, dar cel puțin a avut curajul să nu facă ceva ce nu credea că era potrivit pentru el. Tu nu ai putut să faci nici măcar asta.

— De ce, eu sunt mai rău ca el? am întrebat-o atât de surprins de comparație, pentru că, în aroganța mea, crezusem mereu că el se comportase rău, în timp ce eu aveam motivele mele pentru care făcusem ce făcusem.

— Da, ești. Pentru că ți-am dat ocazia să pleci.

— Ce? am întrebat eu, încruntându-mă la ea.

— Trebuie să îți aduci aminte. Ieșisem să bem ceva și știam că era ceva în neregulă doar că nu știam ce. Eram prea naivă să ghicesc. Acum ar fi fost evident, presupun. Orice ar fi, doar spune-mi, asta ți-am zis. Îți promit că o să fie bine. Dacă mi-ai fi spus...

— Am încercat să îți spun, am adăugat eu repede. De mai multe ori. În prima noapte când ne-am cunoscut, adulți adică, am crezut că pot să îți spun.

— Ce? întreabă ea uimită de asta. Când?

— În noaptea în care Julian pleca în călătorie cu acele gemene finlandeze. Eram pe cale să îți spun și...

— Despre ce vorbești? strigă ea. Asta era încă înainte să începem să ne întâlnim!

— Eram pe cale să-ți spun, am repetat eu. Doar că am fost întrerupt de fratele tău. Și apoi altă dată la cină, cuvintele aproape că au ieșit, dar ceva din mine nu le-a lăsat. Și chiar cu câteva săptămâni înainte de nuntă, eram într-un bar împreună și un bărbat a venit să îți ceară numărul de telefon. Urma să îți spun, dar, brusc, el stătea acolo, vorbea cu tine, iar când a plecat, momentul trecuse și...

— Iisuse, ești așa un rahat, știi asta? spuse Alice. Erai un rahat pe atunci și văd că încă ești un rahat. Un rahat egoist, arogant și încrezut, care crede ca lumea l-a nedreptățit, și de asta ar fi în stare de orice ca să se răzbune pe ea. Indiferent pe cine rănește. Și te mai miri de ce nu ți-am spus despre Liam?

— Dacă te consolează cu ceva, viața mea după ce te-am părăsit nu a fost ușoară. A fost mai bine pentru o vreme, dar în cele din urmă...

— Cyril, spuse ea, întrerupându-mă. Îmi pare rău, dar chiar nu îmi pasă. Nu am nicio problemă cu stilul tău de viață, chiar nu am. Se întâmplă, chiar, să am mai mulți prieteni homosexuali.

— Păi bravo ție! am spus eu bosumflat.

— Ideea este că asta nu are nicio legătură cu faptul că ești homosexual, spuse ea și se aplecă, privindu-mă direct în ochi. Are de-a face cu faptul că nu ești sincer. Chiar nu îți dai seama? În fine, nu mă interesează absolut deloc să discut asta cu tine, mă înțelegi? Nu vreau să știu prin ce-ai trecut de când ai plecat din Dublin sau cu cine ai fost sau cum a fost viața ta. Nu vreau să știu absolut nimic. Vreau să știu doar ce vrei de la mine.

— Nu vreau nimic de la tine, am spus eu, păstrând un ton calm ca să îi arăt că nu voiam să mă cert. Dar acum, dacă tot ai adus vorba, presupun că am voie să fiu puțin surprins că ai avut un copil cu mine și nu te-ai deranjat niciodată să îmi spui.

— Nu este ca și când nu aș fi încercat, spuse ea. În după-amiaza aceea când eram la Shelbourne, ți-am spus de atâtea ori că voiam să vorbesc cu tine între patru ochi. Te-am și sunat când erai sus în cameră și ți-am spus să mă aștepți acolo.

— De unde era să știu că despre asta voiai să vorbim? Nu, odată ce dispărusem ai fi putut...

— Și cum aș fi putut să te contactez, chiar dacă aș fi vrut? întrebă ea. Nu-mi amintesc să fi lăsat o adresă de corespondență la recepție când ai fugit din hotel.

— Bine, am spus eu. Dar erau mulți oameni care probabil ar fi putut să mă găsească dacă într-adevăr

ai fi vrut. De exemplu, Charles.

Ea se înmuie puțin când auzi numele lui.

— Dragul Charles, spuse ea cu căldură.

— Pardon?

— Charles a fost foarte bun cu mine. După, adică.

— Nu, eu mă refer la tatăl meu adoptiv, Charles, am spus eu. De ce, tu la cine te referi?

— Despre el vorbesc.

— Charles a fost foarte bun cu tine? Charles Avery? Glumești?

— Nu, spuse ea. Bietul om a fost absolut îngrozit de ceea ce ai făcut! Se tot scuza oamenilor din partea ta și îmi spunea iar și iar că nu erai un Avery adevărat, nu că mi-ar fi păsat mie prea mult despre asta la vremea aia, dar chiar și după aceea, în săptămânile și lunile care au urmat, am păstrat legătura și el s-a asigurat că nu am dus lipsă de nimic.

— Sunt uimit, am spus eu după o pauză lungă în timp ce încercam să procesez toate astea. Nu am nicio problemă serioasă cu omul, dar el nu a demonstrat niciodată compasiune sau atenție față de mine când mă știu.

— Dar tu ai exprimat asta vreodată față de el? întrebă ea.

— Eram doar un copil, i-am spus. Iar el și Maude de-abia observau că exist.

Ea râse amar și clătină din cap.

— Să mă ierți dacă asta mi se pare destul de greu de crezut, spuse ea. Oricum, mi-a părut rău să citesc în ziare că a ajuns din nou la închisoare. Nu am mai vorbit cu el de ani de zile, dar, dacă țineți legătura, transmite-i, te rog, salutările mele. Îi voi fi mereu recunoscătoare pentru felul în care s-a purtat în anii de după dispariția ta.

— Se întâmplă că l-am văzut nu cu mult timp în urmă, am spus. Mai are doar câteva luni de stat la Mountjoy. O să iasă în curând ca să îl înșele din nou pe Bărbatul de la Fisc.

— E prea bătrân ca să fie acolo, spuse ea. Ar trebui să îl eliberezi pe motive de compasiune. Un

om cu atâta bunătate în el merită mai mult.

Nu am spus nimic, dar am comandat încă două băuturi unui chelner în trecere, gândindu-mă că era aproape imposibil să accept că Charles în casa căruia crescusem era același Charles cu cel pe care îl descrie ea.

— Presupun că ai dreptate totuși, spuse ea în cele din urmă. Te-aș fi putut găsi dacă aș fi vrut. Dar ce rost ar fi avut? Julian mi-a spus ce s-a întâmplat în sacristie în dimineața aceea. Mi-a spus cine erai, toate lucrurile pe care le-ai făcut și cu câți bărbați ai fost. Ce rost ar mai fi avut ca eu să te caut? Să am un fel de mariaj fals cu un homosexual? Îmi place să cred că merit mai mult decât atât.

— Sigur că da. Nu știu ce altceva pot să spun.

— Măcar să-mi fi spus. Măcar să fi fost sincer...

— Eram foarte tânăr, Alice. Nu știam ce fac.

— Cu toții eram tineri. Dar acum nu mai suntem atât de tineri, nu-i așa? Ai o cârjă, pentru numele lui Dumnezeu. Asta cum s-a întâmplat?

Am clătinat din cap, nedorind să intru în detalii cu ea.

— Am avut un accident, am spus. Piciorul meu nu s-a vindecat niciodată. În fine, ai cunoscut pe altcineva? Sper că da.

— O, ce frumos din partea ta!

— Vorbesc serios.

— Sigur că am cunoscut alți oameni, spuse ea. Nu sunt o călugăriță. Crezi că am stat acasă în fiecare noapte plângând după tine?

— Îmi pare bine să aud asta.

— Nu m-aș entuziasma prea tare dacă aș fi în locul tău. Nu s-a întâmplat niciodată mai mult. Cum ar fi fost posibil? Eram o femeie măritată, cu un copil și cu un soț dispărut. Și nu puteam să obțin un divorț în țara asta înapoiată. Așa că niciun bărbat nu a stat cu mine. De ce ar fi stat, dacă nu îi puteam oferi o familie a lui. Ai furat toată acea parte a vieții mele, Cyril, sper că îți dai seama de asta!

— Da, am spus, îmi dau seama. Și dacă m-aș putea întoarce în timp și aș putea schimba lucrurile

aș face-o.

— Hai să nu mai vorbim despre asta, spuse ea. Știm amândoi unde ne aflăm. Trebuie să aflu altceva. Ezită acum și îmi dădeam seama că expresia ei devenea mai mult temătoare decât furioasă. Când Julian era pe moarte, spuse ea, de ce nu ai luat legătura cu mine? De ce nu mi-ai spus? Aș fi venit în New York imediat dacă aș fi știut.

Am privit în jos spre masă și am luat un suport de pahar, încercând să îl echilibrez pe un colț în timp ce mă gândeam la un răspuns.

— Ca să lămurim lucrurile de la început, a fost foarte puțin timp, am spus. Am aflat că era în spital doar cu câteva zile înainte să moară. Atunci l-am văzut prima oară. Și a doua oară a fost în noaptea în care a murit.

— Dar nu are sens. Ce a căutat acolo?

— Partenerul meu era medic în Mount Sinai. El îl trata pe Julian. Eu eram voluntar. Vizitam pacienți fără familii.

— Julian avea o familie.

— Vreau să spun pacienți care, din diferite motive, nu aveau familiile aproape. Unii fuseseră chiar alungați de familiile lor. Iar alții nu voiau ca familiile lor să fie acolo. Julian făcea parte din ultima categorie.

— Dar de ce? De ce nu a vrut să fiu acolo cu el? Și Liam? Erau atât de apropiați.

— Pentru că îi era rușine, am spus eu. Nu avea niciun motiv, dar lui îi era rușine de boala pe care o făcuse.

— De SIDA?

— Da, de SIDA. Pentru cineva ca Julian, care practic era definit de heterosexualitatea lui, era o insultă pentru mintea și trupul lui. Nu voia ca Liam sau tu să îl vedeți așa.

— În scrisoare ai spus că ai fost cu el în acea ultimă noapte.

— Am fost, da.

— A suferit?

Am clătinat din cap.

— Atunci nu, am spus eu. Delira, asta era tot. Primea multă morfină. Nu cred că a suferit în final. L-am ținut în brațe când a murit.

Ea se uită la mine speriată și și-a acoperit gura cu mâna.

— Ți-a rostit numele, Alice. Numele tău a fost ultimul lui cuvânt.

— L-am iubit atât de mult, spuse ea încet, mutându-și privirea. De când eram copii, mereu a avut grijă de mine. A fost cel mai bun prieten pe care l-am avut vreodată. Și nu spun asta ca să fiu crudă, Cyril, dar a fost atât de bun cu Liam. Fiul nostru nu ar fi putut să își dorească o figură paternă mai bună. Încă nu a depășit asta, să știi. Ei bine, nici eu, de fapt. Niciodată nu voi trece peste asta. Dar Liam suferă foarte tare.

— Putem să... am început eu, nesigur cum să spun asta cât mai bine. Putem să vorbim despre Liam?

— Bănuiesc că trebuie. Până la urmă, ăsta e motivul pentru care suntem aici.

— Nu este singurul motiv, am spus eu.

— Desigur.

— Ai o poză cu el?

Ea se gândi o clipă, apoi căută în geantă și scoase o fotografie dintr-unul din buzunare, pe care mi-o dădu.

— Seamănă cu el, nu-i așa? întrebă ea încet, iar eu am încuviințat.

— Arată cum arăta el când eram adolescenți. Într-adevăr seamănă foarte mult, dar mai seamănă cu cineva.

— Cu cine?

M-am încruntat, clătinând din cap.

— Nu sunt sigur, am spus. E ceva în expresia lui care îmi amintește de cineva, dar nu îmi dau seama de cine.

— El nu seamănă cu Julian ca temperament. Liam este mult mai tăcut. Mai rezervat. Aproape timid.

— Crezi că ar fi interesat să mă cunoască? Ai permite așa ceva?

— Nu, spuse ea ferm. Cel puțin, nu până când nu împlinește optsprezece ani. Și îți cer să îmi respecti dorința. Urmează să dea niște examene și nu mai vreau alte traume în viața lui. Peste un an o să facă optsprezece ani și atunci poți să îl vezi fără nicio restricție.

— Dar...

— Te rog, nu te certa cu mine, Cyril!

— Dar vreau să îl văd.

— Și poți. Când o să aibă optsprezece ani. Dar nicio zi mai devreme. Spune-mi că o să-mi respecti dorința. Măcar atât îmi datorezi.

Am tras aer adânc în piept. Avea dreptate, desigur.

— Bine, am spus.

— Și mai e ceva, spuse ea.

— Continuă.

— Când o să te întâlnești cu el, din prima zi în care voi doi o să vorbiți, trebuie să fii complet sincer cu el. Fără minciuni. Va trebui să îi spui cine ești. Va trebui să îi spui totul despre tine.

Ceea ce am și făcut. Un an mai târziu, la zece zile după cea de-al optsprezecea lui aniversare, când Alice ne-a făcut cunoștință pentru prima oară și am mers la plimbare împreună pe cheiul Dun Laoghaire, i-am spus povestea vieții mele, din ziua în care coborâsem la parter în casa din Dartmouth Square, casa în care locuia el acum când l-am întâlnit pe unchiul lui, Julian, în hol, prin lumea care mi se desfășură încet și prin realizările pe care le aveam despre mine însumi. I-am povestit despre motivele pentru care mă căsătorisem cu mama lui, de ce o părăsisem și cât de rău îmi părea pentru ceea ce făcusem. Am vorbit despre viața mea în Amsterdam și New York, despre Ignac și Bastiaan. Despre cum el fusese ucis de un grup de bătauși care ne văzuseră îmbrățișați în Central Park și cum de atunci, pentru mine, nimic nu mai fusese la fel. Și el a ascultat toate astea și a vorbit rar și pe alocuri

părea șocat, alteori jenat, și în cele din urmă, când ne-am despărțit, am vrut să dau mâna cu el, dar a refuzat și a plecat să prindă DART¹³³¹ înapoi spre oraș.

În cei doi ani care au trecut între atunci și acum, el se mai apropiase puțin de mine și ne vedeam din când în când, dar tot nu se compara cu afecțiunea sau iubirea care îmi imaginam că ar trebui să existe între un tată și un fiu, și, deși nu părea să vrea să ies din viața lui – nu căuta ceartă niciodată, de exemplu, și nici nu mă ataca pentru că nu am făcut parte din copilăria lui – în același timp, nu părea dornic să-mi permită să mă implic în viața lui, părănd să nu aibă încredere în mine atunci când ne întâlneam, ceea ce, oricum, se întâmpla destul de rar.

Dar, de fapt, mi-am spus în sinea mea, acesta era patul pe care mi-l așternusem. Nu puteam să dau vina pe nimeni altcineva.

— Gol! urlară Jimmy și Liam la unison în al unsprezecelea minut, când Ray Houghton a dat un gol pe lângă capul lui Pagliuca și mingea a aterizat în colțul din dreapta sus al porții. Tot localul Doheny & Nesbitt a izbucnit în urale, peste tot se ciocneau pahare și oamenii se îmbrățișau și dansau. Cei doi băieți s-au îmbrățișat sărind de încântare, dar eu am rămas unde eram, zâmbind și aplaudând, neputând să mă ridic în picioare și să mă comport ca ei, și asta nu doar pentru că aș fi arătat ridicol cu cârja mea.

— O să câștigăm, spuse Jimmy, ridicându-se de pe scaun de încântare. Italienii sunt prea încrezuți.

— Dacă vom câștiga, continuăm să sărbătorim undeva? am întrebat eu și Liam se întoarse spre mine.

— Da, spuse el, dar tu nu poți să vii cu noi. O să fim numai cu prietenii noștri de la facultate.

— Nu am cerut să vin cu voi, am zis eu. Doar am întrebat, atâta tot.

— Și eu doar am spus.

— În regulă.

Am lăsat-o așa și mi-am îndreptat atenția spre ecran.

Jucătorii veneau pe marginea terenului și cereau sticle cu apă. Căldura era prea mare pentru ei. Pe teren era război. Jack Charlton alerga și se plângea la arbitru, rezervele făcând pași frustrați. Arăta de parcă totul urma să se termine prost pentru toată lumea.

— Seara întâlnirii —

De la moartea lui Bastiaan nu mă mai gândisem la romantism, așa că am fost foarte surprins atunci când am fost invitat la o întâlnire. Bărbatul în chestiune – cu cincisprezece ani mai tânăr decât mine și destul de atrăgător, ceea ce îmi mângâie orgoliul – era un parlamentar în Dáil Éireann și un vizitator obișnuit al bibliotecii, spre deosebire de majoritatea colegilor săi care, în general, își trimiteau asistenții să facă munca de jos pentru ei.

Fusese dintotdeauna vorbăreț și prietenos, dar am pus asta pe seama unui temperament afabil din partea lui, până într-o după-amiază când a întrebat dacă aveam program în acea noapte de joi.

— Nu am nimic în plan, am spus eu. De ce, ai multă treabă la bibliotecă?

— O, Iisuse, nu! spuse el, dând din cap și privindu-mă de parcă eram pe jumătate nebun. Nimic de genul ăsta. Mă întrebam dacă te-aș putea convinge să bem un pahar împreună, atâta tot.

— Un pahar? am întrebat eu, crezând că nu-l auzisem bine. Ce vrei să spui?

— Știi tu. Doi oameni care stau într-un bar. Beau ceva și stau de vorbă. Bei, nu?

— Da, beau, am spus eu. Nu în exces, dar...

— Deci ce zici?

— Vrei să spui... doar noi doi?

— Iisuse, Cyril, am impresia că negociez un tratat CEE^[34] aici! Da, doar noi doi.

— A! Bine, atunci! La ce te-ai gândit?

— Undeva discret, spuse el.

— Ce înseamnă asta? am întrebat eu și poate că acela ar fi trebuit să fie primul meu indiciu că noaptea noastră împreună nu avea să se termine cu bine.

— Știi Yellow House din Rathfarnham? întrebă el.

— Da, am spus. Nu am mai fost acolo de ani de zile. Dar, undeva în centrul orașului, nu ar fi mai ușor?

— Hai să mergem la Yellow House, spuse el. Joi seară. Ora opt.

— Nu, atunci e petrecerea de pensionare a doamnei Goggin.

— Cine? întrebă el.

— Doamna Goggin din ceainărie. Se pensionează după aproape cincizeci de ani aici.

El căpătă o expresie puțin goală.

— Și ce dacă? spuse el. Doar nu vrei să te duci, nu?

— Ba sigur că da.

— De ce?

— Pentru că, după cum am spus adineauri, se pensionează după aproape...

— Da, da. El se gândi. Crezi că ar trebui să vin și eu?

— La ce te referi?

— Păi, ar însemna mult pentru ea dacă mi-aș arăta fața acolo?

M-am holbat la el, încercând să înțeleg ce voia să spună.

— Pentru că ești parlamentar? am întrebat. La asta vrei să ajungi?

— Da.

Am clătinat din cap.

— Sincer, cred că îi este indiferent.

— Eu cred că i-ar păsa, spuse el, părând pe jumătate jignit.

— Ei bine, eu mă duc oricum, deci joi iese din discuție.

— Bine, spuse el, cu un oftat dramatic de parcă era un adolescent frustrat, și nu un bărbat în toată

firea. Vineri seară, atunci. Nu, stai, nu pot vineri seară. Cină cu circumscripția. Și weekendurile sunt excluse din motive evidente. Ce zici de luni?

— Luni e bine, am spus eu, întrebându-mă care erau motivele evidente. Plecăm direct de aici? Când încui biblioteca?

— Nu. Ne întâlnim acolo.

— Cum, la Yellow House?

— Da.

— Dar dacă amândoi o să fim în Dáil, nu ar fi mai ușor dacă...

— Nu știu ce îmi rezervă ziua de luni, spuse el. Ar fi mai ușor dacă ne-am întâlni acolo.

— În regulă.

În zilele următoare m-am gândit foarte intens la cum aveam să mă, îmbrac. Adevărul era că nu știam cu adevărat în ce mă băgam. Ghicisem de mult că bărbatul era homosexual, dar era cu mult mai tânăr decât mine, așa că nu îmi venea să cred că ar fi fost interesat de cineva de vârsta mea. La petrecerea de pensionare i-am împărtășit dilema doamnei Goggin, care părea încântată de îndoiala mea.

— Bravo ție! spuse ea. Mă bucur pentru tine, Cyril! Ești mult prea tânăr ca să renunți să mai începi vreo relație.

— Eu nu prea văd lucrurile așa, i-am spus eu. Și nu sunt singur. Știu că asta spun oamenii singuri în general, dar chiar nu sunt. Sunt fericit cu viața mea așa cum este.

— Dar cine a fost? întrebă ea. Ce parlamentar?

I-am spus numele lui.

— O, spuse ea, fața căzându-i puțin.

— Ce?

— Nimic.

— Nu, continuă, spune-mi!

— Nu vreau să te descurajez.

— Nu sunt foarte încântat de el, este doar o întâlnire.

— Mi se pare puțin genul viclean, spuse ea. Se plimbă pe aici de parcă tot locul e al lui și încearcă să se așeze la masa cu miniștri fără să îmi spună mie

mai întâi. Se împăunează și vrea să atragă toată atenția asupra lui. M-am gândit să îl dau afară de câteva ori. Am învățat cu mult timp în urmă de la doamna Hennessy – ea este femeia care m-a angajat în anii '40 – că, dacă nu sunt fermă încă de la început, parlamentarii își vor folosi cizmele să mă calce în picioare. Și de atunci am pus în aplicare cu mult folos acel sfat.

— Ai condus acel loc cu o mână de fier, asta e sigur.

— A trebuit. Poți să vezi comportamente mai puțin rele într-o grădiniță.

— Deci nu crezi că ar trebui să mă duc?

— Nu am spus asta. Dar fii atent la el, acesta este sfatul meu pentru tine. Îmi amintesc când ai spus că ți-ai pierdut... prietenul cu câțiva ani în urmă.

— Așa este, da, am spus eu. Bastiaan. Să fiu sincer, în cei șapte ani de atunci nu am mai avut nicio dorință pentru sex sau un partener. Scuze, nu te deranjează dacă sunt atât de franc, nu?

— Continuă, spuse ea. Ține minte: i-am adus ceaiul în birou lui Charlie Haughey timp de treizeci de ani, așa că am auzit și am văzut lucruri mult mai rele.

— Cred că am simțit de multă vreme că acea parte a vieții mele s-a terminat, am spus eu.

— Și asta vrei?

A trebuit să mă gândesc la asta.

— Nu știu, am spus eu. Nu mi-a adus niciodată altceva decât durere. Cel puțin până când l-am cunoscut pe Bastiaan. Nu cred că pot să o iau de la capăt cu altcineva. Dar poate că în mine, undeva, încă mai este puțin foc. Și de aceea mă agită cu chestia asta. Oricum, nu ar trebui să vorbim despre așa ceva în seara asta. Este seara ta. Au venit foarte mulți oameni.

Capetele noastre se întoarseră la unison și ne uită prin încăpere. Practic, toată lumea care lucra în Dáil venise, iar prim-ministrul Albert Reynolds ținuse un discurs bun mai devreme. Prietenul meu parlamentar venise de douăzeci de

minute, dar, în ciuda faptului că stătuse aproape de mine la un moment dat, m-a ignorat complet, chiar și când l-am salutat.

— Așa este, spuse ea, părând mulțumită. O să îmi fie dor de locul acesta. Îți vine să crezi că în patruzeci și nouă de ani nu am lipsit nicio zi?

— Albert a spus asta mai devreme. Am crezut că a inventat.

— Este la fel de adevărat cum mă vezi și cum te văd.

— Și ce vei face? am întrebat eu. Este un domn Goggin pe undeva care va fi fericit că vei sta acasă cu el mai mult?

Ea clătină din cap.

— Nu, spuse ea. Nu a existat niciodată un domn Goggin. Cu mult timp în urmă, un preot a stat în altarul unei biserici din West Cork și mi-a spus că nu voi găsi niciodată un soț. Am crezut că era doar un infatuat cu aere de superioritate, dar se pare că a avut dreptate. Sigur că a trebuit să mă prefac că sunt văduvă ca să obțin locul de muncă de aici.

— De ce? am întrebat eu.

— Alte timpuri, spuse ea. Inspiră adânc și privi în jur să se asigure că nu trăgea nimeni cu urechea. Vezi tu, urma să am un copil. Așa că am spus că soțul meu fusese ucis în război. Doamna Hennessy știa adevărul, dar dacă cineva ar fi aflat, m-ar fi dat afară imediat.

— Niște vrăjitori, nu? am spus eu. Preoții ăia.

— Nu am dat niciodată doi bani pe ei, spuse ea. Începuse din ziua aceea, cel puțin.

— Și fiul tău? am întrebat eu. Ce mai face?

— Fiul meu? întreabă ea și zâmbetul îi păli puțin.

— Jonathan, nu?

— O, Jonathan, scuze, eu... da, e bine. A fost puțin bolnav în ultimul an, dar e mai bine. Are doi copii, așa că voi putea să îl ajut mai mult, acum că voi avea timp. Măcar am cu ce să-mi ocup timpul.

Înainte să mai spună altceva, una dintre fetele de la ceainărie ne întrerupse, întrebând-o pe doamna

Goggin dacă voia să vină și să li se alăture într-o fotografie.

— O, mereu ies prost în poze! spuse ea. Întotdeauna arăt furioasă în ele.

— Ne trebuie una pentru panou, insistă fata. După toți anii de serviciu... Haideți, doamnă Goggin, o să fim cu toții în fotografie!

Ea oftă și se ridică, încuviințând din cap.

— Bine, spuse ea. O ultimă datorie înainte să fiu eliberată. Și, uite, ar trebui să te duci la acea întâlnire, Cyril, adăugă ea, întorcându-se spre mine. Dar să ai grijă cu tipul. Atâta zic.

— Așa voi face, am spus eu. Și succes cu pensionarea, dacă nu ne vedem mai târziu.

Spre mirarea mea, se aplecă și mă sărută pe obraz, privindu-mă curios înainte ca tânăra fată să o ia deoparte.

Câteva zile mai târziu am sosit, după cum rămăsese stabilit, la Yellow House și l-am găsit pe partenerul meu stând într-un colț cu spatele la cameră, de parcă nu voia să fie observat de nimeni.

— Andrew, am spus eu, așezându-mă pe scaunul din fața lui și cu perspectivă asupra încăperii. Era să nu te văd. Se pare că te ascunzi de lume.

— Deloc, răspunse el, râzând și comandându-mi ceva de băut de la un chelner aflat în trecere. Ce mai faci, Cyril? Cum a fost la serviciu azi?

— Super, am spus eu, ceea ce conduse la schimbul obișnuit de amabilități aproximativ pentru douăzeci de minute, iar după aceea m-am decis să trecem la subiect. Pot să întreb, pur și simplu? am spus eu. Și iartă-mă dacă asta pare ridicol, dar am fost puțin surprins când m-ai invitat în oraș prima oară. Este o prietenie sau altceva?

— Poate să fie orice vrei tu să fie, răspunse el ridicând din umeri. Până la urmă, suntem bărbați în toată firea. Și mereu ne-am înțeles bine, nu-i așa?

— Este adevărat. Știi că sunt homosexual, nu?

— Sigur că da, spuse el. Altfel nu te-aș fi invitat în oraș.

— A, bun! Deci și tu ești gay? Nu eram sigur. Am presupus, dar...

— Uite care e chestia, Cyril, spuse el, apropiindu-se puțin. Nu-mi plac etichetele, înțelegi? Sunt mult prea definitorii!

— Ei bine, da, am aprobat eu. Vreau să spun... asta fac etichetele prin natura lor. Definesc lucruri.

— Exact. Și suntem în 1994, nu în anii '50. Mi se pare că ar fi trebuit să depășim chestiile astea până acum.

— Presupun că da, am spus eu. Scuze, la ce te referi? Ce chestii?

— Etichetele.

— A, da! Bine.

— În fine, spune-mi despre tine, reluă el. Ești căsătorit sau într-o relație?

— Nu, am spus eu, hotărându-mă să nu intru în detaliile tehnice ale unui răspuns complet sincer. De ce aș fi căsătorit? Ți-am spus adineauri, sunt gay.

— Păi, asta nu înseamnă nimic. Lucrezi în Dáil, pentru numele lui Dumnezeu. Arunci un ac, cum se spune.

— Bănuiesc că am auzit câte un zvon, am recunoscut eu.

— Și dacă nu ești căsătorit, te vezi cu cineva acum?

— Nimeni special.

— Cineva care nu e special?

— De fapt, nu, am spus eu dând din cap. Nu mă văd cu nimeni. Și nu m-am văzut de mult timp. Am fost cu cineva timp de mulți ani, dar a murit în 1987.

— Oh! spuse el, retrăgându-se puțin. Îmi pare rău să aud asta. Pot să te întreb cum a murit?

— Am fost amândoi atacați în Central Park, am explicat eu. Eu am supraviețuit. El nu. Am rămas doar cu cârja.

— Îmi pare rău, repetă el, iar acum se apropie din nou, un gest al cărui sens era mult prea evident pentru mine.

— În regulă, am spus eu. Îmi este dor de el, desigur. Mult. Ar fi trebuit să avem un viitor lung împreună și totuși asta ne-a fost furat. Dar m-am împăcat cu ideea. Viața și moartea sunt lucruri firești, în fond. Știi ceva? am adăugat eu, un gând trecându-mi prin minte. Tocmai mi-am dat seama că am patruzeci și nouă de ani și aceasta este prima oară când ies la o întâlnire în Irlanda cu alt bărbat.

El se încruntă puțin și luă o dușcă serioasă din berea lui.

— Ai cincizeci de ani? întrebă el. Credeam că ești mai tânăr. M-am holbat la el și m-am întrebat dacă era puțin surd.

— Nu, am spus eu. Am patruzeci și nouă. Tocmai am spus asta.

— Da, dar nu vrei să spui cu adevărat că ai patruzeci și nouă de ani, nu?

— Ce altceva aș vrea să spun?

— Iisuse, chiar ai stat departe de lumea întâlnirilor, nu-i așa? Chestia e ca majoritatea bărbaților care caută parteneri pretind să fie mai tineri decât sunt cu adevărat. Mai ales bărbații mai în vârstă. Dacă te întâlnești cu un bărbat dintr-un anunț și el spune că are aproape patruzeci de ani, asta înseamnă că are aproape cincizeci și crede că poate să pretindă că are treizeci și nouă. Majoritatea dintre ei delirează, dar știi cum e. În fine. Când ai spus că ai patruzeci și nouă de ani, am presupus că în viața reală ai aproape șaiszeci.

— Nu, am spus eu, dând din cap. Aceasta este vârsta mea reală. M-am născut la câteva luni după ce s-a terminat războiul.

— Ce război?

— Al Doilea Război Mondial.

— A, acela.

— Doar nu Primul.

— Nu. Evident că nu. Ai avea o sută de ani.

— Ei bine, nu chiar.

— Pe-aproape.

— Ieși cu mulți oameni din anunțuri? am întrebat eu, și mă gândeam ce note o fi avut la școală, la

istorie.

— Din când în când, spuse el. În urmă cu câteva săptămâni am cunoscut un tip, a spus că are nouăsprezece ani, dar când a apărut, era aproape de vârsta mea. Și purta un tricou cu Blondie, pentru numele lui Dumnezeu!

— Am avut și eu unul. Dar de ce ai vrea să te întâlnești cu cineva despre care credeai că are nouăsprezece ani de la bun început?

— De ce nu? spuse el râzând. Nu sunt prea bătrân pentru unul de nouăsprezece ani.

— Păi cred că este o chestiune de opinie. Dar ce ai avea în comun cu un băiat de vârsta aia?

— Nu trebuie să avem nimic în comun. Nu mă interesau abilitățile lui de comunicare.

Am încuviințat, simțindu-mă puțin inconfortabil.

— În fine, mi se pare doar surprinzător, atâta tot, am spus eu. Dacă ești atras de bărbați mai tineri, atunci de ce m-ai invitat în oraș?

— Pentru că sunt atras și de tine. Sunt atras de mulți oameni.

— OK, am spus eu, încercând să procesez toate astea, și dorindu-mi din toată inima ca Bastiaan să fi stat în fața mea acum bând o bere, și nu acest labagiu.

— Și câți ani ai? am întrebat eu în cele din urmă.

— Treizeci și patru.

— Și asta înseamnă că ai cu adevărat treizeci și patru?

— Da. Dar când mă întâlnesc cu cineva spun că am douăzeci și opt.

— Te întâlnești cu mine chiar acum.

— Da, dar este o situație diferită. Tu ești mai bătrân. Deci îmi permit să-mi spun vârsta reală.

— Așa. Și ai avut multe relații?

— Relații? Nu, spuse el, ridicând din umeri. Nu pe asta m-am concentrat cu adevărat în ultimii zece ani sau cam așa.

— Pe ce te-ai concentrat?

— Uite, sunt un tip normal, Cyril. Îmi place să mi-o trag.

— De acord.

— Ție nu îți place să ți-o tragi?

— Desigur. Adică îmi plăcea. Odată.

— Când a fost ultima oară?

— În urmă cu șapte ani.

El lăsa halba jos și se holbă la mine cu ochii mari.

— Îți bați joc de mine? întrebă el.

— Ți-am mai spus, atunci a murit Bastiaan.

— Da, dar... Vrei să îmi spui că de atunci nu ai mai făcut sex?

— De ce ți se pare ciudat?

— Este bizar, asta este.

Nu am spus nimic. Mă întrebam dacă își dădea seama cât de nepoliticos era.

— Înseamnă că de-abia aștepți, spuse el, ridicând puțin tonul și am observat un cuplu de la masa alăturată privindu-ne cu dispreț. Unele lucruri nu s-au schimbat.

— Nu chiar, am spus eu încet.

— Ba da.

— Ba nu.

— Dacă chiar ai patruzeci și nouă de ani, atunci ești mult prea tânăr ca să închizi prăvălia.

— Chiar am patruzeci și nouă de ani, am insistat eu. Și e amuzant că ești a doua persoană care îmi spune ceva de genul ăsta în ultimele câteva zile.

— Cine a fost prima?

— Doamna Goggin.

— Cine e doamna Goggin?

Mi-am dat ochii peste cap.

— Ți-am spus mai devreme. Doamna de la ceainărie.

— Ce ceainărie?

— În Dáil Éireann!

— A, da, ai spus ceva despre ea mai devreme. Urma să se pensioneze, nu e așa?

— Da. Ai fost acolo, la petrecerea ei!

— A, așa e. Îmi aduc aminte acum că s-a bucurat foarte mult când am apărut, dar nu am putut să rămân.

— Te-am salutat și m-ai ignorat.

- Nu te-am văzut. Până la urmă, a făcut-o?
- Ce să facă?
- Să se pensioneze.
- Da, bineînțeles. Altfel de ce ar avea o petrecere de pensionare?
- Nu știu, spuse el. Mulți oameni spun că se pensionează, dar nu o fac niciodată. Uită-te la Frank Sinatra.
- Ei, bine, ea chiar s-a pensionat, am spus eu devenind epuizat acum de conversație. În fine. Bănuiesc că ești singur, nu?
- Ce te face să crezi asta?
- Faptul că m-ai invitat în oraș.
- A, da, spuse el. Ei bine, într-un fel.
- Ce înseamnă asta?
- Înseamnă că sunt deschis la oferte, răspunse el zâmbind. Dacă cineva vrea să îmi facă una.
- Mă întorc într-un minut, am spus eu, profitând de ocazie să mă duc la baie, ca să fiu pentru câteva momente singur. Când m-am întors pe masă erau încă două beri, și a trebuit să mă împac cu gândul că va trebui să mai stau încă puțin.
- Aș spune că acum este mult mai diferit, am zis eu, așezându-mă la loc și sperând să încep o conversație normală cu el. Să fii homosexual în Irlanda vreau să spun. Când eram mai tânăr era aproape imposibil. Să fiu sincer, am trăit vremuri teribile. Îmi imaginez că astăzi este mai ușor.
- Nu este, de fapt, spuse el repede. Legile încă sunt împotriva noastră. Încă nu poți să mergi pe stradă cu un bărbat de mână fără să riști să ți se spargă capul. Presupun că sunt mai multe baruri, nu mai este doar George, și lucrurile nu mai sunt atât de secrete, dar nu, nu cred că este mai ușor. Poate că nu mai este atât de greu să cunoști oameni, totuși. Uneori poți să găsești câteva lucruri online. Într-o cameră de chat, sau pe o pagină de întâlniri.
- Pe ce? am întrebat eu.
- Online.
- Ce înseamnă asta? Pe ce linie?
- Pe World Wide Web. Nu ai auzit de asta?

- Puțin, am spus eu.
- Este viitorul, îmi spuse el. Într-o zi, vom fi cu toții online.
- Și vom face ce?
- Nu știu. Vom căuta lucruri.
- Sună grozav, am spus eu. De-abia aștept!
- Vreau să spun că nu este cu mult mai bine decât era înainte, dar poate vom ajunge acolo. Sunt necesare niște schimbări, legislație. Asta va dura, însă, un timp.
- Dacă am ști pe cineva care lucrează în politică, am spus eu. Cineva care ar putea să ia atitudine și să urnească lucrurile.
- Sper că nu te gândești la mine. Asta nu aduce voturi. Nu m-aș atinge de așa ceva nici cu o prăjină. Oricum, copiii de azi sunt mult mai dezinvolti. Ei se exprimă foarte liber, ceea ce este ceva foarte tipic anilor '90, dacă mă întrebi pe mine. Tu le-ai vorbit vreodată părinților tăi despre orientarea ta?
- Nu i-am cunoscut niciodată, am spus eu, am fost adoptat.
- Părinților tăi adoptivi, atunci?
- Mama mea adoptivă a murit când eram doar un copil, am spus eu. Nu i-am spus niciodată adevărul tatălui meu adoptiv, că sunt gay, dar datorită unui set de circumstanțe cu care nu te voi plictisi acum, a aflat când aveam douăzeci și opt de ani. Nu i-a păsat niciodată, să fiu sincer. Este un ciudat în multe feluri, dar nu are un os de bigot în trupul lui. Dar tu?
- Și mama mea e moartă, spuse el. Și tatăl meu are Alzheimer, deci nu are rost.
- Da, am spus eu. Dar fraților și surorilor tale le-ai spus?
- Nu. Nu cred că ar înțelege.
- Sunt mai mari sau mai mici decât tine?
- Fratele mai mare, sora mai mică.
- Dar celor din generația ta nu le pasă atât de mult despre astfel de lucruri, nu-i așa? De ce nu le spui?
- El ridică din umeri.

— Este complicat, spuse el. Aș prefera să nu vorbesc despre asta.

— Bine.

— Să mai bem încă un pahar?

— Haide!

În timp ce era la bar, îl priveam și nu puteam să mă decid dacă prezența mea aici era o idee bună sau proastă. Mi se părea ușor insuportabil, dar nici nu puteam să-mi iau gândul de la faptul că mi se părea fizic atrăgător, iar asta m-a făcut să îmi dau seama că acea scânteie din mine încă nu murise, oricât aș fi încercat să sting flacăra. Faptul că fusese suficient de interesat, încât să mă invite în oraș de la bun început, mă flatase. Fusese ales în Dáil, la ultimele alegeri, dar se vorbea mult despre el, cum că ar fi putut fi un viitor ministru. Făcuse câteva discursuri bune, își impresionase liderii de partid și apărea regulat la emisiunile despre politica actuală. La următoarele alegeri, avea aproape garantat un post de ministru junior. Și aceea avea să fie o premieră, am realizat eu. Un bărbat homosexual care avansează în ierarhia politicii irlandeze. De Valera s-ar răsuși în mormânt. Și cu toate astea, cu toate astea înaintea lui, el mă invitase în oraș.

— De ce ai ales Yellow House? am întrebat eu când s-a așezat la loc. Parcă locuiești pe Northside, nu?

— Da, spuse el.

— Și atunci de ce aici?

— Am gândit că ar fi mai convenabil pentru tine.

— Sigur, eu locuiesc pe Pembroke Road, am spus eu. Am fi putut să mergem la Waterloo sau undeva.

— Nu îmi place să beau în propria mea circumscripție, a spus el, schimbând răspunsul. Acolo oamenii vin la mine tot timpul și mă întreabă despre gropile din asfalt și tarifele la electricitate și dacă o să vin la meciurile copiilor lor la școală să le dau medalii, iar eu chiar nu dau doi bani pe toate lucrurile astea.

— Dar nu asta este treaba unui parlamentar?

— Este o parte, recunosc el. Dar nu partea care mă interesează pe mine.

— Și care parte te interesează?

— Să avansez. Să ajung la cel mai înalt nivel la care pot.

— Și să faci ce?

— Ce vrei să spui?

— Vreau să spun... când o să ajungi în top, pentru ce sunt toate astea? Nu poți să îți dorești să ai puterea de dragul puterii, nu?

— De ce nu? În final, vreau să ajung prim-ministru. Și sunt destul de sigur că pot să fac asta. Am creier. Am abilitatea. Și partidul mă susține.

— Dar de ce? am întrebat eu. Ce vrei să realizezi, de fapt, în politică?

El clătină din cap.

— Uite, Cyril, spuse el. Nu mă înțelege greșit. Vreau să fac ce este mai bine pentru alegătorii mei și pentru țară. Adică asta ar fi grozav, presupun. Poți să te gândești și la altă profesie pentru care ai putea să întrebi același lucru? Dacă aș începe ca profesor în școală și aș fi spus că într-o zi aș vrea să devin director, mi-ai spune: „Bravo ție!” Dacă aș fi poștaş și ți-aș fi spus: „Aș vrea să conduc An Post”, ai spune că îmi admiri ambiția. De ce nu poate să fie la fel cu politica? De ce nu pot să caut să avansez și să încerc să ajung în vârf și atunci când o să ajung acolo, dacă pot să fac ceva pozitiv cu asta, atunci este foarte bine și, dacă nu, în mod sigur o să îmi placă să fiu cel mai tare.

M-am gândit la asta. Pe de o parte, argumentul lui părea ridicol, pe de altă parte, era greu să îi identifici punctele slabe.

— Îți dai seama că va fi greu totuși, nu? am spus eu. Mă refer la faptul că ești gay. Nu știu dacă Irlanda este pregătită pentru un ministru gay, darămite pentru un prim-ministru gay.

— După cum am spus, nu-mi lipesc singur etichete. Și desigur că aspectele astea pot fi evitate.

Am încuviințat, nesigur dacă chiar mai voiam să rămân în compania lui pentru mult timp, când mi-a

trecut un gând prin minte. A fost ca o scânteie.

— Pot să te întreb ceva?

— Sigur.

— Se întâmplă să ai o prietenă?

El se lăsă pe spate și păru surprins de întrebarea mea.

— Bineînțeles că am, spuse el. De ce nu aș avea? Sunt un bărbat care arată bine, cu o slujbă grozavă, în floarea vârstei.

Am dat din cap.

— Ai o prietenă, am spus eu, mai mult o afirmație decât orice altceva. Deci presupun că nici ei nu îi pasă despre lipsa ta de etichete?

— Ce vrei să spui?

— Ea își închipuie că ești heterosexual?

— Asta este o întrebare destul de personală, nu crezi?

— Tu m-ai invitat în oraș, Andrew. Și iată că suntem la o întâlnire. Deci nu cred că este nerezonabil din partea mea să întreb.

El se gândi la asta pentru un moment și apoi ridică din umeri.

— Ei bine, ea nu a pus niciodată întrebări, spuse el. Și, în mod sigur, nu are cum să fi rănită de ceea ce nu știe.

— O, pentru numele lui Dumnezeu! am spus eu.

— Ce?

— Urmează să îmi spui că o să te însori.

— Păi chiar o să ne căsătorim, spuse el. În iulie. Dacă îmi joc bine cărțile, cred că pot să îi determin pe Albert și Kathleen să vină la recepție.

Am început să râd.

— Ești un mare jucător, am spus eu. De ce te căsătorești cu acea biată fată dacă ești gay?

— Ți-am spus, mie...

— Nu-ți plac etichetele, știu. Dar să folosim una pentru o clipă. De ce te căsătorești cu ea dacă ești gay?

— Pentru că am nevoie de o soție, spuse el neapologetic. Alegătorii așteaptă asta de la mine.

Partidul așteaptă asta de la mine. Nu ajung nicăieri dacă nu am o soție și copii.

— Și cum rămâne cu ea? am întrebat eu, conștient de ipocrizia din consternarea mea, dar, să fiu sincer, trecuseră douăzeci și unu de ani de la propria mea nuntă și de atunci nu mai mințisem pe nimeni cu privire la sexualitatea mea.

— „Cum rămâne cu ea”? Ce vrei să spui cu asta?

— O să distrugi viața unei biete fete pentru că nu ai curaj să îi șipi adevărul despre tine.

— Cum o să-i distrug viața? întreabă el, părând sincer uimit. Dacă ajung până la capăt, o să mergem în vizită de stat la palatul Buckingham și la Casa Albă și în tot felul de locuri. Vrei să spui că asta este o viață distrusă?

— Este, dacă persoana cu care ești nu te iubește.

— Dar o iubesc. Este o persoană grozavă. Și ea mă iubește.

— Sigur, am spus eu. Te cred pe cuvânt.

— Nu înțeleg ce ți se pare atât de îngrijorător, spuse el. Nu te obligă nimeni să te căsătorești cu ea.

— Adevărat, am spus eu. Uite, fiecare cu ale lui. Fă orice te face fericit! Bem astea și plecăm de aici?

El zâmbi și încuviință.

— De acord, spuse el. Însă nu putem să mergem la mine. Locuiești singur, nu?

— Da, am spus eu.

— Mergem acolo?

— De ce să mergem acolo?

— De ce crezi?

M-am holbat la el.

— Doar nu te aștepți să petrecem noaptea împreună, nu? am întrebat eu.

— Nu, sigur că nu! spuse el. Nu toată noaptea oricum. Vreo două ore, atâta tot.

— Nu, mersi, am spus eu, clătinând din cap.

— Îi bați joc de mine? întreabă el, părând extrem de confuz.

— Nu, deloc.

— Dar de ce nu?

— În primul rând, pentru că de-abia ne cunoaștem...

— Ei, de parcă asta este mare lucru.

— Nu, poate că nu este. Dar ai o prietenă. Scuze, ai o logodnică.

— Care nu trebuie să afle nimic despre asta.

— Nu fac asta, Andrew, am spus. Nu acum.

— Ce să faci?

— Nu sunt interesat să mai trăiesc în minciună. Mi-am petrecut suficient timp din viață mințind oamenii și ascunzându-mă. Nu o mai apuc din nou pe acea cale.

— Cyril, spuse el, zâmbind într-un fel, încât îmi dădeam seama că era de părere că farmecul lui va funcționa întotdeauna. Nu vreau să scot asta în evidență, dar se pare că tu ai patruzeci și nouă de ani, eu am doar treizeci și patru și ți-o ofer pe tavă. Chiar vrei să îmi spui că o să refuzi această oportunitate?

— Mă tem că da, am spus eu. Îmi pare rău!

Urmă o pauză lungă, în timp ce el digera toate astea și apoi doar clătină din cap și râse.

— Bine, spuse el, ridicându-se. Te las atunci. Ai stricat totul, prietene, doar atâta spun. Și ca să știi, am o sculă imensă.

— Mă bucur pentru tine.

— Ești sigur că nu te răzgândești?

— Crede-mă, sunt foarte sigur!

— Pierderea ta. Dar uite – acum el se aplecă și mă privi direct în ochi – dacă spui cuiva vreodată despre discuția asta, nu doar că voi nega totul, dar te voi da în judecată pentru calomnie.

— O calomnie este ceva scris, i-am spus eu. Dacă spun cuiva, atunci este defăimare. Deși nu ar fi deloc așa ceva pentru că ar fi adevărul.

— Du-te dracului! spuse el. Nu te pune cu mine, bine? Ține minte, cunosc oameni destul de puternici! Ți-ai putea pierde locul de muncă foarte ușor!

— Pleacă dacă pleci, am spus eu obosit. Nu mă gândesc să vorbesc cu nimeni despre ceva atât de

jenant. Nu trebuie să îți faci griji.

— Bine, spuse el punându-și haina. Te-am avertizat!

— Dă-i drumul de-aici! am spus eu.

Și a plecat.

Am comandat încă un pahar și am stat liniștit în colțul barului, privind cuplurile și grupurile de prieteni care se bucurau de seara lor. „Aici nimic nu se schimbă”, m-am gândit eu. Nimic nu se schimbă niciodată. Nu în Irlanda.

— Un Avery adevărat —

Cu o lună înainte să își termine sentința, Charles a fost diagnosticat cu o tumoare pe creier care nu se putea opera și a fost eliberat din închisoare mai devreme pe motiv de compasiune. Întrucât nu dorea să se întoarcă în apartamentul lui solitar din Ballsbridge, m-a implorat să îi permit să își trăiască ultimele săptămâni din viață în casa din Dartmouth Square, unde pretindea el că își petrecuse cele mai fericite zile din viața lui. I-am explicat că eu nu mai locuiam acolo de patruzeci de ani și părea să creadă că eram doar dificil, așa că i-am telefonat lui Alice, ca să îi explic situația în care mă aflam. La trei ani după reuniunea noastră încordată de la Duke, ne înțelegeam doar puțin mai bine și, spre încântarea mea, ea a fost de acord imediat. A profitat, astfel, de această minunată oportunitate ca să-mi amintească cât de bun fusese Charles cu ea când eu am plecat de la recepția noastră, umilind-o în fața prietenilor și a familiei și cum am lăsat-o singură să îl crească pe copilul nostru, distrugându-i viața, în general.

— Îmi pare bine că nu ții ranchiuna, i-am spus eu.

— Taci din gură, Cyril!

— Nu, serios. Ești o persoană foarte bună. Chiar nu înțeleg cum de nu te-a luat un bărbat în toți anii ăștia.

— Asta ar trebui să fie o glumă? întrebă ea.

— Da, am recunoscut eu.

Când am auzit cuvintele ieșindu-mi pe gură au părut mai puțin amuzante decât credeam eu că erau.

— Unii oameni nu ar trebui să încerce să fie amuzanți.

— Lăsând gluma la o parte, chiar apreciez.

— Cred că familia mea îi datorează măcar atât, spuse ea. Max a cumpărat casa cu mult sub valoarea pieței când Charles a fost trimis la închisoare prima oară. Și să fim sinceri, a fost în parte vina lui Max că a ajuns la închisoare. Casa va fi oricum a lui Liam în cele din urmă, și este nepotul lui Charles, la fel de mult cum a fost și al lui Max. Ar trebui să știi încă un lucru. Liam ți-a spus că am făcut câteva modificări în locuința mea?

— Nu, am spus eu. Momentan nu îmi răspunde la telefon.

— Cum așa?

— Nu știu. Pare să mă urască din nou.

— De ce? Ce ai făcut?

— Nimic, din câte știu. Este posibil să fi înțeles greșit o remarcă pe care am făcut despre prietena lui.

— Ce-ai spus? Care prietenă?

— Julia. Am întrebat dacă este la modă ca fetele să nu se mai radă pe picioare sau la axile.

— O, Cyril! Deși, trebuie să recunosc că ai dreptate. Arată ca o gorilă. Și ce a spus?

— A spus că numai oamenii bătrâni folosesc expresia „la modă”.

— Asta este adevărat. Acum se spune „în vogă”.

— Așa crezi tu, eu nu cred asta.

— Cyril, sunt profesor universitar. Petrec tot timpul cu oameni tineri. Cunosc destul de bine jargonul.

— Oricum, am spus eu îndoindu-mă. „În vogă” nu sună mai bine decât „la modă”. Și nu cred că oamenii mai spun jargon. În fine, dintr-un motiv sau altul, Liam a părut să fie jignit de ce am spus. Nu știu de ce, că nu încercam să fiu nepoliticos.

— Nu m-aș îngrijora în privința asta. O să-i treacă. Zilele astea se simte jignit din orice. L-am

întrebat săptămâna trecută ce voia de ziua lui și a zâmbit cu dispreț, spunându-mi că-și dorește un nou ursuleț de pluș.

— Cumpără-i unul foarte păros. Este evident atras de asta.

— Nu cred că vorbea serios.

— De ce nu? Mulți bărbați adulți au un ursuleț de pluș. Știu un tip care are cu el un urs Pooh tot timpul. Îl îmbracă cu haine de zilele naționale și-l ia cu el peste tot. Este o formă de alint.

— Crede-mă, nu a vorbit serios. Era doar morocănos.

— Ai spus că ai făcut niște schimbări în ceea ce privește locuința, am spus eu, încercând să revin la subiect. Ce fel de schimbări?

— A, da. Chestia e că s-a mutat cineva la mine. Un bărbat.

— Ce fel de bărbat?

— Cum adică ce fel de bărbat? Ce întrebare e asta?

— Vrei să spui că prietenul tău s-a mutat cu tine?

— Da, exact. Ai o problemă cu asta?

— Trebuie să îți amintesc că ești încă măritată cu mine?

— Asta este altă glumă de-a ta?

— Este, am spus eu. Sunt foarte fericit pentru tine, Alice. Era și timpul să te cuplezi cu cineva. Cum îl cheamă pe acest domn? Are intenții onorabile față de tine?

— Promiți să nu râzi?

— De ce aș râde? am întrebat eu.

— Îl cheamă Cyril.

Nu m-am putut abține și am izbucnit în râs.

— Îți bați joc de mine, am spus eu. Există doar doi bărbați pe nume Cyril în Dublin și tu ajungi să fii cu amândoi.

— Cu tine nu am ajuns, Cyril, sublinie ea. De-abia am ajuns la linia de start, mai ții minte? Și uite, este doar o regretabilă coincidență, așa că nu mai face atâta caz. Este suficient de jenant și așa. Prietenii mei își închipuie deja că este homosexual.

— Nu numele este homosexual, să știi.

— Nu, ei cred că Cyril ești tu și că ne-am împăcat.

— Ai vrea asta, Alice?

— Mai degrabă aș săpa o gaură până în centrul pământului cu limba. De ce, tu ai vrea?

— Foarte mult. Îmi este dor de trupul tău.

— Taci din gură. Dar dacă Charles se mută aici, nu ai voie să faci glume pe seama lui Cyril.

— Probabil că mă voi conforma, am spus eu. Este o ocazie mult prea bună ca să refuz condițiile. Și ce face acest Cyril al II-lea?

— Nu-i spune așa! Cântă la vioară în orchestra simfoniei RTE.

— Foarte elegant. Este de vârstă apropiată?

— Nu chiar. De-abia a făcut 40 de ani.

— Cu șapte ani mai tânăr, am spus eu. Bravo! Și de când locuiește în casa noastră matrimonială, blocându-mă?

— Nu este casa noastră matrimonială. Ar fi putut fi dacă nu ai fi fugit la aeroportul din Dublin țipând ca o fetiță. Este aici de peste două luni.

— Liam îl place?

— Da, chiar îl place.

— A zis el asta sau spui doar așa, ca să mă enervezi?

— Puțin din amândouă.

— Ei bine, trebuie să spun că mă surprinde, pentru că, din câte îmi dau seama, Liam nu place pe nimeni.

— Pe Cyril îl place.

— Bravo lui Cyril! De-abia aștept să îl cunosc și eu.

— Nu cred că va fi nevoie de asta.

— Nu o să îl deranjeze că socrul tău o să se mute în casă? Un cuc în cuib, am putea spune.

— Nu este un cuib, este o casă. Și nu-mi spune că Charles este socrul meu. Este iritant. Și nu, pe Cyril nu îl deranjează. Este foarte relaxat, pentru un violonist.

Câteva zile mai târziu, tatăl meu adoptiv se întoarse în camera de la primul etaj care fusese a lui când eram copil, deși acum, în loc să fie prin oraș în compania femeilor până dimineața, rămânea în pat, împlinindu-și ultima sa mare ambiție în viață: să parcurgă toate romanele lui Maude în ordine cronologică.

— Am citit doar unul singur cât a trăit, mi-a spus el într-o după-amiază, într-unul dintre momentele sale de luciditate, care păreau să vină și să plece cu o frecvență alarmantă. Și îmi aduc aminte atunci că mi se părea foarte bun. I-am spus că acesta era genul de carte care putea fi transformat în film dacă intra pe mâinile unui David Lean sau George Cuckor și ea a răspuns că, dacă mai spun ceva atât de grosolan despre munca ei, o să îmi pună arsenic în ceai. Nu că m-am priceput vreodată la literatură, să fim înțeleși, dar îmi dădeam seama că avea ceva.

— Majoritatea oamenilor par să aibă aceeași părere, am spus eu.

— Trebuie să recunosc că am trăit foarte bine de pe urma ei. Toate astea vor fi ale tale în curând.

L-am privit mirat.

— Ce ai spus? am întrebat.

— Păi, tu ești ruda mea cea mai apropiată, nu? Legal vorbind. Ți-am lăsat ție totul, inclusiv drepturile pentru cărțile lui Maude.

— Nu se poate! Dar sunt milioane!

— Pot să schimb dacă vrei. Încă mai este timp. Aș putea să las totul unor fundații caritabile pentru oamenii străzii. Sau să i le las lui Bono, pentru că sunt sigur că ar ști pe ce să le cheltuiască.

— Nu, nu! am spus eu repede. Nu face nimic în pripă. O să am eu grijă de fundațiile caritabile pentru oamenii străzii când va veni vremea. Și cred că Bono poate să-și poarte singur grijă.

— Buna Maude, spuse el zâmbind. Cine ar fi crezut că un scriitor poate să facă atât de mulți bani?! Și se spune că lumea este plină de filistini. Soția ta și-a scris teza despre ea, nu?

— Așa e, am recunoscut eu. A transformat-o într-o carte, chiar. Dar, cred că ar fi mai bine să nu îi amintești lui Alice că este soția mea. Nu îi place deloc.

— Trebuie să vorbesc cu ea despre romane pentru că acum, când le citesc unul câte unul, îmi dau seama, în sfârșit, pentru ce este toată agitația asta. Singurul lucru pe care i l-aș spune lui Maude, dacă ar fi aici, este că, uneori, riscă să pară că urăște bărbații, nu crezi? Toți soții din romanele ei sunt niște indivizi proști, insensibili, infideli, cu trecuturi întunecate, capete goale, penisuri mici și morală îndoielnică. Dar bănuiesc că a avut o imaginație bogată, așa cum trebuie să aibă scriitorii și că a inventat totul. Îmi amintesc că nu a avut o relație foarte bună cu tatăl ei. Probabil că și asta i-a influențat opera puțin.

— Asta trebuie să fie, i-am spus eu. Nu îmi pot imagina de unde altundeva i-ar fi putut veni asemenea idei.

— Soția ta a menționat asta în biografia ei?

— Puțin, da.

— M-a menționat și pe mine în biografia ei?

— Desigur.

— Cum sunt descris?

— Nu tocmai bine, am spus eu. Dar probabil că un pic mai bine decât mă așteptam.

— Bine. Dar tu? Apari și tu în ea?

— Da.

— Tu cum ești descris?

— Nu bine, am spus eu. Și probabil puțin mai rău decât mă așteptam.

— Așa e viața. Că veni vorba, spuse el. Nu vreau să par insensibil, dar mi se pare greu să adorm cu zgomotele constante de dragoste care se aud din dormitorul tău. Noaptea trecută m-am trezit și am auzit-o pe soția ta strigându-ți numele în plăcere cu toată pasiunea unei tinere nimfomane slobozită în vestiarul unei echipe de fotbal alcătuită din puști sub șaptesprezece ani. Bravo ție, băiatul meu, mai ales după atâția ani! Îți admir ardoarea! Dar aș aprecia

dacă ați fi mai liniștiți. Sunt un om pe moarte și am nevoie de somn.

— De fapt, nu cred că striga numele meu, am ținut eu să rectific.

— O, ba da, în mod sigur, insistă el. L-am auzit, iar și iar. „O, Doamne, Cyril! Da! Cyril. Acolo, Cyril!” Nu-ți face griji, se întâmplă tuturor câteodată, Cyril!

— Nu sunt eu, i-am spus. Acela este Cyril al II-lea. Prietenul. Nu l-am cunoscut, de fapt, dar presupun că tu da.

— Înalt, lungan și nefericit?

— Nu știu, dar hai să presupunem că da.

— Da, l-am cunoscut. Mă privește câteodată și țipă la mine, de parcă sunt surd, așa cum fac englezii cu străinii, crezând că se vor face înțeleși mai bine. Mi-a spus că interpretează *Esmeralda* de Pugni toată săptămâna la National Concert Hall. Am dat mâna cu el și i-am zis: „Bravo ție!”

La fiecare două zile, venea o asistentă să îl vadă pe Charles și, în toate după-amiezile, Alice îl scotea la plimbare prin Dartmouth Square. Când a devenit limpede că i se apropie sfârșitul, am rugat-o pe Alice să-mi permită să mă mut și eu acolo, ca să pot să fiu cu el când va pleca din viața aceasta spre următoarea.

— Ce? a spus ea, privindu-mă cu o expresie pe chip care sugera că era uimită că i-am cerut așa ceva.

— Chestia e că, am explicat eu, dacă se înrăutățește, va trebui să îmi telefonezi, și până când aș ajunge aici, se va fi dus deja. Dar dacă aș fi aici, asta nu s-ar întâmpla și mai este avantajul că pot să te ajut cu îngrijirea lui. Ai făcut atât de multe pentru el, până acum. Trebuie să fii epuizată. Și cu munca, și să-i duci grija lui Liam, și să mai faci și sex zgomotos cu Cyril al II-lea.

Ea privi pe fereastră, de parcă încerca să găsească un motiv bun să refuze.

— Și unde o să stai? întrebă ea.

— Nu este chiar o casă mică. Aș putea să iau camera de sus, cea care a fost a mea când eram copil.

— O, nu! spuse ea. N-am mai fost acolo de foarte mult timp! Probabil este plină de praf. Consider partea aceea a casei închisă.

— Aș putea să o redeschid. Și aș fi fericit să o curăț chiar eu. Uite, dacă nu ești de acord, atunci e în regulă. Dacă nu vrei ca Charles să își petreacă ultimele sale clipe pe pământ cu fiul lui...

— Fiul lui adoptiv.

— Atunci nu te pot învinui. Este perfect de înțeles. Dar dacă te învoiești, atunci chiar mi-ar plăcea.

— Și cum rămâne cu Cyril? întrebă ea.

— Eu sunt Cyril. Nu ai și tu o tumoare pe creier, nu?

— Cyril al meu.

— Credeam că eu sunt Cyril al tău.

— Vezi, de-asta nu o să meargă.

— Cyril al II-lea? La el te referi, nu-i așa?

— Nu-i mai spune așa!

— Ei bine, ar trebui să fie teribil de nesigur pe el ca să mă vadă ca pe-o amenințare, am spus eu. Nu sunt, după cum se știe deja, tocmai un cuceritor de femei. Uite, știu că ar fi un aranjament neconvențional, dar nu este pentru mult timp. Nu voi face probleme, promit.

— Ba sigur că da, spuse ea. Tu mereu faci probleme. Acesta este rolul tău în viață. Nu știu ce ar spune Liam.

— Probabil că ar fi foarte fericit că, în sfârșit, mămica și tăticul lui locuiesc sub același acoperiș.

— Vezi? Nici nu am apucat să spun da și deja faci probleme cu glumițele tale.

— Vreau doar să fiu cu el, am spus eu încet. Cu Charles adică. Am distrus aproape toate relațiile mele și cu el am avut una ciudată, dar dacă este posibil aș vrea măcar să se termine cu bine.

— Bine, a spus ea ridicând mâinile în aer. O să-i explic că acesta nu va fi un aranjament pe termen

lung și sper să fie înțelegător. Iar când el nu va mai fi, vei pleca și tu.

— O să plec odată cu antreprenorul de pompe funebre, când o să scoată sicriul pe ușă, am spus eu. Promit!

În seara aceea, când Liam s-a întors acasă, păru uimit să își vadă ambii părinți la cină, față în față, urmărind împreună programul TV.

— Ce e asta? întrebă el, oprindu-se în mijlocul bucătăriei și holbându-se la amândoi. Ce se întâmplă?

— Totul s-a schimbat, i-am spus eu. Ne-am împăcat. Ne gândim chiar să mai facem un copil. Ți-ar plăcea să ai un frățior sau o surioară?

— Taci din gură, Cyril! spuse Alice. Nu-ți face griji, Liam! Tatăl tău doar te tachinează.

— Nu-i spune așa, zise Liam.

— Atunci, Cyril doar te tachinează. Se mută aici cât timp bunicul tău mai este cu noi.

— O, în regulă! spuse el. Dar de ce?

— Ca să ajute.

— Pot să ajut și eu, spuse el.

— Poți, spuse Alice. Dar nu o faci.

— Nu va fi pentru mult timp, i-am spus eu. Și, până la urmă, este tatăl meu.

— Tatăl tău adoptiv, spuse Liam.

— Ei bine, da, am spus eu. Dar oricum, este singurul tată pe care l-am avut vreodată.

— Și cum rămâne cu celălalt Cyril? întrebă el.

— Ce e cu mine?

— Nu, celălalt Cyril.

— Cyril al II-lea.

— Nu-i mai spune așa! zise Alice. Cyril a acceptat. În curând va veni acasă și voi face prezentările atunci.

Liam clătină din cap și se îndreptă spre frigider și începu să își facă un sendviș uriaș.

— Nu știu ce să cred, remarcă el. Ani de zile am fost doar noi doi. Iar acum casa asta este plină de bărbați.

— Plină de Cyrili, am spus eu.

— Nu este plină de bărbați, spuse Alice. Sunt doar doi.

— Trei, spuse Liam. L-ai uitat pe Charles.

— A, da. Scuze!

— Patru, dacă te numeri și pe tine, am subliniat eu. Numărul continuă să crească, nu-i așa?

— Nu ai voie să te apropii de camera mea, ai înțeles? spuse el, fixându-mă cu privirea.

— Voi încerca să rezist tentației copleșitoare, am răspuns eu.

Câteva ore mai târziu, Cyril al II-lea veni acasă și am dat mâinile, în timp ce Alice stătea între noi, puțin stânjenită. Era un tip destul de plăcut, deși puțin cam plictisitor. În cinci minute mă întreba deja dacă aveam o simfonie preferată și, în caz afirmativ, dacă voiam să o cânte drept imn de întâmpinare la Dartmouth Square. Am spus că nu, dar i-am mulțumit pentru intenție. Asta a făcut el toată seara, în afară de momentul când m-a întrebat dacă știam un leac bun pentru bătăături.

O săptămână mai târziu, când urcam la etaj spre dormitorul meu. Cu o cană de lapte cald aproape de miezul nopții, am auzit plânsete venind din camera lui Charles și am ascultat la ușă câteva clipe înainte să bat la ușă încet și să intru. El stătea în pat cu ultimul roman a lui Maude lângă el, ștergându-se la ochi.

— Ești bine? am întrebat eu.

— Mă simt foarte trist, spuse el, arătând spre carte. Vezi tu, aceea este ultima. Le-am citit pe toate acum, așa că am certitudinea că în curând mă voi duce. Nu mai am nimic. Regret că nu mi-am dat seama atunci cât de mult talent avea. Ar fi meritat să o laud mai mult. Și să fi fost un soț mai bun pentru ea. Era atât de obosită de viață la final! Și obosită de mine. Am tratat-o urât. Tu ai cunoscut-o când avea cam treizeci de ani, desigur, dar când era tânără, era plină de viață. Cu spirit, era cuvântul folosit pe atunci. Genul care sărea peste pâraie și nu se gândea deloc la asta. Genul care ținea în geantă o sticlă de

buzunar și trăgea o dușcă din ea dacă slujba de duminică se lungea prea mult.

Am zâmbit. Mi se părea greu să mi-o imaginez pe Maude făcând așa ceva.

— Știi că l-a asaltat pe Bărbatul de la Fisc după ce ai intrat la închisoare prima oară? am spus eu.

— Da? De ce?

— Ea a spus că el s-a străduit atât de tare să te condamne, încât numele ei era în toate ziarele și drept rezultat *Amongst Angels* ajunsese numărul 4 în clasamentele vânzărilor de cărți. L-a pocnit acolo în mijlocul Tribunalului.

— A fost o adevărată lovitură pentru ea acel moment, spuse el încuviințând. Îmi aduc aminte că era foarte supărată din cauza asta. Mi-a scris o scrisoare după aceea și nu a fost prea plăcută, deși era incredibil de bine scrisă. Unde este ea acum, Cyril? Este la etaj? De ce nu îi spui să coboare? O să încerc să mă scuz față de ea înainte să mă duc la culcare.

— Nu, Charles, am spus eu, clătinând din cap. Nu, nu este la etaj.

— Este. Trebuie să fie. Te rog, trimite-o jos! Vreau să îi spun că îmi pare rău.

Am întins o mână și i-am netezit o șuviță lungă de păr alb de pe frunte și i-am aranjat-o pe creștet. Pielea era rece și umedă la atingere.

El s-a întins pe spate și a închis ochii. Am așteptat lângă el până când a adormit, iar apoi m-am dus și eu la culcare, așezându-mă în acel pat de o persoană, privind prin lucarnă spre cerul înstelat, aceleași stele la care mă uitam cu peste patruzeci de ani în urmă, visând la Julian Woodbead și la lucrurile pe care voiam să le fac cu el și am înțeles, în sfârșit, de ce voia Charles să se întoarcă aici. Pentru prima oară în viața mea, am început să mă gândesc la momentul propriei mele morți. Dacă aș cădea sau aș avea un infarct, aș putea să zac pe podeaua din bucătărie și să mă descompun săptămâni întregi înainte să se gândească cineva să

vină să mă caute. Nu aveam nicio pisică măcar ca să mă mănânce.

Charles a mai rezistat patru zile și, cu o sincronizare perfectă, s-a întâmplat să moară când Alice, Liam, Cyril al II-lea și cu mine eram cu toții acasă. Toată ziua delirase și era limpede că nu mai avea mult, deși n-aș fi crezut că se va termina atât de repede. Alice și cu mine eram la parter și pregăteam cina, când l-am auzit pe Liam strigându-ne de la etajul superior.

— Mamă! Cyril! Veniți repede!

Toți trei am alergat la etaj și am intrat în dormitorul unde Charles zăcea cu ochii închiși, iar respirația îi încetinise. Auzeam cât efort depunea să scoată fiecare sunet.

— Ce se întâmplă? întrebă Liam.

Eram mirat să văd că fiul meu care, de când îl cunoscusem nu demonstrase nicio urmă de emoție, era aproape în lacrimi, în ciuda faptului că nici nu își cunoscuse bunicul până în urmă cu câteva săptămâni.

— Se duce, am spus eu, așezându-mă și luându-i o mână, în timp ce Alice i-o luă pe cealaltă.

De pe holul de afară am auzit sunetul unei viori sentimentale și mi-am dat ochii peste cap.

— Chiar trebuie să facă asta? am întrebat.

— Încetează, Cyril! spuse Alice. Încearcă doar să ajute.

— Atunci nu ar putea măcar să cânte ceva mai vesel? O gigă^[35] sau ceva?

— Spune-i că nu a fost vina mea, mormăi Charles și mi-am aplecat capul mai aproape de gura lui.

— Pentru ce nu a fost vina ta? am întrebat eu, dar el a clătinat din cap.

— Cyril, spuse el.

— Ce?

— Vino mai aproape!

— Nu pot să vin mai aproape. Practic, aproape ne sărutăm.

El se ridică puțin în pat și se uită în cameră cu o expresie îngrozită pe chipul său palid și apoi mă

apucă de ceafă și îmi trase fața mai aproape de el.

— Nu ai fost niciodată un Avery adevărat. Știi asta, nu?

— Da, am spus.

— Dar Iisuse, ai fost pe-aproape. Ai fost al naibii de aproape.

Și, cu asta, îmi dădu drumul și se lăsă înapoi pe pernă, nu mai spuse nimic și priveam cu toții în timp ce respirația îi încetini până când, în sfârșit, nu mai respira. Cumva în clipa aceea, m-am simțit complet scos din scenă, de parcă propriul meu suflet se ridica spre ceruri. Mă uitam de sus și mă vedeam pe mine, soția și fiul meu cum stăteau în cameră deasupra rămășițelor tatălui meu adoptiv și mă gândeam în ce familie ciudată crescusem și ce familie bizară voi lăsa în urmă într-o zi.

Două zile mai târziu, l-am îngropat în cimitirul de la Ranelagh și când ne-am întors la Dartmouth Square, Alice s-a așezat lângă mine și mi-a spus că era fericită că fusesem acolo spre final și încântată că putuse să ajute, dar că, odată ce totul luase sfârșit, nu voia neînțelegeri între noi și că era timpul să mă întorc acasă.

— Dar nu am nici măcar o pisică! am spus eu.

— Ce legătură are asta?

— Nimic, am spus eu. Și desigur că trebuie să plec. Ați fost foarte buni cu mine, tu și Cyril al II-lea.

— Nu...

— Scuze!

Am mai dormit acolo o noapte și de dimineață mi-am împachetat puținele obiecte personale și haine pe care le adusesem cu mine și am plecat din casă de tot, în timp ce fiul meu, soția mea și iubitul ei încă dormeau, lăsând cheia pe măsuta de lângă ușa de la intrare, în fața scaunului pe care se așezase Julian când avea șapte ani. Am ieșit într-o dimineață rece de toamnă, unde o ceață cenușie coborâse peste Dartmouth Square făcând ca poteca spre drumul principal să fie practic invizibilă.

2001
Durerea-fantomă

— Maribor —

În vara lui 2001, la scurtă vreme după cea de-a cincizeci și șasea mea aniversare, Ignac m-a invitat să îl însoțesc în Ljubljana pentru un festival literar. De obicei, soția lui, Rebecca, mergea cu el în turnee, dar întrucât cu câteva luni în urmă născuse două gemene – al doilea lor set de gemeni care a urmat unei perechi de băieți născuți cu doar paisprezece luni în urmă – ea nu putea să plece din Dublin, așa că el m-a invitat pe mine.

— Este foarte agitat în privința asta, îmi spuse Rebecca pe când împingea căruciorul enorm cu două niveluri, într-o dimineață în Dáil Éireann, părând puțin amețită să vadă iar lumina soarelui. Se prăbuși într-un scaun alături de mine și arăta de parcă putea să doarmă săptămâni întregi dacă ar fi avut ocazia. Cred că regretă că a acceptat invitația.

Unul dintre bebelușii de la nivelul superior vomită dintr-odată peste unul dintre bebelușii de mai jos, iar o secretară parlamentară se holbă la noi cu dispreț, în timp ce urmă o rundă de plânsete intense, în mare parte chiar din partea Rebeccăi.

— De ce ar fi agitat? am întrebat-o eu după ce-a curățat totul. Doar a participat la sute de festivaluri de carte de-a lungul anilor.

— Până acum ar fi trebuit să se obișnuiască.

— Da, dar acum va fi pentru prima oară în Slovenia, de când a plecat.

— Vrei să spui de când a fost alungat.

— Da?

— Ei bine, asta s-a întâmplat, nu?

Ea ridică din umeri și privi în altă parte.

— Este complicat, spuse ea.

Eu m-am încruntat, neînțelegând prea bine ce voia să spună. Ignac mereu spusese că bunica lui fusese cea care îl trimisese la tatăl lui în Amsterdam imediat după moartea mamei sale, pentru că nu mai voia să crească încă un copil. Și asta se întâmplase, după câte înțelesesem eu.

— Mă tem că o să-i facă rău, continuă ea. Este mai tăcut ca de obicei și nu doarme.

— Doarme vreunul dintre voi? am întrebat eu, privind spre copii.

— Ei bine, nu. Acum că spui asta, cred că ultima oară când am dormit o noapte întreagă a fost în martie. Sper ca asta să se mai întâmple la un moment dat la anul, dacă am noroc. Cred că s-ar putea să fie o călătorie dificilă, asta e tot. Este cu adevărat celebru acolo.

— Este celebru peste tot.

— Știu, dar...

— Uite, ce-ar fi să am eu grijă de copii pentru câteva zile? i-am propus eu. Și tu să te duci în Slovenia cu Ignac?

— Serios? Crezi că poți să ai grijă de patru bebeluși timp de cinci zile?

— Ei bine nu, nu chiar. Dar o voi face. Cât de greu poate să fie?

Ea râse și clătină din cap.

— O, nu este greu deloc! Este floare la ureche!

— Haide, pot s-o fac! Și, oricum, ți-ar prinde bine o pauză și ție.

— De ce? întreabă ea, făcând ochii mari. Arăt groaznic? Așa e, nu? Trebuie să arăt ca una din femeile acelea. Le știi pe acele femei? Care arată groaznic tot timpul? Arăt ca una din ele?

— Ești mai frumoasă ca niciodată, i-am spus eu, ceea ce era adevărat, pentru că oricât de obosită se simțea și indiferent de câți copii turnase, Rebecca arăta uimitor.

— Mă simt ca acea femeie bătrână din *Titanic*, spuse ea cu capul în mâini. Doar că, spre deosebire de ea, poate că sunt un pic mai apetisantă. La cum arată corpul meu acum, Maica Tereza m-ar învinge într-un concurs la proba costumului de baie.

— Sunt sigur că Ignac nu e de aceeași părere, am spus eu, încercând să îmi scot acea imagine din minte.

— Eu sper că da, spuse ea. Dacă se mai apropie de mine cu chestia aia, o să i-o tai cu foarfecă. Patru

copii într-un an și jumătate este destul. Oricum, nu, pe cât mi-ar plăcea să fug și să te las cu toate, nu ar fi posibil.

— De ce nu? am întrebat eu.

— Pentru că sunt sigură că mă descurc mai bine decât tine la alăptat.

— O, da, am spus eu. În regulă. Ai dreptate.

Așa că a rămas stabilit și m-am urcat în avion, trezindu-mă luat pe sus în haosul celui mai notoriu expatriat sloven care se întorcea în țara sa de baștină pentru prima oară după mai mult de două decenii. Spre uimirea mea, fotografi se adunaseră la aeroport în așteptarea sosirii sale, alături de echipe de televiziune, toți punându-i microfonul în față lui Ignac, în timp ce îi adresau întrebări de neînțeles imediat ce ne-am făcut apariția la Sosiri. Grupurile de copii care așteptau erau atât de mari și zgomotoase, încât ai fi crezut că eram o formație de băieți care venea în oraș. Desigur, până acum fuseseră publicate opt volume din seria Floriak Ansen, așa că entuziasmul era de înțeles, iar Ignac, în mod lăudabil, petrecuse mai mult de o oră la aeroport dând autografe pe cărți. În tot acest timp, am stat cu o cană de cafea în față, după care am plecat cu limuzina spre centrul orașului la o întâlnire cu șampanie cu editorul său, înaintea unui eveniment sold out, organizat la un teatru local.

De-a lungul întregii sale cariere de scriitoare, Maude citise în public o singură dată și, deși acea noapte dezastruoasă este bine documentată în biografia lui Alice^[36], eu îmi amintesc mai bine cum s-au petrecut lucrurile pentru că, spre deosebire de ea, eu am fost acolo. Avusese loc într-o librărie din centrul Dublinului în fața unui public numeros, și în timp ce un jurnalist de cultură de la *Sunday Press* a prezentat-o pe Maude, enumerând titlurile diverselor ei romane de până atunci, mama mea adoptivă stătea tăcută într-un colț, îmbrăcată complet în negru, aprinzând țigările una după alta și dându-și ochii peste cap la fiecare compliment pe care îl primea. („Ar pune pe fugă orice scriitor

bărbat”, aceasta era una dintre replicile sale. Alături de: „Scrie propoziții minunate, dar are picioare și mai bune”. Fără să menționez: „Este un mister pentru mine cum își scrie romanele în timp ce are grijă de un soț și un copil. Sper că nu își neglijează îndatoririle!”)

Când el a terminat, ea s-a ridicat în picioare, venind la microfon și, fără niciun fel de preambul, a început să citească din capitolul întâi din *Amongst Angels* care fusese publicat și primit cu mare indiferență în urmă cu câteva luni. Poate că ea nu mai participase niciodată la un eveniment literar sau poate că pur și simplu înțelesese prost natura citirilor publice, pentru că, după ce terminase primul capitol, care durase patruzeci de minute interminabile, publicul a izbucnit în ropote de aplauze, iar ea s-a holbat la ei și le-a spus: „Tăceți dracului, nu am terminat”, iar apoi începu să îl citească pe al doilea. Și apoi pe al treilea. Abia când ultimul om a plecat din librărie, două ore mai târziu, ea s-a oprit din citit, a închis cartea și m-a luat de mână, a ieșit afară furtunos și a chemat un taxi cu destinația Dartmouth Square.

— Câtă pierdere de timp! se plângea în timp ce mergeam prin trafic spre casă. Dacă nu le place opera mea, atunci de ce au venit să mă audă?

— Cred că se așteptau ca tu să citești doar câteva minute, am spus eu. Și apoi poate să răspunzi la câteva dintre întrebările lor.

— Romanul are 434 de pagini, a răspuns ea clătinând din cap. Dacă vor să îl înțeleagă, atunci trebuie să îl asculte pe tot. Sau, preferabil, să îl citească pe tot. Ce pot să înțeleagă după doar zece minute? Cât îți ia să fumezi trei țigări! Niște filistini! Barbari! Mitocani! Niciodată, Cyril, îți promit, niciodată nu o să mai fac asta!

Și în această privință s-a ținut de cuvânt.

Ignac, desigur, nu a făcut astfel de erori de judecată în Ljubljana. Avea experiență pe scenă, știa exact cât de mult e pregătit un public să asculte și știa cum să îi farmece cu câteva glume bine alese,

ironice, în timpul interviului care urma. Editorul său îi aranjase un număr imens de interviuri la ziare, radio și televiziune, iar în a treia după-amiază, când responsabilitățile sale de scriitor se încheiară, el a sugerat să facem o excursie spre Maribor în nord-estul țării în ziua următoare.

— Ce este în Maribor? am întrebat eu consultând ghidul de care mă agătasem în ultimele zile la fel de strâns ca Lucy Honeychurch cu al ei *Baedeker*.

— Acolo m-am născut. De acolo vine familia mea.

— Serios? am spus eu, surprins, pentru că nu îl mai auzisem niciodată menționând orașul. Și ești sigur că vrei să te întorci acolo?

— Nu chiar, spuse el ridicând din umeri. Dar cred că mi-ar face bine.

— De ce? am întrebat.

El răspunse după o lungă tăcere.

— Aceasta nu va fi singura mea excursie în Slovenia, spuse el. Voi reveni aici, dar probabil că peste mult timp, când copiii vor fi suficient de mari ca să o viziteze. Și când va veni acea zi, nu vreau ca încă să mă macine trecutul. Cred că ar trebui să văd Maribor acum cu tine și apoi să îl las în urma mea pentru totdeauna.

Așa că ne-am dus și am închiriat o mașină și am condus spre nord, în cele din urmă trezindu-ne pe străzile reci și vechi, unde el își petrecuse copilăria și adolescența. În timp ce mă conducea prin oraș, era tăcut, scurtăturile și aleile îi reveneau în minte fără ezitare, își amintea magazinele și casele prietenilor din copilărie. Am trecut pe lângă o școală care era închisă, a cărei fațadă era acoperită cu un graffiti indescifrabil și încă una care fusese construită mai recent, dar care arăta de parcă un vânt mai puternic ar fi putut s-o demoleze. Am luat prânzul la un restaurant unde localnicii se holbau recunoscându-l totuși din articolele de ziar și din emisiunile de la televizor. Păreau să ezite să îl abordeze, de parcă nu erau siguri care ar fi putut fi reacția lui. O singură persoană, un băiat de nouă ani

care stătea cu tatăl lui și citea un roman din seria Floriak Ansen, veni la noi. Când cei doi au vorbit, înainte ca Ignac să-i dea un autograf pe carte, în slovenă, nu am înțeles niciun cuvânt, iar după aceea nu am pus întrebări. În cele din urmă, mă conduse pe o alee pietruită care ducea spre o colibă abandonată, cu ferestre astupate și un acoperiș dărăpănat, iar când își puse mâna pe ușa de la intrare, închise ochii și respiră adânc, de parcă încerca fie să își controleze furia, fie să își țină lacrimile.

— Ce este? am întrebat eu. Unde suntem?

— Aceasta este casa unde m-am născut, unde am crescut, spuse el M-am uitat la ea. Era atât de mică, încât nu îmi imaginam că o singură persoană ar putea locui înăuntru, darămite doi adulți și un copil.

— Sunt doar două camere, spuse el, de parcă știa la ce mă gândeam. În copilărie, am dormit în pat cu părinții mei. Apoi, după ce tatăl meu a plecat, mama mea a făcut un cuib pentru mine pe podea. În spate era o toaletă. Nu aveam unde să mă spăl.

L-am privit, neștiind ce să spun. Nu mai vorbisem despre tatăl lui din acea noapte din Amsterdam din urmă cu douăzeci și unu de ani, când Jack Smoot îl înjunghiasse în spate.

— Vrei să mergi înăuntru? am întrebat eu. Dacă scoatem câteva din bârnele astea de lemn...

— Nu, spuse el repede. Nu vreau asta. Am vrut doar să o văd, atâta tot.

— Dar vecinii tăi? am întrebat privind în jur. Îi mai ții minte?

— Pe unii. Mulți sunt morți deja.

— Și prietenii?

— Nu am avut mulți. Nu vreau să bat la nicio ușă.

— Atunci, hai să plecăm. Ai văzut-o, gata, hai să mergem mai departe.

— Bine, spuse el. Vrei să te întorci la hotel?

— Nu, hai să bem o bere, am propus eu. Simt că ar trebui să ne îmbătăm, tu nu?

El zâmbi.

— Exact așa simt și eu, spuse el.

Am mers pe drum în jos și am sugerat să ne întoarcem în centrul orașului unde observasem niște baruri decente mai devreme, dar el a spus că nu, că era un bar în apropiere pe care voia să îl vadă. Când am ajuns, am fost surprins să văd că nu era nimic special, doar două mese pe stradă, în fața unui magazin de delicatese, dar ne-am așezat am comandat două beri brune slovene, iar el părea fericit să fie acolo. Cu toate astea, în aerul dintre noi era o atmosferă ciudată și nu știam sigur dacă voia să fie lăsat în pace cu gândurile lui sau ar fi preferat să vorbească.

— Îți mai amintești noaptea în care ne-am cunoscut? am întrebat eu în cele din urmă, gândindu-mă la seara în care Bastiaan și cu mine îl descoperiserăm zăcând pe stradă, în fața apartamentului nostru din Weesperplein, cu părul lui negru decolorat blond și o vânătaie palidă sub ochi, cu sângele prelingându-i-se de pe buză pe bărbie. Când ne-am aplecat să te ajutăm, era ca și când aș fi ridicat un cățeluș speriat care nu știa dacă o să primească mâncare sau o să fie bătut.

— Știi că plănuiam să vă jefuiesc? întreabă el, zâmbind puțin.

— Nu doar că ai plănuit, i-am amintit eu. Ai făcut-o. Mi-ai luat portofelul în dimineața următoare, mai ții minte?

— O, așa e! spuse el. Uitasem de asta.

— E vreo șansă să îmi recuperez banii aceia vreodată?

— Probabil că nu, spuse el zâmbind. Dar mai târziu îți fac cinste cu o cină dacă vrei.

— Mă temeam, atunci, că o să vii să ne omori în somn.

— Nu aș fi făcut niciodată asta, spuse părând puțin jignit. Dar m-am gândit că, dacă aș fi vândut niște lucruri de-ale tale, atunci aș fi putut să nu mai stau pe străzi. Să fug de tatăl meu. Abia după ce am fugit în dimineața următoare m-am gândit la un plan

mai bun. Ți am adus portofelul înapoi, sperând că o să mă lăsați să stau la voi.

— Pentru asta, trebuie să-i rămâi recunoscător lui Bastiaan, i-am spus eu, luând o gură de bere și simțind durerea care se aduna în mine ori de câte ori mai aminteam de clipele fericite dintre noi doi, vremuri care păreau atât de îndepărtate acum. Murise deja de paisprezece ani și tot nu îmi venea să cred. L-am crezut nebun când a propus asta.

— Dar, oricum, ai spus da.

— El m-a convins.

— Mă bucur că a făcut-o. Nu știu ce s-ar fi ales de mine altfel.

— Nu îți subestima propria putere, i-am spus eu. Cred că, în cele din urmă, te-ai fi descurcat.

— Poate, spuse el.

— Aș vrea să fie aici, am spus eu după un timp.

— Și eu, spuse Ignac. Lumea este un loc tare futut.

— Așa e.

— Totuși nu îți este dor să ai pe cineva în viața ta? întrebă el.

— Ba sigur că da.

— Nu, nu mă refer la Bastiaan. Mă refer la altcineva.

Am clătinat din cap.

— Nu, am spus. Fac parte din acea generație de bărbați homosexuali care au avut noroc că au cunoscut pe cineva odată. Nu am niciun interes să o iau de la zero. Pentru mine a fost Bastiaan, și atât.

— Nici măcar Julian?

— Julian a fost diferit, am spus. Julian a fost mereu o imposibilitate. Dar Bastiaan era realitatea. Bastiaan a fost iubirea vieții mele, nu Julian. Julian a fost doar o obsesie, deși l-am iubit și încă îmi este dor de el. În final, am lămurit, cumva, lucrurile, dar nu destul. Am dat din cap și am oftat. Sincer, Ignac, mă uit înapoi la viața mea și nu înțeleg mare lucru din ea. Mi se pare acum că ar fi fost atât de simplu să fi fost sincer cu toată lumea, mai ales cu Julian.

Dar atunci nu părea așa. Atunci totul era diferit, desigur.

— Liam spune că și Julian era de aceeași părere. Că nici el nu înțelegea de ce nu i-ai spus ce simțeai când erați adolescenți.

M-am întors spre el surprins.

— Ai vorbit cu Liam despre noi? am întrebat.

— A venit, la un moment dat, vorba, spuse el precaut. Nu te deranjează, nu?

— Nu, am spus. Bănuiesc că nu. Mă bucur că voi doi sunteți prieteni.

— Sigur că suntem prieteni, spuse el. Doar este fratele meu.

— Nu se întâmplă mereu așa.

— În cazul nostru, da.

— Atunci mă bucur, am spus.

Liam era, de fapt, nașul primului set de gemeni ai lui Ignac și ai Rebeccăi, dar era o parte din mine care mereu se simțea invidioasă pe relația lor. Ei erau fratele mai mare și mai mic pe care și-i doriseră mereu amândoi, legați printr-un fel de tată care fusese alături de unul, dar nu și de celălalt.

— Și dacă acum ar apărea cineva? întreba el.

— Cineva...?

— Cineva de iubit.

Am dat din cap.

— Nu știi, am spus. Poate? Probabil că nu.

— OK.

— Pot să te întreb ceva? am spus eu, pregătit să abordez un subiect despre care nu mai discutasem niciodată de peste douăzeci de ani.

— Desigur.

— Este doar pentru că suntem aici, am spus eu. În Slovenia. Și mă face să îmi dau seama că nu am vorbit niciodată despre Amsterdam, nu-i așa? Nu despre oraș. Ci despre ce s-a întâmplat acolo.

— Nu, spuse el. Nu am vorbit.

— Uneori cred că e ceva în neregulă cu mine, am spus eu coborând vocea, deși nu stătea nimeni afară să ne audă. Pentru că nu simt deloc remușcări. Niciun pic de vină.

— De ce ai simți asta?

— Pentru că am ucis un om.

— Nu l-ai ucis tu, spuse el, clătinând din cap. Jack Smoot l-a ucis.

— Nu, cu toții l-am ucis, am spus eu. Eram cu toții acolo. Și am luat fiecare parte la asta.

— Tatăl meu a primit exact ce merita, insistă Ignac. Dacă Jack Smoot nu l-ar fi înjunghiat atunci, Dumnezeu știe ce s-ar fi întâmplat. Ține minte, eu îl cunoșteam. Tu nu. Nu mi-ar fi dat drumul niciodată. Niciodată.

— Știu asta, am spus eu. Și nu regret nimic.

— Te gândești des la asta?

— Nu foarte des. Uneori. De ce, tu nu?

— Nu, niciodată.

— Bine.

— Nu îmi pare rău, dacă asta întrebi.

— Nici mie nu îmi pare rău, am spus. El nu te-ar fi lăsat în pace niciodată. Măcar atât era evident. Dar trebuie să-ți mărturisesc că mă întreb adesea ce a făcut Smoot cu cadavrul. M-am întrebat douăzeci de ani dacă poliția ne va prinde vreodată.

— Nu ne va prinde. Cadavrul a dispărut demult.

— Cum poți fi sigur?

— Pur și simplu sunt.

L-am privit cu mirare.

— Știi ce s-a întâmplat cu el? am întrebat.

— Da.

— Cum?

— Smoot mi-a spus.

— Nu mi-am dat seama că ați păstrat legătura, am spus eu.

— Doar ocazional.

— Mereu m-am temut să îl contactez. Am crezut că ar trebui să păstrez cât mai multă distanță între noi, doar ca să fiu sigur. Dar s-a întâmplat să aud de el după ce a murit Bastiaan. Mi-a scris o scrisoare. Mereu m-am întrebat de unde știa, m-am gândit că poate Arjan sau Edda veniseră în bar și i-au spus.

— Și i-ai răspuns?

— Da, am spus eu. Dar asta a fost tot. Poate că ar trebui să-i scriu din nou, la un moment dat. Presupunând că mai este încă în viață.

— O, este foarte în viață, spuse Ignac. L-am vizitat ultima oară când am fost în Amsterdam.

— Te-ai dus la MacIntyre? am întrebat mirat.

— Sigur că da. Mă duc ori de câte ori sunt acolo, ceea ce este destul de des pentru că editorul meu olandez mă aduce pentru fiecare carte. Nu s-a schimbat nimic. Este mai bătrân, desigur. Dar barul încă face bani. Și el pare destul de fericit. Ultima oară când am fost acolo am cunoscut-o chiar și pe femeia din fotografie.

— Ce fotografie?

— Mai ții minte fotografia de pe perete de lângă scaunul tău preferat? Unde stăteai mereu cu Bastiaan?

— Cea cu Smoot și prietenul lui de demult?

— Da, dar lângă ei era o tânără femeie, tăiată pe jumătate de ramă.

— A, da! am spus eu amintindu-mi. A fost făcută pe strada Chatham.

— Trebuia să o întâlnim în acea noapte, îți amintești? Era în vacanță în Amsterdam. Se pare că l-a ajutat să scape de cadavru. Așa că-i suntem și ei datori.

M-am gândit la asta, amintindu-mi cum Smoot pusese cadavrul în portbagajul unei mașini închiriate, apoi se urcase pe locul pasagerului lângă o femeie și plecase. Musafira lui din Dublin. Vechea lui prietenă. Femeia care îi salvase viața când iubitul său fusese ucis.

— Și ați vorbit despre asta? am întrebat eu, sperând că nu.

Poate că trecuseră ani de zile, dar tot mă gândeam că era stupid să discut cu străini evenimentele din noaptea aceea.

— Nu, spuse el. Niciun cuvânt. Smoot mi-a spus mai târziu.

— Și ce a făcut? am întrebat eu din nou. Cum a scăpat de el?

El zâmbi și clătină din cap.

— După cum am spus. Nu vrei să știi.

— Ba da.

El oftă și ridică din umeri.

— Bine, spuse el. Mai ții minte cum în secolul al XVII-lea oamenii din Amsterdam legau pietre de moară de gâturile homosexualilor condamnați și îi aruncau în canale, lăsându-i să se înece?

— Da.

— Ei bine, asta a făcut el. S-a scufundat și nu a mai apărut niciodată.

— Iisuse, am spus eu, simțind cum mă trece un fior. Nu știu ce să spun.

— Mie mi se pare că s-a făcut dreptate. Mi se pare...

El se opri brusc în mijlocul propoziției și am văzut cum fața îi pălește în lumina soarelui de după-amiază. Am urmat direcția ochilor lui și am observat o femeie în vârstă care mergea pe drum, târând un cărucior de cumpărături după ea, urmată de un câine cenușiu-închis, o corcitură. Femeia era atât de mică, cu o față atât de zbârcită, încât un pictor portretist ar fi petrecut o zi întreagă cu ea. Ignac lăsă jos paharul pe masă și când ajunsese la bar se opri la ușă și strigă ceva într-o limbă pe care nu o înțelegeam. Peste o clipă, chelnerul ieși și îi dădu un pahar de bere, puse un castron de apă pe jos pentru câine și când bătrâna se așeză și se uită în jur, ne văzu, se întoarse și oftă adânc, de parcă toată greutatea lumii era pe umerii ei.

— Celebrul scriitor, spuse ea, într-o engleză cu puternic accent sloven.

— Așa bănuiesc, spuse Ignac.

— Ți-am văzut poza în ziar. Mă întrebam când vei apărea și pe aici.

Ignac nu spuse nimic, dar expresia de pe chipul lui era una pe care nu o mai văzusem niciodată, un amestec de stres, dispreț și teamă.

— Și tu cine ești? întrebă ea, aplecându-se și măsurându-mă din priviri cu batjocură.

— Sunt tatăl lui, am spus eu, un răspuns pe care îl dădeam oamenilor, căci părea mai ușor decât să spui adevărul.

— Tu nu ești tatăl lui, preciză ea, dând din cap, și când râse la presupunerea mea, am putut să văd câți dinți îi lipseau din gură. De ce ai spune asta?

— Tatăl lui adoptiv atunci, am spus eu, o expresie pe care nu o foloseam niciodată față de Ignac, pe care îl consideram fiul meu, mai mult chiar decât pe fiul meu adevărat.

— Nu ești tatăl lui, repetă ea.

— Și de unde știi asta? am întrebat eu iritat.

— Pentru că tatăl lui a fost fiul meu. Și mi-aș recunoaște fiul dacă ar sta așezat lângă mine.

Ignac închise ochii și vedeam cum mâinile îi tremurau când dădu să ia paharul. M-am uitat la ei doi și, deși nu puteam descifra vreo asemănare de rudenie, am presupus că ea spunea adevărul, dat fiind că Ignac nu protesta.

— Ai avut un câine exact ca el când eram copil, spuse el, arătând spre potaia care acum stătea pe jos, trăgând un pui de somn.

— Este cățelul lui, spuse ea, sau cățelul cățelului lui, nu mai țin minte.

— Ignac, vrei să te las singur? Poate vrei să stați de vorbă.

— Nu, spuse el repede, întorcându-se spre mine cu o expresie de panică pe chip.

Ce ciudat! m-am gândit. Are treizeci și ceva de ani, e căsătorit, are patru copii, e un om de succes și, cu toate astea, îi este frică să fie lăsat singur cu această bătrână.

— Rămân atunci, am spus eu încet.

— Deci tu l-ai luat? spuse femeia, privindu-mă în timp ce își bea berea.

— Da, am spus eu.

— Bietul de tine!

— Mă bucur că am făcut asta.

— Dar este atât de dezgustător! spuse ea, scuipând pe jos. E așa de murdar!

Ignac se întoarse și se holbă la ea, iar ea se uită înapoi la el întinzând o mână să îi atingă fața, și el se retrase, de parcă aceasta ar fi ținut o flacăra lângă pielea lui.

— Câștigă o avere și nu trimite niciodată un bănuț bunicuței lui, spuse ea acum, lăsându-și capul în palme și începând să plângă atât de brusc, încât părea să fie un gest complet fals și inutil.

— Bunicuța care l-a alungat, vrei să spui? am întrebat eu.

Ignac clătină din cap și caută în buzunarul de la spate, scoase portofelul și îl goli de toate bancnotele – cam douăzeci sau treizeci de mii de dolari – și i le dădu. Ea a apucat banii de la el de parcă era dreptul ei și îi ascunse sub haină.

— Toți banii ăia, spuse ea. Și eu doar atâta primesc.

Când se ridică, câinele sări imediat în picioare și ea plecă mai departe, târând căruciorul de cumpărături după ea, iar eu am urmat-o cu privirea, în timp ce Ignac se uita în direcția opusă.

— Ei bine, asta a fost ceva cu totul neașteptat, am spus eu în cele din urmă. Ești bine?

— Da, spuse el.

— Știai că o să dai peste ea?

— Am crezut că e posibil. Este o femeie cu apucături din astea. Trece pe aici în fiecare zi. Așa făcea mereu. El se opri o clipă. Nu ți-am povestit niciodată de ce am plecat din Slovenia, nu-i așa? întreabă el.

— Ai spus că, după ce a murit mama ta, bunica ta nu a vrut să aibă grijă de tine.

— Asta a fost doar o parte a poveștii. Bunica mea m-a ținut cu ea pentru câteva luni.

— Și de ce nu ai rămas?

— Pentru că era la fel ca tatăl meu. Voia să facă bani de pe urma mea.

— Cum?

— În același fel. Erau mulți bărbați aici, plictisiți de soțiile lor care căutau ceva diferit. Bunica mea a aflat. Într-o după-amiază a intrat peste mine când

eram cu unul dintre ei. Atunci eram doar un copil și când a văzut ce se întâmpla, a închis ușa și s-a întors în bucătărie, unde a trântit oale și tigăi și asta a fost toată furia ei. Atât a făcut ca să mă salveze. După aceea m-a bătut și mi-a spus că sunt dezgustător, un rahat fără valoare. Dar poate că a văzut ce potențial aveam. Eram un băiat frumos. Eram drăguț. Și ea mi-a spus că, dacă voi lăsa bărbații să îmi facă asta, atunci ea se va ocupa de afacere de acum încolo. Și banii vor fi ai ei.

— Iisuse! am spus eu, lăsând jos paharul.

— Nu eram doar eu. Au fost și alții. Unul dintre prietenii mei de la școală, îl vindea și pe el, dar el fugit și s-a înecat în Drava. Cadavrul lui a fost adus înapoi și la înmormântare toți bărbații care ne futuseră stăteau în biserică și plângeau pentru sufletul lui pierdut, venind până în primul rând la finalul slujbei să ofere condoleanțele lor mamei lui, de parcă nu aveau nicio responsabilitate pentru asta. Nu la mult timp după aceea, m-am hotărât să fug și eu, doar că știam că nu mă voi arunca în râu. În schimb, am furat suficienți bani pentru un bilet de tren. Am ajuns în Praga, și de acolo, am făcut singurul lucru pe care știam să îl fac ca să supraviețuiesc. Dar, cel puțin atunci, banii erau ai mei. După o vreme m-am mutat în Amsterdam. Nici măcar nu plănuiam să mă opresc acolo. Nu aveam nicio destinație finală în minte. Dar știam că tatăl meu locuia în oraș și cumva m-am gândit că el ar putea să aibă grijă de mine. Că îmi va schimba viața. Dar el nu s-a dovedit cu nimic mai bun decât bunica. Atunci nu voiam decât să continui să mă mișc, să continui să călătoresc, să ajung cât mai departe de Maribor. Și, în final, asta am făcut. Am lăsat totul în urmă. Și uită-te la mine acum. Totul vi se datorează vouă, ție și lui Bastiaan.

Am stat acolo mult timp, fără să mai spunem nimic. Am băut și, în cele din urmă, ne-am ridicat și ne-am întors în Ljubljana, de unde am luat avionul spre Dublin.

— Avioanele —

O lună mai târziu, fiind în Dublin, o parlamentară din partidul Fianna Fáil m-a abordat în ceainărie în timp ce îmi mâncam prânzul. Era un funcționar public mai degrabă neimportant. Nu vorbise cu mine niciodată și m-a luat prin surprindere, așezându-se lângă mine cu un zâmbet larg pe față, de parcă eram vechi prieteni. Își pusese pagerul pe masă privind în direcția lui din când în când, cu speranța disperată că ar putea să sune și să o facă să se simtă importantă.

— Ce mai faci, Cecil? întrebă ea.

— Sunt Cyril, am spus eu.

— Am crezut că te numești Cecil?

— Nu, am spus eu.

— Nu ești doar dificil, nu?

— Pot să îți arăt ecusonul dacă vrei.

— Nu, e în ordine. Te cred, spuse ea, refuzându-mi oferta. Cyril, atunci, dacă preferi. Ce citești acolo?

Am întors cartea, arătându-i coperta pe care scria *The Story of the Night* de Colm Toibín. Aveam cartea de ani de zile, dar nu apucasem să o citesc până atunci.

— Pe asta nu am citit-o, spuse ea, luând-o și uitându-se pe coperta din spate. Este bună?

— Este, am spus eu.

— Ar trebui să o citesc?

— Asta depinde de tine.

— Poate o să încerc. Ai citit vreodată Jeffrey Archer?

— Nu, am recunoscut eu.

— O, este minunat! spuse ea. El chiar spune o poveste și asta îmi place. Autorul ăsta, Colm Toibín, spune o poveste? Nu descrie culoarea cerului în douăzeci de pagini?

— Până acum, nu.

— Bun. Jeffrey Archer nu vorbește niciodată despre culoarea cerului și îmi place asta la un

scriitor. Aș spune că Jeffrey Archer nu s-a uitat nici măcar o dată la cer în toată viața lui.

— Mai ales acum, că este la închisoare, am sugerat eu.

— Cerul este mereu albastru, declară ea.

— Eu n-aș zice, am spus eu.

— Este, spuse ea. Nu fi prostuț!

— Noaptea nu este albastru.

— Potolește-te!

— Bine, am spus eu.

Începeam să bănuiesc că ea credea că sunt cu totul altcineva: unul dintre colegii ei juniori din partid, poate. Mă gândeam că dacă începea să vorbească despre voturi sau lovituri interne, ar fi fost cazul să o lămuresc.

— Acum, Cyril, spuse ea. Fii bun și lasă cartea jos ca să vorbim! Mă bucur că te-am prins. Am vești bune pentru tine: aceasta este ziua ta norocoasă.

— Este? am spus eu. Cum așa?

— Ai vrea ca eu să îți schimb viața în bine?

M-am lăsat pe spătar și mi-am încrucișat brațele, întrebându-mă dacă urma să mă întrebe dacă l-am acceptat pe Iisus Hristos drept salvatorul meu personal.

— Viața mea nu este atât de rea, am spus eu.

— Dar ar putea fi mai bună, nu? Toate viețile noastre ar putea fi mai bune. Viața mea ar putea fi mai bună. Aș putea să nu mai fiu atât de dependentă de muncă precum sunt acum. Ar putea să nu îmi pese deloc de alegătorii mei.

— Bănuiesc că părul meu ar putea să nu îmi mai cadă, i-am spus eu, asta ar fi ceva. Și până acum vreo doi ani, nu am avut nevoie de ochelari de citit.

— Nu pot să fac nimic cu privire la niciunul din acele lucruri. Ai vorbit la Ministerul Sănătății?

— Nu, am spus eu. Să fiu sincer, glumeam doar.

— Ei bine, acela este mai mult departamentul lui decât al meu. Nu, mă gândesc la ceva puțin mai intim.

„O, Iisuse! m-am gândit. Asta se dă la mine.”

— Când spui intim, am zis eu, sper că nu te referi...

— Stai puțin, ca un om bun, spuse ea, întorcându-se și căutând o chelneriță.

Am simțit că mi se taie respirația. Cum nu apăru nimeni, începu să pocnească din degete în aer și vedeam cum parlamentarii de la diferite partide se uitau la noi cu dispreț.

— Chiar nu ar trebui să faci asta, am spus eu. Este groaznic de nepoliticos.

— Doar așa pot să le captez atenția, spuse ea. De când s-a pensionat doamna Goggin, locul ăsta s-a dus naibii.

Peste câteva momente, una dintre chelnerițe veni la noi cu o expresie cinică.

— Aveți vreo problemă la degete? întrebă ea. Par să facă o gălăgie teribilă.

— Îmi pare foarte rău, i-am spus femeii, pe al cărei ecuson scria Jacinta.

— Fii drăguță, spuse companioana mea, atingându-i brațul, și adu-ne două ceaiuri, vrei? Bune și fierbinți, fată dragă.

— Poți să îți iei singură ceaiul, răspunse Jacinta. Știi unde e locul lui. Ești nouă aici?

— Nu sunt, spuse parlamentara, consternată. Sunt la al doilea mandat.

— Atunci ar trebui să știi cum funcționează lucrurile. Și ce faci aici? Cine te-a pus aici?

— Cum adică cine m-a pus aici? întrebă ea, părând pe jumătate consternată și pe jumătate insultată. Am dreptul să stau unde vreau.

— Stai unde ți se spune! Întoarce-te la locurile rezervate celor de la Fianna Fáil^[37] și nu te mai da în spectacol.

— Ba nu, cățea mică și nesimțită! Doamna Goggin nu ți-ar permite să îmi vorbești așa dacă ar fi aici.

— Eu sunt doamna Goggin, spuse Jacinta. Sau oricum, noua doamnă Goggin. Așa că poți să te servești cu ceai de-acolo dacă vrei. Dacă nu, nu te

aștepta să îți fie adus! Și data viitoare așază-te unde este locul tău sau nu mai veni aici deloc.

Și apoi plecă, lăsând-o pe prietena mea parlamentară șocată.

— Ei bine, așa ceva nu mi s-a mai întâmplat niciodată! spuse ea. Atâta grosolănie! Și am stat în picioare toată ziua, încercând să ofer o viață mai bună pentru clasa muncitoare. Ai văzut discursul pe care l-am ținut mai devreme?

— Nu poți să *vezi* un discurs, am spus eu. Poți doar să îl auzi.

— Nu fi așa de pedant, știi la ce mă refer!

Am oftat.

— Pot să te ajut cu ceva? am întrebat eu. Este o chestiune legată de bibliotecă? Dacă da, mă voi întoarce acolo la ora două.

Între timp, am luat din nou cartea, sperând să mă pot întoarce la lectură. Era un pasaj bun, deocheat și nu voiam să ies din atmosferă.

— Poți, Cecil, spuse ea.

— Cyril.

— Cyril, spuse ea, dând repede din cap. Va trebui să îmi intrec în cap. Cyril. Cyril the Squirrel.

Mi-am dat ochii peste cap.

— Te rog, nu spune asta! am zis eu.

— Am dreptate să cred că ești văduv? întrebă ea, zâmbind ca pisica Cheshire.

— Nu tocmai, am spus eu. De fapt, sunt divorțat.

— O, răspunse ea, părând puțin dezamăgită. Sperasem ca soția ta să fie moartă.

— Îmi pare rău să te dezamăgesc, i-am spus. Dar nu, Alice este bine mersi și locuiește în Dartmouth Square.

— Nu e moartă?

— Ultima oară când am văzut-o, nu. Am luat prânzul cu ea duminică și era în mare formă. Plină de insulte.

— Ce-ai făcut?

— Am luat prânzul cu ea duminică.

— De ce ai face asta?

M-am holbat la ea întrebându-mă unde Dumnezeuului avea să ducă această conversație.

— Ne întâlnim adesea la prânz duminica, am spus eu. Este ceva plăcut.

— A, da, spuse ea. Doar voi doi?

— Nu, ea și soțul ei, Cyril al II-lea. Și cu mine.

— Cyril al II-lea?

— Scuze, vreau să spun Cyril.

— Te-ai întâlnit cu fosta soție la prânz și cu actualul ei soț, care are același nume ca tine? Asta îmi spui?

— Cred că acum ai înțeles.

— Ei bine, dacă mă întrebi, este pur și simplu ciudat.

— Este? Nu văd de ce.

— Te deranjează dacă te întreb când ai divorțat?

— Nu mă deranjează deloc.

— Deci când a fost? întrebă ea.

— O, acum câțiva ani. Când a apărut prima oară legislația. Să fiu sincer, Alice nu avea cum să scape mai repede de mine. Din câte am înțeles, am fost unul dintre primele cupluri care au profitat de noua lege.

— Nu este un semn bun, spuse ea. Trebuie să fi avut o căsătorie foarte nefericită.

— Nu neapărat.

— Și atunci de ce ai divorțat?

— Știi, nu cred că este treaba ta.

— Nu fi atât de defensiv, suntem cu toții prieteni aici.

— Dar, de fapt, nu suntem, nu-i așa?

— Vom fi atunci când îți voi schimba viața.

— Poate că această conversație a fost o idee proastă, am spus eu.

— Nu, nu a fost, răspunse ea. Nu îți face griji, Cecil! Cyril. Uite, ești divorțat. Nu te învinuiesc pentru asta.

— Ești foarte amabilă.

— Pot să te deranjez cu o întrebare?

— Nu mă deranjezi deloc. Care-i întrebarea?

— Te vezi cu cineva anume acum?

— În sensul romantic?

— Da.

— De ce, ești îndrăgostită de mine?

— Fugi de-aici! spuse ea izbucnind în râs. Doar eu sunt un parlamentar din Fianna Fáil și tu ești doar un bibliotecar! În plus, am un soț acasă și trei copii care urmează să fie doctor, avocat și profesor de educație fizică. Câte unul din fiecare, dacă înțelegi ce vreau să spun.

— Înțeleg, am spus.

— Deci?

— Ce?

— Te vezi cu cineva?

— Nu, am răspuns eu.

— N-aș fi crezut.

— Vreun motiv anume?

— Motiv anume pentru care ce?

— Un motiv anume pentru care nu ai crede că nu mă văd cu cineva?

— Păi, nu te văd niciodată cu nimeni, nu?

— Nu, am spus eu. Acesta este un loc de muncă. Doar nu o să aduc pe cineva printre rafturile de cărți pentru o partidă, nu?

— Ia uite la el! spuse ea, râzând, de parcă spusesem cea mai amuzantă glumă din istorie. Ești un bărbat groaznic!

— Suntem cu toții prieteni aici, am spus eu.

— Suntem. Acum ascultă la mine, Cecil!

— Cyril.

— Să-ți spun de ce întreb. Am o soră. E o femeie minunată.

— Cum ar putea să nu fie?

— Soțul ei a fost lovit și ucis de un autobuz cu câțiva ani în urmă.

— Da, am spus eu. Îmi pare rău să aud asta.

— Nu, spuse ea dând repede din cap. Nu mă înțelege greșit. Nu un autobuz obișnuit CIÉ. Un autobuz privat.

— Desigur.

— A fost ucis pe loc.

— Bietul om!

— Ei bine, el mereu se plângea de sănătate și niciunul dintre noi nu i-a acordat atenție. Așa e cum se spune, nu?

— Da.

— În fine, după înmormântare, ne-am dus la Shelbourne.

— Și eu m-am căsătorit la Shelbourne.

— Hai să nu vorbim despre asta. Trecutul tău nu este problema mea.

— Mă bucur că nu ești băgăcioasă, am spus eu.

— Deci sora mea este văduvă și caută un om bun. Nu poate să suporte viața singură. A fost aici să mă vadă cu câteva săptămâni în urmă și te-a văzut în bibliotecă și i s-a părut că ești teribil de chipeș. A venit la mine și mi-a spus: „Angela, Angela, cine este acel bărbat teribil de chipeș de acolo?”

Am privit-o cu scepticism.

— Serios? am spus eu. Nu aud asta prea des în prezent. Am cincizeci și șase de ani, să știi. Ești sigură că nu vorbea despre altcineva?

— O, nu, sigur tu erai, pentru că m-am uitat și nici mie nu mi-a venit să cred că vorbea despre tine, așa că am făcut-o să arate cu degetul. Dar chiar la tine se uita.

— Sunt flatat, am spus eu.

— Să nu ți se urce la cap. Sora mea ar fi pe placul oricărui bărbat și i-am spus despre tine și cred că v-ați potrivi perfect.

— Nu sunt atât de singur, am spus eu.

— Cyril. Cecil. Cyril. Hai să ți-o spun pe șleau.

— Dă-i bătaie! am spus eu.

— Când a murit Peter – cumnatul meu – a avut grijă să-i lase surorii mele o moștenire considerabilă. Are casa ei în Blackrock și nu are ipotecă pe ea. Un apartament în Florența pe care îl vizitează la câteva luni și pe care în restul timpului îl închiriază.

— E norocoasă, am spus eu.

— Și știi totul despre tine.

— Ce știi? am întrebat eu. Pentru că ceva îmi spune că de fapt nu știi.

- Știu că ești multimilionar.
- A! am spus.
- Ești fiul lui Maude Avery, nu?
- Fiul adoptiv.
- Dar ai moștenit toate proprietățile ei. Și drepturile de autor.
- Așa este, am recunoscut eu. Presupun că toată lumea știe asta.
- Deci ești bogat. Nu trebuie să muncești. Și cu toate astea, vii aici în fiecare zi și muncești oricum.
- Așa este.
- Te deranjează dacă te întreb de ce?
- Nu mă deranjează deloc.
- Așadar, de ce faci asta? întrebă ea.
- Pentru că îmi face plăcere, am spus eu. Mai ies din casă. Nu vreau să stau acasă să mă uit toată ziua la pereți și să privesc la televizor.
- Tocmai asta vreau să spun, spuse ea. Ești muncitor. Nu ai nevoie de banii ei. De aceea, cred că v-ați potrivi perfect.
- Nu sunt atât de sigur, am repetat eu.
- Stai puțin, om bun, nu mai spune nimic până când nu îi vezi poza.
- Ea căută în geantă și scoase fotografia unei femei care arăta exact ca ea și mi-am dat seama că era sora ei. Mă întrebam dacă ar putea să fie gemene, atât de mult semănau una cu cealaltă.
- Ea este Brenda, spuse ea. Nu este frumoasă?
- Izbitor de frumoasă, am aprobat eu.
- Să îți dau numărul ei?
- Nu prea cred, am spus eu.
- De ce nu? întrebă ea, dând înapoi, pregătindu-se să pară insultată. Adică după ce ți-am spus că ați fi perfecți unul pentru altul?
- Sunt sigur că sora ta este foarte drăguță, am spus eu. Dar, să fiu sincer cu tine, nu caut o prietenă acum. De fapt, n-am căutat niciodată.
- O, spuse ea. Încă mai ții la fosta soție, asta e?
- În mod sigur, nu.
- Fosta ta soție a trecut la un alt Cecil.

— Cyril, am spus eu. Și sunt fericit pentru ea. Suntem prieteni buni noi trei.

— Dar încerci să o recucerești?

— Chiar nu.

— Și atunci ce este? Nu poți să îmi spui că Brenda nu ți se pare atrăgătoare.

— Nu, am spus eu. Scuze. Nu este genul meu.

În clipa aceea, am auzit un strigăt de la una din mesele celor de la Fine Gae^[38] și m-am uitat într-acolo. Câțiva parlamentari, care înainte stăteau de vorbă la cafele și gogoși cu cremă, acum se întorceau să privească la televizorul care era agățat într-un colț al ceainăriei. Sonorul era oprit, dar m-am întors să mă uit și eu și din ce în ce mai mulți oameni priveau și conversația din încăpere se opri.

— Dă mai tare, strigă unul dintre bărbați.

Jacinta, chelnerița care o înlocuise pe doamna Goggin ca administratoare, luă telecomanda și mări volumul, în timp ce priveam cum un avion dispare în inima World Trade Center din nou și din nou, o imagine care părea să se repete la nesfârșit.

— Iisuse, Maria și Iosif! spuse parlamentarul. Ce crezi că se întâmplă acolo?

— E New Yorkul, am spus.

— Ba nu.

— Ba da. Este World Trade Center. Turnurile Gemene.

M-am ridicat și m-am îndreptat încet spre televizor, iar parlamentarii din jurul nostru au făcut același lucru, și când reportajul se întoarse la un flux în direct, un al doilea avion a zburat spre al doilea turn, îngropându-se în el. Am urlat de groază și ne-am uitat unii la alții, fără să înțelegem ce se întâmpla.

— Ar trebui să mă întorc în biroul meu, spuse ea, luându-și pagerul tăcut. Prim-ministrul ar putea avea nevoie de mine.

— Mă îndoiesc.

— Revin cu discuția despre Brenda altă dată. Ține minte, sunteți perfecți unul pentru altul.

— Sigur, am spus eu, abia ascultând-o.

Oamenii de la Sky News vorbeau despre un accident teribil, dar apoi unul dintre invitați întrebă cum putea să fie un accident când se întâmplase de două ori. „Trebuie să fie deturnători”, spuse cineva. Sau teroriști. Din afara ceainăriei, vedeam parlamentarii alergând înainte și înapoi, întorcându-se în birourile lor, în căutarea unui televizor. Nu a durat mult până când încăperea fu aproape plină.

— Nu am fost niciodată într-un avion, spuse Jacinta, venind și așezându-se lângă mine. Și nici nu o să fiu vreodată.

M-am întors spre ea surprins.

— Ți-e frică de ele? am întrebat.

— Ție nu ți-ar fi? După ce ai văzut asta?

M-am întors spre ecran. Apăreau informații cum că un al treilea avion se prăbușise în Pentagon și cumva erau deja camere pe străzile capitalei, de la Casa Albă la clădirea Senatului, de la mail la Memorialul Lincoln. Peste câteva minute, începu emisia în direct din New York, unde puteau fi văzuți oameni alergând pe străzile din Manhattan, de parcă era un extras dintr-un film cu dezastre, plin de clișee, de la Hollywood.

Acum, o altă imagine și un alt prezentator care stătea în Central Park, exact în același loc în care Bastiaan și cu mine ne aflaserăm cu paisprezece ani în urmă când am fost atacați. Văzând asta, am început să plâng fără să vreau – nu mai fusesem acolo și nici nu îl mai văzusem din acea noapte teribilă – și Jacinta îmi atinse umărul.

— Ești bine? întrebă ea.

— Este locul ăla, am spus eu arătând spre ecran. Îl știu. Prietenul meu cel mai bun a fost ucis chiar acolo.

— Nu te mai uita, spuse ea, trăgându-mă deoparte. Ia cu tine o cană de ceai și mergi la loc în bibliotecă, unde să o bei în liniște. Acolo nu va mai veni nimeni până la sfârșitul zilei, îndrăznesc să spun. Toți se vor uita la asta.

Am încuviințat și m-am întors cu spatele la tejea în timp ce ea făcea ceaiul. Eram mișcat că

era atât de bună cu mine. O învățase bine doamna Goggin, m-am gândit eu.

— Nu este ușor să pierzi pe cineva, spuse ea. Nu trece niciodată cu adevărat, nu-i așa?

— Durerea-fantomă i se spune. Ca atunci când cei cu amputări încă își mai simt membrele lipsă.

— E de înțeles, spuse ea și atunci rămase cu gura deschisă.

Apoi m-am întors să privesc iar la televizor, unde o serie de puncte negre păreau să cadă de la ferestrele clădirilor. Imaginile s-au mutat repede în studio, unde ambii prezentatori erau șocați.

— Asta a fost ce am crezut eu că e? am întrebat, întorcându-mă spre ea. Erau oameni care săreau de la ferestre?

— O să îl sting, le spuse ea oamenilor care se adunaseră sub ecran, privind.

— Nu! strigară ei.

— Eu sunt administratoarea, insistă ea. Și eu fac regulile în această ceainărie. Îl sting și dacă vreți să vă uitați în continuare, puteți găsi alt televizor în altă parte a clădirii.

Și apoi luă telecomanda, apăsă butonul roșu din colțul din dreapta sus și ecranul deveni negru. Se auzi un vuiet de enervare din partea mulțimii, dar s-au împrăștiat repede înapoi la birourile lor sau în baruri și ne-au lăsat în liniște.

— Vampiri, spuse ea, privindu-i cum pleacă. Genul de oameni care încetinesc atunci când văd un accident pe autostradă. Nu voi permite oamenilor care folosesc camera asta să se uite la ghinionul altora.

Eram de acord cu ea, dar tot voiam să mă întorc la un televizor. Mă întrebam cât de decent ar fi fost să mai zăbovesc acolo.

— Haide, pleacă! spuse ea în cele din urmă, privindu-mă cu dezamăgire în ochi. Știu că vrei să ieși de aici.

— **Nemenționabilele** —

Dimineața de Crăciun. Drumurile spre oraș erau practic goale și zăpada care ne fusese promisă nu se materializase. Șoferul de taxi căuta posturi radio și era surprinzător de vesel, dat fiind că stătea la volanul mașinii sale în loc să fie acasă, desfăcând cadouri și ciocnind un pahar de Baileys cu familia.

— Nimic grav, sper, spuse el și i-am prins privirea în oglinda retrovizoare.

— Ce-ați spus?

— Pe cine vizitați la spital. Nimic grav, nu?

Am dat din cap.

— Nu, sunt vești bune, i-am spus. Fiul meu și soția lui au un copil.

— A, ce veste grozavă! Primul lor copil?

— Al doilea. Mai au un băiat de trei ani, George.

Am privit pe fereastră, când el opri la un semafor. O fetiță mergea pe o bicicletă nouă cu un zâmbet larg pe chip și purta o cască albastră, strălucitoare, iar tatăl ei alerga pe lângă ea, strigând cuvinte de încurajare. Se clătina puțin, dar reuși să meargă relativ drept și mândria de pe chipul bărbatului era ceva demn de privit. Aș fi putut fi un tată bun. Aș fi putut fi o forță pozitivă în viața lui Liam. Dar cel puțin aveam nepoții, cei patru copii ai lui Ignac și cel al lui Liam. Și acum mai era unul pe drum.

— Ar trebui să-l numească pe copil Jesus, zise șoferul de taxi.

— Ce-ați spus?

— Fiul dumitale și soția sa ar trebui să boteze copilul Jesus. Pentru că s-a născut în ziua asta.

— Da, am spus eu. Probabil că nu.

— Eu am zece nepoți, continuă el. Și trei dintre ei sunt la Joy. Cel mai bun loc pentru ei. Niște ticăloși mici și răi. Părinții sunt de vină.

Mi-am privit pantofii, sperând să îl fac să tacă și în curând începu să se vadă spitalul. Am scos din buzunar o bancnotă de zece euro, pe care i-am dat-o când a oprit în fața spitalului și i-am urat un Crăciun fericit. În hol, am privit în jur, sperând să văd pe cineva cunoscut și cum nu am văzut pe nimeni, am scos telefonul din buzunar și am sunat-o pe Alice.

— Ai ajuns? am întrebat eu când ea răspunse.
— Da, spuse ea. Tu unde ești?
— Sunt în hol. Îmi faci o favoare și vii jos să mă
iei?

— Nu îți mai poți folosi picioarele?
— Ba da, dar o să mă rătăcesc pe aici, dacă încerc
să te găsesc. Nu știu unde să mă duc.

Câteva minute mai târziu ușile de la lift se deschiseră, iar Alice, elegantă, în costumul ei de Crăciun, ieși afară și îmi făcu semn să vin. M-am apropiat să o sărut pe obraz, inhalând o pală de parfum, lavandă și trandafir, care m-a transpus imediat în trecut, la întâlniri, petreceri de logodnă și nuntă.

— Nu o să fugi afară din spital înainte să se nască copilul, nu-i așa?

— Hilar, am spus eu. Gluma asta nu răsuflă niciodată, nu?

— Pentru mine, nu.
— Cum merge? Ai noutăți?
— Încă nu. Așteptăm.
— Cine e acolo?
— Doar părinții Laurei, spuse ea.
— Unde este Liam?
— Este cu Laura desigur, spuse ea când ușile se deschiseră și ieșirăm pe coridor.

Un sunet la stânga mea m-a făcut să mă întorc și am observat o femeie între două vârste îmbrățișând doi copii mici, încremenită de durere, cu lacrimi șiroindu-i pe față. Privirile noastre se întâlniră pentru o clipă și apoi am privit în altă parte.

— Biata femeie! am spus eu. Crezi că și-a pierdut soțul?

— Ce te face să crezi asta?
— Nu știu. Mi se pare natural să presupun asta.
— Bănuiesc.
— Și chiar în ziua de Crăciun! Ce groaznic!
— Nu te mai holba așa! spuse Alice.
— Nu mă holbez.
— Ba da. Haide, sunt pe aici!

Am dat un colț și am înaintat pe un coridor care era aproape pustiu, cu excepția unui cuplu de vârstă mijlocie care stătea în zona de așteptare. Se ridicară când ne-am apropiat de ei și am întins o mână când Alice făcu prezentările.

— Cyril, îi mai ții minte pe Peter și Ruth, nu? spuse ea.

— Desigur, am răspuns eu. Crăciun fericit! Mă bucur să vă revăd.

— Crăciun fericit și ție! spuse Peter, un bărbat enorm, a cărui cămașă abia îl cuprindea. Și fie ca binecuvântările lui Iisus Hristos Domnul și Mântuitorul nostru să fie cu tine în această zi minunată!

— Așa să fie! am spus eu. Bună, Ruth!

— Bună, Cyril. Nu te-am văzut de mult. Alice tocmai vorbea despre tine.

— Numai lucruri rele, îmi imaginez.

— O, nu, era foarte apreciativă.

— Nu îi lua în seamă, spuse Alice. Nu am vorbit mult despre tine. Și dacă da, sunt sigură că nu a fost lucruri prea bune.

— Ei bine, este minunat să îți petreci așa dimineața de Crăciun, am spus eu zâmbind și ne așezarăm cu toții. Speram să fiu acasă la plăcintele cu carne tocată.

— Eu nu pot să mănânc plăcinte cu carne tocată, spuse Peter. Îmi provoacă gaze teribile.

— Păcat!

— Și trebuie să recunosc că am mâncat patru înainte să plec de acasă mai devreme.

— Sigur, am spus eu, îndepărtându-mă puțin de el.

— Țin plăcintele cu carne încuiate, spuse Ruth, zâmbind spre mine. Dar mereu reușește să le găsească. Este ca un porc de trufe!

— Poate că ar trebui să nu cumperi deloc, am sugerat eu. Așa nu va mai putea să le găsească.

— O, nu, nu ar fi corect față de Peter atunci! spuse ea.

— Sigur, am spus eu, privind la ceas.

— Dacă ai nevoie de o liturghie, spuse Peter, începe una aici la 11.00 în capelă.

— Nu, sunt bine.

— Țin o liturghie frumoasă aici. Chiar depun efort, de vreme ce pentru unii pacienți ar putea fi ultima.

— Am fost deja la liturghie noaptea trecută, spuse Ruth. Măcar așa ne-am exprimat recunoștința. Nu aş mai rezista la încă una.

— Nu sunt tocmai genul care se duce la liturghie, ca să fiu sincer, am spus eu. Fără supărare.

— O, spuse ea, dându-se înapoi și încrețindu-și buzele.

— Cred că nu am mai fost într-o biserică de când Alice și cu mine ne-am căsătorit.

— Nu te mai lăuda cu asta! spuse Peter. Nu e ceva de care să fii mândru.

— Nu mă laudam, spuneam doar.

— Dacă ai fi știut că era ultima ta oară într-o biserică ai fi profitat la maximum, nu e așa, Cyril? spuse Alice, zâmbind la mine, iar eu am zâmbit către el.

— Poate, am spus eu.

— Unde v-ați căsătorit? întrebă Ruth.

— Ranelagh, spuse Alice.

— A fost o zi frumoasă?

— A fost o dimineață frumoasă, spuse Alice. După aceea s-a cam stricat.

— Ei bine, ceremonia este partea importantă. Și unde ați avut recepția?

— La Shelbourne. Voi?

— La Gresham.

— Frumos.

— Haideți să nu mai vorbim despre religie, am spus eu. Sau nunți.

— Bine, spuse Ruth. Atunci despre ce să vorbim?

— Despre orice altceva, am sugerat eu.

— Nu îmi vine nimic în minte spuse ea, părând panicată.

— Crezi că ar trebui să-mi examinez erupția dacă tot sunt aici? întrebă Peter.

— Ce ai spus? am întrebat eu.

— Am o erupție teribilă pe nemenționabilul meu, spuse Peter. E plin de doctori aici. Poate că aş putea să îl rog pe unul din ei să se uite la ea.

— Nu azi, spuse Ruth.

— Dar se înrăutățește.

— Nu *azi!* se răsti ea. Peter și nemenționabilul lui! E un martir adevărat.

— Zăpada nu a mai venit, am spus eu încercând cu disperare să schimb subiectul.

— Eu nu aş crede previziunile despre vreme. Toți vor doar să profite.

— Sigur, am spus eu.

— Ți-a luat mult să ajungi aici? întreabă Ruth, uitându-se la mine.

— Nu mult. Drumurile erau goale. În dimineața de Crăciun nu sunt mulți oameni pe afară. Pe aici este vreo veste?

— Nu de ceva vreme. Este în travaliu de câteva ore totuși, așa că mă aștept să auzim ceva destul de curând. Este palpitant, nu-i așa? Încă un nepot.

— Este, am spus eu. De-abia aștept. Câți aveți acum?

— Unsprezece, spuse Ruth.

— Mulți, am spus eu.

— Păi avem șase copii. Peter ar fi avut mai mulți dacă l-aș fi lăsat, continuă ea, dar am spus nu. Am închis prăvălia după Diarmaid.

— Așa este, confirmă Peter. S-au tras jaluzelele și nu s-au mai ridicat de atunci.

— Potolește-te, Peter!

— Ar fi putut la fel de bine să pună un semn pe nemenționabila ei, pe care să scrie: *Plecată să iau prânzul. Nu mă mai întorc niciodată.*

— Peter!

— Vopseaua de pe pereți nu are o culoare ciudată? întreabă Alice privind în jur.

— Cine cântă acel cântec, *Unchained Melody*? am întrebat eu.

— Cyril și cu mine am putea încerca Franța vara asta, spuse Alice.

— Am o durere continuă la genunchiul stâng, care nu pare să cedeze, am spus eu.

— Mereu mi-am dorit o familie mare, spuse Peter ridicând din umeri, ignorând încercările noastre disperate de a-i face să se oprească din a vorbi despre părțile lor intime.

— Șase a fost destul, insistă Ruth.

— Șase este mai mult decât suficient, spuse Alice. Mie mi s-a părut cu unul destul de greu.

— Ei bine, desigur, noi am avut grijă de ei împreună, spuse Peter. Se pare că tu nu ai avut parte de același lux, Alice, nu-i așa?

— Nu, spuse ea cu o scurtă ezitare poate, întrebându-se dacă să mă apere în fața străinilor. Deși unchiul lui Liam a fost foarte implicat. M-a ajutat mult în primii ani.

M-am uitat la ea – ne plăcea să ne tachinam unul pe altul, dar glumele noastre nu îl implicau pe Julian decât rareori sau aproape deloc.

— Tu și Liam sunteți foarte apropiați, nu e așa? spuse Ruth uitându-se la mine.

— Ne descurcăm bine, da.

— Bietul băiat a avut nevoie de o figură paternă puternică din câte am auzit.

— La ce te referi?

— Ei bine, după ce a făcut tatăl lui adevărat. Alice a avut noroc că a cunoscut un bărbat adevărat în final.

— Eu prefer un bărbat masculin, tu nu, Alice?

— Da, spuse Alice.

— Și eu, am spus.

— Este nevoie de un bărbat cu suflet mare să aibă grijă de copilul unui alt bărbat, spuse Peter, plesnind o mână pe genunchiul său. Mai ales fiul unui homosexual gay. Fără supărare, Alice! Mă refer la fostul tău soț. Nu, te admir, Cyril, chiar te admir. Nu cred că aș fi putut să fac ce ai făcut tu.

— Nicio supărare, spuse Alice, râzând cu gura până la urechi.

— Tot ce pot să spun este că e o treabă foarte bună că Liam nu a ajuns ca tatăl său, continuă Peter.

Crezi că se transmite în familie?

— Părul roșcat se transmite, spuse Ruth. Deci este o posibilitate.

— Le spui tu sau le spun eu? am întrebat eu, uitându-mă la Alice.

— O, cred că niciunul dintre noi nu ar trebui, spuse ea. Hai să auzim ce altceva mai au de spus. Îmi face plăcere.

— Ce-ai spus? întreabă Ruth.

— Alice ne spune că ești un violonist minunat, adăugă Peter. Eu cânt la ukulele. Ai cântat vreodată la ukulele?

— Nu, am recunoscut eu. Și nici nu am cântat vreodată la vioară.

— A, credeam că la asta ai spus că interpretează, Alice, spuse Ruth. Este violoncelul?

— Nu, este vioara, spuse Alice. Dar te referi la soțul meu, Cyril, care cântă în RTE Symphony Orchestra. Acesta nu este el. Acesta este fostul meu soț, Cyril. Nu mai țineți minte când l-ați cunoscut? Am crezut că v-ați dat seama. Bănuiesc că au trecut câțiva ani.

— Cyril I, am spus eu, ca să clarific lucrurile. Chiar, unde este Cyril al II-lea? am întrebat eu, întorcându-mă spre Alice.

— Nu îi mai spune așa! Este acasă, pregătește cina.

— Treabă de femei, am spus eu. Prefer un bărbat masculin.

— Taci, Cyril!

— Mai sunt invitat?

— Dacă promiți să nu fugi înainte să servim masa.

— Stai puțin! spuse Peter, uitându-se la noi. Acesta este fostul tău soț?

— Corect, am spus eu. Homosexualul gay.

— O, dar ar fi trebuit să ne spui, zise Ruth. Nu am fi spus asemenea lucruri dacă am fi știut că tu erai homosexualul gay. Am crezut că ești doilea soț al lui Alice. Semănați destul de bine voi doi, nu e așa?

— Nu seamănă deloc! strigă Alice. Cyril al II-lea este mult mai tânăr în primul rând și arată mult mai bine.

— Și este un heterosexual căruia îi plac femeile, am adăugat eu.

— Ei bine, nu putem decât să ne cerem scuze. Nu am spune niciodată asemenea lucruri în fața unei persoane, nu e așa, Peter?

— Nu, spuse Peter. Fără supărare. Totul este uitat.

— Bine, am spus eu.

— Desigur, ar fi trebuit să îmi dau seama, spuse Ruth, râzând. Acum, că mă uit la puloverul pe care îl porți, bănuiesc că ar fi trebuit să ghicesc.

— Mulțumesc, am spus eu privind în jos la mine, nesigur ce legătură avea puloverul meu cu sexualitatea mea. Parcă este dimineața de Crăciun aici, cu toate complimentele. A, stai, chiar *este* dimineața Crăciunului.

— E adevărat că lucrezi în Dáil? întrebă Ruth.

— Așa este, am spus eu. La bibliotecă.

— Trebuie să fie foarte interesant. Ai ocazia să îi vezi pe parlamentari sau pe miniștri?

— Da, desigur, am spus eu. Adică, până la urmă, ei acolo lucrează. Îi văd rătăcind pe acolo în căutare de tovarăși de pahar.

— Dar Bertie? Îl vezi pe Bertie?

— Da, destul de des, am spus eu.

— Cum este?

— Nu îl cunosc cu adevărat, am spus eu. Doar îl salut. Pare destul de prietenos totuși. Am băut un pahar cu el în bar, de câteva ori și este mereu foarte vorbăreț.

— Îl ador pe Bertie, spuse Ruth, punând o mână pe piept, de parcă trebuia să își controleze palpitațiile.

— Serios?

— Da. Nu mă deranjează deloc că este divorțat.

— Bravo ție!

— Mereu spun că este un bărbat foarte bine. Mereu spun asta, nu e așa, Peter?

— *Ad nauseam*⁽³⁹⁾, spuse soțul ei, aplecându-se și ridicând o carte pe care o lăsase pe masa dintre noi, ultimul roman al lui John Grisham. Mă întrebam dacă urma să continue să citească acum. Ar trebui să o auzi, Cyril, toată ziua Bertie în sus și Bertie în jos. Ar fugi cu Bertie dacă ar putea. Ori de câte ori îl vede la televizor se comportă ca o adolescentă la un concert Boyzone.

— O, nu fi ridicol! spuse Ruth. Bertie arată mult mai bine decât oricare dintre acei băieți. Chestia e, Cyril, că lui Peter nu îi plac politicienii. Fianna Fáil. Fine Gael. Laburiștii. Toți sunt la fel din punctul lui de vedere. Niște hoți.

— Nenorociți, spuse Peter.

— Este puțin exagerat, am spus.

— Nu este *suficient* de exagerat, spuse el ridicând tonul. I-aș spânzura pe toți dacă aș putea. Nu simți niciodată dorința să iei o mitralieră la serviciu și să îi împuști pe toți politicienii?

M-am holbat la el, întrebându-mă dacă glumea sau nu.

— Nu, am spus. Niciodată. Așa ceva nu mi-a trecut niciodată prin minte, sincer vorbind.

— Atunci ar trebui să te gândești la asta, spuse el. Eu așa aș face dacă aș lucra acolo.

— Cyril pune curcanul la cuptor acum, spuse Alice.

— Cyril II, am spus eu, clarificând lucrurile pentru Peter și Ruth.

— Nu-i spune așa.

— Noi mergem la cină la băiatul nostru cel mare, Joseph, spuse Ruth. Lucrează pentru o companie de animație, dacă îți vine să crezi. Nu ne deranjează. E nevoie de toți. Face niște cartofi copti foarte buni, nu e așa, Peter? Încă nu are o soție, chiar dacă are 35 de ani. Cred că este foarte pretențios.

Soțul ei se uită la ea și se încruntă de parcă era o chestiune care necesita o gândire profundă.

— Cartofii lui copti, spuse el în cele din urmă, ar putea fi comparați cu aceia ai unui bucătar cu stele

Michelin. Nu știu care este secretul lui. Nu îl are de la mine, asta e sigur.

— Grăsime de găscă, spuse Alice. Acesta este secretul.

— Peter nu știe să fiarbă nici măcar un ou, spuse Ruth.

— Nu am avut niciodată nevoie, protestă el. Te-am avut pe tine pentru asta.

Ruth își dădu ochii peste cap către Alice de parcă i-ar fi spus: „*Bărbații!*” Dar Alice refuză complicitatea și se uită la ceas. Se apropia prânzul.

— Ai un mare merit pentru fiica ta, am spus eu, schimbând subiectul. Este o mamă minunată pentru micuțul George.

— Am crescut-o cum trebuie.

Se deschise o ușă la dreapta noastră și ieși o asistentă. Toți întoarserăm capetele de nerăbdare, dar ea plecă mai departe, îndreptându-se spre biroul asistentelor, unde căscă larg și apoi începu să frunzărească un exemplar din RTE Guide.

— Mă întreb ce ar determina un bărbat să vrea să devină ginecolog, spuse Peter gânditor, iar Ruth îi aruncă o privire de avertizare.

— Taci, Peter! spuse ea.

— Spun doar. Ginecologul Laurei e bărbat și cred că este o slujbă ciudată. Să te uiți la nemenționabile toată ziua. Pentru un băiat de 14 ani ar putea fi distractiv, dar eu nu aș putea să fac asta. Nu am fost niciodată un mare fan să mă uit la nemenționabilele femeilor.

— Este adevărat că ești psihiatru, Alice? întrebă Ruth, și fosta mea soție clătină din cap.

— Nu, spuse ea. Nicidecum. Ce te face să crezi asta?

— Dar ești doctor, așa este, nu?

— Ei bine, da. Doctor în litere. Predau literatura la Colegiul Trinity. Nu sunt medic.

— O, am crezut că ești psihiatru.

— Nu, spuse Alice clătinând din cap.

— Pentru o vreme, eu chiar m-am gândit la cardiologie, spuse Peter. Ca specialitate, mă refer.

— A, tu ești doctor? am întrebat eu, întorcându-mă spre el.

— Nu, spuse el, încruntându-se. Lucrez în construcții. De ce ai crede asta?

M-am holbat la el. Nu aveam un răspuns.

— Peter și cu mine, de fapt, ne-am cunoscut într-un spital, spuse Ruth. Nu este cel mai romantic loc din lume, dacă e să mă gândesc. El era brancardier și eu eram internată să îmi scot apendicele.

— Am adus-o în sala de operații, spuse Peter. Și am crezut că avea ceva foarte atrăgător când stătea acolo sub cearșaf. Și după ce au anesteziat-o, am rămas să urmăresc operația. Când au scos cearșaful de pe ea, m-am uitat la trupul ei și mi-am spus în sinea mea: „Aceasta este femeia cu care mă voi căsători”.

— Sigur, am spus eu, forțându-mă să nu mă uit la Alice în caz că expresia ei mă va face să râd.

— Dar voi doi? întrebă Ruth, iar acum am făcut un schimb de priviri. Cum v-ați cunoscut?

— Ne știm de când eram copii, am spus eu.

— Nu tocmai, spuse Alice. Ne-am întâlnit când eram copii. O dată. Când am alergat țipând afară din casa lui Cyril. Și atunci nici măcar nu ne-am întâlnit. Cyril doar m-a văzut, atâta tot.

— De ce ai făcut asta? întrebă Peter. A făcut ceva să te supere?

— Nu, mama lui m-a speriat. A fost singura dată când am întâlnit-o, un detaliu nefericit, de altfel, pentru că ea a ajuns să fie domeniul meu de studiu. Știți, mama lui Cyril a fost o scriitoare genială.

— Mama adoptivă, am spus eu.

— Dar oricum ne-am întâlnit din nou când am fost puțin mai mari.

— Fratele lui Alice era un prieten de-al meu, am adăugat eu, timid.

— Este fratele care te-a ajutat cu Liam? întrebă ea.

— Da, spuse Alice. A fost singurul.

— Era băiatul acela care a murit în America? întrebă Peter și Alice se întoarse spre el și încuviință

rapid. Evident, auzise povestea completă. Iisuse, ai tras-o de ambele părți!

— Ce am tras? întrebă Alice rece.

— Păi, știi tu, fratele tău și... El arată spre mine. Soțul tău. Fostul soț, vreau să zic.

— Dar ce am tras? repetă ea. Nu înțeleg despre ce vorbești.

— Nu îl lua în seamă pe Peter, spuse Ruth, punând o mână pe a lui Alice, undeva între o mângâiere și o plesnitură. Nu gândește înainte să vorbească.

— Am intrat din nou în belele, spuse Peter uitându-se la mine cu un zâmbet tâmp, iar eu am început să mă întreb dacă încerca să fie jignitor sau era pur și simplu un idiot.

Urmă altă tăcere lungă și am privit spre cartea lui.

— Cum e? l-am întrebat, arătând spre romanul de John Grisham.

— Nu e rău, spuse el. Oamenii ca tine citesc mult, nu e așa?

— Oamenii ca mine?

— Oamenii ca tine.

— Te referi la irlandezi? Scuze, credeam că și tu ești irlandez.

— Sunt, spuse el sec.

— A, da, am spus eu. Te refereai la homosexualii gay?

— Nu este groaznic cum acel cuvânt a fost cooptat pentru a urma agenda liberală? întrebă Ruth. Îl învinuiesc pe Boy George.

— Da, a spus Peter. La asta mă refeream.

— Sigur, am spus eu. Păi, bănuiesc că unii, da, alții, nu. La fel ca toți ceilalți.

— Uite, spuse Peter, aplecându-se și zâmbindu-mi. Bertie sau John Major? Pe cine ai prefera să îl ai ca prieten? Sau ar fi Clinton? Pun pariu că ar fi Clinton! Am dreptate, nu e așa?

— Nu caut un prieten, am spus. Și dacă da, nu ar fi unul dintre ei.

— Mereu mă face să râd când tipii folosesc acel cuvânt, spuse Ruth și, ținându-se de cuvânt, începu

să râdă. *Prieten!*

— O să fie ceva nou pentru tine, oricum, spuse Peter. Un copil, adică.

— Așa este, am spus.

— Familia tradițională.

— Orice ar însemna asta.

— A, știi cum e, spuse Peter. O mamă, un tată și câțiva copii. Uite, Cyril, nu mă înțelege greșit. Nu am nimic împotriva voastră. Nu am deloc prejudecăți.

— Așa este, spuse Ruth. Nu a avut niciodată prejudecăți. Sigur că în anii '80 a avut mulți negrotei care au lucrat pentru el înainte să fie măcar la modă. Și îi plătea aproape la fel de mult cum îi plătea pe muncitorii irlandezi. Chiar am avut unul în casă odată. Ea se aplecă în față și coborî vocea. *La cină*, adăugă ea. Nu m-a deranjat.

— Adevărat, spuse Peter cu mândrie. Sunt prieten cu oricine: negru, alb sau galben, gay hetero sau homosexual. Trăiește și lasă-i și pe ceilalți să trăiască, aceasta este deviza mea. Deși trebuie să recunosc că băieții ca tine mă uimesc.

— De ce? am întrebat eu.

— Este greu de explicat. Nu am înțeles niciodată cum poți să faci lucrurile pe care le faci. Nu am putut.

— Nu cred că ar vrea cineva să faci asta, am spus eu.

— O, nu aș spune asta, zise Alice, înghiontindu-mă în coaste. Peter este un bărbat arătos pentru vârsta lui! Semenii cu Bertie Ahern, dacă mă întrebi pe mine.

— Nu arată deloc ca Bertie, spuse Ruth obosită.

— Mulțumesc, Alice, spuse Peter, încântat de compliment.

— Deci voi nu aveți niciun copil homosexual? am întrebat eu, și amândoi au rămas drepți, șocați de parcă luasem un băț și începusem să îi lovesc în neștire.

— Nu avem, spuseră la unison.

— Nu suntem genul, adăugă Ruth.

— La ce gen vă referiți? am întrebat eu.

— Nu așa am fost crescută. Și nici Peter, spuse ea.

— Fiul vostru Joseph face cartofi copti minunați, așa este?

— Ce legătură are asta?

— Niciuna, spuneam doar. Mi se face foame, atâta tot.

— Pot să te întreb? spuse Ruth, aplecându-se în față. Ai un... cum i se spune? Un partener?

Am clătinat din cap.

— Nu, am spus eu. Nu, nu am.

— Ai fost mereu singur?

— Nu, am spus eu. A fost cineva. Odată. Cu mult timp în urmă. Dar a murit.

— Pot să te întreb dacă a fost SIDA?

Am dat ochii peste cap.

— Nu, am spus eu. A fost ucis.

— Ucis? întrebă Peter.

— Da. De un grup de bătauși.

— Sigur, asta e și mai rău.

— Este? întrebă Alice. Cum așa?

— Ei bine, poate nu mai rău, dar nimeni nu cere să fie ucis, nu?

— Nimeni nu *cere* să facă SIDA, am spus eu.

— Ei bine, poate nimeni nu cere explicit asta, dar dacă te plimbi cu bicicleta pe partea greșită a străzii, te poți aștepta să fii lovit, nu am dreptate?

— Nu, te înșeli complet, se răsti Alice. Și dacă îmi permiteți, este o afirmație foarte ignorantă.

— Nu mă deranjează, deloc, Alice, spuse Peter. Spune ce crezi și eu voi face la fel. Așa vom rămâne prieteni.

— Atitudini de genul acesta provoacă atâtea probleme în lume! spuse ea.

— Cred că am putea să mâncăm în cantina spitalului, spuse Ruth, întrerupând-o.

— Ce?

— Dacă ni se face foame, zic. Am putea mânca la cantină.

— Sigur, mâncarea de acolo este mai rea decât gunoaiele pe care le servesc pacienților, spuse Peter. Nu ar fi mai bine să ne ducem la Joseph și să luăm cina cu el acolo, și să ne întoarcem când primim telefonul? Ar trebui să mâncăm cartofii lui copti proaspeți. Și știi cum după-amiază voia să ne uităm cu toții la *Sunetul muzicii*. Este filmul preferat a lui Steven.

— Cine este Steven? am întrebat eu.

— Colegul lui de apartament, spuse Peter. Sunt prieteni foarte buni. Locuiesc împreună de ani de zile.

— Sigur, am spus eu.

— Nu, nu putem, spuse Ruth. În primul rând, tu nu vei putea să conduci.

— De ce nu?

— Pentru că știu cum ești, Peter Richmond. Începi cu vinul roșu și acolo se termină. Nu o să mă mai înțeleg cu tine și mai târziu nu o să mai găsim niciun taxi. Toți șoferii vor fi acasă cu familiile lor. Ea se opri o clipă și își puse un deget la buză. Trebuie să fie oribil să fii ucis, spuse ea, întorcându-se spre mine. Aș detesta asta.

Ușa se deschise din nou și acum apăru Liam, îmbrăcat într-un halat albastru precum cel pe care îl purta asistenta mai devreme, întorcându-ne și văzându-ne pe toți așteptând, ne-am ridicat și el a zâmbit, întinzând larg mâinile.

— Sunt tată, spuse el. Din nou!

Am aplaudat cu toții și l-am îmbrățișat. Am fost atins de faptul că atunci când m-a luat în brațe, a părut să mă strângă și mai tare și când ne-am despărțit, s-a uitat direct în ochii mei și a zâmbit.

— Și cum este Laura, întreabă Ruth nerăbdătoare. Este bine?

— Nu are nicio problemă. Cam în jumătate de oră o vor aduce sus în camera ei și o puteți vedea atunci.

— Și copilul? întreabă Alice.

— Un băiețel, răspunse el.

— Data viitoare va trebui să vă străduiți pentru o fată, spuse Ruth.

— Ușurel, spuse Liam. Dați-ne un pic de răgaz!
— Pot să îl văd? am întrebat în cele din urmă.
Mi-ar plăcea să îmi țin nepotul în brațe.
Liam ridică privirea și pe chip i se așternu un
zâmbet de fericire pură și dădu din cap.
— Sigur că poți, tată, spuse el. Sigur că poți.

— Julian al II-lea —

Părinții Laurei plecară primii, de-abia așteptând
cartofii copti ai lui Joseph și aprecierea intensă a lui
Steven pentru *Sunetul muzicii*. Alice plecă la scurtă
vreme după aceea, dar i-am spus că voi mai sta cu
Liam încă puțin și că voi lua un taxi spre Dartmouth
Square. Am asigurat-o că voi fi acolo până când
Cyril al II-lea va fi gata să taie curcanul.

— Nu o să îndrăznești să *nu* apari, nu? întreabă ea
privindu-mă direct în ochi cu răceala unui asasin
bine instruit.

— De ce aș face asta? am întrebat eu.

— Pentru că ai exercițiu în acest domeniu, Cyril.

— Este nedreaptă. Mereu *apar*. Doar că nu rămân
mereu până la final.

— Cyril...

— Alice, voi fi acolo! Promit!

— Așa să faci. Pentru că, dacă nu, Ignac, Rebecca
și copiii vor fi foarte dezamăgiți. Și la fel și eu. Până
la urmă, este Crăciunul. Nu vreau să te ascunzi
singur în Ballsbridge. Toată familia ar trebui să fie
împreună. Și am cumpărat o cutie uriașă de Quality
Street.

— Ei bine, asta îndulcește pachetul.

— Și toate aromele de Pringles.

— Detest Pringles.

— Și am de gând să joc, mai târziu, *Vrei să fii
milionar?* Am cumpărat chiar și o carte.

— O să vin, indiferent de condiții! Atât timp cât
pot să fiu eu maestrul întrebărilor. De fapt, nu pot...
Cyril al II-lea vrea să fie el maestrul întrebărilor, de
fiecare dată.

— Nu-i spune așa și mai taci odată, Cyril!

— Vreau doar să mai petrec puțin timp cu Liam, atâta tot. Și ar fi bine și pentru tine și tânărul tău să aveți parte de o oră împreună înainte să vin. Vă puteți săruta și puteți să faceți felul de lucruri indecente pe care le fac bărbații și femeile unii cu alții.

— Of, pentru numele lui Dumnezeu!

— Poți să îi ceruiești coardele.

— Cyril!

— Să îi strângi arcușul.

— Îți trag una.

— Apropo, plănuiam să mă amețesc complet în seara asta și să rămân la voi peste noapte. Bănuiesc că nu e nicio problemă.

— Dacă nu te deranjează să dormi în dormitorul copilăriei tale și să o auzi pe fosta ta soție cum face sex cu un bărbat cu cinci ani mai tânăr decât tine, în timp ce cinci bebeluși urlă din toți răunchii, atunci sunt de acord.

— Sună încântător! Voi fi acolo până la patru. Promit.

Așa că am mai petrecut jumătate de oră cu fiul meu și soția lui și, înainte să plec, l-am adus pe Liam jos la cafeneaua spitalului. Am cumpărat două sticle de bere și am închinat în cinstea celui mai nou membru al familiei noastre neconvenționale.

— A fost foarte frumos din partea ta, i-am spus, simțindu-mă plin de emoție acum, pentru că eram din nou bunic, că era ziua de Crăciun și pentru că de-abia așteptam seara care urma. Să mă inviți pe mine primul să văd copilul, adică, nu sunt sigur că merit acest privilegiu. M-aș fi gândit că mama ta sau părinții Laurei...

— Nu îmi mai pasă despre toate astea, spuse repede. Le-am lăsat în urmă.

— Mă bucur să aud asta.

— Uite, spuse el, lăsând sticla jos. Cyril! Tată, nu contează, bine? Știu că nu am fost o persoană cu care să fie ușor să te înțelegi când ne-am cunoscut prima oară, dar lucrurile sunt diferite acum. De când ne-am cunoscut nu ai făcut nimic altceva decât să

mă faci să te plac. În ciuda tuturor „rezistențelor” mele! Și este destul de enervant, de fapt, pentru că eram *hotărât* să te urăsc.

— Eu eram la fel de hotărât să te iubesc, am spus eu.

— Știi că a trebuit să fac asta, nu? spuse el în cele din urmă.

— Ce să faci?

— Numele lui. Numele fiului meu.

— Am bănuir că ai putea, am spus. Speram s-o faci.

— Nu este cu nimic împotriva ta.

— Nu m-am gândit nicio clipă că ar fi. Tu și unchiul tău ați avut o legătură apropiată și v-ați iubit unul pe celălalt. Respect asta. Și relația mea cu el a fost la fel de profundă ca a ta, doar că diferită. L-am iubit foarte mult. Relația noastră a fost una complicată și nu am ieșit din ea acoperit de glorie, dar, de fapt, nici el. Totuși am fost împreună de la început, am trecut prin multe împreună și am fost alături până la final.

Spre mirarea mea, Liam își îngropă fața în mâini și începu să plângă.

— Îmi este încă atât de dor de el! spuse el. Îmi doresc să fie aici!

Am încuviințat. Și partea mai meschină a caracterului meu îmi permise să mă simt invidios, știind că fiul meu nu mă va iubi niciodată la fel de mult pe cât îl iubise pe Julian.

— A vorbit despre mine? întrebă el. Când a murit, adică? A menționat numele meu?

Acum simțeam cum lacrimile se adună și în ochii mei.

— Glumești? am întrebat. Liam, ai fost fiul pe care nu l-a avut niciodată. A vorbit despre tine tot timpul spre final. Și-ar fi dorit să fii acolo, dar nu voia să îl vezi cum era. Te-a iubit atât de mult! Ai fost cea mai importantă persoană din viața lui.

El ridică sticla.

— Pentru Julian! spuse el, zâmbind.

Mi-a luat un moment, dar am ridicat și eu sticla.

— Pentru Julian! am spus încet.

Și nici în ziua de azi nu știu pentru care Julian închina fiecare: unchiul iubit al lui Liam sau fiul lui nou-născut.

**— O călugăriță redemptoristă, mică și
cocoșată —**

În timp ce mă întorceam spre parter, îmi sună telefonul și am privit spre ecran, știind exact ce urma să afișeze: Alice.

— Ai o oră, spuse ea fără preambul când am răspuns.

— Plec acum.

— O oră și apoi încui ușile.

— Practic, ies din spital în clipa asta.

— Gemenii întreabă unde ești.

— Care gemeni?

— Ambele seturi.

— Imposibil, am spus eu. Un set este de bebeluși. Nici nu pot să vorbească, darămite să întrebe unde sunt.

— Vino aici! spuse Alice. Și nu mă mai enerva!

— Ce mai face Cyril al II-lea? Cedează presiunii de a trebui să gătească pentru atât de mulți oameni?

— Cincizeci și opt minute contracronometru.

— Sunt pe drum.

Am închis și mă îndreptam spre ieșire, dar din spatele unor uși din stânga mea se auziră plânsete, așa că m-am oprit. Am privit spre ușile capelei care erau întredeschise. Încăperea părea să fie diferită față de restul spitalului – pereții albi, sterili erau înlocuiți de ceva mai cald și mult mai primitiv –, încât m-am simțit determinat să mă uit mai de aproape.

Înăuntru era o singură persoană, o doamnă în vârstă așezată la capătul unei strane, la jumătatea drumului spre altar. Se auzea încet muzica clasică, o piesă pe care am recunoscut-o, iar ușa de la un confesional era deschisă. Am privit femeia pentru câteva momente, nesigur dacă să plec și să o las cu

durerea ei sau să văd dacă avea nevoie de ajutor. În cele din urmă, picioarele mele au luat decizia pentru mine, dar, pe măsură ce mă apropiam mai mult și am privit mai atent, am fost mirat să descopăr cine era.

— Doamnă Goggin, am spus eu. Sunteți doamna Goggin, nu-i așa?

Ea se uită la mine de parcă se trezise dintr-un vis și mă privi câteva clipe, cu fața palidă.

— Kenneth? spuse ea.

— Nu, Cyril Avery, doamnă Goggin, am spus eu. De la biblioteca Dáil.

— O, Cyril, spuse ea, dând din cap și punând mâna la piept, de parcă se temea că ar putea avea un atac de inimă. Desigur. Îmi pare rău! Te-am confundat cu altcineva. Ce mai faci, dragă?

— Sunt bine, am spus eu. Trebuie să fie ani de când nu v-am mai văzut.

— Așa de mult?

— Da, a fost la petrecerea duminică de pensionare.

— A, da! spuse ea încet.

— Dar ce s-a întâmplat? am întrebat. Sunteți bine?

— Nu, nu sunt, răspunse ea. Nu chiar.

— Pot să vă ajut cu ceva?

Ea ridică din umeri.

— Nu cred, spuse ea. Dar mulțumesc oricum.

Am privit în jur, sperând ca unul dintre membrii familiei ei să fie prin preajmă și să vină să ajute, dar capela era tăcută și ușa se închisese în urma mea.

— Vă deranjează dacă mă așez câteva minute?

Tăcu o bună bucată de timp, dar, în cele din urmă, dădu din cap, mutându-se puțin în strană ca să mă lase să mă așez lângă ea.

— Ce s-a întâmplat, doamnă Goggin? am întrebat eu. Ce v-a supărat atât de tare?

— Fiul meu e mort, spuse ea încet.

— O, nu! Jonathan?

— Acum câteva ore. De atunci stau aici.

— Doamnă Goggin, îmi pare atât de rău!

— Ne așteptam, îmi spuse ea cu un oftat. Dar asta nu face lucrurile mai ușoare.

— Era bolnav de mult timp? am întrebat eu, luând-o de mână.

Pielea ei era subțire ca hârtia la atingere și peste degetele ei erau vene vineții.

— Vezi tu, avea cancer, spuse ea. L-a făcut prima oară cu cincisprezece ani în urmă, dar atunci a reușit să-l învingă. Din păcate, a revenit la finele anului trecut. Acum șase luni, medicii ne-au spus că nu mai puteau face nimic pentru el. Și azi a fost ziua.

— Sper că nu a suferit prea mult.

— Ba da, spuse ea. Dar a fost foarte stoic în privința asta. Acum e rândul nostru să suferim.

— Ați vrea să vă las singură sau să chem pe cineva?

Ea se gândi la asta și își tamponă colțurile ochilor cu batista.

— Nu, spuse ea. Poți să mai rămâi puțin? Dacă nu te superi?

— Nu mă supăr deloc, i-am spus eu.

— Nu trebuie să ajungi nicăieri?

— Ba da. Dar nu contează dacă întârzii câteva minute. Este cineva din familia dumitale aici care să aibă grijă de dumneata? Nu sunteți singură, nu?

— Nu am nevoie de cineva care să aibă grijă de mine, spuse ea sfidător. Poate că sunt bătrână, dar nu știi câtă forță a mai rămas în trupul acesta.

— Nu mă îndoiesc, am spus. Dar nu vă întoarceți într-o casă goală, nu?

— Nu. Nora mea a fost aici mai devreme cu nepoții mei. Acum s-au dus acasă. Mă voi duce și eu în curând.

— Bine, am spus, amintindu-mi de femeia cu cele două fete pe care le văzusem îmbrățișate mai devreme când sosisem la spital. Cred că le-am văzut pe hol la etaj, cu câteva ore în urmă.

— E posibil. Au stat aici toată noaptea. Cu toții am fost. Un mod groaznic pentru copii să își petreacă ajunul Crăciunului. Ar trebui să îl aștepte pe Moș Crăciun, nu să își vadă tatăl murind.

— Nu știu ce să vă spun, am zis eu, privind spre capătul bisericii unde o cruce mare de lemn îl ținea pe Iisus răstignit pe un perete, privindu-ne de sus cu toată mila lui. Sunteți religioasă? am întrebat. Cel puțin ați găsit puțină împăcare aici?

— Nu prea sunt, spuse ea. Am un fel de relație cu Dumnezeu, bănuiesc, dar când eram mică am avut o perioadă dificilă cu Biserica. De ce, tu ești?

Am clătinat din cap.

— Nici pe departe.

— Nici nu știu de ce am venit aici, să fiu sinceră. Eram doar în trecere, și părea că e liniște. Aveam nevoie să mă așez undeva, asta e tot. Biserica nu a fost niciodată prietenă cu mine. Mereu am avut senzația că Biserica Catolică are aceeași relație cu Dumnezeu ca peștele cu bicicleta.

Am zâmbit.

— Și eu cred la fel, i-am spus.

— Nici nu intru în biserici prea des. Cu excepția nunților, botezurilor și a înmormântărilor. Cu peste cincizeci de ani în urmă, un preot m-a luat de păr și m-a aruncat afară din biserica parohiei mele și de atunci nu i-am mai dedicat din timpul meu. Dar ar fi trebuit să te întreb de ce ești aici, adăugă ea, întorcându-se să se uite spre mine. Ceva trebuie să se fi întâmplat dacă ești la spital în ziua de Crăciun.

— Nu, nu e nimic de genul acesta. Soția fiului meu a născut azi un băiețel. Am venit să îl văd.

— O, cel puțin asta este o veste bună, spuse ea, zâmbind forțat. S-au gândit la un nume pentru el?

— Da. Julian.

— Este neobișnuit, spuse ea, reflectând puțin. În ziua de azi nu vezi mulți Juliani. Mă face să mă gândesc la împărații romani. Sau la seria de romane pentru copii *Cei cinci faimoși*. Unul dintre ei a fost un Julian, nu?

— Așa cred, am spus eu. A trecut mult timp de când am citit acele cărți.

— Și cum mai sunt lucrurile în Dáil?

— O, e ultimul lucru la care ar trebui să vă gândiți azi!

— Ba da, spuse ea. Măcar pentru un moment, mi-ar lua gândul de la altele.

— Păi, este cam la fel ca întotdeauna, am spus eu. Succesoarea dumitale conduce ceainăria cu o mână de fier.

— Bravo ei! spuse ea zâmbind. Am instruit-o bine.

— Așa este.

— Dacă nu îi pui la respect pe parlamentarii aceia, te vor călca în picioare.

— Vă e dor de locul acela? am întrebat eu.

— Da și nu. Îmi este dor de rutină. Îmi este dor să mă trezesc în fiecare dimineață și să am un loc în care să mă duc și oameni cu care să vorbesc. Dar munca în sine nu mi-a plăcut niciodată. Era doar un mijloc de a-mi câștiga existența, nimic mai mult. Ceva care să mă ajute să pun o pâine pe masă.

— Bănuiesc că și eu simt la fel, am spus eu. Nu trebuie să muncesc, dar o fac oricum. Nu aștept cu plăcere pensionarea.

— Mai este mult până acolo pentru tine.

Am ridicat din umeri.

— Mai puțin de un deceniu, am spus eu. Timpul zboară. Dar uite, să nu vorbim despre mine. O să vă descurcați, doamnă Goggin? am întrebat eu.

— Da, cu timpul, spuse ea cu atenție. Am mai pierdut oameni. Am cunoscut violența, am cunoscut bigotismul, am cunoscut rușinea și am cunoscut dragostea. Și cumva, am supraviețuit de fiecare dată. Și încă o am pe Melanie și pe fete. Suntem destul de apropiate. Am șaptezeci de ani, Cyril. Dacă există un rai, atunci bănuiesc că nu va mai dura mult până când îl voi revedea acolo pe Jonathan. Dar este greu să pierzi un copil. Este ceva nenatural.

— Este.

— Un lucru nenatural, repetă ea.

— Și el a fost singurul?

— Nu. Am pierdut un alt fiu cu mult timp în urmă.

— O, Iisuse! îmi pare rău. Nu mi-am dat seama.

— A fost cu totul altfel, spuse ea, clătinând din cap. El nu a murit. L-am dat. Vezi tu, eram însărcinată. Și doar o copilă. Alte vremuri, desigur. De aceea preotul m-a dat afară din biserică, adăugă ea cu un zâmbet amar.

— Nu au pic de compasiune. Ei vorbesc despre creștinism și, cu toate astea, pentru ei este doar un concept, nu un mod de viață.

— Am auzit după aceea că chiar el a făcut doi copii cu două femei diferite, unul în Drimoleague și unul în Clonakilty. Bătrân ipocrit!

— Doar nu el a fost cel care...?

— O, Dumnezeuule, nu! spuse ea. Acela a fost cu totul altcineva.

— Și copilul? am întrebat eu. Ați fost vreodată tentată să îl găsiți?

Ea clătină din cap.

— M-am uitat la știri, spuse ea. Am văzut documentarele și filmele, îndrăznesc să spun că el m-ar învinui pentru orice a mers prost în viața lui și nu am energia pentru asta. Am făcut ce am crezut că a fost mai bine la vremea aceea și îmi susțin decizia. Nu, o călugăriță mică, redemptoristă și cocoșată l-a luat de la mine și am știut din ziua aceea că nu îl voi mai revedea vreodată și m-am împăcat cu asta de-a lungul anilor. Sper doar că a fost fericit, atâta tot.

— În regulă, am spus eu, strângând-o de mână și ea se uită la mine și zâmbi.

— Drumurile noastre par să se întâlnească destul de des, nu? spuse ea.

— Dublin este un oraș mic.

— E adevărat.

— Pot să fac ceva pentru dumneata? am întrebat eu.

— Nu. O să mă duc înapoi la Melanie acum. Dar tu, Cyril? Unde iei cina de Crăciun?

— Acasă la fosta mea soție, am spus eu. Și la noul ei soț. Ei acceptă toți vagabonzii și animalele fără stăpân.

Ea zâmbi și încuviință din cap.

— Este bine că puteți să fiți prieteni cu toții, spuse ea.

— Nu vreau să vă las singură. Vreți să mai stau puțin aici?

— Știi, spuse ea încet, cred că aș prefera să petrec puțin timp singură. După o vreme, o să mă duc. Pot să iau un taxi. Dar ai fost foarte bun, Cyril, să vii aici și să mă saluți.

Am încuviințat și m-am ridicat.

— Îmi pare foarte rău pentru pierderea dumitale, doamnă Goggin, am spus.

— Și eu mă bucur că ai un nou nepot. Mi-a părut bine să te revăd, Cyril.

M-am aplecat și am sărutat-o pe obraz; era pentru prima oară când recurgeam la un gest atât de intim cu ea. Apoi m-am întors pe culoar, îndreptându-mă spre ușă. Când am plecat, am privit înapoi și am văzut-o stând dreaptă pe scaun, holbându-se la crucifix. M-a izbit imaginea ei de femeie puternică și bună și m-am întrebat ce fel de Dumnezeu e acela care permite să își piardă nu un fiu, ci doi?

Mă afluam deja pe coridor când o propoziție pe care o rostise ea mi-a venit înapoi în minte, trecându-mi prin creier ca un fior de electricitate. „O călugăriță mică, redemptoristă și cocoșată l-a luat de la mine și am știut din ziua aceea că nu îl voi mai revedea vreodată.” M-am oprit locului și m-am întins spre zid pentru sprijin, aplecându-mă puternic pe cârjă cu celălalt braț. Am înghițit cu noduri, m-am întors și am privit înapoi spre ușile capelei.

— Doamnă Goggin, am strigat eu, intrând din nou.

Ea se întoarse, surprinsă și se uită la mine.

— Ce este, Cyril? întreabă ea.

— Vă mai aduceți aminte data?

— Ce dată?

— Data la care s-a născut fiul dumitale.

— Sigur că da, spuse ea, încruntându-se. A fost în octombrie 1964. Data de șaptesprezece. Era o...

— Nu, am spus eu, întrerupând-o. Nu Jonathan. Mă refer la primul fiu. Cel pe care l-ați dat.

Ea nu spuse nimic pentru o clipă, doar se uita la mine fix, poate întrebându-se de ce îi puneam o astfel de întrebare. Dar apoi îmi mărturisi. Își amintea acea zi foarte limpede, desigur.

2008
Surferul argintiu

— Aquagym cu Alejandro —

Când am sosit la Gara Houston, am privit spre panoul cu Plecări, dar a trebuit să mijesc ochii ca să disting linia de la care era programat trenul nostru să plece. De săptămâni întregi, fusesem atât entuziasmat, cât și temător cu privire la excursia care urma, o călătorie despre care nu îmi imaginasem vreodată că vreunul dintre noi o va face și acum că ziua sosise, în sfârșit, eram emoționat de sentimentele pe care urma să le stârnească pentru amândoi. Privind în jur, am văzut-o pe mama mea de șaptezeci și nouă de ani intrând pe ușile din față, aparent plină de energie în timp ce trăgea o valiză după ea, iar eu m-am aplecat să i-o iau, apropiindu-mă să o sărut pe obraz.

— La o parte, spuse ea, refuzându-mi ajutorul. Nu-mi dau bagajul unui bărbat cu o cârjă.

— Ba chiar așa, am spus eu, luându-i-o.

Ea cedă și când privi spre panoul cu Plecări, mi-am dat seama că avea o vedere mai bună decât a mea.

— Bag de seamă c-am ajuns la timp, spuse ea. Ce e rar e minunat!

Pentru mine era o sursă constantă de amuzament vioiciunea ei. Nu avea nici măcar un medic de familie; insista că nu avea nevoie de unul, de vreme ce nu se îmbolnăvea niciodată.

— Urcăm? am întrebat eu. Să încercăm să ocupăm un loc bun.

— După tine, spuse ea, urmându-mă pe platformă și m-am îndreptat spre vagonul cel mai îndepărtat, cel care avea cele mai mici șanse să fie aglomerat. Erau grupuri de tineri și părinți cu copii mici care se urcau în cele mai apropiate și voiam să fiu cât mai departe de ei și de gălăgia lor.

— Parcă ai fi un bătrân, Cyril, spuse mama mea când i-am împărtășit această observație.

— Sunt un bătrân, am spus eu. Am șaizeci și trei de ani.

— Da, dar nu trebuie să te porți ca unul. Eu am șaptezeci și nouă și aseară m-am dus la o discotecă.

— Nu cred!

— Ba chiar așa. Ei bine, o cină dansantă, oricum. Cu niște prieteni.

Când, în sfârșit, am găsit un vagon potrivit, ne-am suit și ne-am așezat la o masă unul în fața celuilalt, cu ferestre lângă amândoi pentru priveliște.

— Chiar aveam nevoie să mă așez, spuse ea cu un oftat. M-am trezit de la șase.

— De ce așa devreme? am întrebat eu.

— M-am dus la sala de gimnastică la prima oră.

— Poftim?

— M-am dus la sala de gimnastică, repetă ea.

Am clipit, crezând că n-am înțeles bine.

— Te duci la o sală de gimnastică?

— Da, desigur, spuse ea. De ce, tu nu?

— Nu.

— Nu? spuse ea, privind spre abdomenul meu. Păi ar trebui să încerci, Cyril. N-ai muri dacă ai slăbi câteva kilograme.

— De când te duci la gimnastică? am întrebat eu, ignorând asta.

— O, sunt vreo patru ani deja, spuse ea. Nu ți-am spus niciodată?

— Nu, am răspuns eu.

— Melanie m-a înscris de ziua mea când am împlinit șaptezeci și cinci de ani. Acum mă duc de trei ori pe săptămână. O dată pentru spinning, o dată pentru cardio și o dată pentru aquagym cu Alejandro.

— Ce Dumnezeuului este aquagym? am întrebat eu.

— E un grup de doamne bătrâne în piscină care își mișcă fundul pe muzică pop.

— Cum adică își mișcă fundul? Și cine e Alejandro?

— Este un antrenor brazilian de douăzeci și patru de ani. O, Cyril, este adorabil! Când suntem toate cuminți, ne răsplătește și își dă tricoul jos. E foarte

bine că suntem toate în piscină, că avem nevoie să ne răcorim.

— Iisuse, am spus eu, clătinând din cap într-un amestec de uimire și amuzament.

— Câinele bătrân tot mai are viață-n el, spuse ea, făcându-mi cu ochiul.

— Nu cred că vreau să știu.

— De fapt, eu cred că și Alejandro e gay, spuse ea. Ca tine, adăugă ea, de parcă aș fi uitat că eram unul. V-aș putea face cunoștință dacă vrei.

— Ar fi extraordinar, am spus eu. Sunt sigur că nu și-ar dori nimic mai mult decât să îi fie prezentat unui bărbat suficient de bătrân cât să îi fie bunic.

— Poate că ai dreptate. Probabil are un amic. Ei bine, ai putea oricând să vii cu mine la aquagym și să te uiți pervers la el cum facem noi toate. Este deschis pentru oricine peste șaiszeci de ani.

— Te rog să nu folosești cuvântul acesta, mamă, am spus eu. Sună foarte bizar venind de la tine.

Ea zâmbi și privi pe fereastră în timp ce trenul începu să se miște. Ne aștepta în continuare o călătorie de vreo două ore spre Cork City, urmată de un autobuz până la Bantry, iar de acolo voiam să luăm un taxi până în Goleen.

— În fine, spuse ea. Ai vreo veste pentru mine?

— Nu prea. Am cumpărat o vază nouă pentru camera din față.

— Și de-abia acum îmi spui?

Am zâmbit.

— Este una foarte drăguță, am spus eu.

— Și ai mers la întâlnirea aceea?

— Da.

— Cum îl chema?

— Brian.

— Și cum a fost?

— N-a fost bine.

— De ce nu?

Am ridicat din umeri. Îmi petrecusem seara de joi în Front Lounge cu un bărbat în jur de cincizeci de ani care abia cu câteva săptămâni în urmă își dezvăluise orientarea după un mariaj de treizeci și

patru de ani. Niciunul dintre copiii lui nu mai vorbea cu el, iar el își petrecuse toată seara plângându-se de asta înainte să găsească o scuză să plece. Nu aveam energie pentru toate astea.

— Trebuie să ieși mai des, spuse mama mea. Mergi la mai multe întâlniri.

— Merg ocazional, am spus eu.

— O dată pe an.

— Pentru mine este suficient o dată pe an. Oricum, sunt fericit așa.

— Intri în camerele de chat?

— Pardon?

— În camerele de chat, repetă ea.

— Ce camere de chat?

— Cele în care bărbații gay cunosc alți bărbați gay. Vă trimiteți poze unul cu altul, spuneți vârsta și ce fel de bărbat căutați, iar dacă aveți noroc...

— E o glumă? am întrebat eu.

— Nu, este foarte popular printre homosexuali, spuse ea. Mă surprinde că nu ai auzit de asta.

Am clătinat din cap.

— Cred că o să apelez la metoda demodată, am spus. De unde știi atâtea despre asta?

— Sunt un Surfer Argintiu, spuse ea.

— Un ce?

— Un Surfer Argintiu, repetă ea. O, sunt foarte la curent, să știi. Fac cursuri de computer la centrul ILAC în fiecare după-amiază de miercuri cu Christopher.

— Și el își dă jos tricoul pentru tine?

— O, nu, spuse mama mea, clătinând din cap și făcând o grimasă. Și nici nu aș vrea să facă asta. Este puțin cam urât.

— Am impresia că petreci cam mult timp cu nepoții tăi, am spus eu.

— Dacă tot ai adus vorba de ei, ți-am spus că Julia are un prieten? Întrebă ea, referindu-se la cea mai mare nepoată dintre nepoate.

— Chiar așa?

— Da. I-am prins giugiulindu-se în sufragerie weekendul trecut. Nu i-am spus nimic mamei sale,

dar am stat de vorbă cu ea mai târziu și i-am spus să fie foarte atentă și să își păzească bine păsărica. O femeie căzută în familie este suficient.

— Ce înseamnă giugiulit? am întrebat eu.

— Ei, haide, spuse ea, dându-și ochii peste cap. Cyril, tu ești viu măcar? Trăiești în secolul XXI?

— Da, am protestat eu. Îmi imaginez că e o formă de... Am ezitat cu cuvintele. Un fel de activitate sexuală, nu?

— Nu, înseamnă doar sărutat, spuse ea. Dar bănuiesc că poate să ducă și la altceva. Tinerii își pot pierde controlul și ea are doar cincisprezece ani. Deși pare un băiat de treabă, atât cât îmi pot da seama. Foarte politicos. Arată ca și când ar putea fi unul dintre băieții din Westlife. Dacă aș fi fost doar cu șaiszeci de ani mai tânără, mi-aș încerca chiar și eu norocul! adăugă ea râzând. În fine. Cum e la serviciu? Ratez multe în Dáil?

— Nu prea multe, chiar nu. Este destul de liniște. Voi fi gata de pensionare la vremea potrivită.

— Nu poți să te pensionezi, spuse ea, clătinând din cap. Nu-ți dau voie! Nu sunt suficient de bătrână să am un fiu pensionar.

— Mai am doar doi ani, am spus eu. Și apoi, gata.

— Știi ce o să faci atunci? mă întrebă ea.

Am ridicat din umeri.

— Aș putea să călătoresc, am spus eu. Dacă am destulă energie pentru asta. Mi-ar plăcea mult să văd Australia, dar nu știu dacă pot să suport călătoria la vârsta mea.

— Un prieten de-al meu de la Surferii Argintii s-a dus în Australia, anul trecut, spuse ea. Are o fiică în Perth.

— I-a priit?

— Nu, a făcut un infarct în avion și a trebuit să fie expedit înapoi din Dubai, într-un sicriu.

— Grozavă poveste! am spus eu. Sună încurajator.

— A, păi nici nu ar fi trebuit să plece. Avusese deja patru atacuri de cord. Se aștepta să se întâmple un astfel de accident. Se pricepea, totuși, foarte bine

la chestii de-astea cu fișierele și e-mailul. Cred că ar trebui să te duci. Și să mă iei cu tine.

— Serios? am spus eu. Te-ar interesa să vezi Australia?

— Da, dacă plătești tu, spuse ea, făcând cu ochiul.

— E un drum foarte lung.

— Se spune că este foarte comod la clasa întâi.

— O să mă gândesc, am spus eu, zâmbind.

— Am putea vedea Opera.

— Da.

— Și ne-am putea urca pe podul din portul Sydney.

— Poate tu. Mie nu îmi plac înălțimile. Și nici nu cred că m-ar lăsa cu o cârjă.

— Ai îmbătrânit înainte de vreme, Cyril, ți-a spus cineva asta vreodată?

Trenul s-a oprit în stația Limerick și un cuplu tânăr s-a urcat și s-a așezat la două scaune pe culoar de noi. Păreau să se afle în mijlocul unei dispute și momentan luau o pauză ca să nu fie auziți de public. Ea era în mod limpede furioasă și el stătea cu ochii închiși, mâinile strânse în pumni. Veni un conductor, le verifică biletele și când trecu la vagonul următor, bărbatul, care avea vreo 30 de ani, căută în ghiozdan și scoase o cutie de Carlsberg. Ținând cutia cu degetul mare și al treilea deget scoase inelul și un jet de spumă zbură pe fața prietenei sale.

— Chiar trebuie? întrebă ea.

— De ce nu? spuse el ridicând cutia și luând o dușcă lungă.

— Pentru că ar fi drăguț dacă măcar o dată nu ai fi beat până la ora șase.

— Și tu ai fi beată zilnic, spuse el, dacă ai fi nevoită să te suporti.

Am privit în altă parte și am prins privirea mamei mele care își mușcă buza și încerca să nu râdă.

— Și vezi că nu poți să fumezi aici, spuse femeia privindu-l în timp ce el scoase o pungă de tutun din geantă și un pachet de Rislas. Suntem în tren.

— Serios? întrebă el. Credeam că este un avion și mă întrebam de ce încă suntem pe pământ.

— Mai du-te dracului! spuse ea.

— Tu să te duci dracului! răspunse el.

— Nu poți să fumezi aici! repetă ea, ridicând tonul.

— Nu fumez, insistă el. Doar le rulez pentru mai târziu.

El clătină din cap și se uită la mine, iar apoi la mama mea.

— Ai avut cumva parte de așa ceva timp de 50 de ani? întrebă el, iar eu m-am holbat la el.

Credea că mama îmi era de fapt soție? Nu am știut ce să spun, așa că doar am clătinat din cap și m-am întors să privesc pe fereastră.

— Trenurile sunt foarte confortabile în ziua de azi, nu-i așa? spuse mama mea, prefăcându-se că nu se întâmplase nimic.

— Așa este, am spus eu.

— Nu ca pe vremea mea.

— Nu?

— Desigur, au trecut ani de zile de când am mers cu trenul. Și când am plecat prima oară din Goleen, am luat autocarul, nu trenul. Atât îmi puteam permite.

— Atunci l-ai cunoscut prima oară pe Jack Smoot, nu? am întrebat eu.

— Nu, acolo l-am cunoscut pe Seán MacIntyre. Jack ne aștepta la destinație.

Ea oftă puțin și închise ochii pentru o clipă în timp ce călătorea înapoi în timp.

— Ai mai vorbit cu Jack? am întrebat eu.

— Da, în urmă cu o lună. Îmi plănuiesc următoarea călătorie acolo.

Am încuviințat. Ne povestiserăm aproape fiecare detaliu al vieții noastre, dar mereu evitasem să menționez o anumită noapte din Amsterdam, în urmă cu treizeci de ani. Nu-mi era ușor să vorbesc despre asta, chiar dacă amândoi știam că fuseserăm acolo.

— Pot să te întreb ceva? am spus eu.

— Desigur. Ce este?

— De ce nu te-ai întors niciodată? am întrebat. În West Cork, vreau să spun. La Goleen, înapoi la familia ta.

— Ar fi fost imposibil, Cyril. M-au alungat.

— Nu, știu asta. Vreau să zic mai târziu. Când s-au mai liniștit lucrurile.

Ea ridică mâinile cu un gest nesigur.

— Sincer, nu cred că ceva ar fi fost altfel chiar dacă m-aș fi întors, spuse ea. Tatăl meu nu era omul care să se răzgândească, iar mama nu voia să mai aibă de-a face cu mine. I-am scris de câteva ori, dar nu mi-a răspuns niciodată. Și frații mei, poate cu excepția lui Eddie, aveau să fie mereu de partea tatei pentru că fiecare își dorea ferma după ce el nu va mai fi fost și nu voiau să îl supere. Și, desigur, părintele Monroe m-ar fi alungat din oraș în spinarea unui măgar, dacă aș fi îndrăznit să îmi arăt chipul. Și tatăl tău... ei bine, tatăl tău în mod sigur nu m-ar fi ajutat.

— Nu, am spus eu, privind în jos la masă și zgâriind o urmă acolo cu un gest nervos, unul care mă duse înapoi în timp în ceainăria de la Dáil cu mulți ani în urmă, cu Julian Woodbead. Nu, bănuiesc că nu.

— Și al doilea motiv, continuă ea, a fost unul și mai simplu. Banii, în acele timpuri nu era ușor să călătorești, Cyril. Și puținul pe care îl aveam îl economiseam ca să pot supraviețui. Dacă voiam o vacanță, mergeam câteva zile în Bray sau, dacă aveam chef să mă aventurez, poate mergem în sud, în Gorey sau Arklow. Și apoi, în timp, am început să mă duc la Amsterdam o dată la câțiva ani. Adevărul este, Cyril, că niciodată nu m-am gândit la asta prea mult. Odată ce plecasem, adică. Nu m-am gândit să mă mai întorc. Nu mi-am dorit niciodată. Am lăsat totul în urmă. Până azi.

— De acord, am spus eu.

Se auzi un alt zgomot de pe culoar și am privit la tânărul cuplu care, fără să observ se mutase și acum stăteau unul lângă celălalt. El avea brațul în jurul ei

și ea se sprijinea de umărul lui cu ochii pe jumătate închiși, obosită, iar el se aplecă și o sărută pe creștet. În clipa aceea, arătau ca o vedere. Într-o oră, m-am gândit, trenul se va zgâlțâi odată pe șine și se vor certa din nou.

— Iubire tânără, am spus eu, zâmbind spre mama mea și am arătat în direcția lor.

— Știu cum e, spuse ea ridicând din umeri și dându-și ochii peste cap. Am trecut și eu prin asta și mi-am furat-o.

— Kenneth —

Așteptasem câteva săptămâni să ne întâlnim din nou după ziua aceea din capela spitalului. Era posibil, desigur, ca totul să fie o simplă coincidență, ca expresia „o călugăriță redemptoristă mică și cocoșată” să fie doar o întâmplare. Putea să fie expresia ei, la început, și apoi să fi fost adoptată de Charles și Maude de parcă au călătorit prin oraș împreună, cu micul meu trup? Sau oare Charles se gândise la același lucru și acestea fuseseră cuvintele evidente de folosit? Și chiar data nașterii putea să fie o coincidență. Până la urmă, câți copii se nașteau în Dublin în aceeași zi din același an? Și cu toate astea am știut imediat că nu era o coincidență. Că fuseserăm unul în viața altuia în toți acești ani fără să ne dăm seama cine era celălalt.

Dar, desigur, sincronizarea era teribilă. Mama mea tocmai își pierduse un fiu. Nu era pregătită să înfrunte implicațiile găsirii altuia doar la câteva ore după. S-a supărat foarte tare când m-am așezat și i-am spus ce bănuiam și, în cele din urmă, nu am avut de ales decât să o sun pe nora ei, luând numărul de la spital și să o trimit cu un taxi spre casă. După aceea am așteptat câteva săptămâni să-i scriu – nu am participat la înmormântarea lui Jonathan oricât aș fi vrut – exprimând, astfel, clar că nu aveam nevoie de nimic de la ea și că nu eram unul dintre acele suflete nefericite care caută răscumpărarea pentru abandonarea mea cu multe decenii în urmă.

Pur și simplu voiam să vorbesc cu ea, asta era tot și ca noi să ne cunoaștem într-un fel în care nu o făcuserăm până acum.

Și, după un timp, ea a răspuns.

„Hai să ne vedem, a spus ea. Hai să ne vedem și să vorbim.”

Așa că ne-am întâlnit la hotelul Buswells, peste drum de Dáil Éireann, într-o joi seară după muncă. Toată ziua nu putusem să stau locului, atât eram de nerăbdător cu privire la ce urma, dar, odată ce am traversat strada, am început să mă simt liniștit. Barul era destul de gol, doar ministrul de finanțe stătea într-un colț al camerei, cu capul în palme, și părea că plânge în paharul de Guinness. M-am întors cu spatele la el, nedorind să mă implic în nimic din ce s-ar fi întâmplat acolo. Am privit în jur și am văzut-o pe doamna Goggin, așa cum încă mă gândeam la ea, stând în partea opusă a camerei. I-am făcut semn când m-am apropiat, iar ea zâmbea emoționată. În față avea o cană de ceai care era aproape goală și am întreb-o dacă mai voia una.

— Tu ce bei? întrebă ea. Bei ceva?

— Aș putea lua o halbă de bere, am spus eu. Am o sete teribilă după ziua asta de muncă.

— Atunci poate vei fi bun și îmi vei lua și mie una.

— O halbă? am întreb-o surprins. De bere?

— De Guinness, spuse ea. Dacă nu te superi. Aș putea avea nevoie. Cumva mă bucură că amândoi urma să bem. Ne va detensiona, mă gândeam eu.

— *Sláinte*, am spus când m-am întors, ridicând halba și ea o ridică pe a ei. Ciocnirăm paharele fără să ne privim în ochi, așa cum se face în aceste momente.

Nu știam ce trebuia să facem în continuare și am început o conversație despre vreme și despre condiția mobilierului fin.

— Bun acum, spuse ea în sfârșit.

— Bun acum, am repetat eu. Ce mai faci?

— Cât de bine se poate.

— Ai suferit o pierdere groaznică.

— Da.

— Și nora ta, fetele, cum sunt?

Ea ridică din umeri.

— Sunt foarte puternice toate. Este lucrul pe care îl admir cel mai mult la Melanie. Dar noaptea o aud plângând în dormitorul ei. Ea și Jonathan s-au iubit foarte mult. Desigur, au fost împreună de când erau adolescenți și el ar fi trebuit să aibă încă mulți ani în față. Doar știi cum este să pierzi pe cineva atât de tânăr, nu?

— Știu, am spus eu.

Îi povestisem despre Bastiaan cu mulți ani în urmă, când ea încă lucra în ceainărie.

— Devine mai ușor cu timpul? întrebă ea.

Am încuviințat.

— Da, am spus. Ajungi la un moment în care îți dai seama că viața ta trebuie să continue oricum. Alegi să trăiești sau alegi să mori. Dar sunt momente, lucruri pe care le vezi, ceva amuzant pe stradă sau auzi o glumă bună, o emisiune la televizor pe care vrei să o împărtășești și atunci te face să îți fie dor de persoana care nu mai este. Nu mai simți durere, ci mai degrabă un soi de amar față de lume pentru că l-a luat de lângă tine. Desigur, mă gândesc în fiecare zi la Bastiaan. Dar m-am obișnuit cu absența lui. În unele feluri a fost mai greu să mă obișnuiesc cu prezența lui, atunci când am început să ne întâlnim.

— De ce? întrebă ea.

— Pentru că era nou pentru mine, am spus eu, gândindu-mă. Când eram tânăr, am stricat totul. Așa că atunci când, în sfârșit, mă aflu într-o relație normală, sănătoasă, nu eram sigur cum să îi fac față. Alți oameni învață acele lucruri mult mai de tineri.

— El le-a lăsat măcar cu o situație materială bună, spuse ea. La Jonathan mă refer. Deci pentru asta pot să fiu recunoscătoare. Și Melanie este o mamă minunată. De la Crăciun locuiesc acolo, dar a venit timpul să mă întorc acasă la mine. O să fac asta săptămâna viitoare, mai exact.

— Tot vorbești despre nora ta, am spus eu. Dar tu? Cum te descurci?

— Nu voi trece niciodată peste asta, spuse ea ridicând din umeri. Un părinte nu poate să facă asta niciodată. Și cumva trebuie să găsesc o cale să rezist.

— Și tatăl lui Jonathan? am întrebat eu, pentru că nu îl menționase niciodată.

— O, el nu mai este de mult! spuse ea. A fost doar un bărbat pe care l-am întâlnit. Chestia e, Cyril, că voiam un copil, un copil pe care să îl pot păstra și aveam nevoie de ajutorul unui bărbat ca să-l fac. El a intrat și a ieșit din viața mea în decursul unei nopți. Doar atât am vrut să știu de el. Asta mă face să par o femeie stricată?

— Te face să pari cineva care a vrut să își controleze destinul. Care nu a mai vrut vreodată ca altcineva să îi spună ce să facă.

— Poate, spuse ea, gândindu-se la asta. Oricum, începând din acel moment, Jonathan a fost ce aveam nevoie. A fost un fiu bun. Și cred că și eu am fost o mamă bună.

— Sunt sigur ca ai fost.

— Asta te înfurie?

M-am încruntat.

— De ce? am întrebat eu.

— Pentru că pentru tine nu am fost o mamă bună.

— Nu am niciun interes să dau vina pe tine pentru nimic, i-am spus eu. Am spus asta în scrisoare. Nu caut o ceartă și nu vreau nicio neplăcere. Sunt prea bătrân pentru asta. Amândoi suntem.

Ea încuviință și părea că îi dau lacrimile.

— Ești sigur? întrebă ea. Nu spui asta doar așa...?

— Chiar sunt. N-are rost să dramatizăm. Deloc.

— Înseamnă că ai avut părinți foarte iubitori dacă simți asta.

M-am gândit la asta.

— De fapt, au fost părinți foarte *ciudați*, i-am spus. Niciunul dintre ei nu a fost ceea ce s-ar numi

un om convențional. Și au avut o abordare extrem de ciudată față de creșterea unui copil. Uneori mă simțeam ca și când nu eram mai mult decât un chiriaș în casa lor, de parcă nu eram sigur ce căutam acolo. Dar nu s-au purtat niciodată urât cu mine și nici nu mi-au făcut rău vreodată. Și poate că în felul lor m-au iubit. Conceptul însuși le-ar fi putut fi străin.

— Și i-ai iubit?

— Da, am spus eu fără ezitare. I-am iubit foarte mult. În ciuda a toate. Dar asta fac de obicei copiii. Ei caută siguranță și securitate, și într-un fel sau altul, Charles și Maude mi-au oferit asta. Nu sunt o persoană amarnică, doamnă Goggin, am adăugat eu. Nu am deloc amărăciune în mine.

— Povestește-mi despre ei!

Am ridicat din umeri.

— Nu știu de unde să încep, i-am spus. Charles era bancher. Era destul de bogat, dar mereu trișa la impozite. Pentru asta, a ajuns de câteva ori la închisoare. Și când era mai tânăr, umbla mereu cu multe femei. Și era tot timpul binedispus. Întotdeauna îmi spunea că nu eram un Avery adevărat. Cred că aș fi putut trăi foarte bine și fără să aud asta.

— Foarte urât din partea lui.

— Sincer, nu cred că încerca să fie crud. Era mai mult o afirmare a stării de fapt. În fine, acum e mort. Amândoi sunt. Am fost cu el când a murit. Încă îi duc lipsa.

— Și mama ta?

— Mama adoptivă, am spus eu.

— Nu, spuse ea, clătinând din cap. Ea a fost mama ta. Nu fi rău!

Ceva în felul în care a spus asta mi-a adus lacrimi în ochi. Pentru că, bineînțeles, avea dreptate. Dacă cineva fusese mama mea, aceea fusese Maude.

— Maude era scriitoare, am spus. Știi asta, nu?

— Da, spuse ea. Am citit aproape toate cărțile ei.

— Ți-au plăcut?

— Da, foarte mult. Opera ei are multă compasiune. Trebuie să fi fost o femeie foarte iubitoare.

Am zâmbit cu amărăciune.

— N-a fost nici pe departe, am spus eu. A fost chiar mai rece decât Charles. Își petrecea tot timpul în biroul ei, scriind și fumând. Ieșea doar din când în când într-un nor de fum ca să terorizeze copiii dacă erau în vizită. Cred că abia îmi tolera prezența în casă. Uneori mă vedea drept un aliat și alteori ca o iritare. A murit demult totuși. Sunt aproape de 50 de ani. Mă gândesc la ea des, pentru că, într-un fel sau altul, a intrat atât de mult în conștiința irlandeză. Cărțile, filmele... Toată lumea pare să o cunoască. Știi că acum a ajuns pe șervetul de ceai?

— Șervetul de ceai? La ce te referi? întrebă ea.

— Este o chestie a scriitorilor, am explicat eu. Știi, acea imagine cu opt bărbați bătrâni care se presupune că sunt cei mai buni dintre cei mai buni? Yeats, O'Casey, Oliver St John Gogarty, toți. Aceeași poză este pe afișe și căni și fețe de masă și suporturi de pahare. Maude spunea mereu că nu vor pune niciodată o femeie pe șervetul de ceai. Și timp de ani de zile a avut dreptate. Dar apoi au făcut-o. Pentru că acum este chiar în mijloc.

— Nu este cine știe ce moștenire, spuse ea cu îndoială.

— Nu, probabil că nu.

— Și nu ai avut frați sau surori?

— Nu, am spus eu.

— Ți-ai dorit?

— Ar fi fost drăguț, am spus eu. Ți-am povestit despre Julian în trecut, desigur. Bănuiesc că el a fost un fel de frate. Până când mi-am dat seama că eram îndrăgostit de el. Mi-aș fi dorit să îl cunosc pe Jonathan.

— Cred că l-ai fi plăcut.

— Sunt sigur că da. Mi-a plăcut mult de el atunci când am avut ocazia unică să ne întâlnim. E dureros că legătura asta dintre noi a apărut ca rezultat al morții sale.

— Ei bine, Cyril, spuse ea, aplecându-se și luându-mă prin surprindere cu cuvintele ei. Dacă am învățat ceva în peste șapte decenii de viață, este că lumea este un loc complet futut. Nu știi niciodată ce te așteaptă după colț și adesea este ceva neplăcut.

— Este o perspectivă destul de cinică asupra lumii, doamnă Goggin, am sugerat eu.

— Nu sunt atât de sigură că este, spuse ea. Și cred că acum putem să trecem de doamna Goggin, nu crezi?

Am încuviințat.

— Nu știu cum ar trebui să îți spun, am spus.

— Ce zici de Catherine?

— Catherine atunci, am spus.

— Nu am lăsat pe nimeni vreodată să îmi spună așa în Dáil. Acolo trebuia să am autoritate. Îmi aduc aminte cum, odată, Jack Lynch mi-a spus pe numele mic și l-am privit direct în ochi și i-am spus: „Taoiseach, dacă îmi mai spuneți pe numele ăsta vreodată, veți avea interzis în ceainărie o lună.” Ziua următoare, am primit un buchet de flori și o notă de scuze adresată doamnei Goggin. Drăguț om, adăugă ea. Desigur și el era din Cork. Ca mine. Dar nu îi port pică pentru asta.

— Nu aș fi visat să îți spun vreodată pe numele mic. Îmi era frică de tine. Tuturor le era.

— De mine? întrebă zâmbind. Dar sunt o drăguță. Îmi aduc aminte de tine când erai un puști, adăugă ea. Mai ții minte ziua aceea în care ai venit cu amicul tău și v-ați prefăcut că sunteți suficient de mari să beți, iar eu a trebuit să vă alung de acolo?

— Da, am spus eu râzând, în timp ce îmi aminteam bucuria pe care o putea oferi Julian în acele zile cu năzbâtiile și obrăznicia lui. Dar atunci l-ai făcut praf pe unul dintre acei preoți.

— Da?

— În mod sigur. Nu cred că cineva îi vorbise vreodată așa până atunci. Darămite o femeie. Cred că asta l-a înfuriat cel mai mult.

— Păi, bravo mie! adăugă ea.

— Bravo ție!

— Julian a fost băiatul care a fost răpit, nu e așa? întreabă ea.

— Exact. Nu la mult timp după aceea, de fapt.

— Povestea lui a făcut mare vâlvă, pe atunci. I-au tăiat o ureche, nu?

— Una din ele, am spus eu. Și un deget de la mână. Și unul de la picior.

— Groaznic! spuse ea dând din cap. Ziarele au fost foarte crude când s-a aflat cum a murit.

— A fost dezgustător, am spus eu simțind cum mă cuprinde furia. Ajunsesem să nu mai simt amărăciune, dar ori de câte ori îmi aminteam de asta, începeam să am acel sentiment periculos adânc în sufletul meu. Nimeni nu mai vorbise despre el ani de zile și au simțit atâta plăcere când au spus țării ce se întâmplase cu el. Îmi aduc aminte de o femeie care a sunat la o emisiune la radio să spună că simțise multă compasiune pentru el atunci când era copil, dar acum simțea numai silă. Ar fi fost mai bine pentru toată lumea, a spus ea, dacă toți homosexualii ar fi fost adunați și împușcați înainte să poată să împrăstie boala.

— Dar el nu era homosexual, nu? întreabă ea.

— Nu, nu era.

— Bietul băiat! spuse ea. Dar asta e Irlanda. Crezi că locul ăsta se va schimba vreodată?

— Nu cât vom trăi noi, am spus.

Spre mirarea mea, o clipă mai târziu ea își puse capul în palme la fel ca ministrul de finanțe din partea opusă a camerei, iar eu m-am apropiat de ea, îngrijorat că spusesem ceva ce o supărase.

— Doamnă Goggin, am spus eu. Catherine, ești bine?

— Da, spuse ea, dând mâinile la o parte și zâmbind pe jumătate. Uite, Cyril, mă gândesc că poate sunt lucruri pe care vrei să le știi. De ce nu mă întrebi pur și simplu?

— După cum am spus, nu vreau să îți fac probleme sau să îți provoc durere. Putem vorbi despre trecut sau putem, pur și simplu, să îl dăm uitării și să privim spre viitor. Cum preferi.

— Chestia e că nu am vorbit niciodată despre asta, spuse ea. Cu nimeni. Nici măcar cu Seán sau Jack. Nici măcar cu Jonathan. El nu a știut nimic despre tine sau despre ce se întâmplase în Goleen în 1945. Acum regret. Nu știu de ce nu i-am spus niciodată. Ar fi trebuit. Nu s-ar fi supărat. Știu că nu. Și ar fi vrut să te găsească.

— Trebuie să recunosc, am spus eu, sunt interesat. Aș vrea să știu ce te-a adus de acolo aici.

— Sigur că da, spuse ea. Ar fi ceva în neregulă cu tine dacă nu ai vrea. Făcu o pauză lungă și luă o înghițitură de bere. Bănuiesc, spuse ea în cele din urmă, bănuiesc că ar trebui să încep cu unchiul meu Kenneth.

— Bine.

— Și asta a fost demult, deci te rog să ai răbdare cu mine. Am crescut într-un sat mic în West Cork numit Goleen. M-am născut în 1929, deci aveam doar 16 ani când au avut loc acele evenimente. Și aveam o familie, desigur. Aveam o mamă și un tată ca toată lumea. Și o turmă de frați, fiecare mai prost decât celălalt, cu excepția celui mai mic, Eddie, care era un băiat simpatic, dar, probabil, puțin prea timid, din nefericire pentru el.

— Nici nu am auzit vreodată măcar de Goleen, am spus eu.

— Nimeni nu a auzit, spuse ea. Cu excepția celor care vin de acolo sau locuiau acolo. Ca mine. Și familia mea. Și unchiul meu Kenneth.

— Erai apropiată de el? am întrebat eu.

— Eram, spuse ea. El era cu doar 10 ani mai mare ca mine și-i trezisem interesul pentru că aveam simțul umorului și eram nebună după el. O, era atât de chipeș, Cyril! A fost singurul bărbat pe care l-am iubit cu adevărat! Acum trebuie să înțelegi, nu era unchiul meu de sânge. Era însurat cu mătușa mea Jean, care era sora mamei mele. Kenneth însuși era din Tipperary, dacă îmi aduc bine aminte, dar desigur că nu ne deranja. Toată lumea îl iubea. Era înalt și amuzant, semăna puțin cu Errol Flynn. Și putea să spună glume și să facă imitații. Era un

demon la acordeon-pian și când cânta unul din cântecele vechi nu rămânea nimeni neînălăcrimat. Și eu eram doar o copilă atunci. Serios! La 16 ani, eram doar o fată prostuță cu iluzii în cap. Eram nebună după el și am avut grijă ca și el să fie nebun după mine.

— Cum? am întrebat eu.

— Păi, l-am ademenit, presupun, îmi spuse ea. Mereu flirtam cu el și căutam orice ocazie să îl prind singur. Nici nu știam de fapt ce fac, dar mă simțeam bine, atât știam. Mergeam pe bicicletă până la ferma lui, cu fusta ridicată fără rușine, vorbeam cu el peste gard. Și eram drăguță, vezi tu, Cyril? Eram o fată foarte drăguță la vârsta aceea. Jumătate dintre băieții din sat încercau mereu să mă invite să dansez cu ei. Dar eu nu aveam ochi decât pentru Kenneth. Era un lac la marginea satului și l-am văzut odată acolo cu mătușa mea Jean. Era noaptea târziu și mergeau la scăldat. Și ei doi erau goi pușcă. A fost o trezire pentru mine. Am văzut cum o ținea și ce îi făcea ei. Și am vrut ca el să mă țină și pe mine așa, să îmi facă și mie acele lucruri.

— Și i-ai spus?

— Nu, pentru o vreme. Vezi tu, Kenneth și mătușa mea Jean se potriveau perfect, toată lumea spunea asta. Mergeau prin sat ținându-se de mână, ceea ce în acele timpuri era considerat puțin deșănțat, chiar și pentru un cuplu căsătorit. Cred că părintele Monroe a vorbit cu ei despre asta. A spus că promova imoralitatea printre tineri, că dacă nu erau atenți tinerii, băieți și fete, le vor lua exemplul și vor face cine știe ce. Îmi aduc aminte că Kenneth mi-a povestit astea și a râs în hohote. „Îți imaginezi, Catherine, îmi spusese el. Eu și Jean ne ținem de mână și brusc Goleen se transformă în Sodoma și Gomora!”

Și ce am făcut eu atunci? Doar l-am luat de mână și i-am spus că, poate, pentru o vreme ar trebui să mă țină pe mine de mână. Chiar și azi pot să văd privirea de pe chipul lui. Șocul și dorința. O, adoram puterea pe care o aveam asupra lui! Puterea pe care

o simțeam în mine! Nu ai înțelege asta, dar este ceva de care orice fată își dă seama la un moment dat în viața ei, de obicei când are 15 sau 16 ani. Acum poate chiar și mai de tinere. Că ea are mai multă putere decât toți bărbații din încăperea la un loc, pentru că bărbații sunt slabi și guvernați de dorințele lor, de pofta disperată pentru femei. Dar femeile sunt puternice. Mereu am crezut că, dacă femeile ar putea capta toată puterea pe care o au, ar conduce lumea. Dar nu o fac. Nu știu de ce. Și cu toată slăbiciunea și prostia lor, bărbații sunt destul de deștepți să știe că e foarte important să controleze totul. Cel puțin asta au peste noi.

— Îmi este greu să înțeleg, am spus eu. Eu nu am avut niciodată niciun fel de putere. Mereu am fost cel care dorește, nu cel dorit. Mereu am fost cel plin de dorință, dar în toată viața mea cred că Bastiaan a fost bărbatul care m-a dorit la rândul lui. Toți acei băieți, când eram tânăr, nu pe mine mă doreau. Voiau doar un corp, ceva ce să atingă și să îl strângă în brațe. Pentru ei aș fi putut fi oricine, dar Bastiaan a fost diferit.

— Pentru că te-a iubit.

— Pentru că m-a iubit.

— Ei bine, poate că a fost mai bine așa. Fetele pot să provoace multe probleme și ceilalți bărbați le vor ierta dacă au și ei o șansă. În mod sigur, nu am înțeles ce probleme provocam. Dar, așa cum am spus, îmi plăcea cum mă făcea să mă simt, așa că am continuat, făcându-l pe acel bărbat să mă dorească mai mult ca pe oricine până atunci, așa că atunci când îl adusesem la disperare și nu a mai rezistat, a venit la mine într-o zi când eram la ferma lui și m-a apucat, și-a lipit buzele de ale mele, și desigur că l-am sărutat și eu. L-am sărutat cum nu mai sărutasem pe nimeni înainte sau de atunci. Și apoi lucrurile au mers mai departe și până să îmi dau seama aveam ceea ce oamenii numeau o aventură. Îl strigam la fermă după școală, și mă ducea în hambar și ne porneam, rostogolindu-ne ca niște nebuni.

— Deci el este tatăl meu? am întrebat eu.

— Da. Și bietul om a fost chinuit de toate astea, spuse ea. Pentru că adevărul este că o iubea pe mătușa mea Jean și se simțea groaznic cu privire la lucrurile pe care le făcuse. De fiecare dată când terminam, începea să plângă, și uneori îmi părea rău pentru el, și alte ori credeam doar că vrea să mănânce prăjitura, dar să o și păstreze. Singura dată când m-am speriat a fost când a spus că o va lăsa pe Jean și vom putea fugi împreună.

— Nu voiai asta?

— Nu, asta era prea mult pentru mine. Voiam ce aveam și știam foarte bine că, dacă am fi fugit, s-ar fi plictisit de mine după o lună. Atunci am început să mă simt vinovată de ce făcusem.

— Da, dar, până la urmă, erai doar un copil. El era un bărbat în toată firea. Câți ani avea, douăzeci și cinci, douăzeci și șase?

— Douăzeci și șase.

— Atunci era responsabil pentru propriile lui fapte.

— Era, desigur. Dar nu cred că i-ar fi trecut vreodată prin minte să înceapă ceva cu mine dacă eu nu aș fi forțat lucrurile. Nu era genul. Era un om bun, cred asta acum. Și în cele din urmă, odată ce entuziasmul nostru a început să se tempereze, s-a despărțit de mine și m-a implorat să nu spun nimănui și, desigur, tânără și proastă cum eram, m-am supărat și am spus că nu acceptam asta, că nu o să-i permit să mă lase, nu după ce el se distrase. Dar era hotărât și într-o zi a început să plângă în fața mea din nou, spunând că persoana care devenea nu era persoana care voia să fie vreodată. A spus că profitase de mine, de tinerețea mea, pentru că era slab, și își dorea să se întoarcă în timp și să schimbe totul. M-a implorat să uit totul, voia ca totul să revină cum era înainte și nu știu, dar ceva din supărarea lui mi-a spus că făcusem un lucru groaznic. Și am plâns și eu și ne-am îmbrățișat și ne-am despărțit ca prieteni și am jurat că nu vom vorbi niciodată despre ce se întâmplase între noi și

că nu se va mai întâmpla nimic vreodată. Se terminase și eram amândoi de acord cu asta. Și cred că, dacă evenimentele nu ar fi conspirat împotriva noastră, atunci ne-am fi respectat promisiunea. S-ar fi terminat acolo. Și, în timp, totul ar fi fost uitat. Ar fi rămas doar o greșeală teribilă pe care am făcut-o cu ani în urmă.

— Și ce s-a întâmplat? am întrebat eu.

— Păi, te-ai întâmplat tu, desigur. Am aflat că voi avea un copil. Și pe atunci, la țară, nu era rușine mai mare decât asta. Nu știam ce să fac sau cui să mă confesez, iar în cele din urmă mama mea a aflat și i-a spus tatei care i-a spus preotului. În ziua următoare, acel ticălos a stat în amvonul bisericii Our Lady, Star of the Sea și m-a prezentat familiei mele și tuturor vecinilor noștri ca și cum aș fi fost o curvă.

— A folosit cuvântul ăsta?

— Da, desigur. Bineînțeles că preoții conduceau țara pe atunci și urau femeile. Doamne, cât *urau* femeile și tot ce avea de-a face cu femeile, și cu trupurile femeilor, ideile sau dorințele lor, profitând de orice șansă pe care o aveau să umilească o femeie sau să o lovească. Asta din cauză că toți le doreau pe femei atât de tare și nu le puteau avea. Doar atunci când le aveau desigur, pe ascuns. Ceea ce se întâmpla, de altfel, des. O, Cyril, a spus niște lucruri groaznice despre mine în dimineața aceea! Și m-a rănit. Dacă ar fi putut, m-ar fi omorât în bătaie, cred asta. Și m-a făcut să plec din biserică în fața întregii parohii și m-a aruncat afară și m-a făcut de rușine și eu aveam doar șaisprezece ani și niciun ban în buzunar.

— Și Kenneth? am întrebat. Nu a încercat să te ajute?

— Ba da, în felul lui, spuse ea. A ieșit din biserică și a încercat să îmi dea bani, dar eu i-am rupt în față. Ar fi trebuit să îi iau! În prostia mea, l-am învinuit pentru ce se întâmplase, dar acum înțeleg că nu a fost doar vina lui. Am și eu partea mea de vină. Bietul Kenneth era îngrozit că s-ar fi putut afla că

era tatăl și desigur că asta l-ar fi distrus. Scandalul l-ar fi ucis. În fine, am luat autobuzul spre Dublin în aceeași zi și m-am trezit locuind cu Seán și Jack până în noaptea în care tatăl lui Seán a venit să îi omoare pe amândoi și aproape că a reușit. Nu o să știu niciodată cum a supraviețuit Jack Smoot. Iar aceea a fost noaptea în care te-ai născut tu. Seán fusese doborât în sufragerie și trupul i se răcea, iar Jack zăcea lângă mine într-o baltă de sânge care se amestecase cu al meu în timp ce tu veneai pe lumea asta, urlând. Dar, vezi tu, aveam un plan. Aranjasem cu luni în urmă cu călugărița redemptoristă mică și cocoșată care ajuta fete ca mine. Fete căzute. Planul era să ia copilul de la mine după ce se năștea și să îl dea unei familii care își dorea un copil, dar nu îl putea avea din cine știe ce motiv.

Am privit în jos spre masă și am închis ochii. Așadar, acela a fost momentul nașterii mele. Așa am ajuns la Dartmouth Square, la Charles și Maude.

— Adevărul este, continuă ea, că și eu eram doar un copil. Nu aș fi putut să am grijă de unul. Nu ai fi supraviețuit, niciunul dintre noi n-ar fi reușit, dacă te-aș fi păstrat. Așa că am făcut ce credeam că este bine. Și încă mai cred că am făcut ce trebuia. Așa că bănuiesc că, dacă noi vom avea un viitor împreună, Cyril, tu și cu mine, atunci trebuie să te întreb asta: Crezi că am făcut ce trebuia?

— Goleen —

Biserica Our Lady Star of the Sea era scăldată în lumina soarelui în după-amiaza în care am sosit. Am mers încet și în tăcere pe potecă, împreună, înaintând prin cimitir, iar eu am rămas în urmă când ea începu să se plimbe printre pietrele funerare, citind numele morților.

— William Hobbs, spuse ea, oprindu-se la una, clătinând din cap. Mi-l amintesc. Era la școală cu mine la începutul anilor '40. Mereu încerca să ridice fustele fetelor. Profesorul îl bătea de-l învinețea pentru asta. Uite, scrie că a murit în 1970. Mă întreb

ce s-a întâmplat cu el? Ea păși și se uită la celelalte. Și acesta este vărul meu Tadhg, spuse ea. Iar aceasta trebuie să fi fost soția lui, Eileen. Am cunoscut o Eileen Ní Breathnach pe atunci. Mă întreb dacă s-a căsătorit cu ea. Și apoi se opri la o piatră funerară bogat împodobită și își astupă gura cu mâna de spaimă. O, Dumnezeu! spuse ea. Este părintele Monroe! Părintele Monroe este îngropat și el aici!

M-am apropiat și am privit inscripția de pe marmură. *Părintele James Monroe*, scria. 1890-1968. *Iubit preot paroh. Un om bun și Sfânt.*

— Copiii nu sunt menționați pe piatra funerară, desigur, spuse ea clătinând din cap. Pun pariu că enoriașii au denunțat femeile care i-au purtat copiii, în timp ce l-au coborât în groapă. Femeile sunt mereu curvele. Preoții sunt cei buni și ispitiți.

Spre surprinderea mea, ea se lăsă în genunchi lângă mormântul lui.

— Mă mai ții minte, părinte Monroe? întrebă ea încet. Catherine Goggin. M-ai dat afară din parohie în 1945, pentru că urma să am un copil. Ai încercat să mă distrugi, dar nu ai reușit. Ai fost un monstru teribil și oriunde ai fi, ar trebui să îți fie rușine pentru cum ți-ai trăit viața.

Ea arăta de parcă voia să smulgă piatra din pământ cu mâinile goale și să o spargă pe genunchi, dar în cele din urmă, respirând intens, se ridică și merse mai departe. Nu puteam să nu mă întreb ce s-ar fi întâmplat cu ea dacă preotul i-ar fi arătat compasiune în loc de cruzime, dacă ar fi intervenit cu bunicul meu și l-ar fi ajutat să își dea seama că toți facem greșeli. Dacă parohia ar fi susținut-o pe mama mea în loc să o alunge.

M-am îndepărtat și m-am uitat și eu la pietrele funerare și m-am oprit brusc când am văzut una pentru *Kenneth O'Riafa*. Nu aș fi observat-o pentru niciun alt motiv, dar sub numele lui erau cuvintele: *și soția lui, Jean*. Am verificat datele. El era născut în 1919, ceea ce se potrivea. Și mort în 1994, același an în care eu am stat lângă patul lui Charles când a murit. Cine, mă întreb eu, i-a rămas alături lui

Kenneth în ultima clipă? Nu Jean, pentru că ea murise cu cinci ani în urmă, în 1989.

— Ei bine, spuse mama uitându-se când la mine, când la inscripție. Iată-l! Dar vezi ce au făcut?

— Ce? am întrebat eu.

— Mătușa Jean a murit prima, spuse ea. Ea ar fi trebuit să aibă propria ei piatră funerară. *Jean O'Ríafa*, ar fi scris. 1921-1989. Dar când el a murit trebuie să îi fi scos piatra ei și au refăcut totul cu numele lui. *Kenneth O'Ríafa. Și soția lui, Jean*. Un adaos. Bărbații câștigă totul, nu? Trebuie să fie minunat pentru ei.

— Nu sunt copii pe piatra funerară, am spus eu.

— Văd asta.

— Și acesta este tatăl meu, am adăugat eu, mai mult pentru mine însumi decât pentru altcineva, șoptind rar.

Nu știam cum să mă simt. Nu știam cum trebuia să mă simt. Nu îl cunoscusem pe acest om. Dar așa cum povestise mama mea, nu era neapărat eroul negativ. Poate că în povestea mamei mele nu erau deloc eroi negativi. Doar bărbați și femei care încercau să facă ce era mai bine, unul pentru celălalt. Și care au eșuat.

— Toți oamenii ăștia, spuse ea tristă. Cu toate problemele lor... Și uite: acum sunt toți morți. Deci, până la urmă, la ce bun?

Când am privit în jur, Catherine nu mai era. Am întors capul spre ușile bisericii și am zărit-o în timp ce intra. Am urmat-o după o vreme, dar am continuat să mă plimb printre morminte, citind numele și datele, gândindu-mă la copiii care muriseră la vârste atât de fragede și mă întrebam oare ce se întâmplase cu ei. M-am trezit pierdut în gânduri pentru multă vreme și în cele din urmă m-am întors și m-am uitat la munții care mă înconjurau, la satul pe care îl vedeam peste drum. Acesta era Goleen. De aici erau mama și tatăl meu. Bunicii mei. Aici fusesem conceput și, dacă lucrurile ar fi stat altfel, aici aș fi putut să cresc.

— Te rogi, am spus câteva minute mai târziu când am intrat în biserică și am văzut-o pe mama mea în genunchi pe suportul căptușit în fața uneia dintre strane, cu capul plecat spre spătarul din fața ei.

— Nu mă rog, spuse ea. Îmi amintesc. Uneori cele două seamănă. Aici era, Cyril! Vezi tu? Aici am stat.

— Când? am întrebat.

— În ziua în care am fost alungată. Venisem la liturghie împreună, cu toții, și părintele Monroe m-a târât sus pe altar. Stăteam chiar aici în locul ăsta. Ceilalți din familia mea erau aliniați lângă mine. A trecut atât de mult timp de atunci și cu toate astea încă îi văd, Cyril. Îi văd pe toți de parcă ar fi fost ieri. Încă în viață. Încă stând aici. Încă se uită la mine cu umilință și dezgust în ochi. De ce m-au abandonat? De ce ne abandonăm unii pe alții? De ce eu te-am abandonat pe tine?

Am tresărit când am auzit un sunet de pe latura altarului și un tânăr de vreo treizeci de ani ieși de după ușa sacristiei. Un preot. Se întoarse spre noi și zâmbi, lăsând ceva pe altar înaintea să ne întâmpine.

— Bună ziua! spuse el.

— Bună ziua, părinte! am spus eu, iar mama mea rămase tăcută.

— Sunteți în vizită? întrebă el. Este o zi frumoasă pentru asta.

— În vizită și reculegere, spuse Catherine. A trecut mult timp de când am pus ultima oară piciorul în această biserică. Șaizeci și trei de ani, dacă vă vine să credeți. Am vrut să o văd pentru ultima oară.

— Rudele dumitale sunt de aici? întrebă el.

— Sunt, spuse ea. Familia Goggin. Îi cunoașteți?

El se încruntă, se gândi și apoi dădu din cap.

— Goggin, spuse el. Pare cunoscut. Cred că i-am auzit pe unii povestind despre o familie Goggin de demult. Dar din câte știu acum nu mai este nimeni aici. S-au împrăștiat, presupun. În toate zărilor, chiar și în America.

— Cel mai probabil, spuse mama mea. Nu îi caut, oricum.

— Și veți rămâne cu noi pentru mult timp? întrebă el.

— Nu, am răspuns eu. În seara asta ne întoarcem la Cork. Și apoi, dimineață, luăm trenul înapoi spre Dublin.

— Atunci, să aveți o vizită plăcută! spuse el zâmbind și plecă. Suntem primitori cu toată lumea în parohia Goleen. Este un loc minunat.

Mama mea pufni puțin și clătină din cap. Și, în timp ce preotul se ducea în altar, ea se ridică, se întoarse cu spatele la el și ieși din biserică pentru ultima oară, cu fruntea sus.

EPILOG

2015
Dincolo de port, în largul mării

— Dartmouth Square —

M-am trezit în sunetele baletului *Esmeralda* de Pugni care răzbătea prin zidurile îmbătrânite ale casei din Dartmouth Square și care urcau cumva estompate în dormitorul de la ultimul etaj unde îmi petrecusem noaptea.

Privind prin lucarnă spre cerul albastru de deasupra mea, am închis ochii, încercând să-mi amintesc cum era când mă trezeam în același pat, cu șapte decenii în urmă, un copil singur și avid de atenție. Amintirile care mereu fuseseră o parte importantă a ființei mele se stinseseră puțin câte puțin în ultimele douăsprezece luni. Mă întrista că acum nu îmi aminteam nicio emoție puternică. Am încercat să-mi amintesc numele menajerei care lucrase pentru Charles și Maude și care îmi fusese un fel de prietenă în toată tinerețea mea, dar tot ce era legat de ea dispăruse. Am căutat chipul lui Max Woodbead, dar era doar o ceață. Și în ceea ce privește motivul pentru care eram acolo? Am avut nevoie de un moment chiar și pentru asta, dar apoi mi-am amintit. O zi fericită, în sfârșit, o zi care nu credeam că va veni vreodată.

Nu dormisem bine: o combinație de anxietate, tabletele cu temozolomid pe care le luam zilnic la culcare în ultimele cinci săptămâni și accesele sporadice de insomnie pe care le provocau. Medicul meu îmi spusese că ar putea avea ca efect și scăderea urinării, dar, din contră, mă dusesem la baie și de patru ori pe noapte. A treia oară am coborât la parter în căutarea unei gustări, doar ca să îl văd pe nepotul meu de șaptesprezece ani, George, care stătea întins pe canapea în tricou și boxeri, îndopându-se cu chipsuri în timp ce se uita la un film cu supereroi, la televizorul enorm care domina peretele sufrageriei.

— Nu ar trebui să fii în pat? am întrebat eu, deschizând frigiderul și privind înăuntru cu speranța deșartă că ar putea să mă aștepte un sendviș acolo.

— Este doar ora 1 spuse George, întorcându-se și dându-și la o parte părul din ochi și întinzându-mi pachetul deschis de chipsuri.

Am încercat câțiva: groaznici.

— E bere ce bei tu acolo? am întrebat eu.

— S-ar putea, spuse el.

— Ai voie să bei asta?

— Probabil că nu. Dar nu vei spune nimănui, nu?

— Nu dacă îmi aduci și mie una.

El zâmbi și sări, iar un minut mai târziu stăteam unul lângă altul privind cum bărbați în toată firea, cu pelerine, săreau de pe o clădire pe alta, arătând virili și extrem de supărați pe lume.

— Ți plac chestiile astea? am întrebat eu, confuz de acțiunea rapidă care se desfășura în fața mea.

— Este un întreg Univers, spuse el. Trebuie să te uiți la toate filmele ca să le înțelegi.

— Mi se pare că e nevoie de multă muncă.

— Merită, răspunse el și am continuat să ne uităm în tăcere, până când s-a afișat genericul și el a oprit volumul televizorului întorcându-se spre mine încântat. Ți-am spus eu, îmi zise. Nu a fost grozav?

— Nu, a fost groaznic.

— O să îți dau setul. Dacă le privești pe toate, le vei aprecia. Crede-mă!

Am încuviințat. L-aș fi luat dacă mi l-ar fi dat. Și probabil că le-aș fi privit doar ca să îi pot spune că așa am făcut.

— Deci, spuse el, ești entuziasmat pentru mâine?

— Așa cred, am spus eu. Sunt mult prea emoționat. Vreau ca totul să meargă bine, asta e tot.

— Nu există niciun motiv pentru care nu va fi bine. Știi că pentru mine aceasta este prima nuntă la care voi participa?

— Serios? am spus eu, surprins.

— Da. Bănuiesc că tu ai fost la multe.

— De fapt, nu. Nu la fel de multe pe cât ai crede. Ziua nunții mele cu bunica ta m-a cam descurajat.

El râse.

— Mi-aș fi dorit să fi fost acolo, spuse el, pentru că desigur că auzise povestea de multe ori. Lui Alice

îi plăcea să o spună ori de câte ori avea chef să mă enerveze. Pare că a fost amuzantă.

— O, chiar nu a fost, am spus eu, zâmbind.

— Ei, haide! Cum poți să nu vezi partea amuzantă? A fost acum mai bine de patruzeci de ani.

— Să nu spui asta în fața bunicii tale! l-am avertizat. O să te bată cu bățul.

— Cred că până și ea crede că este amuzant.

— Nu sunt sigur că așa crede. Chiar dacă se preface.

El se gândi la asta și ridică din umeri.

— Știi că am un costum nou? spuse el.

— Am auzit.

— Este primul meu costum. Arăt grozav în el.

Am zâmbit. Dintre toți nepoții mei, George era cel cu care mă înțelegeam cel mai bine. Nu am fost niciodată foarte bun cu copiii în general – nu prea avusesem de-a face cu copiii – dar, cumva, ne amuzam unul pe altul și îmi plăcea compania lui. Era atât de slab, mă gândeam, privindu-l acum, cu picioarele lui lungi și palide, atât de slabe, întinse în fața lui. Și cât de gras devenisem. Când se întâmplase asta? Trupul decăzut. Mama mea mereu mă îndemnase, ani de zile, încurajându-mă să mă duc la sală, dar era ceva comod la el. Până la urmă eram un om bătrân, făcusem genul de burtă la care te-ai aștepta de la un bătrân. Totuși era ciudat, pentru că nu mâncam prea mult, nu eram un mare băutor și tot mă îngrășam. Nu că mai conta acum. Ce sens avea să slăbesc când mai aveam doar câteva luni de trăit?

M-am târât înapoi din pat, mi-am pus halatul și am coborât la parter, unde Liam, Laura și cei trei copii se agita cu micul dejun.

— Cum ai dormit? întrebă Liam, privindu-mă.

— Bine, am spus eu. Știi că nu am mai dormit în casa asta din noaptea în care tatăl meu a fost înmormântat.

— Tatăl adoptiv.

— Evident. Când a fost asta? Cu douăzeci și unu de ani în urmă? Nu pare atât de demult.

Laura veni și îmi dădu o cană de cafea.

— Cum merge discursul? întrebă ea.

— Mai am puțin.

— Nu l-ai terminat încă?

— Ba da. Aproape. Era prea scurt la început. Și apoi a fost prea lung. Dar acum cred că este potrivit. Înainte să plecăm, o să îl mai citesc o dată.

— Vrei să îl citesc și eu? întrebă Julian, ridicând privirea din cartea lui. Aș putea să adaug câteva glume deochete.

— Bravo ție! am spus. Dar, nu. O să aștept să vă surprind cu el.

— Acum, la dușuri, spuse Laura foarte serioasă. Suntem șase, deci cinci minute pentru fiecare, altfel rămânem fără apă caldă, bine?

— Am nevoie de mai mult timp ca să mă spăl pe cap, spuse Grace, cea mai tânără nepoată, doisprezece ani și deja obsedată de aspectul ei.

— Eu mă duc primul, spuse George, alergând din camera lui sus pe scări, cu o viteză care aproape că mă doborî.

— Eu mă duc înapoi în camera mea, am spus eu, luând ceaiul cu mine. O să fac dușul când termină George.

Câteodată era greu să cred că aceasta era aceeași casă în care crescusem. După ce Alice și Cyril al II-lea se mutaseră în apartamentul lor și preluaseră Liam și Laura, făcuseră atâtea schimbări, încât părea un loc diferit. Parterul fusese transformat complet, astfel încât sufrageria și bucătăria se uneau într-un spațiu enorm de locuit. La primul etaj, cel care a aparținut odată lui Charles, era acum dormitorul principal și camera lui George. La al doilea etaj, unde fusese biroul lui Maude și unde își scrisese cele nouă romane, erau două dormitoare, câte unul pentru Julian și Grace, iar biroul dispăruse demult. La ultimul etaj, era camera de oaspeți, camera mea, iar aceasta rămăsese în mare parte nemodificată. Părea ca acasă, dar nu mă simțeam acasă. Dacă mă uitam în jur, casa era complet străină pentru mine, însă dacă închideam ochii și

urcam pe scări, adulmecând mirosul și prezența fantomelor trecutului, atunci m-aș fi putut simți din nou copil, tânjind ca Julian să vină și să sune la sonerie.

Peste jumătate de oră, când am coborât la parter am rămas uimit să văd un băiat în hol, care se uita la unele dintre fotografiile de familie care decorau peretele. El stătea exact în același loc unde, odată, fusese scaunul pe care se așezase Julian când l-am zărit prima oară, cu șaiszeci și trei de ani în urmă. Când se întoarse și se uită la mine, felul în care lumina intra prin geamul de deasupra ușii mi-l aminti instant, cu părul lui blond și ciufulit, frumusețea sa și pielea netedă.

Era un moment profund tulburător, așa că a trebuit să mă agăț de balustradă pentru o clipă ca să nu cad.

— Julian? am spus eu.

— Bună, Cyril!

— Tu ești, nu-i așa?

— Sigur că da. Cine altcineva ar putea să fie?

— Dar ești mort.

— Da, știu.

Am clătinat din cap. Aceasta nu era prima dată când îl vedeam. În ultimele luni venea din ce în ce mai des la mine și mereu în cele mai neașteptate momente.

— Desigur, nu ești cu adevărat aici, am spus eu.

— Atunci de ce avem această conversație?

— Pentru că sunt bolnav. Pentru că sunt pe moarte.

— Mai ai câteva luni.

— Da?

— Da, spuse el. Mori la trei nopți după Halloween.

— O! E dureros?

— Nu, nu îți face griji! Te vei duce în somn.

— Ei, tot e ceva, bănuiesc. Cum este să fii mort?

El se încruntă și se gândi la asta câteva clipe.

— Greu de zis, spuse, în cele din urmă. Am parte de mai multă acțiune decât înainte, deci asta e ceva.

— De parcă în trecut ai fi dus vreodată lipsă de asta.

— Nu, dar acum, că sunt mort, pot să fac sex cu femei din toate perioadele istoriei. Săptămâna trecută am făcut-o cu Elizabeth Taylor. Arată la fel cum arăta în *Father of the Bride*, așa că, nu duce lipsă de oferte. Dar ea m-a ales pe mine.

— Norocul tău.

— Norocul ei, spuse el zâmbind. Și Rock Hudson s-a dat la mine.

— Și ce-ai făcut?

— I-am spus că nu mă atrag poponarii.

Am izbucnit în râs.

— Sigur că așa ai spus.

— Nu, glumesc doar. L-am refuzat cu delicatețe. Deși, după aceea, Elizabeth Taylor nu a mai vorbit cu mine.

— Va fi și cineva pentru mine acolo sus? am întrebat eu plin de speranță.

— O singură persoană, spuse el.

— Unde este? am întrebat eu. Nu îl văd niciodată.

— Nu te vizitează?

— Până acum, nu.

— Ai răbdare.

— Domnule?

Am clătinat din cap și m-am uitat înapoi la el, dar acum se schimbase, nu mai era Julian, ci un tânăr, un băiat cam de șaptesprezece ani. Am mai coborât o treaptă, ca să îl văd fără să fiu orbit de lumina soarelui.

— Da? am spus eu.

— Sunteți bine?

— Da. Tu cine ești?

— Sunt Marcus, spuse el.

— A, da, am spus, simțindu-mă de parcă aș fi putut să mă așez pe cea mai de jos treaptă ca să nu mă mai ridic vreodată. Celebrul Marcus.

— Dumneavoastră trebuie să fiți domnul Avery? Bunicul lui George?

— Sunt bunicul lui. Dar, te rog, nu îmi spune așa. Spune-mi Cyril.

— O, nu aş putea să fac asta.

— De ce nu?

— Pentru că sunteţi... ştiţi...

— Un bătrân?

— Ei bine, da, aşa cred.

— Nu-mi pasă, am spus eu, clătinând din cap. Urăsc când oamenii îmi spun domnul Avery. Dacă nu îmi spui Cyril, eu nu o să îţi spun Marcus.

— Dar cum o să îmi spuneţi?

— O să îţi spun Doris. Să vedem dacă îţi place.

— Bine, o să îţi spun Cyril, spuse el, zâmbind şi îmi întinse mâna, îmi pare bine de cunoştinţă.

— De ce stai aici singur? am întrebat eu. Nu te-a întâmpinat nimeni?

— George mi-a deschis, spuse el. Apoi s-a dus înapoi în camera lui pentru că s-a uitat în oglindă şi a văzut o sprânceană ciufulită. Şi nu vreau să mă duc acolo singur, adăugă el, arătând spre bucătărie, de unde auzeam sunetele restului familiei adunate laolaltă.

— Nu mi-aş face griji dacă aş fi în locul tău, am spus eu. Sunt foarte prietenoşi. Nu muşcă.

— Ştiu, spuse el. I-am mai văzut înainte. Dar am emoţii să mă duc acolo singur.

— Bine, aştept eu cu tine, i-am spus.

— Nu trebuie să faci asta.

— Nu mă deranjează, am spus eu. Arăţi foarte bine.

— Mulţumesc, spuse Marcus. Am cumpărat un costum nou.

— La fel şi George.

— Ştiu. Ni le-am cumpărat împreună. A trebuit să avem grijă să alegem stiluri şi culori diferite. Nu am vrut să arătăm ca, ştiţi, Jedward sau ceva.

Am zâmbit.

— Chiar ştiu cine sunt, am spus eu. Dacă îţi vine să crezi. În ciuda anilor mei mulţi.

— Eşti entuziasmat pentru azi? mă întrebă Marcus.

— Toată lumea mă întreabă asta, am spus eu.

— Este o zi mare.

— Este da. Să fiu sincer, nu mă așteptam să o apuc.

— Și totuși, s-a întâmplat.

— Într-adevăr, am spus eu.

Am stat în tăcere câteva momente, iar apoi se întoarse spre mine entuziasat.

— Este adevărat că Maude Avery a fost mama ta? întrebă el. Cealaltă mamă a ta, adică?

— Da, am spus eu.

— Studiem la școală două dintre cărțile ei. Chiar îmi place opera ei.

— Vezi camera aceea de sus? am spus eu, arătând printre scări, spre o ușă de la etajul al doilea. Acolo le-a scris.

— Nu pe toate, spuse Maude, ieșind din camera din față și sprijinindu-se de perete, aprinzându-și o țigară.

— Nu?

— Nu. Înainte să vii să locuiești cu noi, când eram doar eu și Charles singuri în casă, obișnuiam să scriu la parter, după ce el pleca la serviciu. Sincer, lumina era mai bună. Și aveam mai multe șanse să prind oamenii în grădini.

— Mereu i-ai urât, am spus eu.

— Nu aveau ce căuta acolo. Este o proprietate privată.

— Chiar nu este.

— Este, Cyril. Te rog să nu mă mai contrazici! Mă obosește.

— Scuze! am spus eu.

— În fine, după ce ai apărut tu, m-am mutat la etaj. Aveam nevoie de spațiu. Și de intimitate. După cum s-a dovedit, mi-a prins mai bine acolo sus. Am produs cele mai bune opere ale mele în acel birou.

— Știi că ești pe șervetul de ceai? am spus eu.

— Am auzit, răspunse ea, dându-și ochii peste cap. Este dezgustător. Ideea ca oamenii să își șteargă cânilor murdare de cafea de fața mea. Cum pot oamenii să creadă că asta este un compliment?

— Este nemurierea, am spus eu. Nu asta vrea fiecare scriitor? Ca opera lor să fie citită la multă

vreme după ce a murit?

— Ei bine, nu e ca și cum cineva o citește cât timp ei sunt în viață.

— Cărțile tale au trăit mai departe. Asta nu te face fericită?

— Nicidecum, spuse ea. Ce contează? Ar fi trebuit să fac precum Kafka. Să pun să fie totul ars după ce am murit.

— Kafka are un muzeu în onoarea lui.

— Da, dar mi-a spus cât de mult îl detestă. Nu sunt convinsă că vorbește serios. Omul acela ar putea să jelească pentru Cehoslovacia.

— Acum este Republica Cehă, am spus eu.

— Nu mai fi dificil, Cyril! Este o trăsătură atât de neatrăgătoare!

— Nu îmi vine să cred că ești prietenă cu Kafka, am spus eu.

— *Prietenă* ar fi mult spus, continuă ea, ridicând din umeri. *Cunoștințe* ar fi un termen mai potrivit. Știi, și Emily Dickinson este aici. Și tot timpul nu face decât să scrie poezii despre viață. Ce ironie! Mă tot roagă să le citesc. Refuz, desigur. Zilele sunt și așa destul de lungi.

— Domnule Avery?

— Ce? Am privit spre stânga mea, la Marcus.

— Am spus că nu îmi vine să cred că sunt în aceeași casă în care Maude Avery și-a scris cărțile.

Am încuviințat și nu am adăugat nimic pentru câteva clipe și m-am bucurat să îl văd pe George coborând scările cu entuziasmul unui cățeluș.

— Cum îmi sunt sprâncenele? întrebă el, privindu-ne pe rând.

— Perfecte, am spus. Dar le-aș supraveghea cu atenție pe parcursul zilei, pentru orice eventualitate.

— Ai face asta? Ar fi grozav.

— Mergem înăuntru? întrebă Marcus.

— Credeam că ai fost deja acolo, spuse George.

— Nu, spuse Marcus. Te-am așteptat.

— Bunicule, spuse George, încruntat spre mine. Nu l-ai pipăit pe Marcus, nu?

— Taci din gură, George! am spus eu. Nu fi așa ridicol!

— Glumesc doar.

— Nu mai glumi! Nu e deloc amuzant.

— Pe mine nu mă deranjează. Fac asta tot timpul. Dar eu am voie.

Am dat din cap.

— Mă duc înăuntru, am spus eu. Am auzit pocnetul unui dop de șampanie.

I-am condus în bucătărie, unde Liam și Laura erau îmbrăcați elegant, cu paharele în față, în timp ce Julian continua să citească din cartea lui, iar Grace asculta la iPod.

— Bună, Marcus, spuse Laura.

— Bună ziua, doamnă Woodbead, răspunse el politico.

Am observat că nici ea, nici Liam nu îl invitaseră să le spună pe numele mic. Fiul meu făcu o observație despre un meci de fotbal care avusese loc cu o seară în urmă și într-un minut cei doi începură o discuție aprinsă despre asta. Din ce înțelegeam, echipa pe care o încuraja Liam era și echipa încurajată de Marcus și tânărul era bucuros.

— Arăți foarte bine, Cyril, spuse Laura, sărutându-mă pe obraz.

— Mulțumesc, și tu la fel. Dacă aș fi cu 40 de ani mai tânăr, de o altă orientare sexuală și dacă fiul meu nu ar fi însurat cu tine, te-aș înhăța într-o clipă.

— Sunt sigură că undeva pe acolo este un compliment, spuse ea, turnându-mi un pahar.

— Nu este *al dracului* de bine? spuse George, ridicând vocea acum și ne întoarserăm cu toții să îl vedem radiind de încântare, cu paharul în mână.

— Ai grijă la limbaj, spuse Liam.

— Ziceam și eu, spuse George. Să găsești dragostea când ești... știi tu... atât de antic. Este fantastic. Și apoi să poți să stai în fața lumii și să o declari cu voce tare. Este *al dracului* de genial.

Am zâmbit și am încuviințat. Probabil că așa era.

— Probabil că este mai mult neașteptat decât orice altceva, am spus eu.

— Nu, are dreptate, spuse Laura, ridicând paharul. Este fantastic.

— Al dracului de fantastic, insistă George, trăgându-l pe Marcus mai aproape și sărutându-l ușor pe buze. Nu am putut să nu observ cum părinții lui au privit instinctiv în altă parte, în timp ce fratele și sora lui mai mică priveau și chicoteau, dar era atât de bine să privesc momentul când el s-a retras și s-au privit în ochi reciproc, un cuplu de adolescenți care se găsiseră unul pe altul – și care în mod sigur se vor despărți în curând pentru altcineva, dar care erau fericiți în acel moment. Era ceva ce nu s-ar fi putut întâmpla când eu eram de vârsta lor.

Și cu toată fericirea de a-mi vedea nepotul fericit și sigur pe sine și pe identitatea lui, era și ceva teribil de dureros în asta. Ce nu aș fi dat să mai fi fost atât de tânăr acum, să pot să trăiesc cu sinceritate și fără pic de rușine.

— Ar trebui să plecăm, spuse Laura peste o clipă, uitându-se la ceas. Mașina nu ar fi trebuit să ajungă până acum?

Ca prin magie, sună soneria și toată lumea tresări.

— Bun, spuse Liam. Toată lumea are tot ce îi trebuie? Tată, ai discursul?

— Este chiar aici am spus eu, atingând buzunarul de la piept.

— Bine. Să mergem atunci, spuse el, ieșind pe hol și deschizând ușa de la intrare, unde două Mercedesuri argintii așteptau să ne ducă în centrul orașului.

— Da sau Nu —

— Văd că nu au dat jos toate semnele, spuse Charles în timp ce mergeam cu mașina.

— Ce-ai spus? am întrebat eu, surprins să văd cât de bine încăpea pe scaunele din fața mea lângă Liam, George și Marcus.

— Semnele, spuse el. De pe stâlpii de telefon. Au mai rămas câteva. Referendumul a fost cu câteva luni în urmă.

— Oamenii sunt leneși, am spus eu. Mai devreme sau mai târziu, va veni o furtună care le va doborî pe toate.

— Mă bucur că s-a terminat, spuse el, clătinând din cap.

— Și eu.

— Știam că va scoate ce este mai rău din oameni.

— Ei bine, ai avut dreptate.

— A scos și ce a fost mai rău în tine, spuse Charles.

— La ce te referi? am întrebat eu, jignit.

— Știi despre ce vorbesc, spuse el. Te conversezi cu toți acei idioți pe telefonul tău. Te cerți cu străinii.

— A fost imposibil să nu fac asta, am spus eu. Am petrecut suficient timp în tăcere. Am avut ocazia să-mi exprim părerea în sfârșit și am profitat de ea. Și mă bucur că am făcut-o.

— Ei bine, ai câștigat, așa că nu trebuie să îți mai faci griji în privința asta.

— Dar tot ce a făcut, a fost să îmi aducă aminte cât de răi pot să fie oamenii. Și cât de urâți.

— Și tu nu ai făcut parte din acea urâtenie?

— Nu cred, am spus eu.

— Bine, spuse Charles, scoțând un iPhone din buzunarul interior. Hai să ne uităm, ce zici? El apăsă câteva butoane și derulă în jos. „De ce vă temeți atât de mult de oamenii fericiți? citi el. De ce nu puteți trăi și să-i lăsați și pe ei să trăiască?” Acum, cine a scris asta... stai să văd... o, da! @cyrilavery!

— Acea a fost acea femeie groaznică, Mandy, am spus eu. În fiecare zi scrie pe twitter cum relația ei era mai validă decât a oricui altcuiva. O ființă umană groaznică.

— Și acesta, spuse Charles. „Dacă relația ta ar fi una de succes, atunci nu ți-ar păsa ce fac alți oameni în viețile lor private.” De asemenea, @cyrilavery.

— Un cuplu groaznic, căsătorit. Scriu toată ziua pe twitter, practic nimănui, pentru că nu îi urmărește nimeni. Probabil că stau pe telefoane de dimineața până seara. Au meritat fiecare replică.

— Și ce zici de asta? întrebă el. „Dacă te comporți așa, înseamnă că te urăști chiar și pe tine.”

— Îl știu pe acela, am spus eu. Asta a fost către tipul gay care vota *Nu*.

— Și nu avea dreptul?

— Nu! am strigat eu. Nu, nu avea! Doar căuta atenție, atâta tot. Dă-l dracului! Își trăda propriii oameni.

— O, Cyril, spuse Charles. Nu fi idiot! În ceea ce privește acea dezbatere la radio...

— Ei m-au invitat! am spus eu.

— Ar fi trebuit să îi ignori pe toți, spuse Charles zâmbind. Este cel mai bun lucru pe care-l poți face dușmanilor tăi. Și oricum ei au pierdut, nu e așa? De departe. Ziua lor s-a terminat. Ei sunt trecutul. Sunt istorie. Doar câțiva bigoți care urlă în vid disperați să le fie auzite vocile. Mereu vor pierde. Și știi ce? Când s-a întâmplat asta, lumea nu s-a răsturnat cu susul în jos. Așa că nu mai fi atât de furios. S-a terminat. Tu ai câștigat, ei au pierdut.

— Dar *eu* nu am câștigat, nu? am zis eu.

— Ce vrei să spui?

Am dat din cap și am privit pe fereastră.

— Când s-a dat votul, am spus eu, mă uitam la știri, la televizor. Și acolo era David Norris. „Este puțin cam târziu pentru mine”, a spus el odată ce știa că rezultatul era *Da*, și că țara se schimbase pentru totdeauna. „Am petrecut atâta vreme împingând barca în larg, încât am uitat să sar în ea și acum este dincolo de port, în marea largă. Totuși, este foarte plăcut să o privesc.” Și așa mă simt eu. Stau pe mal și privesc barca. De ce Irlanda nu a putut să fie așa și când eram eu copil?

— La asta n-aș putea să-ți răspund, spuse Charles încet.

— Uite, spuse George, arătând pe fereastră și m-am întors la el, amețit.

— Ce? am întrebat eu.

— Am ajuns. Uite-l pe Ignac!

Mașina opri pe marginea drumului și l-am văzut pe Ignac, pe Rebecca și pe copii stând afară,

vorbind cu Jack Smoot, care era într-un cărucior cu roțile, dar venise, așa cum promisese.

— Nu-mi vine să cred! spuse Marcus. I-am citit toate cărțile de trei ori. Este scriitorul meu preferat.

— O să îți fac cunoștință cu el, spuse George, mândru. Ignac și cu mine suntem prieteni buni.

Am zâmbit. Era plăcut să aud asta.

— Sigur, am spus eu, deschizând ușa. Hai s-o facem și pe-asta.

— Așteaptă! strigă George. Are cineva o oglindă?

— Ești superb, spuse Marcus. Nu te mai uita la tine însuși.

— Taci din gură!

— Tu să taci.

— Tăceți amândoi, spuse Liam.

Am ieșit din mașină, în soare, și am simțit o durere ușoară de cap și mi-am amintit că uitasem să îmi iau pastila de dimineață. Nu conta prea mult. Mai târziu, în drum spre recepție urma să trecem pe acasă și mă puteam opri o clipă să o iau atunci. Medicii îmi spusese că mai aveam șase luni, dar, dacă îl credeam pe Julian, atunci cel mai probabil mai aveam două. La trei zile după Halloween.

— La fel ca mine, spuse Charles făcându-mi cu mâna când am ieșit pe stradă. O tumoare la creier. Se pare că ești un adevărat Avery până la urmă.

Am râs și apoi m-am întors spre Registratură. Moartea venea după mine, știam acest lucru. Dar azi, nu voiam să mă gândesc la asta.

— Noua Irlandă —

Când am intrat în Registratură, l-am văzut pe Tom în față arătând bine în costumul lui de nuntă, cu fiica sa, ginerele și nepoții lângă el, toți zâbind larg.

Când m-a văzut, a ridicat o mână și m-am dus la el, cu brațele deschise să îl îmbrățișez.

— Avem parte de o vreme foarte bună, nu? spuse Jane, aplecându-se și sărutându-mă pe obraz.

— Așa e, am spus eu. Cineva acolo sus, e în colțul nostru.

— Și de ce nu ar fi? spuse Tom, zâmbind. Dacă e să privești înapoi, Cyril, ai crezut vreodată că va veni o zi ca asta?

— Sincer? Nu! am spus, dând din cap.

— Ți-ai pregătit discursul?

— Toată lumea este foarte îngrijorată în legătură cu acest discurs, am spus eu. Este scris. Are lungimea potrivită, are câteva glume în el și cred că vom fi cu toții fericiți.

— Bravo!

— Nu era sigur că vom ajunge, spuse Jane.

— De ce? am întrebat eu.

— Nu începe, spuse Tom.

— Artrita lui, spuse ea coborându-și vocea puțin. I-a dat mari băți de cap.

— Dar azi e bine, spuse Tom. Nu mă supără nimic.

— Sigur că niciunul dintre noi nu este cum era odată, am spus eu. Pe toți ne ajunge din urmă.

— Va fi foarte ciudat să am un fiu care este doar cu câțiva ani mai mic decât mine, spuse el.

— Nu o să îți spun tată, dacă la asta te aștepti, am spus eu zâmbind. A fost un om foarte bun, Tom. Nu l-am cunoscut foarte bine, dar, din ce am văzut, l-am plăcut.

Un arhitect de carieră se pensionase de 13 ani și avea un bungalow frumos în Howth cu o priveliște grozavă peste Ireland's Eye. Fusesem acolo deja de vreo două ori și mereu mă făcuse să mă simt foarte bine primit.

Mama mea și cu el se cunoscuseră pe Tinder.

O mână îmi atinse brațul și când m-am întors, l-am văzut pe Ignac în spatele meu.

— Au ajuns, spuse el.

— Au ajuns, am repetat eu, întorcându-mă spre Tom, ridicând puțin vocea ca un copil fericit și ne-am ocupat locurile, el mergând în fața Registraturii, iar eu în spate. Ceilalți se așezară la locurile lor. Când oaspeții s-au așezat, l-am salutat repede pe

Jack Smoot, care a dat mâna cu mine și mi-a spus că nimic altceva nu l-ar fi adus înapoi în Irlanda, exceptând asta.

— Și mâine-dimineață, la prima oră, mă car dracului de aici, adăugă el.

Se deschiseră ușile și atunci am văzut-o. În capătul culoarului, la 86 de ani, fără nicio grijă pe lume, arătând la fel de fericită ca orice mireasă în ziua nunții. Lângă ea, fosta mea soție, Alice, și Cyril al II-lea – ea stătuse la ei cu o seară înainte – care mi-o predară.

— Vreau să te văd la recepție, spuse Alice și mă sărută. Până la capăt, m-ai auzit?

— Nu trebuie să îți faci griji, am spus eu zâmbind.

— Pentru că, dacă dispari, o să fac ca Liam Neeson, mă auzi? Am un set foarte special de abilități și o să te vânez, o să te găsesc și o să teucid.

— Alice, am spus eu. Îți jur solemn. Diseară mă culc ultimul.

— Bine, spuse ea, zâmbind și privindu-mă cu ceva care semăna a dragoste în ochii ei. Ai fost avertizat.

S-au așezat la locurile lor, lăsându-mă împreună cu mama mea.

— Arăți minunat, am spus eu.

— Nu spui asta doar așa, nu? întrebă ea emoționată. Mă fac de râs?

— Cum ai putea? am întrebat eu.

— Pentru că am 86 de ani, spuse ea. Și femeile de 86 de ani nu se mărită. Mai ales nu cu bărbați de 79 de ani. Sunt o leoaică.

— Sigur toată lumea se poate căsători acum, am spus eu. Este noua Irlandă. Nu ai auzit?

— Cyril, spuse o voce în spatele meu și m-am întors.

— Ești ocupat azi, am spus eu. Credeam că nu o să te mai văd decât peste câteva zile.

— Poți să vii diseară mai târziu dacă vrei, spuse el.

— Nu, am răspuns, clătinând din cap, ai spus Halloween. De fapt, ai spus câteva zile după Halloween.

— Bine, spuse Julian. Verificam doar. Când o să vii, o să ne distrăm totuși. Sunt vreo două fete cu care vreau să mergem la o întâlnire dublă.

Mi-am dat ochii peste cap.

— N-ai de gând să te schimbi, nu? am întrebat.

— Fii doar camaradul meu, asta e tot, spuse el. Nu trebuie *să faci* nimic de fapt.

— Halloween, am spus. La câteva zile după aceea.

— Bine, spuse el.

— Suntem gata deci? întrebă mama mea.

— Eu sunt gata, dacă și tu ești gata.

— E aici? Nu s-a răzgândit?

— O, e aici! O să fiți foarte fericiți, voi doi. Știu asta.

Ea încuviință și înghiți puțin cu noduri când zâmbi spre mine.

— Și eu simt asta, spuse ea. S-a înșelat, nu-i așa?

— Cine? am întrebat eu.

— Părintele Monroe. A spus că nu o să ajung niciodată în fața altarului. A spus că niciun bărbat nu o să mă vrea vreodată. Dar iată că ziua a sosit. S-a înșelat.

— Desigur că s-a înșelat, i-am spus eu. S-au înșelat cu toții. S-au înșelat cu totul.

Am zâmbit și m-am apropiat să o sărut pe obraz. Știam că acesta ar putea fi unul din ultimele lucruri pe care aveam să le fac pe lumea asta, să o las pe mama mea pe mâinile cuiva care putea să-i poarte de grijă, și am simțit o mare ușurare să știu că era o familie, o familie mare, care putea să aibă grijă de ea când eu nu voi mai fi. Avea nevoie de asta. Îi lipsiseră atâtea în toți acești ani. Dar acum, iat-o aici!

— Mergi încet, spuse o voce în spatele meu și când m-am întors am simțit cum inima îmi tresaltă de bucurie. Ține minte, tu ai cârjă și ea este o femeie bătrână.

— Ai venit! am spus eu.

— Am auzit că m-ai căutat. Julian mi-a spus.

— Nu credeam că o să te mai văd. Nu până când, știi tu, îmi va veni rândul.

— Nu am putut să aștept, spuse el.

— Arăți exact la fel ca atunci în ultima zi, în Central Park.

— De fapt, sunt cu câteva kilograme mai slab. M-am apucat de fitness.

— Bravo ție! M-am uitat la el și am simțit cum lacrimile mi se adună în ochi. Știi cât de mult mi-ai lipsit? l-am întrebat. Au trecut aproape 30 de ani. Nu ar fi trebuit să petrec atâta timp singur.

— Știu, dar aproape că s-a terminat. Și ai făcut o treabă bună între timp, date fiind prostiile făcute în primii treizeci de ani. Anii petrecuți departe nu se compară cu ce ne așteaptă.

— A început muzica, spuse mama mea, strângându-mă aproape.

— Trebuie să plec, Bastiaan, am spus. Ne vedem mai târziu?

— Nu. Dar voi fi aici în noiembrie, când vei sosi.

— Bine. Am tras aer adânc în piept. Te iubesc.

— Și eu te iubesc, spuse mama mea. Mergem?

Am încuviințat și am înaintat încet pe culoar, trecând pe lângă chipurile prietenilor și familiei, și am lăsat-o în brațele unui bărbat bun care a jurat să o iubească și să aibă grijă de ea pentru tot restul vieții ei.

Și, la final, când toată congregația a izbucnit în aplauze, mi-am dat seama că eram, în sfârșit, fericit.

Mulțumiri

Le mulțumesc, ca întotdeauna, lui Bill Scott-Kerr,
Larry Finlay, Patsy Irwin și Simon Trewin.

Romanul *Furiile inimii* evocă atmosfera dintr-o Irlandă recent devenită republică, în care Biserica legiferează și controlează comportamentele sociale și sexuale.

„Biserica Catolică mi-a ruinat tinerețea mie și a celor ca mine.”

John Boyne

ISBN 978-606-006-197-7

9 786060 061977

www.fao.ro
www.raobooks.com

- ^[1] Jurnalist irlandez, vicepreședinte al Comitetului Executiv în perioada 1927-1932 (n. tr.).
- ^[2] Politician irlandez, președintele Comitetului Executiv în perioada 1922-1932 (n. tr.).
- ^[3] Partid politic în Republica Irlanda (n. red.).
- ^[4] Denumire colocvială pentru forța civilă a poliției în Irlanda.
- ^[5] Librărie situată în Dawson Street, Dublin, înființată în anul 1768 și menționată, în treacăt, și în romanul *Ulise* de James Joyce (n. red.).
- ^[6] Poliția națională irlandeză (n. tr.).
- ^[7] Numele parlamentarului național din Republica Irlanda.
- ^[8] Serie de cărți pentru adolescenți cu povestiri despre un grup de șapte copii detectivi (n. tr.).
- ^[9] Camera legislativă a Parlamentului în Irlanda (n. red.).
- ^[10] Prim-ministru al Irlandei (n. tr.).
- ^[11] Teachta Dála – membru al Dáil Éireann (n. red.).
- ^[12] Titlu nobiliar (n. red.).
- ^[13] Porecla primită de Éamon de Valera în timpul colegiului (n. tr.).
- ^[14] General Post Office – Oficiu Poștal General cu sediul la Dublin (n. red.).
- ^[15] Irish Republican Army - Armata Republicană Irlandeză cu sediul în Dublin, înființată în anul 1919 de către Dáil Éireann (n. red.).
- ^[16] Doctrină militară care pledează pentru o ofensivă militară generalizată, precedată de atacuri aeriene și bombardamente masive urmate de atacuri foarte rapide (n. red.).
- ^[17] Romanul autobiografic al lui Brendon Behan, publicat în Marea Britanie în 1958 (n. red.).
- ^[18] Cyril Veverița, numele simpaticului personaj din filmul de animație pentru copii, cu același nume (n. red.).
- ^[19] Dramaturg irlandez (n. red.).
- ^[20] Concubină, iubită secretă (n. red.).
- ^[21] Elisabeth Gaskell (1810-1865) a fost o scriitoare engleză din perioada victoriană (n. red.).
- ^[22] Reședința oficială a președintelui Irlandei, situată în Parcul Phoenix, Dublin (n. tr.).
- ^[23] Joc de cuvinte – *feeling yourself* are și sensul de masturbare (n. tr.).
- ^[24] Titlul unui sitcom creat de Raymond Allen, care a rulat în perioada 1973-1978 la televiziunile din Marea Britanie (n. red.).

- ^[25] University College Dublin – Colegiul Universitar Dublin (n. tr.).
- ^[26] Album al trupei Blondie, al cărei solit vocal era Debbie Harry (n. tr.).
- ^[27] Casa Anne Frank din Amsterdam, locul în care au trăit victime de origine evreiască persecutate în timpul războiului. Astăzi, casa, transformată în muzeu, este un important obiectiv turistic (n. red.).
- ^[28] Anexa Secretă – extensia din spate a Casei Anne Frank. Prin poziția sa retrasă, a fost locul ideal pentru cei care căutau refugiul din calea persecuțiilor naziste (n. tr.).
- ^[29] *Lumea văzută de Garp*, de John Irving (n. red.).
- ^[30] Referire la Marea Criză economică a lumii capitaliste datorată supraproducției, între anii 1929-1933 (n. red.).
- ^[31] City College of New York – Universitatea de stat din New York (n. red.).
- ^[32] Personaj din romanul *Marile Speranțe* de Charles Dickens (n. red.).
- ^[33] Dublin Area Rapid Transit, sistem de căi ferate suburbane electrice în Dublin, Irlanda (n. tr.).
- ^[34] Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene (n. tr.).
- ^[35] Vechi dans vioi și vesel, de origine engleză; melodie după care se execută acest dans (n. red.).
- ^[36] *Hymns at Heaven's Gate: A Life of Maude Avery* de Alice Woodbead, pp. 102-104 (Faber & Faber, 1986) (n. tr.).
- ^[37] Partid politic din Irlanda, a cărui orientare era de centru-dreapta (n. red.).
- ^[38] Partid politic din Irlanda, a cărui orientare politică este de centru-dreapta (n. tr.).
- ^[39] Până la saturație (n. red.).

CUPRINS

PARTEA I RUȘINEA

- 1945 Pasărea din cuib de cuc
- 1952 Vulgaritatea popularității
- 1959 Sigiliul confesionalului
- 1966 În casa reptilei
- 1973 Cât mai departe de diavol

PARTEA A II-A EXILUL

- 1980 În Anexă
- 1987 Pacientul 741

PARTEA A III-A PACEA

- 1994 Tați și fii?
- 2001 Durerea-fantomă
- 2008 Surferul argintiu

EPILOG

- 2015 Dincolo de port, în largul mării
- Mulțumiri

Table of Contents

PARTEA I RUȘINEA	4
1945 Pasărea din cuib de cuc	5
1952 Vulgaritatea popularității	56
1959 Sigiliul confesionalului	118
1966 În casa reptilei	196
1973 Cât mai departe de diavol	271
PARTEA A II-A EXILUL	350
1980 În Anexă	351
1987 Pacientul 741	402
PARTEA A III-A PACEA	475
1994 Tați și fii?	476
2001 Durerea-fantomă	551
2008 Surferul argintiu	604
EPILOG	631
2015 Dincolo de port, în largul mării	632
Mulțumiri	651